Michele Mari este autorul bestsellerului
Pink Floyd în roşu.

POLIROM

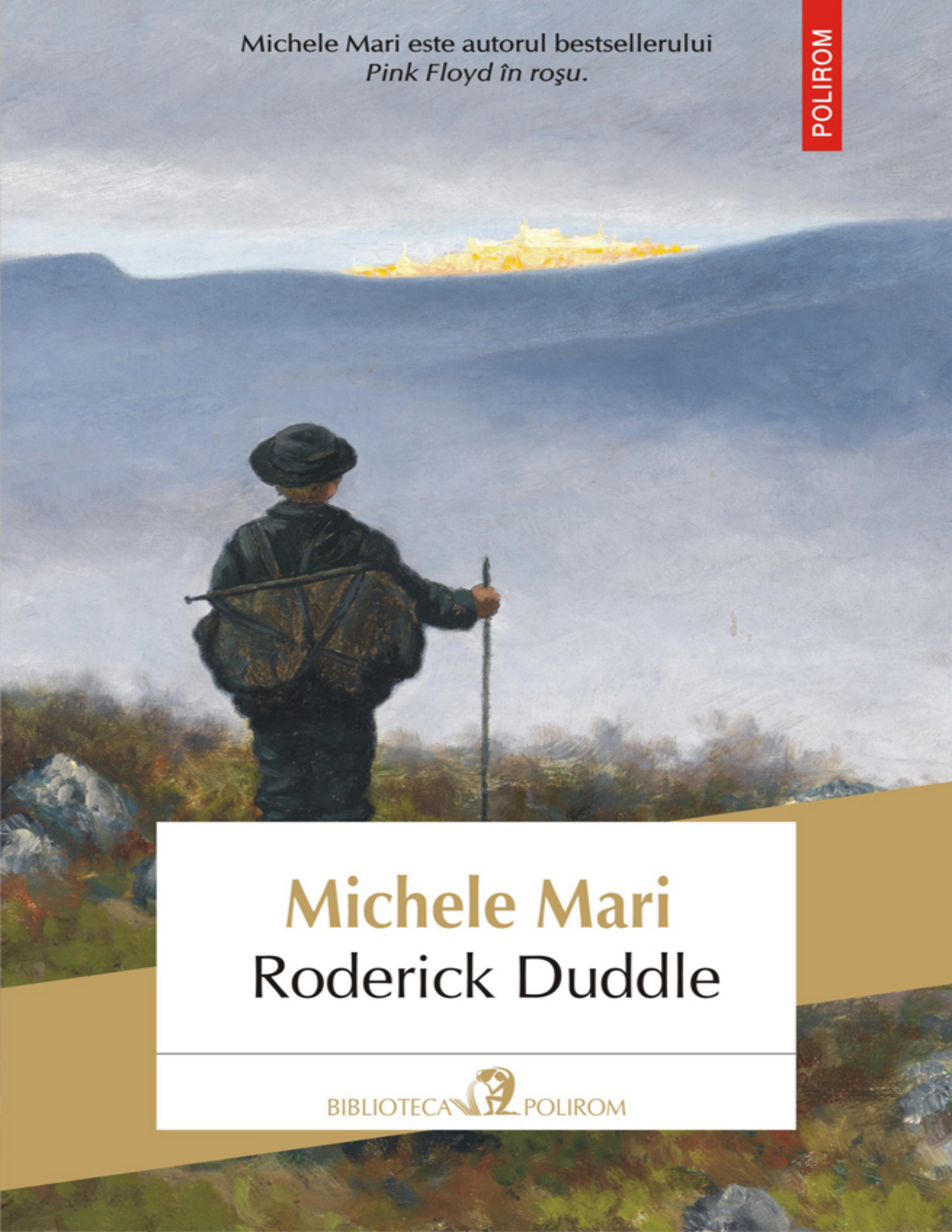

Michele Mari

Roderick Duddle

BIBLIOTECA POLIROM

Michele Mari

Roderick Duddle

Traducere din limba italiană
şi note de Cerasela Barbone

POLIROM
2016

Michele Mari, *Roderick Duddle*
Copyright © 2014 Giulio Einaudi editore s.p.a., Torino
All rights reserved
© 2016 by Editura POLIROM, pentru traducerea în limba română

www.polirom.ro
Editura POLIROM
Iaşi, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
Bucureşti, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1;
sector 4, 040031, O.P. 53

ISBN ePub: 978-973-46-6342-2
ISBN PDF: 978-973-46-6343-9
ISBN print: 978-973-46-6238-8

Coperta: Radu Răileanu
Pe copertă: Theodor Kittelsen (1857-1914), *Departe, tare departe, castelul Soria Moria strălucea ca aurul*, 1900

Această carte în format digital (e-book) este protejată prin copyright şi este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parţială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziţia publică, inclusiv prin internet sau prin reţele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informaţiei, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sau comercializarea sub orice formă, precum şi alte fapte similare săvârşite fără permisiunea scrisă a deţinătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislaţiei cu privire la protecţia proprietăţii intelectuale şi se pedepsesc penal şi/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Lectura eco - un supererou al lumii moderne!

Versiune digitală realizată în colaborare cu Libris.ro

MICHELE MARI s-a născut în 1955, la Milano. Publică proză, poezie şi texte de critică literară; predă la Universitatea de Stat din Milano, domeniul său de interes fiind literatura italiană a secolelor al XVIII-lea şi al XIX-lea. În 1989 îi apare primul roman, *Di bestia in bestia*, urmat de *Io venìa pien d'angoscia a rimirarti* (1990), *La stiva e l'abisso* (1992), *Euridice aveva un cane* (povestiri, 1993), *Filologia dell'anfibio* (1995), *Tu, sanguinosa infanzia* (povestiri, 1997), *Rondini sul filo* (1999), *Tutto il ferro della torre Eiffel* (2002), *Verderame* (2007), recompensat cu prestigiosul premiu Grinzane Cavour, *Rosso Floyd* (*Pink Floyd în roşu*, 2010; Polirom, 2011, 2013), *Fantasmagonia* (povestiri, 2012) şi *Roderick Duddle* (2014), nominalizat la premiul Campiello şi distins cu premiul Asti d'Appello. O trăsătură remarcată în cărţile sale este opoziţia în faţa schimbării, a modernităţii în aspectele sale comerciale sau în tendinţele de a căuta cu orice preţ spectaculozitatea; scriitorul este fascinat, în schimb, de personalităţi obsedante – atît figuri istorice, cît şi scriitori şi artişti renumiţi – şi amestecă nonşalant realitatea şi ficţiunea în scrierile sale.

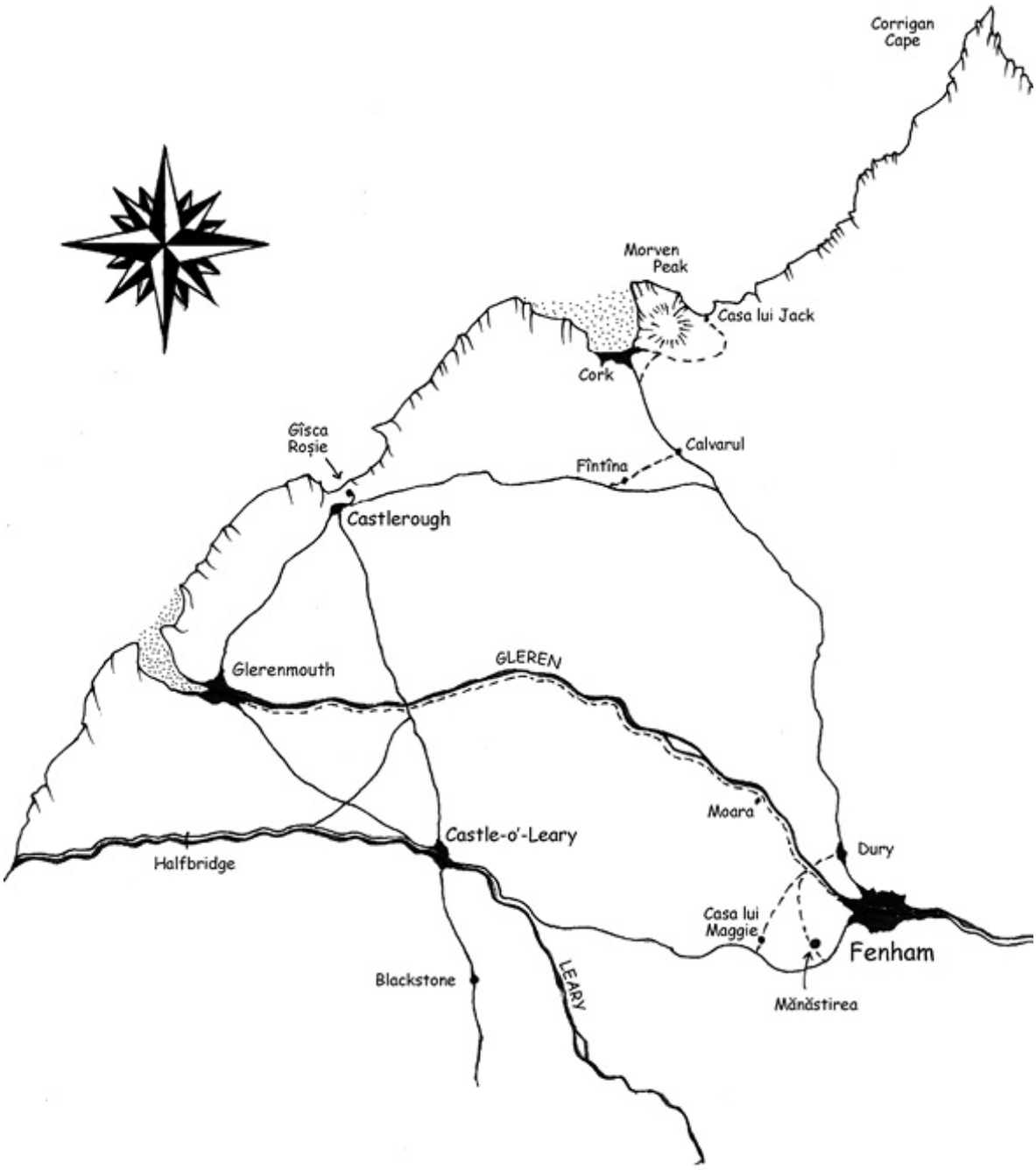
Corrigan
Cape
Morven
Peak
Casa lui Jack
Cork
Gîsca
Roșie
Calvarul
Fîntîna
Castlerough
Glerenmouth
GLEREN
Moara
Castle-o'-Leary
Dury
Halfbridge
Casa lui
Maggie
Fenham
Blackstone
LEARY
Mănăstirea

Partea întîi

Tovarăşii

— De fapt… eu… mă numesc Michele Mari.

— Mă iei de prost? Zău că te fac să simţi gustul cravaşei mele, nemernicule!

— Serios, eu…

— Gura, canalie! Nu s-a născut încă ticălosul în stare să-l ducă de nas pe bătrînul Saramură, ce zici, Scummy[1]?

— Zic că aşa e, ptiu, drace! a mîrîit bărbatul pe nume Scummy scuipînd un cocoloş de tutun în şanţ.

— Deci, mucosule, pentru ultima oară: care-i numele tău?

— Dar v-am spus, eu…

— Eu, eu! Eu nu înseamnă nimic! Vezi scuipatul tovarăşului meu? E o chestie mai importantă decît tine, să mă-nţelegi. Şi dacă mă piş acum pe el şi-i fac vînt de-aici, pînă şi lucirea lăsată de pişălăul meu scîrbos e o chestie mai importantă decît tine, eşti de-acord?

— De… de-acord.

— De-acord, *domnule*.

— De-acord, domnule.

— Începem să ne înţelegem. Deci nu te cheamă cumva… nu te cheamă din întîmplare… ăă, Roderick?

— Nu, domnule.

— Sigur, sigur. Şi nu eşti, tot din întîmplare, nu eşti din Castlerough?

— Vai, nu, domnule, oricine vă poate spune că sînt din Milano.

— Cum să nu, cum să nu! Şi unde-ar fi locu' ăsta?

— Cum unde? Milano… în Italia…

— Ai auzit, Scummy? Pământul Papei, să ne despăduchem în onoarea sfîntului părinte!

— Hi, hi, a făcut Scummy extrem de amuzat.

— Şi ia zi-mi, afurisitule, a continuat bărbatul care se prezentase drept Saramură, nu-i cumva adevărat că maică-ta e Jenny Slăbănoaga, aia care spăla vasele la Gîsca Roşie?

— Nicidecum, domnule, pe mama mea o cheamă Iela Mari şi n-a lucrat niciodată la Gîsca Roşie. E autoarea celor mai frumoase cărţi pentru copii realizate vreodată în Italia, ştiţi?

— Să mor dacă am întîlnit vreodată un mincinos mai neruşinat decît tine! Adică nu eşti un bastard, ă? Şi de taică-tu ce-mi spui, dat fiind că nu l-ai cunoscut niciodată?

— Bineînţeles că-l cunosc! Îl cheamă Enzo Mari şi e un *designer* faimos!

— Endsow Murry… ce nume mai e şi ăsta? Ai imaginaţie, ă? Dar te învăţ eu ce-i ăla respect, şmecheraşule!

Acestea fiind spuse, a ridicat în aer cravaşa lui de piele netăbăcită. Băiatul, dacă băiat era, a dat să fugă, dar o piedică pusă de Scummy l-a azvîrlit cît era de lung în noroi.

— Na! Simte-i gustul şi bagă la cap! urla bărbatul lovind forma care se zbătea în noroi. Vierme scîrbos, ţine!

Durerea era atît de intensă, încît, pentru o clipă, victima se convinsese că este într-adevăr un băiat. Gîsca Roşie, Jenny Slăbănoaga… Castlerough… Loviturile cădeau asupra lui fără milă.

— Aveţi milă, domnule, aveţi milă.

— Mila trebuie s-o meriţi. Zi-mi cine era maică-ta.

— Je… Jenny Slăbănoaga, domnule.

— Şi spăla vase la Gîsca Roşie şi făcea multe alte trebuşoare frumoase, ă, Scummy? Chiar nişte trebuşoare a-ntîia!

— Hi, hi!

Bărbatul a pocnit din bici în aer.

— Şi pe taică-tu l-ai cunoscut vreodată?

— Nu, domnule, niciodată.

— Foarte bine, chiar foaaaarte bine. Iar acum fii foarte atent, fiindcă o să te-ntreb cum te cheamă şi o să te-ntreb o singură dată.

Băiatul şi-a şters noroiul încleiat de pe buze.

— Roderick, domnule, mă cheamă Roderick.

Gîsca Roşie

Dintre toate localurile de pe coastă între Glerenmouth şi Cork, Gîsca Roşie din Castlerough e, fără îndoială, cel mai renumit. Totuşi faima lui nu e chiar dintre cele la care ar aspira un hangiu cinstit: cine are dubii să intre cînd îi vine bine în cîrciuma în chestiune într-o seară oarecare şi să spună dacă a văzut vreodată, în acelaşi loc, o asemenea adunătură de şarlatani, marinari, căruţaşi, vagabonzi şi beţivani. Avînd în comun pasiunea pentru cărţi de joc şi pentru rom, mulţi dintre aceşti gentilomi parcă au făcut din Gîsca Roşie propriul domiciliu, iar unii dintre ei au devenit într-atît obişnuiţii casei, că se poate foarte bine spune că fac deja parte din decor. Originea acestui fenomen, dacă nu te mulţumeşti să-l explici prin forţa obişnuinţei sădite în fiinţa umană, e foarte probabil graţia, ca să nu spunem cochetăria necuviincioasă, a ospătăriţelor care servesc la mese, întreţinîndu-i pe muşterii cu tot soiul de glume îngăduite şi mai puţin îngăduite. De alegerea unor asemenea fiinţe consolatoare se

îngrijea personal proprietarul hanului, acel faimos Jeremiah Jones despre care cu siguranţă cititorul meu informat o fi auzit vorbindu-se, şi nu în mod prea exemplar.

În organizarea propriilor afaceri, domnul Jones se conducea după o metodă pe care un filozof modern n-ar ezita s-o definească drept *ştiinţifică*. Întîi de toate, se învîrtea pe unde credea că sînt mai mari şansele de a găsi obiectul dorit, printre tarabele pieţelor sau pe străduţele cartierelor mai sărace din tîrgurile de pe coastă, prin grajduri sau de-a lungul cheiurilor. Odată identificată ceea ce obişnuia să definească o promisiune, adică o copilă între doisprezece şi cincisprezece ani, o angaja plătindu-le părinţilor ei un număr de monede proporţional cu viclenia şi lăcomia lor; ba celor care nu aveau nevoie de mînă de lucru li se părea incredibil că scapă de o gură de hrănit, împrejurare care făcea acel tip de înţelegere foarte asemănătoare unei cesiuni permanente. Întorcîndu-se cu prada lui la Gîsca Roşie, domnul Jones o încredinţa bucătăresei ca să facă din ea o slugă perfectă. După un an sau doi, cînd considera că sosise momentul, acest iscusit întreprinzător o promova pe fată ca ospătăriţă, nu înainte de a o spăla şi pieptăna şi mai ales instrui în privinţa conduitei pe care trebuia s-o aibă, sau mai degrabă să n-o aibă, în desfăşurarea obligaţiilor ei. Evoluţia de la slugă la ospătăriţă presupunea şi o trecere de la un culcuş improvizat cum dădea Domnul în bucătărie la o cămăruţă de la etaj; aici, pe o saltea mare de paie, dormeau două sau trei fete, în timp ce alte două aveau fiecare cîte o odaie, condiţie pe care doar un naiv ar putea-o considera privilegiată. Nu e nevoie, într-adevăr, de o mare experienţă lumească pentru a ghici cărei întrebuinţări îi erau hărăzite aceste ultime două camere, ţintă a pelerinajului tuturor celor care şi-l puteau permite.

Trecerea de la condiţia de ospătăriţă la cea de Venus tocmită coincidea, de obicei, cu o instructivă ceremonie de iniţiere oficiată de domnul Jones în persoană; după care, ca un administrator prudent, le

scutea pe cele două responsabile de servitul în sală, nu fără ca muşteriii mai puţin înstăriţi să protesteze pentru acea neaşteptată confiscare de frumuseţe. Se întîmpla, totuşi, ca din cînd în cînd una dintre tinerele femei să rămînă însărcinată: într-un astfel de caz, era văzută din nou servind la mese în perioada necesară refacerii forţelor după ce se descotorosea de viitorul copil. Oricum, metoda domnului Jones prevedea ca, odată ajunsă la o anumită vechime în activitate, şi iremediabil pierdută orice urmă de prospeţime şi de seducere, domnişoara în chestiune să-şi continue cariera în calitate de bucătăreasă sau de spălătoreasă sau de grăjdăreasă: astfel, aşa cum se obişnuieşte să se spună că de la porc nu se aruncă nimic, şi despre angajatele domnului Jones se poate afirma că nici o calitate nu era risipită.

În vremea cînd s-au petrecut faptele pe care le povestim, cele două atracţii de la Gîsca Roşie, adică din toată partea aceea de coastă, se numeau Polly şi Molly, dar chiar înaintea lor, şi pentru lungă vreme, fuseseră Jenny Slăbănoaga şi Jenny Grasa. Nu că una ar fi fost la modul propriu slabă şi cealaltă la modul propriu grasă, amîndouă fiind, dimpotrivă, foarte bine făcute şi armonioase: cert e că o uşoară diferenţă în rotunjimi a fost suficientă pentru a le fixa acele porecle. Nimeni, de altfel, nu le ştia numele de familie şi cu atît mai puţin păreau să şi-l amintească cele direct interesate. Din cele două, cea care avea cel mai mare succes era Jenny Slăbănoaga, la a cărei uşă se forma adesea un şir de clienţi dispuşi mai degrabă să aştepte decît să apeleze la Grasă. Tocmai în virtutea extraordinarului său prestigiu, frumoasa Slăbănoagă a obţinut ceea ce nici una dintre colegele ei, în cazul că ar fi şi dorit-o, n-a putut niciodată să obţină: să aducă la lumină rodul neprevăzut al propriei îndeletniciri. La început, domnul Jones nici n-a vrut să audă; apoi, în faţa ameninţării că se aruncă de pe stînci, şi mai ales în urma promisiunii că va reveni, de îndată ce era cu putinţă, la sus-numita îndeletnicire cu un devotament de două ori mai mare, a fost de acord. Astfel, în camera unde

răsunaseră multe voci de bărbaţi, s-a auzit, într-o bună zi, plînsul unui nou-născut căruia i s-a pus numele Roderick.

Roderick

Inima unei mame e un mister prea mare ca să-i poţi desluşi toate liniile formei sale. Ştim bine cum ar fi interpretat un pas atît de dificil un om al bisericii, un medic, un naturalist, un filozof; noi, care pe podeaua de la Gîsca Roşie recunoaştem mesele fără timp ale unei scene, alegem să ne oprim în prag şi să nu discutăm rolul pe care Jenny Slăbănoaga l-a ales pentru sine şi propriul copil.

Primii ani din viaţa lui Roderick au fost cei mai buni. Îngrijit cu rîndul de femeile care, într-un fel sau în altul, locuiau şi munceau la han, micuţul a învăţat foarte curînd să împartă reprezentarea maternităţii între toate slujnicele, bucătăresele, ospătăriţele şi prostituatele care se ocupau de el (roluri care, după cum s-a văzut, nu se excludeau reciproc). Între ele, Jenny Slăbănoaga ocupa poziţia cea mai importantă, bineînţeles, de vreme ce faptul că putea fi înlocuită de celelalte figuri feminine nu-i afecta autoritatea. Domnul Jones ştia foarte bine că trebuia să suporte ca plodul cu pricina să fie hrănit, spălat, îmbrăcat, legănat şi dezmierdat pe cheltuiala lui numai ca să nu piardă serviciile rentabile ale principalei lui atracţii. Dacă ar fi fost după el, s-ar fi descotorosit de el trăgîndu-i un şut zdravăn în fund, dar în mintea lui era vie privirea pe care Slăbănoaga i-o aruncase în puţinele dăţi în care el îşi permisese să-i ardă ţîncului o palmă uşoară peste ceafă, dintre cele cărora se obişnuieşte să li se spună *usturătoare*.

Astfel, Roderick creştea fără să cunoască muchiile cele mai tăioase ale vieţii. Cînd a împlinit şapte ani, domnul Jones l-a trimis în bucătărie unde, de altfel, femeile i-au încredinţat sarcinile mai puţin grele, ca aranjarea legăturilor de nuiele în sobe sau datul ridichilor pe răzătoare. Acolo, într-o firidă ascunsă de o perdea murdară, era culcuşul lui: nimic mai mult decît o rogojină făcută sul şi o pătură, dar măcar era un loc numai al lui. Cu timpul, copilul a învăţat să jumulească claponii, să pună umplutura pentru *pie*[2], să facă aluat din făină de ovăz şi să-l întindă şi chiar să prepare un *chutney*[3] acceptabil.

Cînd nu era ocupat în bucătărie, Roderick, căruia din motive uşor de intuit îi era drastic interzis să se ducă după mama lui în odaie, zăbovea în grajd pe lîngă animale sau hoinărea pe stînci, unde se distra adunînd oscioarele pescăruşilor morţi, pe care le ducea apoi pe furiş în chichineaţa lui unde avea o cutie plină. Aşezînd oscioarele acelea pe podea, compunea figuri geometrice mereu diferite şi tot mai complexe sau se amuza alcătuind scheletul unor animale imaginare, monştri cu patru aripi şi coadă de dragon, oameni-animal cu proporţii imposibile… De altfel, mama lui nu avea timp să se ocupe de el, pentru că propria reputaţie (aceeaşi reputaţie care îi permisese să-l ţină) îi impunea o activitate aproape neîntreruptă, cu excepţia cîtorva ore de somn pe noapte sau, mai precis, pe dimineaţă. Un astfel de regim de viaţă nu putea să nu aibă consecinţe, care au apărut, de fapt, foarte curînd, cu o punctualitate ameninţătoare, sub perfida formă a tuberculozei. Cînd a murit, Slăbănoaga avea douăzeci şi opt de ani, iar Roderick trebuia să împlinească zece. Cu siguranţă, la vîrsta aceea, copilul nu era în stare să-şi imagineze ce-i rezervă viitorul: ştia însă care ar fi fost viaţa lui acolo, la Gîsca Roşie, fiindcă nici nu se terminase bine înmormîntarea mamei lui, că deja domnul Jones a început să-şi manifeste nemulţumirea pe care, din respect faţă de preţioasa lui angajată, o ţinuse încătuşată ani de zile. Roderick a fost insultat, ameninţat şi, în cele din urmă, doar două zile mai tîrziu,

bătut; colţişorul lui din spatele perdelei, în bucătărie, i-a fost dat unei fete noi şi toate lucrurile lui, inclusiv colecţia de oscioare, au fost răvăşite şi azvîrlite. Dar mai important e faptul că *el însuşi* a fost azvîrlit: mai exact, dat afară de domnul Jones cu un şut în şale, împreună cu ordinul de a nu se mai arată la faţă în veci.

Medalionul

Prudenţa e o mare virtute, mai ales cînd se îmbină cu amorul propriu. Ne-ar plăcea să putem înnobila acest adevăr alăturînd amorului propriu iubirea pe care un tată o simte pentru copiii lui, dar în cazul despre care urmează să vorbim iubirea nu putea exista din simplul fapt că încă nu existau copiii.

Om practic şi abil, lordul Pemberton (al treilea descendent al Pembertonilor care primea numele Edward) s-a trezit moştenitorul unei averi imense, ceea ce l-a ajutat să-şi uite repede părinţii. Ba chiar a început aproape imediat să se gîndească la el însuşi ca părinte, mai mult: ca străbun al unui lung şi ilustru neam, care nu mai e o ramură în desişul ramurilor genealogice, ci obîrşia unui nou şi glorios arbore. Strămoşii lui, cel mult, puteau fi consideraţi nişte obscure rădăcini ascunse în pămînt. Astfel, pentru momentul căsătoriei, a pregătit un contract matrimonial elaborat prin care viitoarea consoartă se angaja oficial să nu se recăsătorească după eventuala şi prematura lui moarte. În acest mod, copiii lui, pe care şi-i închipuia într-un număr care varia de la doi la patru, toţi băieţi, n-ar fi fost eclipsaţi de concurenţa unui bastard, iar numele pur al familiei Pemberton n-ar fi trebuit să se teamă că o combinaţie cinică de căderi onorabile pe cîmpul de luptă şi boli chinuitoare ar provoca o

lamentabilă deviere dinastică. Zis şi făcut: lordul Pemberton s-a însoţit cu domnişoara Louise Winnicott, în decursul cîtorva ani a avut o fată şi un băiat, după care a murit în floarea vîrstei din cauza unui atac de apoplexie, sfîrşit puţin convenabil pentru cineva căruia îi plăcea să se închipuie sub forma unui viguros trunchi de stejar.

Lady Pemberton se putea considera încă o femeie tînără; mulţi bărbaţi ar fi considerat-o frumoasă – puţin boţită, dar frumoasă. Fidelă pactului lor, s-a adaptat în mod firesc văduviei, într-atît încît s-a convins că era vorba de libera ei alegere. Şi, bineînţeles, trebuie să presupunem că era, din moment ce doliul acela perpetuu a devenit repede, şi a rămas pentru douăzeci de ani, ocazia pentru a se înconjura de consolatori cu iniţiativă care, revigorînd obiceiul cavalerismului de secol XVIII, roiau mereu în jurul ei. Trunchiul de stejar, înrămat în mijlocul unui perete din salon, observa mulţumit droaia de tineri ofiţeri şi publicişti ambiţioşi, cărora prudenţa sa le refuzase posibilitatea de a-l înlocui. În mijlocul aceluiaşi salon, lady Pemberton privea în jurul ei nu mai puţin mulţumită: mobilier de preţ, servitori discreţi, doi copii ca două *bijoux*, o mică armată de admiratori, un inimos cvartet cameral şi marea oglindă înrămată care-i reflecta imaginea.

Cît adora oglinda aceea! Totuşi, dacă s-ar fi preocupat să observe mai bine o mică zonă oxidată, jos în dreapta, care împiedica reflexia, dacă s-ar fi pierdut cu privirea şi cu mintea în acea insuliţă verzuie, ar fi putut intui ce-i rezerva viaţa. Ar fi văzut un pîntece care creştea săptămînă după săptămînă, s-ar fi întrebat (s-ar fi întrebat la momentul potrivit şi ar fi început să se întrebe acolo, în faţa oglinzii) dacă tatăl era lordul Feversham sau tînărul Bixby sau sir Fallon, ar fi socotit lunile de izolare în camera ei, oficial din cauza unei boli infecţioase misterioase căreia medicina nu putea să-i dea de cap: şi apoi… Cine-mi dă dreptul să continui? Mi-l dai tu, cititor ilustru? Chiar vrei să afli? Vrei să afli despre acea naştere clandestină, despre chinul unei mame, despre „bocceaua“

încredinţată de mamă unei servitoare şi pusă de servitoare, într-o noapte ploioasă, în braţele unei călugăriţe? Cuvîntul „chin“ ţi se va părea, poate, nepotrivit pentru situaţia dificilă, dar cum să defineşti altfel teama că adevărul ar ieşi la iveală, neplăcerea acelei lungi perioade de zăcut la pat, preocuparea legată de recuperarea deplină a propriei frumuseţi, supărarea provocată de acei cavaleri care, între timp, căpătaseră obiceiul de a frecventa alte saloane, de a-şi prezenta omagiile altor doamne? Lucrul cert e că în această stare de nervozitate sufletească nu era loc pentru iubirea maternă: mica creatură a fost, de fapt, uitată cu aceeaşi viteză cu care fusese expulzată din acea lume îmbelşugată şi nimeni, cu atît mai puţin cei doi copii, nu i-a bănuit niciodată existenţa. Pe scurt, doamna a revenit la viaţa ei dintotdeauna: tinereii strălucitori de altădată au fost înlocuiţi, puţin cîte puţin, de cavaleri mai în vîrstă, dar nu mai puţin *drăguţi*, epitet prin care îi desemna laolaltă, fără deosebire, pe însoţitorii ei, pe cei doi copii, cîinii, păsările, bijuteriile, în fine, tot ce era frumos şi bun pe lume. Lumea fusese generoasă cu ea şi a continuat să fie pînă cînd, odată cu frumuseţea, i-a luat totul. Ca şi cum norocul ei ar fi fost în mod fatal legat de înfăţişarea ei, pierderea *farmecului* a fost ca o invitaţie la năpaste, care s-au ivit scrupulos organizate.

Prima a fost lovită fiica, de-acum adolescentă: o boală îngrozitoare, al cărei nume mama n-a reuşit niciodată să-l înveţe, a băgat-o într-o clipă în mormînt. Întîmplător sau drept consecinţă a acelui doliu, mama a început, aşadar, să sufere de un stînjenitor vitiligo şi de o şi mai stînjenitoare alopecie: suferinţe cu care, oricum, n-a avut nici măcar cum să se obişnuiască, din moment ce, la scurtă vreme, primul născut, după ce a auzit într-un cerc o glumă nemiloasă despre părul mamei sale şi i-a trimis pe martori la zeflemitorul cel mojic, a căzut în duel cu o gaură de glonte în frunte. Ajungînd-o şi acest necaz, lady Pemberton a reacţionat în felul ei, adică făcînd o hemipareză facială. În mod categoric neprezentabilă (nici măcar în faţa acelei faimoase oglinzi), s-a prăbuşit într-un abis de

furie şi de disperare, în care a rămas cufundată tot timpul cît i-a mai rămas de trăit, adică încă vreo cincisprezece ani, mai mult sau mai puţin. Sau, mai exact, ar trebui să spunem pentru *aproape* tot timpul, fiindcă spre sfîrşit, simţind cum se apropie încheierea frămîntării sale lumeşti, lady Pemberton a descoperit – i-a fost de-ajuns *s-o dorească*, vreme de o lacrimă – a descoperit, aşadar, că exista un mod de a se căţăra pe pereţii acelui abis înainte să se închidă deasupra ei pe vecie: să ceară iertare. Şi o singură persoană pe lume putea să i-o acorde. Gîndul i-a fugit la copilul abandonat cu mulţi ani în urmă, în noaptea aceea ploioasă. Alţi moştenitori, chiar luînd în considerare ramurile colaterale ale familiei, nu existau. A privit portretul soţului ei, acel trunchi care fusese tăiat la cîteva palme de pămînt, şi i-a venit în minte că trunchiurile tăiate, tocmai, obişnuiesc să dea noi vlăstare, şi că dacă s-ar da de urma acelei fiinţe, dacă ar fi fost recunoscută… recunoscută ca o Pemberton… da, trebuia să existe o lege care îţi permite să dai fiilor naturali numele tatălui chiar dacă acesta murise, i-ar fi deranjat pe toţi prietenii ei de la tribunal ca să obţină asta…

Copila aceea (pentru că era o fată, sau cel puţin aşa i se părea că-şi aminteşte) putea fi recunoscută numai datorită unui obiect pe care, mai mult din exaltare romanescă decît din afecţiune, i-l pusese la gît înainte s-o abandoneze: un medalion, un medalion foarte *drăguţ* înfăţişînd un delfin pe o parte şi un crin pe cealaltă. Probabil că nu erau multe astfel de bijuterii la gîtul unei femei de… de cîţi ani putea să aibă acum? Douăzeci şi şapte? Douăzeci şi opt? Şi dacă îl vînduse sau îl pierduse? Dacă i-l furaseră? Dacă ea însăşi murise? Trebuia să afle dacă voia să remedieze cursul pe care îl luase viaţa ei. Viitorul nu mai putea s-o neliniştească cu imaginea altor ofense oribile aduse frumuseţii sale, pentru că acea frumuseţe se stinsese de mult, nici măcar nu şi-o mai amintea. S-a dus în salon, a smuls pînza care de ani de zile acoperea oglinda. S-a privit: o bătrînă complet cheală, cu pielea plină de pete care-i atîrna flască la fălci,

convergînd spre locul unde se întîlnesc claviculele într-o anormală guşă tremurătoare. Şi asta nu era nimic în comparaţie cu focul veşnic care o aştepta: nu, trebuia neapărat să dea de urma acelei femei şi s-o numească moştenitoarea întregii ei averi. Numai aşa, poate, sufletul ei va fi salvat şi, dacă soarta ar fi început să se asmuţească asupra noii moştenitoare, ei bine, ea nu s-ar fi plîns.

Maidanul

Imediat ce Maica Stareţă[4] a auzit motivul care o condusese pe lady Pemberton în parloarul mănăstirii, şi-a amintit împrejurările. Adică felul în care sora Allison primise cu mult timp în urmă o nou-născută de la o necunoscută, cu un săculeţ cu monede de aur cusut de pătură şi medalionul acela ciudat atîrnat la gît. Probabil că nu valora cine ştie ce, altfel nu i l-ar fi lăsat, asta-i sigur. Şerpoaica aia mică! Crescuse slabă ca o scobitoare, bună cel mult la măturat în bucătărie şi la curăţat cartofi, treabă pentru care, într-adevăr, a fost de timpuriu destinată pînă cînd a venit momentul să fie trimisă în lume sau, mai precis, dată de mîncare la lupi. Într-adevăr, ce motiv exista să fie făcută călugăriţă, de vreme ce nu aducea nici o zestre? Cît priveşte monedele din acel săculeţ, acestea fuseseră cheltuite pentru întreţinerea ei, chiar dacă nu ai nevoie de un economist ca să susţii că munca fetei ar fi fost mai mult decît suficientă pentru a recompensa mănăstirea pentru supele alea chioare şi culcuşul ăla mizer.

În spatele mănăstirii era un un vast maidan abandonat unde, din vremuri imemoriale, putrezeau trăsuri vechi şi rugineau unelte agricole. Acolo, cam o dată pe an, se adunau cîţiva indivizi dubioşi care, fără să-şi

vorbească, îşi aruncau priviri ameninţătoare scuipînd tutun. La momentul stabilit, Maica Stareţă, cea care-i convocase, ieşea pe o uşiţă ducînd cu ea una sau două copile, spălate şi pieptănate ca pentru o întîlnire galantă. Şi totuşi nu era nimic galant în privirea lor, care, atunci cînd nu era aţintită în pămînt, rătăcea înspăimîntată asupra acelor indivizi neliniştitori. Maica Stareţă îşi amintea bine ziua aceea, dusese pe maidan o singură fată. Afară, în plină lumină, părea încă şi mai slabă. Şi, într-adevăr, de cum au văzut-o, cei patru bărbaţi au scuipat la unison în semn de dispreţ.

— Şi asta zici dumneata că-i o fată? a urlat domnul Sweeney stîrnind rîsetele celorlaţi.

— Şi cum o cheamă pe tipă? a întrebat domnul Leach.

— N-are nume, noi îi spunem Scrumbia, a răspuns Maica Stareţă.

Au izbucnit din nou rîsete.

— Scrumbie! Ţi-l udă şi-apoi ţi-l usucă[5]! a urlat domnul Cook îndoindu-se de rîs, în timp ce domnul Sweeney şi domnul Leach schimbau viguroase bătăi pe umeri. Doar al patrulea individ, care participase la distracţia generală limitîndu-se la un rîs batjocoritor, sugrumat, rămînea tăcut.

— Deci, domnilor, i-a îndemnat Maica Stareţă, nimeni nu vrea să facă o ofertă? E slabă, de-acord, dar va deveni…

— Piele şi os, asta e, numai piele şi os!

— Eu, ptiu!, n-am văzut niciodată o afacere mai proastă. La bună vedere, soră.

— Scrumbie, să fim serioşi!

Şi, unul după altul, au plecat. Toţi în afară de bărbatul tăcut.

— Cît? a şuierat acesta în cele din urmă.

— O, păi… avînd în vedere vîrsta şi faptul că e sănătoasă… nu mai puţin de douăzeci de guinee…

— Zece.

— Dar ce vorbă-i asta? Nu cumva vreţi să profitaţi de lucrarea Domnului, nu-i aşa?

— Douăsprezece.

— Dar, în fine, trebuie să înţelegeţi că…

— Douăsprezece.

Maica Stareţă l-a privit în ochi, dar n-a văzut nimic.

— Aţi cîştigat, luaţi-vi-o.

După ce a plătit suma, bărbatul a înşfăcat-o pe fată de încheietura mîinii şi a smucit-o brutal. Maica Stareţă s-a uitat admirativ la monedele din palmă.

— Întotdeauna e o plăcere să fac afaceri cu dumneata, domnule Jones! i-a strigat.

Cheddar

Aşadar, tîrfuliţa aia valora acum o avere, s-a gîndit Maica Stareţă, şi imediat şi-a completat gîndul: cu condiţia să te pricepi. Să presupunem, a elucubrat ea, să presupunem că n-a murit încă de sifilis sau de sărăcie: dar medalionul? Foarte probabil îl vînduse sau i-l furase un client şi, fără medalion, identitatea ei nu exista… Mda, domnul Jones: şi dacă era chiar la el? În acest caz se putea încerca răscumpărarea lui cu nişte scuze, o amintire a dragei scobitorici, o valoare afectivă… Şi apoi – iar aici ochii Maicii Stareţe au avut o sclipire mai vie –, şi apoi era de-ajuns să găsească o nefericită avînd vîrsta potrivită şi să se înţeleagă cu ea… să obţină în faţa notarului semnătura ei pe o hîrtie prin care şi-ar fi cedat toată averea mănăstirii odată ce ar fi devenit unica moştenitoare, adică după moartea bătrînei, a acestei bătrîne doamne care fix în clipa asta îi stă dinainte

smiorcăindu-se şi implorînd-o să dea de urma fiicei, să i-o aducă acolo la mănăstire, adică nu, direct la conac, ar fi fost primită ca o prinţesă, fiica ei pierdută, o Pemberton…

După ce şi-a luat rămas-bun de la doamna cu nasul pe sus, Maica Stareţă a tras cu putere de un şnur gros, împletit, care atîrna din tavan. După cîteva minute sosea în parloar grădinarul mănăstirii, Chester, rebotezat de toţi Cheddar pentru că faţa lui avea culoarea brînzei respective. Orice se aştepta să audă, dar niciodată în viaţa lui Cheddar nu primise un ordin mai plăcut decît acela pe care, înmărmurit, l-a auzit rostit de buzele foarte subţiri ale Maicii Stareţe. Să aibă permisiunea de a merge într-una dintre acele case speciale, şi încă pe cheltuiala mănăstirii! Să poată petrece acolo o noapte întreagă, cheltuind după pofta inimii! Trebuia doar să descopere unde ajunsese un anumit medalion: o bagatelă pentru unul ca el.

Mănăstirea St Mary se înălţa pe un colnic la vreun kilometru şi jumătate de Fenham, pe drumul spre Castle-o'-Leary; dacă o tăia spre stînci, adică pe cărarea spre Dury, lui Cheddar nu i-ar fi luat mai mult de patru ore pînă acolo: şi pentru că Maica Stareţă îl îmbogăţise deja cu o sumă mai mult decît considerabilă, a hotărît să nu mai zăbovească şi, în ciuda vremii rele, împotriva căreia şi-a pus cu mîndrie o manta impermeabilă galbenă de pescar de heringi, a luat-o numaidecît la picior.

Că-ţi place sau nu, cititorul meu nestatornic, iată-ne, aşadar, din nou la Gîsca Roşie, în mijlocul clienţilor beţi şi al ospătăriţelor care, traversînd încăperea cu o carafă într-o mînă şi un teanc de farfurii murdare în cealaltă, încearcă să evite palmele şi ciupiturile celor mai exuberanţi; cînd asta nu le reuşeşte, reacţionează cu o înjurătură sau, dacă domnul Jones e cu ochii pe ele, cu o chicoteală promiţătoare. În aerul greu de fum, vaporii acri ai berii se contopesc cu aroma dulceagă a *grog*-ului şi a *ginnock*-ului, un amestec de cidru şi de boabe de ienupăr macerate şi fermentate care,

după proprietarul de la Gîsca Roşie şi, totodată, ingeniosul ei inventator, ar spori capacităţile erotice.

Cînd Cheddar şi-a făcut intrarea în acest pilduitor teatru al umanităţii moderne, mulţi muşterii erau deja prăbuşiţi peste mese; alţii bolboroseau lucruri de neînţeles pentru oricine mai puţin pentru ei înşişi; cîţiva, cei mai hotărîţi sau pur şi simplu cei mai înstăriţi se mutaseră la etaj pentru a fi întreţinuţi de actualele stele ale acelui firmament: Polly şi Molly. După cîteva pahare, simţind cum îi circulă prin mădulare căldura benefică a *ginnock*-ului, Cheddar s-a hotărît să meargă după ei şi s-a îndreptat spre scară.

— Oh, Cheddar, brînzoiul meu! i-a spus Jones. Te-ai săturat de toate cururile alea reci de la mănăstire, ă? Şi a făcut cu ochiul avînd aerul unei josnicii împărtăşite, apoi i-a ilustrat scrupulos lui Cheddar serviciile speciale pe care le-ar fi putut obţine de la una sau cealaltă dintre protejatele lui, fără a omite să-i ofere o reducere în cazul în care ar fi vrut să le încerce pe amîndouă. Aşa că, aşezîndu-se la rînd în spatele cîtorva aspiranţi, după vreun sfert de oră Cheddar a fost luat în primire de frageda Polly şi, după o altă aşteptare rezonabilă, de mai lemnoasa, dar mai priceputa Molly. Ce s-a întîmplat în acele două sordide cămăruţe nu e ceva ce trebuie să ne intereseze. Cititorului îi va fi de-ajuns să afle că nici una din cele două tinere n-a ştiut să răspundă la întrebările lui Cheddar: medalionaşe, da, însă nu văzuseră niciodată un medalion ca acela, mare cît o monedă, cu un delfin şi un crin. Poate că, s-a gîndit grădinarul, fetele de jos ştiau mai multe: astfel, a decis să mai bea cîteva beri, asta şi pentru că noaptea era încă lungă şi, cine ştie, cu ajutorul *ginnock*-ului, ar fi putut să mai treacă o fugă pe sus, mai tîrziu…

După o oră, Cheddar se străduia din răsputeri să-şi ţină ochii deschişi. Capul îi era îngrozitor de greu şi-şi dorea din cale-afară să-şi lase fruntea pe masă, ba era gata-gata să facă asta cînd Jones s-a aşezat în faţa lui.

— Cheddar, prietene, i-a spus umplîndu-i cana cu bere, cum merge treaba, ei, cum merge?

Cheddar a golit cana cu ochii închişi, iar în jurul gurii i-a rămas un contur de spumă.

— Am auzit că umbli pe aici să pui întrebări, aşa am auzit. La etaj şi la parter. Despre un oarece medalion, am auzit.

— Un meda… un medaion, hîc!, da.

— Şi ce-are aşa interesant medalionul ăsta ca să se deranjeze un gentilom ca dumneata?

— Eu nu ştiu ni'ica, ni'ica despre ni'ica… Maica Sta'eţă mi-a zis: „Du-te la Gîsca Uoşie şi viezi ce s-a ales de medaionul ăla"…

— Şi nu ţi-a zis de ce?

— Nu, da' nu-s deloc pro… prost şi am înţeles că pentru ea e foarte impuortant, extrem de impuortant…

— Cum arată? Asta ar trebui să ştii.

— E atîta de maie, cu un defin pe-o pante şi un c… clin p-aialantă.

— Şi nici o fată nu ştie nimic…

— Ni'ica!

Jones a rămas o vreme dus pe gînduri, apoi a luat-o cu paşi mari spre ieşire. Afară ploaia cădea pieziş, cu stropi mici, dar repezi, fiecare picătură ca o împunsătură de ac. După ce a dat uşa grajdului de perete cu un şut, Jones a înaintat prin fîn. Acolo aerul era şi mai călduţ decît în han, mai ales dacă urcai cele cîteva trepte care duceau la un culcuş de sub acoperiş. Sus, îngropat sub un strat de zdrenţe şi de fîn, dormea cineva. Jones i-a ars grămezii ăleia un şut ceva mai puţin violent decît cel rezervat uşii un pic mai devreme. De sub înveliş a apărut o creatură ciudată, cu paie încurcate prin păr. Rămasă ghemuită acolo, a scos un geamăt animalic.

— Salut, grăsano, a spus domnul Jones.

Viermii pământului putred

Prima noapte departe de Gîsca Roşie. Locul acela fusese toată viaţa lui, iar acum, cînd nu mai era, şi amintirea mamei lui se îndepărta. Cu doar două zile înainte trăia, dar ea însăşi era atît de *imposibil de închipuit* în afara acelui cadru, că Roderick făcea eforturi să-i păstreze vie imaginea în minte. Vocea domnului Jones, damful de varză din bucătărie, mirosul de bere şi de *ginnock*, zbieretele clienţilor, scîrţîitul podelei, du-te-vino-ul în sus şi-n jos pe scară, totul alcătuia o reţea în care mama lui era prinsă, ca şi cum n-ar fi fost vorba de o persoană, ci de o parte din Gîsca Roşie: partea cea mai bună, totuşi, o parte. Şi acum el pierduse tot. S-a scotocit într-un buzunar, a găsit un oscior: s-a uitat la el întorcîndu-l pe toate părţile, apoi l-a lăsat să cadă în noroi. Ploaia se oprise de puţin timp, dar norii negri dădeau de înţeles că în curînd va veni un alt potop. Înfrigurat, Roderick a căutat adăpost într-o construcţie abandonată, o veche adăpătoare cu un acoperiş dărăpănat. Din depărtare răzbătea freamătul resacului de la poalele stîncilor. Acolo jos chiar şi pescăruşii, la ora aceea, îşi căutau un adăpost pentru noapte. Pentru prima dată s-a gîndit la oasele lui ca la ale unei păsări, la cum ar fi putut să le descompună şi să le recompună, apoi jocul acesta se destramă în imaginea pămîntului, pămîntul noroios care acoperea sicriul mamei lui, cîteva scînduri bătute în cuie la repezeală care ar fi lăsat să treacă toţi viermii noroiului, aceiaşi viermi lungi, roz chinuiţi de ciocurile pescăruşilor, era ca un cerc în care fiecare avea un rol, un cerc care se rupsese odată cu moartea mamei lui… sau poate că nu, poate că moartea aceea îl închisese pentru totdeauna… Simţea că i se închid pleoapele, a mutat din loc o piatră care-l împungea în coaste: dedesubt s-a declanşat o forfotă de insecte minuscule, asemănătoare puricilor de mare; majoritatea au fugit în toate direcţiile, dar unele, cele mai curajoase sau cele mai inconştiente, ori pur şi simplu cele

mai înfometate, au rămas lipite de mîncarea lor: învelişul de-acum uscat al unui vierme lung. Vierme al pămîntului putred, s-a gîndit Roderick, ai scăpat de pescăruşi, dar uite ce sfîrşit ai avut… vierme al pămîntului putred, fratele meu… Şi a adormit.

L-a trezit zgomotul unui bursuc care rîcîia într-un stufăriş; poate că văzuse o broască sau un şarpe, s-a gîndit Roderick nehotărît dacă să asiste la scenă sau să intervină. În cele din urmă a aruncat o piatră în stufăriş şi bursucul a dispărut şuierînd ca o pisică sălbatică. Cerul continua să nu promită nimic bun; însă măcar în momentul acela nu ploua. Roderick şi-a golit buzunarele hainei ca să le examineze conţinutul. A decoperit că are un briceag, o praştie, nişte sfoară înfăşurată, nu mai mare de două şchioape, o veche monedă olandeză şi un medalion prins de un lănţişor. Medalionul acela era singurul obiect care avea legătură cu mama lui; strîngîndu-l în pumn şi închizînd ochii, i se părea că şi-o aminteşte mai bine, mai ales dacă îşi trecea buricul degetului mare peste delfinul în relief. De aceea a hotărît că nu se va despărţi niciodată de el şi, punîndu-l la loc în buzunar, a avut grijă să rămînă la fund, sub celelalte obiecte.

Ştia că imediat ce se va ridica în picioare, va trebui să se hotărască în ce parte să meargă şi de aceea continua să rămînă aşezat, cu picioarele încrucişate, intuind parcă, odată ce o va apuca într-o direcţie, că acel prim pas ar fi declanşat o serie de consecinţe cît viaţa lui de lungă. Şi cu siguranţă şi tu, cititor mecanic, dacă ai fi permanent apăsat de o astfel de conştiinţă, dacă n-ai acţiona adesea dus pe gînduri sau călăuzit de obişnuinţă sau împins de nevoie, ai zăcea paralizat în nehotărîre cum zăcea bietul Roderick în momentul acela.

A închis din nou ochii şi şi-a spus că o va lua în direcţia primului pescăruş pe care-l va vedea pe cer. I-a redeschis; după aproape un minut, un pescăruş a trecut prin faţa lui venind din dreapta, apoi a descris un viraj spre stînga într-un cerc larg, constrîngîndu-l să se întoarcă să-i urmărească zborul, în fine a dispărut într-un unghi nu mai mare de douăzeci de grade

faţă de locul de unde venise. Roderick s-a ridicat în picioare. Fără multe îndoieli, era direcţia spre Cork.

Grasa

Printr-un straniu capriciu al destinului, Jenny Grasa, a cărei poreclă, aşa cum s-a spus mai sus, se datora doar comparaţiei cu colega ei mai puţin înfloritoare şi pe care nici o persoană de bun-simţ n-ar fi considerat-o niciodată grasă cu adevărat, a ajuns să corespundă acelei porecle numai după sfîrşitul lipsit de glorie al carierei sale. Cu cîţiva ani mai mare decît mama lui Roderick, Jenny devenise un asemenea focar de infecţie, încît domnul Jones, ca să nu-şi piardă clientela mai mofturoasă, a decis să cheme un doctor să o consulte. În afară de prescrierea obişnuitelor badijonări cu pomadă pe bază de mercur, acest doctor, căruia îi vom spune doctorul Cavendish, i-a administrat într-o doză foarte mare un medicament care, a dat el asigurări el, ar fi învins răul pentru totdeauna. Şi adevărul e că l-a învins, cu un preţ pe care oricum domnul Jones, dacă ar fi fost prevenit, nu l-ar fi acceptat niciodată. După cîteva luni Jenny a început să se umfle: s-a umflat tot mai mult pînă cînd a atins remarcabila greutate de vreo sută patruzeci de kilograme. O vreme, clienţii s-au adaptat; apoi a venit o zi în care pînă şi un rebut uman ca bătrînul Spirus a refuzat să se culce, ca să reproducem cuvintele lui exacte, cu foca aia. Astfel, nemaidovedindu-se utilă, Jenny Grasa a fost *ipso facto* retrogradată la funcţia de grăjdăreasă şi mutată din camera ei în culcuşul înjghebat de bine, de rău deasupra cocinei porcilor.

Acolo ducea o viaţă pe care o putem defini, în toate sensurile, de animal, pentru că de jos ajungea pînă la ea, neîntrerupt, scurmatul

porcilor, guiţatul lor atît de asemănător cu plînsetul unui nou-născut, zgomotul dejecţiilor lor explozive; ajungea pînă la ea şi mirosul lor, de care s-a impregnat definitiv în cîteva zile; şi era de-ajuns să-şi apropie faţa de orice crăpătură a podelei de scînduri ca să-i vadă şi să-i observe pe rînd, lucru care constituia principala şi aproape hipnotica ei ocupaţie. De puţin mai departe răzbătea pînă la ea mugetul vacii şi al viţelului, dar de ei nu trebuia să se ocupe. De trei ori pe zi, singura ei datorie era să-şi mişte gabaritul instabil jos pe trepte, să spele scîrboşenia porcilor, să reumple troaca şi să urce înapoi. Dacă Jenny regreta viaţa ei dinainte, în care rolul porcilor era interpretat de clienţii de la Gîsca Roşie, e o chestiune prea delicată ca să poată fi decisă: îl vom lăsa, aşadar, pe cititor să-şi imagineze ce-i place mai mult, potrivit propriei concepţii despre viaţă, regret şi, mai ales, porcime. Dar e vremea să ne întoarcem la chichineaţa aceea.

— Salut, grăsano, spusese Jones. Jenny l-a privit de jos în sus, rămînînd tăcută în ropotul ploii pe acoperiş.

— Un medalion aşa de mare îţi spune ceva?

Jenny a clătinat din cap că nu.

— Doar nu ascund vreunul Molly şi Polly, ă? Mi-ai spune, nu-i aşa?

Jenny a dat din cap.

— Un medalion cu un delfin pe o parte şi o floare pe cealaltă, gîndeşte-te bine.

Un chelălăit în loc de răspuns, apoi o respiraţie gîfîită, ca a cuiva în agonie.

— Jenny îl avea, Slăbănoaga. Îl ţinea în pernă, dar din cînd în cînd îl scotea să se uite la el.

— Slăbănoaga! La cine e acum? La Polly?

Încă un geamăt, încă un horcăit.

— Copilul.

— Ce? Mucosul ăla a luat perna cu el?

Făptura aceea enormă a clătinat din cap.

— Nu perna. Medalionul. I l-a dat mama lui înainte să moară. Copilul, la el e.

Roşcata

Aşadar, Cheddar dăduse greş. De altfel, la ce altceva să te aştepţi de la un cretin ca ăsta? Pe puţin îi va mări volumul de muncă pînă cînd va amortiza cheltuiala cu noaptea aia inutilă la Gîsca Roşie, un loc la care nu se gîndea cu plăcere. Şi totuşi acolo fusese dusă fata. Dacă ar fi ştiut măcar un nume! La mănăstire fusese pentru toţi Scrumbia, dar acolo, între oamenii aceia îngrozitori? Poate că nici măcar Jones nu era în stare s-o identifice, cu toate fetele pe care le recrutase în viaţa lui; de altfel, numai mănăstirea îi furnizase cel puţin o duzină, toate de vîrsta aceea, toate slăbuţe, toate fără cineva care să se îngrijească de amintirea lor… Şi aceea fără un nume măcar! Şi cînd te gîndeşti că ar fi putut să devină o Pemberton! Cu atît mai rău pentru ea să crape în mizeria ei, în caz că mai era în viaţă. Important era să pună mîna pe medalion, cu el ar fi lăsat moştenire totul cui voia ea, lui Lucy, de exemplu, lungana aia care se dusese servitoare la familia Coxton, sau roşcatei de la spălătorie, aranjată cum trebuie putea să arate de vîrsta potrivită… Dar pînă cînd nu descoperea pe ce drum o apucase medalionul ăla, era inutil să se gîndească. Adică nu, fără să-şi dea seama, se gîndise deja! Roşcata! Cu tăliuţa aia şi şolduleţele alea frumoase, cum să nu… Trebuia să aibă cel puţin douăzeci de ani: o babă, pentru Jones, dar dacă pentru lady Pemberton putea fi machiată ca să pară de douăzeci şi opt de ani, pentru porcul ăla putea să devină o fetişcană de cincisprezece ani, vîrsta potrivită ca să stea puţin în bucătărie şi puţin pe la mese, puţin pe la mese şi puţin

în camere, la etaj… S-a gîndit cu groază la descrierea făcută de Cheddar, la cum îi amintise imediat de mănăstire, şi acolo erau o bucătărie, un refectoriu, un şir de camere… Dar unde se ducea cu gîndul? Ce prostii! Cît despre camere, Roşcata nu avea una, dormea într-un ungher din spălătorie, peste rufele murdare: la început ar fi fost îndărătnică, dar, în cele din urmă, ideea de a avea o cameră numai a ei ar fi convins-o… Şi apoi, cine zicea că trebuia să se străduiască prea tare, imediat ce Jones i s-ar fi destăinuit, misiunea ei putea fi considerată încheiată… Ideea destăinuirii a făcut-o să roşească o clipă, apoi a devenit şi mai hotărîtă: era, de fapt, momentul propice, cel pe care un filozof l-ar numi *punctum*. Şi faptul că pentru domnul Jones însemna un motiv de orgoliu iniţierea fetelor lui în profesie era ştiut şi răsştiut ca să te îndoieşti că şi de data asta lucrurile ar fi mers aşa. Îi va propune, aşadar, vlăstarul acela care nu aştepta decît să fie cules, i-l va oferi pentru o sumă foarte convenabilă: nu într-atît, oricum, încît să intre la bănuieli şi nu într-atît încît să văduvească mănăstirea de un profit imediat. Instruită corespunzător, fata s-ar fi lăsat iniţiată cu un amestec de ruşine şi de entuziasm, un amestec irezistibil pentru corupătorii de teapa aia (am vrea să credem că Maica Stareţă era la curent cu asta doar din confesiunile atîtor sărmane năpăstuite; iar cine ar vrea să insinueze că o astfel de competenţă i se trăgea din îndepărtatele greşeli ale tinereţii n-ar găsi părtaşi la această bănuială). Restul ar fi venit de la sine: întors pe dos ca o şosetă, Jones şi-ar fi dezlegat limba şi fata ar fi ascultat tot ce era de ascultat şi, mai ales, de transmis la mănăstire.

Maica Stareţă a tras de cordonul clopoţelului. Puţin mai tîrziu, sora Philidor a apărut în uşă.

— Saşia la spălătorie; de azi munceşte acolo, a poruncit. Şi aduceţi-mi-o pe Roşcată.

Unicornul

Primul gînd al lui Jones a fost să pornească după el. Apoi a socotit că a pleca la drum la ora aceea din noapte şi pe vremea aia mizerabilă ar fi fost o adevărată nebunie, asta şi pentru că nu avea nici cea mai vagă idee despre direcţia în care Roderick ar fi putut s-o apuce. Probabil pe drumul spre Cork sau pe cel de coastă, spre Glerenmouth. Depindea de planurile copilului: dacă voia să-şi găsească o slujbă în împrejurimi, alegea Cork; dacă voia să se îmbarce, alegea Glerenmouth. Şi Cork avea port, dar flota lui era compusă exclusiv din vase de pescuit, în vreme ce pentru o îmbarcare serioasă era nevoie de navele comerciale sau de vaporul pentru transportul poştei, care trăgeau la chei în cel mai încăpător şi utilat port-canal din Glerenmouth. Al naibii plod! Măcar dacă Cheddar ar fi ajuns alaltăieri seară! Îi mai dăduse să bea destul imbecilului ăluia, dar nu scosese mult mai mult de la el. Tot ce reuşise să stabilească era că Maica Stareţă se arăta extrem de interesată de medalionul acela, dar, în fond, era tot ce avea nevoie să ştie. Odată ce va intra în posesia medalionului, ar fi constrîns-o pe Maica Stareţă să cadă la înţelegere cu el, indiferent despre ce ar fi fost vorba: şi nu exista nimeni pe lume, nici măcar o călugăriţă, care să se poată lăuda că încheie o afacere mai bine decît el. Dar avea prea multe treburi la Gîsca Roşie ca să-şi poată permite luxul să lipsească: nu, trebuia să găsească pe cineva care să pornească în căutarea copilului în locul său, pe cineva suficient de hotărît să meargă pînă în pînzele albe ca să rezolve problema… Pentru că nu era sigur că trebuie neapărat să aducă înapoi copilul, era de-ajuns să-i ia medalionul, prin orice mijloace, bune sau rele, prin bune înţelegîndu-se un furt înfăptuit cu dexteritate, iar prin rele… Jones ştia exact ce putea să se întîmple, fusese o vreme cînd el însuşi bătuse străzile jefuind trecătorii, important era să nu laşi urme, nici martori… În acelaşi timp, copoiul ideal nu trebuia să fie dotat cu prea

multă imaginaţie, medalionul trebuia să rămînă un obiect de adus lui Jones şi atît, fără comentarii de prisos… Un om nemilos şi priceput, dar mărginit cît trebuie şi îndeajuns de falit încît să accepte misiunea fără prea multe întrebări, da, ştia un astfel de om şi ştia şi unde să-l găsească.

Astfel, în dimineaţa următoare, Jones a luat brişca şi a pornit spre Cork.

— Diii, urla el la iapă lovind-o întruna cu cravaşa, diii, şi vocea i se confunda cu ţipetele pescăruşilor pe cerul încărcat de nori. A ajuns la Cork tocmai cînd a început din nou să plouă şi la timp cît să intre la Unicorn.

Nu cunoaşte sufletul omenesc acela care nu-şi imaginează cît s-a simţit domnul Jones de edificat la vederea acelui salon. Ca un antreprenor dibaci, grijuliu cu bunul mers al propriei activităţi, a înţeles dintr-o singură privire aspectele inferioare ale acelui ambient, comparîndu-l imediat cu elementele echivalente ale propriului negoţ: fetele, dacă astfel puteau fi considerate cele trei fiinţe care serveau la mese, erau atît de urîte şi de nespălate, încît îţi tăiau dinainte orice chef, doar dacă nu cumva frumuseţile de la etaj nu le semănau; petele de vomă de pe jos aşteptau în zadar să fie acoperite cu rumeguş, cum se întîmpla, în schimb, în mod insistent la Gîsca Roşie; halbele goale care, acumulîndu-se pe mese, constituiau pentru muşterii un memento incomod despre cît băuseră şi cheltuiseră; nu tu muzică, nu tu *ginnock*, doar abrutizare şi jeg. Da, în faţa acestor lucruri, domnul Jones putea să se simtă mîndru şi cu conştiinţa împăcată, exact ca harnicul administrator al unei înfloritoare proprietăţi nobiliare: bunurile pe care cerul i le oferise erau fructificate la maximum, clientela era satisfăcută, totul funcţiona perfect, nu ca acolo, unde nimeni nu se îngrijea de angajaţi, unde totul era acru ca voma, iar domnilor aflaţi în trecere nu li se dădea nici măcar o şansă să se împace cu viaţa (cu foarte simplul şi deopotrivă fatalul şi iremediabilul fapt, vreau să spun, de a fi pe lume şi de a trebui să rămînă aici un număr neprecizat de ani).

Da, era locul potrivit pentru omul lui; şi, într-adevăr, iată-l acolo, aşezat într-un colţ împreună cu un prieten.

— Ia te uită, ia te uită, ia te uită! a spus apropiindu-se, în timp ce chipul său îşi lua aerul cel mai cordial posibil. Cum merge treaba, ticălos bătrîn?

Omul a ridicat privirea. Ochii lui erau goi, ca nişte deschizături în neant. De jur împrejur, o reţea de riduri foarte subţiri care se întretăiau dădea impresia că pielea fusese coaptă într-un cuptor precum coaja unei pîini.

— Am zis: cum merge treaba?

Omul a făcut o grimasă care putea să însemne orice. Lui Jones i-a venit cheful să-l apuce de gulerul hainei, dar ştia că dacă o va face, va trebui să meargă pînă la capăt, ceea ce, cu un individ ca ăla, n-ar fi fost înţelept.

— Drăguţă, de băut pentru prietenii mei! a strigat cu un entuziasm exagerat; apoi s-a aşezat în faţa celor doi.

— Vorbăreţi, ă?

— Ştii zicala: înţeleptului îi ajunge un cuvînt[6].

— Mai întîi bem, apoi vorbim, a spus Jones cînd au venit berile. Îl stînjenea să se simtă privit prin crăpăturile alea inexpresive. Au băut în linişte, observîndu-se pe deasupra spumei din halbă.

— Şi acum, a făcut Jones ştergîndu-se la gură cu mîneca, să vorbim de afaceri.

Se înşela sau în adîncul acelor găuri negre care erau ochii interlocutorului său văzuse pentru o clipă o luminiţă nu mai mare decît gămălia unui ac? Căpătînd încredere, Jones a înfăţişat tărăşenia, spunînd ce voia să spună şi păstrînd tăcerea asupra a ceea ce voia să păstreze tăcerea. În tot acel timp, omul din faţa lui nu s-a clintit, iar celălalt comenta cuvintele lui Jones cu un surîs dement.

Jones se felicita deja că încheiase înţelegerea cînd a descoperit că urma să-l coste dublul sumei estimate.

— Prietenul meu aici de faţă, a spus omul, vine cu mine.

— Glumeşti? Astea sînt lucruri care se rezolvă mai bine de unul singur, fără să atragi prea mult atenţia, şi apoi, pe el nu-l cunosc.

— Îl cunosc eu, îl cunosc eu. Şi unde merge Saramură, merge şi Scummy, ca un căţeluş cuminte.

— Hi, hi, a rînjit Scummy.

Astfel, Jones a trebuit să cedeze şi să plece nu pe atît de mulţumit pe cît îşi imaginase cu doar o clipă înainte. Întorcîndu-le spatele noilor lui asociaţi, n-a putut zări două luminiţe, mult mai mari decît gămălia unui ac, strălucind pentru o clipă în adîncul a două mici fîntîni de neant.

O problemă de degete

După două ore de mers, Roderick a ajuns la marginile Corkului. Poate că în acel port va găsi ceva, o slujbă, un codru de pîine, un adăpost. Sau o îmbarcare pe un vas de pescuit ca mus, nu mai fusese niciodată pe o navă, dar ar fi învăţat; de altfel, dacă te luai după pălăvrăgelile oamenilor mării care se opreau pe la Gîsca Roşie, nu reieşea că un mus trebuia să fie şi marinar. A început să coboare, atent să nu alunece în noroi. Un pantof i se căscase la vîrf, ca un peşte hămesit, şi se umplea încontinuu de noroi. În dreptul primelor case, pe dreapta, pornea un drum îngust care traversa ţinutul şi ajungea pînă la extremitatea lui nordică, chiar la poalele lui Morven Peak; instinctul i-a spus să meargă într-acolo şi el nu prea avea de ce altceva să se agaţe. Tot mergînd, şi-a spus că ideea aceea nu-i venise

întîmplător, ci din faptul că văzuse că în partea aceea pescăruşii erau mai numeroşi şi că se roteau în zbor agitaţi ca atunci cînd se descarcă peştele.

Nu se înşela: după ce a ajuns şi apoi a trecut de limba de pămînt cu case care se întindea de-a lungul coastei pînă la baza muntelui Morven, a zărit într-adevăr cîteva bărci trase pe uscat pe plaja cu pietre şi vreo duzină de oameni ocupaţi cu golirea năvoadelor. Mai încolo, la stînga, se aflau tîrgul în sine şi portul. Acolo, de-a lungul digurilor, erau amarate vase de pescuit de toate dimensiunile; probabil că se întorseseră cu cîteva ore înainte, pentru că deasupra lor, cu excepţia zborului cîte unui pescăruş solitar, cerul era senin. Însă ambarcaţiunile tocmai ajunseseră: şi-a amintit că auzise un marinar spunînd că peştele de stîncă se prinde mai bine dimineaţa şi, într-adevăr, din năvoade ţîşneau, pe jumătate vii, peşti de mici dimensiuni, din aceia buni de fript. S-a ghemuit pe un bolovan să privească. Erau patru bărci şi, dacă te uitai la distanţa dintre ele, înţelegeai că erau una de fiecare casă, una de fiecare familie. În jurul fiecărei bărci trebăluiau bărbaţi din generaţii diferite: ba lui Roderick i s-a părut că poate stabili că în fiecare echipă de pescari erau un bunic, un tată şi un fiu, lucru care nu-i dădea multe speranţe să găsească o slujbă. Cînd tot peştele a fost adunat în lăzi, cei mai tineri l-au transportat spre locuinţe, în vreme ce bărbaţii din generaţia mijlocie, aprinzîndu-şi pipele, se îndreptau spre port ca să negocieze vînzarea; lîngă bărci au rămas doar cei mai în vîrstă, cărora evident le era încredinţată sarcina de a cîrpi năvoadele; ba lîngă unul dintre ei au venit o femeie şi un copil mic. Nimic de făcut, s-a gîndit Roderick, prea multe braţe şi prea multe guri. A mai aşteptat puţin, apoi s-a apropiat de un bătrîn care părea să aibă năvodul mai puţin deteriorat.

— Vrei de muncă, ă? l-a întrebat respectivul înainte ca el să apuce să deschidă gura.

— Da, de unde ştiţi?

— Unele lucruri nu se ştiu: se văd. Aşa cum tu vezi că n-ai nimerit în locul potrivit.

— Da, domnule, la asta mă gîndeam şi eu şi mă întrebam…

S-a oprit: bărbatului îi lipseau trei degete de la mîna dreaptă şi priveliştea aceea l-a redus pe Roderick la tăcere.

— Astea? O saulă nenorocită, cînd aveam douăj' de ani. Ţac! Dar dacă găseşti tu un adevărat lup de mare cu toate cele zece degete, îţi dau de băut, să ştii că-ţi dau! De exemplu, s-ar putea dovedi că locul ăsta nu e chiar aşa de greşit, la urma urmei, dacă m-ai găsit pe mine care, deget după deget, îţi dau informaţia corectă, ei, ce zici de asta?

— Zic că aşa e, domnule.

— Domnule! Să mă înec dacă mi s-a spus vreodată în viaţa mea aşa, domnule! Ah, eşti un tip fain, asta-i sigur. Deci, vrei informaţia asta?

— Da, do… mnule.

— Vezi Morven Peak? De partea cealaltă, la vreo trei kilometri în linie dreaptă, dar la vreo şase şi jumătate de mers dacă o iei prin dos se găseşte casa unui pescar. Nu poţi greşi, pentru că e singura construcţie între vîrf şi Corrigan Cape. Vezi tu, pescarul ăla n-are două degete, dar cred că între degetele lui şi o pereche de braţe care să-l ajute cu pescuitul ar alege braţele.

Aşa că, după ce i-a mulţumit bătrînului pescar, Roderick a pornit spre masivul negru al Morven Peak.

Dama de cupă

Jones, aşadar, ştia la cine se afla medalionul, dar nu avea nici cea mai mică idee despre motivele care-l făceau aşa de preţios în ochii Maicii Stareţe; Maica Stareţă, dimpotrivă, cunoştea exact valoarea acelui obiect, dar nu ştia la cine e; nici unul, în orice caz, nu ştia unde se afla posesorul

lui. Toate astea sînt de-ajuns pentru a compune imaginea (va fi decizia cititorului dacă mai dramatică sau mai patetică sau mai comică) ambiţiei deşarte a inteligenţei omeneşti, cum i-ar fi plăcut unui moralist din secolul al XVII-lea s-o denumească. În partida pe care o jucau Jones şi Maica Stareţă, totuşi, aceasta din urmă avea o carte pe care am putea s-o identificăm foarte uşor cu dama de cupă şi care, bine jucată, ar fi schimbat decisiv rezultatul confruntării.

Nu trecuseră nici două zile de la vizita lui la Unicorn, că Jones se felicita pentru steaua lui norocoasă şi pentru flerul său, fiindcă o fată ca aceea, pentru o sumă atît de mică, nu mai avusese niciodată. Spre deosebire de Slăbănoagă şi de Grasă, pe care a trebuit să le înveţe totul, sau de celelalte două netoate care le înlocuiseră, nu, asta avea un talent înnăscut, i se citea în ochi că acela era drumul ei! Şi ce forme, ce carnaţie, ce mişcări! Nerăbdător să oficieze solemn ceremonia de iniţiere prevăzută, dar şi mai nerăbdător să-şi vadă noua descoperire la treabă cu clienţii (pentru că domnul Jones aparţinea acelei specii de oameni, mai numeroşi decît se crede, cărora nici o plăcere a cărnii nu le va oferi niciodată mai multă satisfacţie decît cîştigul), patronul de la Gîsca Roşie a decis că fata va servi la mese doar cît să facă o promovare adecvată propriilor forme şi să trezească în minţile amorţite ale beţivanilor ălora o dorinţă de nestăvilit; după care, peste o săptămînă, ar fi fost mutată definitiv la etaj şi chiar în odaia celei care, dintre Molly şi Polly, ar fi obţinut, în aceeaşi săptămînă, suma mai mică.

Roşcata, pentru că de la început acesta i-a fost unicul nume şi pentru Jones, cu siguranţă nu avea nevoie să fie iniţiată, din simplul şi totodată indiscutabilul motiv că de asta se ocupase demult altcineva în aceeaşi spălătorie pe care cititorul o cunoaşte deja; oricum, era suficient de isteaţă să înţeleagă că ar fi fost mai bine pentru ea să simuleze contrariul. Foarte pătruns de rolul lui pygmalionesc, Jones a căzut, astfel, în plasă pînă-n gît, cum se obişnuieşte să se spună; şi dacă niciodată în viaţă nu simţise ceva

vag asemănător cu îndrăgostirea, ei bine, atunci, atunci s-a întîmplat că acea frumuseţe exuberantă nu i-a stîrnit, ca de obicei, o dorinţă imediată de a o pîngări. Asta explică de ce, după prima noapte, în mod excepţional, ceremonia de iniţiere s-a repetat, apoi, fapt încă şi mai incredibil, s-a repetat pentru a treia oară. Tocmai în acea ultimă împrejurare Jones, slăbind frîul propriei circumspecţii, s-a lăsat în voia confidenţelor pe care, de regulă, ar fi avut mare grijă să nu le facă: şi iată aici un exemplu despre ce înseamnă *contra pas*, pentru că la o asemenea relaxare sufletească fusese condus, înainte de orice desfătare a simţurilor, de acţiunea *ginnock*-ului, amestec care, dacă nu e dovedit că măreşte capacităţile amoroase, sigur le diminuează pe cele raţionale.

După ce a ascultat ce trebuia să asculte, Roşcata a găsit o scuză ca să lipsească o jumătate de zi. Graţie bacşişurilor dosite de lăcomia patronului ei nu i-a fost greu să găsească un vizitiu care s-o ducă pînă la mănăstire; ajungînd acolo, a relatat de-a fir a păr ce aflase, după care, la întrebarea Maicii Stareţe dacă nu prefera să se întoarcă la munca ei de la spălătorie, lăsînd în seama mănăstirii să regleze treaba cu Jones, a răspuns că nici nu se gîndea şi că, dînd o sărăcie pe alta, prefera să fie regină într-o cocină de porci decît servitoare într-o mănăstire. O alegere despre care, fiind vorba despre viaţa ei şi nu de a noastră, nu ne vom îngădui nici un comentariu, invitîndu-i pe cei mai intransigenţi dintre cititorii noştri să facă la fel.

Numele

Aşadar, acum Maica Stareţă ştia. Ştia că medalionul era în posesia unui copil pe nume Roderick şi că Jones îl voia şi că pentru asta pusese pe urmele copilului doi răufăcători pe nume Saramură şi Scummy. Angajarea

celor doi ticăloşi nu promitea nimic bun: însă, dacă ştiai cum să priveşti lucrurile, putea chiar să se transforme într-un avantaj. Să găseşti un copil într-un teritoriu mare cît jumătate din Cornwall era ca şi cum ai căuta acul în carul cu fîn: dar doi indivizi suspecţi ca aceia, foarte cunoscuţi scursurilor de teapa lor şi tuturor cîrciumarilor de pe coastă, puteau fi depistaţi mai uşor. Depistaţi şi *urmăriţi*, lăsîndu-i pe ei să depună tot efortul de a-l găsi pe copil: după care era vorba doar de iscusinţă, adică de a pune mîna pe copil cu o clipă înaintea lor. Pe copil sau pe medalion, pentru că dacă primul său plan fusese să o înlocuiască pe mamă cu o femeie oarecare, nu exista nici o piedică să nu fie înlocuit şi copilul. Dimpotrivă, aflase cu exactitate cum era făcut acel medalion, n-ar fi avut nevoie de nimic altceva, pentru că ar fi dat să se facă unul identic la un giuvaiergiu de încredere şi cu acela ar fi deschis încuietoarea fabuloaselor bogăţii ale familiei Pemberton. Dar oricît de bătrînă şi slăbită de boli, lady Pemberton ar fi putut recunoaşte falsul, un desen prea în relief, un delfin prea drept sau prea arcuit, un crin prea stilizat, nu, riscul era mare, mai bine să mizeze pe medalionul original.

Astfel, aşa cum am văzut-o făcînd deja de două ori, Maica Stareţă a tras de cordonul împletit al clopoţelului, dar în această împrejurare unui observator atent nu i-ar fi scăpat o expresie aproape de durere, ca a cuiva care oftează adînc dinaintea unui pas pe cît de neplăcut, pe atît de necesar. Cînd apoi acelaşi observator ar fi surprins spaima care a lucit o clipă în ochii sorei Philidor la auzul unui anumit nume, ar fi dedus de aici cele mai rele auspicii posibile.

Acest nume, curiosul meu cititor, nu era chiar un nume, ci o poreclă. Şi dacă aceasta era suficientă ca să îngheţe inimile celor care-o auzeau, dacă pînă şi acel mod mai indirect şi aluziv îl făcea pe cel care vorbea să coboare vocea pînă la a-l rosti într-un murmur reţinut, poţi înţelege cît de înspăimîntător şi de interzis era numele adevărat: chiar aşa, într-atît încît să fie obiectul unei superstiţii demne de popoarele cele mai sălbatice, de

parcă numai rostirea lui, adică doar auzirea lui, s-ar traduce într-un blestem, iar acesta, la rîndul lui, l-ar arunca pe nefericit într-o groază abominabilă. Nu doar că vei înţelege raţiunile reticenţei mele, dar îmi vei mulţumi pentru ea, fără măcar să-ţi treacă prin cap cît de aproape ai fost, însoţindu-mă în acest capitol, de distrugerea totală a *aşa-zisului* tău mod de viaţă.

— Porniţi chiar azi spre *****, a spus Maica Stareţă, şi aduceţi-mi-l aici pe Probo.

La vînătoare

Bărbatul pe care cititorul a învăţat să-l cunoască drept Saramură se numise, cîndva, Ben; nu ştim dacă Benedict sau Benjamin, aşa cum nu-i ştim numele de familie sau originea. Unele inflexiuni din grai îl trădau drept galez, dar cum să te bizui pe o trăsătură determinată doar de faptul că petrecuse mai bine de douăzeci de ani în ocnele regale mai întîi din Swansea şi apoi din Cardiff? Cît despre motivele acestor detenţii (cărora trebuie să le adăugăm poposiri mai scurte în închisorile din jumătate din Anglia, patria lui), nu ştiu să furnizez alte informaţii în afara unei duble acuzaţii de omor: învinuire atît de grea pentru orice individ care se teme de lege, dar ca o boare de vînt, nimic mai mult, pentru cine, precum insul în chestiune, trimisese pe lumea cealaltă nu mai puţin de douăzeci şi cinci de creştini. Acum, cînd şi el începuse să resimtă povara vîrstei, Saramură se dedase unor nelegiuiri mai puţin solicitante, violenţei tîlhăriilor preferîndu-le modestia furturilor şi a tăinuirii bunurilor prădate. Oricum, dacă se ivea o ocazie favorabilă, nu dădea înapoi, regăsindu-şi ca prin minune vechea cruzime şi doza necesară de curaj. De aceea era însoţit de

un individ dubios ca Scummy, infinit mai prost (asta dacă nu vrem să-l considerăm de-a dreptul un smintit), dar tocmai de aceea bun să fie condus ca un brav soldat sau, cum îi plăcea lui Saramură să creadă, un scutier fidel.

Cîteva zile, această pereche exemplară s-a învîrtit pe lîngă Gîsca Roşie interogîndu-i pe trecători; apoi, cum ancheta s-a dovedit inutilă, Saramură a decis că era mai înţelept să înceapă căutările la Glerenmouth: în cazul în care copilul o luase într-acolo, exista posibilitatea să se fi îmbarcat şi atunci adio medalion; în schimb, dacă se dusese la Cork, se putea foarte bine să-şi fi găsit o slujbă ca rîndaş la vreun han sau să rătăcească prin împrejurimi trăind din pomeni şi expediente. Astfel, la cîteva zile după sosirea lui Roderick la Cork, Saramură şi Scummy îşi făcuseră intrarea în Glerenmouth. Au descălecat, dacă mi-e îngăduită folosirea unui termen ecvestru cam puţin potrivit în cazul a doi drumeţi zdrenţăroşi, au descălecat la Scroafa Albă, una din cele mai sordide dintre cîrciumile sordide deschise de-a lungul port-canalului. După ce şi-au stabilit acolo cartierul general, cei doi tovarăşi au început să bată sistematic toate locuinţele şi birturile înşirate pe cele două maluri ale canalului, ca să treacă apoi la străduţele laterale. Fiecare proprietar de vas de pescuit a fost invitat să bea şi să-şi dezlege limba, dar destul de repede lui Saramură i-a fost limpede că acele ambarcaţiuni mizere nu-şi puteau permite luxul unui mus şi că pentru o asemenea funcţie trebuia să te gîndeşti dacă nu la o navă adevărată, măcar la un vas de poştă sau la un feribot. Odată lămurit faptul că ultimul vas de poştă trecuse de o săptămînă şi că momentan singura navă de transport din port era oprită pentru reparaţii, şi că, aşadar, Roderick n-avea cum să fi părăsit încă ţărmul, Saramură a hotărît să-şi mute cartierul general în mai populatul Cork, nu înainte, însă, de a scormoni încă puţin prin împrejurimi.

Astfel, două zile mai tîrziu, cei doi tovarăşi au nimerit pe plaja acoperită cu pietre a pescarilor de stîncă. Era dimineaţa tîrziu, iar bătrînii

şi cîteva femei reparau năvoadele. După ce a împărţit o porţie generoasă de tutun, Saramură a început să întrebe de copil. Nimeni nu ştia nimic despre el, nici măcar un bătrîn căruia îi lipseau trei degete de la mînă. Dar Saramură n-ar fi fost Saramură dacă n-ar fi surprins un licăr de nelinişte în privirea bătrînului.

— Deci n-aţi văzut un băieţel străin.

— Nu, a spus bătrînul, dar ochii l-au trădat. L-au trădat de două ori, pentru că, privind spre extremitatea nordică a plajei, l-au făcut pe Saramură să înţeleagă că, dacă trecuse cineva pe acolo, se îndreptase apoi spre nord, dincolo de Morven Peak.

Lupul de mare

Cînd Roderick a ajuns în împrejurimile casei, mai era puţin pînă la lăsarea serii. Drumul pînă la Morven Peak fusese mai greu decît se aşteptase, cu urcuşuri neîncetate şi tot atîtea coborîşuri pe care ploaia din timpul nopţii le făcuse alunecoase. În afară de cîteva capre, zona respectivă părea complet nelocuită. După ce a trecut de vîrf, Roderick a înţeles de ce locuinţele din Cork se opriseră la sud de munte: de acolo mai departe, kilometri întregi pînă la Corrigan Cape, coasta era formată din bolovani enormi, ascuţiţi, îngrămădiţi unii peste alţii; multe dintre aceste blocuri de piatră ajunseseră pînă în mare şi se iveau asemenea unor stînci din spuma clocotitoare. În vremuri imemoriale, faleza probabil că se prăbuşise pe plaja pietroasă cu excepţia unei porţiuni nu mai lungi de zece metri: aici, în chip de avanpost, se iţea acea construcţie izolată, apărată de valuri de un enorm bloc de stîncă care împiedica o vedere directă spre mare. Apropiindu-se, Roderick a constatat că, deşi nu se vedea, zgomotul

acesteia era foarte puternic; şi dacă o mare puţin agitată producea un astfel de vuiet, s-a gîndit înspăimîntat, cine ştie ce puteai auzi în zilele şi nopţile cu furtună. Mai ales nopţile.

A bătut, dar n-a primit răspuns. A încercat uşa: era descuiată. Înăuntru era deja întuneric, dar n-a avut curaj să aprindă lumînarea de pe masă. În viaţa lui nu mai văzuse Roderick o asemenea harababură: vase, haine, resturi de mîncare, frînghii, iţe, sfori de undiţă, geamanduri, vîsle, năvoade, un borcan cu smoală, ţăruşi, ciocănele, lemnişoare gudronate: totul alcătuia un unic amestec care acoperea podeaua, hamacul, masa, lavoarul. Cum era posibil să trăieşti în felul ăsta? Pentru o clipă, străbătut de un fior, s-a gîndit la ce-ar fi spus domnul Jones văzînd haosul acela, apoi gîndul i-a amintit de mama lui şi a început să plîngă. A plîns astfel multă vreme, ghemuit într-un colţ al acelei singure încăperi, încît nici nu şi-a dat seama că o mînă îl mîngîia pe păr.

— Şi tu cine mai eşti, puiule? a spus o voce în întuneric.

Roderick şi-a ridicat chipul înlăcrimat. Deasupra lui, ţinîndu-i în continuare o mînă pe cap, se înălţa o siluetă impunătoare.

— Mă numesc Roderick, domnule, şi-l caut pe proprietarul acestei case. Dumneavoastră sînteţi?

— Tu ce zici, arăt a proprietar?

— Dacă… scuzaţi-mă, domnule, dar dacă vă lipsesc două degete, da.

— Oh, astea! a izbucnit vocea rîzînd. Dacă-mi lipsesc… şi-ncă cum îmi lipsesc! Şi ce-ai venit să faci, să mi le-aduci înapoi?

— Nu, domnule. Am venit să muncesc pentru dumneavoastră, în tîrg mi-au zis că poate aveţi nevoie.

— Să munceşti? Şi cît? Şi ce plată îţi închipui că pot să-ţi ofer, ă? Să auzim.

— Doar un acoperiş deasupra capului şi de mîncare, nimic altceva. Şi cît timp, păi, pînă cînd o să vă vină bine.

Nevenindu-i să-şi creadă urechilor, bătrînul pescar a oftat. Cîtă viaţă a fremătat în oftatul acela nu e ceva care să te intereseze, cititor indiscret. Îţi spun doar că dacă ai şti, n-ai putea să-ţi înfrînezi lacrimile: nu mai mult decît reuşea, în aceeaşi noapte, să şi le înfrîneze bătrînul lup de mare ascultînd, cînd zgomotul mării face o pauză, răsuflarea gîfîită a tinerei fiinţe adormite lîngă el.

Delfinul

Unde ne aflăm? Ce-i cu întunericul ăsta abia luminat de flăcăruile unui sfeşnic cu două braţe? Îţi place sau nu, cititor fricos, trebuie să ştii că tocmai ai fost introdus acolo unde nimeni, în afara dereticărilor matinale ale vreunei călugăriţe, nu este primit: în chilia personală a Maicii Stareţe. Aici, pe acest pat de fier, ea îşi petrece nopţile, de regulă fără somn. O dovedeşte măsuţa care, împreună cu patul şi o laviţă (pe lîngă, bineînţeles, un număr rezonabil de imagini sacre şi crucifixuri) constituie singurul mobilier din odaie; pe această măsuţă stau un sfeşnic cu două braţe, o rezervă de lumînări şi un teanc de cărţi atît de înalt, încît ameninţă să se prăbuşească; o altă carte e deschisă în faţa Maicii Stareţe, care-o răsfoieşte iritată. De altfel, proasta ei dispoziţie e de înţeles: dintre toate cărţile aflate în chilie, aceea e singura care nu aparţine istoriei sacre, ci celei profane. Este vorba, mai precis, despre o istorie a războaielor dintre coroana Angliei şi coroana Franţei, războaie care, aşa cum ştie pînă şi un copil, s-au succedat cu nume şi protagonişti diferiţi de-a lungul unei perioade care ţine de cînd s-au născut aceste două naţiuni glorioase. Dacă cineva s-ar întreba care era motivul unei lecturi atît de neobişnuite, aş aminti de interesul pe care de cîtva timp Maica Stareţă îl are pentru iconografia

heraldică, în particular pentru aceea care i-ar fi putut sugera unui giuvaiergiu să redea un peşte şi o floare pe cele două feţe ale unui medalion: iar faptul că Maica Stareţă nu ştie că un delfin nu e chiar un peşte nu ne va scandaliza, cunoaşterea ei fiind dedicată unui cu totul alt gen de lucruri. Să ne închipuim, aşadar, ce s-a putut petrece în mintea ei cînd a citit în cartea aceea că crinul nu e doar un simbol al purităţii, atribuit arhanghelului Gabriel, ci şi elementul decorativ specific regilor Franţei. Şi asta nu-i nimic pe lîngă străfulgerarea care i-a explodat în cap aflînd că primul născut al regelui Franţei, moştenitorul tronului, se numeşte Delfinul!

După această noapte, Maica Stareţă va petrece altele în compania unor cărţi similare, cărţi ilustrate pline cu gravuri şi stampe care reproduc stemele şi scuturile, bijuteriile, tapiseriile de care se înconjoară puterea regilor. După ce a trecut prin sită toată biblioteca mănăstirii, Maica Stareţă nu se poate declara mulţumită: nici dezamăgită însă, pentru că dacă n-a găsit nici o imagine a unui medalion precum acela care celebra regalitatea, a văzut destui crini şi destui delfini ca să-şi facă o idee despre cum era realizată acea bijuterie: sau, mai bine zis, despre cum ar fi trebuit să fie realizată, chiar e cazul să o spunem, „după chip şi asemănare“.

Odată intrată în posesia acelui fals, ar fi trebuit să aleagă un orfan de vreo zece ani, să-l catehizeze cum trebuie, să-l încredinţeze unui tutore pe care să se bizuie şi, în sfîrşit, să-l prezinte bătrînei doamne care l-ar fi recunoscut ca nepotul ei şi moştenitor universal, luîndu-l la ea acasă cît timp mai avea de trăit. După care trecerea ei într-o lume mai bună sau mai rea ar fi inaugurat a doua şi cea mai interesantă parte a planului care prevedea donarea, din partea descendentului, a tuturor bunurilor personale către mănăstire, în semn de recunoştinţă pentru sprijinul moral şi material primit în acel loc sacru. Odată răsplătit cum se cuvine, tutorele ar fi ieşit din scenă şi orfanul readus în cămăruţa de unde ieşise. Totul îndeajuns de uşor şi lin, cu un singur pericol: să apară, cu adevăratul medalion,

adevăratul copil. Nu de copilul acela îi era teamă: cine pe lumea asta, în lipsa documentelor, ar fi putut să-i dovedească identitatea? O neliniştea Jones, el chiar ar fi putut să-i creeze greutăţi; dacă s-ar fi aflat în posesia adevăratului medalion, cine ştie de ce ar fi fost în stare: chiar şi să pună la îndoială, în mod public, cuvîntul unei Stareţe, necredinciosul! Aşa că nu existau prea multe opţiuni. Să-l cheme pe Probo şi să aducă un amendament misiunii sale. Nu să caute să pună mîna pe copil şi pe medalion, ci să-i distrugă pe amîndoi. Să facă să dispară orice urmă a lor, pentru totdeauna.

Zelul domnului Peabody

Domnul Peabody era un om plin de zel. Şi, prin asta, am spus esenţialul despre el. În calitate de administrator al bunurilor lui lady Pemberton, după ce a fost pus la curent în privinţa intenţiilor testamentare ale doamnei în favoarea unei fiice pierdute, s-a dus la mănăstire să adune informaţii. Aici a aflat de la Maica Stareţă despre dispariţia moştenitoarei desemnate şi despre existenţa unui nepot pe nume Roderick, la care se găsea medalionul indicat de lady Pemberton drept dovadă a identităţii; cînd a cerut să-l contacteze, i s-a răspuns că momentan băiatul era de negăsit, deoarece plecase de la stabilimentul unde muncise mama lui: şi că, oricum, în curînd se va da de urma lui graţie cunoştinţelor de care se bucura Maica Stareţă. Odată lămurite toate acestea, domnul Peabody s-a simţit dator să verifice (parţial în documentele casei, parţial în registrele parohiale) arborele genealogic al familiei Pemberton pînă la al patrulea grad de rudenie. Cînd a identificat un posibil moştenitor în persoana lui Hugh Berry, s-a gîndit să-i trimită următoarea scrisoare:

Domnului Hugh Berry, Holland Street nr. 84, Fenham

Distinse domn, în calitate de unic administrator al bunurilor familiei Pemberton, îmi revine obligaţia să vă informez că, în urma unei prime şi provizorii anchete, reiese că aţi fi singurul moştenitor al sus-numitelor bunuri. Totuşi, avînd în vedere voinţa doamnei Pemberton, e posibil să fiţi exclus de la moştenire. Aşadar, în cazul în care cercetări ulterioare vor confirma drepturile dumneavoastră, şi în cazul în care intenţionaţi să atacaţi testamentul, v-aş sfătui să luaţi legătura cu mine pentru a încheia un acord asupra metodei prin care, odată aflat în situaţia de a primi ce vă revine prin lege, să-mi recunoască mie, într-o măsură, în orice caz, nu inferioară unui procent de 25%, atribuirea unei părţi din aceleaşi bunuri cu titlu de compensaţie pentru serviciile mele absolut necesare; absolut necesare, vreau să spun, pentru scopul confirmării irevocabile şi paşnice a drepturilor dumneavoastră în această chestiune. Exprimîndu-mi încrederea că vom ajunge lesne la un acord, vă trimit cele mai respectuoase salutări.

William Archibald Peabody

După o săptămînă, în momentul în care a primit un răspuns plin de o entuziastă şi, de asemenea, necondiţionată dorinţă de colaborare, domnul Peabody i-a trimis domnului Berry o a doua scrisoare, mai detaliată, în care se referea la scrupulele morale ale lui lady Pemberton şi la intenţia ei hotărîtă de a pune întreaga avere pe numele micului Roderick, deţinătorul unui anumit medalion pentru care oferea o descriere aproximativă. În continuare, afirma că din poziţia lui, şi avînd în vedere notorietatea sa în

ţinut, îi era imposibil să facă orice pas, motiv pentru care îşi permitea să-i sugereze domnului Berry că ar fi în interesul său să se ducă cît mai repede *in situ* ca să dea de urma mai sus pomenitului deţinător şi moştenitor *in pectore*; în acest scop, îl sfătuia pe domnul Berry să înceapă cercetările la hanul Gîsca Roşie, stabiliment suspect care, din cîte se părea, era ultimul loc în care fusese văzută persoana în chestiune. Urmau instrucţiunile pentru a ajunge la locul amintit. Şi ăsta, dacă nu e zel, n-aş şti cu ce alt cuvînt să-l definesc.

Pescari şi piraţi

În zilele care au urmat sosirii sale, Roderick a învăţat rapid o groază de lucruri: cum să înfăşoare strîns un fir de undiţă, cum să desfacă un nod, cum să repare un năvod, cum să transporte undiţele, cum să asigure barca, cum să săreze fileurile de merluciu şi multe altele. Bătrînul părea mulţumit: cînd îi explica ceva, îl fixa cu privirea de parcă-i spunea: „Uită-te bine la mine, băiete, fiindcă-ţi spun o singură dată“. Şi dacă uneori se întîmpla să fie nevoit să-i spună a doua oară, cu siguranţă nu făcea o dramă din asta: de altfel, Roderick era un băieţel deştept şi, mai ales, îşi dorea să înveţe. În cea de-a treia seară, privind zborul ultimilor pescăruşi spre norii trandafirii, şi-a dat seama că încă nu l-a întrebat pe bătrîn cum îl cheamă.

— Poţi să-mi spui Tom, fiule.

Roderick l-a privit cu o expresie ciudată.

— Ce-i? Îmi pari dezamăgit.

— Nu, domnule, sigur că nu! Doar că m-aşteptam la un nume de marinar, ştiţi cum e.

— Nu, nu ştiu. Spune-mi tu cum e.

— O, păi, de genul Jack sau Dereck sau… Flint, domnule.

— Termină odată cu domnitul ăsta! Bine, spune-mi Jack dacă ţii aşa de mult. Dar cred că aici cineva şi-a făcut o idee puţin prea aventuroasă despre meseria de pescar, zic bine?

— Un pescar e un marinar, nu? Ei bine, să mor, nu alta dacă există vreo muncă mai aventuroasă decît cea de marinar!

— Ho, uşor, uşor! Întîi de toate, aş vrea să ştiu cine te-a învăţat să vorbeşti aşa, fii atent că astea nu-s expresii care să şadă bine în gura unui copil! Şi apoi, îţi spun ceva, dragul meu Roderick: nu ştiu dacă un pescar poate fi considerat un adevărat marinar, dar cu siguranţă nu vorbim despre un pirat.

— Nu, domnule, nu voiam să spun asta.

— Chiar sper! Dar să ştii că Flint ăsta al tău nu e un prenume, e un nume de familie. Şi ştii cui aparţinea? Celui mai faimos pirat din toate timpurile!

— Serios? Şi care era prenumele lui?

— Ăă… cred că Jack.

— Ca pe dumneavoastră, deci! Fix ca pe dumneavoastră!

Astfel, din ziua aceea, pentru Roderick, bătrînul pescar a fost Jack. Să fie şi pentru noi, aşadar.

Orăşeanul

Jones s-a gîndit că bărbatul acela intrase la Gîsca Roşie doar pentru a cere o informaţie, atît de diferit arăta faţă de clienţii lui obişnuiţi. Prea elegant, cu siguranţă un orăşean în trecere, iar orăşenii erau prea

mofturoşi să se oprească într-un loc ca ăla. În schimb, l-a văzut aşezîndu-se şi comandînd o halbă de bere unei fete. Îl făcuse curios, aşa că i-a dus-o personal, descoperind astfel, după cîteva politeţuri, că într-adevăr bărbatul acela căuta o informaţie. Dar nu una obişnuită, nu: voia nici mai mult, nici mai puţin decît să primească veşti despre Roderick! S-a întrebat dacă, după Cheddar, şi acela era un trimis al Maicii Stareţe, dar cîteva întrebări bine ţintite au fost de-ajuns ca să înlăture această bănuială. Şi atunci? Venea din Fenham şi răspundea la numele de Hugh Berry, funcţionar la tribunal. Acest lucru era deja suficient ca să-l facă periculos, dar problema era: de ce se arăta atît de interesat de Roderick? Ce ştia? Pentru o clipă s-a gîndit să-l dea în grija Roşcatei, apoi şi-a zis că filfizonul ăla, singur-singurel pe cîmpia aia nisipoasă care mişuna de asasini şi bandiţi, n-ar fi ajuns niciodată înaintea lui Saramură. Roderick? Da, existase un copil cu numele acela, dar plecase pe furiş, probabil că se îmbarcase. Dar în cazul în care s-ar fi întors prin acele părţi, a argumentat Jones, n-ar fi mai practic să ştie ce să-i spună? Domnul Berry i-a pus în mînă o carte de vizită: era de-ajuns să-i spună copilului (sau era un adolescent?) să se ducă să-l caute la Fenham, fiindcă avea să-i dea o veste foarte importantă.

— Cum ar fi? a şuierat Jones fixîndu-l cu privirea pe interlocutorul său.

— Secret profesional.

Aşadar, coconaşul ăla voia să-l păcălească pe el, pe Jones! Îi va întinde fain-frumos o capcană de-a lui.

— Sigur, sigur, a spus. Întrebam şi eu aşa. În orice caz, vă interesează să vorbiţi direct cu el, cred că înţeleg, nu să recuperaţi bunurile lui…

— Ce vreţi să spuneţi? a întrebat Berry ciulind urechile.

— Păi, băiatul a fugit, cum v-am spus, dar a uitat să-şi ia lucrurile, nimic valoros, de altfel, cîteva amintiri de familie, un medalion…

— Un medalion?

— Da, un pandantiv frumos, cu un delfin pe o parte şi un crin pe cealaltă. De ce, vă interesează?

— O, nu, eu… adică da, se întîmplă ca eu să fac comerţ şi cu vechituri, aş profita bucuros de această călătorie ca să duc la Fenham ceva interesant, machete de nave, dinţi de caşalot prelucraţi, lucruri de felul ăsta… Medalionul acesta, de exemplu, dacă l-aş putea vedea…

— De ce nu, de ce nu… În fond, sîntem pe lume ca să facem afaceri, ei, bătrîne? Totuşi îmi pare rău să vă spun că momentan e la una dintre fetele mele, pe care am trimis-o la tîrgul din Ripping să facă rost de nişte bani. Dar n-ar trebui să lipsească mult, în vreo două zile va fi înapoi. Pînă atunci, de ce nu rămîneţi aici, la han? V-aţi putea relaxa cu fetele mele cît o aşteptaţi.

Berry a stat o clipă pe gînduri, apoi a acceptat. Astfel, întinzîndu-şi cursa, Jones ştia că-i dăduse lui Saramură un avantaj frumuşel. Şi dacă n-ar fi fost suficient, ei bine, domnul Berry nu trebuia neapărat să se întoarcă în oraş.

„Sînt aici!“

Cînd cei doi tovarăşi au ajuns în preajma casei, barca era încă în larg. Sperînd să iasă în calea unui banc de cod, Jack se dusese puţin mai în larg ca de obicei, iar acum tebuia să lupte împotriva curenţilor ca să nu fie împins prea în nord. Roderick, care nu avusese încă privilegiul să-l însoţească la pescuit, urcase pe o stîncă cu intenţia să adune nişte moluşte pentru supă. Instinctiv, s-a lipit de stîncă: exact ca o moluscă, s-a gîndit, promiţîndu-şi să nu se mai desprindă niciodată de-acolo; ba chiar a luat din pungă primele lui prăzi şi le-a lăsat să cadă în apă.

Ridicînd puţin capul, a văzut doi bărbaţi care se îndreptau spre casă; vorbeau, dar freamătul mării le acoperea cuvintele. Au dispărut în spatele casei: probabil că intraseră, dar de ce nu ieşeau? Ce voiau? Căutau cumva în harababura aia ceva de furat? Prin singura fereastră care dădea spre stînci i s-a părut că zăreşte tremurul unei flăcărui, de parcă se mişcau cu o lumînare în mînă. S-a întors spre mare: peste puţin timp barca s-ar fi ivit dintre stînci şi Jack l-ar fi strigat. Ce trebuia să facă? A încercat să se gîndească repede, dar a simţit doar că inima îi bătea mai tare. Şi ăia nu mai ieşeau din casă… Evident, dat fiind că n-au putut să găsească nimic preţios, deciseseră să-i aştepte pe locatari, nu era greu să-ţi imaginezi cu ce intenţii… I-au venit în minte discuţiile auzite de atîtea ori la Gîsca Roşie cînd un om de nimic se lăuda cu faptul că „îl făcuse să vorbească“ pe cineva care tăinuise ceva…

— Hei! a răsunat strigătul.

Roderick a strîns din dinţi de nervi, sperînd că cei din casă nu auziseră.

— Hei, răcane! Hei!

Era semnalul ca Roderick să alerge la o anumită stîncă şi să prindă funia de cînepă pe care i-o va arunca Jack.

— Hei, tragem chiulul?

Barca era tot mai aproape, dar Roderick nu se mişca. Deja probabil că auziseră şi cei doi necunoscuţi şi, dacă ar fi apărut şi el, n-ar mai fi putut să-l ajute pe bătrîn. S-a întrebat cum ar fi putut să-l apere de doi bandiţi ucigaşi, dar simţea că era mai bine să rămînă ascuns şi să aştepte să vadă ce se va întîmpla.

— Deci, musu’ lu’ peşte, aşa se cîştigă pîinea? Unde naiba eşti?

Roderick nu s-a mişcat. Ştia că Jack era perfect capabil să asigure parîma singur, o făcuse mereu înainte să vină el şi o va face şi acum, deşi marea era agitată.

— E, dar dacă pun eu mîna pe tine… dacă pun eu mîna pe tine…, bombănea bătrînul mai în glumă, mai în serios în timp ce înnoda frînghia de ţăruşul de fier care cu multă imaginaţie s-ar fi putut numi stîlp. Imediat Roderick l-a auzit mergînd pe pietrele de pe plajă. Fluiera, semn că pescuitul mersese bine. Acum avea să intre în casă ca să-l trezească şi să-l ajute să recupereze năvodul, neştiind ce-l aşteaptă înăuntru. Roderick a mai zăbovit o clipă ca bătrînul să dispară şi el după casă, apoi a ieşit din ascunzătoare.

— În sfîrşit! a zis Saramură de îndată ce bătrînul a deschis uşa. Ia loc, după cum vezi, noi nu ne-am jenat.

Bătrînul s-a uitat în jur căutîndu-l din ochi pe Roderick. Ce-i făcuseră? Era pe cale să întrebe cînd celălalt bărbat i-a luat-o înainte.

— Şi băiatul? Ei, unde-i băiatul?

Slavă Domnului, era teafăr, cine ştie ce voiau de la el.

— Care băiat?

Plesnitura curelei a fost atît de fulgerătoare, că n-a realizat imediat că o primise peste faţă.

— Asta aşa, ca să-ţi fie clar cum stau lucrurile. Doar nu sîntem aci să pierdem timpul, zic bine, Scummy?

— Hi, hi.

— Prietenul meu ţi-a pus o întrebare.

Bătrînul a privit în jur: prezenţa unui al doilea culcuş era grăitoare şi poate că ăia doi găsiseră vreun obiect care ştiau că-i aparţine lui Roderick.

— S-a dus în tîrg, a spus.

— Sigur că da, sigur că da, a îngînat Saramură, apoi i-a mai ars o curea peste gît şi obraz. Ai grijă, bătrîne, că acum te legăm de scaunul ăsta şi îţi facem anumite trebuşoare pe care le păstrăm doar pentru tipii mai căpoşi, nu-i aşa, Scummy?

— Mai căpoşi, hi!

— Scoate-i cămaşa.

Cînd Roderick şi-a ridicat privirea la nivelul pervazului, l-a văzut pe bătrîn legat de scaun, gol de la brîu în sus. Cei doi bărbaţi manevrau nişte sîrme pe deasupra flăcării care se înălţa dintr-un borcan cu smoală.

— Aşadar, pentru ultima dată, a spus Saramură apropiindu-se de scaun cu o sîrmă incandescentă strînsă într-un cleşte, unde s-a pitit?

— Sînt aici! a urlat Roderick dînd uşa de perete.

Invalidul

Maica Stareţă a privit îndelung căpşoarele rase, cearcănele, nasurile mucoase. Ce scîrbos! Nişte mici bastarzi, perfizi ca nişte şerpi, buni numai să mănînce şi să facă murdărie… Toate făpturile acelea se născuseră din păcat şi în păcat şi, într-adevăr, bunătatea Domnului trebuia să fie infinită ca să le aibă în pază. Dacă ar fi depins de ea… În schimb, şi-a zis imediat, ceva depindea de ea, ceva foarte important: să aleagă dintre bastarzii ăia pe cel care ar fi adus la mănăstire averea familiei Pemberton; cu toate problemele pe care le creau, cel puţin să se aleagă cu ceva din asta… Roşcata îi comunicase că pe copil îl chema Roderick, avea în jur de zece ani şi părul şaten-închis. Dintre cei şase orfănei aliniaţi în faţa ei ca nişte mici deţinuţi, vreo doi arătau de vîrsta aceea; după ce i-a trimis înapoi în dormitor pe ceilalţi patru, i-a poftit pe cei doi rămaşi să ia loc.

— Şi cum îi cheamă pe aceşti doi îngeraşi frumuşei? a întrebat.

— Philip, a răspuns primul, în timp ce celălalt ţinea ochii în pămînt.

— Şi pe tine? Ţi-ai înghiţit limba?

— E mut, Maică Stareţă, a înştiinţat-o Philip.

— Mut? De cînd? Asta ne mai lipsea, un mut în mănăstirea mea! a exclamat. Apoi a oftat clătinînd din cap. Dar înţelege dacă i se vorbeşte?

— Sigur, Maică Stareţă, doar nu-i surd.

— Şi are un nume?

— Da, Michael, dar noi îi spunem… Chiar nu ştiu dacă pot să vă spun, Maică Stareţă.

— Ai voie, să auzim.

— Pişăciosul, doamnă, fiindcă, din cînd în cînd, încă i se întîmplă. Din ce în ce mai bine! s-a gîndit Maica Stareţă, dar n-a spus-o cu voce tare, fiindcă în aceeaşi clipă a fost străfulgerată de o intuiţie. Un copil care nu vorbeşte se trădează mai puţin decît unul care vorbeşte, fie şi pentru că nu va găsi pe nimeni care să stea să-l asculte… Nu există pericolul, de exemplu, să lase să-i scape că nu-l cheamă Roderick, ci Michael, şi apoi… da, pentru o bătrînă păcătoasă avidă de fapte bune, ce lucru mai irezistibil decît un copil *invalid*, era perfect, la fel pişatul lui în pat, biata creatură…

Astfel, destinul, ascuns mulţi ani într-un handicap şi o disfuncţie fiziologică, se manifestase. Micul Michael a fost mutat într-o cameră numai a lui şi dat în grija sorei Angela; odată spălat şi îmbrăcat, era pregătit să fie catehizat de Maica Stareţă în persoană.

Care, după ce a rezolvat această chestiune, a convocat-o pe sora Caroline, cea mai talentată în arta desenului, să facă o copie fidelă a unui anumit delfin şi a unui anumit crin ilustraţi în planşele unei cărţi. Cu desenele gata şi puse într-o mapă împreună cu o scrisoare scrisă de mîna ei, avea să i le încredinţeze lui Cheddar să le ducă la Fenham, la atelierul domnului Johnston, aurar, argintar şi, de asemenea, alămar. Între timp s-a apucat să scrie o a doua scrisoare pe care acelaşi Cheddar, după ce se va duce la Johnston, i-o va înmîna domnului Horace Moriarty, avocăţel.

Tom

Dacă pe faţa pergamentoasă a lui Saramură s-a aşternut vreodată uimirea, acela a fost momentul, iar reţeaua de riduri i s-a îndesit în jurul ochilor ca bobocul stratificat al unei margarete. În ce-l priveşte pe Scummy, avea privirea tîmpă a unui bou. Dar surpriza cea mai mare, la fel de mare precum durerea, a fost a bătrînului care, aruncîndu-i lui Roderick o privire disperată, a făcut nu din cap. De-acum, însă, Roderick intrase şi Saramură închisese uşa cu un şut. Prinsă în muşcătura cleştelui, sîrma incandescentă colora în roşu penumbra.

— Tocmai voiam să spun, tocmai voiam să spun! Nu se întîmplă în fiecare zi să întîlneşti un băiat viteaz ca tine, nu, un băiat care soseşte la momentul potrivit ca să-l ferească pe bătrînul lui de neplăceri, nu-i aşa, Scummy?

— Da, a mormăit Scummy, contrariat de ideea că nu mai poate să asiste la tortură.

— Ia loc, a poruncit Saramură împingînd un scaun în faţa lui Roderick, şi apucă-te să ne spui cine eşti.

Roderick s-a uitat la bătrîn, care încerca să-i spună ceva din priviri.

— Am rătăcit ca un vagabond, domnule, un pic încoace, un pic încolo…

Palma i-a răsucit faţa atît de violent, că bărbia i s-a izbit de claviculă.

— Ascultă, neghiobule, acum sînt palme, dar în scurtă vreme va fi sîrma aia înroşită în foc de-acolo, mă-nţelegi? Ei, mă-nţelegi?

Roderick a dat din cap printre lacrimi.

— Atunci, fii cuminte şi spune-mi de unde vii. Şi dacă, după ce verific, descopăr că m-ai minţit, nu doar că te fac feliuţe, dar mă-ntorc aici şi-l folosesc pe moşu’ ăla ca momeală pentru peşti.

— Vin de la Gîsca Roşie, domnule, mai jos, pe coastă.

— Ştiu unde e Gîsca Roşie, cin’ te crezi! Şi acum spune-mi: unde ai pus medalionul?

Roderick s-a uitat la bătrîn, dar în privirea lui a citit numai o ignoranţă neliniştită.

— Uite, hai să facem un pact: tu-mi spui unde e medalionul şi eu îţi dau drumul, liber ca pasărea, ei, nu e un pact cinstit?

— Şi nu-i veţi face nimic?

— Cui, ăluia? Dacă vrei să nu-i facem nimic, n-o să-i facem nimic, nu-i aşa, Scummy?

— Nimic, a repetat Scummy cu un rînjet din ăla de-al lui.

— Atunci, s-a făcut?

Roderick a rămas o clipă tăcut, apoi a ştiut ce să spună.

— Medalionul e la Roderick.

— Hă? a făcut Saramură lovind cu pumnul în masă. Ce dracu’ spui? Nu eşti tu Roderick?!

— Nu, domnule, pe mine mă cheamă Tom. Roderick e tipul care a fugit împreună cu mine, fiul lui Jenny Slăbănoaga.

Bătrînul se zgîia la băiat, răsuflînd din greu printre buzele întredeschise.

— Şi unde s-a dus prietenul tău? De ce nu e cu tine?

— După prima noapte am decis să ne despărţim, pentru că el voia să meargă la Glerenmouth, în vreme ce eu am preferat să mă iau după un pescăruş şi am ajuns aici.

— Zi-mi cum era medalionul ăla.

Roderick şi-a luat expresia unuia care se concentrează intens.

— Hm… pe o parte era un peşte mare… şi pe cealaltă o floare, mi se pare…

— Ăsta e! Şi unde-l ţine? La gît?

— Nu, domnule, îl ţine în buzunar.

— La Glerenmouth ai zis? Atunci ne întoarcem la Glerenmouth, grijania mă-sii, dar de data asta căutăm mai bine! Tu vii cu noi şi cum îl vezi pe prietenul tău, ni-l arăţi, ne-am înţeles? Şi dac-ai zis adevărul, e posibil să apară vreo răsplată şi pentru tine, ai cuvîntul lui Saramură. Dar dacă ne-ai dus de nas… Scummy, dezleagă-l pe bătrîn. Şi tu, băiete, hai, strînge-ţi lucrurile.

După cîteva clipe Saramură îl împingea afară pe uşă. Înainte să fie închisă cu un şut, însă, Roderick a reuşit să se întoarcă şi să-i strige bătrînului:

—Ah, Jack, am pus sub cărămidă cîrligul ăla pentru peştii mari.

Cu voce foarte scăzută

La Unicorn nu mai văzuseră niciodată unul ca el. Îmbrăcat tot în negru ca un cioclu, înspăimîntător de slab, palid ca o stafie: iată puţinele trăsături pe care lumea şi le amintea despre persoana lui. Avea obiceiul să vorbească cu voce foarte scăzută pînă şi în locurile mai zgomotoase; părea chiar că nici nu-şi mişcă gura, dacă puteai să numeşti gură crăpătura aia lividă. Nimeni nu-l văzuse bînd niciodată. Ceruse informaţii despre Saramură şi Scummy; apoi, tot aşa cum a apărut din neant, a dispărut. Cu o clipă mai devreme era acolo, şi în clipa următoare nu mai era, spunea lumea.

Dacă nemernicii ăia doi erau pe urmele copilului, probabil că mai întîi voiau să se asigure că nu se îmbarcase, deci se duseseră la Glerenmouth să-şi bage nasul prin port. Aşa că, fără grabă, a apucat-o şi el în direcţia respectivă. Şi dacă te întrebi care era motivul acelei nepăsări, naivul meu cititor, să ştii că, spre deosebire de celelalte personaje din această poveste,

insolitul individ despre care vorbim avea un cal, negru precum hainele şi pelerina lui.

La Glerenmouth apărea şi dispărea brusc, derutîndu-l pe cel care-i răspundea şi, cînd acela ridica privirea, nu-l mai vedea. Nu ştim unde stătea; ştim însă că, timp de două seri, a făcut o scurtă vizită la Scroafa Albă, ca să părăsească imediat tîrgul şi să se mute la Cork. Aici, fără să dea atenţie portului, s-a îndreptat direct spre Unicorn: cînd, după zece minute, a ieşit de acolo, a adulmecat aerul ca un copoi, şi-a dat capul pe spate cu ochii închişi, apoi, trăgînd calul după el pe pavajul străduţelor, s-a îndreptat spre Morven Peak.

De cealaltă parte a acelui vîrf impunător, neclară în dezordinea bolovanilor prăvăliţi, cu şirul de stînci în spate şi marea nesfîrşită în faţă, se găsea căsuţa în care imaginaţia cititorului a fost deja lăsată să intre. Acolo, ocupat să amestece într-o oală cu supă aşezată pe nişte jăratic, un bătrîn pescar îşi punea întrebări în legătură cu misterul care-l însoţea pe prietenul lui. Imediat cum au dispărut din vedere cei doi bărbaţi şi Roderick, ridicase cărămida aceea: şi dedesubt, înfăşurat în propriul lănţişor, găsise medalionul. Nu putea să-şi imagineze motivele pentru care bărbaţii aceia îl voiau cu orice preţ; ştia însă că Roderick juca o partidă foarte primejdioasă. Ce se va alege de el îndată ce vor înţelege că au fost păcăliţi? Nu îndrăznea să se gîndească la asta, putea doar să spere că Roderick va reuşi să fugă profitînd de o clipă de neatenţie, dar apoi? Ar fi continuat să-l caute şi ar fi început de acolo… Nu putea să ţină în casă obiectul acela, trebuia să-l ascundă. Dar ar fi fost în stare să reziste torturilor? Nu credea nicicum, era mult mai bine să predea imediat medalionul în speranţa că răufăcătorii îi vor da drumul lui Roderick…

Era cufundat în aceste gînduri cînd uşa s-a deschis brusc, lăsînd să intre în cameră o undă de aer îngheţat.

— Bună seara, a spus individul cu o voce foarte scăzută.

— Bună seara, a replicat bătrînul aproape automat; apoi l-a privit pe bărbatul acela şi a simţit că i se taie respiraţia.

— Îmi permiteţi?

— Dar sigur… intraţi.

Bărbatul a privit de jur împrejur, apoi şi-a ridicat pelerina şi s-a aşezat la masă.

— Pot să vă ofer puţină supă, e tot ce am.

— Sînteţi foarte amabil, dar… aş avea o treabă de rezolvat. Caut doi bărbaţi, doi bărbaţi care caută un băiat. Acestea fiind spuse, s-a uitat fix în ochii bătrînului care a simţit că prin cap îi trece ceva ca de gheaţă. Bărbatul a continuat să-l privească ferm, ca şi cum ar fi vrut să-i absoarbă gîndurile fără să fie nevoie de cuvinte. Senzaţia era atît de dureroasă, că bătrînul a mărturisit imediat:

— Au trecut pe-aici acum două zile şi l-au luat pe băiat, atît ştiu.

Acela nu era un om pe care să-l poţi minţi, cu atît mai puţin cînd te priveşte ţintă în ochi. Aşa că bătrînul îi spusese adevărul: doar că nu i-l spusese pe tot. Nu-i pomenise nimic despre faptul că Roderick pretindea că e Tom, prin urmare, dacă bărbatul i-ar fi găsit, asta i-ar fi oferit băiatului un mic spaţiu de manevră; şi nu-i zisese despre medalion. Apoi s-a gîndit că nici lui individul acela nu-i spusese prea mult, mai ales de ce se afla pe urmele acelui trio. Pe cine era furios? Pe cei doi pehlivani? În cazul acela, ar fi fost un salvator, dar rămînea problema medalionului: încă o dată şi-a spus că poate ar fi fost mai bine să-l predea… Dar cînd a ridicat privirea să-i spună ceva, nu l-a mai văzut. Camera era goală şi uşa se legăna în bătaia vîntului.

Între cutele legii

Cum probabil nu i-a scăpat cititorului atent, termenul „avocăţel“ nu desemnează un om *al* legii, ci un om care îşi face de lucru *cu* legea. Pertinenţa acestei opţiuni lexicale i se va părea limpede dacă luăm în considerare conduita profesională a domnului Moriarty, specializat în găsirea de martori cînd aceştia nu existau, în cumpărarea lor cînd existau, în furnizarea de înlocuitori cînd nimeni nu voia să-şi pună propria semnătură, în redactarea de referinţe cînd nu era nimic de comunicat sau, din contră, cînd era ceva imposibil de comunicat: în fine, un adevărat artist al dreptului penal, civil, în chestiuni notariale, testamentare şi heraldice, pe lîngă faptul că era o vulpe în materie financiară şi fiscală. Nimeni nu era în stare la fel ca el să fabrice un *alibi* chiar şi în prezenţa celui mai flagrant *ibidem*[7], nimeni nu ştia să manipuleze şi să interpreteze testamentele cu aceeaşi dezinvoltură, nimeni nu putea să-i demonstreze unui prinţ că era un cerşetor şi unui cerşetor că era un prinţ cum făcea el: cu condiţia, se înţelege, să aibă un avantaj frumuşel. Într-adevăr, domnul Moriarty nu întreprindea absolut nimic fără să fie sigur de un cîştig substanţial, pretenţie care-l obliga la inactivitate lungi perioade din an.

Tocmai într-una dintre aceste pauze de lucru s-a întîmplat ca Moriarty să primească o scrisoare de la stareţa mănăstirii. Îl făcuse curios, aşa că a început s-o citească, mai întîi cu o bună doză de suspiciune, apoi cu interes şi, în fine, cu uimire. A recitit-o de la capăt de teamă să nu fi sărit vreun pasaj important, dar nu, era totul acolo, negru pe alb, cea mai mare afacere a vieţii lui! Imensa avere a familiei Pemberton, conacul, parcul, casa de vînătoare… operele de artă, bijuteriile… şi toţi banii depuşi la bancă, adică în cel puţin trei bănci diferite… şi titlurile, acţiunile, măiculiţă sfîntă! Oh, ce bucurie! Oh, muzică celestă! Bineînţeles, şi-a spus după primul val de entuziasm, Maica Stareţă ţintea grosul, dar dacă

femeia aceea era o nucă greu de spart, el cunoaşte orice subterfugiu ascuns în cutele legii ca să se gîndească şi la propriul interes şi să obţină din treaba aia atît cît să se poată retrage pentru totdeauna din viaţa publică. Astfel, încălcînd un principiu de aur pe care-i plăcea să-l dea ca exemplu, şi anume că înainte de a acorda audienţă unui client, trebuie să-l laşi să *fiarbă* în suc propriu, a înmuiat imediat peniţa în călimară şi a început să-i răspundă Maicii Stareţe în termeni suficient de expliciţi pentru ca destinatara să ştie că s-a adresat omului potrivit şi suficient de vagi şi ambigui pentru ca acel document să nu poată fi, într-o bună zi, folosit împotriva lui.

Ştia, pentru că-l întîlnise în sălile tribunalului cu ocazia unor controverse legate de nişte datorii, că administratorul casei Pemberton era domnul Peabody, om practic cu care nu avea îndoieli că se va ajunge la un acord. În orice caz, prudenţa nu era niciodată de prisos. Cum ar fi reacţionat administratorul dacă, profitînd de poziţia lui privilegiată şi de informaţiile pe care le deţinea în exclusivitate, ar fi decis să fie el cel care să împartă tortul cu mănăstirea? Ba mai mult, dacă luase deja unele măsuri în sensul acesta? Şi dacă pusese ochii pe moştenire înainte ca Maica Stareţă să-i strecoare ideea aceea în minte? Iată un element pe care nu-l ştia: ce-i povestise mai exact femeia aceea administratorului. A recitit scrisoarea de la Maica Stareţă: nici o referire la vreo înţelegere cu domnul Peabody. Şi totuşi, pentru a trece totul pe numele unui orfănel, colaborarea cu omul acela era necesară, fir-ar să fie! Acum tot entuziasmul i se risipise şi Moriarty vedea lucrurile într-o cu totul altă lumină. Dacă ar fi fost în locul lui Peabody, şi-a zis, ar fi îngăduit ca o asemenea bogăţie, administrată de el timp de zeci de ani, să-i treacă pe sub nas ca să ajungă în mîinile unui mucos? Sigur că nu, categoric nu. Aşadar, una din două: fie lady Pemberton, rumegînd în minte, mai mult sau mai puţin, aceeaşi idee, îi ascunsese administratorului planurile sale, fie, din păcate, îl informase şi acela cine ştie ce punea la cale ca să intre

cumva în posesia întregii averi. Şi dacă… şi dacă Peabody ar fi scos din pălărie vreun alt moştenitor? O, se pricepea el bine să fabrice documente şi poliţe, atestate şi diplome: pentru că nu va scăpa nimănui validitatea acelei maxime care ne vine din moşi strămoşi şi potrivit căreia numai lupii se recunosc între ei.

Apropo de lupi, îl invit acum pe amabilul meu cititor să se mute cu mine într-un loc de-acum familiar: sala de la Gîsca Roşie. Aici, în faţa unei halbe goale, şade moştenitorul băgat în sperieţi cu atîta înţelepciune de domnul Moriarty. Au trecut deja două zile şi fata aia nu s-a întors încă de la tîrg; are de ce să se neliniştească, cu atît mai mult cu cît însuşi Jones nu face nimic ca să-şi ascundă propria dezamăgire.

— Curva aia! Dacă pun mîna pe ea… Doar nu crede că o şterge cu profitul, ha? urla el însoţindu-şi adesea înjurăturile cu un pumn zdravăn în masă. Şi de fiecare dată găsea modalitatea de a face aluzie la medalion: Iată de ce a luat toate zorzoanele alea, ca să mă păgubească! Năpîrcă blestemată!

Între două ocări, Jones nu neglija să înlocuiască halba goală a domnului Berry cu una plină, aşa încît moştenitorul nostru aspirant era mai mult cherchelit decît treaz. În după-amiaza aceea, cuprins de plictiseală şi de tristeţe, a declarat solemn că într-un fel sau altul trebuia să se rezolve.

— Ce vreţi să spuneţi? l-a întrebat Jones.

Berry a golit ce mai avea în halbă, apoi s-a şters la gură cu dosul palmei. Privirii experte a lui Jones nu i-a scăpat faptul că şi în ziua aceea oaspetele lui avusese năravul de a-şi muta inelul pe inelarul stîng.

— Vreau să spun că dacă fata aceea nu se întoarce, va trebui să rezolv fără medalion, a spus dîndu-şi ochii peste cap.

— Să rezolvaţi ce?

— Să rezolv chestia… chestia pe care trebuie s-o rezolv…

— Sigur, sigur, chestia. Şi cum vă gîndiţi să procedaţi?

— Îl voi anunţa pe domnul Peabody. El ştie ce să facă.

— Şi cine e Peabody?

Berry şi-a dat din nou ochii peste cap încercînd să se concentreze asupra chipului interlocutorului său, care-i juca dinaintea ochilor.

— Domnul Peabody… în sănătatea lui!, şi a ridicat halba goală, domnul Peabody este administratorul familiei Pe… Pemberton.

Pemberton: numele acela nu-i spunea nimic, dar dacă era administrator, trebuia să fie ceva de administrat, ceva la care, în mod evident, se gîndea Berry… şi Maica Stareţă, treaba devenea interesantă… Fusese nevoie de doi prostănaci ca să pună cap la cap un amărît de indiciu, mai întîi Cheddar şi acum ciudatul ăsta… Foarte bine, într-adevăr foarte, foarte bine… Acum devenea încă şi mai important să ajungă primul la medalion, deoarece cu obiectul acela n-ar mai fi avut nevoie să cadă la învoială cu Maica Stareţă, cum se gîndise iniţial, ci s-ar fi dus direct la tort şi l-ar fi păpat pe tot! Important era să înţeleagă cum trebuia folosit medalionul, pentru că dacă ai o cheie, şi-a spus bucurîndu-se de metafora subtilă, trebuie să ştii şi în ce încuietoare s-o bagi… Şi Peabody? Înainte să facă vreun pas greşit, trebuia să strîngă informaţii, da, după mult timp venise momentul să facă o excursie la Fenham.

Un nou Pemberton

Iată-l acolo. Dacă îl vezi aşa, spălat şi îmbrăcat, nu pare deloc un prost, s-a gîndit Maica Stareţă. Doar un pic, atît cît să înduioşeze inima unei bunici.

— Apropie-te.

Copilul a făcut un pas în faţă, cu capul plecat.

— Hai, nu fi timid. Trebuie să te bucuri, ai înţeles? Eşti pe cale să începi o nouă viaţă, nici nu-ţi poţi închipui ce noroc a dat peste tine. Trebuie doar să ţii minte… Uită-te în ochii mei!

Copilul a privit-o speriat.

— Trebuie doar să-ţi ţii minte numele, care e Roderick, ai înţeles? Roderick! Bineînţeles că eşti şi Pişăciosul, Roderick Pişăciosul, iată. Dă din cap că da!

Copilul a dat din cap.

— Foarte bine. Şi nu uita: nu mai eşti Michael, nu mai eşti. Ai înţeles?!

Copilul a dat din nou din cap.

— Nu ştii să scrii, bineînţeles. Dar dacă într-o bună zi o să te înveţe cineva, atunci nu va trebui niciodată, absolut niciodată, să scrii numele acela. Doar Roderick. Şi încă ceva.

Copilul continua să se uite în pământ.

— Peste cîteva zile vei primi un pandantiv pe care va trebui să-l ţii tot timpul atîrnat la gît. Dacă cineva îţi pune întrebări cerîndu-ţi să dai din cap în semn că da sau nu, trebuie să-l faci să înţeleagă că e o amintire de la mama ta, Jenny Slăbănoaga, de la Gîsca Roşie!

Copilul s-a uitat la Maica Stareţă cu un aer interogativ.

— Nu face faţa aia! Mama ta, am spus! Nu ţi-o aminteşti pentru că a murit cînd erai încă mic, dar eu da… Şi pot să-ţi spun că pandantivul acela e tot ce ţi-a lăsat, biata copilă… Va trebui să-l păstrezi ca pe un bun de preţ, pentru că e sfinţit de iubirea unei mame… Pe mama ta o chema Jenny?

Copilul nu-şi schimbase expresia. Maica Stareţă a ridicat o mînă de parcă ameninţa să-i cîrpească o palmă.

— Am spus: o chema Jenny?

Copilul a dat din cap.

— Ea ţi-a dat acel… acest medalion?

Copilul a dat din cap. Timp de aproape o oră a continuat să dea sau să clatine din cap în funcţie de întrebările Maicii Stareţe, mereu aceleaşi, obsesive. Cum ezita să răspundă, se profila în aer ameninţarea unei palme. La sfîrşitul acelei prime şedinţe de catehism i s-a îngăduit să se retragă şi a fost dat încă o dată în grija sorei Angela.

Rămasă singură, Maica Stareţă a recitit documentul trimis de domnul Moriarty. Voia să fie sigură că un document atît de important nu prezenta puncte slabe. Era vorba, totuşi, de identificarea acelui copil drept Roderick Winnicott, în vîrstă de de zece ani, fiul răposatei Jenny Winnicott, zisă Jenny Slăbănoaga, fiica lui Louise Winnicott şi, deci, unicul moştenitor al bunurilor familiei Pemberton (urmărea în detaliu schema masei succesorale). O astfel de identificare, făcută posibilă prin recunoaşterea lui Roderick din partea a doi martori de la Gîsca Roşie din Castlerough (aici Moriarty îşi făcuse de cap inventînd doi martori inexistenţi), era confirmată de un medalion (urma descrierea) lăsat de mai sus menţionata Jenny fiului Roderick şi corespunzînd în totalitate amintirii mai sus menţionatei Louise Winnicott. În legătură cu exactitatea mărturiilor sub jurămînt garanta domnul Horace Moriarty, înscris în Registrul Notarilor la numărul 1813 şi funcţionar legal în Fenham. Documentul nu uita să semnaleze că găsirea copilului se datora solicitudinii Maicii Stareţe de la mănăstirea St Mary, în memoria celei care în locul acela primise, după primele îngrijiri, educaţia creştină care-i dăduse tăria morală să-l crească pe micul Roderick.

Dar partea care-i dădea cel mai mult de gîndit Maicii Stareţe era o adnotare prin care Moriarty se declara unicul executor testamentar. La început copilul ar fi locuit cu bunica, dar, după moartea acesteia, eveniment care se anunţa foarte apropiat, va fi necesară numirea unui tutore, alegere pe care, din motive evidente, Maica Stareţă voia să şi-o aroge: şi nu era nevoie de multă ştiinţă juridică pentru a înţelege că, graţie acelei adnotări, alegerea ar fi fost, în schimb, de competenţa executorului.

Pe de altă parte, eliminarea acelei adnotări l-ar fi învestit tacit cu acea responsabilitate pe administratorul casei Pemberton, despre care nu ştia nimic. Nu, mai bine să-l sprijine pe vulpoiul ăla de Moriarty, dar să-l pună cu spatele la zid făcîndu-l să semneze o hîrtie cu caracter privat prin care se angaja să numească tutore un om de încredere al Maicii Stareţe, un om simplu şi manevrabil precum Chester Grobar, zis Cheddar.

În capcană

Detaşîndu-se pe fundalul strălucitor şi roşu al focului, silueta subţire părea făcută din sîrmă. Părea că dansează: în realitate, încerca doar să nu-şi ardă degetele în timp ce recupera din flăcări un pui pîrlit în întregime. Frigarea care ar fi trebuit să-l ţină suspendat se prăbuşise cu tot cu proptelele ei şi, cum era din lemn, acum înteţea flăcările.

— Imbecilule, ţi-am spus să foloseşti o creangă verde! a înjurat Saramură scuipînd într-o parte, în vreme ce celălalt ţopăia suflîndu-şi în degete. Cînd a reuşit, în sfîrşit, să scoată puiul, l-a pus pe o piatră, rupîndu-l în bucăţi cu mîinile.

— Ars pe dinafară şi crud pe dinăuntru! a spus Saramură după prima muşcătură. Chiar merita să tai plasa de la coteţul ăla de pui! Na, ţine!

Roderick a văzut că i se aruncă o aripioară înnegrită. S-a întins ca s-o prindă, dar frînghia era prea scurtă. Saramură şi-a dat seama şi, cu piciorul, a împins aripioara spre prizonier, care a luat-o şi a început să mănînce încet. Dintre toate porcăriile mîncate în bucătăria de la Gîsca Roşie, nici una nu se compara cu aceea.

— Aşadar, Tom, ai zis că Roderick ăsta ar fi un pic mai înalt decît tine.

— Da, domnule, doar un pic.

Ceva a foşnit în spatele unui stufăriş. Scummy şi-a tras cuţitul de la centură şi s-a dus să inspecteze.

— Prietenul meu, a comentat Saramură cu gura plină, are mare chef să tranşeze pe cineva, şi acel cineva s-ar putea să fii tu, băiete, dacă va ieşi la iveală că nu ne-ai zis adevărul…

— Nu era nimic, a anunţat Scummy dezamăgit, apoi s-a ghemuit lîngă foc în poziţie fetală. Saramură a băut din plosca lui mică şi s-a făcut comod pe partea opusă, la o distanţă mai prudentă. Roderick a rămas aşezat cu spatele la trunchiul de care fusese legat cu o frînghie ce-i înconjura mijlocul şi, urcînd şi coborînd în formă de bretele, îl strîngea tare, aproape tăindu-l la subsuori. Cît priveşte nodurile, legate cu măiestrie de Saramură, nici nu era cazul să te gîndeşti să le desfaci. Aşa că a rămas acolo, nemişcat, privind jăraticul, tot mai puţin roşu, reînteţindu-se la fiecare rafală de vînt.

În zori l-a trezit un şut. S-a frecat la ochi şi a constatat că era deja dezlegat. Răufăcătorii aceia pesemne că erau de un soi aparte, pentru că la Gîsca Roşie nu văzuse niciodată pe nimeni să se trezească atît de devreme. Au mers toată ziua, abătîndu-se mereu de la drumul principal la care reveneau doar după ce treceau prin păşuni sau păduri: evident, Saramură ştia locurile în care era mai înţelept să rămîi neobservat. Puţin după prînz, pantofii lui Roderick au cedat definitiv: talpa se îndoia ca limba unui buldog şi brăzda noroiul ca o grapă, constrîngîndu-l pe Roderick să ridice genunchii într-un mod grotesc. Cu siguranţă nu din milă, ci pentru a îndepărta un obstacol care îi întîrzia pe toţi la mers, Saramură s-a hotărît în sfîrşit să-l înzestreze cu un surogat de încălţăminte, făcut din fîşii de stofă în care, înainte să capete la rîndul lor culoarea noroiului, şi cel mai distrat observator ar fi recunoscut o mînecă a hainei aceluiaşi Roderick.

— Gata! a zis Saramură cu mulţumirea meşteşugarului priceput. Într-adevăr, Roderick mergea acum mult mai bine, chiar dacă degetele de la

picioare, oricît de năclăite de noroi, erau mai puţin protejate decît înainte; noroc că frigul, înţepenindu-le, le scutise parţial de sensibilitatea lor, astfel încît juliturile aşteptau primul moment de răgaz şi de căldură ca să-şi dezlănţuie muşcătura.

Dar ce era mai rău abia acum avea să urmeze. Cei trei nu ajunseseră încă în împrejurimile aşezării omeneşti cînd, arătînd spre un băiat aşezat pe un gard de lemn, Scummy a şuierat:

— El e?

Şi pentru că Roderick a rămas interzis, neputînd înţelege cum un băiat de cel puţin cincisprezece ani putea fi luat drept unul de vîrsta lui, a încasat o palmă sonoră.

— Nu, domnule, sigur că nu, s-a smiorcăit el în vreme ce Saramură chibzuia dacă n-ar fi fost mai prudent să-i dezlege frînghia, în caz că vreunul mai conformist, văzîndu-l cum trage după el un băieţel ca un viţel la tîrg, ar fi devenit bănuitor şi ar fi chemat jandarmii.

— Dar fii atent, i-a zis cu calmul unuia care afirmă ceva evident, nici măcar o clipă să nu-ţi dea prin cap să fugi, pentru că aia va fi ultima clipă a vieţii tale.

Şi, bineînţeles, odată intraţi în oraş, dacă se poate numi oraş o adunătură de case nu mai mare decît o suburbie a Bristolului, numărul de indivizi interesanţi a crescut sensibil. Era de-ajuns ca Saramură să-i arunce o privire lui Roderick pentru ca acesta din urmă să priceapă unde bate şi să se uite prin jur: după ce identifica suspectul, se grăbea să-l disculpe, dar numai ca să i se arunce o altă privire şi să ia examinarea de la capăt. Nu îndrăznea să se gîndească ce s-ar fi întîmplat dacă ar fi identificat pe cineva ca fiind Roderick: dar nu era atît de naiv să nu ştie că sigur nu i-ar fi făcut o favoare. Şi pe urmă, cînd nefericitul acela, chiar şi sub ameninţările şi loviturile celor doi zbiri, ar fi tăgăduit acea identitate? Ce i s-ar fi întîmplat lui, adevăratul Roderick? Şi chiar ar fi fost în stare să asiste netulburat la chinuirea unui nevinovat? Se vîrîse într-un necaz mai

mare decît el şi lucrul cel mai rău era că nu exista nimeni să-l poată ajuta. Singura persoană care-i purtase de grijă era bătrînul Jack şi care, cu siguranţă, avea mai multă nevoie să fie protejat decît era în măsură să salveze pe cineva. La Gîsca Roşie nu se mai putea întoarce: domnul Jones fusese clar şi chiar şi acolo singura persoană cu suflet bun, biata Grasă, era cel mai puţin nimerită să-l ajute. Poate dacă ar atrage atenţia unui jandarm… Dar dacă n-avea să-l creadă? Dacă Saramură, cu turuiala lui, l-ar fi convins să este o rudă, un tutore, cineva însărcinat să-l ducă înapoi acasă sau la colegiu? Şi chiar dacă ar fi reuşit să-şi cîştige libertatea, ce s-ar fi întîmplat cu Jack cînd s-ar fi întors la el? A blestemat momentul în care inventase povestea aia: atunci i se păruse o idee bună, dar acum se dovedea exact ce era: o capcană.

Domnul Jones se informează

În cele din urmă, Jones a luat o decizie: să-l însoţească pe Berry în oraş şi, în schimbul acestui favor, să-i fie arătată adresa lui Peabody. Aiurit cum era după două seri de beţie, lui Berry nu-i venea să creadă că se poate instala pe capră lîngă omul acela atît de amabil. Dar, mai ales, ajunsese la concluzia că poate domnul Peabody s-ar fi putut folosi de Jones ca să găsească medalionul. Astfel, convins că face o mişcare foarte abilă, înainte să pornească la drum, a luat din geanta lui de voiaj o bucată de hîrtie căreia francezii îi spun *papier pliant*, a scris pe el un mesaj pentru administrator şi l-a sigilat cu ceară. Cine ar spune că Berry a intrat astfel de drept în cercul restrîns al celor care au avut privilegiul discutabil de a-şi decreta oficial propria condamnare la moarte nu s-ar îndepărta mult de adevăr.

În timpul călătoriei, Jones a vorbit vrute şi nevrute, întreţinîndu-şi tovarăşul de drum cu un repertoriu inepuizabil de glume şi vorbe cu două înţelesuri, fără să uite, din cînd în cînd, să-i amintească că, la fel ca bunul păstor, ştia cum să găsească oiţa rătăcită. Ajuns la locuinţa lui, Berry i-a înmînat lui Jones biletul, arătîndu-i drumul ca să dea de domnul Peabody.

Pemberton House se înălţa în capătul unei străzi mărginite de copaci, în zona cea mai elegantă a oraşului. În jurul ei se întindea peisajul verde al parcului pe care un zid înalt îl separa de grădinile vilelor învecinate. Apucînd-o pe stradă în propria brişcă, lui Jones nu-i venea să-şi creadă ochilor: o asemenea splendoare nu încăpea în priveliştile cu care era obişnuită vederea lui, într-atît încît pentru cîteva momente s-a simţit înfricoşat; însă imediat natura lui de prădător a prevalat, redîndu-i curajul obişnuit. Ajuns în faţa intrării principale, aflate în capătul a şase sau şapte trepte late şi joase, cum se obişnuieşte la curţile regale, a văzut cu stupoare un bătrîn valet alergînd spre el şi ocupîndu-se de cal. Niciodată domnul Jones nu fusese tratat atît de solemn. Lucrurile se aranjează, s-a gîndit, iar cînd o servitoare l-a întrebat pe cine ar trebui să anunţe, a răspuns cu dezinvoltura unui om de lume:

— Spuneţi-i domnului Peabody, a zis cu o condescendenţă afabilă, că domnul Jones a venit să stea de vorbă despre afaceri.

Invitat să intre în hol, proprietarul de la Gîsca Roşie a rămas cu gura căscată. O scară dublă ducea la etaj, astfel că înălţimea salonului de la intrare era cît a unui ditamai hambarul. Peste tot erau agăţate tablouri şi tapiserii, pardoseala de marmură era mai toată acoperită de cele mai mari covoare pe care Jones le văzuse în viaţa lui. În rest se zăreau lampadare, statui, *consolles*, vitrine, obiecte strălucitoare şi fermecătoare. Dacă aceea era intrarea, s-a gîndit, cine ştie cum trebuia să arate salonul de dans, pentru că toate conacele care se respectă au un salon de dans… sau nu? La dracu', nu era momentul să stea în dubiu, doar nu era arhitect, însă, cine ştie, poate că într-o bună zi aceea va fi casa lui şi atunci… Cu un fior de

voluptate, Jones şi-a închipuit edificiul acela transformat într-o imensă casă a plăcerii, adică nu, la primul nivel multe săli de joc şi la al doilea plăcerea, cu cele mai frumoase fete muncind pentru el…

— Vă rog, domnul Peabody vă aşteaptă – vocea servitoarei l-a trezit din visările lui. Urmînd-o de-a lungul unui coridor, Jones a socotit că livreaua ei trebuia că coste cît trei sau patru dintre cele mai bune rochii ale fetelor sale. Introdus în biroul administratorului, a fost impresionat de severitatea spartană a ambianţei, contrastînd puternic cu restul casei. Domnul Peabody îl aştepta în picioare, în spatele unui birou acoperit de hîrtii. După un schimb de politeţuri, Jones i-a înmînat biletul de la domnul Berry.

„Vă rog să-i daţi mare ascultare mesagerului care vă aduce acest bilet“, a citit cu uimire domnul Peabody. „Este vorba despre un om practic şi întreprinzător, capabil să dea de urma obiectului care ne interesează, după cum vă va explica el însuşi. Bineînţeles, în vederea recompensei pe care o vom stabili pentru el, nu e cazul să-l punem la curent în legătură cu importanţa unui astfel de obiect. Hugh Berry.“

— Bine, domnule Jones, să trecem la chestiunea esenţială. Mi se spune că ne puteţi ajuta.

— Să ajut pe cine?

— O, păi, pe domnul Berry, bineînţeles, şi… pe mine.

— Nu credeam că lucraţi pentru el.

— În realitate, sînt angajatul lui lady Pemberton, dar într-un anume sens mă ocup şi de interesele domnului Berry.

— Şi care ar fi acest anume sens?

— Scuzaţi-mă, domnule, dar acesta nu e un lucru care să vă privească.

— Nu, ă? Şi lady Pemberton, pe ea o priveşte?

Peabody a înghiţit în sec de cîteva ori. Individul nu-i plăcea deloc, numai un naiv ca Berry putea să-l amestece în tărăşenia asta.

— Lady Pemberton, a zis în cele din urmă, va fi informată la momentul potrivit. Dar chiar ştiţi unde e medalionul?

— Nu doar că ştiu, dar e ca şi cum l-aş avea deja în buzunar. Oameni de încredere mi-l vor înmîna în curînd.

— Aşadar, sînteţi aici ca să negociaţi… Limpede ca lumina zilei; şi, spuneţi-mi, aveţi deja o pretenţie?

— Depinde.

— Depinde de ce? a întrebat Peabody iritat, incapabil să se abată de pe şina pe care conversaţia înainta în mod aproape automat.

— De ce aveţi voi.

— Noi? Oh, dar… dar…

— Sau de ce are lady Pemberton, presupun, a continuat Jones rînjind. De fapt – aici a făcut dinadins o pauză ca să vadă reacţia interlocutorului său – aş putea să mă înţeleg direct cu ea…

— Sînteţi nebun! O să ajungeţi la închisoare, v-o promit!

— Mor de frică, ştiţi? Eu la închisoare în timp ce dumneavoastră şi cu Berry duceţi o viaţă frumoasă, v-ar plăcea, ă? Oricum, despre asta e vorba, despre o viaţă frumoasă: foarte, foaaaarte interesant!

Peabody s-a ridicat şi a început să se plimbe nervos prin cameră, cu mîinile împreunate la spate. Cît despre Jones, am putea spune că îşi savura avantajul cu satisfacţia cuiva care trage primele fumuri dintr-un trabuc bun.

— Dacă am înţeles bine, a spus la un moment dat administratorul, aţi vrea să intraţi în joc.

— Am intrat deja, din cîte se pare! Dumneavoastră ce spuneţi? Mai degrabă rămîne de văzut cine ce are, hm?

Jones îi făcuse cu ochiul avînd pe chip o grimasă care exprima tot ce e cuprins între şiretenie şi depravare. Apoi a oftat, pentru că, în loc să-i răspundă cu o privire complice, Peabody îl fixa cu cea mai obtuză expresie din lume.

— Lady Pemberton, a adăugat Jones cu răbdare pedagogică, are o sumă frumuşică de bani, după cîte văd, şi să o lăsăm aşa. Eu am medalionul, şi nu spun altceva. Dumneavoastră şi Berry, în fine, aveţi ceva ce eu nu am, adică ştiţi la ce foloseşte medalionul…

— Şi deci?

— Şi deci, dacă vreţi să negociem, trebuie să-mi explicaţi despre ce vorbim şi să mă faceţi să înţeleg care e interesul dumneavoastră şi care e al lui Berry.

— În absenţa domnului Berry, nu sînt autorizat să…

— Domnul Berry e un imbecil, o ştiţi la fel de bine ca mine. Prezenţa mea aici este o dovadă a acestui lucru. Aşadar, *cu mine* trebuie să cădeţi la învoială.

Acum i-a venit lui Peabody rîndul să ofteze. Individul acela dizgraţios avea dreptate şi, mai ales, ştia ce făcea, ceea ce nu se putea spune despre Berry. În fond, Berry era o creaţie de-a lui şi, aşa cum îl pusese în centrul scenei, la fel putea să-l elimine, o analiză mai atentă a arborelui genealogic l-ar fi făcut să-şi piardă iluziile în legătură cu drepturile sale… Însă, bineînţeles, ştiind de medalion, ar fi putut stîrni un scandal, iar o afacere delicată ca aceea numai de vîlvă nu avea de nevoie… A încercat să se gîndească cît mai repede posibil, dar mintea lui panicată era stăpînită de o singură idee: nu să-l *excludă* sau să-l *dezamăgească* pe Berry, ci, în sensul literal al cuvîntului, să *îl elimine*. În ce priveşte moştenirea, dacă Jones putea ajunge la medalion, poate că ştia unde se afla copilul şi, în cazul acesta, era de-ajuns să mute miza de pe un cal pe altul şi, cumva, s-ar fi rezolvat…

S-a aşezat greoi la birou.

— Lucrul despre care vorbim, a spus tăind capătul unui trabuc, este o moştenire.

Cîine şi pisică

În sfîrşit, sosise: ziua aceea atît de aşteptată, mult mai aşteptată de cînd Maica Stareţă îi dăduse vestea cea bună, începuse. În cîteva ore ar fi ajuns, trebuia să verifice că totul era în regulă, covorul de la intrare, lumina, florile… şi o tavă cu prăjituri, dar bineînţeles, cine ştie ce-i plăcea neastîmpăratului aceluia, ca să nu greşească, va pune de toate felurile… Emoţia îi îngăduia să se mişte în sus şi-n jos pe scări fără să resimtă obişnuitele dureri, era un semn, deja pe jumătate un miracol… Servitorii participau la fervoarea aceea fără entuziasm, dar cu sîrguinţa necesară; eventual cineva începea să se întrebe cine era personajul de rang înalt căruia îi era rezervată acea primire fastuoasă. Cineva, dar nu Peabody, care, de cînd fusese informat de lady Pemberton, adică în dimineaţa aceea la ora şapte, umbla în sus şi-n jos în biroul lui, nervos ca o felină în cuşcă. Aşadar, Jones îl înşelase, îi spusese că aproape pusese mîinile pe medalion şi pe copil, cînd colo iată că Maica Stareţă ajunsese prima, zgripţuroaica aia! Încrezîndu-se în Jones, îl lăsase pe Berry în plata Domnului, cînd de fapt era singura carte pe care o avea… Acum era prea tîrziu să-l recupereze, prea tîrziu pentru tot. Doar dacă nu… Gîndurile i-au fost întrerupte de sunetul clopoţelului de la intrare, urmat de o şuşoteală animată. Imediat Betty, servitoarea, l-a înştiinţat de sosirea oaspeţilor.

În hol, Peabody a dat cu ochii de lady Pemberton, elegantă cum nu o mai văzuse de foarte mult timp, cu o voaletă graţioasă care-i ascundea pios faţa devastată. În faţa ei stătea Maica Stareţă, o femeie impunătoare al cărei chip, încadrat de boneta rigidă, semăna cu al unui incub care apare la o ferestruică pentru a se uita într-o casă; şi doi bărbaţi pe care nu-i cunoştea. Dar copilul? Trăgîndu-se puţin într-o parte, a descoperit că era chiar în faţa Maicii Stareţe, care îşi ţinea mîinile pe umerii lui, aproape înfăşurîndu-l în rasa neagră. A trebuit să-l împingă uşor în faţă pe cel mic

ca să facă un pas în direcţia bătrînei doamne care, ridicîndu-şi voaleta, s-a aplecat să-l sărute pe cap.

— Oh, dragule! Dragule, dragule, dragule!

Doamna şi-a dus degetele la buze ca într-o rugăciune, dar în acelaşi timp clătina din cap ca pentru a spune că nu-i venea să creadă. Apoi a fost scuturată de un tremur care a culminat cu un hohot de plîns, după care l-a mîngîiat îndelung pe nepoţel pe cap.

— Aşa cum v-am spus, a anunţat Maica Stareţă, nu poate vorbi. Dar ne aude foarte bine, nu-i aşa, Roderick?

Copilul a încuviinţat întorcînd capul spre Maica Stareţă.

— Nu mie, spune-i-o bunicii tale!

Copilul a încuviinţat cu capul plecat.

— Şi acesta, a continuat Maica Stareţă întinzînd palma mîinii stîngi în faţă, este medalionul fiicei dumneavoastră.

Lady Pemberton l-a înşfăcat cu o rapiditate uimitoare, apoi, în timp ce cu cealaltă mînă îşi ridica voaleta, l-a dus la ochi. L-a observat atent, răsucindu-l în mînă ca pe o monedă şi pipăind figurile în relief. Apoi, emiţînd un lung oftat, a dat din cap, lucru care echivala cu ceea ce oamenii legii numesc *nuncupaţie*.

— Acum îngăduiţi-mi să vi-i prezint pe domnul Moriarty, executor testamentar şi notar, şi pe domnul Grobar, tutorele copilului, a spus Maica Stareţă; apoi, adresîndu-se celor doi: Domnilor, domnul Peabody, administrator.

Să-şi imagineze cititorul întîlnirea dintre un cîine care mîrîie şi o pisică care scuipă, cu blana zbîrlită, şi îşi va face o idee despre privirea pe care au schimbat-o cei doi oameni ai legii şi ai interesului. Nu ştiu cum ai reuşit, spunea privirea cîinelui, dar te asigur că va trebui să scuipi sînge ca să pui mîna pe avere, pentru că numai eu ştiu despre ce bunuri e vorba, numai eu le supraveghez, ale mele sînt cheile de peste tot. Vei fi la ordinele mele, răspundea privirea pisicii, legea e de partea mea şi eu ştiu

cum s-o folosesc: dar atîta îndîrjire sclipea în ochii amîndurora, precum şi neliniştea de a trebui să se confrunte cu un adversar mai de temut, care-i manevra ca pe nişte marionete la fel ca pe angajatul ei stupid, acel domn Grobar pe care cititorul îl cunoaşte mai bine sub numele de Cheddar.

La adăpătoare

Erau la vînătoare de o săptămînă: patru zile ca să-l găsească pe Tom şi alte trei pe urmele lui Roderick. La Glerenmouth, însă, nu părea a fi nici urmă de el. Bătuseră din nou străzile una după alta, han după han, şi Saramură se înjosise să dea şi cîte un bacşiş ici şi colo, practică într-adevăr nedemnă pentru un criminal ca el. Cert este că, printre bacşişuri, beri şi cîrnaţi, agoniseala primită de la Jones se subţia şi în curînd ar fi trebuit să se-apuce de furat; dar cu plodul ăla între picioarele lor şi celălalt care se îndepărta tot mai mult, nu era o alternativă înţeleaptă. Mai bine, şi-a spus Saramură, să se întoarcă la Jones ca să mai stoarcă nişte bani de la el, liniştindu-l cu povestea cu Tom. Astfel, de la Glerenmouth, cei trei au pornit spre nord-vest, de-a lungul coastei. Roderick era atît de obosit, că ideea de a dormi la Gîsca Roşie, chiar şi pentru o singură noapte, îl făcea să uite de ameninţările domnului Jones. La vreun kilometru şi jumătate de han, au ajuns la vechea adăpătoare, acolo unde Roderick îşi petrecuse prima lui noapte în singurătate. Saramură a explorat-o în lung şi-n lat cu o meticulozitate încăpăţînată, apoi a lansat un lung scuipat prin aer.

— Voi doi, a zis, mă aşteptaţi aici.

— De ce nu putem veni şi noi? a întrebat Scummy cu un glăscior plîngăreţ.

— Prostule ce eşti! Pentru că imediat ce dă cu ochii de copil, ăla e în stare să-l ia şi să-l descoasă el, iar noi o să primim un şut în cur! Vezi, Scummy, a continuat pe un ton mai afectuos, nu ştiu ce părere ai tu, dar eu m-am săturat deja să alerg după medalionul ăla pentru nişte mărunţiş, aşa că mă gîndesc să i-l vînd pe neghiobul ăsta lui Jones şi pe urmă să şi-l caute el pe celălalt! Doar dacă… doar dacă nu ne dublează plata, caz în care bătrînul Saramură şi bătrînul Scummy s-ar reapuca să cutreiere lumea în lung şi-n lat ca nişte băieţandri, zic bine?

— Hi, hi! a încuviinţat Scummy în timp ce în ochi i se citea entuziasmul.

— Aşa că să vedem cum stă treaba. Mă duc să negociez şi apoi vin să vă iau, de-acord?

— Hi!

— Stai jos acolo şi fără prostii, a poruncit Saramură împingîndu-l brutal pe Roderick spre un zid scund. După care i-a înfăşurat funia de jur împrejur, cum făcuse în ultimele seri, strîngînd-o cu diferite noduri secundare şi legînd-o zdravăn de o ţeavă lungă de fier care ieşea din zid. După ce a plecat Saramură, Scummy s-a distrat o vreme aruncînd cu pietricele în Roderick, silit să se aplece într-o parte şi-n alta ca să nu le primească în faţă. După ce i-a trecut toana aia, paznicul a început să caute lemne uscate ca să facă un foc, dar şi în timpul acelei îndeletniciri nu uita din cînd în cînd să lanseze, pe neaşteptate, o pietricică sau un bulgăre de pămînt spre victima lui. „Hi, hi“, făcea cînd nimerea ţinta.

Tot răul spre bine, spune un vechi proverb. Răsucindu-se ca să scape de bombardamentul acela enervant, Roderick îşi dăduse seama că ţeava de care era legat avea un joc şi că, desenînd cu umerii o semilună ideală, putea să-l mişte şi s-o facă să se rotească cu cîteva grade, transformînd-o astfel într-un soi de burghiu. Continuînd să acţioneze cu prudenţă în această manieră şi aplecîndu-se tot mai tare în faţă şi într-o parte, după o jumătate de oră Roderick făcuse în jurul ţevii, acolo unde aceasta

pătrundea în zid, un spaţiu suficient ca s-o încline ca pe o vergă, pînă cînd capătul îngropat, rîcîind în zid, ar fi săpat o scobitură de jos în sus, graţie căreia, printr-o mişcare energică în faţă, ţeava s-ar fi putut desprinde din locul unde era fixată. De-acum Scummy se dedicase complet focului, peste care întindea mizera carcasă a unui porumbel străpuns de o creangă; încă o dată, s-a gîndit Roderick, creanga nu era suficient de verde.

În scurt timp s-ar fi eliberat. Sigur, situaţia nu era dintre cele mai bune: şi după ce s-ar fi eliberat, tot legat ca un salam ar fi rămas, putînd încerca să-şi taie funia aia de o piatră ascuţită abia după ce s-ar fi îndepărtat suficient de Scummy. Care cînd mînca, cînd îl privea cu un aer distrat, cînd se uita în jur în aşteptarea tovarăşului său. Privea în direcţia hanului, bineînţeles, aşa încît n-a băgat de seamă un pîrîit care s-a auzit din partea opusă, dincolo de foc. La al doilea pîrîit, Roderick şi-a spus că dacă nu era Saramură care voia să-i facă o glumă proastă lui Scummy, trebuia să fie vorba de altcineva. În orice caz, dat fiind că între punctul acela şi poziţia lui se găsea, în mijloc, focul, care tocmai atunci se înteţise, era puţin probabil ca necunoscutul să-şi dea seama imediat de prezenţa lui. De aceea, şi-a spus cu nelinişte în suflet, imediat ce Scummy se va întoarce spre noul venit, el trebuia să ţîşnească, atunci ori niciodată.

Al treilea pîrîit a fost însoţit de o voce foarte joasă.

— Salut, Scummy.

Ambiguităţi

Domnul Jones se întorsese. Rar îl văzuseră angajatele lui atît de nervos şi îngrijorat: umbla în sus şi-n jos prin sală, trăgînd şuturi scaunelor şi bombănind în sinea lui, iar dacă se aşeza la o masă, o făcea

doar ca să se scarpine violent în cap şi să se ridice după nici un minut mai supărat ca înainte. La Gîsca Roşie încă erau aşteptaţi primii clienţi, aşa că fetele care serveau puteau să stea departe de patron, trăgînd cu ochiul din uşa bucătăriei şi întrebîndu-se ce oare putea să-l mîhnească pe un bărbat zdravăn şi dur ca acela. Cum îmi e cu neputinţă să le satisfac lor această curiozitate, i-o voi satisface exigentului meu cititor. De cînd îl informase Peabody în legătură cu aşteptările lui Berry, Jones nu era deloc liniştit, fiindcă acum nu mai era de-ajuns medalionul: avea nevoie şi de un presupus moştenitor care să-l reducă la tăcere pe Berry ăla, şi pentru că-l cunoştea prea bine pe Saramură ca să-şi facă iluzii că va pune mîna pe medalion fără să-l elimine pe posesor, mai trebuia şi să se îngrijească să găsească el un copil; fără, totuşi, să apeleze, din motive evidente, la locul unde ar fi găsit uşor, adică la orfelinatul mănăstirii. Dar să cumperi un băiat nu era la fel de uşor cum era să cumperi o fată, băieţii sînt folositori pe şantiere sau în porturi şi familiile nu renunţă deloc uşor la ei… În orice caz, trebuia, cît mai repede, să se ducă la Cork sau, şi mai bine, la Fenham, de unde se întorsese prea repede cu doar o seară înainte. Era cufundat cu totul în acele gînduri sîcîitoare cînd uşa de la intrare s-a deschis violent: în prag, abia trăgîndu-şi sufletul, stătea domnul Peabody.

— Dumneata?! a exclamat Jones.

În chip de răspuns, Peabody a traversat sala aşezîndu-se în faţa lui Jones.

— Omul dumitale n-a reuşit, a spus trecîndu-şi mîna peste fruntea brobonită de sudoare. Bătrîna a ajuns prima.

— Cu medalionul?

— Cu medalionul şi cu copilul.

Jones a rămas năuc, cu privirea pierdută în gol. Era posibil? Da, evident Maica Stareţă reuşise acolo unde Saramură dăduse greş, mizerabilul ăla…

— Dar nu mi-aţi spus că băiatul e mut.

— Mut? Bineînţeles că nu, cînd a fost Roderick mut?

— Şi totuşi ăla e, se exprima doar prin gesturi.

— Pentru că nu e Roderick, iată de ce!

— Domnul Moriarty spune că da, şi i-a desemnat şi un tutore.

Din lac în puţ… După ce i s-a explicat cine dracu' era acest Moriarty, Jones a privit din nou în gol, numai că de data asta golul era plin de idei. Aşadar, Maica Stareţă jucase murdar, copilul de care făcuse rost nu era cel autentic şi, cine ştie, deja poate că îşi procurase şi un medalion fals, da, probabil că aşa decursese totul, martori falşi şi funcţionari fără scrupule… Acum mai mult ca niciodată misiunea lui Saramură devenea crucială, cu adevăratul copil şi adevăratul medalion ar fi demascat-o pe Maica Stareţă şi pe acoliţii ei, iar cu ajutorul lui Peabody ar fi obţinut controlul asupra bunurilor lui lady Pemberton… Trebuia neapărat să găsească modalitatea prin care să ia legătura cu Saramură ca să-i spună să nu-i facă rău copilului: în orice caz, trebuia să nu piardă timpul şi să dobîndească medalionul înainte ca moştenirea să-i scape din mînă.

În momentul acela uşa de la intrare s-a deschis larg încă o dată. Vă las să vă imaginaţi faţa lui Jones cînd a văzut că se îndreaptă spre el nimeni altul decît Saramură.

— Tu! a şuierat aproape fără voce.

— În carne şi oase, bătrîne. Şi-ţi mai spun şi că sînt pe drumul cel bun.

— Tu… nenorocitule! Incapabilule! Scursură umană, tu…

— Hei, uşor cu vorbele, da? Ce te-a apucat, te-a muşcat ceva de fund?

— Pe drumul cel bun! Pe drumul spre iad, iată unde eşti! Ştii că în vreme ce tu pierzi timpul, Maica Stareţă… Aici s-a oprit, fiindcă şi-a amintit brusc că Saramură nu cunoştea situaţia şi nu era cazul să-i spună prea multe.

— Care Maică Stareţă?

— Nimic, nimic. Ce spuneai?

— Spuneam că sînt pe urmele lui. Încă vreo două zile şi, cu ajutorul prietenaşului său, pun laba pe el, dar acum aş avea nevoie de nişte provizii, nu ştiu dacă mă-nţelegi.

— Prietenaş?

— Da, ăla care a fugit cu el, Tom. Din păcate, s-au despărţit imediat ce au ieşit de aici. Însă, dacă preferi să continui tu căutările, aş putea şi să ţi-l cedez pentru o sumă acceptabilă pe Tom ăsta…

Jones s-a făcut vînăt la chip şi a tras un pumn violent în masă.

— Idiotule! Nu există nici un Tom! N-a existat niciodată nici un alt copil aici! Roderick e cel pe care l-ai găsit! Roderick, care te-a dus de nas, asta ţi-a făcut! Unde e?

— Într-un loc sigur, cu Scummy, a zis Saramură, care nu era sigur că a înţeles datele problemei.

— Să mergem imediat!

— Calmează-te, să bem mai întîi ceva, ce atîta grabă?

— Imediat am spus!

Şi după ce a mai izbit o dată cu pumnul în masă, Jones a luat-o spre ieşire urmat de Saramură şi de Peabody. În timp ce-i conducea cu paşi mari spre vechea adăpătoare, Saramură era frămîntat de două sentimente care se băteau cap în cap: pe de o parte, satisfacţia că reuşise în acţiunea de a-l găsi pe Roderick, din cîte se părea, serviciu pentru care Jones îi era încă dator; pe de alta, ruşinea de a se fi lăsat dus cu vorba de un ageamiu care-l ridiculizase în ochii tuturor: şi de aceea o va plăti scump… Apoi, însă, l-a străfulgerat un al treilea gînd: dacă Tom nu exista, cine avea medalionul? Poate… păi, da, pescarul ăla, păi, sigur! Acum micul bastard va mărturisi, aşa încît Jones va recupera medalionul, iar el depusese tot efortul ăla degeaba… Asta dacă nu va găsi o modalitate ca să-l facă pe copil să tacă pînă cînd el şi Scummy îi vor face o vizită pescarului… Între timp, creierul lui Jones era la fel de preocupat: cui îi lăsase medalionul infamul ăla? Îl îngropase pe undeva? Îl vînduse? Sau îl… da, poate că,

înainte să plece, i-l dăduse Grasei, care-l minţise… Şi dacă, în schimb, îl luase deja Saramură, care acum tulbura apele cu povestea aia cu cei doi copii? Oricum, în scurtă vreme va pune mîna pe Roderick şi lucrurile se vor mai limpezi, în scurtă vreme…

— Uite, i-am lăsat acolo, a spus Saramură gîfîind din cauza drumului lung.

Focul era stins; se zărea doar jăraticul pîlpîind în întuneric.

— Scummy! Hei, Scummy!

Jones a aruncat peste jăratic un pumn de crenguţe şi de frunze. Flacăra care a izbucnit a lăsat să se vadă ce era de văzut. La vreo zece metri, întins pe spate, zăcea Scummy. Nu era nevoie să te apropii ca să vezi că avea gîtul despicat, fiindcă sîngele care ţîşnea strălucea în lumina focului.

— Şi Roderick?

Saramură a alergat spre zid: în locul unde fusese înfipt un drug de fier se deschidea acum un mic crater. Nici urmă de drug, de frînghii şi de Roderick.

În fugă

— Salut, Scummy, spusese vocea aceea foarte joasă şi Scummy se întorsese brusc, ca muşcat de şarpe. Fix în clipa aceea, Roderick, cu toată puterea de care era în stare, s-a aplecat în faţă pînă cînd a smuls drugul din zid. A făcut puţin zgomot, dar paşii lui Scummy pe crengi şi pe frunze l-au acoperit. S-a tîrît în genunchi pînă la un stufăriş, intrînd în mijlocul vegetaţiei atît cît să ascundă ţeava. Zbătîndu-se ca să se elibereze, n-a putut să audă ce-şi spuneau cei doi, asta şi pentru că necunoscutul vorbea tot cu voce foarte scăzută, în timp ce Scummy bolborosea în felul lui

agramat. Însă probabil că ceva l-a speriat mai mult ca de obicei, pentru că dintr-odată a scos un sunet ciudat şi a încercat să fugă; imediat s-a auzit zgomotul unei scurte încăierări, apoi un horcăit, apoi nimic. Roderick a rămas nemişcat ţinîndu-şi respiraţia şi abia după multă vreme, cînd membrele îi erau numai o furnicătură, a dat la o parte două trestii ca să se uite spre foc. Totul era neclintit şi tăcut. A mai aşteptat puţin, şi încă puţin. În sfîrşit s-a hotărît să iasă şi să se străduiască să scape de ţeavă. Apoi, în timp ce se uita în jur după o piatră ascuţită, a auzit nişte voci. Cînd a recunoscut-o pe a domnului Jones, n-a şovăit şi s-a grăbit spre desiş ţopăind şi împiedicîndu-se şi rostogolindu-se pe jos, legat, cum era, ca un salam.

Pentru că tindea să se pună de-a curmezişul, ţeava îl împiedica să pătrundă în locuri strîmte; cînd fără să vrea încerca, păcălit de întuneric, sărea înapoi ca tras de un arc, în timp ce frînghia îi ardea pielea. A trebuit să-şi încetinească înaintarea, continuînd cînd încovoiat, cînd într-o parte, ceea ce nu-l împiedica să se trezească uneori întins pe pămînt, poziţie de care încerca să se folosească vîrînd ţeava printre rădăcinile copacilor şi arcuindu-se şi răsucindu-se ca să scape de îmbrăţişarea aia, dar tot fără rezultate. În cele din urmă, cînd i s-a părut că s-a îndepărtat îndeajuns de adăpătoare, epuizat şi plin de zgîrieturi, s-a oprit să se gîndească. În condiţiile alea, şi-a spus, n-ar fi ajuns departe; singurul loc pe care-l ştia în împrejurimi era Gîsca Roşie, care însemna domnul Jones: tot mai bine decît Saramură şi decît ultimul necunoscut, chiar dacă din discuţiile auzite la adăpătoare i se părea că a înţeles că între răpitorii lui şi domnul Jones exista o înţelegere referitoare la el şi la medalionul lui. Dacă aşa stăteau lucrurile, putea să cadă la învoială direct cu domnul Jones, promiţîndu-i medalionul cu condiţia să nu-i facă nici un rău lui şi lui Jack; era riscant, dar n-avea altceva de făcut. Gîsca Roşie era după povîrnişul acela. Acolo se găsea vechea lui lume, singura pe care o ştia; acolo toate amintirile

sale, cele mai triste şi cele mai puţin triste, dar acum, după despărţire, doar foarte triste. Şi toate, laolaltă, îl strigau:

— Roooooderick, şuierau ele în întuneric, viiiino, Roooooderick…

Bivuac de lupi

Ghemuiţi în jurul focului lesne reaprins cu ajutorul unor crengi uscate, cei trei bărbaţi tăceau. Tăcerea lor dura de cîteva minute şi chiar dacă aparent îi apropia în sînul ei, în realitate îi ţinea prizonieri pe fiecare într-o lume numai a lui, o lume sumbră şi absurdă în care nimic nu mai funcţiona. Un singur lucru le era clar tuturor: dacă ucigaşul lui Scummy îl luase cu el pe Roderick, în loc să-l ucidă, însemna că îi era de folos viu, adică fie să i-l ducă Maicii Stareţe, fie să găsească adevăratul medalion.

Dar de ce, se frămînta Jones, să se deranjeze atît dacă la Pemberton House punerea în scenă fusese deja înfăptuită şi, după cîte se părea, cu succes? De ce oare ar fi riscat Maica Stareţă să distrugă totul cu acea reamestecare a cărţilor? Era mai simplu ca ucigaşul să fie în serviciul altcuiva, dar al cui? În mod sigur nu al prostovanului de Berry, doar dacă… da, doar dacă în spate nu era un joc dublu al lui Peabody…

Care Peabody, la rîndul lui, era, bineînţeles, împins de propria aversiune să-l bănuiască pe Moriarty care, prin fapta aceea criminală, ar fi putut încerca să se pună la adăpost de surprize periculoase: odată ce infirmul ăla ar fi fost identificat drept Roderick, eventuala apariţie a adevăratului moştenitor ar fi deschis larg pentru el porţile închisorii. Şi totuşi, de ce să nu se mulţumească să-l elimine pe copil? Poate ca să fie sigur că e cel bun, dar, în cazul acesta, singurul care l-ar fi putut recunoaşte era Jones şi deci… Era posibil? Da, nu trebuia exclusă o

înţelegere între avocăţelul acela şi proprietarul de la Gîsca Roşie, chiar dacă nu erau uşor de ghicit natura şi mecanismul ei…

Dacă docilul meu cititor va avea acum bunătatea să mă urmeze în mintea celui de-al treilea bărbat, se va găsi brusc într-un peisaj mai simplu, dar nu şi mai puţin dramatic. Dimpotrivă: dacă Jones şi Peabody se lăsau seduşi de supoziţii, Saramură se entuziasma făcînd planuri din cale afară de concrete: să se întoarcă cît mai repede la pescar, să-l oblige să scuipe medalionul, deci să-l spintece cum trebuie; apoi să aştepte acolo ca să ajungă, condus de copil, şi omul misterios căruia să-i rezerve acelaşi tratament aplicat bietului Scummy, adăugînd cîteva trebuşoare speciale; în acel moment, putea fie să se distreze eliminîndu-l şi pe plod, fie să i-l revîndă foarte scump lui Jones, în caz că i-ar mai fi fost de folos… Da, era chiar un plan frumuşel şi, ca să-l pecetluiască, Saramură a scuipat în foc una dintre ucigătoarele lui flegme spumoase.

Dar i s-a întîmplat o nenorocire, pentru că sfîrîitul care a urmat, chiar dacă a durat doar o clipă, a fost de-ajuns, cu evidenţa lui greţoasă, să-l trezească pe Jones din elucubraţiile sale, readucîndu-l la realitate, adică la medalion, acel obiect (atît de magic şi totodată atît de real) care încă de la început pusese stăpînire pe mintea lui. Şi dacă un lup de o bădărănie de prima clasă ca Saramură reuşise, n-ar fi reuşit el, care era regele lupilor? Astfel, în minutele care au urmat, Saramură a fost însărcinat cu acelaşi plan expus adineauri şi repus, din liber profesionist cum se iluzionase pentru cîteva clipe că va deveni, în cea mai convenabilă condiţie de mercenar.

— Mai eşti aici? a urlat Jones. Valea! Şi încă ceva, a adăugat apropiind un băţ aprins de vîrful trabucului său. Pe individ, înainte să-l dai gata, fă-l să spună cine l-a trimis, fă-l să spună.

— Hi, hi, a făcut Saramură pe un ton strident, ca şi cum cadavrul lui Scummy, acum colcăind de furnici mari, negre, ar fi vorbit în locul lui.

Viaţă domestică

Între timp, tînărul Michael făcea primii lui paşi la Pemberton. Doamna (cum îi venea să zică în mod spontan: de altfel, nimeni, începînd cu cea direct interesată, nu-l mai încurajase să o considere drept bunică) îi oferise o cameră la etaj, cu un balconaş care dădea spre partea din spate a vilei. În acest mod, dacă nu-i era îngăduită priveliştea superbă care se deschidea în faţa clădirii, privirea lui Michael, sau, mai bine zis, a lui Roderick, putea să se piardă în coroanele dese ale copacilor din parc sau să zăbovească pe deasupra acoperişurilor roşietice ale grajdurilor.

Mare parte din noua lui viaţă se desfăşura în camera aceea; doar la mese i se îngăduia să se prezinte în sufragerie, la parter, unde el şi bătrîna doamnă stăteau faţă în faţă la capetele unei mese de douăsprezece locuri. De obicei, mesele acelea se desfăşurau într-o deplină tăcere, fiindcă acum, cînd îşi liniştise conştiinţa, lady Pemberton descoperise că nu are absolut nimic să-i spună copilului, a cărui simplă prezenţă era de-ajuns, dimpotrivă, să o enerveze: dar neputînd s-o recunoască, se refugia în muţenie şi în alungarea oricărei expresii din privirea sa, ca şi cum şi-ar fi coborît un stor peste ochi. De altfel, nici nepoţelul nu vorbea, iar faptul că nu putea nu conta prea mult. Avea o casă, aşternuturi curate şi două mese calde pe zi, fără să mai pună la socoteală ceaşca de lapte de dimineaţă, aşa că ce putea să-şi dorească mai mult? Era un Pemberton şi, într-o bună zi, totul va fi al lui; între timp, însă, să stea la locul lui. Şi moartea să stea la locul ei: pe neaşteptate, nu i se mai părea atît de aproape, chiar dacă îi era de-ajuns să se gîndească la propria înfăţişare – la ceea ce propria înfăţişare probabil că devenise, căci orice suprafaţă în care se reflecta continua să fie acoperită – ca să-şi spună că poate acea amînare nu era, în fond, o afacere atît de bună.

De două ori pe săptămînă, aşa prevedea planul educaţional, vlăstarul primea vizita tutorelui său, domnul Grobar, însoţit, fără excepţie, de domnul Moriarty. Acesta nu avea motiv să fie prezent, asta dacă nu luăm în calcul dorinţa de a ţine situaţia sub control, unde prin „situaţie“, cititorului isteţ nu-i va scăpa, se înţelege *in primis* starea de sănătate a lui lady Pemberton şi, *in secundis*, comportamentul preatemutului Peabody. În ce-l priveşte pe Grobar, obligaţia lui pedagogică se încheia odată cu formularea întrebării „Ţi-ai făcut temele?“, la care cel mic răspundea afirmativ dînd din cap. După care, aruncînd în silă o privire rapidă peste caietele lui, tutorele se întindea comod pe divan ca să tragă un pui de somn, în timp ce domnul Moriarty, îndreptîndu-se spre ieşire, inventaria în gînd valoarea operelor de artă şi a mobilierului.

Din uşa biroului său, Peabody, care, de la aventurosul bivuac în jurul focului, trăsese concluzia că viaţa e mai crudă, urmărea cu atenţie toate aceste mişcări. Încrucişîndu-şi privirea cu a lui Moriarty, încerca să prindă semnele bune şi pe cele rele: ştia că în spatele acelei înfăţişări neplăcute se ascundea persoana Maicii Stareţe şi că, la momentul potrivit, cu ea ar fi trebuit să încheie socotelile. Între timp, însă, şi mai ales cîtă vreme lady Pemberton rămînea în viaţă, omul acela trebuia supravegheat. În calitate de administrator, el, Peabody, n-ar fi avut dificultăţi în a sustrage sume uriaşe din averea familiei, de exemplu, înstrăinînd unele proprietăţi de care bătrîna părea să nu se intereseze de mult timp; dar lucrurile trebuiau făcute cu discreţie, fără mişcări greşite care l-ar fi putut băga la bănuieli pe Moriarty. Dacă totul ar fi decurs lin, se gîndea, în vreo zece luni ar fi pus deoparte cît să trăiască în lux tot restul vieţii sale şi, în acel moment, dacă Jones ar fi apărut cu adevăratul copil şi cu adevăratul medalion sau dacă nu s-ar mai fi întîmplat nimic, i-ar fi fost indiferent. Dar, dacă bătrîna trăia pînă atunci, Jones era în stare să pice la Pemberton House mult înainte să treacă cele zece luni, totul depindea de abilitatea lui Saramură… şi de acel băiat, trebuia să admită că pînă în momentul acela demonstrase

că se descurcă, ştrengarul… Pe moment, însă, necazul lui era altul, mai precis Berry, care şi în dimineaţa aceea, cum se întîmpla de ceva vreme, îi scrisese ca să afle veşti despre stadiul cercetărilor. Convins că Jones nu putea să eşueze, Berry dădea semne de nerăbdare şi, cu neseriozitatea lui, ar fi fost în stare să distrugă totul. Astfel, dovedind că fructificase prompt iniţierea primită la bivuac, în ziua aceea Peabody a ştiut ce trebuia să facă.

Proboscida

Mizerabilul acela spusese că tovarăşul lui se dusese la Gîsca Roşie şi că băiatul era acolo, legat în spatele focului, dar ori îl minţise, ori copilul fusese mai viclean, fiindcă în spatele focului, şi de jur împrejur, nu era nimeni. În ce-l priveşte pe celălalt, Gîsca Roşie era un local prea frecventat ca să se arate imediat după o crimă, aşa că mai bine să aştepte, cu atît mai mult… cu atît mai mult cu cît cicatricile începuseră iarăşi să-l chinuie. După intensitatea primelor împunsături ştia că îl aşteaptă dureri mai crîncene ca de obicei, aşa că nu era prudent să rămînă pe străzi. În starea aia, la *apogeul* stării ăleia, chiar şi unul ca el risca să fie la mila primului venit. Da, de data asta avea să fie o criză urîtă şi se apropia rapid. Trebuia să se grăbească; şi-a evaluat poziţia, apoi a pornit spre ceea ce-i părea refugiul cel mai sigur. Acolo va aştepta să-i treacă criza: nu mai puţin de douăzeci şi patru de ore, poate chiar mai mult.

Spunea regretatul lord Dunsany: „Omul amabil e cel care răspunde amabil la întrebarea ta, dar gentilomul e cel care o preîntîmpină“. Din care cauză, cititor binecrescut, am şi eu onoarea să-ţi anticipez curiozitatea legitimă şi să te informez în legătură cu sus-pomenitele cicatrici. Personajul respectiv (ştii deja că prudenţa mea îmi interzice să-i dezvălui

identitatea), personajul respectiv, aşadar, fusese tînăr, cum se presupune că toţi au fost, mult timp sau puţin. Şi înainte să fie tînăr, a fost copil; şi înainte să fie copil, nou-născut: dar s-a născut un monstru. Ce i-o fi produs anomalia nu se putea şti: cert e că moaşa, oripilată, s-a trezit în braţe cu o mică făptură a cărei faţă, de aproape, aducea mult cu una de elefant în miniatură. O discretă proboscidă ţinea loc de nas, plasată (un naturalist ar spune *pornind*) nu la convergenţa sprîncenelor, ci mult mai sus pe frunte, aproape de locul unde începea părul. Aceeaşi frunte, astfel, era împărţită în două de o proeminenţă groasă cît jumătate din degetul mare, semănînd perfect cu o chilă.

Nu-l voi plictisi pe cititor cu lunga şi dureroasa poveste a copilăriei personajului nostru ghinionist: cred că e suficient să o arhivăm la rubrica *Copilării îngrozitoare*. Nu altfel stau lucrurile în cazul tinereţii lui, cu diferenţa, care nu se poate trece cu vederea, că dacă prima parte a vieţii sale a fost îngrozitoare pentru el, a doua n-a fost mai puţin îngrozitoare pentru ceilalţi: adică cei care, avînd nenorocul să-l întîlnească, n-au avut prudenţa de a se preface că nu l-au întîlnit. Era de-ajuns, într-adevăr, doar o urmă de zîmbet sau fie şi numai o privire insistentă pentru ca furia lui să se declanşeze, cu consecinţe aproape întotdeauna letale pentru cel imprudent. În jurul isprăvilor omului-elefant s-au ţesut poveşti şi legende; doicile se foloseau de el ca să-i ameninţe şi să-i bage în sperieţi pe copii, iar jandarmii din toate comitatele îl căutau pentru nu mai puţin de cincizeci de crime. Dar, la un moment dat, toată viaţa lui şi-a găsit loc pe buzele şi în gîndurile oamenilor, pentru că i s-a pierdut orice urmă.

În Bretania, în ţinutul Krovennec, era o mănăstire renumită pentru ştiinţa medicală a călugărilor ei. Din acea mănăstire, după o foarte lungă convalescenţă, a ieşit într-o bună zi un om cu capul acoperit şi trupul înfăşurat într-o imensă pelerină neagră. Nasul lui, dacă aveai ocazia să-l zăreşti în umbra glugii, părea de dimensiuni aproape normale, chiar dacă, de jur împrejur, avea de o aură de cicatrici subţiri ca nişte raze; iar o altă

cicatrice, mai mare, îi brăzda fruntea pe verticală, ca o rîmă transformată într-o polenă. Nemuritorul Milton scrisese în al său *Paradis pierdut*:

„Însă pe chipul lui lăsase semne
Cumplitul tunet – şi-n obrajii lui,
Azi ofiliţi, neliniştile sapă.
Doar sub sprîncene îi veghează încă
Mîndria răbdătoare şi curajul
Neîmblînzit, setos de răzbunare…“[8]

Preţul unei astfel de transformări, dacă nu punem la socoteală chinurile operaţiei chirurgicale, erau durerile care, la intervale neregulate, îl înşfăcau precum ghearele unei sălbăticiuni. La început difuze, aceste dureri deveneau în cîteva ore împunsături acute, ca şi cum nenumărate ace înroşite în foc i-ar fi perforat obrajii şi fruntea *din interior spre exterior*; apoi împunsăturile se uneau într-o senzaţie de durere şi de sfîşiere atît de puternică, încît îl făceau să geamă şi, uneori, să leşine. Efectiv insuportabilă, apogeul acestei cumplite dureri nu ţinea, de obicei, mai mult de o oră, timp suficient pentru a-i vlăgui forţele şi cugetul; apoi se atenua încet-încet în decursul unei zile sau două, lăsîndu-i o migrenă puternică şi o senzaţie de ameţeală, de parcă de fiecare dată trebuia să retrăiască travaliul naşterii. Între o criză şi alta putea să treacă o lună sau chiar mai mult: cînd simţea că se apropie, nu avea la dispoziţie mai mult de o oră sau două să se adăpostească, la fel ca un animal rănit, într-un loc în care nimeni n-ar fi putut să-l vadă şi să profite de suferinţa lui.

Dînd fără milă pinteni calului, în mai puţin de o oră ajunsese la mănăstire. A bătut la o uşiţă din dos, aceeaşi pe care ieşeau fetele ca să fie scoase la licitaţie. După cîteva minute, Maica Stareţă a tras zăvorul uşii.

— Ce vînt te-aduce, Probo? a spus către silueta vizitatorului.

O înţelegere jalnică

Cînd a auzit bocănituri în uşa de la Gîsca Roşie, Jones, de puţin timp întors de la bivuacul nocturn, şi-a zis că o fi o capră rătăcită; dar şi cînd a deschis uşa larg a continuat, pentru cîteva clipe, să vadă o capră. Dar nu un corn făcuse zgomotul acela, ci o bucată de ţeavă de care era legat cineva, un copil, şi copilul acela… era el, Roderick! Atît de mare i-a fost surpriza, că o vreme n-a fost în stare să scoată o vorbă; apoi, brusc, a izbucnit într-un rîs asurzitor. Pe Roderick l-a izbit un fel de răcnet, după care au ajuns pînă la el damful de *ginnock* dulce-acrişor şi fumul şi sudoarea şi toate celelalte mirosuri între care crescuse şi care acum, după cîteva săptămîni de absenţă, îl invadau din nou, ca o maree care înainta înăuntrul său amintindu-i cine era, din ce era făcut, de unde venea. În jurul lui era o asemenea învălmăşeală de bărbaţi şi femei care-l priveau şi-l atingeau şi spuneau ceva, că o vreme n-a înţeles nimic: cînd şi-a revenit, fusese deja dezlegat şi ţeava era în mîinile domnului Jones.

— Un pahar de lapte pentru băiat! a tunat acesta; apoi, apucîndu-l pe Roderick de umăr, l-a împins spre o masă liberă.

— Să ne aşezăm aici, băiete. Ehei, cred că ai ce să povesteşti, da-da-da… Cînd eram de vîrsta ta… dar cui îi pasă, să trecem la miezul problemei. Unde naiba te băgaseşi?

— Eu… m-au legat.

— Am văzut că te-au legat! La dracu', dacă cineva a fost vreodată legat, poţi pune pariu că tu eşti ăla, drăguţule! Ca un salam şi aninat de o ţeavă! Şi cine ţi-a făcut serviciul ăsta, ă?

Roderick ţinea privirea în jos. Se juca cu focul, dar de un lucru era sigur: cu domnul Jones nu putea să facă pe vicleanul.

— Ştiţi cine a fost, doar dumneavoastră i-aţi trimis.

— Eu? a exclamat domnul Jones făcînd ochii mari. Era pe cale să tragă şi un pumn în masă după cum avea obiceiul, apoi şi-a zis şi el că ar fi fost inutil să se învîrtă în jurul cozii. Ei bine, da, de fapt aveai ceva ce-mi aparţinea şi pe care voiam să-l recuperez, nu crezi?

— Era al mamei mele.

— Ai zis bine: era. Fiindcă mama ta probabil că nu ţi-a zis, dar avea datorii faţă de subsemnatul, cum să nu, nişte datorii a-ntîia! Împrumuturi pe care i le dădusem cînd era în viaţă, odihnească-se-n pace… Aşa că, înţelegi, obiectul acela era al meu şi nu trebuia niciodată să părăsească Gîsca Roşie, e clar?

Roderick a dat din cap.

— Foarte bine, eşti pe cale să devii un copil isteţ. Simt că o să ne înţelegem, tu şi cu mine. Recunosc, am trimis după tine nişte persoane nu foarte… nu foarte educate, să zicem aşa, însă tu, tu ai spus numai minciuni, ai spus că te cheamă Tom, ştiu tot cin' te crezi, şi ţi se pare frumos ca un copil să toarne la minciuni? Dar gata, pîn' aici! Sîntem chit, să uităm totul şi să fim prieteni ca mai înainte, de-acord?

Roderick a dat din nou din cap.

— Atunci, aş zice că putem începe. Întrebarea numărul unu: cine l-a aranjat în halul ăla pe Scummy?

— Nu ştiu, domnule, nu l-am văzut la faţă.

— Nu, ă? Hmmm… Şi ai auzit dacă a spus ceva?

— Nu, mă îndepărtasem deja, şi apoi omul acela vorbea cu o voce foarte scăzută…

— Foarte scăzută? Asta mă pune pe gînduri… Dar nu, imposibil! Întrebarea numărul doi: de ce ai venit aici dacă ştiai că ăia doi lucrau pentru mine?

Aici Roderick şi-a ridicat ochii şi şi i-a aţintit într-ai lui Jones.

— Ca să fac un schimb. Eu vă spun unde-i lucrul acela şi dumneavoastră nu-i faceţi nimic rău prietenului meu, Jack.

— Cine dracu'-i Jack?

— Un pescar care m-a ţinut la el.

— Aha, ăla… Păi, fiule, o văd ca pe o înţelegere jalnică, ştii? Pentru că omul meu tocmai se duce la Jack al tău şi nu-i va trebui mult să primească pandantivul, ştii ce vreau să spun.

Da, ştia, dat fiind că deja asistase la pregătirile pentru tortură. Însă acum, cel puţin, Jack ştia unde era ce căutau şi ar fi putut evita chinurile… Dar dacă s-ar fi încăpăţînat să nu vorbească? În orice caz, a conchis Roderick cuprins de nelinişte, era uşor ca, odată găsit medalionul, Saramură să-l omoare oricum, niciodată să nu laşi martori, era mottoul lui preferat… Aşa că trebuia să-l mintă din nou pe domnul Jones.

— Nu cred, domnule, pentru că Jack nu ştie unde l-am ascuns.

Jones şi-a încordat muşchii feţei, orbitele micşorîndu-i-se pînă cînd au ajuns două crăpături cărnoase; din fundul acelor crăpături, ochii lui l-au străpuns pe Roderick cu furie amestecată cu neîncredere.

— Prostii! a spus, lăsîndu-şi pumnul să-i cadă pe masă. Pentru o clipă, vacarmul din local s-a redus la o şuşoteală.

— Nu, ăsta-i adevărul, a urlat Roderick cu vocea sugrumată, gata să izbucnească în plîns. Eu vă dădeam medalionul, a adăugat încercînd să-şi reţină lacrimile, şi dumneavoastră nu-i făceaţi nimic rău lui Jack, asta era înţelegerea mea.

— Cam tîrziu, băiete, cam tîrziu… Mîine Saramură va ajunge acolo şi seara vom şti dacă ai spus adevărul. Dacă se întoarce cu mîinile goale, o să ne duci tu la ascunzătoare.

— Dar Jack?! Ce-o să-i facă Saramură?

Domnul Jones a zîmbit, apoi şi-a dat la o parte părul de pe frunte şi a oftat.

— Nimeni nu trăieşte veşnic, dragul meu, a zis.

— Dacă i se întîmplă ceva, nu vă voi spune nimic!

— Sigur că da, sigur că da. Între timp, pînă se-ntoarce Saramură, stai aici cuminţel într-un locşor bun pentru tine. Să mergem!

Şi apucîndu-l din nou pe Roderick de umăr, l-a împins prin sală pînă la uşa laterală care dădea în grajd. Acolo l-a pus să urce pe scăriţa care ducea la culcuşul de deasupra porcilor.

— Scoală, grăsano, ai companie! a zis în timp ce-l lega strîns pe băiat de o stinghie de lemn.

Două braţe sub pămînt

După ce a sigilat plicul cu ceară, Peabody l-a înmînat servitoarei ca să-l ducă imediat la locuinţa domnului Berry, împreună cu un bilet împăturit în patru. Pe el scria să se ducă fără întîrziere la Gîsca Roşie ca să-i dea domnului Jones, şi numai lui, plicul conţinînd informaţii utile pentru găsirea medalionului. Şi deci, cititor aferat, te invit să-ţi suspenzi orice îndeletnicire ca să-l însoţeşti, alături de mine, pe domnul Berry la acest din urmă loc, fiindcă deplasarea lui de la Fenham la Castlerough poate fi considerată deja parte din înmormîntarea lui. Plicul conţinea, de fapt, doar o instrucţiune concisă, următoarea:

> În interesul comun, ceea ce caută mesagerul se găseşte la vreo două braţe bune sub pămînt, veţi şti dumneavoastră unde. Peabody.

Citind-o, pentru o clipă Jones s-a întrebat dacă a-i avea, în acelaşi timp, la Gîsca Roşie pe cei doi moştenitori aspiranţi ai averii familiei Pemberton nu-l punea într-o extraordinară poziţie de forţă; dar i-a fost de-ajuns să se gîndească la Maica Stareţă ca să înţeleagă că era vorba doar de

o iluzie. Aşadar, pînă să se hotărască ce să facă cu Roderick, trebuia să-l elimine pe acest mojic, aşa că s-a apucat de treabă. Mai întîi, l-a încredinţat unei fete ca să-l facă să bea nu mai puţin de vreo trei halbe de bere, apoi, oferindu-i două rînduri de rom, i-a spus că trebuia să-i arate ceva interesant. Luat de braţ, Berry l-a urmat docil pe amfitrionul său pînă în spatele grajdului, unde se înălţa o impresionantă grămadă de bălegar. Pe lîngă acea grămadă, se mai găseau nişte pietre şi o porţiune cu pămînt bătătorit. Acolo, în lumina lunii, Jones a început să sape, apoi i-a dat cazmaua lui Berry să continue el. După care… dar de ce să zăbovim cu povestea cînd e deja întipărită în mintea cititorului cu imaginaţie? Şi nu era, poate, o ieşire atît de puţin pilduitoare, deja prevestită în primele cuvinte şi în primele gesturi ale domnului Hugh Berry, figură atît de neroadă, încît nu poate să devină nici măcar jalnică şi lipsită, de altfel, de orice drept la compasiunea noastră romanescă? Peste pămînt, pietre, peste pietre, nişte bălegar, şi nu mai e nimic de spus.

La întoarcere, Jones a controlat grajdul. Era beznă şi cald acolo înăuntru. Nici un zgomot, doar grohăitul unui porc adormit. Alte cîteva grohăituri în timp ce Jones făcea treptele scării să scîrţîie. Sus, copilul dormea ghemuit lîngă Grasă sub aceeaşi pătură pe care Jones a dat-o la o parte ca să fie sigur că nu e nici o şmecherie. Nu, chiar dormeau, ca o scroafă cu purcelul ei de lapte.

Cum a ieşit Jones din grajd, purcelul de lapte a început iarăşi să plîngă sau, mai bine zis, să înghită în sec în linişte, ţinîndu-şi bărbia ţeapănă, felul lui de a-şi înfrîna neliniştea. Grasa, care simţise spasmele alea, încerca să-l aline ţocăind din buze aşa cum faci cînd chemi un pisoi, dar Roderick nu se liniştea. Cum nu se gîndise că imediat ce domnul Jones i-ar fi deschis ochii lui Saramură în legătură cu existenţa unui copil pe nume Tom ar fi fost limpede pentru amîndoi că medalionul se afla încă în posesia pescarului? Fusese un prost să vină la Gîsca Roşie, cu ţeavă sau fără ţeavă, ar fi trebuit să se întoarcă imediat la Jack ca să-l pună în gardă

în faţa primejdiei… Poate că fix în clipa aia Saramură îl interoga, poate că… nu îndrăznea să-şi imagineze… Nu!

— Nu! Nu!

— Ce nu, micuţule?

— Nu pot să las să se întîmple asta, poate că mai e timp! Te rog, dezleagă-mă!

— Oh, îngeraş, eu te-aş dezlega bucuroasă, dar domnul Jones s-ar înfuria foarte rău, ştii ce mi-ar face?

— Te rog, erai prietena mamei mele, te rog!

Roderick n-avea cum să ştie, dar rostise cuvîntul care deschidea inima Grasei ca o cheie. Îngropată sub o uriaşă povară de grăsime, inima aceea era o inimă de mamă sau, mai bine zis, de mamă cum Jenny Grasa ar fi vrut să fie şi, din cauza regulilor impuse de domnul Jones angajatelor sale, nu putuse. Copilul ghemuit lîngă ea, făptura aceea mică, asudată şi disperată, reprezenta unica excepţie în istoria hanului Gîsca Roşie, aşa că, într-un anume sens, ideal vorbind, era fiul tuturor: şi unui fiu disperat, se ştie, o mamă nu-i poate spune nu. Şi în timp ce gîfîia chinuindu-se să dezlege nodurile frînghiei, a putut, în generozitatea ei, şi să simtă pentru micuţul acela nu doar afecţiune şi nelinişte, ci şi gratitudine, da, pentru că, exact ca un înger, era instrumentul propriei eliberări, cea care, în curînd, prin mîna domnului Jones, o va salva de la acea existenţă nedemnă transformînd-o pentru totdeauna într-o fiinţă fără ruşine, nici greutate.

Dăscălia lui Cheddar

— Ţi-ai făcut temele?

Copilul a dat din cap, ca întotdeauna. Se aştepta ca bărbatul să se aşeze pe divan pentru ritualicul său pui de somn, în schimb, a simţit o mînă care-i ciufuleşte părul într-un gest care se voia afectuos şi a ieşit doar grosolan.

— Eşti un copilaş frumuşel, chiar eşti un copilaş frumuşel.

Bărbatul îl privea într-un alt fel, ca şi cum în spatele ochilor săi se trezise o bestie adormită.

— Copilul meu isteţ, Roderick Pemberton! Roderick şi Chester sună bine pentru doi buni prieteni ca noi, nu? Sau preferi Cheddar şi Rod? Ei, e mai golăneşte, ă? Cheddar şi Rod!

Copilul nu se mişca.

— Şi ale cui sînt picioruşele astea frumoase? Oh, cît sînt de fine, nu te deranjează dacă ţi le mîngîi puţin, aşa-i? Chiar fine, ca ale unei fetiţe, hi, hi, te-am gîdilat?

Pe Michael l-a străbătut un fior şi s-a tras înapoi, dar bărbatul nu-şi dezlipise mîna de pe coapsa lui.

— Nu trebuie să-ţi fie teamă, nu de bătrînul Cheddar. Sînt făcut din brînză, nu ştiai? De-aia îmi spun aşa, da. O pastă lungă, uite! Şi tu ce eşti, o bucată de unt? Hi, hi, o bucată mută mută muuută…

Bărbatul îl strîngea de coapsă în vreme ce cu mîna cealaltă a început să-l ciupească de mijloc şi de burtă. Dacă Michael ar fi putut să vorbească, i-ar fi cerut bărbatului aceluia să-l lase în pace; în schimb, nu reuşise niciodată nici să plîngă cu adevărat; aşa că şi de data aceasta s-a mărginit să scoată o serie de sughiţuri surde, care păreau mai degrabă scurmarea unui porc mistreţ decît expresia unei suferinţe. Astfel, chiar dacă ar fi avut şi o cît de vagă posibilitate de a-l impresiona pe tutorele lui, şi-o jucase deja, dintotdeauna. A încercat să se zvîrcolească, dar s-a trezit strîns şi mai tare; cînd a simţit peste faţă răsuflarea aceea mirosind a vin, a încercat să ţipe, dar ţipătul lui a fost forma goală a unui ţipăt. Şi pentru că viaţa e foarte ciudată, în acel moment îngrozitor creierul lui a

putut să formuleze următorul gînd: dacă intrarea lui în casa aceea îl pusese în poziţia de a învăţa să citească şi să scrie, după cum îi spusese de multe ori Maica Stareţă, de ce tutorele lui nu-i dăduse încă nici o lecţie? Poate pentru că trebuia să înveţe singur, caz în care purtarea tutorelui se putea explica doar ca pedeapsă pentru neîndeplinirea obligaţiei, dat fiind că în ziua aceea era la fel de neştiutor ca în ziua în care sosise. Şi dacă nu te înduioşezi nici aici, cititor insensibil, chiar nu ştiu unde şi cînd te vei înduioşa.

— Îmi place cînd mi se opune rezistenţă, hi, hi… Dar… dar! Ce porcărie! Te-ai pişat pe tine!

Chiar dacă nu aprobăm acest limbaj, Cheddar spusese adevărul. Cel mic îşi onorase porecla şi acum o pată închisă la culoare se întindea pe pantalonii lui. Cheddar îşi flutura mîna prin aer ca s-o usuce.

— Pfui! La vîrsta ta! Nu ţi-e ruşine?

Moştenitorul de la Pemberton House îşi ţinea privirea în pămînt şi bărbia îi tremura uşor. În momentul acela, atras de urletele lui Cheddar, a năvălit în cameră domnul Peabody.

— Ce se-ntîmplă aici? Aşa vă îngrijiţi de educaţia copilului?

Cheddar l-a privit cu ură; apoi, schiţînd un rînjet care se voia un semn de cordialitate, s-a apropiat de administrator spunînd:

— Nu-i deloc uşor să civilizezi un sălbatic, hm? Şi apoi aici, cu tot respectul, toţi îşi văd de interesul lor, în timp ce mie îmi rămîne numai partea plictisitoare, zic bine?

A făcut cu ochiul într-un mod dezgustător, dar Peabody s-a prefăcut că nu bagă de seamă.

— Şterge-o la călcătorie şi spune-i lui Betty să te schimbe. În ce vă priveşte, a adăugat adresîndu-i-se lui Cheddar, astăzi nu mai e nimic care să vă reţină, din cîte mi se pare. Iar data viitoare aduceţi un abecedar, ei, drăcia dracului!

— La ordinele dumneavoastră, a răspuns Cheddar, care, după ce a mimat o reverenţă, s-a îndreptat fără şovăială spre uşă.

Rămas singur, Peabody s-a uitat în jur. O cameră exagerat de ordonată. Îi amintea de-a lui, cînd îşi petrecea ziua aranjîndu-şi lucrurile maniacal, pentru ca totul să fie la înălţimea a ceea ce tatăl lui numea *inspecţie*. Dar tatăl lui era funcţionar în administraţia publică, crescut cu reguli severe şi cu un sentiment corespunzător al onoarei: acel Roderick, în schimb, era un copil abandonat, adică un bastard, crescut cine ştie cum şi, în fond, un analfabet, lăsînd muţenia deoparte, un pic mai mult decît un animăluţ nedomesticit… Aşadar, cum reuşea să fie atît de bine educat şi de ordonat? Făcea pipi în pat şi pe el, desigur, dar altminteri nu se putea tăgădui faptul că era ascultător, aproape timorat…

Te întrebi unde bătea gîndul domnului Peabody, candidul meu cititor? Îţi voi răspunde cu plăcere. Chiar dacă nu-şi dădea seama de asta, domnul Peabody făcea un experiment cu el însuşi. Mai precis, verifica dacă, în împrejurarea aceea, ar fi reuşit să se emoţioneze. Dar pentru că băieţelul acela de demult era îngropat sub grămada de ani şi de cărnuri, n-a reuşit.

Revelaţie nocturnă

De cum s-a eliberat, Roderick a pornit cu grijă spre uşă. A întredeschis-o şi, văzînd că are cale liberă, a pornit spre stînga, lipindu-se de zidul exterior al grajdului pînă în locul în care acesta se întîlnea cu clădirea principală. O luase în direcţia aceea pentru că, dacă dădea ocol prin spate, ar fi fost obligat să sară peste două garduri cu uluci ascuţite care se întindeau peste stînci şi care, potrivit prevăzătorului domn Jones (cu siguranţă nu din raţiuni filantropice, ci mai ales comerciale), trebuiau

să-i împiedice pe clienţii mai beţi să cadă în gol. Să treacă prin faţă, pe de altă parte, îl punea în pericolul să dea peste cineva la intrare, aşa că, ajungînd la colţul clădirii, s-a ghemuit şi a aruncat doar o privire.

Uşa era întredeschisă şi un fir de lumină gălbuie se proiecta pe noroiul maidanului din faţă. Şuieratul vîntului îl împiedica să audă sunetele şi singurul element care putea să-i dea de înţeles că ieşea cineva era umbra care uneori acoperea raza aceea de lumină. Dar erau alarme false: nu ieşea nimeni. Era pe cale să se îndepărteze cînd uşa s-a deschis; un dreptunghi lung şi galben s-a conturat pe maidan, apoi s-a subţiat. Cineva se răzgîndise şi închidea uşa. A aşteptat nemişcat în vreme ce vîntul rece îi intra pe la guler. Începea să regrete că nu înconjurase pe partea cu stînca, cînd uşa s-a deschis violent: probabil că cineva o deschisese cu un şut şi acum ieşea cu un mers clătinat. Roderick l-a văzut îndepărtîndu-se ca o nălucă şi, în clipa în care s-a pierdut în întuneric, i s-a părut că intona un cîntec obscen, acoperit imediat de vuietul vîntului. Cineva de dinăuntru închisese uşa, dar aproape imediat a fost deschisă din nou. De data asta au ieşit doi inşi: bătrînul Timothy şi un altul pe care Roderick nu-l cunoştea. Discutau şi au continuat să vorbească acolo în faţă în timp ce vîntul le ducea cuvintele cu el. După cîteva clipe, Roderick a văzut că Timothy se îndreaptă spre el: era pe cale să se întoarcă în grajd cînd bătrînul s-a oprit la trei metri de muchia zidului şi, lăsîndu-şi nădragii în jos, a început să facă pipi cu faţa la zid.

— Niciodată cu faţa la vînt, niciodată! a spus cu tonul unui om descurcăreţ: de la distanţa aceea vocea i se distingea bine. Bamberton, Pinkerton, aşa ceva, a adăugat răsucindu-şi trupul spre tovarăşul lui în timp ce uda abundent piatra zidului. Acolo a ajuns fiul Slăbănoagei, am auzit-o cu urechile mele. Domni din Fenham, oameni cu bani, cine ar fi zis, ă? Ajungînd la capătul acelei îndelungi micţiuni, bătrînul a efectuat magistral acea operaţiune care în vorbirea plină de fantezie a poporului

nostru se numeşte *scuturare*, după care l-a ajuns din urmă pe tovarăşul lui şi, împreună, au dispărut în noapte de-a lungul potecii spre Castlerough.

Roderick încremenise. Ce însemnau cuvintele alea? El, la Fenham? Sigur era o greşeală, însă, pînă una, alta trebuia să încerce să ajungă la timp la Jack. Fără să mai întîrzie a pornit în fugă în direcţia Cork. După cum probabil cititorul îşi aminteşte, era lună plină, iar lumina ei îi dădea fugarului senzaţia că este urmărit; cînd se întorcea, vedea umbrele copacilor întinzîndu-se spre el de-a lungul drumului şi de mai multe ori a avut imboldul să se ascundă în spatele unui tufiş. Dar gîndul la Jack îl făcea să meargă înainte, de aceea alerga micul Roderick, alerga, şi tot alerga…

La vreo cincisprezece kilometri distanţă, în patul lui, un alt copil visa că aleargă, în timp ce umbre lungi, negre încercau să-l prindă. Voia să ţipe în vis, dar nu putea, fiindcă era mut, ca în realitate.

Dar ceilalţi, personajele pe care refractarul nostru cititor va trebui să se resemneze să le considere membrii noii sale familii? Visează şi ei, bineînţeles, şi trec unii în visele celorlalţi, ca delfinii prin apă, de la cel mai abrutizat muşteriu de la Gîsca Roşie, prăbuşit sub o masă, la Maica Stareţă, îngropată sub cuverturile patului ei foarte înalt; de la domnul Moriarty, afectat în răstimpuri de un rictus care nu e altceva decît moştenirea unui sifilis prost tratat, la Chester Grobar, zis Cheddar, care înoată în adîncimile sinelui ca în pasta unei brînze onirice; Peabody, Jones, pescari şi tîrfe: sînt toţi în prezenţa lor înşişi, liberi şi prizonieri în acelaşi timp. Unul singur nu visează. Niciodată.

Pe drum

Trecuse aproape o săptămînă de cînd vizitatorul misterios apăruse şi dispăruse. Marea fusese aproape încontinuu agitată, astfel că, neputînd ieşi cu barca, avusese mai mult timp să se gîndească. În cele din urmă, decizia a fost luată: va pleca în căutarea lui Roderick. Dacă stătea pe loc, însemna doar să rămînă la voia celor care-l răpiseră şi care, mai devreme sau mai tîrziu, se vor întoarce să caute ce-i interesa: nu excludea nici faptul că i-ar fi putut găsi încă împreună şi răscumpăra pe prizonierul lor în schimbul medalionului. Aşa că a vîrît într-un sac o cămaşă, o pereche de şosete, un cuţit, un amnar, pipa lui, un pic de tutun, cele cîteva monede pe care le pusese deoparte şi a tras în urmă-i uşa colibei. Înfăşurat într-o pînză cerată, medalionul era ascuns pe fundul săculeţului cu tutun.

Roderick şi bărbaţii aceia vorbiseră de Cork, dar era evident că dacă nu exista nici un Tom, n-avea nici un motiv să creadă că urmăritorii mai erau în localitate: mult mai probabil, erau deja pe altă pistă inventată de băiat. Acesta, imediat după sosirea lui, îi vorbise pe larg despre un han numit Gîsca Roşie, în lungul coastei, dincolo de Cork, pe drumul spre Glerenmouth. Vîntul sufla din nord, biciuindu-l peste faţă cu picături sărate, iar pe cer nu se vedea nici un pescăruş. S-a întors să arunce o privire căsuţei sale. Astfel părăsită, i se părea deja casa unui răposat, cea în care se va întoarce doar în calitate de stafie. Înainte să moară, însă, mai avea ceva de făcut. A îngînat un vechi cîntec marinăresc ca să capete curaj, apoi a făcut primul pas înspre Cork.

O o o, goleşte coca de apă
o o o, luptă cu valul
la frumoasa ta trebuie să te gîndeşti
cu toată puterea trebuie să vîsleşti

o o o, ţine cîrma
o o o, asigură năvodul
de fundul de nisip şi de stîncă trebuie să te fereşti
cu toată puterea trebuie să vîsleşti

o o o…

Ajungînd în preajma primelor case, s-a gîndit că ar fi fost frumos să tragă o duşcă la Clem, dar neliniştea l-a împins să meargă mai departe pe drumul de pe coastă. Spre capătul aşezării omeneşti, drumul făcea o curbă de aproape nouăzeci de grade la stînga, spre inima ţinutului, ca să se bifurce după vreo şase kilometri: la dreapta spre Glerenmouth, la stînga spre Fenham, trecînd prin sătucul Dury. Însă cu vreo jumătate de kilometru înainte de răspîntie, în dreptul unei capele numită Calvarul, pornea o scurtătură care, tăind-o peste deal, intersecta la un kilometru şi jumătate mai sus drumul spre Glerenmouth.

Cînd a ajuns la Calvar, Jack s-a aşezat pe piedestalul uneia dintre statuile care dădeau numele locului, mai exact o Punere în mormînt, toată roasă şi înnegrită de intemperii şi de trecerea timpului. Căutînd în săculeţul cu tutun, a simţit învelişul medalionului şi s-a întrebat de ce era atît de important. Plecase ca să scape de violenţa acelor bărbaţi, dar fără gîndul la Roderick tot ar fi făcut-o? Nu, probabil că ar fi rămas acolo, aşteptînd să se facă voia Domnului, de-acum era bătrîn şi cam obosit, foarte curînd n-ar mai fi putut continua să muncească, şi atunci… Un om rău sau o furtună era cam acelaşi lucru… Tot mai bine decît o boală urîtă sau să moară de foame şi de sărăcie… În schimb, îşi luase bietele sale lucruşoare şi pornise în călătorie ca un tinerel, împins de dorinţa de a-şi ajuta micul prieten, ca să-l aibă în continuare lîngă el… ca să-l simtă aproape, noaptea, să-l poată îmbrăţişa, din cînd în cînd, aşa de călduţ şi

moale… A tras adînc din pipă, apoi a privit rotocoalele de fum înălţîndu-se şi amestecîndu-se cu griul cerului. Nu ştia nici el ce să creadă, totul era puţin misterios, chiar şi faptul că acum se numea Jack, era frumos, „Jack“, poate că dacă l-ar fi chemat într-adevăr aşa, viaţa lui ar fi fost diferită… Viaţa lui: uite un lucru la care nu voia deloc să se gîndească, prea riscant. S-a ridicat, s-a întins ca un motan, ascultînd cum îi trosnesc toate încheieturile, apoi s-a întors să privească de jos Punerea în mormînt. „Mda!“, a fost comentariul lui şi a luat-o din nou la picior.

Scurtătura l-ar fi ajutat să economisească timp, dar era prea obositoare pentru el, aşa că a rămas pe drumul principal: şi bine-a făcut, fiindcă dacă ar fi tăiat-o prin desiş, ar fi dat fix peste Saramură. Animat de cele mai perverse gînduri, acesta înainta cu paşi săltaţi pe cărare şi la fiecare pas trăgea o înjurătură sau un scuipat dispreţuitor la adresa lumii. Astfel, printr-unul dintre acele capricii ale destinului care ne hotărăsc existenţa, Jack a ajuns la răspîntie în acelaşi moment în care Saramură, la vreun kilometru spre nord, ieşea din mărăcini în faţa Calvarului.

Chinurile unei călugăriţe

Deci situaţia era exact aşa cum se temea ea: Jones era pe urmele lui Roderick, dacă nu cumva pusese deja ghearele pe el. Din cele spuse de Probo, oamenii lui Jones îl duceau pe băiat la Gîsca Roşie: apoi se întîmplase ceva ciudat. Roderick fugise, sau celălalt i-l încredinţase lui Jones? În acest caz, n-avea altceva de făcut decît să aştepte; mai devreme sau mai tîrziu, Jones ar fi făcut o mişcare. O chinuia faptul că de acea mişcare ar fi fost direct interesată Pemberton House, fără să se mai treacă pe la mănăstire, şi asta era o problemă. Pemberton House, adică

Peabody… Trebuia să-l împiedice cu orice chip pe Jones să se uite la Peabody ca la adevăratul interlocutor în treaba aceea. Sigur că Peabody nu putea să fie atît de mărginit încît să nu bănuiască că în spatele lui Moriarty stătea ea: desemnarea lui Cheddar ca tutore o dovedea; oricum, asta nu garanta faptul că, în faţa previzibilelor ameninţări şi propuneri ale lui Jones, deţinerea controlului deplin al situaţiei n-ar fi periclitat. Aşadar, exista un singur mod ca să rămînă în joc: să-l înştiinţeze pe Jones că numai cu ea trebuia să negocieze. Nu-i plăcea deloc să se expună astfel, dar era oricum mai bine decît să fie excluşi de la negocieri.

Desigur, rămînea şi soluţia propusă de Probo. Îl lăsase o zi şi o noapte să ducă un război solitar cu durerile lui îngrozitoare. Asta o fascina cel mai mult la bărbatul acela: că Atotputernicul îl supunea periodic la grea încercare, aşa cum li se întîmplă epilepticilor şi oricui primeşte stigmatele: nu trebuie să-ţi scape, o, cititorul meu cu frica lui Dumnezeu, că o astfel de fascinaţie provenea pentru ea nu din ideea (banală, şi-ncă cum!) de mîntuire sau de ispăşire, ci din cea opusă, conform căreia greaua suferinţă nu voia decît să-l *încerce* pe bărbatul acela, adică, aşa cum se spune despre metale, şi să-l durifice. Dar în dimineaţa următoare, găsindu-l într-o pauză dintre crize, Maica Stareţă n-a ezitat să-i dea ultimele veşti şi să-i mărturisească propriile temeri. La început, propunerea lui Probo a sunat ca o muzică pentru urechile ei, pentru că era vorba nici mai mult, nici mai puţin decît de a da foc hanului Gîsca Roşie (inclusiv grajdului) cu toţi locatarii lui temporari înăuntru. Totuşi, la o judecată mai atentă, planul nu i s-a mai părut atît de ademenitor: pe lîngă inconvenientul, de netrecut cu vederea, de a-l pierde pe unul dintre cei mai buni cumpărători al fetelor ei, exista şi posibilitatea ca o persoană străină de Gîsca Roşie să fie la curent cu afacerea. Apoi, nimic nu garanta că băiatul era acolo şi nu la vreo familie însărcinată cu educaţia lui: pentru că nu era nimic mai uşor ca Jones să vrea să facă o figură frumoasă prezentîndu-i bătrînei un copil deja şlefuit, un mic copil isteţ gata să devină imediat moştenitorul… Dar

în acest moment ea se afla în avantaj şi cel mai bine era să-l facă pe Jones să înţeleagă asta ca să se mulţumească cu felia de tort pe care i-ar fi venit ei bine s-o taie. Aşadar, încă o dată, avea nevoie să-l trimită la Gîsca Roşie pe neghiobul ăla de Cheddar.

Furie distrugătoare

Primul lucru pe care l-a văzut a fost barca. Dacă Jack nu ieşise pe mare, însemna că nu se simţea bine sau că… A simţit cum începe să-i bată inima mai tare din cauza neliniştii şi, uitînd de orice precauţie, a început să alerge spre casă. În faţa uşii a inspirat adînc şi a închis ochii, apoi a deschis-o. Dinăuntru nu se auzea nici un zgomot. A redeschis ochii şi, pentru o clipă, n-a înţeles ce-a văzut. Camera era atît de răvăşită, că nici măcar un singur lucruşor nu se afla la locul lui, ca şi cum prin încăperea aceea mică, deja dezordonată, trecuse o tornadă: dar o tornadă răbdătoare şi meticuloasă, avînd grijă să nu lase nimic, dar absolut nimic, nedistrus. A luat de pe jos un obiect ciudat din fier: era un cîrlig, unul din alea mari folosite pentru merluciu, dar îndoit astfel încît forma un fel de 8. Puţin mai încolo, cana din alamă a lui Jack se aplatizase şi se rupsese în două bucăţi de forma unor aripi de fluture; apoi piciorul unui scaun: căutîndu-le pe celelalte, Roderick a descoperit că unul fusese înfipt în salteaua din păr şi fibre, unul în geamul ferestrei şi al patrulea fusese pur şi simplu făcut fărîme. Hainele şi păturile fuseseră sfîşiate, sau mai bine zis destrămate cu o tenacitate maniacală; puţinele mobile, sparte şi apoi despicate în bucăţele şi despicate din nou… A controlat cărămida sub care ascunsese medalionul, dar nu mai existau nici cărămida aceea, nici cea de dedesubt, nici cele din lături… Şi Jack? De ce nu era acolo? Fusese răpit şi el? Sau

ucis şi aruncat în mare sau printre stînci? Sau fugise? Poate că se ascunsese pe undeva pe-aproape: la gîndul acesta a zbughit-o afară şi i-a strigat numele, dar în şuieratul vîntului a răspuns numai un pescăruş.

A intrat din nou în casă, s-a aşezat pe ce mai rămăsese din culcuşul lui lăsîndu-şi capul în mîini. A început să plîngă în tăcere, iar lacrimile îi picurau de pe vîrful nasului. A plîns pînă cînd şi-a simţit faţa ca un ou tare, apoi şi-a tras nasul şi s-a ridicat brusc. De cîte ori va mai rămîne orfan, de fiecare dată mai orfan decît înainte? Avea doar un indiciu, oricît de nesigur şi de nebunesc, şi va porni de acolo, de la acel palat de domni unde bătrînul Timothy spusese că locuia el, fiul Slăbănoagei.

Chemistry[9]

Un bătrîn jder (cititorul indulgent mă va ierta dacă peniţa noastră, plictisită de atîţia lupi, binevoieşte să recurgă la o nouă metaforă), un bătrîn jder ca domnul Moriarty, aşadar, n-ar fi fost demn de încrederea pe care şi-o pusese în el Maica Stareţă dacă n-ar fi găsit modul prin care să descopere la timp uneltirile lui Peabody, ale cărui neaşteptate călătorii la Fenham nu-i scăpaseră. După ce a făcut cîteva verificări la Biroul de Cadastru şi la Administraţia Financiară, i s-au confirmat lesne cele mai rele bănuieli: administratorul se pregătea să înstrăineze diferite proprietăţi ale familiei Pemberton şi, situaţie mai îngrijorătoare decît toate celelalte, nu în cadrul unor schimburi sau al unor noi operaţiuni de achiziţie, ci cu simplul scop de a face rost de cît mai multe *lichidităţi* pentru casa de bani de-acasă. Nimeni nu ştia mai bine decît el şi decît Peabody cît era de uşor să faci să dispară din contabilitate nişte lichidităţi: pentru ce altceva, de altfel, îşi petrecuse atîţia ani din tinereţea lui studiind ştiinţa finanţelor?

Astfel, cu o viteză care l-a uimit chiar şi pe el însuşi, Moriarty a ştiut cum trebuia să procedeze. Înţolindu-se în haina lui cea mai bună, o redingotă gri-deschis cu dungi din catifea neagră, a pornit pe jos pînă la numărul 22 de pe Carnarvon Street, acolo unde o plăcuţă din sticlă anunţa

MORTIMER & SON
CHEMISTRY

După ce a intrat în prăvălie, Moriarty a zăbovit mai bine de o jumătate de oră, răgaz în care a putut să se informeze scrupulos asupra calităţilor unor compuşi chimici specifici. Asigurîndu-se că *discreţia* unui anumit praf nu era mai prejos decît cea a artizanului ei, Moriarty a cumpărat o sticluţă, remunerîndu-l generos pe proprietarul firmei. Întorcîndu-se spre locuinţa lui, îşi tot agita bastonul în faţă ca şi cum ar fi fost o spadă, chiar dacă mai multor trecători le-a amintit de acea mişcare caracteristică făcută de gospodine din încheietură cînd trebuie să bată albuşul. Dar cine sîntem noi să judecăm un om care numai într-o împrejurare dificilă ca aceasta savurează bucuria de a redeveni copil? Entuziasmul care-l încearcă acum e al micului Horace, care organiza o *expediţie*, adică se apuca să extermine furnicile cu răşină de pin şi foc, limacşii cu sare, omizile cu var, păianjenii cu leşie. Da, bătrîna matcă nu voia să audă de renunţarea la coroană şi era indicat să o faci să părăsească pentru totdeauna fagurele înainte ca supuşii ei să transporte mierea în altă parte. Cîte aveai de învăţat de la natură, ce lume minunată!

Oricum, entuziasmul acela n-avea să ţină mult. Lui Moriarty i-a fost de-ajuns să treacă de la *ce* la *cum* ca să înţeleagă că este abia la începutul planului său. Dizolvată în orice aliment, substanţa aceea n-ar fi lăsat urme diferite de cele ale unui atac de apoplexie sau ale unui infarct şi, în orice caz, ţinînd cont de vîrsta doamnei, nici unui doctor nu i-ar fi trecut prin minte să ceară o autopsie. Dar cînd să prindă momentul, şi mai ales: cu

mîna cui? Cu atribuţiile lui de notar, nu avea pretexte să intre în camera lui lady Pemberton, a cărei stare se agravase în ultima vreme, nu mai ieşea aproape deloc; cu atît mai puţin putea să-i ofere ceva de băut sau de mîncat. Doar o servitoare se apropia de ea ca s-o îngrijească şi s-o hrănească; dar, fiind angajata lui Peabody, nu putea, logic, să fie implicată în acţiune. Rămînea copilul, desigur: din cîte aflase, din cînd în cînd era îngăduit în prezenţa bunicii ca să-i ureze noapte bună, dar, din cîte ştia el, de obicei bătrînii le ofereau un *bonbon* copiilor, nu invers. Deci? Pentru o clipă s-a crezut pierdut, apoi aceeaşi disperare i-a dat forţa fantastică să vizualizeze lucrul pe care doamna îl înghiţea în fiecare zi, un lucru care nu era preparat în bucătăria palatului.

Ce-i un oraş

Roderick nu fusese niciodată la Fenham. Pentru el era doar „oraşul“, un loc minunat citit pe buzele muşteriilor de la Gîsca Roşie. Oricît se chinuia să-şi amintească, într-adevăr, mama lui nu-i vorbise niciodată despre el: nici el n-o întrebase, din simplul motiv că era un copil care nu întreba niciodată nimic. Deja Cork, cînd Saramură şi Scummy îl tîrîseră acolo, i se păruse un oraş haotic, cu un număr incredibil de străzi, de case şi de persoane: era oare cu putinţă să existe oraşe şi mai mari?

Cînd a ajuns la răspîntie, gîndindu-se la Jack, a fost tentat s-o ia la dreapta, dar ştia că, dacă va merge spre Gîsca Roşie, avea toate şansele să cadă în mîinile lui Saramură sau ale lui Jones sau, încă şi mai rău, să dea peste misteriosul asasin al lui Scummy; aşa că, scoţînd un lung oftat, a rămas pe drumul principal. Cînd a ajuns la Dury, era deja întuneric. A traversat ţinutul pustiu, apoi a căutat un fînar unde să-şi petreacă noaptea.

A găsit unul deschis, chiar dacă fîn era atît de puţin, că nici nu avea cu ce să se acopere: în schimb, legată de un grilaj, era acolo o capră pitică, cu un corn rupt de la jumătate şi celălalt încovoiat în faţă, nu în spate. Pe burtă avea o umflătură mare: pipăind-o şi văzînd că e tare, Roderick şi-a dat seama că nu avea ied, ci vreo boală urîtă. „Biata căpriţă!“, a spus şi a sărutat-o pe frunte. Ea şi-a frecat fruntea de buzele şi de bărbia lui, împungîndu-l mai-mai să-l doboare. Agăţîndu-se de gîtul ei, Roderick a găsit în blană o zgardă făcută din sfoară de care atîrna un medalion cu chipul Madonei. Deşi mai nenorocită, s-a gîndit, capra aceea era mai norocoasă decît el, pentru că nimeni nu voia de la ea medalionul acela. În schimb, delfinul lui… Pentru prima dată s-a întrebat care o fi valoarea acelui medalion. Trebuia să valoreze cu adevărat mult dacă oamenii aceia se osteniseră aşa de tare, dar de ce atunci mama lui nu-i vorbise niciodată despre asta? Era posibil ca nici ea să nu fi ştiut nimic? I-au răsunat în cap cuvintele bătrînului Timothy: „Acolo a ajuns fiul Slăbănoagei“, şi au fost ca un fulger care despică norii. Mama lui mai avusese un fiu şi nu-i spusese niciodată? Un frate! Dar… tatăl? Ceva îi spunea că nu era şi tatăl lui, altfel de ce crescuse el la Gîsca Roşie, pe cînd celălalt locuia în oraş? Dar Timothy nu spusese şi ceva referitor la faptul că ajunsese de curînd la domnii aceia? Cu cît se gîndea mai mult, cu atît înţelegea mai puţin, aşa încît s-a ghemuit lîngă perete, ferm hotărît să nu lase să scape toate fantasmele acelea familiare.

L-a trezit capra care, cu limba ei aspră, îl lingea pe picior. A mîngîiat-o şi a sărutat-o cîteva minute, apoi s-a dezmorţit şi a ieşit din fînar. Încă nu se luminase de tot şi drumul era ud după ploaia din timpul nopţii. Babberton, Bomberton, careva o să-i arate drumul. Prima încercare, oricum, n-a fost dintre cele mai încurajatoare. Ajunsese în împrejurimile primelor case din Fenham (mai precis în suburbia Waxton), cînd de după un gard din lemn a ieşit în stradă un bătrîn cu un pachet din pînză cerată sub braţ.

— Domnule, hei, domnule! i-a strigat Roderick, dar, în chip de răspuns, celălalt s-a aplecat să ia o piatră cu care a aruncat în el; apoi, în timp ce tînărul nostru prieten rămăsese încremenit de uimire, a traversat strada îndreptîndu-se spre cîmp cu un mers şchiopătat. Începem bine, s-a gîndit Roderick, care în acest moment, potrivit aşteptărilor zelosului meu cititor, ar fi trebuit să ridice uşor din umeri, să-şi vîre mîinile în buzunar şi să-şi reia drumul fluierînd, în fine, comportîndu-se ca un *derbedeu* desăvîrşit. Dar Roderick al meu e din alt aluat, domnilor, şi, într-adevăr, uite-l acolo încă înlemnit, stînd pe stradă ca o bornă, sincer consternat. Îi fusese suficient, de fapt, acest prim contact ca să înţeleagă că, oricît de întins, oraşul nu era altceva decît o versiune mărită a hanului Gîsca Roşie.

Ca într-o urnă

Aşadar, iată-l din nou pe Cheddar la Gîsca Roşie. De data aceasta, însă, nu avea monede pentru farmecele lui Venus şi domnul Jones nu mai părea să fie la fel de jovial. Dimpotrivă, părea mai suspicios ca de obicei, într-atît încît Cheddar, după prima halbă de bere, a fost cel care s-a dus să-l caute. Aşezat la o măsuţă din preajma bucătăriei, Jones făcea socoteli pe o bucată de hîrtie. Cînd Cheddar i-a apărut în faţă, l-a măsurat din cap pînă-n picioare neîncrezător, apoi a scos un grohăit care putea să însemne orice. Cheddar l-a luat ca pe o invitaţie să se aşeze.

— Ia zi! a făcut Jones nepoliticos.

— Aşa se întîmpină prietenii, bătrîne?

Jones l-a privit atent pe omul de la mănăstire: în impresia generală de prostie, surprinsese o oarecare dezinvoltură care nu-i plăcea deloc.

— În ultima vreme aţi fost cam ocupat, ă? Ticălos bătrîn!

Ochişorii lui Jones s-au micşorat pînă au ajuns să semene cu două alice.

— Ştiţi cum se spune, nu? a continuat Cheddar. Te duci după ciuperci şi dai peste un fazan, te duci după fazani şi dai peste o ciupercă… Dumneavoastră peste ce-aţi dat?

— Ascultă aici, canalie! a şuierat Jones apucîndu-l pe Cheddar de guler şi trăgîndu-l spre el. Termină cu şuşele, ne-am înţeles? Maica Stareţă te-a trimis?

— Cine… cine altcineva? s-a bîlbîit Cheddar, pe care-l părăsiseră brusc toate glumele alea ale lui.

— Bine, atunci spune-i curv… stăpînei tale să nu s-amestece în afacerile mele, că are ea destule!

După aceste cuvinte, i-a dat drumul şi a reluat pe un ton mai calm.

— Din cîte ştiu, graţie intervenţiilor Maicii Stareţe, o importantă familie din Fenham şi-a regăsit un moştenitor pe care îl credea pierdut…

— Oh, da, micul Roderick! O dulceaţă de copil, chiar dacă e mut, Domnul a vrut să-i dea mica lui cruce de dus pe pămîntul ăsta…

— Mut, ă? Şi am aflat că sînt la mijloc şi oameni ai legii, şi tutori…

— O, da, domnul Moriarty, un om foarte învăţat, ar trebui să-l auziţi vorbind, cunoaşte toate legile, dar chiar pe toate… Şi apoi mai sînt şi eu.

— Tu? Ce treabă ai tu?

— Cum adică ce treabă am eu? Sînt tutorele micuţului!

Jones a rămas cu gura căscată, cu expresia uşor tîmpă a cuiva care în realitate înţelege totul. Cu cît mai stupid tutorele, cu atît mai uşor să-l manipulezi: începînd chiar cu vizita aceea, care nu putea fi întîmplătoare.

— Ai un mesaj pentru mine de la Maica Stareţă, nu-i aşa? Dă-i drumul.

— De unde… Da, am. Maica Stareţă vă transmite să nu aveţi încredere în domnul Peabody şi s-o consideraţi aliata dumneavoastră în afacerea asta, în cazul în care… în cazul în care…

— Da?

— A zis aşa: în cazul în care aţi pus mîna pe ceva…

— Hm, a făcut Jones, căruia îi era totul foarte clar. Maica Stareţă îşi făcuse jocurile ei murdare şi acum îi era teamă că el ar fi putut să-i încurce planurile. Foarte bine: o să-i alimenteze teama aceea pînă cînd situaţia îi va permite să negocieze de la egal la egal.

— Să-i spui stăpînei tale, a reluat pe un ton mai amabil, că omuleţul pe care ea îl cunoaşte, cu lucruşorul ăla al lui, e în siguranţă la noi; şi că dacă nu vrea ca domnul Peabody să afle de asta, ca să nu mai vorbim de magistrat, să facă bine să formuleze o propunere pe care eu, Jeremiah Jones, n-aş putea, în mod raţional, s-o refuz.

— … în mod raţional s-o refuz, a murmurat Cheddar, care repetase dînd din buze micul discurs al lui Jones ca să şi-l imprime cît mai bine în minte.

— Şi acum, ia zi-mi, brînzica mea, a reluat Jones, de unde a apărut mutul ăsta, ă, de unde?

— Da’ ce-ntrebare! De la mănăstire! Nu ştiţi că mănăstirea e casa orfanilor?

— Cum să nu, cum să nu… Şi de ce ar fi nepotul lui lady Pemberton, hm?

— Păi, pentru că e, asta-i bună! Şi pentru că a zis domnul Moriarty!

Jones s-a gîndit iute. Cheddar era prea prost ca să fi fost pus la curent cu toată escrocheria şi aproape sigur nu ştia nimic despre existenţa adevăratului Roderick. Important era să o facă pe Maica Stareţă să creadă că Roderick se afla în siguranţă pe undeva, gata să fie înfăţişat judecătorilor cu medalionul lui cu tot. Astfel, eşecul lui Saramură devenea mai puţin grav, chiar dacă moartea lui Scummy, mai întîi, şi dispariţia pescarului, mai apoi, nu-i plăceau deloc. Şi mai puţin îi plăcea să se gîndească la felul în care Roderick fugise de sub nasul lui ultima dată,

fugă pe care Grasa o plătise cu o moarte atît de violentă, că preferăm să nu-l informăm despre ea pe impresionabilul nostru cititor.

Întorcîndu-se din Cork cu mîinile goale şi pus la curent cu ultimele evenimente, Saramură fusese trimis din nou la vînătoare fără ca Jones să fie nevoit să depună mult efort ca să-l convingă: dimpotrivă, după ce îşi bătuseră joc de el un mucos, un bătrîn prăpădit şi asasinul tovarăşului său, teribilul bandit făcuse din asta o chestiune personală. Nu s-ar fi oprit pînă cînd nu i-ar fi găsit şi, pe măsură ce i-ar fi găsit, i-ar fi spintecat unul cîte unul; şi foarte încet. Aşa declarase. În legătură cu spintecarea lui Roderick, Jones încercase să-l facă să se răzgîndească; apoi, văzînd că eforturile sale se dovedesc zadarnice, i-a îngăduit lui Saramură orice cruzime cu condiţia să-i aducă medalionul.

Toată lumea poate vedea astfel limpede, deci, cum în interiorul foarte neregulatului triunghi cu vîrfurile la Gîsca Roşie, mănăstire şi Pemberton House, soarta micului Roderick era încontinuu zdruncinată, ca într-o urnă din care iese cînd bila albă a vieţii, cînd cea neagră a morţii.

Ancheta unui copil

În schimb, în ce-l priveşte pe Roderick, acesta înainta spre inima oraşului. Străzile deveneau tot mai înguste şi, pe măsură ce se lumina de ziuă, se populau puţin cîte puţin. Persoane zgribulite mergeau pe lîngă ziduri, cu mîinile în buzunare şi capul îndesat între umeri: toţi păreau foarte prost dispuşi şi în război cu întregul univers. A aşteptat să apară o femeie, pentru că bărbaţii, cu singura excepţie a lui Jack, nu fuseseră niciodată blînzi cu el. Cum a văzut una, a grăbit pasul ca s-o abordeze, dar aceea a dispărut imediat în spatele unei uşi; puţin după aceea s-a

intersectat cu alta, o bătrînă cocoşată care se sprijinea într-un baston, dar în momentul în care se pregătea să-i vorbească, a rămas încremenit auzindu-i replica fermă: „Şterge-o!“. Şi-a studiat pantalonii murdari de noroi şi jerpeliţi, haina cu o singură mînecă, părul plin de paie, mîinile zgîriate: probabil că nu arăta foarte diferit de un cerşetor, dar… nu era, poate? Cîteva clipe l-a înseninat gîndul să descopere că părea ceea ce era, ca şi cum lucrurile se aranjau şi nu exista nici urmă de nedreptate, dar au fost suficiente privirile ostile ale trecătorilor să-i amintească de situaţia lui nenorocită. A trebuit să ajungă aproape de Market Place ca să-i dea cineva atenţie.

— Baberton? N-am auzit niciodată, i-a spus un tocilar clătinînd din cap. Însă dacă-l întrebi pe poliţaiul ăla de acolo, din capătul pieţii, poate ştie să-ţi spună.

Roderick a privit perplex în direcţia pe care i-o indicase bărbatul. Anii petrecuţi la Gîsca Roşie îl făceau să-i asocieze automat pe poliţai cu pericolele: iată efectul discuţiilor adulţilor asupra minţii neprihănite a unui băieţel. Dar apoi şi-a spus că nu făcuse nimic de care să se teamă şi a pornit spre silueta aceea înfăşurată într-o pelerină albastră.

— Mă scuzaţi, domnule, mă puteţi ajuta să găsesc o casă?

— O casă? a spus poliţaiul măsurîndu-l suspicios din priviri pe micul pisălog. Ţi-ar plăcea, nu-i aşa, să scapi de viaţa ta mizerabilă sub un acoperiş… Dispari dacă nu vrei să te bag la başcă!

— Dar e o casă de domni, am un mesaj pentru ei.

— Un mesaj? a întrebat poliţaiul, care părea incapabil să înceapă un discurs fără să reia pe un ton interogativ o bucăţică din discursul celuilalt, potrivit unui exces retoric atît de drag oratorilor noştri din Camera Lorzilor. Şi cine-ar fi aceşti domni?

— Of… Familia Tomberton sau Beverton, aşa ceva…

— Nu cumva o fi Pemberton, pungaşule?

— Pemberton, da!

Poliţaiul a examinat cu dispreţ îmbrăcămintea lui Roderick, apoi i-a pus o mînă pe umăr.

— Tu vii cu mine acum şi-i povesteşti căpitanului ce vrea o canalie ca tine de la o familie respectabilă ca aceea.

Roderick şi-a zis că e pierdut. Prinsoarea aceea nu putea să rivalizeze cu cea a domnului Jones, dar era oricum fără milă, ca şi cum ţinîndu-l pe loc, poliţaiul ar fi vrut şi să-l ciupească violent. S-a lăsat în jos instinctiv şi s-a aplecat într-o parte: mîna a strîns şi mai puternic, dar fiindcă haina lui Roderick era atît de roasă şi jerpelită, încît pierdea bucăţi din ea, între degetele poliţaiului a rămas doar o fîşie de stofă.

În timp ce alerga, îl auzea pe gardian fluierînd furios, dar din acea solidaritate care încă din zorii civilizaţiei i-a unit întotdeauna pe oprimaţi împotriva opresorilor, nimeni n-a încercat să-i pună piedică sau să-i bareze drumul: dimpotrivă, de cînd Roderick pusese piciorul în oraş, dacă a existat un moment în care privirile oamenilor au exprimat mai mult simpatie decît ostilitate, acela a fost.

Pemberton, Pemberton: acum că recuperase numele acela nu trebuia să-l mai uite, pentru că era singurul lucru care ar putea să-l ajute să facă puţină lumină în viaţa lui şi, cine ştie, să-l regăsească pe prietenul lui pescar. Lăsîndu-l în urmă pe poliţai, s-a învîrtit pe străzi la voia întîmplării. Acum oraşul era în plină activitate şi lui Roderick i se părea imposibil că atîtea persoane trăiau în acelaşi loc. Mai bine aşa, oricum, pentru că dacă mulţimea aceea îl zăpăcea, într-o oarecare măsură îl făcea invizibil, o grămadă de oase şi de zdrenţe printre mii de grămezi de oase şi de zdrenţe. Aşa că, puţin cîte puţin, şi-a regăsit curajul să întrebe pe cineva. Îşi dăduse seama că dacă se apropia timid de o persoană, aceasta îl lua drept cerşetor şi-l gonea cu răutate înainte să apuce să deschidă gura: dacă, în schimb, se lăsa precedat de numele acela, „Pemberton“, ca de un vestitor, i se dădea mai uşor atenţie, chiar dacă pătrunsă de neîncredere. Şi, în cele din urmă, după ce deranjase mai multe persoane decît văzuse

vreodată la Gîsca Roşie, a primit indicaţia pe care încerca s-o obţină şi care, precum dintele unui angrenaj, a făcut să înainteze încă un pic roata destinului său.

Luaţi, mîncaţi

În fiecare după-amiază, la ora 5 fix, lady Pemberton se spovedea. În schimbul unui dar generos, biserica St Lazarus îi încredinţase misiunea părintelui Flanagan, care se prezenta zilnic la conac cu punctualitatea unui orologiu elveţian (în realitate, ar fi trebuit să menţionez precizia fără egal a ceasurilor fabricate la Stapleton de domnul Dundee, dar între a fi bănuit de părtinire, cunoscută fiind prietenia care mă leagă de domnul Dundee, şi a fi banal, am preferat în această împrejurare să fiu banal). Părintele Flanagan avea un tabernacol de călătorie foarte asemănător cu unul dintre acele cufere în miniatură pe care doamnele din lumea bună se mulţumesc să le numească *beauty-case*: cu deosebirea că, în interiorul său, benzile elastice nu ţineau prinse flacoane cu esenţe şi cutiuţe cu prafuri cosmetice, ci potirul pentru vin şi cutia pentru ostie. De două ori pe lună, cînd provizia de ostii era pe terminate, părintele Flanagan se ducea la cuptorul domnului Toby, care-l aştepta pregătit cu două sute cincizeci: nici una în minus, nici una în plus. Majoritatea acestor ostii erau destinate bisericii şi vreo treizeci, în două raţii, necesarului lunar al lui lady Pemberton. Astfel, totul era reglementat şi ajustat în conformitate cu caracterul metodic al părintelui Flanagan şi cu dorinţa de purificare a lui lady Pemberton.

Într-o zi, însă, părintele Flanagan a fost informat de episcop că putea să considere încheiate serviciile sale pe lîngă bătrîna doamnă.

— Aş putea să ştiu de ce? a întrebat preotul încercînd să-şi dea seama cît de ofensat ar trebui să se simtă.

— Sigur că da, a răspuns episcopul. Să spunem că din motive de economie de timp şi energie, dat fiind că la Pemberton House se află deja cineva care poate oficia comuniunea în locul dumneavoastră.

— Şi cine, vă rog?

— O călugăriţă însărcinată să-l înveţe catehismul pe copilul adoptat, se pare.

— O călugăriţă? De cînd împărtăşesc femeile în afara mănăstirilor?

— De la Conciliul de la Stock-on-Revon, aş zice, chiar dacă sînt de acord cu dumneavoastră că este vorba de o practică neobişnuită. Oricum, mi-a scris deja Maica Stareţă de la St Mary că nu există nici un fel de probleme, aşadar chestiunea mi se pare rezolvată.

Dacă vei vrea să împărtăşeşti perplexitatea părintelui Flanagan, ai tot dreptul, cititor nedumerit, pentru că şi tu, la fel ca el, n-ai întîlnit-o niciodată pe călugăriţa însărcinată cu cateheza micului Roderick, din simplul motiv că această noutate apăruse doar cu o zi înainte, cînd Maica Stareţă îi comunicase sec lui Cheddar că, dat fiind dovedita şi, de altfel, lesne previzibila neîndeplinire a obligaţiilor pedagogice, va fi înlocuit de sora Allison, aceeaşi soră, poate îţi aminteşti, care într-o îndepărtată noapte ploioasă, cînd era încă o novice, primise de la o servitoare trupuşorul plin de noroi al mamei lui Roderick. Ceea ce nu l-ar fi împiedicat pe Cheddar să se ducă la Pemberton House, chiar dacă mai puţin sistematic ca înainte, ca să observe progresele protejatului său, şi atît era de-ajuns pentru el, grădinar iubitor de boboci proaspeţi.

În ce-o priveşte pe sora Allison, Maica Stareţă ştia că putea conta pe ea ca pe sine însăşi: de aceea, deşi nu-şi putea imagina sfîrşitul propriei existenţe, o numise soră cu vechime, lucru care echivala cu a-i promite succesiunea la funcţia de maică stareţă. Şi tocmai sorei Allison şi, cum spun francezii, *pour cause*, Maica Stareţă îi încredinţase flaconul pe care,

la rîndul ei, îl primise de la domnul Moriarty. Însărcinată de ani de zile să le împărtăşească pe celelalte călugăriţe, sora Allison pregătea ostiile la cea care răspundea de bucătăria mănăstirii, care *in pectore* era sora Rose, dar de fapt (un chefliu ar spune *in pasta*[10]) era ţîfnoasa Connie, o bătrînă care în vremuri de demult fusese o orfană. Auzind că i se cer ostii mai subţiri ca de obicei, Connie, deşi bombănind, făcuse o treabă bună: cel puţin aşa a considerat sora Allison după ce a examinat de aproape şi pe muchie trei sau patru ostii. A pus una pe o măsuţă, a presărat peste ea puţin praf din flacon, apoi şi-a trecut un deget plin de salivă pe toată marginea ostiei; după care a pus încă una deasupra, apăsînd ca să lipească între ele cele două ostii. A rezultat o ostie imperceptibil mai groasă decît o ostie normală: o ostie cu două valve pe care, inutil de zis, sora Allison n-a considerat că trebuie s-o sfinţească.

Tîmplarul

Aşadar, în aceleaşi zile şi în aceleaşi locuri, de-a lungul aceloraşi străzi, cîteva dintre personajele noastre se caută unele pe altele. Jack îl caută pe Roderick, Roderick caută Pemberton House şi îl caută pe Jack; Saramură îi caută pe amîndoi şi pe un misterios asasin; acesta, la rîndul lui, îl caută pe Saramură şi pe Roderick.

Sarcina cea mai uşoară, după cum s-a văzut, era a lui Roderick; cea mai grea, a lui Jack. Adevărul e că exista şi un alt motiv pentru care pescarul nu dorise să se oprească la Cork. Dezobişnuit de ani de zile cu viaţa de oraş, îl apuca o senzaţie de ameţeală şi de oboseală doar la vederea unui grup mai mare de trei sau patru persoane; în plus, nu cunoştea aproape pe nimeni şi, de altfel, cum să spere să găsească un copil

printre toţi oamenii aceia? Mai bine să ajungă la Gîsca Roşie şi să testeze prudent terenul, dar pentru asta trebuia să mai meargă puţin. Cînd a ajuns, era atît de obosit, că a trecut pe lîngă han fără să observe firma: abia la Castlerough a fost informat de greşeala lui şi s-a întors.

Dar adevărata greşeală a fost să se întoarcă şi să intre. Jack a înţeles asta în clipa în care, deschizînd uşa, l-a izbit un aer cald şi greu, acru de la sudoarea bărbaţilor şi de la mirosul berii. S-a prăbuşit pe primul scaun liber, chiar lîngă intrare. Pentru o vreme care i s-a părut veşnică nimeni nu l-a băgat în seamă, ca şi cum ar fi fost invizibil. Ceilalţi, în schimb, cît erau de consistenţi, cît erau de masivi! Trăncăneau de parcă ar fi fost plătiţi să o facă, de parcă scopul lor pe lume era să facă zgomot. Şi totuşi, tocmai acel vacarm i-a deschis mintea. Oamenii aceia vorbiseră de Gîsca Roşie şi el se grăbise într-acolo, ca un peşte din ăla dolofan cînd vede momeala. Dar ce însemna pentru el numele acela dacă nu un sunet, tocmai, un zgomot? Gîsca Roşie! Şi dacă fuseseră trimişi tocmai de acolo? Dacă fuseseră nişte *angajaţi*? Cum putea să pună întrebări despre Roderick fără să aibă necazuri? Poate că soluţia era să se prezinte nu drept prietenul lui Roderick, ci drept duşmanul lui, poate…

— Nou prin părţile astea, ă?

Şi-a ridicat privirea şi n-a avut nici o îndoială că cel care vorbise era patronul localului. A încercat să-şi reia firul întrerupt al gîndurilor, dar celălalt a continuat:

— Taică, nu vi se pare că e o oră cam tîrzie de călătorit?

— Eu… eu tocmai mi-am găsit de lucru la Castlerough şi mi-au spus că aici se bea nişte bere bună.

— Sigur că e bună, pentru Dumnezeu! a exclamat Jones dînd un pumn în masă. O s-o gustaţi, o s-o gustaţi. Dar vă rog… de ce să vă mutaţi tocmai la Castlerough?

— Vedeţi, domnule, pînă acum o lună îmi mergea binişor, apoi ucenicul meu m-a deposedat de toate economiile mele, aşa că, din cînd în

cînd, mă mut în speranţa că o să-l găsesc…

— Înţeleg… urîtă poveste, într-adevăr! Şi ce eraţi?

— Tîmplar.

— Ca sfîntul Iosif deposedat de un fiu care nici măcar nu era al lui, ha, ha, haaa! a strigat Jones amuzat de gluma lui.

— Dar dacă pun eu mîna pe Roderick ăsta…

Brusc, chipul lui Jones a încremenit.

— Roderick aţi spus?

— Da, un nenorocit, înghiţi-l-ar iadul!

— Lola, hei, o halbă de bere aici, pentru prietenul meu!

Jones s-a aşezat în faţa lui Jack.

— Şi, spuneţi-mi, unde s-a întîmplat tărăşenia asta?

— La Fenham, a răspuns Jack rostind primul lucru care i-a venit în minte.

În capul lui Jones, Fenham era o planetă care făcea parte din aceeaşi constelaţie cu mănăstirea, cu biroul lui Moriarty şi cu Pemberton House: o conjunctură puţin spus ucigătoare.

— Ah… şi la Fenham, îmi închipui, l-aţi căutat în lung şi-n lat.

— Fiţi sigur de asta! Nu, canalia a plecat pe mare de ceva vreme, ascultaţi-mă pe mine.

— Grea munca de tîmplar, ă? a spus Jones din senin. Jack a urmărit direcţia în care priveau ochii lui şi şi-a văzut mîna strîngînd cana cu cele trei degete rămase. L-a trecut un fior, apoi şi-a spus că dacă oamenii aceia nu pomeniseră de vătămarea lui, ar fi putut însemna că nu lucrau pentru omul ăla.

— Da. Tot mai bine decît să fii pescar, oricum.

Jones l-a scrutat atent cu ochişorii lui. Încă nu-i era limpede cu ce fel de om avea de-a face.

— Foarte adevărat! Mult mai bine să fii curvă, nu-i aşa, Lola? a spus arzîndu-i în trecere o palmă peste fund, care-a făcut-o să ţipe.

Dacă lăsăm deoparte consideraţiile în legătură cu ceea ce un gentilom ar defini *stil*, nici Jack încă nu ştia cum să-l judece pe interlocutorul său şi, dacă n-ar fi avut loc un episod neaşteptat, ar fi ieşit din localul ăla la fel de lipsit de informaţii cum intrase. Pentru că în acel moment, de la o masă vecină, un lup de mare a urlat la Jones:

— Hei, Jo', veşti de la Saramură?

Nu mai era nevoie să afle altceva. Jones încă dădea din cap că nu cînd Jack se ridicase deja lăsînd pe masă o monedă.

— Aşa de repede?

— E tîrziu, aţi spus-o chiar dumneavoastră, şi mîine lucrul începe la cîntatul cocoşului, a bolborosit Jack încercînd să pară degajat. Ieşind, simţea privirea domnului Jones străpungîndu-i baza gîtului.

V de la venin

Lui Michael nu-i plăcea sora Allison: oricum, mai bine decît Cheddar, pentru că măcar îl învăţa ceva. În ziua aceea, sub privirea vigilentă a noii lui institutoare, trebuia să scrie pentru a *n*-a oară literele alfabetului fără să-şi sprijine de masă nici antebraţul, nici încheietura, situaţie în care, în mod negreşit, cînd ajungea pe la litera *l* sau *m*, trăsătura lui de peniţă devenea tot mai tremurătoare. Mai mult din lipsă de încredere (ca să nu spunem dispreţ) decît din omenie, sora renunţase să-l înveţe să scrie cu litere gotice: dar asupra unui aspect nu putea să fie indulgentă, adică asupra faptului că elevul ei va învăţa cu orice preţ să înnobileze obişnuitele minuscule carolingiene redîndu-le în stilul înflorit eduardian prin folosirea a ceea ce în arta tipografică se numesc *serife*.

Astfel, ornament după ornament, şirul de litere se întindea pe foaie şi mai avea puţin şi ajungea la final (mai exact, Michael desena un *v*) cînd sora Allison a revenit brusc din minunata lume a grafemelor la mizeria vieţii. De mulţi ani suferea de spasme ale vezicii urinare şi ştia foarte bine că, din momentul primului simptom, nu avea mai mult de un minut sau două pentru a se refugia la toaletă.

— Pauză! a spus şi a ieşit în fugă din cameră. Michael a rămas cu peniţa în aer, apoi a îndrăznit să-o lase jos ca să-şi odihnească braţul. Asistase deja şi în alte dăţi la scena respectivă şi sora Allison nu se întorsese niciodată mai repede de cinci sau şase minute: astfel, cînd i-a căzut privirea pe tabernacolul portabil pe care sora îl lăsase pe masă, l-a încercat tentaţia de a mînca o ostie. Bineînţeles, de fiecare dată cînd se împărtăşise i se pusese una în gură, dar cu ordinul categoric de a o ţine apăsată cu limba pe cerul gurii pînă cînd chestia aia, „anafura“, se topea complet de la sine. „Catolicii, ăia mestecă ostia pe ascuns, iată de ce îşi ascund faţa între mîini!“, spusese într-o zi Maica Stareţă cu dezgust şi el se supusese întotdeauna. Dar de la o vreme se strecurase în el o curiozitate răzvrătită, un chef de a experimenta care poate că însemna tot ce copilăria lui putea să-şi permită ca prevestire a adolescenţei. Pînă să-şi dea seama, deschisese închizătoarea şi ridicase capacul: înăuntru, alături de sticluţele cu vin, un recipient cilindric din hîrtie era plin cu ostii, ca un cartuş mare de vînătoare. A luat prima ostie şi a închis cutia, dar fix cînd era gata-gata s-o bage în gură, uşa s-a deschis larg.

— Iată-te, pungaşule!

Era Cheddar, care, trimis de Maica Stareţă cu un document pentru Peabody, nu voia să piardă ocazia de a-şi revedea micul prieten, cu atît mai mult cu cît o zărise pe sora Allison plecînd în mare viteză. Instinctiv, Michael şi-a ascuns mîna la spate, neizbutind decît să-i atragă atenţia noului venit.

— Ce făceai, ă? Şi ce ascunzi acolo la spate?

Michael a clătinat din cap cu o privire rugătoare care însemna „Nimic“, dar şi „Vă rog, lăsaţi-mă în pace“, şi poate chiar „De ce nu dispăreţi în neant?“.

— Hai, hai, arată mîna!

Michael s-a supus cu inima grea, văzîndu-se deja denunţat sorei Allison, Maicii Stareţe şi lui lady Pemberton, îngrozitorul lui tribunal de femei. Însă nu încheiase socotelile cu prostia lui Chedddar, cu adevărat ieşită din comun.

— Aha, avem o prăjitură, ă? Şi nu le oferi şi prietenilor? şi şi-a întins la rîndul lui mîna, în care Michael a pus corpul delict.

— Ce gust are? a întrebat Cheddar băgînd-o în gură fără măcar să se uite la ea – şi aici nu-ţi va scăpa faptul că, o, biet cititor care antipatizezi orice formă de ecumenism intelectual, curiozitatea acelui ticălos nu se deosebea aproape deloc de cea a sufletului inocent din faţa lui.

— Ce porcărie de prăjitură mai e şi asta? a exclamat Cheddar, care fără îndoială ar fi scuipat dumicatul dacă acesta, fărîmiţat de dinţii lui, nu s-ar fi topit deja. O clipă mai tîrziu, sora Allison intra din nou în cameră.

— O, soră, bună ziua! i-a spus Cheddar cu falsă afecţiune. Văd că, graţie ştiinţei dumneavoastră, maimuţica noastră învaţă să scrie…

— Cine v-a dat permisiunea să intraţi? Afară! a poruncit sora, înviorată de domolirea viscerelor sale.

— Mă duc, mă duc, ce naiba, a bombănit bărbatul pornind spre uşă. Frumoasă afacere făcuse: intrase cu speranţa de a aplica acelor picioruşe mătăsoase o mîngîiere specială de-a lui şi pleca cu un gust de carton în gură. Ultimul gust al vieţii sale, destinată să se întrerupă pe drumul de întoarcere la mănăstire, după exact optsprezece minute.

Dincolo de poartă

Ajuns în faţa porţii impozante de la Pemberton House, Roderick era convins că greşise. Aia nu era o casă, era un conac; apoi a văzut o placă mare de alamă care confirma indicaţiile. Acela era locul, aşadar; dar bătrînul Timothy probabil că înţelesese greşit. „Domni din Fenham, oameni cu bani“, spusese, dar nu s-ar fi gîndit niciodată la o asemenea bogăţie. Cum de-l adoptaseră pe „fiul Slăbănoagei“? Şi de ce mama lui nu-i vorbise niciodată despre acest frate? Intimidat de somptuozitatea acelei intrări, a luat-o spre stînga pe lîngă gard, fără să se oprească atunci cînd zăbrelele de fier au lăsat locul unui zid înalt acoperit de plante agăţătoare. Ajungînd la colţ, a cotit la dreapta, luînd-o pe o potecă lungă şi îngustă dintre zidul înalt şi gros şi pădurea ce aparţinea domeniilor coroanei, ai cărei copaci, mult mai sus, îşi uneau frunzele cu cei din parc. Prin ferestruica unei uşiţe de serviciu, Roderick a întrezărit, printre trunchiuri, nişte construcţii roşietice, aceleaşi pe care, mult mai în tihnă, Michael le putea vedea de pe balconul camerei lui. Ca să ajungă la colţul următor, i-a luat nu mai puţin de şapte minute, lucru care, chiar şi fără să-l poată vedea, îi dădea măsura întinderii acelui parc. A zărit o porţiune din el cînd, mergînd de-a lungul laturii din spate, a ajuns în dreptul unei porţi înalte de serviciu: probabil că pe acolo intrau furnizorii şi grădinarii. În alte circumstanţe, ar fi aşteptat să vină cineva ca să ceară informaţii, dar enormitatea acelui ansamblu, combinată cu anxietatea ultimelor experienţe, i-a sugerat să observe locul acela puţin mai de aproape: lucru care nu însemna altceva decît să se arunce nebuneşte într-o flagrantă contradicţie logică, fiind evident că, astfel, orice sporire a cunoaşterii putea fi obţinută doar printr-o diminuare a prudenţei. Cu fiecare pas spre inima misterului, şansele să fie descoperit creşteau, dar, în acel punct al vieţii sale, un asemenea calcul era un lux pe care nu şi-l putea permite. În

orice caz, şi-a spus, fără să bănuiască cît se înşela, între un loc ca acela şi oameni ca Jones sau ca Saramură nu putea să existe nici o legătură. Dimpotrivă: dacă, într-adevăr, avea un frate care locuia acolo, poate că atunci casa aceea era salvarea lui; chiar dacă, în adîncul inimii sale, ceva îl avertiza să nu spere prea mult.

După cîteva clipe escaladase poarta, lăsîndu-se în jos, de cealaltă parte, pe o esplanadă de unde porneau trei drumuri acoperite cu pietriş. Fără să stea mult pe gînduri, l-a ales pe cel din dreapta, care i s-a părut că ducea în direcţia construcţiilor roşietice. După ce făcea un cot de vreo zece metri, drumul devenea drept: Roderick şi-a închipuit că, văzute de sus, cele trei drumuri semănau cu un trident şi acest gînd l-a purtat din nou imediat la minuscula locuinţă a lui Jack, unde cange de diferite tipuri erau agăţate pe pereţi. Nu ştia ce va găsi în marele conac spre care mergea, ba tare se îndoia că va putea intra: dar inima lui nu avea nici o îndoială în privinţa locuinţei pe care, din cele două, ar fi ales-o dacă ar fi putut.

Calcule sumbre

Lady Pemberton era încă în viaţă: Chester Grobar, zis Cheddar, nu, aşadar ceva se întîmplase, dar ce? Era posibil ca dementul ăla să fi găsit modalitatea şi îndrăzneala să sustragă ostia destinată bătrînei? Şi apoi, de ce oare a trebuit s-o mănînce? E adevărat că sora Allison recunoscuse că lăsase tabernacolul în camera copilului cîteva minute şi că îl găsise acolo pe Cheddar la întoarcere, dar se ştia că interesele acelui pervers erau de cu totul altă natură, şi să înceapă să fure ostii ar fi fost un mod foarte ciudat pentru a profita de ocazia că a rămas singur cu pupilul lui. *Ex* pupilul lui,

pentru că acum trebuia să găsească alt tutore şi, evident, în interesul mănăstirii, nu putea fi vorba de Moriarty. Oricum, un lucru era sigur: mişcarea cu ostia nu va putea fi repetată, cel puţin nu în scurt timp, şi asta îl făcea mai de temut şi periculos pe celălalt personaj implicat în afacere, adică pe Peabody, ale cărui manevre de vînzare-cumpărare erau tot mai suspecte. În ce-l priveşte pe Jones, conform ultimului raport al nenorocitului ăluia de Cheddar, intenţiona s-o ameninţe că-l duce pe adevăratul copil la Peabody ca să se înţeleagă direct cu el, dar era clar, pînă cînd nu venea cu o dovadă convingătoare, că era vorba de un *bluff*. În orice caz, prima propunere îi va fi făcută ei: Peabody nu era un om al legii, Moriarty, da, şi cu antecedentele sale, lui Jones nu-i convenea să se pună contra legii; era mult mai bine pentru el să cadă la înţelegere cu mănăstirea, chiar şi în schimbul unui cîştig mai mic.

Aşa judeca Maica Stareţă umblînd nervos în sus şi-n jos prin chilia ei, şi în cazul în care te-ai aştepta să o surprinzi nutrind gînduri mai nobile şi potrivite rolului său, ei bine, te asigur că ai aştepta în zadar, cititorul meu naiv.

Nu mai puţin sumbre şi contrariate, la vreun kilometru şi jumătate de acolo, erau gîndurile lui Moriarty. Dacă ar fi putut, l-ar fi ucis cu mîinile lui pe Cheddar; de vreme ce nu putea, şi le chinuia frămîntîndu-şi degetele pînă cînd le-a redus la nişte cîrnăciori cu pete albe şi vineţii. Ca tutore, Cheddar era expresia mănăstirii; dar era atît de prost, încît oricine s-ar fi jucat cu el după bunu-i plac. Însă acum chestiunea devenea delicată: după unele autorităţi, la moartea tutorelui, dreptul de a desemna un altul îi revenea celui care îl desemnase anterior pe defunct; conform altor texte, pornind de la aşa-numitul King George Act, tutela era preluată direct de instituţia de care ţinea defunctul, fie ea publică sau privată, laică sau ecleziastică. Dar îşi putea permite el să intre în război cu Maica Stareţă? Sigur că nu, fiindcă adevăratul lui duşman era Peabody, avidul Peabody care, în fiecare zi, înstrăina averea păstrînd toate cîştigurile pentru el. Din

punct de vedere moral, concluzia era tot aceeaşi: bătrîna doamnă trebuia să treacă cît mai repede la cele veşnice. Moartea lui Cheddar fusese oficial trecută la infarct, lucru destul de ciudat pentru un bărbat relativ tînăr încă şi obişnuit cu munci grele: din fericire, medicul nu chestionase pe nimeni, dar era clar că micuţul probabil că văzuse, şi dacă şi lady Pemberton ar fi suferit un infarct după împărtăşanie… Nu, prea riscant, chiar dacă era mut, Roderick s-ar fi putut face înţeles prin gesturi sau printr-un desen. Mai bine o frumoasă congestie, dar cine, dacă nu o servitoare… Betty aia, de pildă, pe care sora Allison ar fi putut-o face să se apropie, dar cu rotunjimile alea… urîtă, sigur, dar nu într-atît… dacă în virtutea acelor rotunjimi ar fi devenit ţiitoarea lui Peabody? Nimic mai simplu, morsa aia ţinea sforile pungii, şi cîte un cadouaş din cînd în cînd depindea numai de el… La dracu'! oriunde îşi îndrepta gîndul, vedea riscuri, probleme, obstacole insurmontabile. În situaţia lui, trebuia să rămînă în legătură cu Maica Stareţă, dar, odată cu moartea tutorelui, lucrurile se schimbaseră, şi nu puţin. Aşadar, trebuia să-şi găsească un aliat de rezervă, un aliat care să cunoască bine situaţia mănăstirii, dar să aibă acces şi la Pemberton House. O persoană pe care s-o poată învesti cu tutela, dar respectînd în acelaşi timp prevederile King George Act. Şi, a conchis, nu cunoştea decît o singură persoană cu aceste însuşiri.

Planul lui Saramură

Cititorul trebuie să se concentreze scrupulos pe ideea răzbunării, apoi pe cea a ranchiunei şi, în fine, pe cea a plăcerii de a pune la cale crime feroce; să le facă deci să fuzioneze pînă cînd va extrage un singur concept; ajuns aici, cu un ultim efort de imaginaţie, să traducă acest

concept într-o figură umană: şi va avea dinaintea ochilor portretul desăvîrşit al lui Saramură.

Unul dintre lucrurile care-l exasperau cel mai mult era să se simtă inutil şi exact asta făcea de zile întregi, bătînd la întîmplare, după capriciul lui isteric, întreg teritoriul cuprins între Glerenmouth, la sud-vest, Castlerough, la nord-vest, Cork, la nord-est şi Fenham, la sud-est. Nici măcar nu-i dădea prin gînd că limbricul ăla s-ar fi putut îndepărta mai mult, mai ales acum cînd pusese cap la cap două informaţii foarte interesante. După prima oară cînd Roderick fugise, se dusese în grabă la casa lui Jack convins că pungaşul ăla se întorsese acolo; găsind-o goală, ajunsese la concluzia că cei doi, bătrînul şi copilul, plecaseră împreună, şi pe o astfel de presupunere se bazau întrebările pe care, mai mult sau mai puţin discret, le adresase pînă atunci sătenilor, drumeţilor, hangiilor.

În schimb, acum, cu ocazia ultimei sale opriri la Gîsca Roşie, aflase că mai întîi copilul, şi ulterior bătrînul se înfăţişaseră aici separat şi în momente diferite: primul cu nobila tentativă de a-i salva viaţa celui de-al doilea, iar al doilea, sub falsa identitate a unui tîmplar, cu scopul clar de a obţine veşti despre primul (să-şi imagineze cititorul faţa lui Jones cînd a aflat că pescarului îi lipseau două degete!). Să pună piciorul în locul acela era cel mai riscant lucru cu putinţă: şi totuşi o făcuseră, iar asta însemna doar că se căutau disperat exact aşa cum el îi căuta pe ei. A-l găsi pe unul sau pe altul echivala cu găsirea acului în carul cu fîn, dar a găsi două persoane *care se caută reciproc* era o altă mîncare de peşte, un peşte mult mai uşor de prins. El n-ar fi trebuit decît să profite de eforturile lor, aruncînd undiţele şi aşteptînd. Din momentul acela nu va mai pierde timp cu pusul întrebărilor: hoinărelile lui vor sluji, în schimb, la a răspîndi pretutindeni un mesaj. Dacă s-ar fi nimerit în locul acela un băiat în căutarea un bătrîn marinar (urma el să lase vorbă în unele taverne şi unele biserici), trebuia să i se spună că bătrînul lăsase un mesaj pentru el la căpitanul Bones, la Călătorul Vesel din Dury; dacă s-ar fi nimerit în locul

acela un bătrîn marinar fără două degete în căutarea unui băiat (urma el să zică în alte taverne şi alte biserici), să i se spună că băiatul lăsase un mesaj pentru el la căpitanul Bones, la Călătorul Vesel din Dury. După care, odată aruncată momeala, nu-i rămînea decît să se instaleze la hanul acela sordid care se potrivea atît de puţin cu firma sa, dîndu-se drept căpitanul de fregată în concediu William Bones, şi să aştepte.

Ahile şi Patroclu

Un pîrîu care tăia drumeagul de-a curmezişul, închizînd la culoare pietrişul; un con de floare de magnolie; un oscior atît de subţire, că nu putea fi al unui pescăruş, ci al unei vrăbii sau al unui şoricel; apoi imediat o crenguţă, care părea mărirea la scară a osciorului; urme de copite de cal în locurile mai fără pietriş; o bucată de harnaşament care se ivea din gardul viu din dreapta; cocleala de muşchi pe trunchiurile de copaci din şirul din stînga; o mierlă care a ţopăit în faţa lui cîţiva metri înainte să se desprindă într-un foarte ciudat zbor razant faţă de pămînt: o vreme, lucruri ca acestea au fost cele care i-au atras privirea lui Roderick, care, în neliniştea ce-l rodea tot mai tare pe dinăuntru, se simţea îndatorat mărunţişurilor şi simplităţii, parcă prizonier într-o lume a ignoranţei în care orice lucru înseamnă doar el însuşi, un harnaşament un harnaşament, o crenguţă o crenguţă… Bietul Roderick! Ca şi cum o crenguţă n-ar fi şi un oscior şi un oscior o bucată de pescăruş o bucată de mozaic o bucată din copilăria lui o bucată din mama lui… Oroare! Durere şi spaimă, în spate, sub ochii lui, în faţă. Atunci mai bine să meargă înainte măcar să-l cunoască, să-l descopere pe acest frate mai norocos decît el, un frate cu siguranţă mai mare, un frate care poate avusese timp să crească la Gîsca

Roşie, dar cînd? Şi de ce mama lui nu-i vorbise niciodată despre el? În cele din urmă, revenea mereu acolo, la întrebarea aceea. O fi avut motivele ei, şi-a spus încă o dată, şi a continuat. Alte imagini, alte fragmente ale unei lumi fără legătură cu oraşul; apoi, în faţă, pe stînga, printre copaci, o pată roşiatică. Suprafaţa unui acoperiş şi un zid din cărămizi amestecate cu pietre gri, şi pari lungi, şi mult lemn uscat, şi o voce.

Era încă destul de departe ca să pară bîzîitul unui bondar şi să fie estompată, din cînd în cînd, de o rafală de vînt printre frunze, dar asupra faptului că era o voce umană, Roderick, obişnuit să distingă fragmente de conversaţie în vacarmul de la Gîsca Roşie, n-a avut îndoieli. S-a apropiat precaut, cu trunchiul aplecat în faţă: nu mult, oricum, ca să nu rişte să se lovească de posesorul vocii, care, tăcînd cîteva clipe, îl făcuse să piardă simţul distanţei. A reînceput să vorbească şi Roderick abia a avut timp să se ascundă în spatele unei tufe mari de bîrcoace.

— Apoi ar fi asta, dar nu pot să vă fac acelaşi preţ, înţelegeţi şi dumneavoastră…

În mod evident, omul arăta ceva unei alte persoane, însă din unghiul lui vizual, chiar dacă dădea la o parte crengile de bîrcoace, Roderick nu-i putea vedea pe nici unul din cei doi.

— Vorbim de un Flaxman, nici mai mult, nici mai puţin decît de un Flaxman autentic! Priviţi ce minunăţie, *Patroclu îi apare în vis lui Ahile*…

— Autentic? a şuierat o voce diferită.

— Autentic?! Glumiţi? Dacă mergeţi la muzeul din Londra, găsiţi trei sau patru mulaje din acestea, şi apoi să-mi spuneţi…

— Da, dar e din ghips.

— Bineînţeles că e din ghips! Basoreliefurile neoclasice *sînt* din ghips, aţi auzit vorbindu-se vreodată de ghipsotecă? John Flaxman şi Antonio Canova, neoclasicismul la superlativ! Şi pentru o piesă ca asta nu vreţi să-mi daţi o mie de guinee?

— Trebuie să recunoaşteţi că nu e o sumă mică.

— Şi riscul meu, nu luaţi în calcul riscul meu? Dacă se descoperă că am furat chestia asta, ajung direct la închisoare, fără discuţii! Dumneavoastră, în schimb, odată ajuns în Franţa, obţineţi suma pe care o doriţi, pot să vă dau chiar şi numele cuiva care v-ar plăti în avans zece mii de guinee. Ba l-aş fi vîndut chiar eu, dacă în situaţia mea aş avea libertate de mişcare…

Roderick nu putea s-o ştie, dar cititorul probabil că a recunoscut deja în această voce pe cea a administratorului, preocupat să vîndă comorile din casă unui traficant pe care-l cunoştea. Şi să ne imaginăm ce-o fi trecut prin mintea micului spion cînd domnul Peabody, după ce a numărat, una cîte una, cele o mie de guinee pe care i le dădea celălalt, a spus cu o satisfacţie imensă:

— Ar fi fost mare păcat dacă toate aceste daruri de la Dumnezeu ar fi ajuns în buzunarele plodului ăluia, nu credeţi?

Aşadar, Roderick nu înţelegea cum şi de ce fratele lui era proprietarul unei chestii numite *Patroclu îi apare în vis lui Ahile* şi oamenii aceia îl jefuiau.

Ca pe o hartă

A venit momentul, cititorul meu distrat, *să indicăm poziţia navei*, cum se spune în jargon marinăresc. Ia teritoriul părtaş la evenimentele pe care le povestim şi reprezintă-ţi-l ca pe o hartă. La nord-vest este Gîsca Roşie, unde a început totul. Aici îl avem pe domnul Jones cu angajatele lui iscusite, printre care străluceşte, ca o stea, Roşcata. Foarte aproape, în spatele grajdului, sub pămînt, se odihnesc diferite rămăşiţe umane, printre

care, ca să ne limităm la povestea noastră, ale celor două Jenny, Slăbănoaga şi Grasa, şi a sărmanului Hugh Berry. Deplasîndu-ne puţin către est, într-un desiş de ferigi lîngă o adăpătoare, întrezărim ceva alb: sînt oasele lui Scummy, aşa cum le-au curăţat păsările şi insectele. Ca să-l întîlnim pe următorul personaj, trebuie să parcurgem acum o distanţă mai lungă şi să mergem spre est pînă intersectăm drumul care coboară de la Cork spre Fenham: luînd-o la dreapta, adică în direcţia sud-est, ajungem în sătucul Dury, la al cărui unic han a tras Saramură. Destul de aproape de oraş încît să poată avea veşti proaspete, aşa cum iei din cuib un ou abia ouat, dar nu atît de aproape încît să se confunde cu suburbiile sale, Dury e locul ideal pentru un om care vrea să aibă controlul fără să fie controlat: cu atît mai mult dacă omul acela are motive întemeiate să nu vrea să dea nas în nas cu anumiţi jandarmi pe care-i cunoaşte. Dar să înaintăm de-a lungul drumului tot în direcţia sud-est şi iată-ne în oraş, în Fenham! Tîrg vrednic care forfoteşte de viaţă (adică de *onoare* şi de *dezonoare*), Fenham găzduieşte, în inima celui mai elegant cartier, reşedinţa familiei Pemberton, unde, pe lîngă bătrîna doamnă, locuiesc micul Michael, marele Peabody (cînd nu lipseşte pentru a-şi vedea de afacerile lui necurate) şi un corp de servitori dintre care ai cunoscut-o pînă acum doar pe planturoasa Betty. Mai în centru, în zona tribunalelor, se află biroul lui Moriarty şi prăvăliile lui Johnston şi Mortimer: aici stau ei şi tot aici îi lăsăm ca să ne îndreptăm din nou spre vest. După ce parcurgem un pic mai mult de un kilometru şi jumătate, de-a lungul drumului care trecînd prin Castle-o'-Leary ajunge la Glerenmouth, iată-ne sosiţi la mănăstirea St Mary, reşedinţa a numeroase călugăriţe conduse de Maica Stareţă şi, *in secundis*, de sora Allison, de altfel tot mai ocupată să facă naveta între mănăstire şi Pemberton House. În grădina mănăstirii, la umbra unui soc care niciodată nu însemnase nimic pentru el, se odihnesc resturile lui Chester Grobar, zis Cheddar, grădinar.

Şi Jack? Jack e pe undeva în interiorul acestui trapez, pierdut în căutarea lui. Şi celălalt, Probo? Nu întreba de celălalt, cititorule, nu întreba niciodată.

Jocul lui Jones

Sufletul omenesc e precum un ocean a cărui suprafaţă ascunde adîncimi infinite şi de nepătruns. Această maximă, pe care fără să mă obosesc s-o verific îmi place să i-o atribui lui Seneca, îndeplineşte rolul de perfectă exergă pentru ce eşti pe cale să afli despre viaţa privată a domnului Jones; sau, mai bine zis, a acelei părţi din viaţă pe care bărbaţii obişnuiesc să o petreacă în cea mai deplină intimitate cu reprezentantele celuilalt sex. Patronul de la Gîsca Roşie, cum s-a băgat de seamă la vremea respectivă, îşi iniţia întotdeauna angajatele în meseria lor, dar în îndeplinirea acestei practici nu depăşea niciodată o grăbită brutalitate. Cu Roşcata se comportase diferit, o fiinţă care evident poseda acele însuşiri fizice pentru a înmuia sufletul necioplit sau, cum ar fi spus ironic Samuel Johnson, pentru *a-i atinge entelehia*. În realitate, deşi continua să-şi cîştige existenţa întocmai precum colegele ei, Roşcata (chiar dacă chestia nu făcuse niciodată obiectul unor discuţii explicite) devenise foarte curînd concubina domnului Jones, rol în care, se înţelege, în serile fără clienţi, intra fără un entuziasm special. Oricum, de la un anumit moment încolo, a început să găsească mai mare interes în acele sesiuni: un interes pe care un anatomist al pasiunilor n-ar ezita să-l localizeze la intersecţia *distracţiei* cu *revanşa*.

Se ştie că în anumite situaţii particulare, bărbaţilor puternici le place să se supună fiinţelor inferioare: şi nici nu s-a stins ecoul vîlvei iscate de

bolnăvicioasele confesiuni ale celebrului Rousseau atunci cînd, fără să i se ceară, s-a grăbit să ne informeze despre voluptatea provocată de bătăile primite de la o energică institutoare pe spinarea lui fragedă de *domnişor*; adăugînd, ceea ce e şi mai neplăcut, cum şi în viaţa lui adultă a încercat apoi mereu să repete aceeaşi situaţie. Nu mă face să spun mai mult, cititor făţarnic, şi, prin bunăvoinţa nopţii, vino cu mine pe drumul care duce la Gîsca Roşie. Odată ajunşi la destinaţie, nu te lăsa distras de haosul care domneşte în sala plină de fum şi de miros acru, ci urcă neapărat la etaj, pînă în apartamentul particular al lui Jones: acum, iată, discret, ne strecurăm şi privim.

Domnul Jones e gol; adică, mai mult decît gol, dat fiind că nu există nici o urmă a atributelor virilităţii lui. Cum e posibil? te vei întreba. Este, dacă ai priceperea de a-ţi încrucişa coapsele ţinînd captive mai sus amintitele atribute şi ascunzîndu-le, aşadar, ca pe un organ retractil. În această poziţie, domnul Jones ţopăie prin cameră în vîrful picioarelor, grotesc energumen lovit de frenezie dansantă: şi cu voce în falset trîmbiţează despre el ca şi cum ar fi mica Jenny, „Era Slăbănoaga, hi, hi, era Grasa, hi, hi, acum Copila, priviţi, micuţă mititi…“ Aşezată pe pat, beneficiara acestei interpretări îl observă cu o cută de dispreţ pe chip. „Mă vezi, ă? Mă vezi?“, ţipă ascuţit eunucul cu voce de femeie, şi Roşcata confirmă: „Te văd, te văd“. Şi, în sfîrşit, se apropie de ea cu spatele, îi oferă de foarte aproape spectacolul spinării lui păroase, împinge bustul în faţă ca să dea la iveală şi mai bine ofranda şi stă aşa, trepidînd; pînă cînd, luînd o curea de piele, femeia îi face pe plac, lovindu-l într-un mod, totuşi, civilizat şi amabil, atît cît să-i lase nişte semne dar fără să-i desprindă fîşii de piele. Îi spune cuvinte, în acest timp, la care el răspunde cu gemete de supunere, dar pantomima deja se îndreaptă spre final: pentru că, pe neaşteptate, acea fiinţă cufundată în ruşine îşi reia poziţia verticală şi, întorcîndu-se spre femeie, dă drumul atributelor ascunse sau, mai exact, propulsîndu-le parcă graţie unui arc, le expune.

Brusca transformare a micuţei Jenny în Jones şi întoarcerea corelată a stăpînei în rol de servitoare restabilesc regulile şi redau ordine lumii. Dinainte instruită, Roşcata se lasă pe spate într-o postură de complet abandon şi Natura îşi urmează cursul ei. Nici noi nu ne-am fi expus sentimentul nostru de pudoare unei astfel de primejdii dacă într-una dintre aceste ocazii, la teatrala epifanie a sabiei iubirii, Roşcata n-ar fi făcut un comentariu pe care, pe moment, excitat cum era, Jones nu l-a înţeles, dar de care şi-a reamintit imediat după ce şi-a ostoit nevoia.

— Cum adică parcă sînteţi sora Allison?! i-a grohăit la ureche cu răsuflarea lui fierbinte.

— E o harma frodită, dar să nu spuneţi nimănui, i-am făgăduit.

— Ce?

— Că nu spun nimănui, a jurat că altfel o s-o plătesc scump şi, într-adevăr, nu trebuia să vă spun nici dumneavoastră, mă căiesc deja.

— Şi ce înseamnă harma frodită?

— Că e femeie, dar şi bărbat, acolo jos, vreau să spun…

— Da, da, am înţeles! Dar se spune „malfrodită“, cu ani în urmă am văzut una la tîrg, ce scîrboşenie! Şi de ce aş semăna cu sora aia, ă? Ă?! Spunînd acestea o smucea violent de lobul unei urechi.

— O, păi, pentru că… pentru că, atunci cînd faceţi aşa, mai întîi n-o aveţi şi apoi… şi apoi o aveţi, iată.

— Vrei să spui că sora aceea vă arăta toată daravera?

— Nu doar că ne-o arăta, ne punea s-o încercăm! Mai întîi voia să fie atinsă ca o femeie, apoi ne… oh, în fine, nu mă faceţi să spun! Apoi încerca să facă la fel ca un bărbat…

— Zici bine: încerca! Pentru că doar nu-s bărbaţi adevăraţi malfrodiţii, nţ, asta ar fi culmea! Dar ia zi-mi, şmecherico, Maica Stareţă ştia asta?

— Nu… nici una dintre noi nu s-a dus să se plîngă la ea, din cîte ştiu.

— Nu mă interesează dacă ştia ce făceaţi cu sora, vreau doar să aflu dacă ştia că e o malfrodită.

— Nu ştiu, asta chiar nu ştiu.

Răspuns care, se înţelege, însemna că, pentru moment, creierul domnului Jones, angajat într-o euforică cavalcadă în minunatul teritoriu al şantajului, nu putea încă să vadă limpede chipul următoarei lui victime, cel al sorei depravate sau, direct, cel al marii inamice, Maica Stareţă.

O nouă înţelegere

Foarte departe de orice gînd de natură anatomică, Moriarty se plimba în toate direcţiile prin faţa porţii principale de la Pemberton House. După o aşteptare care l-a făcut să-şi piardă răbdarea, sau mai precis *l-a înfuriat*, a apărut sora cu nelipsita ei trusă.

— Bună ziua, soră! i-a spus încercînd să topească furia într-un ton cordial.

— Domnul fie cu dumneavoastră.

— Dacă-mi permiteţi să vă însoţesc: trebuie să vorbesc cu Maica Stareţă, dar înainte aş vrea să schimb două vorbe cu dumneavoastră.

— Spuneţi.

— Uitaţi, moartea lui Cheddar…

— Odihnească-i-se sufletul în pace.

— În pace, în pace. Ziceam că moartea acestui Cheddar a complicat puţin totul şi, din cîte am înţeles, Maica Stareţă vrea să mai aştepte.

— Înţeleaptă decizie, aş zice.

— Înţeleaptă pe dra… hopa, mă iertaţi, soră, aş zice mai degrabă riscantă, ştiţi că nu trece zi fără ca Peabody să nu înstrăineze o parte din avere, aşa că, în asemenea condiţii, va fi foarte greu pentru moştenitori să demonstreze că ei sînt beneficiarii acestor venituri?

— Ce propuneţi?

— Dacă doamna ar putea să înţeleagă, v-aş ruga să-i vorbiţi, s-o avertizaţi în legătură cu nelegiuirea care se petrece zi de zi în casa ei, dar mă îndoiesc că…

— Vă îndoiţi bine. Doamna e ca un copil acum, iar Peabody o pune să semneze ce vrea fără ca ea să întrebe măcar despre ce e vorba.

— Atunci trebuie să găsim cît mai repede o altă modalitate de a înlesni intrarea ei într-o lume mai bună.

— La asta se gîndeşte Maica Stareţă, cred, dar e necesară o minimă perioadă de aşteptare.

— Nu, dacă modalitatea e diferită… Dacă, de exemplu, la începutul serii cineva ar lăsa, fără să vrea, întredeschisă fereastra dormitorului ei, cu temperaturile astea, cred că dimineaţa chestia ar fi rezolvată.

Sora Allison s-a întors să-l privească în ochi cu expresia celui care îşi zice: frumoasă descoperire!

— Şi această Betty, a reluat Moriarty, ce-mi puteţi spune despre ea? E o persoană pe care te poţi baza? Vreau să spun, la momentul decisiv, ar fi cu noi sau cu Peabody?

Sora şi-a ţuguiat buzele sugîndu-şi obrajii cu atitudinea cuiva care supune o problemă unei rapide examinări, apoi a emis următorul răspuns:

— Proastă cum e, nu cred că ar ajunge să înţeleagă niciodată datele problemei… Nu, pericolul e altul, tîmpita aia e foarte capabilă să facă o criză de plîns şi să mărturisească totul anchetatorilor…

— Atunci, soră, uitaţi cum stă treaba, pînă la urmă despre asta voiam să vă vorbesc, nu-mi rămîne decît să vă numesc tutorele micului Roderick, aşa cum am dreptul şi, în acelaşi timp, cum e în spiritul King George Act, dat fiind că ţineţi de aceeaşi instituţie de care ţinea tutorele precedent. Şi, în calitate de tutore, veţi avea toate drepturile să supravegheaţi acţiunile lui Peabody, cerîndu-i raportul tuturor operaţiunilor lui şi, mai ales, lucru care nu strică niciodată, somîndu-l să

nu continue pe un drum care l-ar duce la tribunal direct pe banca acuzaţilor.

Moriarty rostise acest discurs dintr-o răsuflare şi acum ochii îi sclipeau de satisfacţie.

— Şi Maica Stareţă? Nu vă gîndiţi că şi ea s-ar putea să rîvnească la tutelă?

— Ar fi un caz fără precedent, dacă nu mă înşală memoria; dar ar fi de-ajuns o singură observaţie: avînd în vedere rangul său şi nenumăratele sale îndatoriri, Maica Stareţă n-ar putea frecventa zilnic Pemberton House, cum puteţi face dumneavoastră, doar ca să săvîrşească spovedania. Aşadar, ce ziceţi?

— Zic că nu văd care e avantajul meu, şi să nu-mi vorbiţi despre binele mănăstirii: am spus *al meu*.

Moriarty era prea versat ca să nu fi luat deja în calcul obiecţia, la care a răspuns prompt şi cu veselia anticipată a celui care consideră deja că s-a căzut la învoială.

— Atunci să ştiţi că am analizat deja o clauză graţie căreia, odată ce averea a fost donată de micul moştenitor mănăstirii, dumneavoastră rămîneţi administrator unic, calitate care, vedeţi bine, vă va pune, faţă de Maica Stareţă, într-o poziţie de egalitate, dacă nu chiar de avantaj.

— Hm… Şi credeţi cu adevărat că o astfel de clauză poate fi acceptată?

— Da, dacă o fac *invizibilă*… Treizeci de ani de practică mi-or fi folosit la ceva, sau nu?

Între timp perechea ajunsese în preajma mănăstirii.

— Mai bine să nu fim văzuţi împreună, a spus Moriarty cu voluptate romanescă. Aşadar, ne-am înţeles?

În chip de răspuns, sora şi-a făcut semnul crucii şi a dat din cap.

— Dacă aţi fi bărbat, i-a spus Moriarty îndepărtîndu-se, ne-am strînge mîinile, dar e bine şi aşa.

Înainte să pornească spre mănăstire, sora Allison a rămas nemişcată cîteva secunde.

Căpitanul

Căpitan William Bones: dacă acest nume nu-ţi spune ceva, dezamăgitorul meu cititor, cu siguranţă nu voi fi eu cel care să te informeze. Cert e că, asumîndu-şi această identitate, Saramură a demonstrat mai mult umor decît am fi bănuit că sălăşluieşte într-o bestie de teapa lui.

Instalat ca un paşă la Călătorul Vesel, omul nostru îşi petrecea majoritatea timpului în camera lui, unde i se serveau prînzul şi cina. În sală se arăta rar, cît să prindă cîte o pălăvrăgeală şi să-şi o facă idee despre muşterii; dar pericolul să-l recunoască cineva şi să-i arunce planul în aer era prea mare, aşa încît, în scurtă vreme, urca din nou în cameră cu cîte o halbă de bere în fiecare mînă. Trăgînd cîte o duşcă lungit în pat, savura miile de moduri în care i-ar fi eliminat pe bătrîn sau pe băiat, sau eventual pe amîndoi: dar, în cele din urmă, modurile acelea se reduceau mereu la o singură imagine: a cuţitului său care se înfigea în burta victimei. „Am un mesaj pentru dumneavoastră din partea…“, ar fi spus cu spatele la vizitator, apoi, întorcîndu-se pe neaşteptate, ar fi urmat lovitura de cuţit. Însă dacă în privinţa reuşitei afacerii nu avea îndoieli, mintea lui şovăia asupra unui lucru: cine, dintre bătrîn şi copil, avea medalionul, acel obiect foarte preţios al cărui înţeles îi scăpa şi pentru care se vărsase sînge şi alt sînge s-ar mai fi vărsat. S-a gîndit la Unicornul din Cork, ăla da han! Chiar mai bun decît Gîsca Roşie, pentru gustul lui, chiar dacă nu era nevoie să-i spună asta lui Jones… Jones… Şi-a dat seama că nu l-a

încadrat niciodată prea bine în peisaj, cu manierele alea de mare domn şi celelalte maniere de escroc, cu toate femeiuştile alea în jur şi privirea aia toropită care se aprindea brusc, ca şi cum i s-ar fi aprins o lumînare în ţeastă… Mai bine să nu se gîndească la asta. Mai întîi să pună mîna pe medalion, apoi ar fi negociat cu individul ăla de la egal la egal; apoi… A adormit.

Dormi Saramură, dormi cît ai timp. Şi dacă poţi, ai grijă să nu visezi orbi care bat la han, nici orbi, nici cîini negri.

Prenume şi nume

Istoria ghipsului nu-i era foarte clară, dar îi era suficient că aflase că fratele lui tocmai fusese înşelat de omul acela. Poate că, avertizîndu-l, i-ar fi cîştigat încrederea, doar dacă… da, doar dacă nu voia să ştie de el, în fond, ce avea el, Roderick, ca să dovedească faptul că este, într-adevăr, fratele lui? Dacă mama lui îi tăinuise existenţa primului copil, probabil că aşa făcuse şi cu celălalt, în cazul în care ar mai fi avut cum să-i vorbească… În cazul în care, doar dacă – bietul Roderick nu cunoştea acea înspăimîntătoare categorie gramaticală care indică o *excepţie*, dar era suficient de inteligent încît să nu piardă ocazia de a se afunda cu totul în ea la fiecare răsucire a gîndului. Astfel, îndoială după îndoială şi distincţie după distincţie, se apropia tot mai mult de adevărul pe care-l avusese tot timpul sub ochi fără să-l vadă: fratele lui nu l-ar fi recunoscut, l-ar fi gonit sau ar fi pus să fie arestat de jandarmi, care, după ce l-ar fi făcut să mărturisească, l-ar fi dus din nou la Gîsca Roşie, la domnul Jones. Gîndul la domnul Jones, ca o funie care ridică o găleată din străfundurile unui puţ, s-a retras în spatele gîndului la Jack şi la oamenii care-l căutau, apoi

al gîndului la medalion. Amintirea medalionului l-a ajutat să facă încă un pas *înăuntrul* adevărului, fiindcă pentru prima dată Roderick a asociat imaginea cu posibilitatea de a fi *recunoscut*. Dar dacă fratele lui nu văzuse niciodată pînă atunci obiectul acela? Dacă nu auzise niciodată vorbindu-se despre el? Ce dovadă mai era şi asta? În fond, singurul care putea să dea mărturie despre identitatea lui era domnul Jones, mai precis ultima persoană de pe lume cu care voia să aibă de-a face.

Toate gîndurile acestea îl epuizau. Şi-a impus să înceteze să se mai gîndească, dar, pentru a reuşi, ar fi trebuit să aibă în faţa lui o grămăjoară de oscioare de pescăruş ca să le aranjeze artistic, în forme geometrice sau animaliere, ca să le transforme continuu în noi forme prin mutarea economicoasă a cîtorva oscioare, şi iată omuleţi, comete, peşti cu aripioare, feţe pe care să le poţi privi fie de sus, fie de jos, pescăruşi cu sîni de femeie şi păr lung…

Cînd şi-a găsit curajul să se ridice în picioare, cele două voci tăcuseră de ceva vreme. Acum, dincolo de bîrcoace, vedea două sau trei locuri care puteau să fi fost scena conversaţiei: o masă din piatră în faţa a ceea ce părea o magazie de lemne, o băncuţă dinaintea intrării unui grajd, două scaune din fier pe jumătate îngropate în iarbă. S-a apropiat de grajd, atras de mirosul de fîn şi de piele: era gol, deşi ar fi fost loc pentru zece cai: urmele acelea de pe drum, aşadar, probabil că fuseseră lăsate de calul unui furnizor. Pe uşa de la fiecare boxă era desenat un scut cu un P în mijloc: P de la Pemberton, s-a gîndit Roderick, sfîşiat între intimidare şi încîntare şi, imediat, pe cît de neplăcut, pe atît de neaşteptat, un alt gînd: dacă fratele lui fusese adoptat, numele lui devenise Pemberton, dar el nu-i ştia prenumele; din contră, el era Roderick, dar nu avea un nume, aşa cum nu-l avea mama lui. Punînd laolaltă cele două jumătăţi, rezulta Roderick Pemberton: un nume, şi ce nume, să dea naiba! L-a silabisit de cîteva ori, „Ro-de-rick Pem-ber-ton“, într-adevăr un nume important, păcat că nu revenea nimănui. Doar dacă (doar dacă!) nu era posibil să adopte mai

mult de un copil, atunci *el* ar fi fost Roderick Pemberton! Dar ce ştia despre lege, bietul copil? Dacă ar fi putut să arunce o privire, fie şi numai pentru o clipă, în mintea lui Horace Moriarty, ar fi văzut infernul şi ar fi luat-o la goană fără să se mai oprească niciodată… Dar tu nu vei fugi, cititorul meu, pentru că eşti avid să afli şi pentru că te-am ales dintre cei mulţi şi pentru că, tocmai, eşti al meu.

O corespondenţă interesantă

Cînd a auzit din nou numele acela, sora Philidor a început să scîncească frămîntîndu-şi mîinile.

— Proasto! a urlat Maica Stareţă la ea. Nu ţie trebuie să-ţi fie frică! Nu ştii, a continuat pe un ton mai mieros, că „prob“ înseamnă onest?

— Nu, nu, a făcut sora clătinînd din cap, toţi ştiu de ce se numeşte aşa…

Maica Stareţă a inspirat adînc ca să-şi păstreze calmul, cu ochii plecaţi spre suprafaţa biroului. Cînd şi i-a ridicat din nou, din ei emana o lumină glacială.

— Toţi, aşa-i?

— Da… „prob“ e prescurtarea de la „pro…“

— Taci!

— … de la „proboscidă“, Maică Stareţă.

— Afară, smintito! Du-te unde ştii şi du-i plicul acesta!

Sora Philidor a luat plicul şi a ieşit plîngînd. Soră idioată! Aşadar, viperele alea ştiau! Poate şi orfanele… S-a întrebat cum… Dacă… La dracu’! Şi dacă arhiepiscopul… la dracu’ şi cu el! Important era ca Probo să continue să lucreze pentru ea, şi ca lumea, pentru că sosise momentul

să treacă la fapte… Se întîmplase că abatele mănăstirii St Thomas, în comitatul Dunbar, se trezise că i se oferă, pentru o sumă rezonabilă, o bucată de teren păşunabil în împrejurimile mănăstirii lui. Intermediar în negociere – un anume Wallace din Fenham. Cum disponibilitatea lui Wallace de a scădea preţul cu condiţia ca afacerea să se încheie rapid îi dăduse de bănuit, stareţul făcuse cercetări pe cont propriu, descoperind că terenul respectiv aparţinea familiei Pemberton. Acum, fiindcă nu există intrigă demnă de acest nume în care dracul sau ghinionul să nu-şi vîre coada, se nimerea ca pe abatele de la St Thomas şi pe Maica Stareţă să-i lege o veche prietenie, o prietenie consolidată în anii de favoruri şi mijlociri reciproce. Astfel, făcîndu-şi timp, stareţul i-a scris Maicii Stareţe o scrisoare în care, după ce îi expunea cazul, o întreba dacă tranzacţia fusese mai întîi propusă mănăstirii St Mary şi, dacă aşa stăteau lucrurile, de ce mănăstirea renunţase. Iată răspunsul Maicii Stareţe:

Dragă frate,

nu ajungeau meritele domniei voastre pe lîngă această comunitate ca să vă încredinţăm de recunoştinţa noastră veşnică, dar aţi vrut să faceţi încă un pas pe calea prieteniei şi a loialităţii.

Aţi demonstrat încă o dată că omului credincios prudenţa nu-i e mai puţin necesară decît dragostea de Dumnezeu şi de aproape: totul în slujba binelui şi *ad maiorem Dei gloriam*[11]. Nu-l cunosc pe domnul Wallace, dar pot să cred că este emisarul domnului W.A. Peabody, administratorul domeniului Pemberton şi individ lipsit de scrupule morale, pînă într-acolo încît o trage pe sfoară pe lady Pemberton gestionînd averea de parcă ar fi a sa. Pentru a pune capăt acestui scandal prin obţinerea tuturor dovezilor fraudei, vă rog să-mi sprijiniţi zelul înmînîndu-i domnului Wallace, pe care veţi avea grijă să nu-l mai primiţi, biletul anexat.

Vă salută cu gratitudine sora domniei voastre întru Dumnezeu.

Şi biletul, bineînţeles sigilat cu ceară:

Distinse domnule Wallace,

Obligaţii mai mari mă împiedică să vă primesc. Totuşi, avînd în vedere urgenţa afacerilor dumneavoastră, am dispus ca un om al meu de încredere să se prezinte mîine seară în localitatea Blackstone, la ruinele vechii abaţii, pentru a semna documentele înţelegerii noastre şi a vă înmîna suma convenită de 25 000 de guinee. Singura mea condiţie este să vă prezentaţi împreună cu cel care vă împuterniceşte, domnul W.A. Peabody, pentru a conferi chestiunii un caracter mai oficial şi mai mult gir.

Nu mă întrebaţi cum de sînt la curent cu relaţiile dintre dumneavoastră şi sus-numitul individ, fiind de ajuns să vă amintesc despre căile Domnului care sînt etc. etc.

Dictat de Abatele de la St Thomas

Malfrodita

După cum am văzut, uneori şi cea mai spinoasă dintre probleme poate avea nu una, ci două soluţii diferite. Puşi în faţa necontenitei delapidări la care se dedase administratorul, Moriarty se gîndise să încurajeze moartea

lui lady Pemberton pentru a accelera succesiunea, în timp ce Maica Stareţă, mai direct, hotărîse să joace cartea eliminării lui Peabody. Amîndoi aveau nevoie de un complice şi-l voi lăsa pe cititor să decidă dacă e doar o întîmplare că cei doi complici erau în mod diferit, dar şi în mod egal chinuiţi de o considerabilă malformaţie fizică. Deşi lăsase urme devastatoare, monstruoasa excrescenţă a lui Probo fusese, la vremea ei, suprimată: nu şi cea a sorei Allison căreia, dimpotrivă, dacă e să dăm crezare mărturisirilor Roşcatei, îi plăcea, din cînd în cînd, să se folosească de ea în scopuri pe care doar eufemistic le-am numi nedemne.

După ce bătrîna doamnă a fost spovedită şi iertată (chiar dacă e nevoie de multă imaginaţie pentru a atribui o dorinţă coerentă de mîntuire molfăielilor gîlgîitoare în care aceasta era emisă) şi după ce i-a băgat în gură, fără prea multă delicateţe, o ostie, sora Allison s-a îndreptat către fereastra mare care dădea spre parc, s-a strecurat după draperia grea care ţinea camera în penumbră, a tras cu ochiul afară ca să fie sigură că nimeni nu va observa manevra ei, după care a ieşit din încăpere fără să catadicsească să-i arunce măcar o privire viitoarei victime.

— Doamna vrea să doarmă, i-a spus lui Betty trecînd prin faţa bucătăriei. Mă trimite să vă spun că-i veţi face *toilette* mîine dimineaţă.

Considerîndu-se, pe bună dreptate, o persoană simplă, Betty nu s-a întrebat cum era posibil un asemenea limbaj articulat la o persoană redusă la afazie cum era doamna: sora Allison era, totuşi, o soră şi asta era de-ajuns pentru a o face în ochii ei similară unui medium capabil să dialogheze nu doar cu muţii, dar, la nevoie, şi cu morţii şi cu spiritele. Biata, inocenta Betty, dacă ar fi ştiut că exact în acelaşi moment, sclavă a naturii ei desfrînate, sora, dimpotrivă, contempla ceva foarte terestru, ceva ce coincidea cu rotunjimile ingenuei servitoare care, nu întîmplător, a fost salutată, în mod excepţional, cu titlul de „frumuşică“.

În spate

A mers pe lîngă grajd rămînînd în afara parcului; apoi, după ce a fost nevoit să iasă la vedere pe o esplanadă brăzdată de urme de roţi de care şi trăsuri, a luat-o printr-un fel de galerie de vegetaţie formată din plante agăţătoare care se uneau într-o boltă, susţinute de un *berceau*, la vreo doi metri înălţime. Nu văzuse niciodată o plantă ca aceea: avea frunzele mult mai mici şi mai închise decît orice altă plantă agăţătoare din cîte ştia el, cu bace foarte asemănătoare afinelor. Pe acel drum sinuos, la umbră, a fost vizitat de gîndul că fratele lui îi vine în întîmpinare: la fiecare cotitură se aştepta să-l vadă, oscilînd între curiozitate şi teamă. Apoi teama a crescut pînă într-acolo încît l-a făcut să devină conştient de alt gînd: şi anume că între *a fi văzut* de fratele lui şi *a-l vedea* era o mare diferenţă, şi că tocmai asta trebuia să încerce să facă, să-l vadă fără să fie văzut. Te uimeşte atîta precauţie, cititorul meu arogant? În mod evident, n-ai crescut la şcoala de şuturi în cur şi palme peste obraz, şcoala pentru care Gîsca Roşie era o filială abilitată să acorde diplome de primă clasă.

Ajuns la capătul a ceea ce unui parizian i-ar plăcea să definească drept un *passage*, Roderick a zărit, în sfîrşit, casa. Între el şi clădire se aflau o grădină cu o fîntînă ovală căreia-i dădea viaţă un delicat jet de apă, cîteva băncuţe, o fîşie de pietriş şi o scăriţă care i s-a părut impunătoare doar pentru că n-o văzuse încă pe cea de la faţada principală. Ceea ce vedea era de fapt corpul din spate al clădirii, fără fronton şi chenare ornamentale, fără cadranul solar şi fără mottoul latin care înfrumuseţau latura opusă şi cu majoritatea ferestrelor închise. N-avea de unde să ştie, dar singurele două cu canaturi deschise erau cele de la camera lui Michael şi de la cea a lui lady Pemberton. Ambele dădeau spre un balcon şi Roderick s-a întrebat ce efect ar fi produs moşia văzută de acolo, de la o înălţime medie, mai sus faţă de pămînt, dar mult mai jos faţă de vîrfurile copacilor.

Adevărul e că pe el, crescut în chichineţele bucătăriei de la Gîsca Roşie, chiar şi parterul, şi cu atît mai mult cel care se numeşte etajul nobil, îl impresionau din cale-afară. Apoi, brusc, fără să înţeleagă de ce, l-a cuprins o mare dorinţă de a-l revedea pe Jack.

Goticării

Cînd Peabody a primit din mîinile unui călugăr umil scrisoarea abatelui de la St Thomas, a adulmecat miros de necazuri. El, şi nu celălalt, era, de fapt, cel pe care abatele îl cunoscuse sub numele de Wallace, nume fictiv la care administratorul recurgea ori de cîte ori voia să-şi păstreze un discret anonimat. După ce a citit mesajul, neliniştea lui a crescut, pentru că, fiind nevoit să se prezinte ca Peabody, nu se mai putea prezenta ca Wallace. E adevărat că, foarte probabil, trimisul abatelui nu-l văzuse niciodată personal (manifesta mare reţinere cînd venea vorba de întrevederi), dar dacă i s-ar fi făcut o descriere detaliată? Şi de ce atîta neîncredere din partea abatelului? Întîlnirea aceea ciudată… Şi dacă era o capcană? Pentru o clipă a fost tentat să renunţe la tot, apoi gîndul la cele 25 000 de guinee a alungat gîndurile acelea urîte.

Astfel că, în seara următoare, Peabody a luat o mapă ce conţinea anumite documente şi, tocmind o cabrioletă, s-a dus la Blackstone; acolo, după ce a convenit cu birjarul să se întoarcă să-l ia peste o oră, a pornit pe jos spre abaţie, pe un drum care s-a transformat curînd într-o potecă. Era o noapte foarte senină, fără nici un nor pe cer. Luna, abia ivită de după o colină, lumina toate cele făcîndu-le să arunce umbre foarte lungi pe pămînt. Mai bine aşa, s-a gîndit Peabody pentru a se convinge că nu are nimic de ascuns, chiar dacă faptul că era singur în noapte şi *foarte vizibil*

nu-i plăcea deloc; dimpotrivă, acum că era pe cale să ajungă la locul stabilit, alegerea abaţiei i se părea absurdă, ca şi cum abatele ar fi vrut să se distreze pe socoteala lui. Doar o minte maliţioasă putea născoci încheierea unui acord comercial printre ruinele dărăpănate, obiect al superstiţiei populare la fel ca orice castel părăginit sau cimitir de ţară… Aş! Goticării bune pentru cine nu are nimic serios de făcut în viaţă…

Şi iată şi goticăriile: zidurile unei abaţii fără acoperiş, dar cu cîţiva căpriori rămaşi, cu marile ferestre sparte prin care lumina lunii pătrunde atingînd razant dărîmăturile dinăuntru şi o vegetaţie atît de haotică, încît pare turbată. Mai lipseşte un corb, s-a gîndit Peabody apropiindu-se şi, în clipa aceea, a auzit o voce foarte scăzută, ascunsă undeva în întuneric.

— Vă aşteptam.

Peabody a privit scrutător în faţă, dar n-a văzut nimic. Cînd necunoscutul a reînceput să vorbească, părea că s-a mutat în spatele administratorului.

— Trebuia să fiţi doi.

Peabody a înghiţit în sec. Brusc, era un om terorizat.

— Ce… celălalt nu a pu… putut să vină.

— Dumneavoastră cine sînteţi?

— Pea… Peabody, sînt de-ajuns eu pentru a în… încheia afacerea.

— Unde-i Wallace?

Nu înţelegea de ce Wallace era atît de important. Doar venise el, nu? Ce voiau mai mult?

— Unde-i Wallace? a repetat vocea pe un ton ultimativ. Acum Peabody era atît de înspăimîntat, că însăşi spaima lui i se părea un vis.

— A… a rămas la Fenham.

— Unde-l găsesc? Acum vocea, tot foarte scăzută, mai degrabă o şoaptă, se apropiase în spatele lui Peabody, care oricum n-a îndrăznit să se întoarcă. Cuprins de panică, a spus primul lucru care i-a venit în minte.

— Wa… Wallace nu e numele lui adevărat.

— Şi care e numele lui adevărat? – mai mult decît o şoaptă, un şuierat veninos.

— Nu… nu ştiu.

— Acum ai să mori. Ştii că ai să mori, nu-i aşa?

Peabody a încercat să se întoarcă, dar n-a reuşit, paralizat de groază. Era ceva insuportabil în vocea aceea, calmul cu care se exprima. Nu intenţii, previziuni, convingeri: descrierea pură a ceea ce e şi care, dacă trebuie încă să se întîmple, e ca şi cum s-ar fi întîmplat deja.

— Atunci, oricum, merită să-mi spui numele ăsta. Cel puţin mori mai repede.

Brusc, în panica lui nestăvilită, Peabody a fost străfulgerat de o intuiţie: căzuse în capcană! Mare intuiţie, se va spune, dar mai puţin aproximativă faţă de cum poate părea la prima vedere: şi, mai ales, vestitoare de evoluţii foarte, dar foarte interesante. Cine putea să-i vrea moartea? Astfel, cu o clipă înainte ca lama să-i spintece beregata, a avut timp să spună:

— Mo… Moriarty.

Buna dispoziţie a lui Jones

De cînd e lumea şi pămîntul, nici unul dintre muşteriii de la Gîsca Roşie nu-l văzuse niciodată pe Jones atît de bine dispus. Ce-l făcea atît de plin de vervă şi exuberant rămînea un mister, ceea ce nu-l împiedica pe cîte unul să profite de asta ca să ceară, şi în mod incredibil să obţină, o reducere la bere şi la plăcerile lui Venus. Mai informat decît oamenii aceia distruşi şi sărăciţi, cititorul meu venal ştie deja ce înflăcăra miriştile aride ale acelui deşert sentimental care era sufletul lui Jones, adică perspectiva

apetisantă de a stoarce ceva bani de la mănăstire şantajînd-o pe sora Allison. Ce s-ar fi spus la Fenham, la Downsborough, la Lyle dacă s-ar fi răspîndit vestea că mănăstirea austeră St Mary găzduia o malfroditâ, adică un monstru abominabil al naturii? Ce ar fi făcut sau n-ar fi făcut sora Allison ca să evite să fie expusă în public rasă în cap, în lanţuri, apoi să fie închisă pe viaţă în temniţele arhiepiscopului? Trebuia însă acţionat cu agerime, stabilind, înainte de toate, dacă Maica Stareţă era sau nu la curent cu lucrul acesta; apoi şi-ar fi jucat cărţile. În acelaşi timp, însă, Jones n-ar fi fost Jones dacă n-ar fi continuat să mizeze pe recuperarea medalionului: Saramură nu se mai făcuse arătase la faţă de ceva vreme, dar îi transmisese un mesaj în care-l asigura că e pe drumul bun, şi pentru moment era de-ajuns.

Şi totuşi un fenomen straniu se producea în sufletul lui Jones, care, continuînd să se gîndească la secretul lui Allison, a rămas prins în cursă ca un sturz, într-atît încît se gîndea la asta în permanenţă. Acele atribute retractile (sau, mai exact, *stimulabile* după plac) îl fascinau şi, oricît şi-ar fi impus să le judece potrivit bunului-simţ, cu fiecare fibră a lui ardea de dorinţa de a avea de-a face cu ele. Aşa că îşi imagina întîlniri amoroase pe cît de perverse, pe atît de înfocate, nu fără un bagaj adecvat de galanterii şi ambiguităţi. O malfrodită! Putea el, care avusese sute de femei de orice soi şi vîrstă, să nu aibă o malfrodită? Şi, pe deasupra, ar fi adăugat la pretenţia financiară un anumit număr de prestaţii sexuale pînă cînd i-ar fi pierit cheful. În plus, ar fi constrîns-o pe soră să facă aceleaşi lucruri cu Roşcata în faţa lui, da, era musai şi asta.

Cititorule integru, îl vei condamna tu pe bărbatul acesta pentru imaginaţia lui bogată? Vei arunca prima piatră a oprobriului? Vei aştepta în zadar dacă speri s-o fac eu pentru tine: dimpotrivă, doreşte-ţi să nu vin să te spionez ca să povestesc lumii despre tine.

O dimineaţă agitată

Cuprinsă de bănuieli cînd a văzut că doamna întîrzia să sune clopoţelul cu care o chema (sau, mai bine zis, *nu* o chema) pentru *toilette* matinală, Betty a intrat în camera lui lady Pemberton. Frigul i-a dat de înţeles imediat că dincolo de draperii fereastra era probabil deschisă, cum şi era. După ce a închis-o, i-a aruncat o privire doamnei: era palidă cum n-o văzuse niciodată şi din gura întredeschisă îi curgea un firicel de salivă; pleoapele închise păreau afundate în orbite. Speriată, Betty n-a îndrăznit s-o atingă, mulţumindu-se să o strige de două ori: chipul cadaveric nu s-a mişcat. În clipa următoare servitoarea a dat alarma: au ajuns în grabă Rachel şi Vernon, grădinarul, care în faţa acelui spectacol a sugerat în chip înţelept să se ducă să-l cheme pe administrator. În ciuda bătăilor în uşa apartamentului său şi a strigătelor, aceasta a rămas, totuşi, închisă.

O oră mai tîrziu, înştiinţat de sora Allison, înştiinţată, la rîndul ei, de Betty, Moriarty sosea însoţit de doctorul Moulden, medic apreciat din Fenham. În vreme ce o consulta pe doamnă, sau ce mai rămăsese pămîntesc din ea, Moriarty se plimba cu paşi mari în sus şi-n jos pe coridor. Nu ştiu unde eşti, se gîndea adresîndu-se detestabilului administrator, dar ai terminat-o cu furatul: de astăzi, proprietatea îi revine băiatului şi tutorilor săi, adică nouă… Cu un fior, şi-a dat seama că se gîndeşte la sine şi la sora Allison ca la o pereche căsătorită, aşa că s-a chinuit să reconvertească ideea căsătoriei în cea a unei societăţi comerciale. A scos din buzunar un sul mic de hîrtie şi l-a desfăcut pentru plăcerea de a reciti mesajul pe care sora Allison i-l trimisese de urgenţă printr-un lucrător: „S-a rezolvat. Daţi fuga la P. H.“. Citindu-l şi recitindu-l aproape că se autohipnotiza, cînd doctorul Moulden a ieşit din cameră.

— Va trăi, a spus. I-am administrat un tonic cardiac. Servitoarea va trebui să-i dea o pastilă din acestea la şase ore. Voi reveni diseară.

Zis şi plecat. Un om practic, doctorul Moulden, şi puţin enervat de acea nerăbdare palpabilă de a constata decesul.

Moriarty a rămas uluit, l-a privit încă pierdut în literele bileţelului. Apoi, puţin cîte puţin, şi-a revenit şi, cum era în natura lui îngemănată de prădător şi de om al legii, a recăpătat controlul asupra situaţiei.

— Cine a lăsat fereastra deschisă? a tunat privind-o fix pe Betty. Şi în timp ce biata fată se dezvinovăţea negînd printre lacrimi, Moriarty s-a gîndit să profite de neaşteptata absenţă a administratorului în avantajul lui.

— Atunci, dacă n-a fost nici unul dintre cei prezenţi… a început el; apoi, după a pauză calculată, s-a întors teatral spre uşa lui Peabody. Unde este administratorul? Cum de a dispărut fără să anunţe?

Cu aceste cuvinte, şi cel mai nepregătit cititor al meu probabil că a înţeles, Moriarty voia să insinueze că Peabody a fugit după ce a atentat la viaţa lui lady Pemberton: dar, în timp ce insinua asta, şi-a dat seama că o jumătate din acea ipoteză, adică fuga, trebuia să fie adevărată, nici mai mult, nici mai puţin; şi că, aşa stînd lucrurile, nimic altceva n-o putuse provoca în afară de delapidarea pe care administratorul o întreprinsese pînă în acel moment înstrăinînd terenuri, clădiri şi drepturi. Imposibilitatea de a stabili cu precizie la cît se ridica în total paguba a echivalat pentru Moriarty cu o calmare temporară: dacă va fi cazul să dispere, va dispera cînd se vor clarifica lucrurile. Şi primul pas pentru a le clarifica era să pătrundă cu forţa în camera fugarului.

După-amiază, sosind cu mult înainte de ora lecţiei, sora Allison s-a dus după Moriarty în apartamentul lui Peabody. Biroul şi dormitorul fuseseră deja răscolite de avocăţel, care, într-un delir furios, nu ezitase să sfîşie perne şi tapiţerii. Conţinutul multor sertare era răsturnat pe podea şi, în du-te-vino-ul său, Moriarty se răcorea călcînd pe el şi zvîrlindu-l în toate părţile.

— Deci? a întrebat sora cum a intrat.

— Deci, iată! a ţipat Moriarty cu o voce isterică. Aruncase la picioarele călugăriţei un ditamai volumul.

— Ce-i asta? a întrebat sora fără să catadicsească să-l ia de jos.

— Unul dintre registrele contabile! Şi aici sînt celelalte!

Ca explicaţie, era mai mult decît suficient. Nu-ţi venea greu să înţelegi că, dacă Peabody nu se preocupase să ia cu el o urmă atît de compromiţătoare a acţiunilor sale, ca să nu spun o *dovadă*, probabil că se simţea foarte sigur de fapta lui, adică aranjase lucrurile astfel încît să fie de-acum la adăpost de efectul lor. În acest punct, era justificat să presupui că avea nişte complici, persoane puternice capabile să-i asigure plecarea din ţară sau măcar dispariţia prudentă. Neliniştit dinaintea acestei idei, *dispariţia* lui Peabody, Moriarty nu-şi închipuia cît era de adevărată, dar în cu totul alt sens. Un sens pe care numai cine ştie unde se dusese Peabody îl cunoştea, şi anume Maica Stareţă.

Răsplata pentru curaj

De-acum se obişnuise şi, imediat cum era întrebat, răspundea prompt. Era tîmplar şi cele două degete îi fuseseră retezate de un fierăstrău la un banc de lucru cu pedală. În funcţie de locul în care se găsea, spunea că vine din *** sau din [x x x], avînd mereu grijă să indice localităţi suficient de îndepărtate ca nimeni să nu poată dovedi că minte. Într-un caz a inventat chiar numele unui loc: i-a ieşit un neverosimil „Diddingbly“, dar toţi rămîneau impasibili. Dormea în hanurile mai convenabile, adesea instalîndu-se pe o saltea de paie, undeva în spate, împreună cu alţi vagabonzi. Cu unul dintre aceştia a avut o altercaţie dură cînd, trezindu-se brusc, l-a văzut scotocind în paporniţa lui. Sub o pereche de ciorapi şi o

şapcă se găseau o pipă, un briceag, o busolă şi o trusă mică cu cele trebuincioase pentru cîrpit; mai la fund, o pungă mai mare cu tutun şi, sub tutun, medalionul: de aceea, cînd dormea, îşi înfăşura toarta paporniţei în jurul încheieturii.

Erau momente în care nu mai spera să-l găsească pe Roderick: dar de fiecare dată îşi mai dădea o ultimă şansă, asemenea celor care, odată ce au hotărît să se lase de fumat, amînă pînă în pînzele albe propriul ultimatum. Copii vagabonzi văzuse din belşug, murdari, înrăiţi, maturizaţi înainte de vreme, dar nici unul nu era Roderick. O dată, la Waxton, a crezut că l-a găsit: îi semnalaseră unul care, de cîteva zile, se instalase printre ruinele unei vechi mori, un soi de pisică sălbatică care azvîrlea cu pietre în oricine se apropia, chiar şi într-o bătrînică cumsecade care îi ducea supă. Înfruntînd ploaia de pietre, Jack a cucerit moara, dar băiatul acela agresiv, bineînţeles, nu era Roderick.

În acel du-te vino umblase în toate părţile, trecînd din nou prin aceleaşi locuri şi intersectîndu-se, nu o dată, cu propriul itinerar: într-o seară a ajuns la Blackstone şi, în ciuda orei tîrzii, a vrut să caute şi pe la ruinele abaţiei. Auzise mereu vorbindu-se de locul acela ca despre unul blestemat, dar ideea că un băiat curajos ca Roderick l-ar fi putut alege intenţionat ca refugiu l-a ajutat să-şi învingă teama. Ba mai mult, odată ajuns acolo, oricît l-a tulburat aspectul ruinelor, a hotărît să se oprească să doarmă sub un arc de piatră: nu şi-a închipuit nici o clipă cît de aproape se afla de corpul lui Peabody, acoperit superficial de un strat de pămînt şi de pietre.

Există o răsplată pentru curaj? Jack a crezut că da cînd, a doua zi, vorbind cu proprietarul de la Racul Beat din Leymoore, a aflat veşti despre Roderick! Sau, mai bine zis, despre un tip care avea un mesaj de la Roderick pentru el: se numea căpitanul William Bones şi locuia temporar la Călătorul Vesel din Dury. Lui Jack nu i-a venit să creadă: aşadar, băiatul trăia, era pe undeva, teafăr, da, probabil că se ascunsese ştiind că pe

urmele lui sînt oamenii ăia răi şi, neîndrăznind să se întoarcă la căsuţa de la mare (cum, de altfel, nici el nu îndrăznea), găsise un mod de a se intra în legătură cu el. Căpitanul acesta probabil că era o persoană cumsecade dacă cineva isteţ ca Roderick îl alesese pentru o astfel de sarcină: abia aştepta să vorbească cu el şi să primească mesajul, aşa că a pornit neîntîrziat spre Dury.

De veghe

În faţa acelui conac (chiar dacă, mai precis, ar trebui să spun *în spatele*), Roderick a rămas uluit o vreme, apoi a dat înapoi pieziş pînă s-a ascuns privirii în spatele unui tufiş mare de merişor. De acolo putea încă să vadă faţada, chiar dacă efectul de perspectivă turtea ferestrele. Doar două ferestre deschise, la ora aceea a după-amiezii, ceea ce însemna fie că grosul locatarilor ocupau camerele de pe latura cealaltă, fie că conacul era aproape nelocuit. Pentru o clipă s-a gîndit că singurii chiriaşi ar putea fi fratele lui şi tatăl lui, un tată misterios care, după moartea mamei sale, îl chemase înapoi pe fiul acela cine ştie de unde… Apoi şi-a zis că într-o casă ca aceea trebuia să fie şi ceva servitorime: ca să se asigure, s-a strecurat prin spatele tufişului pînă la gardul viu care însoţea zidul de incintă şi, după ce a înaintat vreo zece metri, a ajuns într-un loc din care putea să vadă şi aripa de vest. Aici erau, cu canaturile deschise, o ditamai fereastra cu balustradă la primul nivel şi două ferestruici înguste ca de pivniţă la etajul al doilea, ascunse pe jumătate de streaşina acoperişului. Era vorba de biroul administratorului (unde, înfăşuraţi într-o pînză în fundul unui dulap, alţi doi Flaxman aşteptau să fie vînduţi), respectiv de camerele lui Betty şi Rachel, întrucît cea a lui Vernon dădea în aripa

dinspre est. Roderick ştia că dacă va continua în direcţia aceea, va ieşi pe partea cealaltă, în faţă: ceea ce, pentru moment, decisese să nu facă, în speranţa de a-şi zări fratele, sau măcar pe unii dintre locatari, înainte să fie văzut.

În timp ce cumpănea astfel, una dintre ferestrele din spate s-a luminat. Era, într-adevăr, vremea înserării şi Michael aprinsese lampa ca să vadă mai bine ilustraţiile dintr-o carte. Stătea la masa lui, prea departe de fereastră pentru a putea arunca o umbră vizibilă pentru Roderick, prea singur ca să nu aparţină în întregime desenelor din cartea aceea. Roderick s-a întors în spatele tufişului fără să-şi desprindă vreun moment privirea de la geamurile acelea luminate, acoperite cu perdele din voal alb. A privit şi a tot privit: nimic. Apoi, la altă fereastră deschisă, o lucire, ca zborul unui fluture-de-varză. Era o flăcăruie de la lumînarea sorei Allison, care intrase la doamnă s-o spovedească şi s-o împărtăşească. După o clipă, fereastra a fost întredeschisă. Timp de jumătate de oră nu s-a mai întîmplat nimic, apoi o lumină a strălucit în aripa de vest: Peabody aprinsese lămpile din biroul lui ca să pregătească documentele pe care urma să le ducă în aceeaşi seară la abaţia din Blackstone. Roderick s-a postat din nou în spatele gardului viu, dar nici în dreptul acelor geamuri nu se conturau siluete. De-acum se lăsase întunericul şi era puţin probabil ca cineva să iasă să meargă în grădină sau la grajduri; se făcuse frig şi începea să bată vîntul. Tremurînd, Roderick şi-a dat seama că nu mîncase din ziua precedentă: lucrul cel mai bun, şi-a spus, era să găsească ceva prin împrejurimi şi să petreacă noaptea la adăpost, aşteptînd să-şi reia supravegherea în dimineaţa următoare.

Refăcînd de-a-ndăratelea drumul prin galeria cu vegetaţie, de-acum cufundată pe de-a-ntregul în întuneric, a ajuns la grajduri, unde ştia deja că nu se găsea nimic comestibil. S-a dus în stînga lor ca să arunce un ochi în magazia de lemne: nici acolo nimic, cu excepţia cîtorva lucruri moi şi putrede care în beznă puteau fi atît bucăţi de dovleac, cît şi măruntaiele

unui şoarece. Vîntul adusese nori groşi, aşa încît nu era nici măcar o licărire de lumină ca să se poată orienta. S-a îndreptat orbecăind spre interiorul moşiei, dincolo de magazia de lemne; după cîteva obstacole şi numeroase zgîrieturi din cauza spinilor arbuştilor aproape că s-a lovit de un perete din lemn: a pipăit pînă a dat de mînerul unei uşi. Cînd a tras spre el, a simţit că-l izbeşte un miros dulceag care i-a amintit de cel din *camera cu fructe* de la Gîsca Roşie, o odăiţă întunecoasă unde domnul Jones ţinea perele şi ienupărul de macerat pentru *ginnock*.

Roderick ajunsese, de fapt, în coliba unde, într-o vreme, se ţineau seminţele plantelor pentru grădină şi unde, acum că Pemberton House o luase serios pe calea declinului şi a delăsării, bunul Vernon ţinea vreo cîteva merişoare sălbatice de ronţăit în timpul îngrijirii a ceea ce rămăsese din grădină. Lăsîndu-se ghidat de miros, Roderick s-a năpustit asupra acelor merişoare ghiftuindu-se inclusiv cu seminţele, cotoarele şi o decentă cantitate de viermişori: şi totuşi i s-a părut o cină excelentă. Acum îi era sete şi, dat fiind că singura sursă de apă pe care o văzuse era jetul fîntînii ovale, s-a străduit să se întoarcă pînă acolo ca să-şi potolească setea. După care, cu faţa udă, s-a gîndit că lucrul cel mai bun era să meargă la culcare în fundul grajdului, la adăpostul unei grămezi de şei şi harnaşamente vechi de cînd lumea: păcat că găsise locşorul acela cînd era încă lumină, astfel că acum a trebuit să se chinuie destul ca să-l regăsească. Cum s-a întins pe paie, a şi adormit.

O jumătate de comoară

Chilia nu-i ajungea ca să-şi descarce nervii plimbîndu-se în sus şi-n jos; aşa că s-a mutat în parloar, apoi de acolo în sala sigiliului. Peabody nu

mai constituia o problemă şi, în afară de Probo, ea era singura care ştia asta. Dar în apartamentul administratorului, în afară de Flaxman, nu era nici urmă de roadele hoţiilor sale, lucru pe care nu-l prevăzuse. Nici registrele contabile – în care, de fapt, nu erau înregistrate multe operaţiuni, dar care, dacă ştiai să le citeşti, relatau o intensă activitate de lichidare – nu-ţi permiteau să ajungi la eventualii noi proprietari ai bunurilor: în privinţa asta, oricum, Maica Stareţă ştia ce voia, convinsă cum era că Peabody nu şi-ar fi asumat niciodată riscul de a-şi vedea contestate, într-o bună zi, acele proprietăţi. Nu, prin forţa lucrurilor, probabil că strînsese o jumătate de comoară gata să-şi ia zborul odată cu el la primul semn de primejdie şi, deci, nedepozitat în vreo bancă, ci acolo, cu el, sub pat, în saltea, ceva *fizic*, avînd corp, greutate şi volum, un lucru pe care ea voia să înceapă să pună mîna înainte să se dedice chestiunii moştenirii şi a tutelei. Dar Moriarty şi Allison nu găsiseră nimic. Lucru care putea fi şi ceva bun, cunoscută fiind indolenţa primului: cu condiţia, însă, ca a doua să descopere în ce loc din casă sau din grădină, de-acum nu avea îndoieli, Peabody ascunsese bogăţia aceea. Astfel, în vidul de putere care se crea, cu Peabody sub pămînt şi lady Pemberton cu un picior în groapă, nu rămînea decît să o învestească pe sora Allison cu mai multe puteri, permiţîndu-i să se ducă şi să se-ntoarcă de acolo după placul ei şi să aibă acces la orice încăpere sau mobilă sau hîrtie; în plus, chiar în seara aceea o va informa despre soarta pe care a avut-o administratorul, ceva imposibil de ascuns mai tîrziu.

Cît despre Probo, ideile Maicii Stareţe era mult mai confuze. Nu ştia de ce, dar numai gîndul la omul acela îi provoca o durere de cap… Teoretic, rămînea în vigoare îndatorirea anterioară, să găsească medalionul şi să-i elimine pe toţi concurenţii: dar omul acela era atît de imprevizibil şi atît de stăpîn pe destinul lui, că nu se putea şti ce va face. Cîtă vreme tipul acela de vînătoare îi va satisface capriciul, va persevera în această acţiune, dar numai ca unul care face ceva pentru sine şi pentru

propria plăcere; imediat ce atenţia şi dorinţa lui se vor fixa pe altceva, va uita orice înţelegere cu Maica Stareţă.

Rămînea Jones, ticălosul ăla. Tăcerea şi absenţa lui nu trebuiau s-o amăgească, pentru că oamenii de soiul ăsta, odată ce adulmecă prada, se consacră trup şi suflet atingerii scopului. Şi se mai ştia, de asemenea, că pe unul dintre ucigaşii lui tocmiţi parcă-l înghiţise pămîntul: cu siguranţă, o bucată de pămînt din apropiere.

Of, Doamne, de ce nu-i trăsneşti? s-a gîndit. Apoi a ridicat din umeri, descurajată. A privit în jurul ei: sala sigiliului avea nevoie de restaurare, pornind de la dalele care jucau sub tălpi. Da, cu averea familiei Pemberton! Da, a hotărît mintea ei avînd duritatea gheţei.

Ieşind din sală, ştia ce ar fi trebuit să facă: să controleze de la distanţă comportamentul lui Jones ca să-i anticipeze mişcările; aşadar, să reia legătura cu Roşcata.

Blackmail[12]

Nu-i venea să-şi creadă ochilor… A citit mesajul a treia oară:

soră eu sînt jones patronul dela gîsca roşie

eu ştiu că tu eşti o malfrodită şi că deşi eşti călugăriţă faci lucruri murdare cucelelalte călugăriţe şi fetele dela mănăstire

eu pot să spun tot la Maica Stareţă şi la jandarmi şi nu ştiu dacăţi convine asta

eu vreau săţi propun un pact

tu îmi dai 3 000 de guineee şi eşti drăguţă cu mine şi eu nu vorbesc în veci

promisiune de jones
ce zici dămi de ştire malfrodito

Într-adevăr, ceva incredibil… Apoi şi-a amintit de Roşcata şi furia ei a răbufnit. Tîrfa aia! Va scuipa sînge pentru asta, va sîngera pe toate găurile din corp. Dar între timp trebuia să se gîndească la nemernicul ăla. Nu-ţi trebuia mult ca să înţelegi că nu putea acţiona fără sprijinul Maicii Stareţe, de a cărei judecată morală, cunoscîndu-i caracterul pragmatic, nu-i era în mod special teamă. Mai degrabă se temea că, din considerente exclusiv politice, din respect, adică, pentru bunul renume al mănăstirii, Maica Stareţă se va răzgîndi în legătură cu desemnarea ei ca următoarea maică stareţă. Situaţia averii Pemberton era de-acum atît de încurcată, încît nu se putea descurca decît mergînd pînă la capăt de comun acord, şi asta o punea într-o poziţie de relativă siguranţă, cu atît mai mult că ea însăşi dispunea de mai multe elemente ca s-o aibă la mînă pe Maica Stareţă, ameninţînd cu dezvăluiri şi scandaluri. Un şantaj îl va contrabalansa pe celălalt, aşadar, dar problema era că ea se găsea sub *două* săbii ale lui Damocles: cea deja scoasă din teacă de Jones ăla şi cea încă în teacă a Maicii Stareţe. Care va ajunge cu siguranţă la un compromis cu ea, dar n-ar fi tolerat niciodată ca Jones să le tîrască pe amîndouă prin noroi. Prin urmare, nu erau multe opţiuni: fie să se supună lui Jones, fie să-l facă să tacă, într-un fel sau altul, cu ajutorul Maicii Stareţe. Evident, exista şi o a treia cale, cea a eliminării fizice: dar pentru asta era nevoie de personaje ca Probo, cu care numai Maica Stareţă era obişnuită.

Deci trebuia să se pregătească pentru o întîlnire chinuitoare. Deja numai ideea de a fi obligată să pronunţe în faţa Maicii Stareţe cuvîntul acela, „hermafrodită“, o neliniştea, mai ales că ar fi fost prima oară în viaţa ei. În toate celelalte cazuri nu fusese vorba de a spune, ci de a face; sau, mai precis, mai întîi de a *scoate la vedere* şi apoi a face. Iar de cealaltă parte era întotdeauna cineva mai tînăr şi mai simplu, în special

mai simplu, ca toate orfanele alea şi lucrătoarele cu care întreţinuse raporturi şi care reacţionaseră la acea apariţie cu uimirea şi supunerea cuvenite unei fiinţe superioare. În toate sensurile superioară: în grad, în funcţie, în inteligenţă, în experienţă *şi în anatomie*. Chiar şi celelalte călugăriţe, cele puţine cu care se se hazardase, în momentul decisiv rămăseseră stupefiate: şi, ca într-un pact de încredere tacit, fără să fie nevoie de rugăminţi sau ameniţări, nu vorbiseră niciodată despre asta între ele, cu atît mai puţin cu Maica Stareţă. În fine, *o supăra* verbalizarea caracterului excepţional al naturii ei, atît era de obişnuită să se regăsească în acea natură impunînd-o celorlalţi cu forţa faptelor.

Astfel, în mod fatal, mîrşav, sora Allison a început să îmbrăţişeze ideea de a rămîne fidelă metodei ei şi cu Maica Stareţă; idee dezgustătoare în raport cu aspectul fizic al Maicii Stareţe, dar, luată ca o figură geometrică sau *o situaţie*, atît de picantă, încît era aproape irezistibilă.

Mierlă, mere şi mare

Primul lucru pe care l-a văzut cînd a deschis ochii a fost o mierlă, pasărea lui preferată. Din cine ştie ce motiv, se convinsese că în apariţia mierlei, cea mai solitară dintre păsări, se ascundea vizita unei rude sau a unui prieten defuncţi. El nu se putea gîndi decît la mama lui, dar era conştient că avusese şi alte rude necunoscute. Aşa că fiecare mierlă care se oprea să-l privească putea fi un bunic sau oricine îl îndrăgise. De aceea, le saluta mereu: „Bună“, spunea şi, uneori, adăuga: „Mulţumesc“.

S-a dezmorţit, şi-a scuturat paiele de pe el, a căscat, a privit în jurul lui. Dimineaţa era în toi: locul acela trebuia să fie într-adevăr nepopulat dacă nici o voce şi nici un zgomot nu-l treziseră mai devreme. La Gîsca

Roşie, îşi amintea, era cu neputinţă să doarmă după primele semne ale zorilor: şi dacă printr-o minune ar fi reuşit, ar fi avut grijă un şut al domnului Jones să-l arunce cu brutalitate în chestia aia care se numeşte *zi*. S-a aventurat prudent afară din grajd, scrutînd împrejurimile cît mai departe posibil; dar în acea zonă a moşiei construcţiile şi plantele sălbatice limitau raza vizuală. După ce şi-a deşertat vezica peste un smoc de urzici şi a mîncat alte cîteva mere, a hotărît că era mai bine să supravegheze casa. Aşa că a străbătut din nou galeria cu vegetaţie şi şi-a reluat poziţia în spatele tufişului. De data aceasta, una din cele două ferestre era deschisă: Betty făcea ordine în camera lui Michael, la rîndul lui mutat în bucătărie ca să primească micul dejun de la Rachel, şi deschisese peste tot ca să schimbe aerul din cameră. Lui Roderick i s-a părut că vede ceva deschis la culoare agitîndu-se, ca trecerea unei fantome: era un cearşaf, scuturat viguros de servitoarea cea harnică. Uitîndu-se mai bine, a văzut că şi cealaltă fereastră era deschisă, chiar dacă puţin: în spate, însă, se întindea o draperie gri care flutura uşor în briza dimineţii. În orice caz, era a doua zi fără să se fi arătat ţipenie de om şi încă o dată Roderick a făcut în minte o comparaţie cu Gîsca Roşie, unde, de dimineaţa pînă seara, asistai la du-te-vino-ul unei lumi dintre cele mai diverse. Dar mai era ceva care lipsea din casa aceea şi din parcul acela, ceva de care lui Roderick i-a luat o bună bucată de vreme să-şi amintească: zgomotul mării, vuietele continue ale resacului şi izbiturile valurilor de stînci, un zgomot pe care-l considerase mereu neliniştitor şi care acum i se părea minunat, aproape o condiţie esenţială a vieţii.

După un timp care i s-a părut nesfîrşit (ce oră putea să fie? Opt? Nouă?) a apărut în sfîrşit cineva: era Vernon, care a ieşit din aripa de est împingînd o roabă. Roderick l-a văzut dispărînd după copaci, spre zidul din partea cealaltă. În scurtă vreme, grădinarul a reapărut ţinînd un iepure de urechi, nu se înţelegea dacă mort sau paralizat de frică. Roderick, hîrşit în anii de trudă la Gîsca Roşie, a stabilit imediat că omul acela ieşise să

arunce gunoiul din casă şi ducea acum în bucătărie piesa de rezistenţă a mesei de prînz: un prînz chiar sărac dacă trebuia să ajungă la mai mult de trei persoane… În realitate, iepurele acela era destinat doar burţilor a două persoane: Michael şi administratorul, dat fiind că lady Pemberton trăia numai cu tot felul de zemuri, iar servitorimii îi era îngăduit să mănînce carne o duminică da şi una nu. În orice caz, închipuindu-şi iepurele acela înăbuşit cu cartofi şi ceapă, Roderick a simţit în gură o apă acră ca lămîia.

Şi acum pregăteşte-te pentru o scenă importantă, cititorule, pentru că, la vreo zece minute după trecerea lui Vernon, la fereastra mai larg deschisă a apărut cineva. O persoană, mică însă, o persoană care era un copil. Un copil ca el, cam de aceeaşi vîrstă. Fratele lui! Roderick a încercat să se entuziasmeze sau să se emoţioneze, dar ceva îi topea elanul, ca şi cum în momentul acela analiza ar fi contat mai mult decît afecţiunea. Şi analiza rece îi spunea că ceva nu se potrivea. Copilul acela putea să aibă cel mult un an în plus faţă de el, numai că el n-o văzuse niciodată însărcinată pe mama lui şi, în orice caz, în fine, la aşa mică distanţă ceva ar fi ştiut el… Mister… Al doilea „cadou“ al analizei a fost ideea că, aşa stînd lucrurile, creşteau şansele ca ei doi să fie fraţi şi dinspre tată, ceea ce Roderick, cunoscînd ocupaţia mamei lui, exclusese întotdeauna. Dar îi făcea plăcere să aibă un frate în loc de un frate vitreg? Ei bine, nu ştia, elanul său stins continua să-l încurce, ca o ancoră care ţine în loc o corabie. Dar ce făcea copilul acela? Nimic, ieşise pe balcon şi privea afară într-o direcţie nedefinită, cu mîinile sprijinite pe balustradă. În scurt timp s-a întors înăuntru, închizînd canaturile ferestrei. Nimic, într-adevăr.

Aşteptare

Cu permisiunea tacită a Maicii Stareţe, Moriarty continua să caute prada sub privirea respectuoasă şi perplexă a servitorilor. În apartamentul lui Peabody, întors pe dos, nu se găsea nimic; nimic nici în cabinetul privat al răposatului lord Pemberton, nimic în bibliotecă, nimic în salonul de dans, nimic în salonaşul roz şi nici în cel verde, nimic în galerie, nimic în cele două garderobe. Flerul îi spunea că era exclus ca Peabody să fi avut suficient umor şi suficient curaj să ascundă banii în camera lui lady Pemberton sau în cea a nepoţelului, cele două victime ale sale: rămîneau, deci, camerele servitorilor (dar numai în cazul puţin probabil al unei complicităţi), bucătăria, cămara, spălătoria, camera de călcat şi pivniţa; şi, bineînţeles, toate construcţiile din grădină, pe lîngă grădina însăşi şi pădure, adică sub pămînt, se înţelege. Din motive evidente, nu putea să se lase ajutat de servitori, a căror simplă prezenţă era de-ajuns ca să-i stingherească mişcările: şi în ritmul acela căutarea lui se anunţa lungă şi obositoare. Dar nu oboseala îl speria cît trecerea timpului, pentru că fiecare oră care se scurgea era o oră în avantajul lui Peabody: aşa gîndea, neştiind că era doar în avantajul viermilor.

Aşadar, în timp ce Moriarty cotrobăie pretutindeni întorcînd totul cu fundul în sus, Jones aşteaptă încrezător răspunsul sorei Allison, iar la Călătorul Vesel căpitanul Billy Bones aşteaptă cu aceeaşi încredere sosirea unui băiat sau a unui bătrîn. Sora Allison aşteaptă momentul propice să vorbească cu Maica Stareţă, care aşteaptă veşti de la Moriarty şi chiar de la sora Allison în privinţa sumei sustrase de Peabody. Numai lady Pemberton nu aşteaptă nimic: nici moartea, la care însăşi slăbiciunea ei o împiedică să se gîndească, şi nici viaţa, de la care nu mai are ce să ceară. În bucătărie, bătrîna Rachel aşteaptă ca Vernon să termine de jupuit iepurele, în timp ce Betty aşteaptă sunetul clopoţelului doamnei. Şi aşa e

oriunde în lume, pentru oricine, de la începuturi: gîndeşte-te la tot, cititorule ameţit, însumează aşteptările tuturor în toate epocile şi ţările şi te provoc să nu-ţi imaginezi planeta noastră ca pe o minge proiectată în neant de nerăbdarea tuturor şi a toate cele de a ajunge mai departe, încă puţin mai departe, nerăbdarea acelui lucru, da, cel pe care-l aştepţi şi tu.

Doolan

În mai puţin de o oră ar fi ajuns. Era tot mai nerăbdător să primească mesajul acela din gura căpitanului Bones (înlătura posibilitatea ca Roderick să fi putut lăsa ceva scris) şi, între timp, se întreba: căpitan de ce? De fregată? Probabil că era la pensie dacă stătea la Dury, însă graţie cunoştinţelor sale putea să-i fi făcut rost lui Roderick de o îmbarcare, cine ştie, poate că în momentul acela tînărul lui prieten era în larg, ocupat cu înfăşurarea cordajului sau cu robotitul prin cambuză… O voce de mojic a curmat brusc aceste consideraţii.

— Stai pe loc!

De după tufişul de la marginea cărării s-a ivit un om înarmat cu cuţitoiul acela pe care marinarii îl numesc spangă.

— Desaga, a poruncit necunoscutul. Jack a strîns-o instinctiv la piept. Celălalt a fluturat spanga prin aer vrînd parcă să sugereze mişcarea pe care tăişul urma s-o facă în maţele lui. Paralizat mai mult de surpriză decît de teamă, Jack a lăsat să i se smulgă desaga din mîini.

— Şi-acum să vedem ce ascunzi tu acolo înăuntru, a făcut omul aşezîndu-se pe călcîie şi răsturnînd pe pămînt conţinutul paporniţei. Jack s-a întins spre punguţa cu tutun, dar individul l-a împiedicat arzîndu-i o palmă.

— Să nu mai încerci aşa ceva, bătrîne, sau nu mă cheamă pe mine Doolan dacă nu-ţi spintec burta în două.

Scotocind în grămada mizeră de lucruri, agresorul a deschis săculeţul cu tutun şi şi-a băgat nasul înăuntru.

— Ăsta-i tutun? Beah! Parcă e fîn macerat în pipi. Şi asta ce-i?

Pe dinafară degetele lui simţiseră în săculeţ ceva tare. După o clipă, Doolan se ridicase în picioare şi strîngea în pumn medalionul, suflînd peste el ca să dea la o parte firicelele de tutun.

— Ia te uită, ia te uită, ia te uită… Chiar că-i un lucruşor drăguţ, ce caută la un zdrenţăros ca tine? Cred că l-ai furat, ă, zi-mi drept…

— Nu! Eu… eu…

Nu ştia ce să spună. Nu ştia nici măcar de ce medalionul era atît de important, dar îi văzuse pe oamenii ăia în acţiune şi ştia că soarta lui Roderick depindea de obiectul acela. Aşa că s-a agăţat de singura imagine cu autoritate de care dispunea, căpitanul William Bones.

— Nu e al meu, i-l duc căpitanului Bones, care mă aşteaptă la Călătorul Vesel din Dury, a spus dintr-o răsuflare.

Celălalt l-a măsurat din cap pînă-n picioare, apoi şi-a băgat medalionul în buzunar.

— Căpitan pe dracu'! a exclamat. Tu eşti un hoţ şi ăla e complicele tău, numai baliverne! Dar o să i-l vînd eu, fii sigur de asta!

Spunînd acestea, i-a tras o lovitură zdravănă în tîmplă cu mîna care strîngea spanga. Jack a căzut lat pe cărare, de-a curmezişul, fără simţire. Aşa înţelegi şi tu, cititor clarvăzător, că marinarul nostru n-a apucat nici măcar să înceapă să însăileze reflecţiile filozofice demne de această întîmplare, fiind vorba, tocmai, de un caz, cum ar spune un învăţat de la Oxford, de *eterogeneză a scopurilor*: posibilitate care se confirmă mai des decît s-ar crede şi la care, cînd întîlneşte un miel, lupul ar trebui, din cînd în cînd, să se gîndească.

Confesiunea sorei Allison

Spre ghinionul sorei Allison, Maica Stareţă era la distanţă de cîteva galaxii de tentaţiile trupeşti. Dacă asta ţinea de credinţa şi de caracterul ei sau, dimpotrivă, de faptul că cedase prea mult tentaţiilor într-o perioadă anterioară a vieţii sale, nu stă în intenţiile mele să dezvălui, aşa cum cititorul a fost deja prevenit. Astfel, cînd sora Allison a început să vorbească ciudat, luînd-o pe după piersic şi cu aluzii, cu momente de reticenţă stînjenită şi altele cu clipiri din ochi statisfăcute, pur şi simplu n-a înţeles. Dar cînd sora i-a luat o mînă, mîngîindu-i dosul noduros cum ar fi făcut un bărbat, a început să intuiască ceva. Conform planului sorei Allison, gestul acela ar fi trebuit să declanşeze un lanţ de alte gesturi, alternative şi reciproce, care ar fi dus la adevăratul început al *chestiei*, şi, la un moment dat, prin miraculoasă epifanie, ar fi apărut surpriza, primită cu un „ah“ şi un „ii“ de uimire.

Lipsa de reacţie a Maicii Stareţe a lăsat-o pe soră interzisă. Nu voia sau nu înţelegea? Maica Stareţă îşi retrăsese mîna şi acum o privea. A încercat să-i zîmbească, dar cealaltă a rămas impasibilă. Aşa că sora s-a resemnat şi s-a mărginit să vorbească. Începuse deja să mărturisească unele greşeli cu fetele de la mănăstire, oricum, şi încă nu se hotărîse pînă unde să împingă confesiunea. Şantaj contra şantaj, era plauzibil ca Jones să încerce să profite chiar şi numai bazîndu-se pe acele prime elemente: dar dacă Maica Stareţă ar fi vrut să vadă mesajul acela cu ochii ei? Sau din contră, dacă decisese să nu dea importanţă şantajului pentru că dintotdeauna mănăstirile îi hrăneau pe oamenii neînsemnaţi cu zvonuri de tipul acela? În acest caz, Jones ar fi dezlegat sacul *coram populo* şi, în acel moment, arhiepiscopul ar fi trebuit să ceară o anchetă şi, pentru ea, un examen medical: şi, dat fiind că zvonurile (sau mai precis *trîmbiţările*) pot fi tăgăduite cu o ridicare din umeri, dar raportul medicului nu, nu

putea să-şi asume acel risc. Prin urmare, a continuat cu mărturisirea pînă cînd a pronunţat cuvîntul fatidic, „hermafrodită“; după care i-a arătat Maicii Stareţe biletul lui Jones.

Prima reacţie a Maicii Stareţe a fost de veselie.

— Animalul ăla, uite cum scrie!

Apoi vibraţia aceea s-a stins şi a lăsat locul unei atitudini gînditoare, ameninţătoare. Maica Stareţă era absorbită de propriile cugetări ca şi cum sora Allison n-ar fi existat, pînă în punctul în care aceasta din urmă, obişnuită să se considere o minune a naturii (ceea ce, în realitate, i se poate recunoaşte fără dificultate), şi-a simţit orgoliul rănit. Cînd a reînceput să vorbească, Maica Stareţă îşi regăsise fermitatea.

— Sînteţi o nenorocită, a spus cu voce tăioasă, dar de lucrurile astea veţi da socoteală Domnului. Ce faceţi cu alte femei şi cu fetele nu mă interesează. Acum trebuie să ne gîndim la omul acela. Dacă n-ar fi la mijloc Pemberton House, am putea să-i dăm cîte ceva, din cînd în cînd, dar, cum a pus şi el ochii pe moştenire, nu se va mulţumi şi nu va înceta să ne şantajeze pînă cînd nu va băga în buzunar ultimul bănuţ. Am putea…

Gîndul la Probo o redusese la tăcere. Să-l omoare pe Jones ar fi fost calea cea mai simplă, dar trebuia să se gîndească şi la Roşcată, cu condiţia să nu fi vorbit şi cu alţii. Şi pentru că, independent de ultimele evoluţii, decisese să reia legătura cu femeia aceea, a cumpănit mai bine posibilitatea de a se folosi de ea împotriva lui Jones. În cazul acesta, trebuia să-i propună o compensaţie adecvată, dar la asta s-ar fi gîndit mai tîrziu…

— Da…? a intervenit sora Allison.

— Hm? O, nimic, nimic, mă gîndeam… Îl ştiţi pe domnul Leach?

Domnul Leach, după cum cititorul mai puţin distrat îşi va aminti, era unul dintre întreprinzătorii aceia respectabili care, la termenul anual, se prezentau pe maidanul din spatele mănăstirii ca să recruteze noi angajate dintre fetele crescute de călugăriţe.

— Da.

— Bine, atunci faceţi în aşa fel încît chiar astăzi să discutaţi cu el. Mergeţi.

Rămasă singură, sora Allison nu ştia dacă să se bucure pentru depăşirea nedureroasă a acelui obstacol sau să se simtă descurajată din cauza dezinteresului total arătat de Maica Stareţă în legătură cu secretul ei. Nu se îndoise niciodată că este o fiinţă scandaloasă, menită să provoace pasiuni extreme precum entuziasm sau groază, dorinţă sau ură, iar acum descoperea că putea să stîrnească şi indiferenţă. A şovăit cîteva clipe, apoi s-a descurajat.

În acel moment

În dimineaţa aceea, menită să rămînă memorabilă, Michael a ieşit pe balcon să privească cerul şi copacii. Încerca să-şi dea seama dacă pe o anumită creangă a unui anumit stejar era sau nu un cuib de păsări, cînd atenţia i-a fost atrasă de un tropăit de paşi urmat de zgomot de uşi trîntite. S-a întors în cameră şi s-a apropiat de uşă: Betty urla ceva la parter, apoi a auzit şi vocile lui Rachel şi Vernon. A întredeschis uşa ca să se uite pe hol: servitorii urcaseră la etaj şi băteau la uşa domnului Peabody, strigîndu-l cu voce tare. Apoi nu s-a mai întîmplat nimic vreo oră: servitorii dispăruseră şi casa se cufundase din nou în tăcere. După ce a trecut acel interval de timp, Michael a auzit alte voci, de bărbaţi; întredeschizînd din nou uşa, l-a văzut pe domnul Moriarty însoţit de un bărbat mai în vîrstă, cu o valijoară în mînă. Acesta din urmă a intrat la doamna, în timp ce primul a început să se plimbe în sus şi-n jos pe coridor. Apoi uşa doamnei s-a deschis şi bărbatul în vîrstă a reapărut.

— Va trăi, i-a spus domnului Moriarty. I-am administrat un tonic cardiac. Servitoarea va trebui să-i dea o pastilă din acestea la şase ore. Voi reveni diseară.

— Cine a lăsat fereastra deschisă? a tunat domnul Moriarty; imediat după a auzit-o pe Betty care zicea ceva văicărindu-se.

— Atunci, dacă n-a fost nimeni dintre cei prezenţi…, a reluat Moriarty. Unde este administratorul? Cum de a dispărut fără să anunţe?

Apoi, cîteva minute mai tîrziu, cu ajutorul unui drug de fier, Vernon spărgea broasca de la uşa domnului Peabody, din al cărui apartament, în orele următoare, au ajuns la Michael zgomote de lucruri aruncate pe jos, bufnituri, pocnituri, sfîşieri. Probabil că se întîmplase ceva grav, fiindcă nimeni n-a venit să-l cheme la prînz, deşi Betty îl anunţase că pregăteşte un iepure suculent. Către ora trei, mult mai devreme faţă de ora lecţiei, a sosit sora Allison, al cărei pas nervos Michael l-a recunoscut şi fără să tragă cu ochiul. Probabil că intrase şi ea în apartamentul domnului Peabody, pentru că, imediat, Michael a auzit discuţii aprinse cu domnul Moriarty. Dar ce se întîmpla? Ar fi vrut să iasă şi să afle, dar ştia că dacă ar fi fost găsit afară din camera lui fără să aibă permisiunea, ar fi fost pedepsit, cu atît mai mult acum, cînd era şi sora aici. Aşa că s-a întins pe pat cu mîinile încrucişate la ceafă şi şi-a lăsat privirea să se piardă dincolo de micile pete de umezeală obişnuite dintr-un colţ al tavanului şi să urmărească sinuozitatea chenarului ornamental în stil rococo al dulapului.

Un tropăit de paşi l-a avertizat că domnul Moriarty şi sora Allison coborau. S-a întins arcuindu-şi spatele, apoi s-a ridicat căscînd. Sora Allison voia să pună mîna la gură cînd căsca, dar poate că atunci cînd era singur putea şi să n-o facă: simpla îndoială a fost oricum de-ajuns să-i întrerupă căscatul la jumătate, transformîndu-l într-un soi de horcăit. Cu toată agitaţia aceea, nu ştia dacă Betty va veni să-i spună că avea voie să se ducă în grădină. În fond, ştia foarte puţin, începînd cu motivul pentru care trebuia să se numească Roderick şi să trăiască în locul acela, fără să

vadă niciodată pe nimeni în afară de sora Allison, de Betty sau de Rachel sau de doamna cînd intra în camera ei să-i ureze noapte bună. În sinea lui aşa îi spunea, doamna, pentru că nu reuşea să se gîndească la ea ca la bunica lui. Nu că ar avea vreun bunic real la care să se raporteze: dacă-i pe-aşa, nu avea nici părinţi, lucru care făcea din el o entitate cosmic *singură*; nici nu cunoscuse, cînd era la mănăstire, pe nimeni care să aibă familie sau *o bucăţică* de familie. Dar ştia, pentru că văzuse asta cu propriii lui ochi în lungile zile petrecute la mănăstire şi apoi acolo, la conac, cum lucrurile generează alte lucruri, seminţele, crengile, păsările, mormolocii, ouăle, cuiburile, totul era confuz, dar elocvent, într-un lanţ continuu, apa, rugina, muşchiul, gheaţa, apa, aburul, viermele mîncat de furnici şi persoanele din tablouri, bătrîni, copii, soldaţi, cîinii şi pisicile, era o mare mulţime de fiinţe legate între ele, în lume, numai el deoparte, un lucru uitat, fără măcar un loc numai al lui unde să se ascundă, o vizuină, galeria subterană a unei cîrtiţe… Fără să bage de seamă, dăduse la o parte draperia de la fereastră şi se uita afară şi, în acel moment, a văzut pe cineva traversînd grădina în fugă.

Sub salcie

La un moment dat, se întîmplase ceva: la cealaltă fereastră deschisă, iţindu-se de după perdeaua gri, apăruse servitoarea care, după ce a scos capul afară o clipă, a închis geamurile. Au mai trecut cîteva minute şi i s-a părut că din casă răzbăteau nişte ţipete, apoi, din nou, nimic. Dar ce casă era aceea? Ajunsese, într-adevăr, în locul potrivit? S-a întrebat dacă bătrînul Timothy, în seara aceea, nu rostise alt nume sau dacă el nu înţelesese bine din cauza vîntului. În orice caz, se săturase să stea numai

acolo, în spatele tufei de merişor: aşa că s-a aventurat în loc deschis ţinîndu-se la distanţă şi înaintînd de-a lungul gardului viu pînă dincolo de punctul în care se oprise data trecută. A analizat noua poziţie: apărat de crengile atîrnînde ale unei sălcii (din specia pe care botaniştii o numesc *japoneză*), adică apărat mai bine sau mai rău după capriciile vîntului, ajunsese în faţa aripii de vest a casei, cea spre care se deschidea marea fereastră de la biroul lui Peabody. I-a consacrat acelei poziţii nu mai mult de o oră, apoi ar fi îndrăznit şi mai mult încercînd să facă astfel încît să poată vedea faţada principală a clădirii, pe a cărei uşă cineva ar fi trebuit, fără îndoială, să iasă sau să intre.

S-a ghemuit rezemîndu-se de trunchiul salciei, cu capul dat pe spate pentru a contempla bolta aceea verde, închisă la culoare în unele locuri şi aproape transparentă în altele, ca şi cum ar fi fost făcută din sticlă. Încă o dată s-a dus cu gîndul la Jack, într-atît încît, atunci cînd la graniţa dintre lumină şi umbra aruncată de salcie a apărut o mierlă, nu a salutat-o, fiindcă asta ar fi însemnat s-o recunoască drept o persoană defunctă, o persoană care ar fi avut multe şanse să fie bătrînul pescar.

Era gata-gata să se ridice în picioare cînd marea fereastră s-a deschis cu zgomot. Din interior au răzbătut voci agitate, apoi pe balcon a apărut un domn înalt şi slab care purta o manta violet lungă şi largă. A privit în jurul lui nervos, apoi a intrat înapoi: imediat, Roderick a auzit o serie de lovituri şi de bufnituri, de parcă ar fi trecut o trupă de soldaţi nedisciplinaţi. S-a gîndit în treacăt că toată agitaţia aia era din vina fratelui său şi i s-a făcut milă de el. Pentru prima dată a luat în considerare posibilitatea că a fi adoptat în locul acela nu era mare scofală şi că, în fond, viaţa era mai bună la Gîsca Roşie, cel puţin cît trăise mama lui. Gîsca Roşie, casa aceea şi, în centru, mama lui: prea puţin ca să scoată din asta un desen, ca şi cum ai avea trei oscioare de pescăruş la dispoziţie. Desigur, dacă voia, ar fi putut să facă rost de altele, medalionul, de exemplu, şi oamenii aceia care-l căutaseră, şi domnul acesta îmbrăcat în

violet, dar tot era prea puţin. S-a gîndit cu afecţiune la Grasă, dar ea nu era direct implicată în desen. Şi vocea aceea joasă pe care o auzise la adăpătoare, chiar înainte să fugă, a cui era? Aşa hoinărea mintea lui Roderick, ca o albină care savurează cele mai bune flori, foarte departe de bănuiala că cheia pentru toate, osciorul care ar fi ţinut laolaltă toate celelalte oscioare dîndu-le un sens, era chiar el, Roderick.

Între colegi

După ce băgase moneda în buzunar, mucosul ăla dezgustător o tulise în localul Vestea cea Bună, unul dintre cele mai rău famate din Fenham. O clipă mai tîrziu, l-a văzut ieşind în compania proprietarului, domnul Rupert Leach.

— Ce onoare, soră! a spus acesta văzînd-o pe sora Allison care-l aştepta ţeapănă pe trotuarul de vizavi. Cărui lucru o datorez? a adăugat însoţind întrebarea cu o flegmă pe pavaj, după bunul său obicei.

Fără să deschidă gura, sora a făcut semn din bărbie în direcţia unei străduţe în curbă care pornea din drum, apoi a luat-o într-acolo. Leach a urmat-o ca un căţeluş, în timp ce ştrengarul se îndepărta aruncînd moneda în sus şi lăsînd-o să-i cadă în palmă. Cînd curba pe care o făcea străduţa a pus-o la adăpost de privirea indiscretă a celor care treceau pe drum, sora Allison s-a oprit. În clipa în care Leach a prins-o din urmă, a început să vorbească, dar pe noi nu ne va interesa conversaţia lor, nerăbdători cum sîntem să vedem consecinţele ei: iată-ne, de fapt, la Gîsca Roşie, un local de care poate că am stat prea departe, aşa că acum tare mai simţim că ne relaxăm în atmosfera aceasta de alcool şi grăsime, în duhoarea muşteriilor şi gustul aspru al *ginnock*-ului. Aşezat la o măsuţă instabilă, Leach soarbe

dintr-o halbă de bere. Aşezat în faţa lui, Jones îl studiază cu ochişorii lui pătrunzători. Bărbatul acela, sau mai bine ar trebui să spunem *colegul* acela, tocmai i-a cerut ceva neobişnuit: adică să poată să se distreze la etaj cu una dintre fetele lui (neobişnuit, se înţelege, luînd în considerare profesiunea domnului Leach, care, fiind întru totul similară celei a proprietarului de la Gîsca Roşie, îl punea în poziţia de a se putea bucura de aceleaşi plăceri gratuit şi fără deranjul de a bate drumul). Doar dacă, s-a gîndit Jones, se săturase de prefăcutele lui şi îi venise cheful să încerce vreo *prospătură*. În cazul acela, nimic ciudat, chiar dacă cererea lui Leach nu se oprea aici: pretindea, într-adevăr, să se întreţină, ce să vezi, tocmai cu Roşcata, care, e adevărat, nu renunţase la menirea ei, dar, în fine, era îndeobşte cunoscut că, într-un anume sens, putea fi chiar considerată femeia lui, astfel că doar cei mai înstăriţi dintre muşteriii de la Gîsca Roşie, adică cei mai puţin zdrenţăroşi, şi-o puteau permite, din simplul motiv că tariful ei era dublu faţă de tariful obişnuit.

— Te costă tariful dublu, i-a spus colegului fără să specifice suma.

— S-a făcut, a răspuns Leach încheind înţelegerea cu o rîgîială atît de sonoră, încît un beţiv prăbuşit peste masă şi-a ridicat o clipă capul. Tarif dublu sau triplu să fie, sora aceea îi promisese o asemenea recompensă, încît i-ar fi îngăduit să-şi satisfacă pofta şi de mai multe ori dacă i-ar fi plăcut.

Aşa că, nu pe deplin convins, Jones a chemat-o pe Roşcată spunîndu-i să-i ceară lui Molly s-o lase în camera ei.

Să trecem peste ce se întîmplă în această cameră, cititorul meu pudibond, vrei? Bine, iată-ne în momentul în care Roşcata aude că i se oferă, pe lîngă o sumă rezonabilă de bani, o slujbă foarte comodă la mănăstire, chiar cea de şefă la bucătărie, cu o cameră doar pentru ea şi respectul nu doar al lucrătoarelor, ci şi al călugăriţelor: şi recunoştinţa veşnică, se subînţelege, a Maicii Stareţe şi a celei care, într-o zi, îi va lua locul, sora Allison.

— Harma frodita!

— Cum?

— O… nimic, nimic, îmi spuneaţi de sora Allison.

— Întocmai. M-a trimis să-ţi spun că oferta va fi onorată numai cu condiţia să o pui pe Maica Stareţă în poziţia de… hm, a-şi scoate paguba, în ce-l priveşte pe Jones, pe baza a ceea ce-i vei oferi tu…

— Adică?

— Păi, zvonuri, bîrfe… secrete de-ale lui Jones pe care numai tu le cunoşti, lucruri ruşinoase, încît lumea nu le ştie…

Ia te uită! s-a gîndit Roşcata. De o parte sora-bărbat şi de cealaltă… Sigur că avea de oferit lucrul ruşinos, jocul lui Jones! Însemna că acum ar fi fost ea cea care se va juca…

— Dar, a intervenit, chiar dacă spun ceva, cine va avea încredere într-una ca mine? Va fi cuvîntul meu împotriva cuvîntului lui Jones, nu?

— Zici bine, micuţo, a observat Leach trăgîndu-şi nădragii. Dar dacă lucrul acesta ar putea, cum să-ţi zic… să fie arătat sau auzit de un martor, pe ascuns… unul de-al cărui cuvînt nu s-ar putea îndoi nimeni, atunci… m-ai înţeles?

Înţelegea, dar îi scăpa sensul general al operaţiunii. Era o chestiune între mănăstire şi Jones sau avea legătură numai cu viciul sorei Allison? Dimpotrivă, pe moment i s-a părut aproape evident că martorul trebuia să fie chiar sora, care, la un anumit moment, ar fi ieşit din ascunzătoare ca să participe la jocul lui Jones, în trei… În orice caz, pe ea nu trebuia s-o intereseze, pentru că odată reprimită la mănăstire, Jones nu i-ar mai fi putut face nimic; şi apoi, cînd s-a mai pomenit o prostituată care să despice firul în patru? Să profite de orice şi să trăiască de pe o zi pe alta, asta învăţase. Aşa că i-a povestit despre jocul lui Jones lui Leach, care, îngroşînd nuanţele şi adăugînd unele detalii inventate de el (dintr-o pură pornire fantezistă, se înţelege), i-a spus sorei Allison, care i-a spus Maicii Stareţe, care s-a bucurat foarte mult.

Pivniţa

După ce a cercetat şi spălătoria, şi camera de călcat, Moriarty a atacat cămara; apoi, îndepărtînd-o pe Rachel, s-a dedicat bucătăriei: absolut nimic, dacă lăsăm deoparte un borcan plin cu monede de mică valoare care s-a dovedit că-i aparţine bucătăresei. După-amiază, Moriarty a inspectat, fără succes, grajdurile, joagărul, spălătoria exterioară, şopronul cu fructe; apoi, sub privirile uimite ale lui Vernon, a început să caute urme de săpături în grădină şi la marginea pădurii. De mai multe ori a crezut că a nimerit la ţintă, dar Vernon îl dezamăgea mereu, atribuind cîrtiţelor mormanele de pămînt date la o parte şi, într-un caz, îngropării – pe care o făcuse cu mîna sa – a scheletului lui Floyd, ultimul dintr-o serie glorioasă de cîini de vînătoare care îi aparţinuseră defunctului lord Pemberton. Într-un sfîrşit s-a lăsat păgubaş, în sensul că a recunoscut în sinea lui inevitabilitatea a ceea ce pînă în momentul acela evitase în mod scrupulos: să coboare în pivniţă.

Dacă te întrebi care era motivul acestei îndelungi şovăieli, îţi voi face pe plac, cititorul meu nesătul: lui Horace Moriarty îi era frică de întuneric. O frică ancestrală, categorică şi absolută, iar dacă vrem să-i desluşim pricina, va trebui să ne întoarcem la copilăria lui şi la cîteva evenimente atît de îndepărtate în timp, că el era primul care nu-şi mai amintea de ele. Îşi amintea însă partea lor iraţională, că nu putea sta pe întuneric, sau în *proximitatea* acestuia, fără să fie scuturat de o nelinişte care se revărsa ca o maree. Cu atît mai mult cu cît, adăugăm noi, acel întuneric special pe care îl prezentau pivniţele, mai ales cele care se caracterizau printr-o arhitectură gotică aşa cum se vede în gravurile nemuritorului Piranesi. Şi tocmai aşa era pivniţa de la Pemberton House, imensă şi complicată, cu tranşee întortocheate şi diferenţe de nivel care te obligau să te apleci, apoi, dintr-odată, spaţii deschise enorme, săli boltite cu coloane şi încîlceli de

lanţuri şi cîrlige, şi peste tot nişe, dulapuri în perete, chepenguri, bazinaşe din piatră, zăcători, butoaie, lăzi: şi nici o suprafaţă care să nu fie mucegăită şi putredă. O lumină firavă se filtra prin nişte ferestruici şi gratii care dădeau la exterior, nu suficient pentru a te putea descurca fără un felinar sau un sfeşnic. Mai mult: după moartea lordului Pemberton, aproape nimeni nu mai punea piciorul acolo, aşa încît naturii oricărei pivniţe care se respectă i se adăugau stricăciunile timpului, ghirlandele de pînze de păianjen, mucegaiul, rugina; pe lîngă ocuparea acelui pămînt al nimănui de către o discretă armată de şoareci şi lilieci. Tot ce trebuia, în fine, ca să terorizeze un om ca Moriarty, care încă ezita ce să facă: să se hotărască să coboare sau să renunţe la banii pe care, de-acum era convins de asta, Peabody îi ascunsese acolo jos?

Astfel, la două zile după acea dimineaţă fatală, Moriarty a intrat în camera lui Michael după ce şi-a dres glasul.

— Cum se simte astăzi omuleţul nostru, ei? a spus pe un ton jovial.

Michael l-a privit uimit, apoi a făcut o faţă de genul: cum vreţi să se simtă?

— Dragă Roderick, a continuat Moriarty aşezîndu-se pe un colţ al patului, îmi pari un băiat destul de isteţ ca să-mi poţi da o mînă de ajutor, da, chiar un băiat isteţ, îmi aminteşti de mine cînd aveam vîrsta ta. Aşadar, a continuat punîndu-şi picior peste picior, este vorba despre o vînătoare după comoara din pivniţă, ce zici de asta?

Michael l-a privit întrebător.

— Ah, da, nu vorbeşti. Cu atît mai bine pentru expediţia pe care o am în minte. Şi… uitam partea cea mai importantă, cînd vom găsi comoara, îţi va reveni o parte frumuşică din ea, da, dom'le, chiar o sumă frumuşică! Şi chestia va rămîne între noi, ne-am înţeles?

Moriarty a pronunţat acel *ne-am înţeles* atît de categoric, că lui Michael nu i-a rămas decît să dea din cap. După o jumătate de oră era în pivniţă, cu un felinar în mînă, singur.

În jos pe jgheab

Mai mult epuizat decît dezamăgit după a doua zi de aşteptare zadarnică, la apus Roderick a părăsit salcia şi, ţinînd cont de tăcerea deplină şi de absenţa oricărui semn de viaţă, s-a apropiat de aripa de vest a casei. Astfel, tot şovăind, la jumătatea drumului şi la loc deschis, în ultimul moment ar fi luat-o probabil spre stînga, spre şopronul cu fructe, cînd privirea i-a fost atrasă de ceva care se mişca la baza casei, mai mult sau mai puţin sub balconul lui Peabody. A mai înaintat cîţiva paşi: era vorba de un şoricel de cîmp care, după ce, la rîndul său, îl privise fix pe Roderick, cu mustăţile tremurînde, a dispărut printre zăbrele. La Gîsca Roşie nu exista pivniţă, dar Roderick avea suficientă imaginaţie ca să-şi închipuie una: chiar dacă nu aşa de mare ca aceea, a cărei întindere corespundea întregului plan al clădirii, ba, datorită ferestruicilor şi gratiilor, îl depăşea cu aproximativ un metru pe fiecare latură. A apucat de zăbrelele alea şi a tras: cu un vaiet, grătarul a ieşit uşor din locul lui, murdărindu-i mîinile de rugină. Privind în jos, nu se vedea nimic, în afară de începutul a ceea ce arhitecţii numesc un *jgheab*. Era destul de slab şi mărunţel ca să se strecoare prin deschizătură, dar nu ştia de la ce înălţime ar fi căzut: în orice caz, a apucat din nou grătarul ţinîndu-l deasupra capului ca pe un acoperiş, după care, stînd pe marginea deschiderii cu picioarele atîrnîndu-i înăuntru, şi-a dat drumul pe panta providenţială. Cu un zăngănit puternic, grătarul s-a înţepenit deasupra lui, iar el a rămas atîrnat ca o şuncă la uscat. S-a legănat puţin, apoi a dat drumul grătarului şi a aterizat pe o grămadă de bidoane care s-au împrăştiat încă şi mai zgomotos. După ce s-a stins ecoul acelui vacarm, în beznă s-a lăsat din nou tăcerea. Roderick a aşteptat ca ochii să i se obişnuiască cu întunericul, apoi, pe bîjbîite, a luat-o înainte, spre centrul casei.

Din acest moment încolo, timp de aproximativ o oră s-a împiedicat, s-a zgîriat, a nimerit cu faţa în fîşii de pînze de păianjen, a dărîmat o stivă de doage, a intrat cu picioarele în diferite băltoace, a auzit foşnete şi chirăituri, a tras zăvoare, s-a trezit cu mîinile pline de salpetru vîscos, a sfîrşit lungit pe pămîntul de pe jos, în fine, a pus în scenă alegoria propriei vieţi cînd în întunericul absolut, cînd cu ajutorul unei lumini spectrale tot mai slabe. Cînd a socotit că trebuia să fie seară în toată regula, a căutat un loc în care să petreacă noaptea şi l-a găsit într-o porţiune plină de ceea ce la atingere păreau vechi saci din păr de cal de-acum putreziţi. Dar era atît de obosit, că a dormit adînc, trezindu-se odihnit şi gata să-şi continue explorarea. Despre meandrele căreia nu te voi plictisi, cititor nerăbdător, mărginindu-mă la a-ţi spune că a durat întreaga zi, timp în care Roderick a descoperit o cantitate însemnată de obiecte preţioase pe care le-a adunat într-un singur loc, un briceag mic care trebuia reparat şi ascuţit, un bidon de voiaj pentru apă, un baston de plimbare cu mînerul în formă de bot de cîine, o cutie din tablă, un păhărel pentru zaruri, nişte pinteni, o cartuşieră, în fine, o veritabilă comoară. Dacă în pivniţă se aflau toate lucrurile acelea, şi-a spus Roderick, cine ştie ce era în casă, şi pentru prima dată s-a oprit asupra ideii de *bogăţie*. Da, fratele lui probabil că era înconjurat de toate comorile cu putinţă, de fapt, asta reieşea din cuvintele bătrînului Timothy, „Domni din Fenham, oameni cu bani“…

Treptat, explorarea acelei pivniţe nesfîrşite s-a transformat în căutare de obiecte preţioase, ca într-o vînătoare de comori. Întorcîndu-se să depună prada în acelaşi loc, Roderick a devenit un cunoscător al pivniţei, chiar dacă rămîneau cîteva zone neexplorate din cauza încuietorilor sau a întunericului de nepătruns. La sfîrşitul zilei s-a prăbuşit descurajat lîngă comoara sa. Cine ştie dacă cei care îl adoptaseră pe fratele lui îl vor lăsa s-o păstreze, cine ştie dacă *fratele lui* n-o va vrea pe toată pentru el, cine ştie cum îl vor primi, cine ştie *dacă* îl vor primi, cine ştie dacă ştiau de existenţa lui… Sacii din păr de cal erau prea uzi ca să se mai învelească

cu ei, aşa că a hotărît să doarmă acolo, pe jos. Dar în dimineaţa următoare va trebui să iasă să caute ceva de mîncare şi de băut, pentru că, după încă o zi ca aceea, îi vor găsi numai scheletul, cine ştie după cîţi ani.

Uneltirile Maicii Stareţe

— Ia loc, dragă, i-a spus Maica Stareţă.

Roşcata s-a aşezat în faţa ei, de cealaltă parte a mesei de scris. Sub pretextul că voia să cumpere nişte praf pentru sifilis de la domnul Hook, un traficant suspect din Castlerough specializat în a le revinde bărbaţilor şi femeilor produse pentru tratamentul acestei boli atît de *gênante*, se învoise pentru o jumătate de zi, cît să fie dusă cu cabrioleta la mănăstire, să vorbească cu Maica Stareţă, care o convocase printr-un nou mesaj al domnului Leach, şi să se întoarcă.

— Sora Allison, a început Maica Stareţă fără alt preambul, mi-a povestit ceva ce aş vrea să aud din gura ta, cuvînt cu cuvînt. Ştii deja ce recompensă te aşteaptă, aşa că hai, dă-i drumul!

Roşcata nu s-a lăsat rugată, confirmînd în linii mari, după completările lui Leach, raportul sorei Allison. La finalul istorisirii, Maica Stareţă, vizibil satisfăcută, a lăsat-o să plece, rugînd-o să fie pregătită pentru capcana organizată spre paguba şi ruşinea domnului Jones. Apoi, uitîndu-se la crucifixul agăţat pe peretele din faţa ei şi neprimind de la el un beneficiu anume, s-a gîndit la ce se întîmpla la Pemberton House. Şarpele ăla de Moriarty, tot sora Allison povestea, nu găsise încă banii sustraşi de Peabody, dar nu asta era problema principală. Supărarea ei, independent de neaşteptata longevitate a lui lady Pemberton, rămînea chestiunea tutelei. Conform King George Act, odată Cheddar mort, mănăstirea

moştenea calitatea lui. Mănăstirea, adică ea şi locţiitoarea ei, sora Allison. Dar, şi aici era problema, cum să-l elimine pe Moriarty, împiedicîndu-l, cu toată priceperea lui juridică, să pună mîna pe cel puţin jumătate din avere? În acest scop se întreba care din cele două căi era preferabilă: să treacă pe numele mănăstirii toate bunurile imobile (care, pe lîngă reşedinţa din Fenham, cuprindeau toate terenurile şi căsuţele de ţară nevîndute încă de Peabody) sau să le înstrăineze treptat, băgînd în buzunar cîştigul. În primul caz, partida cu Moriarty s-ar fi jucat într-o singură mînă; în al doilea, ar fi fost mai degrabă o partidă de şah, lot cu lot şi înşelătorie cu înşelătorie. Bănuia, de fapt, că unele dintre bunuri erau pe numele lordului Pemberton şi altele direct pe numele văduvei, dar nu ştia cum procedase Moriarty în pregătirea hîrtiilor necesare adopţiei şi succesiunii. Lucrul cel mai logic ar fi fost să găsească un alt om al legii pentru sfaturi şi îndrumare, dar mingea ar fi rămas, oricum, la Moriarty: avînd în mînă toate cărţile, într-adevăr, era singurul care după moartea doamnei şi viitoarea succesiune în favoarea copilului ar fi putut da formă şi caracter legal ultimului şi decisivului segment al filierei, adică donarea către mănăstire din partea copilului. În scopul acestei donaţii, el deţinea, printre altele, şi o scrisoare prin care Maica Stareţă îl însărcina oficial (adică în numele mănăstirii St Mary, şi cu multe sigilii) cu întreaga manevră. Nu, trebuia să găsească un alt mod pentru a-l neutraliza pe omul acela, un mod strălucitor precum cel născocit pentru Jones… Jones, păi sigur! Lanţul ca să-l prindă pe Jones era pregătit, lipsea doar o verigă, a martorului ascuns, şi veriga era Moriarty! Pînă una alta, să-l înşele pe Jones, apoi se va gîndi şi la el… O, slavă cerurilor! O, cum strălucea totul de lumină sfîntă şi divină! S-a uitat la crucifix: de data asta i s-a părut că Pătimirea aceea avea un pic mai mult sens.

O tranzacţie între gentilomi

— Zece! a spus Saramură. Era al zecelea gîndac pe care-l strivea cu tocul pantofului, ceea ce însemna că fusese atinsă cota minimă zilnică. În locul acela nu aveai, într-adevăr, multe de făcut şi, în afara cîte unei partide de cărţi, plictiseala îl copleşea. Partidele acelea se desfăşurau în camera lui, direct pe pat: Saramură identificase doi-trei şarlatani de cea mai joasă speţă, zicîndu-le că era mai bine pentru el să nu se arate prea mult prin împrejurimi. Respectivii prinseseră din zbor aluzia şi, renunţînd la sordidele măsuţe ale tavernei, urcau de bunăvoie în cameră să joace pe cîţiva şilingi cu el. Dar între o partidă şi alta, în afară de tras la măsea rom foarte prost de la Călătorul Vesel şi de moţăit, nu era nimic interesant. Astfel, pe Saramură l-a învăţat nevoia şi, profitînd de cantitatea însemnată de gîndaci, inventase jocul acela: joc, într-adevăr, foarte mizerabil şi dezgustător, dar, ca purtător al unui principiu de ordine în haosul smintit al vieţii, nu întru totul scutit de ceea ce am putea defini ca *edificare*.

Cititorul îşi va imagina cu uşurinţă, deci, starea sufletească a lui Saramură, *alias* căpitanul William Bones, cînd patronul hanului a urcat să-i spună că un bărbat întreba de el. Aproape că uitase de falsa lui identitate, astfel încît prima lui reacţie a fost să se apere tăgăduind: întrebau de el? Cu neputinţă! Apoi şi-a reamintit şi i-a spus patronului să-l aducă numaidecît sus pe bărbatul acela împreună cu două halbe de bere.

La sosirea lui Doolan, a rămas interzis: cine era ăsta? Nu era nici bătrînul, nici copilul, ce voia de la el? Ai grijă, şi-a spus, ai grijă… După cîteva minute, ca vechi tovarăşi de beţii, dacă nu de jafuri, cei doi gentilomi şedeau la capetele aceluiaşi pat. Odată ce au încheiat cu politeţurile şi halbele cu bere, ca nişte oameni practici ce erau, au trecut direct la subiect.

— Aşadar, întrebaţi de mine. Pot să ştiu de ce?

— Ce dracu', aşteptaţi pe cineva, nu? Păi, iată-mă!

— Da, dar mă aşteptam la altcineva…

— Dacă vreţi să spuneţi un bătrîn fără două degete, l-am aranjat eu. Acum negociez eu în locul lui.

— Negociaţi ce?

— Dă-o naibii, vreţi să mă faceţi să-mi pierd răbdarea?! Păi ăsta, nu? Despre ce-altceva vorbim?

Zicînd acestea, a scos din buzunar medalionul şi l-a pus pe pat. Lui Saramură nu i-a trebuit mult să înţeleagă despre ce era vorba… Un delfin şi un crin, nu-i venea să creadă… Un miracol! Uneori viaţa îţi joacă nişte feste, ei, da… Ia te uită… Oricum, într-un fel sau altul, stratagema lui funcţionase, medalionul era acolo…

— Despre asta, sigur! a răspuns încercînd să nu lase să i se observe euforia. Şi… la ce sumă v-aţi gîndit?

Creierul lui Doolan nu se gîndise la nici o sumă, pentru că era un creier fără imaginaţie.

— Ah, eu mă gîndeam că dumneavoastră o să-mi faceţi o ofertă, a spus ca şi cum ar fi fost ceva evident.

— Da? Atunci ce-aţi zice de douăzeci de guinee? a trîntit Saramură.

— Să spunem douăzeci şi cinci, a zis Doolan convins că este foarte viclean.

— S-a făcut! Douăzeci şi cinci! Bate palma, prietene!

Cîteva clipe mai tîrziu erau jos în sală.

— Două din cel bun! a comandat Saramură trăgînd un pumn zdravăn în tejghea; apoi, ţinînd în mîini cele două pahare pline cu rom, l-a condus pe Doolan la o măsuţă. După al treilea rînd, căpitanul Bones a decis că venise momentul.

— Şi acum, dacă aţi dori să mă urmaţi, apucîndu-l politicos de încheietură pe asociatul lui în afaceri, vă voi da suma stabilită.

Dar în loc s-o ia în direcţia scării, a pornit spre ieşire.

— Cum, nu ţineţi banii la dumneavoastră?

— Glumiţi? Într-un loc ca ăsta? A, nu, prietene, încă nu s-a născut cel care să-l tragă pe sfoară pe Billy Bones!

Spunînd acestea, a deschis uşa şi a ieşit. Afară vîntul şuiera, făcînd crengile copacilor să foşnească. Dînd ocol clădirii, Saramură a ajuns la grajd, unde o iapă mînca din iesle.

— Uite, aici e, a spus de cum a intrat.

— Aici unde?

— Aici, sub grămada asta.

Aplecîndu-se ca şi cum ar fi vrut să ia ceva de jos, a scos cuţitul din haină, apoi s-a întors brusc şi l-a înfipt în burta lui Doolan, împingînd bine pînă la plăsele şi răsucind de mai multe ori lama. Doolan n-a scos un sunet: a rămas în picioare, puţin cocoşat, privindu-şi burta cu ochii holbaţi, apoi, imediat ce Saramură a scos cuţitul din rană făcînd să ţîşnească un val de sînge ca de la robinet, a căzut în genunchi şi, în sfîrşit, s-a prăbuşit înainte, cu faţa îngropată în fîn.

Fiinţe în întuneric

Era atît de obosit, încît, cînd s-a trezit, chinuit de dureri din cauza umezelii şi locului tare ca piatra care îi servea drept culcuş, s-a întors pe partea cealaltă şi a adormit la loc. S-a trezit de-a binelea după două ore, cînd dimineaţa era în toi. După ce s-a dezmorţit, s-a îndreptat spre nişte gratii pe care le identificase cu o seară înainte drept cel mai uşor de dat la o parte ca să iasă; era suficient să pună una peste alta cîteva lăzi din lemn şi ar fi ajuns la zăbrele. Somnul, însă, probabil că îi şterse din minte unele puncte de reper, pentru că s-a trezit într-o parte a pivniţei pe care i

se părea că n-o cercetase încă. Încerca să-şi recapete simţul orientării cînd, în depărtare, a auzit un zăvor scîrţîind şi o uşă trîntindu-se. Imediat a răsunat o voce: totuşi prea îndepărtată ca să poată distinge cuvintele. Împotriva oricărei legi a prudenţei, a luat-o în direcţia zgomotelor, bizuindu-se pe faptul că, în întuneric şi cu atîtea încăperi şi unghere la dispoziţie, s-ar fi putut ascunde în orice moment. După puţin timp a auzit trîntindu-se o altă uşă, apoi un zgomot precum cel scos de pantofi cînd se freacă de ceva aspru. În sfîrşit, mai întîi aproape insesizabilă, apoi cît a unui licurici de mică, a apărut o lumină. Din legănatul ei şi-a dat seama că era vorba de un felinar ţinut de cineva în mişcare, cineva care venea în direcţia lui. Brusc şi-a simţit inima bătîndu-i şi, instinctiv, şi-a ţinut răsuflarea. Trebuia să se ascundă, lucru pe care l-a şi făcut strecurîndu-se înapoia unui dulap mare, între spatele mobilei şi zid. O ditamai pînza de păianjen i-a ajuns în gură şi, ca să evite zgomotul unui scuipat, a îndepărtat-o cu degetele.

— Uite, poţi să te duci, îi spusese domnul Moriarty şi el coborîse acele prime trepte. Nu fusese niciodată acolo jos, nu ştia cum arăta ce trebuia să găsească, acelaşi Moriarty zisese că putea să fie vorba de o ladă din lemn *sau* de o geantă *sau* de un cufăraş *sau* de un sac *sau* de orice altceva ar putea să conţină o mare cantitate de monede: însă ceva, şi ăsta nu era un indiciu de colea, pus acolo de curînd şi, deci, *diferit* faţă de antica putreziciune a pivniţei… Mergînd la întîmplare şi pierzînd aproape imediat direcţia, proiecta lumina felinarului pe pereţi în căutarea comorii: aşa se exprimase domnul Moriarty, o vînătoare de comori, dar această idee aventuroasă se dovedea insuficientă nu să-l entuziasmeze, dar nici măcar să-l facă fie şi în cea mai mică măsură părtaş la acţiunea aceea. În timpul uneia dintre lecţiile sale de „umanitate“, sora Allison îi citise povestea unui copil care, pentru a-şi învinge teama de întuneric, vorbea singur cu voce tare (dacă era vorba de o *gaffe* sau de sadism pur din partea institutoarei e o chestiune pe care-o las în seama spiritualului cititor): el

nu putea face asta, dar putea să fluiere, chiar dacă fluieratul lui era atît de fals, că amintea de sunetul unui flaut la care cîntă cineva care nu a învăţat încă să cînte la acest instrument.

Şi zgomotul acela ce era? Părea imitaţia proastă a unui fluierat, da… persoana aceea încerca să fredoneze… El chiar ştia să fluiere, fluiera la pescăruşii vii, superbi, de pe cer şi fredona în timp ce compunea figuri fantastice cu oscioarele pescăruşilor morţi, numai cînd îi era teamă că domnul Jones îl auzea nu fluiera, pentru că domnului Jones nu-i plăcea nici un zgomot care nu era al vocii sale sau al monedelor trîntite de clienţi pe masă sau pe tejghea. S-a mutat spre cealaltă muchie a dulapului ca să vadă mai bine: lumina dispăruse momentan, dar imediat, precedată de o reflexie pe o damigeană, a reapărut mult mai aproape decît se aşteptase. De jos în sus, arunca o lucire palidă pe chipul omului, reducîndu-i trăsăturile pînă la conturul unei ţeste. Un bărbat foarte scund şi mărunţel, dar… nu era un bărbat, era un copil! Fratele lui? Şi-a ascuţit privirea încercînd să-i distingă chipul prin beznă: da, era acelaşi copil de pe balcon, era fratele lui! L-a încercat puternic tentaţia de a-l striga, dar nu-i ştia numele: şi pentru că nu poţi să-ţi strigi fratele, prima dată cînd îl întîlneşti, cu cuvintele „Hei, tu ăsta“, a rămas tăcut.

Căuta ceva, în mod evident, dar cum o să-l găsească într-un spaţiu atît de mare şi de întortocheat? Şi, mai ales, întunecat? În plus, se mişca asemenea cuiva care nu cunoştea deloc locul, izbindu-se de obstacole şi fără să anticipeze diferenţele de nivel. Dacă i s-ar fi stins felinarul, şi-a zis, n-ar fi fost în stare să regăsească drumul, şi dacă n-ar fi coborît cineva să-l caute, ar fi rămas acolo jos pentru totdeauna. În ceea ce-l priveşte, şi-a dat seama că pornise în aventura aceea fără să-şi fi stabilit un plan. Ce ar fi trebuit să-i spună? Ar fi fost mai bine să vorbească mai întîi cu el sau să se prezinte direct persoanelor care-l adoptaseră, „domni din Fenham, cu bani“? Şi apoi, ce înseamnă adoptat? Poate că proprietarul acelei case era tatăl copilului şi nu avusese nevoie să-l adopte, era al lui şi gata… În

schimb, el, da, ar fi avut nevoie de o adopţie, dar cine ştie dacă omul acela ar fi vrut… Probabil că nu, fiul unui necunoscut… şi al uneia care se îndeletnicea cu treaba aia… Şi apoi, mai era şi domnul Jones, care putea să-l revendice, poate că prin lege avea dreptate, mai ales dacă e adevărat că mama lui lăsase nişte datorii… Dar ce legătură avea medalionul, de ce îl voiau atît de mult oamenii ăia? S-a gîndit la Jack, la bătrînul lui prieten fără două degete, şi i s-a strîns inima.

Aşa că, vezi şi tu, cititor privilegiat, că e foarte dificil de stabilit care din cele două fiinţe din întuneric era, în momentul acela, mai neştiutoare, mai pierdută, mai singură.

„Iar eu vă spun că vă veţi duce!“

— Iar eu vă spun că vă veţi duce!

— Dacă-mi permiteţi, şi dacă preacuvioasa Maică Stareţă îmi permite, eu mă duc dacă am chef să mă duc, nu dacă îmi spuneţi dumneavoastră.

— Dacă vi se pare că e vreo diferenţă… Dar ştim amîndoi că vă veţi duce…

— Iarăşi!

— … în interesul comun şi, să zicem, ca să vă satisfaceţi un capriciu, nu aşa se spune în societate cînd vrei să faci aluzie la acest gen de lucruri?

— Da, da, pentru ce mă interesează… Dar să fie clar că o fac doar ca să-l pun pe omul acela în situaţia de a nu crea prejudicii.

Sora Allison avusese grijă să nu-i spună lui Moriarty că posibilul *prejudiciu* avea legătură cu un şantaj legat de propria anomalie fizică: îi fusese de ajuns să fluture ipoteza că Jones intrase în posesia adevăratului copil şi a adevăratului medalion şi intenţiona să-i folosească. Apoi,

referitor la avantajul special care i-ar fi revenit lui Moriarty, adică la condiţia lui de spectator privilegiat al unui spectacol în parte grotesc şi dezgustător, dar în parte, şi se înţelege partea întruchipată de Roşcata, extrem de ademenitor, îi fusese suficient să arunce momeala pentru ca Moriarty, deşi încerca să-şi păstreze o anumită rezervă, să muşte ca un peşte. N-o văzuse niciodată pe această Roşcată, dar sumara descriere făcută de sora Allison îi fusese de ajuns; de altfel, de ce oare unul ca Jones ar fi ales-o ca amantă dacă n-ar fi avut ceva special?

Aşa că s-a căzut la învoială. A doua zi, chiar Moriarty se va îmbrăca în mod obişnuit, nu chiar elegant, îşi va pune pe cap, pentru prima dată în viaţa lui, o *şapcă* şi va porni în direcţia hanului Gîsca Roşie ca să ia o cameră, să se culce cu Roşcata, să pună la punct împreună cu ea detaliile întregii chestiuni, apoi, după ce îl va anunţa pe Jones că se va retrage în odaia lui şi că nimeni nu va trebui să-l deranjeze pînă a doua zi, să fie strecurat de Roşcată în camera lui Jones şi ascuns într-o laviţă. În plină desfăşurare a reprezentaţiei (sau, mai bine, la sfîrşit, ca să nu piardă nici un număr) va trebui să ţîşnească cu un triumfal „A-ha!“ şi nu doar să-l demaşte pe Jones, dar, în faţa dovezii convingătoare a acelei revelaţii, să-l facă pe acesta să uite pe loc de orice atitudine belicoasă faţă de mănăstire.

În acest mod, Moriarty, care habar n-avea de pretenţiile şi cu atît mai puţin de existenţa lui Hugh Berry (de care şi unii cititori or fi uitat); care aflase cu neplăcere de moartea lui Cheddar şi de presupusa fugă a lui Peabody; care nu putuse încă saluta moartea lui lady Pemberton în ciuda celor două tentative puse în fapt; care trebuia să se descurce pe firul interpretării legii, conform King George Act; care cînd avea încredere în abilităţile de detectiv ale lui Michael, cînd, mai chibzuit, îşi pierdea speranţa; în acest mod, deci, se pregătea sufleteşte să-l cunoască pe acest faimos domn Jones, omul de care Maicii Stareţe îi era mai frică decît de oricine altcineva: şi chiar era curios să vadă ce faţă avea un om capabil să tulbure un animal formidabil ca Maica Stareţă.

Dansul lupilor

— Pa, Billy Bones! a spus Saramură scuipînd în şanţ unul dintre cocoloaşele lui de tutun ucigătoare. Dintr-o singură lovitură îl eliminase atît pe hoţul ăla de doi bani, cît şi propria identitate falsă, iar acum se putea întoarce la Gîsca Roşie cu capul sus şi cu averea aceea în buzunar. Cît putea să valoreze rămînea încă de văzut: trebuia să joace cît mai tare ca să stoarcă cît mai mult de la vulpea aia bătrînă de Jones.

Cadavrul lui Doolan rămăsese în grajd, acoperit cu fîn: nu va dura mult pînă să fie descoperit, dar el va fi departe şi, în urma lui, ar fi lăsat numai numele acela, căpitanul William Bones. În ce-l priveşte pe bătrîn, individul acela zisese că-l aranjase, aşadar, foarte probabil, era deja hrană pentru viermi; rămînea băiatul (sau era doar un copilaş?), dar asta era problema lui Jones. Se descurcase, afacerile prea complicate nu erau pentru el. De la Dury o luase spre nord, pe drumul de coastă; într-un ritm susţinut şi îmbucînd cîte ceva din mers, avea să ajungă la Gîsca Roşie înainte de lăsatul serii, la ora potrivită pentru a schimba o vorbuliţă cu vechiul lui prieten, Jones. Şi la fel ca în alte dăţi, ca să nu-l plictisim pe grăbitul nostru cititor obligîndu-l să-l urmeze pe Saramură pas cu pas, iată-ne ajunşi la locşorul acela drăguţ.

— Hei, oameni buni, ce se mai aude, ce se mai aude? a exclamat Saramură dînd uşa de perete cu un şut. Clientela pestriţă şi abrutizată i-a aruncat o privire, apoi fiecare muşteriu şi-a coborît din nou ochii asupra propriului pahar şi a propriei mizerii. După o clipă, Saramură stătea în faţa lui Jones şi a două halbe înspumate cu bere şi *ginnock*.

— Deci? i-a spus Jones apucîndu-l cu putere de încheietură. Unde dracu’ ai fost în tot timpul ăsta?

— La pescuit am fost.

— La pescuit?!

— Da, dom'le! Mai întîi am aruncat momeala, apoi am aşteptat.

— Şi?

— He, he, cine ştie să aştepte… Înţelegi ce vreau să spun, bătrîne!

— Fără joculeţe dintr-astea cu mine! a exclamat Jones trăgînd un pumn din alea de-ale lui în masă. Apoi s-a întins în faţă şi l-a apucat pe Saramură de guler. Ascultă aci, pungaşule, i-a şuierat în faţă, încearcă să ajungi la chestiune, da?

— Uh, ce maniere! Frumos mod de a primi un prieten, chiar frumos… Oricum, hai să presupunem că-l am, ei? Să presupunem că am pus mîna pe flecuşteţul ăla…

Jones se făcuse pămîntiu la faţă. Nimeni pe lume n-ar fi putut spune ce se întîmpla în sufletul lui. Chiar şi Saramură s-a oprit ca să vadă efectul cuvintelor sale. Preţ de cîteva momente, conversaţia a părut înţepenită.

— Da? a spus, în sfîrşit, Jones.

— Păi, dacă ar fi aşa… înţelegi şi tu că recompensa pe care am stabilit-o ar trebui revizuită… Înainte de toate, e partea lui Scummy, să nu uităm de Scummy, răposatul, în fond, şi-a dat viaţa pentru cauză, iar eu, ca asociat al său, am dreptul la partea sa, zic bine? Păi vezi… şi apoi trebuie să punem la socoteală tot timpul pe care l-am devotat, doar nu-i joacă, atunci cînd te cunosc jandarmii, să umbli să vînezi pe cineva…

— Ascultă, crezi cumva că mă păcăleşti, ă?

— Eu? Lovi-m-ar buba neagră! Nici măcar nu ştiu la ce-ţi foloseşte chestia aia! Dar dacă pentru tine e atît de preţioasă, ei bine, vino în întîmpinarea prietenului tău şi se rezolvă.

Conversaţia s-a tot învîrtit pe acest ton încă o bună bucată de vreme, cum fac nişte cîini (chiar dacă în cazul acesta ar trebui să spunem nişte lupi) cînd se studiază înainte să se atace. În cele din urmă, însă, cei doi au fost nevoiţi să arunce în acel gol dialectic ceva concret.

— Vreau să-l văd, a spus Jones.

— Sigur, e firesc.

— *Acum*.

— Acum nu e posibil. I l-am dat unui om de-al meu de încredere să-l ţină.

— Un om *de-al tău*? *Tu* eşti omul meu!

— Oh, uşor, ia seama, că nu-s chiar ultimul venit, a răspuns Saramură cu cochetăria tipică a pungaşilor.

— Şi cine-i tipu' ăsta?

— Billy Bones, a spus Saramură improvizînd. Un tip de încredere.

— E limpede ca lumina zilei că partea lui o scoţi din a ta.

— Foarte limpede, nu-i nevoie să te înfierbînţi aşa.

Astfel, pe scurt, au convenit să Saramură se va întoarce a doua zi cu medalionul pentru o recompensă dublă faţă de cea stabilită iniţial. Dar deja o clipă mai tîrziu, în faţa altor două halbe cu bere ca să pecetluiască înţelegerea, Saramură se gîndea că poate dublu era puţin şi că trebuia să găsească o cale de a obţine triplu, în timp ce Jones, reproşîndu-şi uşurinţa cu care se lăsase făcut din vorbe, căuta o cale să capete medalionul *gratis*.

Of mice and men[13]

Ca în fiecare dimineaţă, ieşise să culeagă cicoare. Coborînd de pe plai, a văzut că pe cărare, la vale, se afla ceva: s-a abătut de la drumul ei profitînd de treptele din lemn puse de bătrînul Sal cu mai bine de cincizeci de ani în urmă şi, cîteva minute mai tîrziu, se afla în faţa corpului leşinat al lui Jack. L-a examinat fără să-l atingă: bărbatul acela probabil că avea vîrsta ei, mai mult sau mai puţin, şi fusese lovit la tîmplă, acolo unde sîngele i se închegase în păr. Dar respira încă şi poate că putea fi salvat. Însă oricît era ea de voinică, cu siguranţă n-ar fi putut să-l care în spinare,

aşa că s-a uitat în jur în speranţa că va zări pe cineva. Dar la ora aceea şi în partea aceea a văii ştia că puteau trece ore înainte să vadă vreun suflet de om. Aşa că a lăsat coşul lîngă Jack şi şi-a reluat drumul spre casă.

Cînd a ajuns, fiul ei încă dormea. Ce putea face, bietul ei odor, dacă nu să sape şi să doarmă? Soarta nu-l favorizase şi o avea numai pe ea ca să-l apere de lume. Desigur, avea şi două mîini mari cît nişte cazmale, dar era mai bine dacă nu şi le folosea. Pentru că problema lui Lennie era creierul, care nu se dezvoltase niciodată, şi ăla puţin pe care-l avea era sec din născare.

L-a trezit scuturîndu-l îndelung, apoi l-a ajutat să se îmbrace. Cînd i-a pus haina, a simţit că buzunarele erau pline, dar s-a prefăcut că nu bagă de seamă. Fără şoriceii ăia, Lennie ar fi devenit agitat, mai bine să-i ia cu el. În momentul în care ieşeau, şi-a dat seama că adormea la loc.

— Lennie!

— Da mama. Pronunţa aproape mereu aşa, pe un ton care nu era nici afirmativ, nici interogativ.

— Trebuie să mă ajuţi să iau ceva, grăbeşte-te.

— Da mama.

Cînd au ajuns la Jack, Lennie l-a privit fără să se arate deloc uimit, ca şi cum ar fi fost vorba de o roabă sau de o găleată.

— Să-l ducem acasă.

— Da mama, a spus Lennie. În clipa următoare se înălţa ca un colos ţinîndu-l pe Jack pe un umăr ca pe un colac de frînghie. Bătrîna a luat coşul şi a mers înaintea lui pe drumul de întoarcere. Lennie l-a culcat pe Jack în patul său, dînd dovadă de o delicateţe neaşteptată.

— Mult sînge, mama.

— Da, acum îl curăţ. Pune nişte apă la încălzit.

— Da mama.

Acum să plecăm de acolo, să nu mai spionăm gesturile umile şi sacre care au loc în acest bordei, să respectăm caritatea evanghelică de parcă ar

fi ceva neştiut. Lucrul important e că Jack e pe mîini bune: două mîini mici, vînoase, strîmbate de artroză, şi două mîini mari ca nişte cazmale şi grele ca nişte bolovani.

Pisica şi privighetoarea

Mai mult decît pentru el însuşi, se temea pentru celălalt. Ştia că dacă ar fi ieşit brusc de după dulap, celălalt ar fi păţit un accident. Poate ar fi fost mai bine să se facă mai întîi auzit, ca să-l obişnuiască puţin cu ideea că în pivniţă mai era cineva. Şi-a tîrşîit talpa pantofului pe pămînt, dar lumina tremurătoare a continuat să înainteze. Ba chiar copilul reîncepuse să fluiere sau, mai bine zis, să emită sunetul acela căznit, asemănător cu suflarea unei pisici înfuriate. Roderick a modulat un fluierat de-al lui, pur ca trilul unei privighetori, care s-a suprapus peste al celuilalt. Băiatul s-a oprit: cu siguranţă auzise şi, într-adevăr, acum a emis un alt fluierat fals, de parcă verifica dacă era un ecou. Peste sunetul acela Roderick a aşezat propriul fluierat armonios. Şi tot aşa încă de două ori, pisica înfuriată şi privighetoarea melodioasă. Cînd celălalt a rămas tăcut, întrebîndu-se, poate, cum era cu putinţă ca ecoul să îmbunătăţească atît de mult sunetul original, Roderick a început să fluiere un mărşuleţ vesel. Lipsa de reacţie l-a lăsat perplex: se aştepta la o întrebare precum „Cine-i acolo?“ sau ceva asemănător; în schimb, copilul nu scotea o vorbă. În cele din urmă, a decis să iasă la vedere.

— Sînt aici, nu-ţi fie teamă.

Nemişcat, celălalt ţinea felinarul în faţa lui, cu chipul ascuns în umbră. Roderick a înaintat pînă a intrat în raza de lumină.

— Nu-ţi fie teamă, a repetat cu neliniştea unei mame. Mă cheamă Roderick. Pe tine?

Încet, copilul a lăsat felinarul în jos. Pe chipul lui în sfîrşit vizibil se citea, dacă îmi e îngăduit un oximoron, o teamă plăcută.

Roderick a întins o mînă spre el şi acesta s-a tras înapoi imperceptibil.

— Pe tine? a repetat Roderick.

Poate că păstra tăcerea pentru că era contrariat, poate că cineva îi spusese că, mai devreme sau mai tîrziu, îşi va cunoaşte fratele şi acum îl respingea, nu ca pe un necunoscut, ci, tocmai, ca pe un frate… Ca să elimine această îndoială angoasantă, Roderick n-a ezitat să abordeze chestiunea crucială.

— Sînt fratele tău, sînt Roderick! Ştiai că exist?

Celălalt a lăsat felinarul pe pămînt, apoi, cu arătătorul de la mîna dreaptă, a făcut semn spre propriul piept.

— Tu ce? a întrebat Roderick.

Băiatul s-a lovit de două ori cu vîrful degetului în stern, ca pentru a întări indicaţia.

— Tu, am înţeles. Dar tu ce? Apoi a avut o intuiţie. Nu poţi vorbi?

Celălalt a scuturat din cap că nu.

— Eşti mut?

Celălalt a încuviinţat din cap.

— Aha, înţeleg… Dar tu ce?

Copilul şi-a îndreptat arătătorul spre Roderick, apoi din nou spre sine.

— Tu eşti eu?

În chip de răspuns, celălalt a îngenuncheat şi, cu vîrful aceluiaşi deget, a scris ceva făcînd nişte dîre în stratul gros de praf care acoperea pămîntul de pe jos. Roderick a luat felinarul şi l-a apropiat. Avînd grijă să scrie literele pe dos, astfel încît să-l ajute pe Roderick, copilul acela scrisese un singur cuvînt: „Roderick“.

A crezut că înţelege. Mama sa îi dăduse lui acelaşi nume ca al celuilalt ca să-l înlocuiască… L-a întrebat cîţi ani avea şi celălalt a ridicat din umeri. Dar cum era posibil să fie mai mare decît el, din moment ce părea mai mic…

— Locuieşti aici?

Celălalt Roderick a încuviinţat.

— Cu tatăl tău?

A dat din cap că nu.

— Ai fost adoptat?

A încuviinţat.

— Mama ta era mama mea? a continuat Roderick; apoi, dîndu-şi seama că întrebarea aceea putea să sune absurd, a precizat: Era Jenny, de la Gîsca Roşie?

Celălalt a încuviinţat nu foarte convins. Roderick a simţit o împunsătură în piept şi a schimbat imediat subiectul.

— Ce făceai aici jos?

Michael (aşa îi vom spune de-acum înainte ca să ne fie mai comod) a descris un gest prin aer arătînd spaţiul din jurul lui, apoi a făcut semn spre ochi.

— Căutai ceva?

Michael a încuviinţat din nou, apoi a desenat pe jos mai multe cerculeţe.

— Ce sînt astea? Bile? Mingi?

Capul lui spunea nu, în timp ce buricele degetului mare şi arătătorului, apropiindu-se, dădeau o idee despre grosimea acelor lucruri.

— Monede?

Michael a încuviinţat cu hotărîre.

— Multe? O comoară?

Şi-a desfăcut braţele ca pentru a spune: poate. Apoi a arătat spre Roderick parcă vrînd să-l întrebe dacă găsise el comoara. Sau voia să ştie

cine era, cum de se găsea acolo? Era o poveste lungă, nu ştia de unde să înceapă, asta şi pentru că nu părea să-l fi impresionat prea mult cuvîntul „frate“. Aşa că Roderick n-a reuşit să spună decît:

— Şi acum?

Michael a arătat spre tavan: Roderick a interpretat corect: trebuie să mă întorc sus. Fără să mai spună nimic, cei doi copii au pornit spre intrarea în pivniţă, Roderick în faţă cu felinarul, pentru că avusese posibilitatea să cunoască locurile mai bine, şi Michael în spate. Ajungînd, nu fără cîteva abateri, la scăriţa care ducea în casă, şi-au dat seama amîndoi că nu au nici cea mai vagă idee ce să facă mai departe. S-au privit: Roderick s-a gîndit că ar fi fost frumos să urce împreună şi, după ce membrilor familiei le-ar fi trecut descumpănirea iniţială, să povestească cu lux de amănunte toate peripeţiile lui şi seara să meargă să doarmă în aceeaşi cameră, în două pătuţuri apropiate: era atît de frumos, încît se anunţa de la bun început imposibil. Michael, la rîndul lui, s-a gîndit că domnul Moriarty se va enerva că nu găsise comoara şi că poate nu era cazul să-l irite mai mult ducîndu-l pe copilul acela sus. Prin urmare, au ajuns la aceeaşi concluzie în acelaşi moment: Michael a luat înapoi felinarul şi a pornit pe scară, în timp ce Roderick a rămas nemişcat arătînd spre pămîntul dinaintea tălpilor lui. Cu gestul acela voia să spună: „Eu te aştept aici“.

Slujitor al probităţii

La patru după-amiaza, Moriarty a luat o cabrioletă care să-l ducă la Gîsca Roşie. Se întorsese plin de frustrare şi ranchiună în biroul lui. După atîta osteneală încă nu pusese mîna pe nici un bănuţ, iar acum, colac peste

pupăză, avea parte de farsa aia! Desigur, existau şi nişte aspecte pozitive – să aibă posibilitatea s-o vadă pe una ca Roşcata în acţiune nu era lucru de colea şi, de asemenea, să fie el cel care să-l ţină pe Jones în şah nu părea prea rău, ţinînd cont de echilibrul delicat al relaţiei sale cu Maica Stareţă, dar, în fine…

În plus, era obosit, da, se simţea obosit, de parcă avea nevoie de o vacanţă, auspiciu pe care, cu mintea cea de pe urmă, l-am putea uşor interpreta ca pe ceva de rău augur. Tocmai terminase de probat şapca aceea ridicolă în faţa oglinzii cînd a auzit clopoţelul sunînd. Cine putea oare să-l deranjeze? Poate că era sora Allison cu vreo noutate de la Pemberton House, şi-a zis îndreptîndu-se spre uşă.

— Domnul Moriarty?

Vocea era foarte joasă, aproape un murmur. Pentru că se afla în contralumină, nu vedea bine chipul acelui om. Simţind un fior pe şira spinării, s-a dat înapoi instinctiv, îngăduindu-i celuilalt să înainteze.

— Ce… ce doriţi de la mine?

— Domnul Wallace?

— Wallace? Aici nu e nici un Wallace, aţi greşit.

— Domnul Moriarty Wallace?

— Eu… nu înţeleg, ce…

— Numele erau Peabody şi Wallace, a reluat murmurul în timp ce, tot trăgîndu-se înapoi, Moriarty ajunsese să atingă cu pulpele canapeaua pe care s-a aşezat greoi.

— Peabody?! Dar… dar…

Mintea i se învîrtea înnebunită. La groaza pe care i-o inspira prin simpla lui prezenţă individul acela se adăuga angoasa descoperirii: deloc bucuros că a fugit cu banii, nenorocitul ăla de Peabody angajase un om ca să nu lase martori în urmă, iar primul de pe listă probabil că era el, Moriarty…

— Nu, staţi, orice sumă v-a dat Peabody, eu pot să vă dau mai mult…

Celălalt s-a apropiat. Acum Moriarty ar fi putut să-i vadă chipul, dar a întors privirea.

— Îmi duc întotdeauna treaba la capăt, a murmurat vocea care parcă venea de sub pămînt. Sînt slujitorul probităţii.

Apoi, sub privirea îngrozită a lui Moriarty, a scos din pelerină un pumnal lung şi i l-a înfipt în piept, imediat sub cutia toracică, în diafragmă. Străpuns ca un pui la frigare, Moriarty şi-a lăsat trunchiul pe spate, lovindu-se cu capul de perete. Din gură i-a ieşit un fel de „Glact!“, apoi biroul s-a cufundat în linişte.

Perplexităţi

Roşcata nu ştia ce să creadă. Aştepta sosirea acelui Moriarty, care nu mai apăruse, şi în locul lui venise Saramură, cu care Jones petrecuse seara discutînd aprins. Şi atunci? Treaba doar se amînase sau nu se mai făcea nimic? Inutil să-şi bată capul: mai devreme sau mai tîrziu va primi instrucţiuni de la mănăstire, iar între timp va continua să-şi ducă viaţa ei obişnuită.

Mai mare tulburare a provocat, a doua zi dimineaţă, absenţa lui Moriarty de la Pemberton House. Sora Allison îl aştepta acolo de cîteva ore: la începutul după-amiezii, suspicioasă, a însărcinat-o pe Betty să-i ducă un bilet Maicii Stareţe, care, după ce l-a citit, a ajuns imediat la concluzia evidentă: fără s-o anunţe, Moriarty găsise banii ascunşi de Peabody şi, sub pretextul că absentează, fugise. Faptul că respectivul îşi abandonase pe neaşteptate propria activitate şi propriul birou, la rîndul său, putea să însemne două lucruri care nu se excludeau neapărat, adică: unu, banii lui Peabody erau mult mai mulţi decît îşi închipuiseră cu toţii;

doi, Moriarty era plin de datorii. Escrocul ăla! Şi ea care-l ţinea de prieten în calitate de suprem exeget al King George Act!

Cine s-a bucurat de dispariţia aceea a fost Michael care, în sufletul lui, se pregătise deja să coboare din nou în pivniţă.

— Mîine dimineaţă ai grijă să te descurci mai bine! îi spusese domnul Moriarty ameninţător şi acum el se plimba în sus şi-n jos prin cameră în aşteptarea lui. În realitate, în neliniştea lui se amesteca şi o doză rezonabilă de nerăbdare, legată de dorinţa de a-l revedea pe copilul acela. Cine era, cum ajunsese acolo jos, ce voia? „Sînt fratele tău“, spusese, dar ce însemna asta? La mănăstire nimeni nu-i pomenise vreodată de un frate, dimpotrivă, adesea lucrătoarele sau călugăriţele făcuseră, fără milă, aluzie la faptul că era singur pe lume, un nenorocit care nu vorbea şi făcea încă pipi în pat, un amărît care datora totul mănăstirii… Unde mai pui că îl chema şi Roderick, acelaşi nume pe care i-l dăduseră lui… Maica Stareţă îi spusese clar să nu dezvăluie nimănui adevăratul lui nume şi, de fapt, îi venise instinctiv să i-l ascundă şi copilului ăluia. Dar dacă şi el era un orfan, dacă şi el venea de la vreo mănăstire, poate şi lui îi dăduseră alt nume, poate că pe *toţi* orfanii care ies dintr-o mănăstire trebuie să îi cheme Roderick… El era Michael-Roderick, celălalt, cine ştie, Thomas-Roderick, sau John-Roderick, sau Donald-Roderick… Pomenise şi de femeia aceea, Jenny Slăbănoaga de la Gîsca Roşie, aia pe care Maica Stareţă îi spusese s-o dea drept mama lui: deci, din nişte motive misterioase, toţi acei Roderick probabil că se dovedeau copiii acestei Jenny… Dar tatăl? Sau taţii! La mănăstire îi auzise pe cîţiva băieţi mai mari vorbind despre cum se nasc copiii, deci, chiar dacă lucrul nu-i era întru totul limpede, ştia că o femeie putea să aibă copii cu bărbaţi diferiţi: dar dacă toţi copiii ăia erau orfani, însemna că taţii lor erau morţi sau dispăruţi… Şi Jenny Slăbănoaga? Maica Stareţă vorbea despre ea ca şi cum era moartă la rîndul ei, da, de vreme ce îi lăsase medalionul acela, era moartă, chiar dacă una nu decurge neapărat din cealaltă, auzise odată o

poveste în care o femeie îi dă un talisman fiului care pleca la război, el nu ştiuse niciodată ce însemna „talisman“, dar îşi dădea seama că era vorba de un obiect pe care-l ţii mereu cu tine, întocmai ca acel medalion…

Astfel, pas cu pas, într-o necunoaştere totală a lucrurilor de pe lumea asta şi a uneltirilor care-l înconjurau, micul Michael a ajuns la o concluzie: îi va da ascultare Maicii Stareţe în chestiunea numelui şi a mamei, dar îi va arăta medalionul acelui copil ca să afle dacă avea şi el unul la fel. Maica Stareţă nu-i interzisese asta în mod explicit, aşa că o va face.

Imediat, sub pretextul că-i face curat în cameră şi aeriseşte, Betty, înduioşată de uitarea în care zăcea micul prizonier, şi-a asumat responsabilitatea de a-i da o oră de libertate pe care s-o petreacă în grădină. Fără să fie văzut, Michael a luat cele două felii de pîine şi bucata de pate de ficat pe care le lăsase deoparte şi care, împreună cu un pahar de lapte, constituiau micul lui dejun, şi a ieşit din cameră. Şi-a ascuţit privirea: în afară de Betty, la etaj nu părea să fie nimeni. A coborît scara încercînd să nu facă zgomot. La parter toate uşile erau închise, cu excepţia celei de la camera domnului Peabody, în al cărui apartament sora Allison aştepta cu nerăbdare întoarcerea lui Moriarty. A ocolit pe partea cealaltă ca să nu treacă prin faţa uşii, apoi, dînd roată prin spate, a ajuns în dreptul uşii de la pivniţă. A luat felinarul şi amnarul lăsate într-o nişă în ziua precedentă, a deschis uşa aceea şi a început să coboare.

O lume diferită

În noaptea aceea, Jones nu reuşea să adoarmă. Ultima apariţie a lui Saramură îi mai dăduse încredere că va căpăta în sfîrşit medalionul, dar,

în acelaşi timp, îl enervase strecurîndu-i în suflet bănuiala că este dus de nas de propriul subaltern. În plus, mai era şi treaba cu şantajul, care părea să se fi blocat. Sora aceea nu se lăsase impresionată şi acţiona ca şi cum nu s-ar fi întîmplat nimic… Oh, dar o să i-o coacă el, da, domnule, o va distruge… Însă mai întîi… mai întîi ce? Da, *mai întîi* se va distra cu ea, volens nolens, hopa hopa, uite-o nu e… a dracu' malfrodită! În realitate, de cîteva nopţi Jones se lăsa în voia acelor fantezii, deja el şi o călugăriţă era o acuplare savuroasă, dacă mai adăugai şi chestia aia, unealta care ieşea la iveală ca antena unui melc… Numai gîndul îl înnebunea, atît de tare, încît, doar ca să pună în practică fanteziile alea, era gata să renunţe la banii cu care s-ar fi ales în urma şantajului, în fond, cu medalionul ar fi obţinut mult mai mult… Astfel, în zori, nedormit, excitat, agitat, a ajuns la o concluzie pe care regretăm că trebuie să o comunicăm, într-atît contravine ea moralei şi obişnuinţei. O decizie care l-ar fi implicat pe animalul ăla de Saramură, pentru început.

— Îl ai? i-a spus imediat cum a ajuns la masa obişnuită, unde Saramură îl aştepta de cînd se deschisese hanul.

— Afirmativ, dar mai întîi vreau să văd biştarii.

— Biştarii ar putea să se înmulţească mai mult de dublu dacă faci cum vreau eu.

— Vrei să spui dublul dublului? a întrebat Saramură, căruia nu-i venea să creadă ce-i aud urechile.

— Asta am spus. Nu trebuie decît să faci o trebuşoară pentru mine.

— Care ar fi?

— Să pui mîna pe o persoană şi să mi-o aduci.

— Atîta tot? Doar să nu fie copilul ăla sau bătrînul ăla! Zi numele!

— Allison.

— Ce nume de poponar!

— Nu e un bărbat, e o femeie.

— Oh, atunci e şi mai uşor. Unde o găsesc pe tipa asta?

— La mănăstire, e o călugăriţă.

— O călugăriţă?! Te-ai tîmpit? Şi ce-ai tu de gînd cu o călugăriţă?

— Nu-ţi face tu griji. Ştii ce e o malfrodită?

— Nu.

— E o femeie care, cînd vrea, devine bărbat, cu daraveră şi toate alea.

— Faci mişto de mine?

— N-ai decît să nu crezi, mi-e de-ajuns să mi-o aduci, atît mi-e de-ajuns.

— Dar… dacă ţi-o aduc, pe urmă mi-arăţi?

— Hm… Trebuie să mă gîndesc.

— Păi, ori văd şi eu, ori canci.

— Bine, bine, o să vezi şi tu… *După*, însă. Acum hai să bem. Minnie, două mari!

Aşa funcţionează lumea, cititorul meu bine-crescut, pentru că lumea e sclava dorinţei. Nu eşti de acord? Crezi că abjecţia e o lume diferită? O, nu, nu crezi asta. Nu poţi.

Jack face o promisiune

Cînd a deschis ochii, a văzut o pată clară care, odată ce a reuşit să-şi focalizeze privirea, s-a dovedit a fi chipul unei bătrîne.

— Cine… cine sînteţi? Şi unde mă aflu? a întrebat.

— Sînt Maggie şi vă aflaţi în casa mea, a spus femeia.

Jack a încercat să se ridice, dar o durere crîncenă la gît şi la cap l-a împiedicat.

— Sînteţi rănit, trebuie să staţi întins, i-a spus Maggie. Lîngă ea un individ enorm, chel şi cu două urechi clăpăuge, se uita la el dînd din cap.

Fiul meu, Lennie, l-a prezentat Maggie. El v-a cărat pînă aici.

Cu greu, Jack i-a mulţumit; apoi a întrebat cît de departe se aflau de Dury.

— Nu foarte departe faţă de locul în care v-am găsit. Mergeaţi într-acolo?

— Da, eu trebuie… trebuie neapărat să merg acolo, imediat…

— Nici vorbă, trebuie să staţi în pat cel puţin toată ziua de mîine.

— Nu înţelegeţi, e important, trebuie să ajung acolo înainte ca… înainte ca…

— Da?

— Mă aşteaptă, căpitanul Bones mă aşteaptă la Călătorul Vesel cu un mesaj de la Roderick! a exclamat Jack dintr-o răsuflare.

— Nu vă agitaţi! a poruncit Maggie. Despre ce mesaj vorbiţi?

— E vorba de viaţa lui Roderick, e în pericol, şi eu… eu… Ajuns aici, epuizat, a gîfîit îndelung cu ochii ieşiţi din orbite şi rotindu-i-se în toate părţile.

— Uitaţi, dacă e aşa de important, vom trimite pe cineva. Lennie, te du de-l cheamă pe Gus.

După o jumătate de oră, Lennie se întorcea însoţit de un bărbat care arăta de vreo cincizeci de ani, cu pielea arsă de soare precum cea a unui pescar şi doi ochi de un turcoaz extraordinar de intens. Maggie i-a explicat situaţia, rugîndu-l să se ducă la Călătorul Vesel din Dury ca să întrebe de un anume căpitan William Bones, pe care va trebui să-l roage să fie atît de amabil şi să vină personal la căpătîiul rănitului. A cărui agitaţie e uşor de imaginat atunci cînd, la apus, Gus s-a întors anunţîndu-l că respectivul Bones fugise după ce omorîse un necunoscut.

— Mai bine vă puneţi frîu gurii şi rămîneţi aici ascuns, i-a spus Gus lui Jack de-a dreptul. Dacă jandarmii află că aveaţi o întîlnire cu el, o să-şi închipuie că sînteţi complicele lui.

Raţionamentul era perfect, aşa încît pînă şi Jack, pentru moment, s-a dat bătut. Se întreba dacă medalionul mai era în buzunarul agresorului său (sau, mai bine zis, în buzunarul cadavrului său) ori dacă, mai probabil, îl luase Bones. Motivul crimei îi scăpa. Poate că omul acela îi spusese lui Bones că a furat medalionul şi Bones îl omorîse ca să-l pedepsească, dar nu prea avea sens… Poate că se certaseră din alte motive… Şi dacă, din contră, totul fusese o capcană ca să-l omoare pe el, pe Jack? Dar pe oamenii aceia îi chema Scummy şi Saramură, cîţi oare îl mai vînau? Şi Roderick? Neliniştea l-a copleşit, hrănindu-se cu sentimentul de neputinţă care-l frustra. Gus plecase, bătrîna prepara o supă şi la căpătîiul lui mai rămăsese doar Lennie, care nu-l scăpase deloc din ochi.

— Sînteţi doar voi doi aici? l-a întrebat Jack.

— Doi, da, mama şi Lennie. Tata nu, tata mort.

— Şi cum vă descurcaţi? Sînteţi ţărani?

— Ţă… rani, da. Munceşte la cîmp, face găuri, sapă, smulge iarbă rea. Cîmp tău unde e?

Jack i-a explicat că era pescar, dar Lennie nu părea să aibă idee ce însemna asta. După cîteva momente de confuzie, Jack a descoperit că individul acela nu văzuse niciodată marea.

— Lennie, lasă-l în pace, a spus Maggie.

— Nu mă deranjează, dimpotrivă, a asigurat-o Jack; apoi, adresîndu-i-se din nou lui, i-a spus un lucru pe care Lennie nu l-a uitat şi l-a păstrat ca pe un talisman: Cînd o să mă fac bine şi povestea asta se va încheia, acestea au fost cuvintele lui Jack, te voi duce să vezi marea.

Materia viselor

După ce a aprins felinarul, a explorat primele două încăperi; apoi a scos un fluierat din alea de-ale lui, chiar mai nearmonios ca de obicei, dacă asta e cu putinţă. Imediat, de nu foarte departe, a ajuns pînă la el fluieratul lui Roderick. În clipa următoare, acesta înghiţea lacom feliile de pîine şi bucata de pate de ficat, operaţiune care nu i-a luat mai mult de cîteva secunde. Apoi, ştergîndu-se la gură cu dosul palmei (gest care i-a trezit admiraţia lui Michael, pentru că sora Allison i-l interzisese cu severitate), l-a privit pe salvatorul lui cu un aer interogativ. Michael a ridicat din umeri: nu-i era clar nici lui ce trebuiau să facă.

— Ar trebui să beau nişte apă, a spus Roderick.

Michael nu se gîndise la asta. Era evident că situaţia aia nu putea să dureze. Roderick nu putea să rămînă în continuare acolo jos şi el însuşi nu ştia cînd va avea alte ocazii să coboare. Între timp, însă, îi va arăta lui Roderick medalionul. A făcut semn spre pieptul lui, apoi şi-a descheiat primii trei nasturi de la cămaşă, trăgînd de marginile ei. Roderick a luat felinarul de pe jos şi l-a apropiat: ce a văzut era de necrezut. Atîrnat de un lănţişor era medalionul lui, cu delfinul. A întins o mînă ca să-l întoarcă: pe partea cealaltă era crinul. Dar atunci… Bietul Jack! L-a văzut mort, jefuit şi ucis de oamenii ăia, lăsat într-o baltă de sînge (aici imaginaţia lui se apropiase mult de realitate)… Apoi, într-un fel sau altul, medalionul probabil că ajunsese în casa aceea şi îi fusese dat copilului… Brusc, adevărul l-a năucit: iată de ce domnul Jones le dăduse drumul din lesă oamenilor ălora, ca să poată să-i dea medalionul fratelui său… Dar de ce? L-a privit pe Michael în ochi; acesta a arătat din nou medalionul, apoi a îndreptat degetul spre el. Voia să ştie dacă şi el avea unul la fel, dar Roderick a înţeles altceva.

— Da, e al meu, dar cum de ştii?

Michael a clătinat din cap.

— Nu ştii? Sau nu e al meu?

Michael a ezitat să răspundă, aşa că Roderick l-a întrebat dacă putea să-i dea medalionul. Fără urmă de suspiciune, Michael şi-a scos lănţişorul de la gît şi i l-a întins. Cînd l-a luat, Roderick a simţit imediat că era ceva ciudat. A pus felinarul jos, apoi, lăsîndu-se pe vine, a apropiat medalionul de lumină. Era ca al lui, chiar dacă coada delfinului părea uşor mai dolofană şi toată suprafaţa ceva mai puţin netedă; dar diferenţa cea mai mare consta în greutate, pentru că medalionul acesta era mult mai uşor decît al lui. Aşadar, mama lui lăsase două medalioane, aproape identice, pentru cei doi fii ai săi, nu exista altă explicaţie. În faţa acestei evidenţe, Roderick a rostit concluzia:

— Vezi, ţi-am zis eu că sîntem fraţi: şi eu am unul la fel, chiar dacă acum nu ţi-l pot arăta.

Michael l-a privit cu aerul cuiva care se gîndeşte: dacă spui tu, aşa o fi. Apoi Roderick a tras a doua concluzie.

— Şi cum se pare că avem aceeaşi vîrstă, ar trebui să fim şi gemeni, nu din ăia identici-identici, ci din ăia diferiţi.

Michael îşi amintea de o pereche de gemeni, la mănăstire, pe care călugăriţele se străduiau să-i îmbrace la fel. Dar măcar ăia aveau nume diferite. A fost tentat să scrie „Michael“ pe jos, apoi imaginea ochilor Maicii Stareţe l-a făcut să se răzgîndească. Între timp, mintea lui Roderick nu încetase să se învîrtejească (sau, dacă cititorul preferă o metaforă mai prozaică, să *se înşurubeze*). În clipa aceea, se întreba mai ales dacă medalionul lui ar fi fost de-ajuns ca să fie recunoscut şi acceptat (sau, cu alte cuvinte, adoptat) de familia aceea… Poate că da, poate că nu, păcat că nu putea nici măcar să încerce, pentru că cine ştie unde era obiectul acela, cine ştie dacă se afla în posesia lui Jack sau a celorlalţi… Toate întrebările astea îl istoveau: în loc să se chinuie în halul ăla, mai bine să cerceteze, chiar dacă mutismul lui Michael făcea dificilă ancheta aceea.

— Cîte rude avem? a întrebat ca şi cum ar fi fost cea mai firească întrebare din lume.

Michael şi-a ridicat arătătorul.

— Una? Una singură?

Michael a dat din cap. Roderick a simţit ceva foarte asemănător cu deziluzia: în momentul în care găsea o posibilă familie, descoperea că aceasta se reducea la un singur element. Care, de vreme ce nu era un părinte, putea să fie un bunic sau un unchi.

— E un bunic?

Nu.

— E un unchi?

Nu. Atunci ce? Probabil că pe chipul lui Roderick s-a citit descurajarea, pentru că imediat Michael s-a lăsat pe vine ca să deseneze figura stilizată a unei femei cu păr lung şi fustă.

— E o bunică?

Da. O bunică…

— Şi se poartă bine cu tine?

Michael a ridicat din umeri, cu privirea cuiva care-şi cere scuze că nu ştie să răspundă.

— Cum adică nu ştii?

Michael a desenat un pat, cu o siluetă întinsă pe el.

— E bolnavă?

Da.

— Stă tot timpul în pat?

Da.

— Atunci cine se ocupă de tine?

Michael a rămas o clipă pe gînduri, apoi şi-a desfăcut palma.

— Cinci persoane? Sînt servitori?

Trei. Şi ceilalţi doi? Michael a renunţat să răspundă: prea complicat. În ce-l priveşte pe Roderick, se întreba cum ar fi fost să trăiască în familia

aceea ca o găoace. La Gîsca Roşie avusese experienţa contrară: spaţiu puţin şi o mulţime de persoane. Acolo, în schimb, totul era casă… Brusc, l-a fulgerat gîndul că interesul domnului Jones pentru medalion putea să se ivească de acolo, de la dorinţa de a *se extinde*. Şi-a imaginat casa acea transformată într-o nouă Gîscă Roşie, cu mult mai multe camere şi multe femei şi un salon enorm plin cu oameni beţi: ceea ce, dacă lăsăm deoparte tripoul, instituţie de a cărei existenţă Roderick nu ştia nimic, coincidea întocmai cu visul lui Jones, atunci cînd a întrezărit pentru prima dată posibilitatea de a se îmbogăţi în dauna mănăstirii. Şi vei fi de acord, cititor înclinat spre visare, că dacă o canalie ca Jones şi un suflet inocent ca Roderick pot plăsmui acelaşi vis, asta e doar pentru că visul acela înseamnă materie.

Scripta manent

Înştiinţată de un client care avea întîlnire cu Moriarty şi care, sunînd la clopoţelul biroului său, observase cîteva mici pete de sînge în faţa intrării, jandarmeria din Fenham, în persoana domnului Havelock, inspector, a pătruns cu forţa în acel birou. Cînd a descoperit cadavrul funcţionarului legal, Havelock n-a pierdut timpul, comandîndu-i tipografului municipalităţii, domnul Levi, un număr adecvat de afişe pentru a fi lipite pe la toate colţurile oraşului, afişe care invitau pe oricine avea informaţii utile anchetei să se ducă la jandarmerie. După care a început să scotocească în biroul lui Moriarty.

Funcţionar incoruptibil şi sîrguincios, Charles Morgan Havelock nu era un poliţist ca toţi ceilalţi: perfecţionismul lui proverbial friza perfecţiunea, dacă mi-e îngăduit un plictisitor joc de cuvinte; o

perfecţiune, vom îndrăzni să spunem, estetică, atît era de consubstanţială cu virtuţile formei, cu deducţiile elegante ca un sonet elisabetan, cu patosul teatral şi sentimentul ritmului (ca să nu spunem al *respiraţiei*) anchetei. Biroul funcţionarului, adică scena delictului, i se înfăţişa precum scena pe care să-şi însăileze propriul spectacol, pornind de la o totală identificare cu rolul victimei. Nu mai era Charles Morgan Havelock: era Horace Moriarty. Fusese ucis, dar masa de scris şi dulapul şi rafturile pline de cărţi şi de documente erau în ordine, şi chiar şi restul apartamentului era în ordine; deci, mobilul nu era jaful. *Ergo*, fie răzbunarea, fie vreo afacere dubioasă care ieşise prost. Moriarty nu se bucura de o faimă bună, chiar dacă niciodată nu ieşise nimic la iveală în privinţa lui: un motiv în plus să suspectezi că de data asta se întinsese mai mult decît îi era plapuma. „O, nemesis, o, nemesis“, fredona Havelock cu o voce puternică de bariton, în vreme ce se învîrtea prin birou, apoi, dintr-odată, s-a aşezat la masa de scris însoţind gestul de un *parampampam* care voia să imite o tobă de final. A deschis un sertar, a scos un teanc de foi pe care a început să le frunzărească.

Flerul îi spunea imediat ce se putea dovedi valoros şi ce nu: nu conta să fie adevărat sau nu, conta, în scopurile coerenţei lăuntrice a anchetei, ca el să fie convins. Cert e că, printre hîrtiile acelea, ochii i-au căzut pe anumite notiţe referitoare la familia Pemberton sau, mai bine zis, la averea ei, însoţite de cîteva cifre încercuite cu roşu. Dacă s-ar fi aflat în casa unui păstor de suflete, Havelock s-ar fi dus imediat să caute versetele biblice corespunzătoare; fiind în biroul unui om al legii, a început să consulte voluminosul cod civil care trona în toată splendoarea lui pe masă: a descoperit, astfel, că paragrafele corespunzătoare acelor cifre se refereau toate la acelaşi subiect, adopţia. Al doilea şi al treilea sertar din dreapta n-au furnizat nimic interesant; în schimb primul din stînga a oferit un dosar consistent intitulat „Pemberton/Peabody“, căruia inspectorul a considerat că trebuie să-i arunce o privire. După douăzeci de minute, Havelock nu

înţelesese încă prea bine care era rolul acestui Peabody: înţelegea, însă, că pentru defunct trebuia să fi fost o adevărată obsesie, într-atît însemnările încercau să-i surprindă mişcările. Acte, înregistrări notariale, date: totul era notat, ca şi cum, în ultima vreme, Moriarty ar fi urmărit activitatea lui Peabody pas cu pas. Existau oricum şi multe semne de întrebare şi multe spaţii albe, demonstrînd o verificare doar parţială. Era suficient pentru a stabili că Moriarty nu putea avea informaţii direct de la Peabody; şi, dacă urmărea cu atenţie, rezulta că, una din două, fie voia să-l înşele, fie se temea că Peabody îl va înşela pe el, fie şi una, şi alta. Dar el, Havelock, el cu siguranţă se putea informa direct: astfel că, a doua zi dimineaţă, s-a prezentat devreme la Pemberton House ca să discute cu domnul Peabody. Aflînd de la servitori de dispariţia lui misterioasă, şi-a folosit autoritatea pentru a intra în biroul administratorului. Aici totul era aşa cum îl lăsaseră Moriarty şi sora Allison, adică răvăşit.

— Cine a făcut asta? a întrebat-o pe Betty, care-l însoţea.

— Domnul Moriarty şi sora Allison de la mănăstirea St Mary, a răspuns Betty, căreia i se părea ireal că se poate disculpa. Havelock a scos din buzunar un carneţel şi a notat: Sora Allison, mănăstire. Apoi, lăsînd-o pe servitoare să plece, s-a pus pe treabă. Din acel haos de cărţi şi de hîrtii a ales numeroase foi care, prin dimensiuni şi cerneală, probabil că aparţineau unor serii diferite: după ce a recompus în întregime două din acele serii cu răbdarea afectuoasă a unui restaurator şi acribia unui filolog, s-a găsit dinaintea unor pagini şi pagini succesive de însemnări şi de scheme privitoare la arborele genealogic al familiei Pemberton. Prima serie se termina cu desenul unei săgeţi care ducea la cuvîntul „copil“; a doua, mai chinuită, ducea la un nume subliniat de trei ori cu cerneală roşie: „Hugh Berry“.

Astfel, în clipa cînd, după o jumătate de oră, a dat peste ciorna scrisorii prin care Peabody îl invita pe posibilul moştenitor Berry să se ducă la Gîsca Roşie ca să facă cercetări în legătură cu foarte tînărul

moştenitor *in pectore*, Havelock a încheiat terţinele sonetului său. Aceea era *tema* şi el îi va urmări toate variaţiunile.

În aceeaşi zi, a avut confirmarea faptului că şi Hugh Berry, funcţionar la tribunal, dispăruse fără urmă, întocmai ca Peabody. Aşadar, următorul lui popas va fi Gîsca Roşie, care, dintr-o schiţă sumară a lui Peabody, reieşea că este aproape de Castlerough. Interesant, s-a gîndit Havelock, din simplul motiv că nu spre altceva tindea legătura lui maniacală şi combativă cu hîrţoagele dacă nu spre a intui, atingînd-o în treacăt, viaţa.

Dublul dublului dublului

Planul lui Jones era foarte simplu: să o trimită pe Roşcată la mănăstire ca să vorbească cu Maica Stareţă; să-i spună că el, Jones, avea medalionul şi era dispus, în schimbul unei despăgubiri acceptabile, să nu se folosească de el; să aranjeze o întîlnire cu Maica Stareţă la vechea moară sau, dacă Maica Stareţă va refuza (lucru de care Jones era sigur), cu cea care ocupa a doua funcţie în mănăstire, adică (deşi Roşcata nu trebuia să precizeze asta) sora Allison. Pîndind printre pomii de soc de la marginea potecii care, întinzîndu-se de-a lungul rîului Gleren, duce la moară, Saramură ar fi răpit-o pe soră, în timp ce el, Jones, s-ar fi dus după o oră la mănăstire ca să se plîngă de faptul că trimisa nu ajunsese. Simplu ca bună ziua! Din păcate, nu ţinuse cont de un detaliu atît de evident, că devenea invizibil, după cum a arătat în chip artistic domnul Poe în povestirea lui despre *Scrisoarea furată*: adică faptul că cele două părţi care ar fi trebuit să se întîlnească la moară coincideau cu autorul şi victima unui şantaj; care victimă, se poate presupune, n-ar fi avut nici un chef să se întîlnească faţă-n faţă cu persoana care o ameninţase şi căreia,

pentru a se pune în gardă, refuzase să-i răspundă. În realitate, cînd Maica Stareţă a convocat-o ca să-i propună întrevederea, a refuzat categoric: cu atît mai mult cînd a aflat că mijlocitoarea era tocmai cea care, cu indiscreţiile ei, făcuse posibil şantajul. După o discuţie aprinsă, Maica Stareţă a lăsat-o să plece pe sora Allison şi a chemat-o din nou pe Roşcată, pentru moment închisă într-un birouaş: îi va spune domnului Jones că la întîlnire se va prezenta sora Angela, una dintre colaboratoarele ei cu cea mai mare autoritate.

Astfel, domnul Jones, care *mai întîi* voia să se îmbete cu bucuriile simţurilor şi *apoi* să se gîndească la afaceri, a fost constrîns să-şi facă timp şi să profite de întîlnirea cu sora Angela, asupra cărei foarte scurte desfăşurări nu vom zăbovi, pentru a începe o negociere a cărei discreţie ar fi cerut, oricum, la un moment dat, intervenţia directă a Maicii Stareţe.

Saramură, între timp, se aşezase pe un dîmb de pe care putea să observe mănăstirea spionînd mişcările celor care intrau şi ieşeau pe poarta principală. Luase cu el un snop de heringi afumaţi, nişte pesmeţi, un bidon mare plin cu apă, sticluţa cu rom şi săculeţul cu tutun de mestecat, adică proviziile minime ale oricărui tîlhar care se respectă: şi ca atare, cel puţin la începutul misiunii sale, se simţea ca un paşă. Îi plăcea mai puţin incertitudinea elementelor pe care le avea la dispoziţie. Roşcata o descrisese pe sora Allison ca pe o femeie mai înaltă decît media (dar, spre deosebire de majoritatea femeilor înalte, dăruită şi cu o *lăptărie* de soi, ca să citäm comentariul colorat al domnului Jones) şi înzestrată cu un mers sprinten: nu era mult, dar trebuia să-i fie de-ajuns.

Poarta a rămas închisă pînă la 3 după-amiaza, oră la care s-a întredeschis lăsînd să iasă o călugăriţă care avea caracteristicile respective. Părea o călugăriţă normală, şi cînd te gîndeşti că pe dedesubt era o malfrodită! A urmărit-o neobservat pînă cînd a văzut-o deschizînd o poartă mare şi apucînd-o pe aleea unei proprietăţi somptuoase; cînd a intrat în vilă, asigurîndu-se că nu se afla nimeni prin preajmă, s-a strecurat

şi el pe poartă. Ce delincvent ar mai fi fost, în fond, dacă, la fel ca Roderick, ar fi intrat timid prin spate? La jumătatea aleii s-a gîndit că era mai prudent să se ascundă în spatele bordurii de gard viu şi să facă un ocol mai larg; cum alesese s-o ia prin stînga, la un moment dat s-a trezit sub salcie, în aceeaşi poziţie din care Roderick spionase ferestrele apartamentului lui Peabody. După vreo douăzeci de minute, cînd punctul acela de observaţie s-a dovedit inutil, a înaintat printre copaci şi tufişuri, oprindu-se exact în spatele faimosului merişor. De aici a putut, în sfîrşit, să-l zărească pe Vernon care îndrepta o tablă de fier cu ciocanul şi, după o vreme, la balconul unei camere de la etajul întîi a văzut apărînd un copil. O călugăriţă, un bătrîn, un copil: dacă aia era toată populaţia casei, nu era nevoie să fii un Saramură ca s-o biruie dintr-o lovitură! Dar cu siguranţă înăuntru se mai aflau şi alţii: era, prin urmare, de neconceput, chiar şi pentru un tip ca el, să pătrundă în clădire ca s-o răpească pe călugăriţă, mai bine să aştepte şi să observe.

Era gata să se îndrepte spre aripa principală ca să supravegheze ieşirea călugăriţei, cînd ceva i-a atras atenţia, nu departe de locul în care Vernon se îndeletnicea cu trebuşoarele lui ceva se mişca. Nevenindu-i să creadă, Saramură a văzut cum se ridică nişte zăbrele şi se iveşte un căpşor care, la distanţa aceea, putea părea o marmotă. Dar, în spatele marmotei, au apărut două braţe şi un trunchi, apoi două picioare. Era alt copil care, după ce a privit în jur, s-a furişat pe pajişte pînă cînd a dispărut în spatele copacilor. Fără un motiv precis, a ieşit şi el la vedere şi l-a urmărit, poate pentru că marmota aia mică îi amintea de ceva… În pădure s-a oprit: inutil să înainteze la întîmplare riscînd să fie auzit, mai bine să aştepte să facă celălalt un zgomot. Pocnetul unei crengi rupte l-a condus într-o parte a pădurii alcătuită în întregime din duzi: trebuie să ştiţi că Michael îi explicase lui Roderick drumul ca să ajungă la livada de pomi în care se găseau mai ales peri şi meri şi de care Roderick, însă, ţinînd-o prea pe la margine, trecuse. Acum tocmai se întorcea pe urma paşilor lui ca să-şi

îndrepte greşeala şi, în acel moment, Saramură, lipit de un trunchi, i-a zărit faţa: incredibil, era copilul cu medalionul, cel care-i păcălise! Soarta începuse să se întoarcă în favoarea sa: mai întîi prostănacul ăla care-i dusese medalionul la han şi acum mucosul! S-a gîndit, satisfăcut, la Jones: nu doar dublul dublului, acum ar fi fost dublul dublului dublului! Astfel, surescitat şi avid, nu i-a mai păsat de sora Allison, ci doar de întoarcerea lui cît mai grabnică la Gîsca Roşie (unde deja îi dau întîlnire priceputului meu cititor) ca să comunice vestea aceea extraordinară.

Gigantul

Primul lucru pe care l-a văzut cînd s-a trezit a fost un şoricel de cîmp pe cuvertura patului. L-a măturat cu mîna azvîrlindu-l cît colo şi şoarecele a căzut pe jos, rămînînd nemişcat. Era mort.

— Altul, a spus Maggie dînd la o parte perdeaua care ţinea loc de uşă. Nu-i daţi atenţie, e un dar de la Lennie, înseamnă că vă place. A luat şoarecele de jos şi l-a pus pe poliţa sobei. Sînt pasiunea lui, a continuat. Îi prinde ca să-i mîngîie, dar mîinile lui sînt atît de puternice, că, fără să bage de seamă, îi strînge pînă-i omoară. Atunci îi pune în buzunar şi continuă să-i mîngîie acolo înăuntru pînă cînd i-i arunc eu, ştiţi, după un timp, încep să miroasă urît.

Jack s-a ridicat şi a ieşit să se spele pe faţă la lavoar. Cînd s-a întors, Maggie încălzea într-o tigăiţă unul dintre respingătoarele ei terciuri din ovăz şi tărîţe.

— Micul dejun, a spus, dar Jack s-a prefăcut că n-aude. Era stăpînit de aceeaşi idee care-l ţinuse treaz pînă tîrziu, şi totuşi nu îndrăznea să-i cedeze, pentru că ar fi însemnat să-i pună în pericol pe salvatorii lui.

Trebuia, trebuia cu orice preţ să dea de urma căpitanului William Bones, pentru că era singurul în stare să-l ducă la Roderick. Dar Bones fugise şi asupra lui plutea o acuzaţie de omor: aşadar, la ora aceea trebuia să fie departe, doar dacă nu se ascundea pe undeva prin apropiere. Experienţa îi spunea că atunci cînd cineva are probleme cu justiţia, caută ajutor la cine a fost deja *capturat*, aşa că trebuia să-l caute în cîrciumile cele mai rău famate din porturi şi oriunde mirosea a lume dubioasă. Ştia două asemenea locuri în regiune: unul era Unicornul din Cork, unde nu mai pusese piciorul din seara în care doi derbedei îl trăseseră pe sfoară la cărţi; celălalt era Gîsca Roşie, unde fusese de curînd, dîndu-se drept tîmplar, şi unde, aşadar, nu era prudent să se facă din nou văzut. Deci ideea care-i trecea prin cap era următoarea: să-i dea indicaţii lui Lennie să se ducă la Gîsca Roşie ca să întrebe de căpitan şi, între timp, să tragă o fugă la Unicorn. Dar ar fi fost oare Lennie în stare? Şovăia, pe de o parte se gîndea la Roderick aflat în pericol, pe de alta la posibilul pericol în care îl punea pe Lennie.

A hotărît să se sfătuiască cu bătrîna. Aşa îi spunea în gînd, bătrîna, de parcă el ar fi fost încă un puşti. În schimb, bătrîna s-a dovedit mai tînără decît el, decisă şi promptă.

— Nu ştiu ce va putea rezolva băiatul meu, a spus, dar decît să-l văd alergînd după şoareci, prefer ca o dată să facă ceva util.

Astfel, instruit cum trebuie (să meargă pînă la Glerenmouth, să nu se oprească în sat, să nu vorbească cu nimeni, s-o apuce pe coastă spre Castlerough, la Castlerough să ceară indicaţii despre cum să ajungă la Gîsca Roşie, la Gîsca Roşie să-l întrebe pe patron dacă-l văzuse pe căpitanul Bones, apoi să se întoarcă imediat acasă cu răspunsul), Lennie a pornit la drum. În buzunare avea cinci şoareci, trei în stîngul şi doi în dreptul, aşa urma să ştie mereu unde să-şi pună mîinile.

— Deci ai înţeles? Căpitanul Bones, i-a amintit mama lui după ce l-a îmbrăţişat.

— Căpitanul Bones, a confirmat Lennie, apoi a plecat.

Jack a rămas pe drum să-l privească pînă cînd celălalt a devenit un punctişor. Domnul să te aibă în pază, şi-a zis, apoi a trecut pe la Maggie să-şi ia lucrurile înainte să pornească şi el la drum spre Cork.

Malcolm

Puţin cîte puţin, desenînd şi scriind pe jos şi ajutîndu-se de gesturi, Michael îl informase pe Roderick despre locuitorii casei. Bunica cea bătrînă, tot bolnavă la pat, şi doctorul Moulden, care venea de două ori pe săptămînă să o consulte; mai erau Betty, care îndeplinea, prin forţa împrejurărilor, rolul de factotum, Rachel şi Vernon; şi sora Allison, care, deşi nu locuia cu ei, se putea considera un soi de chiriaşă, avînd în vedere frecvenţa vizitelor sale. În ce-l priveşte pe domnul Peabody, nu mai aflase nimic de el: în privinţa lui domnea misterul şi se părea că era interzis pînă şi să-i rosteşti numele. Referindu-se la sora Allison şi la lecţiile ei de catehism şi de gramatică, Michael s-a trezit, aproape pe neaşteptate, că-şi evocă viaţa de la mănăstire, în privinţa căreia, de altfel, Maica Stareţă nu-i impusese tăcerea. Trebuia doar să spună că se numeşte Roderick şi că primise medalionul acela de la mama lui, Jenny Slăbănoaga, angajată la Gîsca Roşie. Despre vremurile şi modurile strămutării lui de la Gîsca Roşie la mănăstire, însă, Maica Stareţă nu-i dăduse date precise: totul rămînea vag, atît de vag, că, de la un anumit punct încolo, a devenit imposibil să răspundă credibil la întrebările insistente ale lui Roderick.

— Dar tu îţi aminteşti de mama? îl întrebase la un moment dat.

Ce trebuia să-i spună? Dacă şi-o amintea, însemna că, cel puţin o vreme, locuise cu ea, lucru de care Roderick şi-ar fi dat imediat seama;

dacă nu şi-o amintea, însemna că mama lui îl dăduse la mănăstire curînd după ce-l născuse, dar în cazul acesta cum putea pretinde că ştie al cui fiu era şi de unde provenea medalionul? Doar în două feluri: fie pentru că-i spusese Maica Stareţă, fie pentru că avea o scrisoare de la mama lui. Păcat că mama *lor* nu ştia să scrie şi că oricine, începînd cu Maica Stareţă, ar fi putut scrie scrisoarea aceea inventînd orice.

Roderick, la rîndul lui, era sfîşiat între dorinţa de a avea un frate şi scepticism. Acele două medalioane atît de asemănătoare, dar atît de diferite, vorbeau limpede: unul era adevărat şi celălalt fals, distincţie care, graţie unei proprietăţi tranzitive, se extindea la posesorii lor. Iar dacă era fals, celălalt Roderick nu se numea Roderick, deci îl minţea… Dar îl putea ataca aşa, făcîndu-l mincinos? Mai bine să-l ducă încet-încet spre adevăr, cu tehnica aceea pe care socraticii au numit-o *maieutică*. Dar nu era şi asta o formă de păcăleală? Păcăleală contra păcăleală, nu exista riscul să se îndepărteze tot mai mult de adevăr? În cele din urmă s-a decis să facă pe şiretul o singură dată, cît să tatoneze terenul: îi va întinde o capcană ca să vadă ce iese; după care, şi-a promis, va vorbi clar, cu riscul de a-şi jigni fratele, în caz că asta era.

— Ştii, a spus din senin, Roderick nu e adevăratul meu nume, ci doar o poreclă pe care mi-au dat-o la Gîsca Roşie.

Michael l-a privit cu un amestec de curiozitate şi de uimire.

— Adevăratul meu nume e Malcolm. Tu ai alt nume?

Pusă în termenii aceia, chestiunea părea cu totul alta. S-a gîndit o clipă, apoi s-a lăsat pe vine şi a scris: „Michael“.

— Malcolm Roderick şi Michael Roderick, avem pînă şi aceleaşi iniţiale, a spus Roderick cu falsă veselie. Nu ştia bine de ce, dar i se părea că făcuse un pas înainte. În ce-l priveşte pe Michael, uitîndu-se la numele lui scris acolo pe jos, îşi spunea că poate Maica Stareţă n-ar fi fost deloc bucuroasă.

Jones strîns cu uşa

Cum l-a văzut intrînd, i-a mirosit imediat a necazuri.

— Patronul? a întrebat necunoscutul.

— Îl aveţi în faţă, a răspuns Jones jignit; oare nu era evident?

— Inspectorul Havelock. Un loc unde să vorbim în linişte?

Jones a privit în jur. În sală nu erau mai mult de cinci sau şase muşterii şi asta pentru el era sinonim cu liniştea.

— Aici, aş zice, a spus arătînd spre o masă, apoi a curăţat-o, chipurile, trecîndu-şi muchia palmei peste blat.

Havelock n-a insistat şi s-a aşezat. Jones, între timp, se întreba de care dintre numeroasele infracţiuni comise în ultima vreme trebuia să răspundă.

— Aşadar, a început Havelock, aş vrea să-mi vorbiţi despre domnul Berry, Hugh Berry din Fenham.

Jones a simţit că-i îngheaţă sîngele în vine.

— Berry? N-am auzit niciodată, aşa cum berea e bere dincolo de orice îndoială, a spus, convins că a găsit o asemănare de netăgăduit.

— Şi totuşi, reiese că înainte să dispară în neant avea în plan o scurtă vizită la hanul dumneavoastră.

— A, da? Şi eu de unde să ştiu? Poate că a şi venit, da; doar nu ştiu numele tuturor celor care vin pe-aici! Tipul ăla, de exemplu, a spus arătînd un bărbat aşezat în fundul sălii, cu un nas care vădea o ciroză în ultimul stadiu, e deja mult dacă ştiu că se numeşte Ned, dar numele de familie? Habar n-am! Şi totuşi sînt ani buni de cînd vine pe-aici.

— Bine, am luat notă. Şi, spuneţi-mi, numele Peabody vă sugerează ceva?

Dar cine dracu’ era ăsta de ştia atîtea lucruri? Te pomeneşti că Peabody a dezvăluit totul, s-a gîndit Jones alarmat: atît de alarmat, încît

comite o greşeală.

— De ce, ce v-a povestit?

— Asta dumneavoastră ştiţi, i-a spus Havelock zîmbind. Eu ştiu doar că a dispărut.

— Şi el?

— Şi el, şi… nu sînt singurul care-l caută, se pare.

— Nu înţeleg.

— Se pare că cineva i-a prădat biroul în căutare de ceva… În prezent suspiciunile cad pe domnul Moriarty, păcat că a fost ucis.

— Vă jur că nu ştiu nimic despre povestea asta, a protestat Jones, de data asta sincer.

— Dar despre familia Pemberton ştiţi ceva?

Din nou un fior de gheaţă pe şira spinării.

— Ar trebui? a spus străduindu-se să pară degajat.

— Aţi putea, dat fiind că este vorba despre una dintre cele mai bogate familii din regiune.

Jones a clătinat din cap împingîndu-şi în faţă buza de jos, aşa cum fac copiii îmbufnaţi.

— Şi, ca să închei, a continuat Havelock privindu-şi interlocutorul fix în ochi, mai e şi chestiunea copilului.

— Care copil? a exclamat Jones cu o voce ascuţită de isteric. Care copil?!

— Tocmai: care copil. Îmi imaginez că nu ştiţi nimic despre asta, nu-i aşa?

— Uitaţi-vă-n jur: vi se pare ăsta un loc pentru copii? Ascultaţi, dacă vreţi să m-amendaţi pentru activitatea fetelor mele, de-acord, o să iau amenda ca pe un fel de taxă, dar pe urmă toată chestia se opreşte aici.

— Unde se opreşte hotărăsc mai întîi eu, apoi o să hotărască judecătorul. Îmi spuneaţi despre fete: pot să văd şi eu vreuna?

— Da’ cum să nu! a spus Jones regăsindu-şi zîmbetul. Pe care-o preferaţi şi, bineînţeles, e din partea casei!

— Nu m-aţi înţeles: aş vrea să le interoghez.

— Să le interogaţi? Dar… dar…

— Deci? a insistat Havelock schiţînd gestul că se ridică.

— Păi… e Polly… e Molly… şi apoi e numărul unu, Roşcata…

— Mi le chemaţi jos sau trebuie să urc eu?

Lui Jones îi venea să plîngă, lucru care, în medie, i se întîmpla o dată la şapte ani. S-a ridicat încet ca un condamnat la moarte, apoi l-a condus pe Havelock sus pe scară.

În numele lui Machiavelli

Maica Stareţă era agitată. Moartea lui Moriarty îi jucase o festă, pentru că o lipsea de un expert într-ale legii, oricît de prefăcut, şi pentru că nu se cunoştea asasinul. Era vorba despre o întîmplare, legată de alte activităţi nu mai puţin tulburi ale funcţionarului legal sau crima aceea trebuia pusă în legătură cu moştenirea Pemberton? Era posibil (după cum, în pragul morţii, presupusese chiar Moriarty, dar Maica Stareţă nu putea şti asta) ca Peabody să ajungă la asta? Atunci şi sora Allison trebuia să se considere în pericol, motiv pentru care, poate, era mai bine să-i răărească ieşirile din mănăstire, resemnîndu-se în privinţa educaţiei copilului. Nu că ar fi avut la inimă în mod special viaţa sorei Allison: dar era destul de expertă în treburile lumeşti ca să ştie că o nouă faptă sîngeroasă ar fi atras asupra mănăstirii atenţia autorităţilor, periclitînd întreaga operaţiune. Cel mai bine era să facă rost de un alt om al legii şi să-i încredinţeze hîrtiile lui Peabody şi puţinul pe care Moriarty i-l predase ei sau sorei Allison şi

să închidă, într-un fel, demersul donaţiei, chiar şi în dauna formei: deoarece, cel puţin, dispariţia tuturor *actorilor* ălora făcea mai puţin probabil pericolul unei contestări. Rămînea păcătosul ăla de Jones, a cărui lipsă de iniţiativă, după tentativa aia caraghioasă de şantaj, oricum, o liniştea: foarte probabil ticălosul îşi dăduse seama că nu avea nişte cărţi bune de jucat şi, mai devreme sau mai tîrziu, ar fi renunţat. Da, cu condiţia ca bătrîna să se hotărască… Cu poliţia prin preajmă şi punînd întrebări era exclusă o nouă încercare de a înlesni moartea, aşa că nu putea decît să se lase în voia Celui de Sus. Ajungînd la această concluzie, a rămas liniştită aproximativ un minut: apoi mintea ei, ca un păianjen care-şi secretă firul, şi-a închipuit cum ar fi să-l corupă pe domnul Moulden, singurul care ar fi putut înregistra decesul lui lady Pemberton la rubrica *Moarte naturală*.

La Fenham şi în împrejurimi doctorul Basil Moulden se bucura de cea mai bună reputaţie sub aspectul deontologiei profesionale: dar ce om e atît de integru încît să nu poată fi cumpărat dacă ştii să-i identifici cele mai tainice dorinţe? Aşa gîndea Maica Stareţă, cu pesimismul sumbru al unui Machiavelli. La început, fără să stea pe gînduri, i-au venit în minte trei lucruri: banii, plăcerile lui Venus şi perversitatea. Prin urmare, avea la dispoziţie, în ordine, o parte din moştenire, Roşcata, şi sora Allison, aşa cum capriciul naturii o făcuse.

O pereche ciudată de drumeţi

O veste proastă, una bună şi una nu se ştie cum, hm… Cea proastă era că poliţaiul, stînd de vorbă cu fetele, aflase că un copil fusese într-adevăr acolo, la Gîsca Roşie; că se numea Roderick; şi că, la scurt timp după

moartea mamei lui, fugise. Nu era mult, dar era destul. Şi dacă, întorcîndu-se la Pemberton House să facă cercetări în legătură cu Peabody, poliţaiul va auzi vorbindu-se de *acel* Roderick? Coincidenţa nu-i va scăpa, va merge în profunzimea problemei, poate făcînd o scurtă vizită la mănăstire… Hm…

În compensaţie, vestea bună venea chiar de la Pemberton House sau, mai bine zis, de la Saramură, care tocmai sosea de acolo: Roderick, Roderick al *său*, se ascundea acolo! Probabil acţiona în mod clandestin, altfel de ce să apară de după gratii ca un hoţ? Rămînea de lămurit dacă ajunsese acolo din întîmplare (şi ce întîmplare!) sau cu un scop precis: scop care nu putea fi altul decît reintrarea în propriile drepturi.

A treia veste, de fapt nu chiar o veste, ci o deducţie logică, ce anunţa, la rîndul ei, o serie de îndoieli, era că pentru a-l demasca pe substitutul lui, Roderick trebuia să aibă medalionul original: deci cel pe care Saramură i-l vînduse recent pentru o sumă exorbitantă, după ce-l luase de la bărbatul care-l jefuise pe pescar, era un *al treilea* medalion… Era posibil? Ce era cu multiplicarea aia, o glumă de-a diavolului? Şi de ce, oare, dacă-l păstra el pentru Roderick, pescarul se afla în posesia unei copii? Cine o făcuse? Cu siguranţă nu ei doi, bătrînul şi copilul, nu-i vedea în oraş, în atelierul unui giuvaiergiu… Sătul să-şi mai bată capul cu toate aceste alambicări, i s-a adresat cu asprime lui Saramură, ocupat să strîngă cu un deget spuma rămasă înăuntrul unei halbe.

— Frumos medalion mi-ai vîndut! Şi ai avut tupeul să ridici preţul!

— Iar cu povestea asta? Te repeţi, după mine e semn de bătrîneţe, Jones, a replicat Saramură cu o agresivitate direct proporţională cu faptul că se simţea cu musca pe căciulă. Nu-ţi ajunge niciodată nimic, nu-ţi ajunge! Ştim unde-i Roderick, îl înhăţăm şi punem mîna pe medalionul lui, uite-aşa i-am prins pe toţi pulărăii ăştia!

— Ce uşor le rezolvi tu!

— Dacă eram bun să răpesc o călugăriţă, voi fi şi pentru bobocul ăsta, nu crezi?

— A, da, s-a văzut, s-a văzut! a exclamat Jones pecetluind punctul în favoarea lui cu un formidabil pumn în masă.

Fix în clipa aceea uşa hanului s-a deschis pentru a lăsa să intre un individ foarte înalt şi corpolent. Ăsta cine dracu' o mai fi? şi-a zis Jones enervat la culme. Bărbatul s-a apropiat de un client şi i-a zis ceva; celălalt a făcut semn din cap că nu. Scena s-a petrecut aproape identic încă de două ori, pînă cînd a intervenit Jones.

— Hei, tu ăla, a strigat spre el, nu-mi place deloc cînd cineva intră aici să pună întrebări, păi nu! Dacă-ţi trebuie ceva, cere-mi mie.

Bărbatul s-a apropiat ţinîndu-şi pălăria în mîini.

— Deci? a şuierat Jones cu toată mojicia de care era în stare.

— Domnu' William Bones, caut, căpitan William Bones.

Saramură, care tocmai îşi băgase în gură degetul plin de spumă, a rămas încremenit în poziţia aceea, alegorie vie a bătrînului-copil demnă de un pictor flamand.

— N-am auzit niciodată de el, a spus Jones din principiu.

— Eu da! a spus Saramură după ce şi-a scos degetul din gură cu o plesnitură. Jones s-a uitat la el întrebător. Pe faţa lui Lennie a apărut un zîmbet. Cine-l caută? a continuat Saramură.

Lennie, care primise ordin să nu pronunţe numele lui Jack şi fusese tulburat de ostilitatea lui Jones, a răspuns:

— Eu, să vorbim.

Simţind că-i surîde norocul, Saramură şi-a venit în fire: i-a aruncat o privire cu subînţeles lui Jones şi s-a ridicat brusc spunînd:

— Să mergem.

Luînd-o spre ieşire, a văzut că abia dacă-i ajunge la umăr necunoscutului. Afară a iuţit ritmul faptelor sale.

— Aşadar, a spus, iată-mă aici, bătrînul Billy Bones în persoană! Înăuntru nu puteam să-ţi spun, pentru că e un secret, nu ştie nici măcar patronul hanului. Dar ţie pot să-ţi spun, doar să nu mai zici la nimeni, ne-am înţeles?

Lennie a dat viguros din cap.

— Bine. Şi despre ce voiai să-mi vorbeşti?

Lennie a privit în jur; apoi, în lipsa unor instrucţiuni precise, a spus laconic:

— Un prieten.

— Unul care doreşte să stea de vorbă cu mine, vrei să zici? Doar să nu fie un jandarm, ştii, m-au confundat cu altcineva şi mă acuză de o fărădelege pe care n-am comis-o, doar nu eşti de acord cu jandarmii, nu-i aşa?

— Nu, a spus Lennie chiar dacă nu ştia ce era acela un jandarm.

— Aşteaptă, lasă-mă că ghicesc. Prietenului ăstuia îi lipsesc cumva două degete?

Lennie a dat din cap cu un zîmbet care-i făcea să i se lumineze privirea.

— Şi de ce n-ai spus aşa de la bun început? Bătrînul Jack! Ia te uită! Hodorogul, de cînd n-am mai băut ceva împreună! Şi unde-i, ă, spune-mi, unde-i, că vreau să-l îmbrăţişez din nou?

Lennie a indicat o direcţie. Cum nu avea simţul orientării şi nu se îndepărta niciodată de casă, n-a arătat spre est, ci spre sud, spre Glerenmouth, de unde venise.

— Pe aici? Să mergem atunci, a spus Saramură nerăbdător să-l facă bucăţele pe marinar.

La Glerenmouth s-a uitat întrebător la ghidul lui, care, fără să spună altceva decît „Pe aici“, l-a condus în afara aşezării, pe drumul către Fenham. Fiind înzestrat cu o remarcabilă memorie vizuală, cum se întîmplă adesea cu indivizii *puţini* la minte (ca şi cum natura, înduioşată,

ar fi vrut cumva să-i despăgubească), Lennie a refăcut în sens invers traseul exact al drumului pe care venise. Cu pasul lui mare, căruia îi corespundeau doi de-ai lui Saramură, perechea a ajuns la Castle-o'-Leary în mai puţin de două ore; încă o dată pe atît şi iată-i ajunşi în dreptul potecii care, pornind din drum, ducea la casa lui Maggie.

Pe tot parcursul călătoriei Lennie îşi ţinuse mîinile în buzunare, unde degetele lui mîngîiau blana moale a şoriceilor. Acum, pe potecă, Saramură şi-a vîrît o mînă în buzunar ca să mîngîie mînerul cuţitului său.

În camera bunicii

— O să-ţi spun Michael, bine? a zis Roderick căruia i se părea ireal că nu-l mai strigă cu numele său. Oricum, mut fiind, nu exista pericolul ca, la rîndul lui, să-i spună Malcolm… Se săturase să stea tot timpul acolo dedesubt aşteptîndu-l pe celălalt să găsească o modalitate să coboare. În afară de a scotoci curios peste tot cu felinarul pe care i-l dăduse Michael şi a ieşi din cînd în cînd să ia nişte pere, nu avea nimic altceva de făcut decît să-şi imagineze viaţa care se desfăşura deasupra. Nu că ar fi fost mare lucru de văzut, din cîte înţelesese: dar, cel puţin, pe bunica lui s-ar fi bucurat s-o vadă ca să-şi dea seama dacă semăna cu mama lui. Gîndul acesta i-a sugerat planul pe care i l-a expus lui Michael.

— Am găsit colacul ăsta de frînghie. Tu-l iei şi, fără să fii văzut, îl duci în camera ta; iar diseară, cum se lasă întunericul, legi un capăt de balustrada balconului şi-i dai drumul, aşa mă caţăr şi îmi arăţi camera ta. Apoi, dacă nu e nimeni prin preajmă, mă duci pînă la camera bunicii tale, intru fără să fac zgomot şi mă uit la ea în timp ce doarme.

Michael a rămas interzis, atît i se părea de îndrăzneţ planul acela. Apoi, cucerit de entuziasmul lui Roderick, a dat din cap. Şi, dînd şi noi din cap, să ne îndreptăm fără întîrziere spre momentul acţiunii, doar dacă cititorul meu bolnăvicios nu vrea să hoinărească prin pivniţa aia întunecoasă şi să urmărească toată ziua, pas cu pas, elucubraţiile şi închipuirile lui Roderick sau să urce la primul etaj ca să-şi însuşească neliniştile lui Michael.

Semnalul convenit era un fluierat. Ştiind cît erau de chinuite fluierăturile lui Michael, Roderick se postase deja sub zăbrelele care corespundeau balconului *domnişorului*, cum o auzise pe Betty spunîndu-i. După ce au dat semnalul, cei doi copii s-au pus pe treabă: după cinci minute, agil ca o pisică, Roderick escaladase peretele pînă la balcon.

Camera lui Michael l-a impresionat. Întîi de toate, era mare cît bucătăria de la Gîsca Roşie, iar lui, obişnuit cu chichineaţa sa, i s-a părut cît un teren de instrucţie. Şi apoi era toată vopsită în alb, cu podeaua din lemn lustruit şi mobilele în perfectă stare. La Gîsca Roşie era aproape imposibil să găseşti un scaun care să nu fie desfundat: acolo, în schimb, scaunele aveau o împletitură din paie foarte fină, elegantă ca o broderie, dar elastică precum pielea unei tobe (Roderick n-avea de unde să ştie, dar ce-l impresionase era extrem de comuna *împletitură tip paie de Viena*). Pe pereţi, probabil, tablourile strămoşilor: strămoşii *lui*, inclusiv un individ în uniformă militară, cu două mustăţi enorme pe oală. S-a apropiat de masă, acoperită cu cărţi şi caiete peste care şi-a trecut buricele degetelor fără să le deschidă, de teamă că nu va putea să le citească. Educaţia lui într-ale limbii sau, mai bine zis, lipsa lui de educaţie, îi permitea să citească numai cuvinte izolate, scrise cu litere mari şi de mari dimensiuni, ca firmele hanurilor sau cuvintele scrise de Michael în praf.

După ce au întredeschis uşa şi au verificat să nu fie nimeni prin preajmă, au ieşit din cameră în vîrful picioarelor. În faţa uşii camerei lui lady Pemberton, Michael s-a oprit şi a făcut semn spre clanţă; apoi, în

culmea agitaţiei, s-a întors în camera lui mergînd cu spatele. Aşa l-a putut vedea pe Roderick apăsînd pe clanţă, împingînd încet uşa şi strecurîndu-se înăuntru.

În cameră era întuneric şi aerul mirosea a medicamente. Dar sub aroma aceea mentolată, Roderick a sesizat alt miros pe care creierul lui nu era pregătit să-l recunoască: un miros de *grajd*. S-a apropiat de ceea ce, în beznă, a intuit că este patul, un pat enorm în care ar fi încăput lesne trei persoane. Bunica lui dormea: o auzea respirînd sau, mai bine zis, auzea un horcăit asemănător zgomotului făcut de pietrişul răsturnat dintr-o roabă. A scos din buzunar lumînarea şi amnarul, rămînînd încă puţin în întuneric; apoi a făcut lumină şi a văzut un chip scobit ca o tigvă, gura deschisă, ochii înfundaţi în două orbite înspăimîntătoare, un nas coroiat, atît de subţire, încît părea străveziu, un craniu chel pe care o mulţime de mici cruste îşi disputau terenul cu rarele smocuri de păr alb.

Şi totuşi, chiar şi aşa dezgustat şi îngrozit la culme, acest copil extraordinar a avut puterea să se aplece deasupra acelui chip şi să-i sărute fruntea.

— Salut, bunico, a spus.

Răspunsuri şi blesteme

Un lucru îi era clar lui Havelock: familia Pemberton, de fapt, nu mai exista, agăţată cum era de fragilele trunchiuri ale unei bătrîne muribunde şi ale unui nepoţel. Nu-l văzuse pe moştenitor, dar, discutînd cu servitorii şi citind hîrtiile lui Peabody, se lămurise că era vorba de un orfan adoptat, provenind de la mănăstirea St Mary. Şi servitoarea spusese că cei care îi răvăşiseră camera lui Peabody fuseseră Moriarty şi o călugăriţă de la acea

mănăstire; deci, aşa cum se temea Jones, o vizită la miresele lui Cristos era urgentă.

Maica Stareţă l-a primit în parloar şi, chiar dacă împotriva voinţei sale, a trebuit să-i spună povestea lui lady Pemberton, a desfrîului ei şi a tardivei mustrări de conştiinţă; apoi i-a vorbit despre fiica aceea abandonată şi regăsită, după mulţi ani, în persoana acelui nepoţel.

— Din cîte îmi dau seama, a întrerupt-o Havelock, că administratorul de la Pemberton House identificase un alt posibil moştenitor, un anume Hugh Berry.

Maica Stareţă, care n-avusese habar de asta niciodată, n-a fost nevoită să se prefacă pentru a părea sinceră.

— Nu ştiu nimic despre aşa ceva, a spus.

— Şi nu vi se pare ciudat că atît Berry, cît şi Peabody au dispărut?

— În ce-l priveşte pe acest Berry, nu ştiu; dar Peabody a fugit cu banii sustraşi în mod ilicit din averea familiei.

— Şi despre domnul Moriarty ce-mi puteţi spune? Cel puţin, el n-a fugit.

— Domnul Moriarty fusese însărcinat de mănăstire să urmărească procedura adopţiei. Nu ştiu cine a putut să-l omoare, nici de ce.

— Hîrtiile lui arată că supraveghea activităţile lui Peabody: credeţi că e posibil să-l fi eliminat ca să-i întrerupă hoţiile?

Maica Stareţă a simţit un gust acru în gură, fiindcă Havelock nimerise dacă nu mandantul, atunci cu siguranţă mobilul.

— De ce ar fi făcut aşa ceva? a spus.

— Să zicem din zel profesional, nu ştiu dacă mă fac înţeles…

— Dacă insinuaţi că mănăstirea e părtaşă în această poveste, sînteţi pe alăturea cu drumul. Noi ne-am mărginit să facem o faptă bună identificîndu-l pe moştenitor şi procedînd în aşa fel încît să fie recunoscut de bunica lui.

— Sigur, sigur. De altfel, ar putea fi valabilă ipoteza contrarie, respectiv ca Peabody să trăiască şi să fie el cel care l-a ucis pe Moriarty ca martor al malversaţiunilor sale…

— Ar fi mai plauzibil.

— Şi, spuneţi-mi, aţi însărcinat-o dumneavoastră pe sora Allison să caute ceva în apartamentul lui Peabody?

— Bineînţeles: speram să găsească banii luaţi de la lady Pemberton.

— De la lady Pemberton sau de la nepotul ei.

— Ce vreţi să spuneţi? Nu văd diferenţa.

— Vreau să spun că-mi scapă interesul dumneavoastră în afacerea asta… Uite că-mi vine din nou să vorbesc despre *zel*…

Obrajii Maicii Stareţe au luat foc.

— Dacă acum e o vină să protejezi drepturile unui suflet lipsit de apărare…, a spus fulgerîndu-l cu privirea pe Havelock.

— Da, cu atît mai mult cu cît, în scurt timp, e foarte probabil ca acest suflet lipsit de apărare să rămînă singur pe lume, aşa că cineva va trebui să se ocupe de el… Ştiţi dacă a fost deja desemnat un tutore?

Fie ca Domnul să te pedepsească! s-a gîndit Maica Stareţă aruncînd asupra lui două sau trei blesteme de-ale ei.

— Domnul Chester Grobar, din păcate decedat.

— Vai, ce încurcătură! Gestionarea acestei averi nu e o treabă prea sănătoasă, nu vi se pare?

— Încurcate sînt căile Domnului, a rostit sentenţios Maica Stareţă făcîndu-şi semnul crucii.

— Şi deci?

— De asta se ocupa domnul Moriarty, tocmai.

— Care, îmi imaginez, o fi încredinţat mănăstirii obligaţia tutelei, am ghicit?

— Pentru moment, pentru moment! De altfel, este soluţia cea mai bună pentru copil şi pentru toţi.

Havelock a zîmbit, apoi a înfipt ultimul spin otrăvitor în şoldul Maicii Stareţe.

— Şi despre domnul Jones ce-mi puteţi spune?

Şoarecele şi iepurele

Cînd Lennie şi Saramură au ajuns în preajma casei, Jack se întorsese de la Cork de numai o jumătate de oră.

— Casa lui mama şi Lennie, a spus Lennie.

— Şi prietenul nostru e acolo înăuntru?

— Da, sau plecat, sau întors.

— Du-te un pic să vezi. Dacă e, spune-i că tovarăşul lui, Billy Bones, îl aşteaptă în tufişul ăla, ştii, e mai bine să nu mă arăt prea mult la faţă şi n-aş vrea să-i fac necazuri mamei tale.

Mişcat la auzul acelor cuvinte, Lennie a scos din buzunar un şoricel şi i l-a întins lui Saramură.

— Ce-i asta? Îh, ce scîrbos! a ţipat aruncînd cît colo şoarecele.

Lennie l-a privit uimit, apoi s-a dus să-şi recupereze cadoul, curăţîndu-l afectuos cu degetele şi suflînd ca să îndepărteze ţărîna. Pentru prima dată l-a privit pe omul acela cu antipatie. Apoi a făcut cum i se spusese.

Lui Jack nu-i venea să creadă: deci Lennie se achitase cu brio de misiunea lui! Nerăbdător să primească de la căpitan mesajul lui Roderick, a ieşit în grabă din casă. Continuînd să mîngîie şoarecele cel atît de dispreţuit, Lennie a arătat spre alunişul ales ca loc de întîlnire.

În penumbra răcoroasă a copacilor, Jack a privit în jur, în timp ce Saramură, ca să nu încalce principiul de aur conform căruia un bandit trebuie să vadă înainte să fie văzut, stătea lipit de un trunchi.

— Căpitane, sînteţi aici? a spus Jack cu un fir de voce. Că era presimţire sau emoţie, i se părea că n-are aer.

— Iată-mă! a exclamat Saramură apărîndu-i în faţă cu cuţitul deja scos.

Cei doi bărbaţi s-au înfruntat cîteva clipe din priviri, priviri care oglindeau nişte stări sufleteşti opuse.

— M-ai dus de nas destul, bătrîne, acum s-a terminat, a spus Saramură scuipînd într-o parte.

Chiar şi aflat la ananghie, ultimul gînd al lui Jack s-a îndreptat tot spre tînărul lui prieten.

— Unde-i Roderick? a întrebat, ca şi cum ar fi fost vorba de ultima dorinţă a unui condamnat la moarte.

— Dracu' ştie! Dar medalionul lui a fost şterpelit! Dacă asta te consolează, cine ţi l-a furat îngraşă deja pămîntul în timp ce viermii îi urcă-n sus pe cur, uaaaa! a urlat Saramură foarte mulţumit de limbajul lui. Iar acum tu o să i te alături.

— Aşteaptă! Să stăm de vorbă!

— A, nu, prietene, îţi lipsesc două degete, în schimb ai o limbă! Ce-ai zice dacă înainte să-ţi scot maţele ţi-aş tăia-o, ă?

A înaintat spre el amenînţîndu-l cu cuţitul.

— Sau te sfredelesc ca pe un butoi, a spus răsucindu-şi încheietura mîinii cu care flutura arma.

Jack s-a dat înapoi, dar o rădăcină l-a făcut să cadă pe spate.

— Aşa, bravo, pregăteşte-te! a exclamat Saramură împroşcîndu-l cu salivă în timp ce se apleca asupra lui să-l lovească.

Jack a închis ochii şi, în momentul acela, a auzit un soi de horcăit, apoi un zgomot ca de lemn rupt. A ţinut ochii închişi încă o clipă: cînd i-a redeschis, Saramură atîrna ca o cîrpă, cu picioarele ridicate de la pămînt. În jurul gîtului avea înfăşurat ceva care părea o eşarfă. Lui Jack i-au mai trebuit cîteva clipe să-şi dea seama că eşarfa aceea era braţul lui Lennie

care, după ce-l strangulase pe Saramură şi-i rupsese gîtul, îl ţinea ridicat ca pe un iepure care se legăna imperceptibil.

Basil, Cecil, Virgil

La douăzeci şi patru de ore după Havelock, doctorul Moulden se găsea la rîndul său în parloar. Dar de data asta Maica Stareţă va fi cea care va conduce dansul: sau cel puţin aşa credea ea.

— V-am chemat, a spus cu solemnitate, pentru o chestiune de cea mai mare… cea mai mare… pentru o chestiune extrem de delicată, pentru care e nevoie de tact şi discreţie, pe lîngă, bineînţeles, competenţă… Iată de ce m-am adresat dumneavoastră.

Doctorul a privit-o impasibil, indiferent la linguşirile acelea.

— Aş vrea să ştiu, a continuat Maica Stareţă ceva mai puţin sigură de sine, dacă sînteţi dispus să vă exprimaţi opinia medicală în legătură cu… da, cu anomalia fizică a uneia dintre călugăriţele noastre ca să ştiu dacă-i poate compromite vocaţia…

— Anomalie?

— Da. Suspectăm că e un caz de hermafroditism.

— Asta e chiar bună! a spus doctorul în sfîrşit interesat.

— Înţelegeţi că pentru bunul renume al mănăstirii chestiunea trebuie să rămînă între noi…

— *Ça va sans dire*, soră.

— Se înţelege că pentru deranjul dumneavoastră veţi fi recompensat cum trebuie, a adăugat Maica Stareţă exploatînd momentul propice. Şi astfel, pusese pe masă două dintre cărţile ei, perversitatea şi banii. La a treia, Roşcata, va recurge doar în ultimă instanţă. Între timp trebuia încă să

înţeleagă bine ce soi de om era doctorul acela. Spuneţi-mi, în exercitarea profesiei dumneavoastră aţi avut pînă acum ocazia să examinaţi un astfel de… un astfel de individ?

— Să fiu sincer, nu, dar cunosc subiectul, i-a retezat-o scurt doctorul, iritat că i se punea la îndoială competenţa.

— Nemaipomenit, nemaipomenit… Atunci, mă veţi ierta dacă-mi permit să vă pun încă o întrebare, aşa, rămînînd la generalităţi…

— Spuneţi, spuneţi, i-a îngăduit doctorul pierzîndu-şi răbdarea.

— Cum trebuie să considerăm o hermafrodită, mai mult femeie sau mai mult bărbat?

— Depinde, trebuie judecat caz cu caz… Teoretic, e jumate-jumate, dar rar se întîmplă un echilibru perfect, de obicei una dintre cele două naturi predomină asupra celeilalte.

— Aha, a spus Maica Stareţă dezamăgită. Asta însemna că sora Allison putea fi *aproape* o femeie, ceea ce ar fi eliminat *picanteria* situaţiei, aceeaşi picanterie care, în planurile sale, trebuia să-l seducă şi să-l compromită pe netrebnicul ăla de Jones…

— Pot să ştiu dacă sora în chestiune acceptă să fie consultată?

— Evident! Nu v-aş fi deranjat fără ca mai întîi să fiu sigură de asta! a exclamat Maica Stareţă care, în realitate, nu se prea ostenise s-o convingă pe sora Allison. Dacă, ulterior, disponibilitatea acesteia din urmă depindea de solicitudinea ei sau de plăcerea de a se exhiba e o alternativă pe care o lăsăm bucuroşi fanteziei cititorului maliţios.

— Eventual, a adăugat Moulden îngîndurat, aş putea să vorbesc cu un coleg pentru consult?

— Nu mi se pare că ar fi cazul, i-a retezat-o Maica Stareţă alarmată. Din raţiuni care ţin de discreţie, vreau să spun…

— Dacă asta e problema, puteţi sta liniştită: este vorba despre fratele meu.

— Dar, dar…

— Vedeţi, a reluat Moulden ignorînd întreruperea, fratele meu Cecil e ginecolog, în vreme ce specialitatea mea e cea de pneumolog.

— Nu ştiam că aveţi un frate în branşă.

— Am doi, mai e şi Virgil, care e dentist.

Basil, Cecil, Virgil: Maica Stareţă şi i-a imaginat copii, ocupaţi cu joaca în grădina vilei: apoi şi-a imaginat că-i zdrobeşte ca pe nişte păduchi văduvind facultatea de medicină de trei viitori studenţi. Nu, nu mergea: împărţită cu un frate, experienţa aceea nu putea fi excitantă, obligaţia profilaxiei ar fi neutralizat de la bun început orice înclinaţie bolnăvicioasă. Doar dacă nu cumva… da, doar dacă nu cumva doctorul Moulden nu era încă şi mai desfrînat decît spera ea.

În bucătărie

Profitînd de oră, Michael l-a dus pe Roderick în bucătărie. Rachel lăsase pe cuptor o oală mică acoperită cu o pînză. Sub pînză, Roderick a văzut un terci maroniu care, după ce a fost explorat cu un deget, a dat la iveală, sub suprafaţa oxidată, o parte mai deschisă la culoare şi mai puţin densă. La Gîsca Roşie, Roderick fusese obişnuit să nu facă mutre şi să mănînce orice i se punea dinainte: aşa că a înghiţit lacom fiertura aia mizerabilă, destinată gurii fără dinţi a lui lady Pemberton, de parcă ar fi fost cel mai rafinat *porridge*. Apoi, ştergîndu-se la gură cu dosul mîinii, s-a uitat la tovarăşul lui cu un aer întrebător. Michael a arătat spre uşile unui dulap încastrat în zid, unde Rachel ţinea merindele de zi cu zi. Lui Roderick i s-a înfăţişat spectacolul unui salam atîrnat de un cîrlig, o bucată de caş cu aspect de piatră, un borcan de făină albă, unul de făină neagră, unul cu pesmet, unul cu stafide, o bucată de carne uscată legată cu

o sfoară, plus o serie de cutii de tablă cu un conţinut misterios. Roderick a desprins două fîşii de carne sărată şi a început să mestece, în timp ce mîinile lui rupeau ambalajul unor pesmeţi şi deşurubau capacul de la stafide. Michael, între timp, dibuise în spatele unei perdeluţe o sticlă cu lapte şi nişte ouă: şi unul, şi celelalte au ajuns în stomacul lui Roderick împreună cu cîteva bucăţi de coajă.

— Acum e mai bine, a spus. În sfîrşit, a putut observa în tihnă bucătăria, regatul acela minunat plin de provizii şi de vase, cu tigăile din alamă lucitoare agăţate de pereţi şi marele tocător din lemn la mijloc, cel pe care cuţitele se poartă cu cruzime. Ibricele smălţuite, cu ciocurile lor mici; vasele de ceramică pe care timpul desenase o reţea discretă; muşamaua, scaunele de răchită, butoiaşele, etichetele cu contur albastru de pe borcane: toate lucrurile acestea exercitau asupra lui un farmec irezistibil, pentru că erau ceva nou şi-i vorbeau de alte vieţi, dar totodată îi erau familiare şi îi aminteau de anii petrecuţi printre femeile din bucătăria de la Gîsca Roşie. Da, orice bucătărie era un loc intim, feminin prin esenţă, o oază sigură într-o lume dominată de bărbaţi, lumea vîntului, şi a aurului, şi a înjurăturii, şi a tăişului cuţitului.

Sfîrşitul părţii întîi

1. Ticălos (engl.).
2. Plăcintă (engl.).
3. Sos picant, originar din India (engl.).
4. În original, *badessa* = maică stareţă, dar şi matroană (it.).
5. În original, *acciuga* = scrumbie, dar și femeie slabă, scobitoare. Joc de cuvinte bazat pe pronunția asemănătoare a cuvintelor *acciuga* și *asciugare*, care înseamnă „a usca“.
6. În traducere se pierde jocul de cuvinte din original: *the more are you keen, the more are you steen*, unde *steen* înseamnă „caustic, înţelept“,

dar şi „tăcut“ (n. a.).

7. În latină, *alibi* înseamnă „în altă parte“, iar *ibidem* înseamnă „în acelaşi loc“.

8. John Milton, *Paradisul pierdut*, Cartea întîi, traducere de Aurel Covaci, Editura Minerva, Bucureşti, 1972, p. 22.

9. (Aici) Chimicale (engl.).

10. Aluat (it.).

11. Pentru mai mare gloria lui Dumnezeu – deviza ordinului iezuiţilor (lat.).

12. Şantaj (engl.).

13. Despre şoareci şi oameni (engl.).

Partea a doua

Recapitulare

Sperînd că cititorul prudent a profitat de această pauză ca să-şi adune puterile ocupîndu-şi mintea cu subiecte în mai mare măsură *pozitive*, nu ca povestea noastră dezlînată, reiau naraţiunea de acolo de unde ea se întrerupsese, începînd, pentru cei mai distraţi, cu o recapitulare sumară.

Jenny Slăbănoaga, Jenny Grasa, Chester Grobar, zis Cheddar, Hugh Berry, Scummy, Peabody, Doolan, Moriarty şi Saramură, în această ordine, au ajuns pe lumea cealaltă.

Lady Pemberton e veşnic *muribundă*, situaţie care-i garantează dreptul de a rămîne printre personajele noastre.

Jack, încă oaspete al bătrînei Maggie, şi-a revenit şi se pregăteşte să-şi ţină promisiunea făcută lui Lennie.

Jones *se frămîntă* în legătură cu inexplicabila dispariţie a lui Saramură; dar, abandonîndu-se fanteziilor sale erotice cu sora Allison, în compensaţie, *se înfierbîntă*.

Polly şi Molly, prima mai moale, a doua mai lemnoasă, dar mai întreprinzătoare, îi distrează încă pe clienţii de la Gîsca Roşie, bineînţeles pe cei care-şi pot permite. Dintre aceştia, aproape nimeni nu ajunge să scoată de la teşcherea tariful dublu stabilit pentru Roşcată.

Maica Stareţă, pe de o parte, are încredere în recomandările doctorului Moulden, pe de alta, se teme de tenacitatea şi de intuiţia lui Havelock care, în biroul lui, combină piesele anchetei sale cu criterii muzicale şi picturale.

Michael şi Roderick, vase comunicante între primul etaj şi pivniţa de la Pemberton House, îşi continuă existenţa făcută din observaţii, din ipoteze, din ignoranţă şi din întrerupere.

Domnii Johnston, Mortimer, Leach şi Hook îşi continuă activitatea comercială, unii mai mult, alţii mai puţin necinstit.

Probo a dispărut. Nimeni nu poate spune unde e, nici unde şi cînd va apărea cu susurul lui aducător de moarte.

Vuietul mării

Maggie pregătise o desagă mare pentru călătorie, plină cu de-ale gurii şi de băut. I-a ţinut lui Lennie un ultim discurs, apoi i l-a dat în grijă lui Jack, care a promis că i-l aduce înapoi peste trei zile: una pentru dus, una pentru *a vedea marea* şi una pentru întors. Lennie, bineînţeles, îşi făcuse o rezervă zdravănă de şoricei, care-i umflau buzunarele de la pantaloni. I-a oferit unul şi lui Jack care, fiindcă nu l-a lăsat inima să refuze provizia aceea pentru drum, l-a băgat într-unul dintre buzunăraşele de la haină.

Moartea lui Saramură fusese clasată cu naturaleţea cu care se mătură frunzele toamna. Jack îi spusese lui Maggie toată povestea şi nici unul din ei nu simţea, nu zic remuşcare, dar nici cea mai mică nelinişte pentru sfîrşitul acelui ticălos, ucis ca un iepure în chip deloc glorios, cînd ar fi meritat ca la execuţia lui să asiste o mare mulţime de oameni. Lui Lennie nu i-a luat mai mult de jumătate de oră ca să-l îngroape în spatele casei şi acum era gata pentru marea experienţă.

Cei doi călători au pornit-o spre Dury, unde începea drumul spre Cork. Pe la jumătatea distanţei de mers s-au oprit ca să mănînce: Maggie preparase nişte *pies* foarte gustoase şi o minunată omletă cu cicoare care,

într-o fracţiune de secundă, au dispărut în gura lui Lennie. Cunoscînd lăcomia fiului şi ştiind bine că nimic şi nimeni nu reuşise să-i bage în capul ăla al lui noţiunea de *parte*, Maggie pusese în desagă una mai mică destinată exclusiv lui Jack: ceea ce nu l-a împiedicat pe Lennie, cînd a văzut că şi din acel mic corn al abundenţei ieşea mîncare, să-i curgă balele de poftă. Odată golită plosca de cidru, băutură care pentru Lennie ţinea loc de bere, cei doi prieteni au pornit din nou la drum. Înviorat, Jack a îngînat vechiul lui cîntec:

O o o, goleşte coca de apă
o o o, luptă cu valul
la frumoasa ta trebuie să te gîndeşti
cu toată puterea trebuie să vîsleşti

o o o, ţine cîrma
o o o, asigură năvodul
de fundul de nisip şi de stîncă trebuie să te fereşti
cu toată puterea trebuie să vîsleşti

o o o…

Lennie îl asculta fermecat. Multe cuvinte din cîntecul acela nu însemnau nimic pentru el din simplul motiv că nu le auzise niciodată: dar cumva înţelegea că aveau de-a face cu ce tocmai mergeau să vadă.

— E marea? a întrebat.

— Cum? A, da, e un cîntec marinăresc, vorbeşte despre un marinar care se gîndeşte la casa lui…

— Despre tine vorbeşte.

— Şi despre mine, da… Eu trebuie să mă întorc la mine acasă şi tu trebuie să vezi marea…

— E frumoasă marea?

— E foarte frumoasă, dar şi cumplită. Îţi dă viaţa, dar şi moartea.

— Moartea, a repetat Lennie ca să demonstreze că era un băiat curajos şi nu se temea. Ating marea, a adăugat.

— Da, sigur, cînd ajungem, ne băgăm mîinile în ea. Şi dacă nu e foarte agitată, te plimb cu barca mea şi poate pescuim ceva.

Lennie era extaziat. Nu avea nici cea mai mică idee ce însemna să pescuieşti, dar abia aştepta. Cîte îi va povesti mamei lui!

— Mama, a spus, incapabil să exprime direct un gînd.

— Da, ai o mamă tare bună, eşti norocos, Lennie.

— Norocos.

Continuînd să discute astfel, au ajuns la Cork, dar, ca să nu-i strice surpriza lui Lennie, Jack a păstrat un traseu pe sus, pe coastă, de-a lungul căruia era imposibil să vezi marea peste case. Se distingea bine, în schimb, Morven Peak, muntele cel mai înalt pe care îl văzuse Lennie vreodată. Dîndu-i ocol, a continuat să ridice capul înspre vîrf, astfel că, la un moment dat, a trebuit să meargă cu capul răsucit spre înapoi.

— O să-ţi înţepenească gîtul, i-a spus Jack, dar Lennie nu l-a ascultat pînă cînd n-au ajuns în preajma casei.

— Auzi? E vuietul mării, i-a spus Jack apucîndu-l de braţ. Lennie a rămas nemişcat, cu buza de jos atîrnîndu-i: mai întîi cu expresia cuiva care nu aude nimic, apoi cu cea a cuiva care aude chiar prea mult.

— Marea, a spus ca în *transă*.

— Şi aşteaptă s-o vezi!

Trecînd prin spatele enormelor stînci prăbuşite, Lennie simţea cum îi creşte emoţia odată cu vuietul acela; şi în clipa în care, ieşind pe mica plajă unde se înălţa casa lui Jack, a dat cu ochii de primele valuri, a fost cuprins de o asemenea tulburare, că mie nu-mi rămîne decît să mă refugiez în acea figură retorică numită *preteriţiune*.

Jones pune din nou mîna pe pana de scris

Jones nu putea să înţeleagă ce joc făcea Saramură. Îi dusese medalionul, dar exista suspiciunea că nu era cel bun; trebuia să i-o aducă pe călugăriţă şi, în schimb, se întorsese cu vestea că Roderick era la Pemberton House; trebuia să i-l aducă pe băiat, în schimb, nu se arăta la faţă de trei zile… Dar de data asta întrecuse măsura şi o să-i arate el. Doar dacă nu cumva i se întîmplase ceva, poate că din nesocotinţă picase în mîinile jandarmilor şi, în cazul acesta, nu prea erau motive de veselie, cine ştie ce putea să iasă pe gura aia spurcată, cu atît mai mult cu cît Havelock ăla părea chiar să fi mirosit pista bună… Acum era şi mai presant să pună mîna pe Roderick, a cărui mărturie, adică a cărui existenţă în sine, ar fi confirmat eventuala poveste a lui Saramură. De celălalt copil n-avea decît să se preocupe Maica Stareţă, dat fiind că fusese creaţia ei, el trebuia să se gîndească la Roderick. Şi, în lipsa lui Saramură, o singură persoană îl mai putea găsi şi aduce, o persoană căreia i-a scris următorul mesaj:

aşa dar malfrodito, nu a-i răspuns dar şti că dacă nu vorbesc

î-ţi propun aciest pact

înloc de bani îi aduci copilul care se numeşte roderic care ştiu că se ascunde în casă pentru că lam văzut

te aşctept peste două zile la şase seara pe drumul dela răspîntia calvarului la care unde fîntîna

repede malfrodito

un prieten

Apoi a împăturit foaia în patru şi a scris pe ea „sora alison“.

S-a uitat în jur: localul era plin şi nu avea decît să aleagă. Ochii lui au trecut razant peste lumea aceea mizerabilă, în timp ce gura i se strîmba tot mai tare într-o grimasă de dispreţ. În cele din urmă şi-a ales omul, un căruţaş pe care toţi îl cunoşteau sub numele de Slim[1], atît era de slab şi de ciolănos.

— Cîte beri îmi datorezi, Slim? i-a spus apropiindu-se de el din spate şi punîndu-i o mînă pe umăr.

— Ce? Oh… m-aţi speriat, ştiţi?

— Cînd te duci la Fenham?

— Mîine dimineaţă, de ce?

— Bine. Vezi asta? Te abaţi pe la mănăstire şi o laşi la poartă. În schimb, nu-ţi mai pun la socoteală berile şi, dacă faci totul cum trebuie, poate ne scapă şi o vizită pe daiboj la etaj, ce părere ai?

Slim, bineînţeles, a acceptat, intrînd pe riscul lui în rîndul personajelor acestei poveşti şi, în general, alăturîndu-se nesfîrşitei familii a celor (*quorum tu*, cititor imprudent) care s-au pierdut urmărind mirajul banilor şi al plăcerii.

În ce-l priveşte pe Jones, se gîndea deja la *după*, adică la posibilitatea de a o convinge pe călugăriţa aceea extraordinară, cu bunele şi cu relele ei, să-i satisfacă, în sfîrşit, pofta.

Betty se înşală

De-acum, Roderick devenise un cunoscător al casei. Cu ajutorul lui Michael, învăţase orele la care să se mişte fără să fie descoperit de Betty, de Rachel sau de Vernon: şi, bineînţeles, de sora Allison, care continua să se înfiinţeze în fiecare după-amiază timp de două ore. În fiecare seară,

ieşea din ascunziş şi fluiera: imediat urca pe frînghia lăsată în jos de Michael, în a cărui cameră dormea mult mai comod decît în pivniţă, uneori pe covor şi pe perne, alteori chiar în patul lui Michael, care se lipea de perete ca să-i facă loc.

Lui Rachel nu-i scăpaseră semnele acelei prime razii în cămară, nici ale sustragerilor ulterioare mai discrete: dar cui putea să le atribuie, dacă nu lui Michael? Îi era milă de copilul acela amărît, aşa că n-a spus nimănui: dar, vrînd să apere lucrurile care îi fuseseră încredinţate, ca orice bună gospodină, i-a impus lui Michael un compromis rezonabil.

— Văd că noaptea cuiva îi e foame, i-a spus într-o zi la masa de prînz, care, de cînd lady Pemberton nu se mai ridica din pat, avea loc în bucătărie.

Michael s-a oprit din mîncat şi s-a uitat la ea cu privirea cuiva care urmează să fie pedepsit sever.

— Dar, dacă nişte şoricei vin să ronţăie, zic eu, atunci or să ronţăie numai ce-or găsi pe tava asta de-aici, ne-am înţeles?

Michael a prins aluzia din zbor şi s-a înroşit. Apoi a dat din cap, fericit.

În nopţile următoare, Roderick a explorat, puţin cîte puţin, toată casa. Folosindu-se de o lumînare căreia se străduia să-i ascundă flacăra, a vizitat marele salon cu oglinda înrămată, acum acoperită de o pînză, biblioteca, salonaşele părăsite, biroul lordului Pemberton, încăperile de serviciu. S-a ferit, totuşi, să urce la etajul al doilea, unde erau camerele servitorilor, ceea ce nu l-a împiedicat, o dată, să fie văzut de Betty. Servitoarea coborîse să ia ceva din bucătărie şi el n-o auzise venind. Era la parter, la piciorul scării, şi se pregătea să urce la Michael cînd a văzut-o la jumătatea palierului dintre primul şi al doilea etaj, şi ea l-a zărit la rîndul său.

— Ce faci afară din camera ta la ora asta? i-a spus. Fără să stea pe gînduri, Roderick a urcat scara în salturi şi s-a închis în camera lui

Michael cu o clipă înainte ca servitoarea să ajungă pe etaj. Gîfîind, cu spatele sprijinit de uşă, a reflectat la faptul acela extraordinar: putea fi confundat cu Michael! În penumbră, desigur, la lumina îndoielnică a unei lumînări, dar se întîmplase şi, odată instalată în mintea lui ideea aceea, nu va mai înceta să lucreze. Şi, pentru început, îi va cere lui Michael nişte haine ca să se îmbrace exact ca el; apoi, cu o foarfecă pe care o văzuse în bucătărie, îşi va tăia bretonul întocmai ca el. Şi, bineînţeles, va învăţa să facă pe mutul.

Unde se vorbeşte despre Hipocrat

Cînd a citit mesajul acela, sora Allison s-a simţit aproape uşurată. Tăcerea lui Jones după prima tentativă de şantaj o liniştise, da, dar cu preţul călcării în picioare a vanităţii sale. Obişnuită să fie considerată o fiinţă uimitoare, ceea ce latinii desemnau prin cuvîntul *monstrum*, nu concepea ca o persoană, odată pusă la curent cu anomalia ei, să rămînă indiferentă sau, mai bine zis, pradă unei fascinaţii vecine cu groaza. În orice caz, i-a dus imediat biletul Maicii Stareţe care, în mod previzibil, a fost tulburată mai mult de ştirea referitoare la Roderick decît de noul şantaj. Aşadar, *enervantul* ăla de negăsit era acolo! Era un mister cum se-ntîmplase asta: fără biletul acela s-ar fi gîndit la o manevră a lui Jones, unicul interesat să-l folosească pe copilul acela împotriva copilului *ei*, dar, în condiţiile date, era o ipoteză care trebuia exclusă: de ce oare să-l vrea înapoi de vreme ce el îl dusese sau îl trimisese acolo? Rămînea, apoi, chestiunea medalionului care putea să fie la micul bastard la fel de bine ca în orice alt loc.

Sub povara tuturor acestor necunoscute, Maica Stareţă n-a avut nevoie de mai mult de trei minute ca să stabilească un plan de acţiune. Ambele mişcări pe care acest plan le prevedea şi care trebuiau efectuate una după alta în aceeaşi zi o aveau ca protagonistă pe sora Allison: prima era să-i dea de înţeles doctorului Moulden că privilegiul inestimabil de a o consulta avea, totuşi, un preţ ce consta în a-i uşura suferinţa lui lady Pemberton punînd capăt calvarului ei pămîntesc; a doua era s-o pună pe sora Allison pe urmele lui Roderick pentru ca, odată găsit, să-l momească cu mirajul unei *adopţii* şi să-l ducă pe ascuns la mănăstire, unde se va găsi o rezolvare foarte apropiată de o *dispariţie* definitivă.

Aşa s-a întîmplat că, în după-amiaza aceea, Basil Moulden, înştiinţat de sora Philidor, s-a prezentat în parloar. Maica Stareţă, căreia, probabil, cititorul i-a apreciat acel gen de agerime retorică cunoscută sub numele de *understatement*, a ales de data aceasta calea francheţei. Cu aerul acela al lui de sfinţişor, doctorul Moulden trebuia înfruntat, vai de ea dacă se lăsa amăgită de ipocrizia lui.

— Fratele acela al dumneavoastră, ginecologul, a început, aşadar, Maica Stareţă.

— Cecil, da, a spus Moulden, deloc afectat de modul acela de a începe o conversaţie.

— Aş prefera să nu fie de faţă la consult.

— Pot să ştiu de ce?

— Pentru că e un specialist în domeniu şi, ca atare, n-ar fi impresionat.

— Nu mi se pare un dezavantaj, fiind vorba de un consult…

— Vedeţi, doctore, chestia e că acest consult ar trebui să fie un prilej pentru o experienţă *nouă*, încercaţi să mă urmăriţi, nouă şi emoţionantă, cum ar fi pentru dumneavostră…

— Insinuaţi că interesul meu poate să nu fie de natură profesională?

— Nu insinuez, o ştiu şi o spun, a zis Maica Stareţă cu solemnitate, privindu-l fix în ochi pe doctor ca să vadă efectul cuvintelor sale.

O scînteiere de teamă în privirea lui Moulden a liniştit-o.

— În cazul acesta eu…, a reluat Moulden încercînd să pară indignat.

— În cazul acesta o veţi consulta fără să faceţi atîtea mutre şi veţi sta cu ea cît timp veţi dori. Sora Allison ştie deja că nu trebuie să îngrădească *cercetarea* dumneavoastră, deci sîntem cu toţii de acord. În schimb…

— Da? a întrebat Moulden înghiţind în sec.

— Ştiu, ştiu că aţi făcut jurămîntul lui Hipocrate, dar totul are o limită. Ştiţi de cînd suferă lady Pemberton toate chinurile infernului? Uitaţi, îmi spuneam că ar fi un gest de dragoste creştinească să o lăsăm să plece în călătoria ei, îmi place să-i spun aşa, călătorie.

— Dar Cecil a fost deja anunţat…

— Cecil pe dracu'! Le are pe doamnele lui de îngrijit! Dacă vrea ceva nou, să-şi caute o ţărăncuţă, nu e problema mea.

— Şi pentru lady Pemberton?

— Oh, asta e problema *dumneavoastră*, nu credeţi?

— Şi cînd…

— Chiar mîine, înainte de consultul sorei Allison, a venit răspunsul Maicii Stareţe, care ţinea să sublinieze faptul că cele două momente decurg unul din celălalt. Cînd, la scurt timp, a rămas singură, a răsuflat adînc, satisfăcută. Se rezolvase, sau aproape.

„Lennie în mare!“

Marea… Lennie o *respira*, o privea, o atingea, se distra aruncînd pietre în ea şi, cînd îl atingeau stropii valurilor care se spărgeau de stînci,

rîdea ca un nebun, cu faţa udă. De trei sau patru ori, pentru că nu a calculat bine timpii, apa l-a lovit în plin, aşa că a sfîrşit cît era de lung pe plaja cu pietre: atunci se ridica brusc şi începea să danseze, urlînd de bucurie ca un sălbatic, cu apa şiroindu-i de pe haine.

Jack îl privea amuzat, dar, din cînd în cînd, îşi muta privirea spre locuinţa lui şi ofta. Înăuntru era un dezastru; şi nici măcar cu ajutorul lui Lennie n-ar fi putut să pună totul în ordine înainte să plece. Nu-i nimic, însemna că în primele zile, după ce se va întoarce definitiv, nu va ieşi la pescuit. E adevărat că Maggie îi propusese să rămînă cu ea şi cu Lennie; dar putea accepta? La vîrsta lui n-ar fi putut ajuta la cîmp şi n-ar fi fost decît o gură în plus de hrănit, cînd Lennie mînca deja cît pentru trei. Şi apoi… da, şi apoi mai era un aspect pe care, dacă ar fi ştiut cuvîntul, l-ar fi numit *simbolic*, doi bătrîni sub acelaşi acoperiş ar fi fost un fel de soţ şi soţie, Lennie completînd familia, într-o căsuţă atît de mică, încît cu greu era loc pentru doi… Iar el nu îl avea şi pe Roderick la care să se gîndească? A visat că e bogat, că locuieşte într-o casă suficient de mare să-i primească pe toţi, Maggie cu Lennie şi el cu Roderick… El şi Maggie ar fi pălăvrăgit despre vremurile apuse, iar cei doi tineri s-ar fi împrietenit, în fond, semănau mai mult decît părea la prima vedere, unul cu şoriceii lui şi celălalt cu oasele de pescăruşi…

Dar Lennie nu-şi mai încăpea în piele de bucurie, aşa că, deşi nu mai era mult pînă se însera şi marea nu era tocmai liniştită, Jack i-a arătat barca. Îi explicase deja ce era şi la ce folosea: Lennie a întors-o ca pe un pai şi a împins-o în apă.

— Încet, încet! îl implora Jack, de teamă ca impetuozitatea aceea să nu *răzuie* corpul ambarcaţiunii de pietre.

După ce a pus vîslele în furchete, s-a aşezat pe banchetă făcîndu-i semn lui Lennie să urce. Fără să-i pese de legănare, Lennie a pus în ambarcaţiune mai întîi un picior, apoi pe celălalt: sub greutatea lui,

bărcuţa a părut că se scufundă, ca atunci cînd divinul jupîn Dante a urcat pe *luntrea* lui Caron.

— Lennie în mare! a urlat Lennie care, nemulţumit de tangaj, a imprimat bărcii un ruliu consistent cu apăsarea braţelor lui puternice.

— Opreşte-te, opreşte-te! O să ne răstorni! l-a conjurat Jack fără prea mare rezultat.

A început să vîslească pentru a îndepărta barca de mal, dar nu luase în calcul greutatea lui Lennie care ţinea barca în loc ca o ancoră. Ca să evite să se izbească de o stîncă, Jack a întins o vîslă folosind-o ca tampon, manevră pe care în minutele următoare a trebuit să o facă de mai multe ori.

— Fir-ar să fie, Lennie, e prea periculos, a spus deja istovit. Mai încercăm mîine.

— Nu, nu, mare foarte frumoasă! Foarte frumoasă!

Astfel, ca să nu-l dezamăgească văzîndu-l cuprins de un asemenea entuziasm, Jack a rezistat pînă la capăt, menţinînd barca la o distanţă sigură faţă de stînci şi rotind-o în jurul axei sale.

Niciodată o incursiune nautică n-a fost mărginită la o întindere de apă atît de redusă, dar niciodată n-a trăit-o cineva cu emoţia cu care a trăit-o Lennie, atît de fericit, că, odată ajuns la mal şi găsind în buzunar şoriceii muiaţi, nu s-a văicărit prea mult mulţumindu-se să-i stoarcă aşa cum trebuie.

În noaptea aceea, deşi nu văzuse nici măcar unul, a visat că e un peşte.

După-amiaza doctorului Moulden

În ziua aceea, aşadar, s-au petrecut două noutăţi: doctorul Moulden a sosit, fără să anunţe, spre 4, mult înainte de ora lui obişnuită, în timp ce sora Allison anulase lecţia. După zece minute doctorul a plecat; negăsind pe nimeni cu care să vorbească (nimeni pentru că, după părerea lui, nici un servitor nu se ridica la *înălţimea* necesară), a şters-o fără să spună nimic, aproape pe furiş. Că era vorba de spaimă în faţa a ceea ce tocmai făcuse sau de nerăbdarea de a ajunge la mănăstire pentru consultul sorei Allison, nu ştim şi nu vrem să ştim.

Nici, vreau să cred, neruşinatul meu cititor nu va spera într-un raport detaliat al acelui consult, peste care, dimpotrivă, intenţia mea e să aştern un văl, nu neapărat din pudoare sau din respect faţă de morala curentă, cît pentru a nu-mi atrage faima de scriitor *popular*, preocupat doar să aţîţe curiozitatea nesănătoasă a publicului său cu aromele unei bucătării picante şi cu găselniţe senzaţionale ieftine. Scena aceea să rămînă, deci, sub tăcere, cu excepţia unei observaţii: şi anume că, la sfîrşitul *chestiei*, sora Allison se putea declara mult mai satisfăcută decît examinatorul ei.

Tăcerea doctorului însemna că terapia trebuia să continue neschimbată: cel puţin aşa s-a gîndit Betty, care, la şase fix, a intrat în camera doamnei cu obişnuita pilulă şi un pahar de apă. O clipă mai tîrziu ieşea de acolo palidă la faţă şi tulburată, după un scenariu pe larg anticipat de Maica Stareţă. Ieşit în grabă să cheme doctorul, Vernon s-a întors gîfîind după jumătate de oră ca să spună că nu-l găsise, ceea ce ar fi fost chiar ciudat, de vreme ce doctorul era încă ocupat cu *monstrum*-ul lui. Cînd s-a dus la mănăstire să o anunţe pe sora Allison, Betty a dat nas în nas cu el tocmai cînd respectivul ieşea, aşa încît totul s-a potrivit perfect, cum îşi dorea Maica Stareţă, şi la ora şapte doctorul redacta certificatul de deces.

Să-i mulţumim Domnului, şi-a zis Maica Stareţă cînd sora Allison, după ce aceasta, la rîndul ei, se dusese la Pemberton House să vadă cu ochii ei, i-a confirmat moartea acelei adorabile bătrîne doamne, slabă ca o vrăbiuţă, atît de evlavioasă, Dumnezeu să-i dea fericire veşnică.

— Amin, au spus la unison cele două călugăriţe cu acelaşi ton cu care băcanul face un total.

R. I. P.[2]

— Poţi să mergi să-ţi iei rămas-bun de la bunica, îi spusese sora Allison deschizînd larg uşa camerei lui.

A privit-o uimit. În ora de dinainte auzise deja tropăituri confuze de paşi şi voci agitate, dar nu şi-ar fi imaginat niciodată una ca asta. Nici nu înţelegea de ce aşa ceva îi era anunţat pe un ton atît de rece, cu atît mai mult de o călugăriţă.

— S-a dus la ceruri, a precizat sora Allison văzîndu-l atît de uluit. Ştiai că orice moment putea fi cel bun.

Michael a urmat-o, încurajat de cuvîntul *bun*. Da, dacă sora se exprimase aşa, însemna că moartea putea fi bună pentru cine suferă mult. De unde se vede cum, pentru a transmite noţiunea de *eutanasie*, o manieră expeditivă poate să valoreze mai mult decît nu ştiu cîte perifraze înflorite.

În camera bunicii era aproape întuneric; singura lumină venea de la o lumînare înaltă, galbenă, aşezată pe un scrin. Străbătînd cunoscutul amestec de mirosuri animale şi medicamente, Michael s-a apropiat de pat. Doctorul şi Betty ieşiseră, în timp ce sora Allison se oprise-n prag, astfel că era, practic, singur cu defuncta. Din aşternutul curat şi călcat, pe care Betty îl întinsese cu lăudabilă precizie, se ivea un chip care i-a amintit de

cel al unei broaşte ţestoase, atît era de zbîrcit şi de tras, postură care părea să-i lungească peste măsură gîtul, încreţit de nişte crăpături negre cît nişte brazde. Înainte să fie ţintuită definitiv la pat, lady Pemberton suferise enorm din cauza guşei sale neobişnuite, din care acum, însă, nu mai rămăsese nici urmă, agonia cumplită veştejind-o în cîteva săptămîni: chiar dacă ar fi anevoios de stabilit care din cele două înfăţişări era cea mai rea, chestiune pe care o lăsăm în seama acelor teologi care discută de secole despre cum va arăta corpul care ne va fi restituit, pentru totdeauna, în ziua Judecăţii de Apoi.

Michael s-a aplecat şi a sărutat fruntea aceea rece: scenă care, în comparaţie cu sărutul lui Roderick, constituie, cum ar spune un scriitor rafinat, o *coardă prea întinsă*. După care a fost însoţit în bucătărie unde îl aştepta o cină pe care împrejurările o reduceau la strictul necesar: o ceaşcă de lapte şi cîţiva biscuiţi, ceea ce n-a împiedicat-o pe Rachel, în ultimul moment, să-i pună în mînă o grămăjoară de stafide pe care să le ia în cameră.

În seara aceea, împărţind frăţeşte stafidele cu el, Michael l-a informat pe Roderick despre întîmplare. Pentru asta, a desenat un pat cu o siluetă întinsă deasupra, cum făcuse deja în praful care acoperea pămîntul din pivniţă; apoi, cu vîrful degetului mare şi al celui mijlociu şi-a închis pleoapele, aşa cum se face cu cadavrele rămase cu ochii deschişi. Aşadar, s-a gîndit Roderick, şi mama mamei era moartă: cine, oare, l-ar mai putea adopta în acest caz? Michael apucase să fie adoptat, dar el? Chiar dacă ar fi avut medalionul lui, cui l-ar fi arătat ca să-l recunoască? S-a văzut pierdut, obligat să locuiască pentru totdeauna în pivniţă, sau mai rău, izgonit şi de acolo, aruncat în lume. Dar şi pentru Michael viitorul era plin de necunoscute.

— Şi acum cine se va ocupa de tine? l-a întrebat; apoi, dîndu-şi seama că nici măcar înainte bunica nu se ocupase de el, a reformulat întrebarea. Cine se ocupă de tine?

Michael a ridicat din umeri; apoi, cu o feţişoară neîncrezătoare, a desenat o Cruce.

— Mănăstirea? Sora Allison?

Poate.

— Dar o să locuieşti în continuare aici?

Cine ştie?

De-acum, Roderick învăţase să recunoască toate nuanţele expresiilor lui Michael, pînă într-acolo încît dacă cineva ar fi fost de faţă la conversaţiile lor ciudate, ar fi zis să se găseşte în faţa unui caz de telepatie.

În dimineaţa următoare, Michael abia a avut timp să se ridice şi să ascundă frînghia pe care coborîse Roderick: Betty a intrat în odaie mult mai devreme ca de obicei ca să-l anunţe că trebuia să-şi pună costumul elegant şi să fie gata în jumătate de oră. Astfel, fără să ia micul dejun şi fără să se pregătească mental pentru evenimentul solemn, Michael s-a trezit în capul cortegiului care mergea în urma dricului. Lîngă el, mai maternă ca de obicei (consecinţă a pasiunii ei exagerate pentru înmormîntări), sora Allison îi ţinea un braţ petrecut pe după umeri; imediat în spate veneau alte două călugăriţe pe care nu le văzuse niciodată şi, înapoia lor, părintele Flanagan cu un copil de cor; apoi, caraghioşi în costumele lor de sărbătoare, bătrîna Rachel, Betty şi Vernon, sincer înduioşaţi; urmau doctorul Moulden şi alţi doi domni; apoi o mică mulţime de femei pioase. Lui Michael i s-a părut o grămadă de lume, dar dacă ar fi putut vedea într-un glob de cristal afluenţa de oaspeţi care, în vremurile bune, umpleau Pemberton House, cu toate trăsurile şi lacheii ţepeni ce aşteptau de-a lungul aleii de la intrare, şi marele salon luminat tot, cu muzica răzbătînd pe ferestrele deschise şi rîsetele şi clinchetul paharelor, ei bine, nu există nici o îndoială că i s-ar fi strîns inima văzînd cît de vrednic de milă era cortegiul funerar al lui Louise Anne Clementine Winnicott, văduvă Pemberton.

Un nou decor

A doua zi după înmormîntare, la Pemberton House s-a produs un cutremur odată cu plecarea unuia dintre principalii ei locatari şi sosirea unui nou şi neaşteptat personaj.

Era abia nouă dimineaţa cînd Michael a văzut-o pe sora Allison intrînd în camera lui. Ora aceea neobişnuită promitea ceva la fel de neobişnuit şi, într-adevăr, sora, aşezîndu-se pe colţul patului, i-a vorbit cu voce mult mai convingătoare ca de obicei.

— Dragă Roderick, biet copilaş singur pe lume, singur în casa asta atît de mare şi atît de goală… Nu trebuie să-ţi fie teamă de dorinţele tale, e ceva omenesc să-ţi doreşti compania unui prieten, a unui frate…

Michael a privit-o înspăimîntat.

— Dar trebuie să-ţi deschizi sufletul în faţa mea dacă vrei ca visele tale să devină realitate. O vrăbiuţă mi-a şoptit că e cineva ascuns în pivniţă, tu ce zici, trebuie să-i dau crezare vrăbiuţei?

Vorbind astfel, sora Allison încerca să ghicească, dar bizuindu-se pe un calcul foarte simplu: dacă Michael ştia, o va duce el la Roderick; dacă nu ştia, o va ajuta cel puţin să caute în pivniţă. Michael a încercat să nu se dea de gol, extinzîndu-şi muţenia şi asupra privirii.

— Te întrebam pentru că Maica Stareţă a luat o hotărîre importantă… hotărîrea de a-l adopta şi pe copilul ăstălalt, dar nu la mănăstire, ci aici în casa ta, fiindcă sînt mari şanse să fie fratele tău, adică, după mine, tu ştii deja că este vorba despre fratele tău.

Incapabil să-şi reţină izbucnirea de bucurie care l-a cuprins, Michael a zîmbit cu gura şi cu ochii, radios.

— Vezi că ne înţelegem? Dar e nevoie să ne grăbim, această nouă adopţie trebuia făcută înainte ca bunica voastră să moară, acum avem foarte puţin timp ca să întocmim hîrtiile punînd data de acum două zile,

mă înţelegi? E un lucru care se cheamă antedatare, dar trebuie făcut imediat şi de aceea trebuie să mă duci chiar acum la copilul acela.

Michael i-a făcut semn să-l aştepte acolo; apoi a luat frînghia din dulap şi, după ce i-a arătat-o, a legat-o de balustradă şi s-a lăsat în jos. După zece minute urca înapoi urmat de Roderick pe care, din grabă, se mărginise să-l facă să înţeleagă că era convocat sus pentru o veste minunată, sau cel puţin aşa a interpretat Roderick în faţa entuziasmului lui Michael.

Sora Allison îi aştepta pe amîndoi zîmbind.

— În sfîrşit! În sfîrşit…, a spus. Ştiam că eraţi doi, Roderick şi… Aici s-a oprit pentru că nu prevăzuse că avea de-a face cu omonimia, dar şi-a revenit imediat. … şi Roderick, caraghios, nu? Dar poate că acest nou prieten are şi un al doilea nume, tocmai ca să nu fie confundat…

— Malcolm, a spus Roderick cu un fir de voce. Deja chestia lua o întorsătură care nu-i plăcea.

— Vai, Malcolm e un nume foarte frumos! Şi spune-mi, Malcolm, ai medalionul tău?

— Nu, doamnă, l-am lăsat unui prieten.

— Amănunte… Important e că tu eşti aici bine sănătos, nu zici? Acum ascultaţi-mă amîndoi. Tu, a spus adresîndu-i-se lui Michael, rămîi aici cu Betty şi aşteaptă ca Maica Stareţă să ia o hotărîre; tu, în schimb, vii cu mine la mănăstire pentru procedurile de adopţie.

Cei doi copii s-au uitat unul la altul: putea să meargă bine, dar putea să fie la mijloc vreo înşelătorie. Mai ales Roderick, care învăţase pe pielea lui că viaţa nu-ţi dă niciodată nimic, era neliniştit: dar trebuia să rişte.

Aşa că, luîndu-se după soră, Roderick a ieşit pe uşa principală, sub privirile uimite ale lui Betty şi ale lui Vernon. Pe drum, sora n-a mai zis nimic, de fapt, nu s-a întors nici măcar o dată să verifice dacă el o urmează. În apropierea mănăstirii, nemaiputînd să-şi stăpînească agitaţia, Roderick a încercat să intre în vorbă cu ea.

— Dar cum e posibil să fim fraţi dacă nu l-am văzut niciodată la Gîsca Roşie? a întrebat. Apoi, imediat, a plusat: Şi avem acelaşi tată?

Sora Allison i-a răspuns fără să se întoarcă sau să-şi încetinească pasul.

— Îi vei pune aceste întrebări Maicii Stareţe, ea e cea care a urmărit problema încă de la început. Sînt sigură că va şti să răspundă la toate întrebările tale. Răspuns care de fapt echivala cu un „Taci din gură!“.

Şi astfel, viaţa lui Roderick, care, după ce se desfăşurase aproape în întregime la Gîsca Roşie, cunoscuse alte două teatre complet diferite precum casa lui Jack şi Pemberton House, s-a deschis unui nou şi hotărîtor decor, mănăstirea St Mary.

Parizianul

Roderick şi sora Allison plecaseră de puţin timp; Betty i se alăturase lui Rachel în bucătărie şi Vernon se dusese în grădină să repare ceva. Casa se cufundase din nou în linişte şi, de la balconul primului etaj, Michael contempla intrarea monumentală. Ce se va alege de casa aceea? Unde se vor duce Rachel şi Betty şi Vernon acum că nu mai aveau pe cine să servească? Rămăsese el, desigur, dar şansele să-l lase să locuiască mai departe acolo i se păreau mici, numai dacă s-ar fi plătit un tutore cu banii bunicii… Învăţase cuvîntul „tutore“ tot auzindu-i pe Maica Stareţă şi pe domnul Moriarty referindu-se în felul acela la Cheddar, a cărui amintire era de-ajuns ca să-l nelinişteasc; dar poate, spera el, nu toţi tutorii sînt aşa… Însă, mai probabil, Maica Stareţă avea să-l aducă înapoi la mănăstire, cel puţin pînă cînd se făcea mare, pe el şi pe fratele lui, se înţelege, chiar dacă…

Un şir violent de bătăi în uşă i-a întrerupt gîndurile. De la etaj a văzut-o pe Betty ducîndu-se să deschidă, după care au intrat două persoane, un bărbat şi o femeie sau, mai exact, un flăcău şi o doamnă.

— Da? a întrebat Betty.

— Nu-i nimeni acasă, ei? a spus tînărul cu aerul cel mai satisfăcut din lume.

— Doar copilul, a răspuns Betty ridicînd instinctiv privirea la primul etaj, dar Michael s-a ascuns rapid în spatele unei coloane.

— Beine, beine, beine. Şi cu cine trebuie să vorbeesc ca să preimesc audienţă? a reluat tînărul afectat. Purta o *redingote* arătoasă de culoarea scorţişoarei, de sub care se iveau nişte pantaloni de călărie de culoarea smîntînii, strînşi pe picior. La încheieturi se iţeau nişte manşete de dantelă plisată, cum Michael văzuse doar în portretele de familie agăţate pe pereţi. Două mustăţi în furculiţă şi părul pomădat, împreună cu bastonul de călătorie cu măciulia de fildeş, completau imaginea unui *parizian* perfect.

— Cu Maica Stareţă de la mănăstire, a răspuns Betty. În acest moment îl primeşte pe celălalt copil.

— Celălalt copil? Habar n-aveam, a spus bărbatul pe un ton iritat. Tu ştieai ceva de asta, *maman*?

— Nu, dragule, a spus femeia cu o voce atît de onctuoasă, că lui Michael i-a amintit de *glu-glu*-ul unui curcan.

— Nu contează, i-a retezat-o scurt vizitatorul. Meirgeţi imediat la mănăstire să-i spuneţi acelei Maici Stareţe că o aştept aici. Între timp, a continuat luîndu-şi mama de braţ, noi vom ariunca o privire la caasă.

— Dar… dar…, s-a bîlbîit Betty postîndu-se în faţa lui ca să-l împiedice să înainteze.

— Nici un dar! Faceţi cum vă spun, la dracu’, dacă nu vreiţi să fiţi concediată pe loc! Duceţi-vă, hai! Mai sînteţi aici?

— Dar cine… cine trebuie să spun că…?

— Îi veiţi spune Maicii Stareţe că lordul Pemberton s-a întoors şi că o aşteaptă.

O treabă de bărbaţi

Aşadar, ăsta era copilul. Fizic, nu era foarte diferit de Michael, deci îşi alesese bine înlocuitorul! Dar ăsta avea un aer mult mai ager, chiar dacă pentru ce avea ea în minte nu i-ar fi folosit prea mult. S-a gîndit la posibilitatea de a-l pune pe Roderick în locul său şi de a-l elimina pe mut: în felul acesta l-ar fi descurajat definitiv pe Jones, anihilînd arma *adevărului*. Dar în momentul acela, cu bătrîna doamnă scoasă din joc, nu mai era atît de important: mai bine să-l păstreze pe Michael, fie şi pentru că n-ar fi fost nevoie să inventeze ceva pentru a-i reduce la tăcere pe servitori. În ce-l priveşte pe Roderick, era de ajuns să împiedice ca acesta să încapă pe mîinile lui Jones, şi calea cea mai sigură era să-l facă să dispară pentru totdeauna: asta şi pentru că în cursul şederii lui la Pemberton House s-ar putea să fi aflat informaţii pe care nu era cazul să le comunice nimănui, începînd cu băgăreţul ăla de Havelock.

— Aşadar, Roderick, te bucuri că eşti adoptat?

Roderick a dat din cap mai mult de formă decît din convingere.

— Ce e, ţi-a pierit şi ţie glasul? a şuierat Maica Stareţă deja pierzîndu-şi răbdarea.

— Da.

— Cum adică *da*? Îţi baţi joc de mine?

— Nu, doamnă, voiam să spun că mă bucur că sînt adoptat.

— Chiar vreau să văd asta! Nu ai parte în fiecare zi de un noroc ca ăsta, dar uite că tu ai avut. În toate rugăciunile tale va trebui să-i

mulţumeşti întotdeauna bunicii tale pentru asta.

— Ea… ea ştia, ştia că exist?

— Sigur că ştia, îi spusese mama ta.

Roderick a înălţat din sprîncene, perplex. Din cîte îşi amintea, mama lui nu plecase niciodată de la Gîsca Roşie, prin urmare, cînd ar fi putut vorbi cu bunica? Şi dacă bunica ştia de mult, de ce nu-l căutase niciodată, ba nici măcar nu pomenise ceva de el?

— Gata cu întrebările acum, a poruncit Maica Stareţă citindu-i gîndurile. Aşteaptă-mă aici. Apoi a ieşit din parloar şi s-a dus în chilia sorei Allison. Vă aparţine, i-a spus imediat ce a întredeschis uşa. Duceţi-l jos şi găsiţi un mod rapid de a-l face să tacă pentru totdeauna.

— De ce eu?

— Deoarece, prin imprudenţa dumneavoastră, puneţi în pericol bunul renume al mănăstirii, deci sînteţi obligată să îndreptaţi lucrurile. Şi la urma urmei, a adăugat cu un rînjet maliţios, nu e, oare, vorba despre o treabă *de bărbaţi*?

Şi astfel, cîteva minute mai tîrziu, Roderick a urmat-o pe sora Allison în jos pe o scară îngustă în spirală care ducea la spălătorie, deja regatul Roşcatei. Ce loc ciudat pentru a fi adoptat, şi-a zis, dar şi mai uimit a fost cînd sora s-a aplecat să ridice un chepeng. Luînd un felinar agăţat de un cîrlig, l-a aprins şi a luminat deschizătura.

— Trebuie să mergem jos? a întrebat Roderick care se cam săturase de pivniţe.

— Nu e pivniţa, e vechea criptă, a răspuns sora.

Roderick nu ştia ce era aceea o criptă, dar cuvîntul acela nu promitea nimic bun.

— Şi acolo se adoptă copiii?

— Exact. În viaţă trebuie să cobori ca apoi să urci, nu ţi s-a explicat? a spus sora luînd-o înainte.

Roderick a urmat-o atent să nu alunece pe treptele din piatră. În afara luminii aruncate de felinar era întuneric beznă.

— Şi celălalt Roderick a fost adoptat aici? a întrebat cum a atins pământul.

— Dar bineînţeles, altfel de ce i-am fi zis Sala Adopţiilor?

Spunînd acestea, sora a ridicat felinarul ca să lumineze încăperea, prima dintr-un şir de încăperi boltite. Roderick a văzut bolta din cărămidă şi destul de multe lanţuri şi cîrlige care atîrnau de sus.

— Acum ţine-l tu, a spus sora înmînîndu-i felinarul. Apoi s-a îndepărtat intrînd în întuneric, mişcînd din loc ceva metalic.

— Cum se face adopţia? a întrebat Roderick ca să nu fie învăluit în tăcere.

— Cu asta! a spus sora Allison trăgîndu-i o lovitură cumplită peste ceafă cu un drug de fier.

Patrick La Fayette

După cum cititorul probabil că îşi aminteşte, *defunctul* lord Pemberton, Edward III, murise lăsîndu-i soţiei doi copii sortiţi să moară, la rîndu-le, înaintea mamei. Fără să aibă îndoieli în legătură cu destinul glorios ce îl aştepta pe băiat, căruia îi era încredinţată perpetuarea numelui Pemberton, lordul Edward, care îşi propunea, oricum, să mai trăiască un pic şi să aducă pe lume alte trei sau patru vlăstare, n-a şovăit cînd, de-a lungul diferitelor sale amoruri, ca să spunem aşa, s-a văzut implicat în cel mai clasic dintre *incidente*. Amanta lui, una dintre multele pe care binevoia să le seducă pentru ca apoi să le dea uitării ca pe o haină veche, rămăsese însărcinată. Aflat în imposibilitatea de a atribui sarcina

respectivă soţului ei, din simplul motiv că acesta fusese lăsat la vatră după o onorabilă rană de război care-i vătămase iremediabil funcţia reproducătoare, lordul Pemberton a hotărît că lucrul cel mai bun era să înăbuşe dintr-o singură lovitură două scandaluri, aşa că, întîlnindu-se cu domnul Henry Brogan (acesta era, în fapt, numele soţului) i-a propus o înţelegere ca între bărbaţi versaţi, lipsiţi de prejudecăţi şi tocmai de aceea literalmente *fără scrupule*. Înţelegerea prevedea ca soţia acestuia din urmă, Eunice, să ducă sarcina la capăt împrăştiind zvonul unei miraculoase recuperări fiziologice a soţului: apoi el, lordul Pemberton, urma să aloce cuplului o rentă adecvată pentru cel mic, care să se verse anual de la banca unde va deschide el un cont secret: atît de secret încît Peabody n-a aflat niciodată nimic despre asta. Astfel, domnul Brogan cîştiga simultan un moştenitor nesperat, un venit anual considerabil şi o şi mai convenabilă reputaţie amoroasă, în vreme ce amantul imprudent n-ar fi trebuit să se teamă că un bastard, oricît o fi fost sînge din sîngele lui, va atenta la înflorirea arborelui dinastiei Pembertonilor.

Noului-născut (pentru că era vorba de un băiat) i s-a pus numele Patrick. Fie din cauza frivolităţii mamei, fie din cauza firii slabe a tatălui, Patrick a crescut depravat (spre deosebire de Roderick, care dacă n-a fost depravat asta s-a datorat faptului că, în mod paradoxal, se găsea în proximitatea *depravării*), apucînd-o pe un drum care, după moartea neaşteptată a presupusului tată, doborît de un infarct, l-a îndepărtat şi mai mult de cuminţenie şi de onestitate. Rămas singur cu mama lui, a devenit un adolescent bătăuş şi violent, specializat în torturarea oricărui tip de animal fără apărare şi în chinuitul băieţilor mai mici. Spre deosebire de un huligan adevărat, nu avea gustul *lipsei de măsură* şi, la primul semn de pericol, era gata să-şi vadă interesul. Un ochi vînăt sau o zgîrietură pe obraz nu erau pentru el, ca pentru orice derbedeu care se respectă, medalii de etalat cu mîndrie, ci semne ale dezonoarei; iar faptul că, pentru a le evita cu grijă, cădea într-un şi mai grav tip de dezonoare, adică în laşitate,

nu era pentru el o contradicţie, ci o regulă de aur a vieţii. La paisprezece ani a intrat la colegiu, unde a putut să-şi rafineze în rău calităţile: cînd a ieşit de acolo, cu cîteva luni înainte ca povestea noastră să înceapă să se depene, era un băiat de optsprezece ani plin de ambiţie, cu sufletul îndeajuns de corupt încît să aibă faţă de lume, simultan, două sentimente opuse ca *dispreţul* şi *adoraţia*.

Patrick Brogan şi mama lui, Eunice, locuiau la Fenham, într-o casă elegantă şi atît. Pe uşă Patrick pusese să fie adăugată o plăcuţă de alamă cu titlul nobiliar pe care şi-l inventase la colegiu ca să se dea mare în faţa colegilor lui: „La Fayette“. Şi păcat că, în ignoranţa lui, se prezenta în public drept Patrick La Fayette şi nu, cum cer uzanţele heraldicii, Patrick Brogan *de* la Fayette. În orice caz, ar fi înlocuit bucuros numele acela cu numele Pemberton, pentru că îi era de-ajuns să treacă prin faţa somptuoasei reşedinţe a tatălui său adevărat ca să-l ardă invidia şi frustrarea. Dacă apoi, cititorul meu aspru, m-ai întreba cum era posibil ca Patrick să ştie adevărul, m-ai constrînge să-ţi dezvălui un dedesubt dureros: doamna Eunice trăgea la măsea des şi cu plăcere, şi tocmai într-una dintre aceste sesiuni alcoolice i-a spus totul fiului său, pe-atunci puţin trecut de unsprezece ani. În orice caz, renta era condiţionată de păstrarea secretului: prevăzător de data aceasta, lordul Pemberton îl însărcinase pe directorul băncii să întrerupă vărsămintele la primul *zvon* despre această situaţie. Aşa că tînărul Patrick îşi ţinea gura gîndindu-se la bogăţia familiei Pemberton ca la ceva care i se cuvenea de drept: lesne de imaginat ce i-a trecut prin cap cînd prin oraş a circulat vestea că lady Pemberton a adoptat un nepoţel, asistată în acest demers de călugăriţele de la mănăstire. E la fel de uşor de ghicit reacţia lui la vestea morţii bătrînei doamne: pentru că, în momentul acela, între el şi bogăţie mai stătea doar un mucos, un mucos fără nimeni pe lume care să-i apere drepturile, dacă existaseră vreodată drepturi. Evident că, nutrind asemenea gînduri, tînărul nu avea nici cea mai vagă idee despre puterea şi determinarea Maicii

Stareţe: mănăstirea nu era pentru el mai mult decît un dormitor pentru călugăriţe şi, cu ajutorul unei frumoase donaţii, îşi propunea să aranjeze cît mai bine totul.

În această stare de spirit, deci, chiar a doua zi după înmormîntare, însoţit de mama lui, Patrick La Fayette şi-a făcut o apariţie triumfală la Pemberton House.

Să fugă de-adevărat

Şuieratul loviturii şi pala de aer l-au avertizat pe Roderick, care a lăsat instinctiv capul în jos, nu într-atît încît să evite pe deplin lovitura. Drugul de fier i-a trecut razant pe lîngă cap, desprinzîndu-i o fîşie de piele cu tot cu smocul de păr de pe ea. A căzut în faţă, în genunchi, cu sîngele curgîndu-i pe gît şi pe umeri. În spatele lui, sora Allison a lăsat să cadă încă o dată fierul, dar de data asta Roderick a reuşit să-l evite aruncîndu-se într-o parte. La a treia încercare a sorei s-a aruncat spre felinarul lăsat pe jos, făcîndu-l ţăndări cu un pumn: acum erau amîndoi în întuneric, ceea ce constituia un avantaj mai mult pentru pradă decît pentru vînător.

— Stai! Unde eşti? urla sora Allison învîrtind drugul în aer ca un sarazin în timp ce Roderick încerca pe bîjbîite să ajungă la scară. Cînd a simţit treapta, l-a ajuns o lovitură cumplită în spate, dar şi-a muşcat limba ca să nu urle: suficient cît să cîştige fracţiunea de secundă necesară pentru a căpăta un minim avantaj, pentru că, în furia ei, sora Allison, care lovea la întîmplare, nu şi-a dat seama imediat că-l nimerise.

— Opreşte-te, nenorocitule! a strigat în spatele lui trăgînd o altă lovitură formidabilă care a scos scîntei din piatră. Unde vrei să te duci? Nu ştii că şi Jones vrea să te omoare?

Spunînd acestea, sora Allison a demonstrat o excepţională prezenţă de spirit, pentru că dacă şarpele ăla chiar scăpa, era extrem de important să facă în aşa fel încît să nu sfîrşească în ghearele principalului adversar al Maicii Stareţe.

O clipă mai tîrziu, Roderick alerga cu răsuflarea tăiată prin spălătorie. Văzînd o fereastră mare deschisă, s-a căţărat pe pervaz şi şi-a dat drumul să cadă, manevră care l-a făcut să simtă un junghi sfîşietor în umăr. Dar măcar era afară, pe pietriş: spălătoria dădea într-o latură a mănăstirii pe unde treceau trăsurile şi roabele cu care trebăluia Cheddar. La vreo cinci metri de corpul clădirii principale se înălţau nişte barăci pline cu unelte şi vase goale; în spatele barăcilor, lipit de acestea, se înălţa zidul de incintă. Fără să aştepte ca sora Allison să iasă la rîndul ei pe fereastră, Roderick s-a căţărat ca o maimuţă pe baraca cea mai solidă de pe al cărei acoperiş nu i-a fost greu să se agaţe de culmea zidului. Aici cioburile de sticlă înfipte pentru descurajarea hoţilor i-au sfîşiat pantalonii şi pielea, dar la vederea sorei care se urca pe fereastră ca un păianjen monstruos n-a mai simţit durerea. Şi-a dat drumul pe partea cealaltă, dar a aterizat prost: astfel, la contuziile de la cap şi umăr s-a adăugat necazul unei glezne scrîntite.

— Nenorocitule! Nenorocitule! În timp ce se îndepărta şchiopătînd, a continuat să audă vocea sorei, la început ca de gheaţă, apoi, pe măsură ce distanţa creştea, tot mai stinsă, chiar duioasă.

Trebuia să fugă, Maicii Stareţe nu i-ar fi luat mult să le pună pe urmele lui pe toate călugăriţele din mănăstire. Dar nu se putea întoarce la Pemberton House, cu atît mai puţin după ce Michael îi arătase sorei Allison ascunzătoarea din pivniţă şi cum se folosea de frînghie. Jack probabil că era mort sau rătăcit cine ştie pe unde; casa îi fusese devastată şi, în orice caz, ar fi fost unul dintre primele locuri în care l-ar fi căutat. Nici nu se punea problema să se întoarcă la Gîsca Roşie, mai ales după ceea ce îi spusese sora Allison, chiar dacă în continuare nu înţelegea

motivul înverşunării domnului Jones împotriva lui. Nu, trebuia să fugă de toţi şi de tot, acum trebuia să fugă *cu adevărat*.

Fîntîna e un sfetnic bun

De data aceasta, călugăriţele acelea întrecuseră măsura, dar dacă se gîndeau să rîdă de el pe la spate, se înşelau amarnic. Sora Allison nu se arătase la Fîntînă, deci fie nu fusese în stare să-l prindă pe Roderick, fie Maica Stareţă îşi bătuse joc de el. A stat şi a cumpănit situaţia: din şantaj, nici un ban; de la malfrodită, nici o favoare personală; Roderick, canci; cotă din averea Pemberton, nici măcar o urmă… Cît despre celelalte personaje ale afacerii, Peabody, singurul cu care se înţelesese vreun pic, dispărut în neant; Moriarty, eliminat, nu se ştie de cine, poate de Peabody, poate de acelaşi necunoscut care-l eliminase pe Scummy; şi Saramură, puf!, evaporat în neant după ce a plecat cu prostul ăla… Acum, dacă se gîndea bine, Saramură ştia un pic cam multe lucruri, găsise modalitatea de a pune mîna pe medalion, descoperise unde se ascundea Roderick şi, cînd o luase după prostul ăla, avea aerul cuiva care e pe cale să dea o mare lovitură: şi apoi, cine dracu' era William Bones? Cu toate astea, el rămînea cu mîinile goale la Gîsca Roşie, înţepenit locului ca o pară care putrezeşte pe creangă, cu băgăreţul ăla de Havelock făcîndu-i zile negre… Dar el nu înţelegea nimic din tot complotul ăla, se limitase la eliminarea lui Berry, o prostie în comparaţie cu restul; pe Grasă nici n-o punea la socoteală, pentru că de-acum nu mai era o persoană, ci un munte de grăsime care-i scîrbea pînă şi pe porci…

Iată, acestea erau gîndurile lui Jones în timp ce se întorcea la Gîsca Roşie cu coada între picioare. Dar în curînd o va ţine el din nou pe sus,

oho, şi-ncă cum! Fiindcă chiar a doua zi, după ce-i va încredinţa Roşcatei frîiele afacerii lui, va face ceea ce trebuia să facă mult mai devreme: să meargă personal la mănăstire, să vorbească cu marea lui duşmană, Maica Stareţă, şi să rezolve problema o dată pentru totdeauna, cu tot cu malfrodita.

La Glerenmouth

Să fugă cu adevărat însemna un singur lucru: să părăsească bucata aia de Anglie, să plece departe. Şi să plece departe, pentru unul ca el, fără familie şi fără bani, însemna, în schimb, un singur lucru: să se îmbarce. Prin urmare, de la mănăstire, Roderick a pornit pe cărarea care ducea la drumul spre Glerenmouth, unde spera să găsească un vapor în trecere. Astfel, fără să-şi dea seama, a evitat s-o ia pe celălalt drum, cel care, tăind de-a curmezişul prin Dury, l-ar fi dus tot la Glerenmouth, dar l-ar fi făcut şi să-l întîlnească în dreptul aşa-zisei Fîntîni pe nimeni altul decît pe domnul Jones, nerăbdător, chiar aşa, să aibă în sfîrşit de-a face cu fabuloasa lui malfrodită, dar nu mai puţin nerăbdător să pună labele pe el ca să declanşeze în fine atacul asupra Maicii Stareţe.

După cîţiva kilometri s-a oprit, epuizat. Soarele urca spre amiază, chiar dacă nori mari, negri îl acopereau. A privit în jur în căutarea unui mijloc de transport, dar la ora aceea nu se zărea nici o căruţă. Şi-a examinat glezna, care începea să se umfle: dacă şi-o sucise, cum i se întîmplase o dată la Gîsca Roşie, seara ar fi fost de culoarea şi de dimensiunile unei pătlăgele. Şi umărul era foarte rău, dar măcar nu-l deranja la mers.

Aşezat pe marginea drumului, gîndul i-a zburat la Michael şi s-a întrebat dacă şi lui îi rezervase, oare, Maica Stareţă o *adopţie* similară celei cu care era să-l binecuvînteze sora Allison în criptă. A exclus asta, fiindcă un asemenea lucru ori se făcea imediat, ori nu se mai făcea: deci problema era el, el care nu era în nici un fel luat în considerare. Dar de unde o asemenea ură? La asta, ca şi la ura domnului Jones, nu ştia să răspundă; noroc că pe Michael nu-l atingea, şi-a spus şi a pornit din nou la drum.

După trei ore, cu mersul tot mai şchiopătat, ajunsese în preajma primelor case din Glerenmouth, aliniate de-a lungul portului-canal sau, mai precis, de-a lungul lui Gleren, netransformat încă de iscusinţa oamenilor în canal. A privit apa, atît de lină, încît reflecta fără deformări pescăruşii în zbor, şi şi-a amintit de momentul în care, plecînd pentru prima oară în viaţa lui de la Gîsca Roşie, îşi încredinţase soarta direcţiei în care o va apuca primul pescăruş pe care-l va vedea. Acum ar fi fost imposibil: erau peste cincizeci de pescăruşi şi se roteau în toate direcţiile, desenînd cercuri în aer şi intersectîndu-şi traiectoriile; din cînd în cînd, unul dintre ei cobora în picaj, dacă mi-e îngăduit un termen care ar trebui limitat la zborul şoimului, şi-şi prindea prada la suprafaţa apei. Alţii, mai puţin pricepuţi, păreau să se mulţumească cu resturile produse în cantitate satisfăcătoare de bărcile de pescuit şi de halele unde peştele era prelucrat. Cine ştie dacă Michael mai văzuse vreodată un spectacol ca acela, s-a gîndit Roderick, care, în mijlocul forfotelii de viaţă marină, terestră şi cerească, s-a simţit foarte adult, încercîndu-l parcă o nelinişte dinaintea pasului important pe care era pe cale să-l facă: şi iată cum trebuie apreciată blînda isteţime a minţii noastre care, ca să ne pregătească pentru iniţieri dure, imaginează din timp consecinţele asupra caracterului nostru şi ni le înfăţişează imediat nu ca pe nişte consecinţe, ci, dimpotrivă, ca pe nişte condiţii preliminare.

La înălţimea aceea, şi încă pentru o bună bucată de vreme, cel puţin din cît se putea vedea, Gleren găzduia doar bărci de pescuit de dimensiuni mici; mai încolo, unde începea cheiul adevăratului canal, erau legate la ţărm vasele mai mari, ale căror gabii se întrezăreau. Abia la capăt canalul se lărgea cît să permită acostarea vaporului de cursă şi a navelor de marfă: şi într-acolo, instruit de nenumăratele conversaţii ale marinarilor ascultate la Gîsca Roşie, s-a îndreptat Roderick.

Unchi şi nepot

— Beine, fooarte beine, spunea trecînd în revistă saloanele principale de la Pemberton House. De cînd decisese să i se spună La Fayette, îşi exersase o pronunţie forţată a vocalelor care, chipurile, trebuia să fie o trăsătură distinctivă, dar, din fericire pentru interlocutorii lui, nu-şi amintea întotdeauna de ea.

— Ce-ţi spuisesem, *maman*? Nu e o minuunăţie de casă?

Mergea cu paşi mari, cu cizmele lui de lac care scîrţîiau: mama lui, gîfîind, se ţinea după el cu greu, făcîndu-şi vînt cu un evantai în stil spaniol, obiect anevoie de văzut în acel anotimp.

— Şi bronzul acesta, nu e admiraaabil? a spus îndreptînd bastonul spre o copie a lui David de Michelangelo, apoi atenţia lui nestatornică i-a fost atrasă de o tapiserie înfăţişîndu-i pe Diana şi Acteon.

— Dar e *charmant*, sînt pur şi simplu *ravi*…

Mergînd înaintea lui şi deschizîndu-i saloanele unul după altul, Betty se întreba dacă făcea bine îndeplinindu-i toate dorinţele acelui necunoscut a cărui siguranţă, însă, o înfricoşa: nemaivorbind de faptul că se

prezentase cu un cuvînt răsunător – Pemberton! – care avea valoare de *passe-partout*, ca să ne franţuzim şi noi puţin.

— Ai văzuuut ce şmecher tata ăsta, ei, uite ce splendoare de casă îşi făcuse, iar noi ne înghesuiam în magheerniţa aia…

— Dacă domnii doresc să-l vadă pe domnişorul Roderick, a intervenit Betty, mai degrabă pentru a se sustrage de la o plimbare turistică ce ameninţa să se prelungească încă mult timp, camera lui e acolo.

— Ah, *le petit*, dar desigur dragă, desiigur.

— Te caută nişte domni, a spus servitoarea deschizînd uşa cu o privire care însemna: „Nici eu nu ştiu mai multe ca tine“.

Cînd au păşit înăuntru, mama şi fiul au privit în jur cu un ochi de contabil ca să-şi dea seama dacă pentru găzduirea acelui plod fuseseră deja risipiţi banii *lor*.

— Dar cee veidem aici, a izbucnit în sfîrşit La Fayette sprijinindu-se cu ambele mîini în baston, un adevărat bărbăăţel! Uită-te la el, *maman*, nu e drăguuuţ?

Eunice Brogan l-a examinat pe Michael de parcă alegea o stofă pentru tapiţerie.

— Şi cum te cheamă, frumuşelule?

— Nu poate vorbi, e mut, i-a înştiinţat Betty.

— Nuuu! Nu-mi spuuneţi! Tre’ să fie într-adevăr supărător, da, da… Ia gîndeşte-te, *maman*, un nepoţel muut… Ei bine, Roderick, nu e atît de important, important e ca tu să fii un copilaş cuminte, să sperăm că mama ta te-a învăţat cevaa, biata de ea…

— Mama lui era una din alea, i-a retezat-o scurt doamna Brogan. De cînd intrase la Pemberton House, era a doua oară cînd deschidea gura.

— Mamă! Te rog, nu în faţa copiilului! Şi tu nu asculta, ei, puşlama mică! Spunînd acestea, l-a ciupit tare de obraz pe Michael, care a simţit că i se umplu ochii de lacrimi. *À bientôt mon cher, à bientôt*, a încheiat La Fayette care, debordînd de bună dispoziţie, i-a făcut semn lui Betty să iasă

înaintea lui din cameră. Mai trebuia să viziteze bucătăria şi cămara, la naiba, pentru că de acolo poţi judeca bunul mers al unei case: cel puţin aşa-şi zicea în sinea lui, combinînd în minte o lungă listă de locuri comune. Te voi scuti, cititorul meu perplex, de darea de seamă completă a acelei vizite: îţi e de-ajuns să ştii că după o oră, vizibil satisfăcut, Patrick Brogan, *alias* Patrick La Fayette, *soi-disant* lord Pemberton, i-a spus lui Betty că el şi mama lui se vor întoarce a doua zi de dimineaţă cu o primă încărcătură de bagaje ca să se instaleze definitiv în noua lor reşedinţă.

— Cameira lui lady Pemberton, i-a spus cu voce scăzută servitoarei înainte să plece, va fi foooarte bună pentru mama mea; aveiţi grijă s-o aerisiţi cum trebuie, drăguţă. Cît despre mine, a reluat cu voce tare, cred că voi alege acea *pièce* a taatălui meu, înţelegînd prin *pièce* biroul şi anexa *garçonnière*.

Gata, chestiunea era rezolvată. Îndepărtîndu-se pe aleea care ducea la poarta cea mare şi-a rotit bastonul în aer, încercînd să-şi închipuie că e văzut de un stol de fetişcane încîntate de graţia lui şi, mai ales, seduse de bogăţia lui.

O farfurie cu linte

La o veste bună, rumega în gînd Maica Stareţă, două proaste, adică foarte proaste. În sfîrşit, lady Pemberton murise, dar, tocmai cînd se putea pune în aplicare manevra atît de studiată şi atît de amînată, îi picaseră cărămizile alea două în cap. Nu-i făcea plăcere, bineînţeles, că Roderick fugise, însă cîtă vreme nu va sfîrşi în mîinile lui Jones, n-avea a se teme prea mult. Dar era o adevărată cruzime a destinului să apară din neant un moştenitor aspirant, nici mai mult, nici mai puţin decît un fiu natural al

lordului Pemberton. Şi-a ridicat privirea spre crucifixul atîrnat în faţa ei. Doamne, de ce-mi faci una ca asta?, şi-a zis, apoi a clătinat din cap şi, nu în sens figurat, ci la propriu, *şi-a suflecat mînecile*.

Din sertarul biroului a luat nişte hîrtii, toate cele pe care i le lăsase Moriarty şi, de asemenea, cîteva acte găsite de sora Allison în biroul lui Peabody. Cu hîrtiile acelea în mînă se va lupta cu intrusul: moştenitorul legitim fusese identificat în persoana nepotului lui lady Pemberton, care-l recunoscuse oficial; deci, din cunoştinţele ei despre codul civil, nu exista nici un bastard care să-şi poată valorifica propriile drepturi. Cît despre faptul că La Fayette ăla nu era în stare să-şi dovedească propria ascendenţă nu-şi făcea iluzii: era de-ajuns ca mama lui să fie în posesia vreunei scrisori compromiţătoare şi situaţia s-ar fi limpezit. Ba mai mult, nu era o dovadă suficientă renta dispusă de lordul Pemberton? Aşadar, pe frontul acela îşi va economisi energiile ca să se concentreze în întregime pe chestiunea întîietăţii dinastice. Iar dacă mariajul este o taină, chiar voia să vadă ce tribunal ar fi dat dreptate unui fiu nelegitim în raport cu un nepot legitim. Aici a avut o tresărire, însoţită de un scrîşnet din dinţi: fiindcă, brusc, şi-a dat seama că nici Roderick, cel adevărat sau cel fals, nu conta, nu era fiul legitim al unei fiice legitime: dimpotrivă, dacă un bastard rămîne un bastard, fiul unei prostituate e mai mult decît un bastard, apropiindu-se mult, în ce priveşte condiţia de bastard, de chintesenţă. Şi atunci… Atunci nu rămînea decît s-o apuce pe un alt drum, mai formal şi de aceea mai insidios: va susţine că acceptarea rentei de către doamna Brogan echivala *de facto* cu o renunţare definitivă la orice pretenţie de moştenire. Nu cumva nemernicul ăla de Esau îşi pierduse dreptul întîiului născut pentru o farfurie cu linte?

Rebecca

Nave demne de acest nume erau trei. Prima, un bastiment care transporta cărbune, era *la cîrpit*, cum spun oamenii mării; a doua era un schooner de prima clasă, cu trinchetul înclinat şi o covertă dublă, semn al prezenţei unui corp zdravăn de ofiţeri şi de marinari cu care, şi-a spus Roderick, era mai bine să nu ai de-a face. A treia, acostată chiar la intrarea în bazinul portuar, era un caz curios de hibriditate nautică, unul dintre acele roade ale necesităţii şi fanteziei care ies din şantiere după ce au ieşit din mintea proiectantului lor. Tehnic, nu putea fi considerată nici goeletă, nici brigantină: avea, într-adevăr, numai două catarge, chiar dacă la o privire neatentă părea că etalează trei. Iluzia se datora faptului că trinchetul, mai scurt decît era normal, nu era tocmai un trinchet, îndeplinind doar funcţia de cap de saulă şi de cap de pîrghie pentru halaj şi odgon, în timp ce focul, incredibil, pornea de la prima vergă a catargului principal. Dacă adăugăm faptul că marele catarg de la pupa era vizibil retras spre aceasta şi că între cele două catarge se întindea un sistem de grijele *orizontale*, se va înţelege de ce un astfel de vapor l-ar fi făcut pe orice căpitan din lume să clatine din cap.

Ei bine, această navă, căreia i s-ar fi potrivit mai bine numele Coşmar plutitor, se numea Rebecca şi ieşise cu o jumătate de secol în urmă dintr-un şantier din Bristol. În cariera sa respectabilă (fiindcă, în ciuda structurii şi a formei sale, rezista demn la furtună) transportase făinuri, curmale, fistic, ţesături, turme de oi, praf de puşcă, cherestea, butoaie cu rom, var, piei, plută, cauciuc, peşte afumat, cînepă, iută, orez, melasă, săpun, cafea, ardezie, gutapercă, banane, cărbune, cardamom, scorţişoară şi aproape tot ce va vrea să adauge la această listă imaginaţia cititorului. La Glerenmouth sosise cu o săptămînă înainte venind din Maroc cu o încărcătură de fosfat (adică, aparent, de *pietre*); iar acum era gata de

plecare, avînd la bord o încărcătură de orz şi de ovăz, spre insulele Azore, unde urma să facă plinul cu grăsime de balenă şi de *spermanţet*, atît de preţiosul ulei care se extrage din capul caşalotului.

Roderick s-a plimbat pe lîngă navă privind-o de jos în sus. Nu avea nici cea mai mică idee despre cum trebuia să arate o navă, de aceea n-a fost tulburat de ce vedea; dimpotrivă, nava aceea părea să emane o energie animalică care-l cucerea, ca şi cum ceva fatal, în schimbătoarea întrepătrundere a lucrurilor umane şi a *lucrurilor*, începuse să sclipească din apa de dedesubt. Ajungînd la provă, Roderick a privit îndelung polena înfăţişînd o sirenă cu sîni voluptuoşi. Timpul cojise şi îndepărtase vopseaua originară, care abia se mai ghicea în cîteva locuri unde mai supravieţuise: în felul acesta, lemnul statuii, formînd un corp unic cu lemnăria navei, pentru care zeci de mîini de răşină ţineau loc de vopsea, părea aproape viu, parcă exprimat, în mod natural, de bordajul provei. Deasupra polenei, bompresul era, în chip absurd, vopsit în roşu, singura cochetărie pe care armatorul părea că şi-o îngăduise.

— Frumoasă treabă să te uiţi la ţîţe, ai? Nu eşti puţin prea tînăr pentru lucrurile astea?

Vocea răsunase în spatele lui pe neaşteptate. Întorcîndu-se, Roderick a văzut un marinar cu un coş în mînă.

— Dă-i înainte, dă-i înainte, că la vîrsta ta nu lăsam să-mi scape nici o polenă! Două ţîţoaie e minimumul pentru o navă! Dar aia de pe Shining Star, pe toţi dracii!, avea patru, patru îţi spun, o polenă excelentă, că în porturi veneau toţi să facă spume la gură de mînie!

Spunînd acestea, a continuat să privească şi să dea din cap.

— Domnule?

— Hă? Cu mine vorbeşti? Domnule? Ar fi mai bine să-mi spui Pip, prietene, aşa sînt cunoscut în porturile din jumătate de lume, bătrînul Pip! Ehe, cîte porturi am văzut…

Marinarul a continuat încă o vreme cu exclamaţiile lui, cum să nu, da-da, zic bine, în fine, tot repertoriul interjecţiilor şi al cuvintelor de umplutură de care e înţesat limbajul marinăresc; apoi şi-a amintit că micuţul acela voia să-l întrebe ceva.

— Dar zi-mi, dragule, zi-mi.

— E… e loc, pe navă?

— Loc? Mă întrebi dacă e loc? E cît vrei, dacă ai cu ce plăti, căpitanul îţi cedează cabina lui, serios!

— Mă gîndeam la ceva de lucru.

— De lucru? *Tu* ai vrea să munceşti pe Rebecca? Apăi asta… Dar cine-a mai văzut, zic, cine-a mai văzut un mus aşa tînăr ca tine? Am văzut eu destui muşi, de toate rasele şi de toate vîrstele, dar mic ca tine niciodată, să mă trăsnească… Cîţi ani ai?

— Eu… ăă, nu ştiu.

— Din ce în ce mai bine! La o primă ochire oi avea zece, îţi zic eu, maximum unşpe.

— Dar tot pot să muncesc, la Gîsca Roşie am făcut-o deja.

Numele acela l-a impresionat pe marinar, care chiar dacă nu fusese niciodată acolo, auzise vorbindu-se despre locul cu pricina.

— Te referi la han? Unde sînt multe femeiuşti frumoase?

— Da, domnule… domnu' Pip… făceam şi munci grele.

— Hm, niciodată cît sarcinile unui mus… Ascultă aici, ştii care e diferenţa între pupă şi provă?

— Sigur, pupa e în spate, prova e în faţă.

— Dar un bolard ştii ce e?

Roderick a clătinat din cap.

— Dar o parîmă? O grijea? Nu, aşa-i? Hai că-i bine. O supapă? O randă? Ai, ai, ai, despre astea nu ştim boabă, din cîte mi se pare…

— Dar îmi puteţi arăta, învăţ repede…

— Asta rămîne de văzut, totul rămîne de văzut… Familie n-ai?

Roderick a clătinat iar din cap, cu ochii în jos.

— Hm… Şi te grăbeşti rău să pleci, ă?

— Da, domnu' Pip.

— Ajunge cu domnul ăsta! *Da, Pip*, ai înţeles?

— Da Pip.

— Ştii ceva? Vino cu mine la căpitan, o să hotărască el.

Încontrări la Pemberton House

După-amiază, ca şi cum nimic nu s-ar fi întîmplat, sora Allison s-a prezentat la Pemberton House pentru lecţie. Betty i-a deschis uşa cuprinsă de o stînjeneală vădită, dar sora a scutit-o de povara explicaţiilor.

— Nu-mi spuneţi nimic, ştiu tot, i-a retezat-o îndreptîndu-se spre scară.

În momentul acela, La Fayette (aşa îi vom spune din comoditate, la mijloc între obscuritatea numelui Brogan şi fastul numelui Pemberton) a apărut la balustrada de la primul etaj.

— Ceee văid? O căluugăriţă! *Maman*, avem vizită! a ţipat coborînd treptele două cîte două. Purta un capot de culoarea nalbei care-i ajungea aproape pînă la pămînt.

— Bună ziua, soră! Cărui fapt îi datoirez onoarea, cărui fapt îi datoirez onoarea?

Sora Allison l-a privit cu un amestec de uimire şi dispreţ. Aşadar, acela era omul care, ca un *deus ex machina*, venise să dea peste cap planurile Maicii Stareţe.

— Am venit să-mi fac datoria faţă de *lordul* Roderick, a spus.

— Looord? Ai auzit, *mamaan*? i-a spus mamei lui care cobora ţinîndu-se strîns de balustradă de frică să nu cadă. *Cadeetul* nostru a făcut deja carieră, hi, hi! Dar cu siguranţă glumeaaţi, soră…

— Judecătorul de pace va spune dacă glumeam sau nu, a replicat sora Allison sec.

— Judecătorul? Dar… asta-i bună! Ai auzit, *maman*? Atunci şteiţi ce vă spun, soră? Că pe loordul dumneavoastră îl puteiţi lua la mănăstiire, pentru că asta nu e casa lui, aşa!

Spunînd acestea, şi-a luat expresia unui copil obraznic şi satisfăcut.

— Nu e casa lui? Da' ştiu că aveţi tupeu! Numai să încercaţi ceva împotriva copilului şi veţi avea de-a face şi cu judecătorul pentru cauze penale. Nu aveţi idee cît de *importantă* este mănăstirea St Mary, nu ştiu dacă m-am făcut limpede înţeleasă.

— Mă ameninţaţi? a întrebat La Fayette pentru prima dată pe tonul unei persoane adulte. Am şi eu relaţiile mele, ce credeiţi?

— Relaţiile unui Brogan, cum să nu.

La Fayette s-a făcut roşu ca racul de mînie.

— Cum vă permiteiţi? Afară, imediat!

— Cum doriţi, dar veţi răspunde şi pentru lipsa de educaţie a lui Roderick.

— Copilul e nepootul meu şi eu deicid pentru el, a replicat La Fayette, fără să-şi dea seama că deschide un nou front juridic.

— Autoritatea dumneavoastră asupra copilului e egală cu zero, de vreme ce acesta se află sub tutela mănăstirii pînă la majorat.

— Atunci de ce nu vi-l luaiţi? Vi-l fac cadoou! Dar dacă insistaiţi să-l lăsaţi aici, ei bine, atunci pierdeţi tuteila, a urlat La Fayette, care de data aceasta nimerise o înlănţuire logică incontestabilă.

Sora Allison a luat act şi a hotărît să se consulte cu Maica Stareţă.

— Nu vă mai deranjez, a spus.

— Nici o graabă, nici o graabă! a zis în bătaie de joc La Fayette mişcîndu-şi şoldurile ca o demoazelă: atitudine neplăcută în care, fixîndu-l ca într-un dagherotip, ţi-l încredinţez, cititorul meu complice.

McLynn

Căpitanul Peter McLynn avea şaizeci şi trei de ani, din care peste patruzeci şi cinci petrecuţi pe mare. De la mus la căpitan, trecuse prin toate funcţiile pe care le poate deţine cineva pe o navă şi, în calitate de căpitan, comandase echipaje de pe cel puţin cincisprezece ambarcaţiuni. De trei ani de zile Compania Atlantica îl angajase comandant al navei Rebbeca; încă doi ani şi va ieşi la pensie, perspectivă care-l atrăgea sau pe care o respingea în funcţie de stare, care şi aceasta depindea, la rîndul ei, de *moment*, prin aceasta înţelegîndu-se o situaţie nautică dificilă, şi de cantitatea de rom înghiţită. Ascultîndu-l, aflai că nu avusese niciodată o familie sau un loc de naştere (chiar dacă numele şi pronunţia îi trădau originea scoţiană); în porturi nu primea niciodată corespondenţă şi nu cobora niciodată pe ţărm decît pentru obligaţii de serviciu; propoziţia lui preferată era „Eu nu cunosc pe nimeni“, un fel de epitaf în viaţă la care, în faţa expresiei uimite a marinarilor lui, obişnuia să adauge cu bonomie cuvintele „Se-nţelege în afară de voi“. Oamenii se temeau de el mai mult din cauza tăcerilor lui decît a izbucnirilor de furie; dar dacă-l ascultau fără să sufle asta se datora faptului că recunoşteau în el *bunăvoinţa tehnică* a adevăratului lup de mare. În momentele de pericol îl tutuiau, ca să revină la pronumele de politeţe imediat ce primejdia trecea. Şi înţelegerea tacită dintre ei şi el era să bea cît voiau, cu condiţia să muncească bine: după prima călătorie sub comanda sa orice marinar învăţa astfel să-şi cunoască

propriile limite şi să se descurce în consecinţă; în puţinele cazuri în care asta nu se întîmpla, McLynn avea grijă să-l concedieze prompt pe respectivul.

— Pe aici, i-a spus Pip.

Cu inima bătîndu-i mai tare ca de obicei, Roderick a urcat pe pasarelă. Şi-a spus că urca pe un vapor şi că viaţa lui nu va mai fi la fel. Pe punte a simţit ruliul extrem de uşor al navei, asemănător cu o respiraţie.

— Asta e coverta de la pupă, însă dat fiind că e singura, e de-ajuns să-i spui covertă, l-a informat Pip, intrat deja în rolul lui inedit de profesor.

Înăuntru Roderick s-a trezit într-un mic spaţiu închis, aşa-numitul careu, spre care dădeau patru uşi, două spre pupa, una spre macara şi una spre prova.

— Asta e cabina căpitanului, asta e cabina secundului, asta e camera hărţilor şi asta, a spus Pip arătînd uşa spre prova, duce jos, în cambuză. Apoi a ciocănit.

— Intră, a spus o voce din cabină.

Urmîndu-l pe Pip, Roderick a intrat într-un habitaclu întunecat unde abia încăpeau o cuşetă, un taburet, un lighean şi o cană. Evident, hărţile, cărţile şi instrumentele despre care auzise de multe ori vorbindu-se la Gîsca Roşie se găseau cu toatele în „camera hărţilor“. Căpitanul curăţa cu o periuţă o pipă dintre cele denumite *din spumă*.

— Da? l-a întrebat pe Pip al cărui trup i-l masca vederii pe Roderick.

— Băiatul ăsta de aici, a răspuns Pip lipindu-se de uscior, se oferă ca mus, domnule, şi dată fiind vîrsta lui Jordan, m-am gîndit că am putea încerca.

Acest Jordan era, în toate privinţele, musul de pe Rebecca. Dar cum împlinise de puţin timp şaptesprezece ani şi era fratele mai mic al unuia dintre marinari, tropăia de nerăbdare să fie avansat în grad. McLynn însă nu prea avea încredere în el, motiv pentru care înclina să-l lase în poziţia de mus pentru încă o călătorie sau două.

— *Băiatul* ăsta e un pic mai mare decît un copil, sau mă înşel?

Pip şi-a dus o mînă în spatele lui Roderick împingîndu-l uşor, de parcă îi spunea: „Hai, băiete, acum e rîndul tău“.

— Am doisprezece ani, a minţit Roderick, dar am lucrat deja într-un port.

— Da? Interesant… Ştii că musul freacă puntea şi curăţă cartofii, nu-i aşa?

— Da, domnule, am făcut şi asta, şi ştiu să spăl vasele fără să sparg nici măcar un pahar!

— Oh, domnul Basoski va fi încîntat… Şi cu marea cum e, rezişti?

Roderick n-a înţeles întrebarea, aşa că a rămas tăcut.

— Vrea să zică dacă te-apucă borîtul pe marea agitată, a explicat Pip.

Roderick, care în toată viaţa lui nu cunoscuse altceva decît curentul unui rîuleţ anonim aflat la vreun kilometru şi jumătate de Gîsca Roşie, a minţit din nou.

— Sigur, domnule! N-o să vă fac probleme, domnule.

— Băiatul spune *domnule* cam des, domnule.

McLynn s-a uitat la Pip ca să-şi dea seama dacă era o glumă, apoi a renunţat.

— Ştii unde mergem? a continuat să i se adreseze lui Roderick.

— Nu, domn… Nu.

— În insulele Azore. E o ditamai călătoria, pînă în mijlocul Atlanticului. Şi înapoi. Ceva de genul a vreo cinci mii de mile şi trei luni de zile. Te simţi în stare?

— Da, a spus Roderick, care ar fi răspuns la fel şi în faţa unei distanţe şi a unui interval de o sută de ori mai mari.

— Trebuie să mă gîndesc. Du-te să mănînci ceva în cambuză şi o să-ţi spun.

Apoi atenţia cu care a reînceput să mînuiască periuţa în pipă a însemnat, în mod irevocabil, încheierea conversaţiei.

Plecăciunea lui Jones

Era obişnuit cu spatele mănăstirii, unde Maica Stareţă îşi vindea fetele la licitaţie; în schimb, de data aceasta, s-a îndreptat spre clădirea principală şi a bătut la uşă. Văzînd că nu-i deschidea nimeni, a bătut mai tare; în sfîrşit, pierzîndu-şi răbdarea, s-a dus la roată (cum se numea acel mic orificiu rotitor, sau busolă, folosită de măicuţe şi de servitoare ca să depună rodul păcatului) şi a învîrtit-o cît să-şi bage capul înăuntru.

—Hei, voi din mănăstire! a urlat cît îl ţineau bojocii.

Cîteva clipă mai tîrziu o călugăriţă înspăimîntată s-a apropiat de roată.

— Ce doriţi?

— Doresc să intru, drăcia dracului! Şi dacă nu deschideţi, jur că dărîm mănăstirea piatră cu piatră! a urlat; apoi, înţelegînd că nu aceea era calea, a adăugat pe un ton mai calm: Trebuie să vorbesc cu Maica Stareţă despre o chestiune extrem de urgentă.

Odată intrat în curte, a privit în jur. Galeriile deschise, pajiştea cu fîntîna, ferestrele, totul era părăsit şi cufundat în tăcere. „Ce plictiseală“, a bombănit în sinea lui; apoi, din respect pentru locul unde se găsea, şi-a înghiţit scuipatul cu care se pregătea să pecetluiască definiţia.

— Pe cine să anunţ? a întrebat timid sora.

— Domnul Jones de la Gîsca Roşie. Maica Stareţă ştie despre ce-i vorba, a spus Jones cu morga unui om de afaceri primit într-un minister.

După cîteva minute, sora s-a întors şi i-a făcut un semn. Jones a urmat-o pe o scară monumentală pe unde, într-o vreme, treceau caii, cînd mănăstirea era o cazarmă.

— Acolo, a spus sora arătînd spre o uşă şi a dispărut.

— Dumneata! a şuierat Maica Stareţă cum a intrat Jones în parloar. Nu v-aş fi crezut niciodată capabil de o asemenea obrăznicie.

Jones a trebuit să admită că Maica Stareţă avea o maiestuozitate a ei, oricît aducea cu cea a unor animale feroce.

— Sînt aici, da, pentru că mi se pare că a venit momentul să vorbim clar noi doi.

— Eu n-am nimic de vorbit cu un om ca dumneata.

— Nu mă îndoiesc, hrm! a grohăit Jones arborînd un soi de rictus. Dar încep să fie prea mulţi oameni omorîţi în povestea asta şi mie nu-mi place să mă ia poliţia la întrebări. Dumneavoastră vă place?

Maica Stareţă a rămas uimită de *economia* prin care discursul acelui om devenise ameninţător şi a decis să-i răspundă cu francheţe.

— Dacă vă referiţi la domnul Havelock, sînt de acord cu dumneata: mai bine să nu ai de-a face cu el. Dar mă tem că aţi ajuns cam tîrziu; şi în acest moment, dîndu-şi seama de faptul că Jones nu era încă la curent cu noutăţile, l-a informat în amănunt despre instalarea lui Patrick La Fayette la Pemberton House. Lucru care, a conchis ea, face brusc mai puţin important litigiul nostru cu privire la un anumit medalion şi la un anumit copil, de acord?

Jones, care ascultase cu gura căscată, pălind treptat, şi-a recuperat brusc aplombul şi a izbit teribil cu pumnul în tejgheaua care împărţea sala în două.

— Dar eu îl… eu… eu îl zdrobesc pe gîndacul ăsta, îl fac bucăţele, îi scot maţele pe gît, eu…

— Calmaţi-vă, cu Havelock care ne stă în cale, nici nu se discută. Trebuie să cumpănim bine la asta.

— Să cumpănim o pulă! Eu sînt sătul să aştept, sătul pînă peste cap! Şi apoi, a adăugat schimbînd cursul discuţiei, n-am văzut-o încă pe malfrodită! Unde e malfrodita mea, ă?

Maicii Stareţe i-au trebuit cîteva clipe să înţeleagă că Jones vorbea despre sora Allison şi s-a abţinut să nu înceapă să rîdă în faţa lui.

— Sora Allison, i-a spus, va fi *înţelegătoare* cu dumneavoastră dacă şi dumneavoastră veţi fi cu mine, e foarte simplu.

— De-acord, de-acord. Dar mai întîi vreau s-o văd.

Maica Stareţă i-a aruncat o privire întrebătoare.

— Doar s-o văd, promit. O singură dată.

Maica Stareţă l-a studiat cu un amestesc de milă şi de simpatie, apoi i-a spus să aştepte acolo. După cinci minute s-a întors însoţită de sora Allison, ai cărei ochi străluceau de indignare şi, în acelaşi timp, de vanitate.

— Iată, sînteţi mulţumit?

Jones a sorbit din ochi înfăţişarea malfroditei. În sfîrşit o vedea, frumoasă, sau frumos, înaltă, bine dotată în faţă… Şi ce ochi, ce expresie… ce carnaţie… ce tot… A simţit că se topeşte de dorinţă, de ideea infinitelor spectacole care se ascundeau sub rasa aceea în aşteptarea lui…

Sorei Allison, la rîndul ei, obişnuită să-şi aleagă tovarăşele de jocuri dintre cele mai atrăgătoare copile de la mănăstire, îi repugna perspectiva de a avea de-a face cu o bestie ca Jones; în acelaşi timp, însă, tocmai *distanţa* dintre ea şi el o excita, ca garanţia unei şi mai mari abjecţii.

— E de-ajuns, a spus Maica Stareţă după cîteva minute întrerupînd visele lui Jones. Vă voi aduce la cunoştinţă ce am decis în legătură cu acest La Fayette şi cum vreau să mă folosesc de serviciile dumneavoastră.

Pentru prima dată în viaţa lui, întorcîndu-se spre ieşire, Jones a schiţat un fel de plecăciune.

Noua viaţă a lui Michael

Roderick plecase cu sora Allison pentru adopţie, dar nu se mai întorsese; aceeaşi soră venise pentru ultima dată şi, după ce se certase cu domnul La Fayette, plecase… În afară de servitori, rămăsese singur cu domnul acela şi cu mama lui şi nu reuşea să înţeleagă de ce. Omul acela îi poruncise să-i spună lord Pemberton, fără explicaţii: însemna că era fiul bătrînei doamne? Sau nepotul? Dar atunci, de ce apăruse tocmai acum şi de ce, mai ales, Maica Stareţă îl obligase pe el, Michael, să joace rolul nepotului? S-a întrebat şi dacă dispariţia lui Roderick trebuia pusă în legătură cu sosirea noilor proprietari, dar pe cine să întrebe, dacă nu mai era nici măcar sora? Nu mai rămăsese decît Betty, care, însă, nu ştia să citească nici măcar un cuvînt scris cu litere mari şi o chestiune atît de încurcată presupunea cu totul altceva decît nişte gesturi făcute prin aer. Pentru o clipă, i-a regretat pe domnul Peabody şi pe domnul Moriarty, dar dispăruseră şi ei împreună cu misterioasa comoară pe care Moriarty îl pusese s-o caute în pivniţă… Nu, să ţină laolaltă toate acele piese era, într-adevăr, imposibil, mai bine să aştepte întoarcerea lui Roderick şi să-l lase pe el să descopere ceva: pentru că Roderick se va întoarce, nici nu voia să ia în considerare ipoteza opusă.

La ora prînzului s-a dus la bucătărie şi, chiar în momentul în care cobora scările, a văzut deschizîndu-se uşa de la intrare pentru a-i lăsa să pătrundă înăuntru pe lordul Pemberton şi un alt domn complet chel.

— Iată, acesta este nepoootul de care v-am vorbit, a spus La Fayette arătînd spre el. Salută-l pe domnul Bishop.

Michael a ajuns jos şi s-a înclinat în faţa acelui domn.

— Domnul Bishop, a continuat La Fayette adresîndu-se lui Betty care, atrasă de voci, îşi făcuse apariţia tocmai în acea clipă, e însărcinat cu examinarea hîrtiilor famiiiliei, aşa că îi veţi faicilita cerceitarea

permiţîndu-i accesul în biroul preceidentului administrator, în biblioteică şi în *cabinet*-ul tatălui meu, în cazul în care eu lipsesc, înţelees?

După care l-a luat pe omul acela de braţ şi l-a condus sus în biroul lui Peabody.

Domnul Willibald Bishop (pentru că atît datorez curiozităţii cititorului şi atît voi spune, nici un cuvînt în plus), domnul Bishop era, aproximativ, copia brută a domnului Moriarty, fiind, ca şi el, un avocăţel şi un *şmecher*, dar cu o carieră şi un sistem de relaţii în mod categoric mai joase, ca să nu spun sordide: antipaticului cititor îi va fi suficient să ştie că, spre deosebire de Moriarty, Bishop cunoscuse temniţele patriei, detaliu important, dacă ţinem cont de faptul că, fiind împiedicat să frecventeze straturile mai înalte ale societăţii, se limita la afaceri mărunte. Şi faptul că un lord sau un lord aspirant se adresase unui asemenea individ se explică printr-un motiv pe cît de simplu, pe atît de incontestabil: că aristocratul în chestiune *nu dispunea* de aceeaşi bogăţie pe care serviciile domnului Bishop ar fi trebuit să i-o pună la dispoziţie.

Puţin mai tîrziu, în bucătărie, Michael îşi mînca ochiurile cu *bacon*. Betty, între timp, pusese în tigaie alt *bacon* ca să i-l servească cald. În momentul acela, precedată de gîfîiala ei, a sosit doamna Brogan.

— Uuf! a început, doar ca să-şi manifeste neplăcerea. Ce faci?

Michael a încremenit cu furculiţa în aer.

— Pregătesc alt *bacon* pentru Roderick, doamnă.

— Văd! Dar nu are deja unul în farfurie?

— Ba da, dar aceasta este a doua porţie, aşa stă caldă.

— E uşor să risipeşti cînd plăteşte altul! Ştii cît costă *bacon*-ul, drăguţă? Acum cîteva zile, la piaţă, îl dădeau cu zece şilingi jumătatea de kilogram, ţi se pare un preţ civilizat? Iar tu, domnişorule, ai grijă să faci dumicaţi mai mici şi să mesteci mai mult, aşa îţi trece foamea, că doar nu sîntem aici să facem acte caritabile, noi ceilalţi! Şi să bei multă apă, după fiecare dumicat o înghiţitură zdravănă!

Dar lui Michael îi pierise foamea de tot, lucru care pe doamna Brogan n-avea decît darul de a o mulţumi.

Basoski

Cu un nume ca al lui, Witold Basoski nu putea să fie decît polonez: mai puţin neîndoielnic era faptul că, de peste treizeci de ani, făcea pe bucătarul şi pe cambuzierul pe orice tip de navă şi de ambarcaţiune rablagită. În lunga lui carieră, gătise pentru pescari şi amirali, comercianţi şi contrabandişti, căpitani de cursă lungă şi începători. Momentul de vîrf al acestei cariere îl reprezentase angajarea lui pe Silver Hawk, faimoasa fregată a amiralului De Boeer; cel mai de jos, cu intrarea în banda lui Clutch, piratul. Rebecca era a doua navă pe care naviga sub comanda lui McLynn: înainte fuseseră amîndoi pe Unsinkable, un brigantin cu pînze care, în ciuda numelui său (sau *din cauza* numelui său fără valoare de deochi), a naufragiat în largul insulelor Hebride. Dar ceea ce trebuie să ne intereseze pe noi e că, odată ce a obţinut comanda unei noi nave, McLynn i-a cerut armatorului să-l angajeze pe Basoski, de ale cărui *bigos*[3] nu se mai putea lipsi.

— Poţi mînca asta, i-a spus Basoski, iar el s-a năpustit ca un lup asupra supei de năut pline cu jumări: una dintre chestiile cele mai bune pe care le mîncase în viaţa lui.

— Ţi-era foame, ai, peştişorule? Uite, încearcă asta.

Roderick a văzut că i se întinde un beţişor de carne uscată, dar la prima muşcătură aproape că şi-a rupt un dinte.

— Tare, ă? Se numeşte *devilstick* şi nu trebuie muşcat: trebuie să-l sugi pînă cînd se înmoaie.

În zilele următoare – fiindcă cititorul perspicace probabil că a intuit că decizia lui McLynn îi va fi favorabilă – Roderick s-a obişnuit să vadă bărbaţi ţinînd în gură, în timp ce munceau, beţişorul acela care, de departe, putea părea un trabuc, dar, în schimb, era o sursă de energie cu eliberare lentă: sucul astfel extras era înghiţit în mod regulat, spre deosebire de cocoloaşele de tutun mestecat şi de saliva pe care marinarii le *proiectau* cu o precizie incredibilă în direcţia păsărilor marine care comiteau imprudenţa de a se aşeza pe navă.

Roderick a fost angajat pe postul de mus şi ajutor de bucătar; McLynn, care în ciuda caracterului practic şi a asprimii purtării sale era foarte atent la formă, i-a explicat că în felul acela avea îndreptăţirea de a-l instala în cambuză, sub cuşeta lui Basoski, evitînd să-l amestece cu echipajul sub teugă. Şi dacă un om corect ca McLynn a luat această măsură, atunci cu siguranţă că a dormi în compania acelor marinari grosolani n-ar fi fost tocmai plăcut pentru un *băieţel*.

Maica Stareţă în acţiune

Maica Stareţă şi-a petrecut dimineaţa scriind scrisori. Una dintre acestea, dintre cele mai amănunţite, îi era adresată inspectorului de poliţie, domnul Havelock. În ea era camuflată bănuiala că Patrick La Fayette avea de-a face cu dispariţia lui Berry şi a lui Peabody şi cu asasinarea lui Moriarty: cine altcineva, în fond, ar fi putut avea interes să facă *tabula rasa* cu potenţialele obstacole în calea succesiunii? Din acest punct de vedere, Maica Stareţă îşi exprima o sinceră îngrijorare în privinţa micului Roderick, a cărui integritate trebuia să fie în mod obligatoriu apărată: să

înceapă, în asta consta sfatul ei dezinteresat către inspector, să înceapă cu o somaţie oficială adresată sus-menţionatului La Fayette.

O altă scrisoare interesantă era adresată judecătorului de pace al Comitatului, domnul Bertram Alistair Bonham, căruia Maica Stareţă, constituind mănăstirea în parte civilă, îi denunţa abuzul extrem de grav comis de La Fayette în dauna moştenitorului legitim. Asta aşa, ca să încerce toate căile legale.

Pe cel ilegal, lăsînd deoparte pentru moment recurgerea la serviciile lui Probo, mintea Maicii Stareţe era încă indecisă între două căi. Una prevedea implicarea lui Jones şi opoziţia lui *fizică* faţă de La Fayette: dar pasul următor – să-l dea pe Jones pe mîna justiţiei, evitînd în acelaşi timp acuzaţia de complicitate – era prea riscant. Cealaltă cale ducea direct la Roşcată şi la talentele ei erotice, chiar dacă descrierea făcută de sora Allison lăsa unele îndoieli legate de vulnerabilitatea lui La Fayette sub acel aspect. În fine, era o dilemă serioasă. Cît ar fi fost de necesară, acum, o lady Pemberton în viaţă şi sănătoasă! Un cuvînt de-al ei şi mizerabilul acela ar fi fost alungat de acolo cu mama lui cu tot… Aici o străfulgerare a luminat întunericul mental al Maicii Stareţe: dar evident, mama! Mama unui bastard, o femeie fără morală, care, aşa cum îşi înşelase soţul, putea să-l fi înşelat şi pe lordul Pemberton, era de-ajuns să-l găsească pe unul dintre foştii ei amanţi – fiindcă sigur avusese mai mult de unul – şi să-l facă să declare sub jurămînt că în aceeaşi perioadă în care micul bastard a fost conceput avusese relaţii cu ea, aşa încît nu se putea şti cine era tatăl, da, *incertus pater, filius nullius*, nu aşa se spune? Iar dacă nu apărea nici un amant, nu era grav, îl va născoci, tot frecventîndu-l pe Moriarty măcar învăţase şi ea ceva.

Arta grădinilor

Defunctul lord Pemberton (vorbim, de fapt, despre *ultimul* Pemberton autentic, cel de-al treilea care purta numele Edward) nu doar că era un om plin de defecte, dar avea mai multe trăsături *neplăcute*: acestea fiind spuse, trebuie să-i recunoaştem un anumit gust estetic, atît în privinţa mobilierului şi a operelor de artă (pornind de la anumite ghipsuri de Flaxman), cît şi în arta de a amenaja un parc. Fiind un englez get-beget, i se părea ceva firesc să fie proprietarul unei grădini *în stil englezesc*, ceea ce presupunea o dezordine spontană (cu minime, invizibile intervenţii ale omului cu scopul de a-l face *pitoresc*) şi un aparent caracter întîmplător al volumelor, al formelor şi al culorilor, în măsură, în exuberanţa ei liniştită, să acopere toată gama care merge de la *dezagreabil* la *încîntător*. Pietre, cursuri de apă, trunchiuri viguroase şi tufişuri de arbuşti, ghirlande de plante agăţătoare, pajişti, diferenţe de nivel, flori de cîmp, pînă şi buruieni, totul trebuia să se combine într-un clarobscur expresiv fără ca mîna omului să fie recognoscibilă; în orice caz, *efectul* se cerea apreciat de la o anumită distanţă, conform canoanelor, în mod admirabil interpretate de marele Constable, a ceea ce se numeşte *vedutism*. Acestei concepţii, totuşi, i se opusese gustul personal al lui lady Pemberton care, după al său *Grand Tour* în Toscana şi Lazio, pe cînd era încă miss Winnicott, se îndrăgostise de grădinile *în stil italian*: pînă într-acolo încît l-a obligat pe soţul ei cel înstărit la un compromis care ar fi fost mai potrivit să se numească contradicţie: cea dintre *parcul* în stil englezesc şi *grădina* în stil italian din spatele casei, cu multe fîntîni ovale, garduri vii cu forme pătrate şi galerie vegetală. O contradicţie pe care bietul Vernon o trăia personal, trecînd zilnic de la o convenţie la alta, în termeni de *schizofrenie*.

Trebuie spus, de altfel, că după moartea lordului Pemberton, şi mai ales după ce lady Pemberton, lovită de primele boli, a început să-şi restrîngă viaţa socială pînă aproape de anulare, parcul şi grădina se îndreptaseră spre un declin implacabil, lucru care, bineînţeles, dăuna mai mult geometriei italieneşti decît naturaleţii englezeşti: nici bunul Vernon, tot mai în vîrstă şi fără ajutoarele de altădată, nu putea să-şi facă simţită propria mînă, vizibilă sau invizibilă cum ar fi fost ea.

În orice caz, cum a găsit cinci minute ca să observe moşia de la balconul defunctei lady Pemberton, La Fayette a rămas cu o impresie de dezordine. Despre contradicţia dintre cele două stiluri nu şi-a dat seama: ceea ce l-a impresionat negativ a fost abundenţa vegetaţiei, prezenţa diverselor crengi uscate, cantitatea de frunze moarte pe pietrişul aleii, stratul de muşchi şi de mucegai (cît îndrăgise lordul Pemberton muşchiul acela!), vasele crăpate, apa tulbure din fîntînă, plantele agăţătoare care cuceriseră vaste porţiuni ale zidului, în fine, tot ce constituie farmecul decadent al unui parc *d'antan*.

— *Mamaaan!* a ţipat. *Quel horreur, quel horreur!* După care, gesticulînd în balcon, a trasat liniile proiectului său: să netezească în zona asta tăind toţi copacii aceia de acolo pînă acolo; să lărgească aleea aia punînd de o parte şi de alta două garduri vii pătrate; să tundă pajiştea aceea eliminînd diferenţa de nivel; să smulgă toate plantele agăţătoare; să planteze acolo şi acolo şi acolo tot atîtea şiruri de trandafiri, unul alb, unul galben şi unul roşu; să pună o statuie în locul acela şi una în celălalt, eventual o nimfă îmbăindu-se şi un satir care o pîndeşte; şi, mai ales, să cureţe pomii, să cureţe pomii, să cureţe pomii… Vei fi de acord cu mine, cititor avar, că pentru toate astea ar fi fost nevoie de o mare sumă de bani, ca şi pentru *reînnoirea* mobilierului şi *reîmprospătarea* culorilor şi a tapetului şi pentru angajarea unui personal nou şi mai adecvat, şi pentru cumpărarea unei trăsuri cu patru cai şi a unei cabriolete, şi pentru haine şi parfumuri, şi provizii, şi vinuri scumpe, şi pentru o masă de biliard,

conform topicii unui vis împărtăşit de fiinţe foarte îndepărtate de La Fayette, cum ar fi Jones şi Roderick, chiar dacă în ce priveşte parcul trebuie precizat că pentru un om ca Jones acesta pur şi simplu *nu exista*, în timp ce Roderick l-ar fi lăsat exact cum era. Pe acea sumă mare, adică pe acea serie de sume mari, La Fayette nu se îndoia că va pune mîna imediat ce avocatul lui de încredere, domnul Bishop, i-ar fi dat cheia pentru a avea acces la conturile bancare pe numele lui lady Pemberton şi pentru a avea deplina libertate de manevră în privinţa bunurilor imobile: adică, cu excepţia Pemberton House, să le poată vinde pe toate unul cîte unul.

Zi de încărcare

A doua zi a fost dedicată în întregime încărcatului. Oriunde se aşeza, Roderick încurca pe cineva: primele cuvinte pe care le-a auzit de la marinari au fost „Uş“, „Dispari“ şi „Pleacă de aici“. În cele din urmă, umilit, a renunţat să mai asiste la operaţiunile de încărcare pentru a se adăposti în cuşeta cambuzei, unde a rămas nemişcat, de frică să nu-l deranjeze şi pe Basoski, care avea treabă multă cu aranjatul proviziilor.

Acea primă zi i-a dat lui Roderick senzaţia că s-a întors la Gîsca Roşie: toţi oamenii ăia care se înţelegeau prin semne, cu pielea arsă de soare şi hainele pline de pete, gata să explodeze într-o înjurătură pentru o nimica toată sau să izbucnească într-un rîs zgomotos, îi aminteau de muşterii de la han. Şi, la fel ca la Gîsca Roşie, se simţea *mic*, ca un animăluţ de casă. Unii dintre oamenii aceia îl priviseră cu dispreţ, alţii cu curiozitate şi cîte unul chiar îi zîmbise: dar majoritatea pur şi simplu *nu-l văzuseră*, ca şi cum ar fi fost străveziu: şi asta era, într-adevăr, o senzaţie

cunoscută, care-l purta spre lungile zile petrecute printre oameni ce aveau ochi doar pentru cănile de bere şi formele ospătăriţelor.

Instinctiv, pe punte şi sub covertă, îl căutase tot timpul cu privirea pe Pip, ca un căţeluş în căutarea stăpînului. Dar cum acesta era marinarul cel mai bătrîn, participa puţin sau deloc la manevrele de încărcare şi de stivuire, aşa că Roderick aproape că nu l-a văzut. În ce-l priveşte pe McLynn, închis în cabina lui, n-avea să dea cu ochii de el înainte de dimineaţa următoare. Cel care dirija încărcarea era domnul Leroy, secundul, un bărbat ascuţit la faţă şi uscăţiv, cu un ochi categoric mai mic decît celălalt; lui Roderick i-a dat impresia că e acolo din întîmplare, ca şi cum adevărata lui lume era alta şi să plece pe mare era doar o ilustră *corvoadă*.

Spre seară, după ce s-a restabilit liniştea pe navă, în vreme ce oamenii se odihneau sau coborîseră pe ţărm, Roderick a urcat din nou pe punte. Vîntul se înteţea şi sarturile începuseră să vibreze şi să scîrţîie. Roderick le-a ascultat încîntat; cînd a pus mîna pe capătul tensionat al uneia, l-a simţit străbătut de o extraordinară *energie*. Tocmai asimila aceste prime şi extrem de puternice impresii, cînd o voce a răsunat în spatele lui.

— Tu trebuie să fii cel nou, ă?

Întorcîndu-se, a văzut un tînăr într-o haină arătoasă în dungi albe şi roşii şi o scobitoare în gură.

— Da, sînt musul, a răspuns umil.

— Să fie într-un ceas bun! Pîn-acum eram eu, dar de azi înainte tu eşti ultimul din coadă. Şmotru şi şuturi în cur, şi ai grijă să-ţi vezi de treabă! Eu de mîine devin marinar, şi marinarilor nu le plac micii spioni… Nu eşti un mic spion, nu-i aşa?

Roderick nu înţelegea de ce trebuia să fie un mic spion.

— Mi-au spus că ai devenit imediat răsfăţatul căpitanului, dar să fii cu ochii-n patru! Căpitanul nu dă nimănui nimic pe degeaba, de aceea mai bine să te înţelegi cu noi… cu mine şi mai ales cu fratele meu, ştii, fratele

meu e Amos şi tuturor le e frică de Amos, întreabă-l pe Dirk cum s-a ales cu rana aia pe faţă… Aşa că, dacă eu şi Amos îţi ordonăm un lucru, îl faci, ne-am înţeles? Tu să te dai pe brazdă şi o să ne înţelegem… Şi încă un sfat: să nu ai încredere în Basoski, e un polonez nenorocit!

Jordan a mai continuat aşa cîteva clipe. Roderick, nerăbdător să se întoarcă la *perceperea* navei în singurătate, abia aştepta ca individul ăla să termine şi să plece; dar cînd, în sfîrşit, a rămas singur, a descoperit că sufletul lui nu mai era cel dinainte, ca şi cum cuvintele lui Jordan, apăsîndu-l, îl făcuseră incapabil să se deschidă divinei elocinţe a lucrurilor.

Sora Allison filozofează

Betty s-a simţit mereu timorată în faţa sorei Allison; dar domnul La Fayette îi era în mod hotărît antipatic, asta şi pentru că, încă de la instalarea lui în casă, nu încetase niciodată să o chinuie cerîndu-i necontenit să-i facă tot felul de servicii, cereri pe care le însoţea de foarte aspre dojeni care i se păreau de neînţeles. În acelaşi timp, noul stăpîn îi arunca din cînd în cînd ocheade care nu-i plăceau deloc; ocheade, ca să ne înţelegem, demne de un *căruţaş*. Astfel, a profitat de prima ocazie (domnul o trimisese să cumpere papuci noi *în stil oriental*) ca să se ducă la mănăstire unde a întrebat de sora Allison. I-a mărturisit neajunsurile şi nesiguranţa ei: trebuia să îndeplinească orice ordin îi era dat, chiar şi în privinţa lui Roderick? Trebuia într-adevăr să înceapă să *împacheteze* toate obiectele care-i fuseseră indicate? Trebuia… Văzînd-o atît de agitată, sora Allison a întrerupt-o oferindu-i un pahar cu apă; apoi, lucru pe care ar fi vrut să-l facă de mult timp, a mîngîiat-o pe păr. Pentru o clipă, a fost

tentată să o ducă în chilie, apoi şi-a spus că era timp pentru asta şi că, pe moment, trebuia să facă faţă situaţiei. Fără măcar să se consulte cu Maica Stareţă, a instruit-o pe Betty să-l aducă pe ascuns pe Roderick la mănăstire cu prima ocazie: ba chiar, dacă tot venea, ar fi putut rămîne şi ea acolo, astfel încît să creeze un gol în jurul uzurpatorului. La mănăstire, i-a explicat, putea să se ocupe în continuare de puşti, în rest mărginindu-se să dea o mînă de ajutor în bucătărie: sau… nu, mai bine!, copilul ar fi fost încredinţat unei sore, iar ea ar fi devenit servitoarea ei personală, în fond, era maica stareţă adjunctă şi merita asta… Cu un fior de voluptate, sora Allison şi-a imaginat că este îmbrăcată de Betty, nu înainte de a fi spălată, bucăţică cu bucăţică, cu nişte cîrpe ude, în cea mai mare intimitate, tot mai mare, pînă cînd… da, ce surpriză o să aibă Betty! Ochii ei holbaţi în faţa incredibilei descoperiri! Scena era atît de vie şi atît de *prezentă*, că sora Allison a lăsat să-i scape un geamăt foarte languros.

— Nu vă simţiţi bine? s-a îngrijorat servitoarea naivă.

— O, nu, dimpotrivă, dimpotrivă, a spus sora Allison recăpătîndu-şi aplombul. Mergeţi acum şi întoarceţi-vă cînd vreţi, doar să aveţi copilul cu dumneavoastră.

În felul acela, s-a gîndit sora Allison, i s-ar fi făcut un bine tînărului moştenitor, defunctei lady Pemberton, lui Betty, mănăstirii şi, mai ales, ei. Dacă Domnul o făcuse în felul acela, probabil că exista un *plan* şi, aşa cum divinul Aristotel explicase odată pentru totdeauna că devenirea oricărui lucru este să treacă de la putere la act, era clar că pentru a se conforma planului lui Dumnezeu, ea trebuia *să se expună* în orice mod. Ajungînd la această concluzie, care, de altfel, îi era cunoscută de mult, mintea ei metaforică l-a dat uitării pe marele filozof din Stagira şi l-a înlocuit cu Platon, astfel că, după magiştrii de la Oxford, şi cei de la Cambridge ar fi avut premiul lor de consolare: şi Platon, cînd relatează mitul androginului, nu vorbise oare despre ea, ea care, reintegrînd în propria carne unitatea originară, era chemată să se ofere aproapelui ca

spectacol de scandal şi, totodată, de adevăr? Un adevăr purtător de spaimă şi de plăcere, ca orice manifestare dionisiacă… Dar s-o lăsăm pe sora Allison incursiunilor ei în mit şi întrupării culturii sale, care e, în fond, modul cel mai autentic şi mai înalt, de vreme ce e cel mai visceral, de a fi culţi: cel puţin după umila opinie a celui care scrie.

Ca măgarul lui Buridan

Bertram Alistair Bonham, judecător de pace pe lîngă tribunalul din Fenham, a frecat bine-bine monoclul, fixîndu-şi-l apoi la ochi. În faţa lui, pe blatul acoperit cu cărţi al mesei de scris, avea cîteva scrisori deschise. Una era din partea Maicii Stareţe, care, pe un ton îndurerat şi dramatic, denunţa acţiunile unui anume La Fayette; alta, scrisă şi semnată de Willibald Bishop în numele aceluiaşi La Fayette, avea anexată copia testamentului lui lady Pemberton. Domnul Bishop subliniase cu roşu un pasaj din testament, mai precis propoziţia „dată fiind absenţa unei rude mai apropiate“, argumentînd în scrisoarea lui că termenii în chestiune dovedeau, fără echivoc, că ultimele dorinţe ale defunctei şi, în speţă, adopţia micului Roderick, învestit ca succesorul ei universal, erau condiţionate *vel*[4] depindeau de momentana imposibilitate de a identifica o asemenea rudă mai apropiată; şi, deci, apariţia domnului La Fayette, fiu al lordului Pemberton, constituia *de facto* o depăşire şi o anulare a acelei voinţe. Oftînd, judecătorul a răsfoit Dreptul Comun, apoi l-a lăsat deoparte cu necaz deoarece, cunoscîndu-l aproape pe dinafară, ştia deja ce va găsi în el. Argumentaţia acelui Bishop era impecabilă şi existau multe precedente în favoarea sa. Dar… dar erau doi *dar*. Primul, cu toată povara unei tautologii, era că Maica Stareţă era Maica Stareţă, şi nu se putea

glumi. Al doilea era că La Fayette era, da, fiul lordului Pemberton, dar unul natural: şi, din cîte ştia, jurisprudenţa nu dezlegase niciodată un nod căruia trebuia să i se impută multe dintre războaiele pentru succesiunea la tron care însîngeraseră Europa, anume cui i se cuvenea întîietatea dinastică dintre un *aîné* bastard şi un al doilea născut (sau un nepot) legitim. Era adevărat, cum sublinia Bishop, că şi copilul era un bastard, dar, în cazul lui, adopţia avea valoare de recunoaştere, lucru cu care La Fayette nu se putea lăuda. Scrisorile lordului Pemberton către doamna Brogan, pe care Bishop spunea că era gata să le pună la dispoziţie, aveau, într-adevăr, valoare *genealogică*, dar nu *dinastică*: distincţie subtilă pe care dreptul civil îl împrumutase de la ştiinţa heraldică. În fine, toată afacerea era controversată şi orice decizie ar fi fost contestată.

Mai era apoi o a doua chestiune. La Fayette solicita încredinţarea minorului, în timp ce Maica Stareţă, invocînd tutela stabilită pe baza King George Act, pretindea ca băiatul să fie mutat la mănăstire. Nu era nevoie de multă experienţă în treburile omeneşti ca să înţelegi că era vorba de o chestiune secundară în contextul atribuirii averii Pemberton: şi totuşi, şi aici trebuia să înaintezi cu mare grijă, asta dacă nu cumva dreptul civil se intersecta cu dreptul canonic în materie de tutelă a minorilor.

Astfel, blocat pe cărare precum măgarul lui Buridan, judecătorul Bonham a decis să nu decidă; sau, mai elegant spus, a decis să convingă ambele părţi să cadă la o înţelegere, conform unei logici pe care onestul cititor va fi de acord cu mine în a o defini drept *non-romanescă*.

Marea monştrilor

A doua zi a fost una memorabilă pentru Roderick. De altfel, şi-a spus-o el însuşi de cum s-a trezit, „Astăzi va fi o zi memorabilă“; şi dacă într-adevăr a fost, contrar obiceiului care preconizează un raport direct proporţional între deziluzie şi iluzie, înseamnă că a meritat să fie.

Aşezîndu-se lîngă tambuchiul de la pupa, într-un loc anume pe care i-l indicase Pip, Roderick a putut să asiste la toate operaţiunile de plecare. Mai întîi au fost dezlegate odgoanele de stîlpi, în timp ce cinci sau şase marinari, folosindu-se de nişte prăjini lungi, împiedicau flancul să vină în contact cu cheiul; apoi, imediat, doi bărbaţi s-au postat la scripete ca să ridice ancora: Roderick nu-şi închipuise niciodată că un lanţ putea să facă atîta zgomot, chiar dacă adîncimea redusă a apelor portuare a făcut ca operaţiunea să nu dureze cîteva secunde. McLynn nu se vedea încă şi cel care dirija manevrele era Leroy: de parcă un adevărat căpitan, s-a gîndit Roderick în mod greşit, ar dispreţui ieşirea dintr-un port. Adevărul era că pe mare există de secole reguli nescrise, dar nu mai puţin obligatorii; şi una dintre acestea stabilea că toate operaţiunile desfăşurate în interiorul unui bazin porturar erau de competenţa secundului, care, în caz contrar, s-ar fi simţit frustrat că nu i se acordă importanţa cuvenită funcţiei sale. Deci, la un ordin al lui Leroy, vreo zece oameni s-au căţărat agil pe grijele: apoi totul s-a desfăşurat atît de rapid, că Roderick s-a trezit contemplînd de jos în sus velatura înainte chiar să observe manevrele individuale. Îşi amintea doar că Leroy strigase „Orientaţi vergile“ şi „Eliberaţi focul“, după care totul începuse să vibreze şi să şuiere. Cu un scîrţîit care provenea atît de la coca navei, cît şi de la catarge, Rebecca a început să se mişte înaintînd uşor de-a lungul cheiului. Ultimii oameni rămaşi pe ţărm au sărit pe scăriţe şi au urcat pe punte ca nişte motani; de două ori la rînd unul dintre ei a s-a aplecat brusc în spate pentru ca apoi să

revină imediat în poziţie verticală: lui Roderick i s-a părut gestul unui nebun, din simplul motiv că ochii lui nu prinseseră mişcarea randei[5], care, smucindu-se violent într-o parte, măturase de două ori puntea amenințînd să decapiteze pe oricine s-ar fi găsit în raza ei de acţiune.

— Slăbeşte, slăbeşte! a strigat din nou Leroy şi, cu un pîrîit de pînză apretată, un cearşaf enorm s-a aşternut de sus: era vela principală, pe care secundul decisese s-o desfacă dinainte ca să profite de vîntul din sud-est. O clipă mai tîrziu, un bărbat a urcat în vîrful catargului ca să se aşeze în gabie: observatorul, i-a explicat Pip, urma să fie schimbat la fiecare patru ore, în vreme ce toate celelalte sarcini aveau o durată variabilă, depinzînd mai ales de îndeplinirea manevrelor individuale. I-a explicat şi diferenţa dintre o coardă, o funie, o sfoară de cînepă, un odgon, o şcotă, un cargabas şi un sachet; între o roată de scripete, o baliză şi o bigă; între o vergă, o antenă, o traversă, o randă, o crucetă şi un sart; şi între celelalte familii de lucruri care pe uscat nu se deosebesc, dar pe mare, da: oricum, Roderick pe de o parte asculta, pe de alta nu, pierdut cum era în contemplarea haosului aparent al velelor.

Pînă cînd Rebecca nu s-a îndepărtat de port, atenţia lui a fost absorbită în întregime de nava însăşi şi de proiecţia ei verticală, cu amestecul acela incredibil de lemn, pînză, frînghii şi *fragmente de cer*. Doar cînd viteza crescută şi suflarea vîntului care umfla velele i-au dat o senzaţie mai dinamică a navigaţiei, privirea lui a revenit la pămînt şi la mare. Pămîntul era închis la culoare, verde cum nu-l mai văzuse niciodată, dar totodată închis la culoare, aproape negru: cu atît mai *intens* cu cît se micşora tot mai mult, căci nu era deloc pîclă. Marea a fost la început ceea ce formele navei îi permiteau să vadă, pe bucăţi şi pieziş: dar cînd şi-a părăsit poziţia de lîngă tambuchiul de la pupa ca să se ducă spre partea din dreapta a bordului şi, în sfîrşit, s-a uitat în jos, la apa aceea *tăiată* care reacţiona la rană făcînd spume, la valurile acelea încreţite care, ca prin minune, deveneau line la doi metri de navă, pentru ca apoi să coboare, după o

broderie subţire de spumă, voind parcă să scoată la iveală chila, atunci Roderick a văzut-o, a văzut marea cum n-o văzuse niciodată, azurie şi de culoarea vinului, precum cea a lui Homer, marea eroilor, a sirenelor şi a monştrilor.

Sub dictatura iubirii

Dacă Jones s-ar fi născut în alt loc şi ar fi avut altă educaţie, vreau să cred că ar fi devenit cel mai bun autor de epistole, dacă nu un scriitor decent: asta sînt îndemnat să cred văzîndu-l din nou la treabă, aşezat la o masă de la Gîsca Roşie. Scrie, şi toţi muşterii din localul său cred că face socoteli; în realitate, aşa cum cititorul pătrunzător probabil că a ghicit, îi scrie sorei Allison. Dar nu un mesaj, cu atît mai puţin un mesaj de şantaj; ci o adevărată scrisoare, prima din viaţa lui.

dragă soră alison

sînt jones dela gîsca roşie team văzut la mănăstire şi tu mai văzut pe mine

vreu săţi spun să nu ai frică de şantaj pentrucă mam răsgîndit no să zic nimic la nemeni pe cuvîntu lu jones

tu nu eşti o soră ca celelalte surori eşti deosebită întradevăr şi deaceea îmi placi

de ce nu făcem o plinbare eu şi cu tine vin cu cabrioleta şi te iau ca să colindăm unpic eu şi cu tine ce zici de asta

promit că osă mă port frumos şi no să deranjez doar mănteresează să stau cu tine

apoi te duc înapoi la mănăstire linştită

eşti şi foarte frumoasă ca să fiii o soră deaceea mă gîndesc la tine tuată zioa

sper răspunzi repede soră alison

După care, împăturind foaia în patru, a lins marginile şi a apăsat, sigur de puterea adezivă a propriei salive; apoi i-a dat-o lui Slim, promovat tacit în poziţia de noul său factotum în schimbul cîtorva beri gratis, ca s-o ducă imediat la mănăstire, în mîinile, şi doar în mîinile, minunatei făpturi care pusese stăpînire pe simţurile şi pe inima lui.

În momentul acela Gîsca Roşie nu era prea aglomerată. Căruţaşii şi vînzătorii ambulanţi plecaseră deja şi *craidonii* serii, dacă mi-e îngăduit termenul, nu sosiseră încă; puţinii muşterii aşezaţi la mese aparţineau într-adevăr categoriei acelor *habitués*, atît de *habitués*, că Jones nici măcar nu-i vedea, confundîndu-i cu scaunele şi cuierele. Şi-a ridicat privirea spre balustrada de la etaj: acolo, în odăiţele lor, se odihneau Molly şi Polly, gîştele alea două care, zi după zi, trăseseră reputaţia hanului Gîsca Roşie tot mai jos. Polly tot mai grasă, Molly tot mai lemnoasă… S-a gîndit iar cu nostalgie la vremurile bune ale lui Jenny Slăbănoaga şi Jenny Grasa, alea în mod sigur aveau un mod apetisant de a fi slabă şi grasă, atît cît trebuia, în timp ce astea, beah!, deja bune să aibă grijă de grajd, dacă ar fi avut cu cine să le înlocuiască: dar Roşcata îşi luase deja nişte aere de doamnă că nu prea aveai ce să cîştigi de pe urma ei cu tariful ăla dublu pe care nimeni nu era dispus să-l scoată din buzunar, iar în ce le priveşte pe celelalte, stăteau bine unde erau, la servit pe la mese: promiteau la momentul cînd plătise o sumă frumuşică pentru ele, dar după un an sau doi ajunseseră nişte sperietori, începînd cu Violet, care, din cauza unei parodontoze, îşi pierduse toţi dinţii în şase luni… Ce frumos ar fi fost dacă sora Allison ar fi venit să locuiască acolo cu el! Atunci, da, ar fi pus-o pe Roşcată unde-i era locul, un client după altul cu tarif normal şi fără comentarii! Dar pe soră n-ar fi împărţit-o cu nimeni, eventual va vorbi

despre ea, da, doar ca să aţîţe curiozitatea oamenilor şi să-i atragă acolo, dar s-o pună să muncească pentru el, niciodată, ar fi tratat-o ca pe o adevărată doamnă… Maica Stareţă îi spusese că îl va anunţa cum să acţioneze împotriva acelui La Fayette, iar asta însemna că avea încă nevoie de el: dar el, în schimbul cooperării lui, n-ar mai fi pretins o parte din cîştiguri; brusc, Roderick şi medalionul, după ce-i ocupaseră îndelung mintea, se duseseră altundeva, lăsîndu-l să se dedice nestingherit dorinţei lui supreme. Ar fi ajutat-o pe Maica Stareţă, în schimb, volens-nolens, ar fi pretins-o pe soră: mai bine volens, dar şi nolens.

Sacul

Cînd Peabody s-a gîndit unde ar fi fost mai potrivit să ascundă uriaşa sumă de bani obţinută din înstrăinarea diferitelor proprietăţi şi opere de artă ale familiei Pemberton, a eliminat imediat, din motive evidente, apartamentul lui. O vreme l-au tentat biblioteca şi biroul lordului Pemberton, apoi a eliminat şi acele două încăperi dat fiind că le vizita frecvent. Salonul cel mare şi galeria nu ofereau ascunzişuri, fiind gîndite în întregime pentru privirea oaspeţilor; salonaşele erau atît de pline de praf, că orice manevră ar fi lăsat urme pe podea şi pe mobile; bucătăria, călcătoria şi spălătoria îi erau locuri aproape necunoscute; cît despre ascunderea banilor în camera lui lady Pemberton sau a copilului, Moriarty intuise corect cînd exclusese faptul că administratorul ar putea demonstra atît *humour*. Astfel că, puţin cîte puţin, casa a devenit pentru el pămînt pîrjolit, şi tot aşa parcul şi grădina, pe care el le vedea drept domeniul atentului şi omniprezentului Vernon. Rămînea pivniţa, dar, dacă ne gîndim la convingerea răposatului domn Moriarty, ne pare rău să spunem că lui

Peabody nu i-a trecut niciodată prin minte să se aventureze în locul acela tenebros şi murdar, o adevărată lume subterană străină de cunoştinţele şi obiceiurile unui distins om de afaceri cum se considera acesta.

Chinuit de incertitudine, şi-a reamintit că, la sosirea lui la Pemberton House, micul Roderick se prezentase cu un sac de pînză pe care erau ştampilate iniţialele M.S.M., mănăstirea St Mary. Golit de puţinele sale bunuri, sacul acela fusese pus într-o cămăruţă numită de toţi „garderobă“, dar care era mai exact locul unde se depozitau orice sac, săculeţ, geantă, coş şi coşuleţ care nu erau des folosite. Cum se întîmplă adesea în astfel de cazuri, obiectele luate cînd şi cînd din cămăruţa aceea pentru a fi apoi aduse la loc, erau mereu aceleaşi, adică cele care formau stratul superior al grămezii; celelalte, de la mijloc şi de la bază, rămîneau uitate ani de zile. Cum nu i-a scăpat această dinamică, Peabody a decis în mod inteligent să ascundă toate monedele sale de aur în sacul lui Roderick, care stătea relativ sus, şi să-l *afunde* la nivelul cel mai de jos, în aşa fel încît nimănui să nu-i treacă prin minte să-l ia. Doar dacă… doar dacă diavolul şi aşa mai departe, oh, cititor didactic.

Cînd Betty i-a spus să-şi adune toate lucrurile pentru că trebuia să se mute la mănăstire, Michael n-a ştiut dacă să se bucure sau să dispere. Nu se simţise niciodată bine în casa aceea, în afara celor cîtorva escapade cu Roderick; iar acum, odată cu sosirea lui La Fayette, existau toate premisele să se simtă şi mai rău. Dar la mănăstire fusese deja şi ştia ce însemna, supe reci ca gheaţa şi palme, pedepse şi rugăciuni şi toate zăvoarele alea la uşi. De ce nu putea pleca să colinde lumea, ca Roderick? Apoi şi-a amintit că şi Roderick fusese dus la mănăstire pentru adopţie şi s-a consolat cu ideea că-l va putea revedea. Poate că exista vreo lege din cauza căreia *doi* copii adoptaţi nu puteau sta împreună într-o casă, dar cu siguranţă Betty n-ar fi ştiut să-i răspundă; şi apoi, cum să întrebe fără cuvinte? Şi-a imaginat că trebuie să-i pună întrebarea aceea sorei Allison ajutîndu-se doar de gesturi şi de cuvinte scrise pe o foaie de hîrtie, şi l-au

copleşit dinainte neliniştea şi *oboseala*. Aşa că, blînd ca un miel pascal, i-a dat ascultare lui Betty şi şi-a strîns pe pat puţinele lucruri, costumul bun, costumul de zi cu zi, rufăria, pantofii ceilalţi, cărţile, caietele, un ursuleţ din stofă pe care bunica i-l pusese în cameră la sosire.

— Şi acum unde punem toate lucrurile astea? a spus Betty ciulind urechile ca să fie sigură că nu vine nimeni.

Michael i-a făcut semn să-l urmeze şi, ieşind pe palier, a apucat-o în jos pe scară.

— Opreşte-te! Unde te duci? a şuierat Betty cu voce scăzută, dar băiatul coborîse deja. „Garderoba“ era lîngă bucătărie; Michael a deschis uşa şi a zărit un colţişor al sacului său ivindu-se undeva jos, sub toată grămada aia. A apucat de colţişorul ăla şi a tras; sacul nici gînd să iasă. Atunci s-a strecurat printre coşuri şi genţi, dînd din mîini ca să facă loc; ceva i-a căzut în cap, altceva s-a rostogolit afară, pe coridor; în cele din urmă, într-un scrîşnet de răchită şi un scîrţîit de piele veche, sacul a ieşit. Era greu însă: uitîndu-se înăuntru, Michael a văzut că în el se afla un sac mai mic, legat la gît. Ei, lucruri de-ale mănăstirii, s-a gîndit, şi exact în momentul acela Betty, îndrăznind să ridice uşor vocea, l-a îndemnat să se întoarcă. A pus la loc catrafusele căzute şi a urcat înapoi în cameră, unde Betty îl aştepta ţinîndu-i lucrurile pe antebraţele întinse, gata să le bage în sac. Aşa că, din grabă, Michael n-a stat să piardă timp şi a dat marginile în lături ca să uşureze operaţiunea cameristei. O clipă mai tîrziu, cei doi coborau treptele îndreptîndu-se spre ieşire, el în faţă şi ea în spate cu sacul pe umăr, uluită cît putea să cîntărească.

Michael a pus mîna pe mînerul uşii şi, în timp ce-l rotea, o voce a răsunat în spatele lor:

— A-ha!

Gutch-ul

Roderick a înţeles că s-a îndepărtat de coastă nu în momentul în care n-a mai văzut-o, ci cînd ultimul pescăruş nu s-a mai rotit pe deasupra navei.

— Ehe, o să-i revezi, o să-i revezi! îl consolase Pip. Ştiu nişte insuliţe, dar mici-mici, ei?, doar cîteva stînci, unde sînt mai mulţi pescăruşi decît creştini la Roma!

La puţină vreme, aşa cum ar fi făcut orice băiat de vîrsta lui, Roderick s-a dus la prova, vrînd să se aşeze călare pe bompres, cum îl văzuse pe un marinar în port. Rafalele de vînt şi cabrările provei l-au făcut să abandoneze imediat planul; destul că reuşise să rămînă în picioare, agăţat de parapet cu ambele mîini. Întinzîndu-se, reuşea să vadă puţin din polenă şi, mai jos, strivirea valurilor de navă.

— Lovesc, ă? i-a strigat un marinar. Cîtă vreme ne iau la palme, e bine, cînd intră dedesubt fără să se spargă, încep necazurile. După care, considerînd că ajunge pentru moment acel crîmpei de înţelepciune, s-a îndepărtat ţinîndu-se de un sachet. Huruitul valurilor impetuoase era impresionant; dar şi mai impresionant, între două huruituri, era vacarmul pe care-l scotea focul, asemănător pocnetelor de puşcă.

— Pleacă de-acolo! i-a zis altul. Dacă începe să se rotească randa aia, te-ai ars!

Şi astfel, cu părere de rău, s-a dus la pupa, la timonă. Timonierul era un bărbat voinic, dar scund, roşcat la păr şi cu o droaie de pistrui pe faţă: portretul perfect al unui scoţian, cel puţin după imaginea încetăţenită. Roderick s-a întrebat ce s-o fi întîmplat cu englezii, dat fiind că şi la Gîsca Roşie omenirea părea să fie alcătuită doar din scoţieni, irlandezi şi galezi: dacă am fi fost cu el pe Rebecca, l-am fi sfătuit să se împace cu situaţia, amintindu-i că Pembertonii erau englezi, atît de englezi, încît pretind că

descind nici mai mult, nici mai puţin decît din acel mare criminal care a fost Henric al II-lea Plantagenetul.

Timonierul, care se numea, în fapt, Sean McLane, i-a aruncat intrusului o privire indiferentă. Nu stătea propriu-zis nici în picioare, nici aşezat, ci sprijinit de taburetul acela înclinat pe care marinarii îl numesc, iertaţi-mi vorba, *portcur*. Încercînd să nu deranjeze, Roderick a întins gîtul ca să vadă roza vînturilor.

— Vest prin sud-vest, i-a spus McLane. N-are rost să-ţi întinzi gîtul. Mergem spre vest prin sud-vest, apoi spre vest prin sud-vest, apoi iar spre vest prin sud-vest. Aş putea să fixez timona cu o sîrmă şi să mă duc să mă culc la cît sînt de folositor.

— De ce n-o faceţi, atunci? a întrebat Roderick care-l luase în serios.

— Glumeşti? Om merge noi în aceeaşi direcţie, dar marea trebuie luată cum se cuvine, aşa trebuie luată. În funcţie de vînt, virezi puţin, apoi cîrmeşti în direcţia din care bate, depinde.

Roderick nu ştia nimic despre lucrurile acelea, dar n-a îndrăznit s-o mărturisească. O să-l întrebe pe Pip mai tîrziu. Între timp, reţinea tot ce ajungea la el şi care era atît de fascinant tocmai pentru că era absolut, fără explicaţii: un adevăr care cobora de sus, din negura vremurilor, de cînd începuse omul să navigheze.

— N-ai treabă în cambuză? Întrebarea timonierului i-a întrerupt emoţia religioasă. Îl plăcea pe Basoski, dar, dintre toate părţile navei, cambuza era cea care-i amintea cel mai mult de Gîsca Roşie şi faptul că tocmai acolo era *ubi consistam*[6]-ul său i se părea, deşi rezonabil, o bătaie de joc. A pornit încet, strecurîndu-se prin tambuchiul de la pupa.

— Şi zi-i lui Bas să facă sos ca lumea la chiftele! a strigat după el McLane dintr-un spirit pe care n-ar fi exagerat să-l numim *suprarealist*: din timpuri imemoriale, într-adevăr, nu se văzuse niciodată pe Rebecca, şi pe nici o altă navă a Regatului, carne care să nu fie sărată, adică uscată, şi în formă de beţigaşe: multslăvitul *bigos* al lui Basoski fiind, graţie acelei

abilităţi care face din orice adevărat bucătar un magician, un *bigos* fără carne.

Basoski i-a încredinţat lui Roderick o sarcină deopotrivă simplă şi delicată: să amestece *gutch*-ul ca să nu se lipească. Acum, răsfăţatul meu cititor care nu ţi-ai murdărit niciodată mîinile în bucătărie, trebuie să ştii că *gutch*-ul, o fiertură tipic poloneză pe bază de sfeclă, ţelină şi făină de ovăz, se prezintă iniţial (adică atunci cînd flăcările n-au încălzit-o încă) în stare lichidă, pentru a deveni tot mai densă pe măsură ce timpul trece şi terciul se încălzeşte pînă cînd capătă consistenţa smoalei: şi atunci, în ultima jumătate de oră de fierbere, devine obositor să o amesteci, mai ales dacă este vorba de o căldare mare de vreo patruzeci de kilograme; de altfel, dacă nu amesteci *gutch*-ul, acesta se va lipi şi deci se va arde, ruşine pe care nici cel mai soios dintre bucătari n-ar lua-o în calcul.

Mînuind lingura lungă ca un cîrmaci la vîslă, Roderick a îndeplinit sarcina cu atîta sîrg, încît i-au picurat în ceaun cîţiva stropi de sudoare: Basoski n-a făcut caz, sau s-o fi gîndit că or să dea mai mult gust mîncării. În scurtă vreme a sunat energic dintr-un clopot, la auzul căruia marinarii s-au înghesuit în uşa cambuzei, fiecare cu blidul lui în mînă.

— Încet, ho, încet, că e pentru toţi! urla Basoski care, cu o rapiditate incredibilă, cufunda polonicul în ceaun pentru a-l goli într-un blid după altul. Bărbaţii se uitau la zeama aia cu un amestec de dezgust şi lăcomie: aceeaşi combinaţie de contrarii pe care Roderick o va vedea în ochii lor, raţie după raţie, fiertură după fiertură. În afară de cîţiva, marinarii au urcat pe punte fiind atenţi să nu verse *gutch*-ul din blid.

— De ce se-ntorc sus? a întrebat Roderick pentru care ar fi fost mai normal să se ducă să mănînce în cabinele de sub covertă.

— Pentru că sus, a răspuns Basoski cu aerul unui mare şmecher, sînt butoaiele cu apă, dragul meu, şi nu l-am văzut încă pe bărbatul în stare să înghită *gutch*-ul meu fără să bea un picuţ!

— Atunci mă duc şi eu sus, a spus Roderick, care descoperise în clipa aceea că i se făcuse sete. Dar Basoski s-a aşezat în faţa lui, cu şorţul său mînjit de orice soi de pată care se poate închipui.

— Mai întîi mănîncă, altfel rămîi mic, i-a poruncit nu se ştie dacă mai afectuos sau mai ameninţător.

Faţă de supele de la Gîsca Roşie, *gutch*-ul nu era, în fond, atît de rău. Ceea ce Roderick n-avea de unde să ştie, şi care l-ar fi făcut să urască felul acela de mîncare pentru tot restul vieţii lui, era că Basoski obişnuia să-l ofere o zi da, una nu, nimeni n-a reuşit să înţeleagă niciodată dacă din sadism, din lipsă de imaginaţie sau din patriotism.

Ceva-ul care lipsea

— A-ha! vocea lui La Fayette a fost ca o lovitură de cravaşă. Întorcîndu-se, Michael l-a văzut coborînd treptele două cîte două, ca de obicei. Purta un halat violet, ales din cele vreo cincisprezece care-i aparţinuseră lordului Pemberton.

— Ce văid, doi fugaari? Nu-mi spuneeeţi!

Şi Betty se întorsese spre el, incapabilă să rostească un cuvînt.

— Şi aici ce-avem? Ia să vedeim, ia să vedeim! a continuat La Fayette arătînd spre sac.

— Sînt lucrurile lui Roderick, îl duceam într-o excursie…, s-a bîlbîit Betty.

Dar deja La Fayette îi smulsese sacul din mînă: o clipă mai tîrziu l-a întors răsturnîndu-i conţinutul pe podea. Cînd a căzut, sacul mai mic a produs un sunet metalic, ca de tacîmuri din argint trîntite într-un sertar. La Fayette a întrebat-o pe Betty din priviri, apoi s-a năpustit asupra

săculeţului dezlegîndu-i şnurul: înăuntru străluceau sute de monede englezeşti de aur.

— *Maman! Mamaaan!* a urlat; apoi, alb de furie, dar fremătînd de satisfacţie, a arătat spre etajele de sus cu un gest teatral. Urcînd în camerele lor, cu ochii-n pămînt şi sufletul foarte tulburat, Betty şi Michael au dat nas în nas cu doamna Brogan care, atrasă de ţipetele fiului, îşi aruncase pe ea un halat roz, luat, la rîndu-i, dintre cele ale lui lady Pemberton; din cauza grabei, însă, nu se pieptănase, arătînd aşa cum era de fapt: o megeră.

— Ţi-am zis eu că treibuia să fie nişte baini pe undeva, uită-te aici, uită-te puţin aici! şi, spunînd acestea, La Fayette îşi băga ambele mîini în sac pentru a le scoate pline de monede pe care apoi le lăsa să cadă şi să clinchetească îndelung.

Doamna Brogan s-a aplecat să vadă mai de aproape, fără să-i pese de faptul că în poziţia aceea un sîn a fost pe punctul de a-i ieşi din corset; de altfel, cu o clipă înainte ca neplăcutul spectacol să-şi urmeze cursul, s-a ridicat.

— Trebuie să-i denunţi! a exclamat împroşcîndu-şi fiul cu salivă.

— *Ça va sans dire, maman, ça va sans dire*… Şi ştiiii ceeva? O să denunţ şi mănăstirea, pentru că e evident că acolo se duceau, şarlatanii!

Şarlatanii era un neologism foarte frumos, nici el nu ştia de unde îi veneau invenţiile alea. Da, totul era o conjuraţie împotriva lui, cu siguranţă vechiul administrator era în cîrdăşie cu Maica Stareţă, care acum încerca să recupereze prada, sau cel puţin o parte… L-a străfulgerat ideea că în casă se ascundeau şi alte comori cu care ticăloşelul şi servitoarea erau la curent; un motiv în plus să le interzică să iasă, din ziua aceea vor rămîne în camerele lor încuiaţi pe dinafară…

Aşa s-a întîmplat că judecătorul Bonham, care tocmai termina de scris părţilor în cauză pentru a le îndemna la o *împăcare amiabilă*, a primit în aceeaşi zi denunţul domnului La Fayette, care constituia tocmai *ceva*-ul

lipsă pentru a-l scoate din poziţia lui buridanescă: lăsînd deoparte scrisorile de împăcare, a luat o foaie nouă pe care, în aşteptarea confirmărilor necesare, a formulat un ordin de încredinţare a minorului Roderick Pemberton unchiului său, Patrick La Fayette, lord aspirant Pemberton. Prin „confirmări necesare“ judecătorul înţelegea *in primis* ancheta dinastică şi, în consecinţă, stabilirea drepturilor de succesiune; şi, *in secundis*, ancheta asupra ceea ce, sub toate aspectele, părea o tentativă de furt. Astfel, cel puţin în privinţa acestui ultim punct, se ieşea din dreptul civil şi se intra în cel penal, lucru care, despovărîndu-l de orice autoritate şi responsabilitate, îi oferea o *uşurare* tautologică.

În ce-o priveşte pe Maica Stareţă, cînd, în dimineaţa următoare, a primit o copie a acelui ordin, a izbucnit într-o serie de înjurături pe care nu e frumos să le reproducem, atît de mult contrastau cu veşmîntul ei. A plătit pentru oalele sparte sora Allison, căreia i-a reproşat că n-a fost în stare să găsească monedele înaintea unui imbecil ca La Fayette.

— Copilul acela v-a dus de nas şi, dacă nu greşesc, nu e prima dată cînd un copil vă face asta, zic bine?

Sora Allison s-a făcut vînătă la chip de furie, strîngînd din buze pînă i s-au albit. Dar Maica Stareţă nu terminase cu cruzimile.

— Pe de altă parte, e nevoie de un oarecare instinct matern ca să-i înţelegi pe copii şi să ghiceşti ce le trece prin căpşoarele alea, e nevoie să fii femeie, nu ştiu dacă mă fac înţeleasă…

Sora Allison a fost gata-gata să se năpustească asupra ei ca s-o strîngă de gît, dar s-a abţinut. Erau deja prea mulţi nori negri deasupra mănăstirii: mai bine să lase să treacă furtuna, apoi se va răzbuna în felul ei, ca femeie şi ca bărbat.

Relansarea lui Jones

Inima, se ştie, e cel mai odios dintre tirani: motiv pentru care, fără să aştepte răspunsul sorei Allison, Jones a pus din nou mîna pe pana de scris chiar a doua zi.

— Dar ce-ai de scrii tot timpul, ai înnebunit? i-a aruncat Roşcata cînd a trecut pe lîngă el fluturîndu-şi şalul ţigănesc.

— Ce ştii tu despre scris! a replicat Jones cu promptitudinea unui scorpion. „Scrisul“ era pentru el o expresie atît de solemnă, încît trebuia să închidă gura oricui atunci cînd cineva ar zice, eventual, *tanatologie siderală*.

— Şi cui îi scrii, pot să ştiu?

— Cui dracu’ am io chef să scriu!

Roşcata a încremenit cu spatele la el.

— Doar n-o fi scroafa aia? a spus fără să se întoarcă. Jones i-a privit spatele, găsindu-l foarte frumos şi ademenitor: dar era de-ajuns esenţa acelui cuvînt, „scroafă“, ca să o facă infinit mai dezirabilă pe soră.

— Sînt scroafe şi scroafe, a rostit făcînd pe mărinimosul. Sînt cele care o fac pentru că asta le e meseria şi cele care o fac din… Aici s-a oprit pentru că nu ştia cum să continue: în capul lui era un discurs foarte frumos despre vocaţie şi gratuitate, dar limba lui nu ştia cum să-l articuleze.

— Am înţeles, am înţeles, *micuţo*, i-a retezat-o Roşcata.

— Cum îndrăzneşti, curvo! a urlat Jones care nu putea suporta să i se reproşeze un *joc* de care nu mai era interesat. A apucat cana şi a aruncat-o spre ea aşa plină pe jumătate cu bere cum era. Roşcata nici măcar n-a schiţat un gest de a se da la o parte, uitîndu-se amuzată la cioburile în care halba se spărsese la mai mult de un metru de ea, în timp ce berea se infiltra în crăpăturile scîndurilor din podea.

— Bravo, ce exemplu frumos dai muşteriilor! a spus în vreme ce un tip pe jumătate adormit însoţea comentariul cu o rîgîială.

Eşti frumoasă, s-a gîndit Jones scos din fire, dar mai întinde tu coarda şi o să-ţi distrug io feţişoara aia frumoasă a ta.

După care, dat fiind că femeia cea focoasă ieşise, s-a întors cu un oftat la foaia lui de hîrtie. Şi a scris.

soră alison sînt tot eu jones

tu ştisămispui dacă malfrodita puate avea copiii pentru că dacă puate eu laş vrea pe unul cu tine

aşia eşti tu mama şi tata înpreună

cînd eşti tata sînt eu mama

vezi intenţia mea ce serioasă

dar spunemi dacă călugăriţele secăsătoreşte sau nu eu sper că da

A recitit textul: da, putea să meargă, în fond, nu era rău ca… nu-i venea cuvîntul, dar conceptul ăla era, unul care scrie scrisori.

— Slim! a strigat, dar Slim se retrăsese la toaletă. Sensibilitatea cititorilor mei şi, mai ales, a mofturoaselor mele cititoare îmi interzice să mă opresc asupra descrierii acestui loc: mi-e de-ajuns să spun că acelaşi Jones nu punea de ani de zile piciorul acolo, lăsînd curăţenia, dacă aşa se poate numi o găleată de apă şi nişte rumeguş aruncate de două ori pe zi, celei mai puţin atrăgătoare ospătăriţe de serviciu: în acest caz, unei anumite Fanny, care, deşi era femeie cu experienţă, reuşea să-şi ducă la capăt sarcina doar cu ochii închişi şi evitînd cu grijă să respire.

— Iată-mă! a spus Slim încheindu-se la pantaloni. Ieşea din acel puţ al groazei ca o creatură nouă care se naşte.

— Na! a făcut Jones fluturînd scrisoarea.

— Alta? Măi, să fie!

— Face şase beri, a spus Jones cu presupoziţia cu care un cardinal promite o canonizare.

— Se poate face, a replicat Slim încercînd să vorbească ca un adevărat şmecher.

— Chiar aş vrea să văd! a urlat Jones, care se săturase deja de jocul ăsta. Ia-ţi zborul!

Şi Slim a zburat.

Jurnalul de bord

Prima noapte petrecută de Roderick pe mare a fost ca un concert al unui cvartet de cameră. Partea pianului era încredinţată scîrţîitului navei, fiecare bucată de lemn din care era făcută părînd că se contorsionează şi suspină; la violoncel, vuietul mării, cu frecventele valuri impetuoase; la violă, sforăitul lui Basoski; şi, în fine, la vioară, suflarea vîntului, semănînd cînd cu scheunatul unor cîini, cînd cu fluieratul unei oale care scoate aburi. Această muzică, scrisă la şase mîini de pămînt, de mare şi de cer, l-a învăluit pe Roderick pînă în zori, cînd vîntul s-a potolit, marea s-a calmat, nava a tăcut şi pînă şi Basoski a părut să fi căzut într-un somn mai profund. Muzica aceea fusese atît de pătrunzătoare, încît l-a distras pe Roderick, care abia acum, la primele raze de lumină, a perceput din plin legănarea navei, pînă în punctul în care a simţit o vagă greaţă. Dar în scurt timp va avea grijă Basoski, cînd se va trezi, să pună capăt acelei *mostre de percepţie*.

După ce, în chip de mic dejun, a mîncat doi pesmeţi incredibil de tari şi atît de acri, că păreau muiaţi în suc de lămîie, Roderick a dat piept cu grămada imensă de cartofi pe care i-a arătat-o bucătarul, dar nu apucase să

cureţe nici treizeci cînd un marinar a băgat capul în cambuză pentru a dispărea imediat după ce a lăsat un mesaj:

— Tu, băiete, la căpitan!

Roderick l-a întrebat din priviri pe Basoski.

— Du-te, du-te, aşa-i cutuma, l-a liniştit bucătarul cu un aer de cunoscător.

McLynn stătea şi trăgea din pipă în camera hărţilor, a cărei uşă era ţinută deschisă de un cîrlig metalic. Masa era în întregime acoperită de o mare hartă geografică care atîrna peste margini ca o faţă de masă; pe hartă, un registru lung şi îngust şi un sextant.

— Intră, băiete, a spus căpitanul ţinînd pipa între dinţi, apoi i-a pus o întrebare la care Roderick nu s-ar fi aşteptat, atît i s-a părut de plină de bunăvoinţă. Cum a decurs prima noapte, ă?

— Bine, domnule.

— Fără vomat, fără coşmaruri?

— Fără, domnule.

— Foarte bine. Din prima noapte se vede marinarul. Atunci, tinere, ca să facem lucrurile ca la carte, acum trebuie să te înregistrăm.

A deschis registrul dînd la iveală pagini pline cu însemnări de mînă. Căpitanul a dat paginile pînă în locul în care se oprea scrisul.

— Ştii ce e un jurnal de bord?

Roderick a clătinat din cap.

— E istoria navei, consemnată pas cu pas. Aici se notează zilnic totul: ruta, incidentele, personalul, escalele, încărcătura…

— Ce înseamnă personalul, domnule?

— Starea echipajului, cine vine, cine debarcă, cine moare… În anumite cazuri, un căpitan trebuie să noteze şi starea oamenilor, cade în sarcina lui să înţeleagă semnele… Dacă pe urmă are loc o anchetă, jurnalul de bord devine esenţial, înţelegi?

McLynn s-a întrerupt, pentru că nu voia să-l neliniştească pe mus.

— Aşadar, a spus schimbînd subiectul, prenumele?

— Roderick, domnule.

Căpitanul a scris prenumele, apoi, fără să ridice privirea:

— Numele?

— Uf… Nu-l ştiu, eu…

— Nu-l ştii?

— Nu, domnule.

McLynn s-a uitat la el, muşcînd uşor din muştiucul pipei.

— Înţeleg… Dar nu pot să pun Roderick şi atît, n-ar fi legal, armatorul e strict în privinţa chestiilor ăstora… Deci nu-l ştii, ă? Dar numele mamei tale, cel puţin pe ăla l-oi şti…

— Nu, domnule, a insistat Roderick care pentru o clipă şi-a imaginat că l-ar putea chema Roderick Slăbănoaga.

— Deh! Ştii ceva? Îţi dau eu numele! Ai vreo preferinţă?

Luat prin surprindere, Roderick a afişat expresia cuiva care spune „Mi-e indiferent“.

— Hm, să vedem… Roderick Fenton, Roderick Peeble, nu… Roderick Fiddle, nici atît… Roderick Roderick Roderick… Doodle! Mmm… Duddell… Duddle… Iată! O să te cheme Roderick Duddle, ce zici?

— Dacă credeţi că e potrivit pentru mine…

— Foarte potrivit! Chiar ai faţă de Roderick Duddle! Rămîne stabilit!

Aşa s-a întîmplat că din ziua aceea Roderick a fost pentru toţi – pentru el însuşi, pentru oamenii de pe Rebecca, pentru lume şi pentru mine şi pentru tine, cititor părtaş – Roderick Duddle.

Despre plăcere şi despre putere

În decursul a patruzeci şi opt de ore, porcul acela avusese îndrăzneala să-i scrie de două ori: şi a doua oară cu anumite pretenţii pe care le putea zămisli numai o minte în delir… Să se căsătorească şi să aibă copii, nici mai mult, nici mai puţin! Ea, care devenise călugăriţă tocmai ca să-şi facă toate poftele şi să scape de toate dorinţele… Desigur, în ce priveşte dorinţele, trebuia să admită că bărbatul acela era singurul care vorbea pe limba ei, cea a plăcerii, dar sînt moduri şi moduri, şi apoi… Şi apoi, pentru Jones, din cîte îşi dădea ea seama, puterea şi plăcerea erau două lumi separate, atît de separate, că se excludeau reciproc: sau afacerile, fie că era vorba de a conduce un bordel ori de a pune ochii pe o moştenire, sau *capriciile*, pe atît de intime şi de secrete pe cît afacerile erau o deviză de viaţă. Ea, în schimb, legase întotdeauna plăcerea de putere, fiindcă nu doar că, lucru pe care i-l putea atribui şi lui Jones, puterea îi slujea pentru a-şi oferi plăcerea, dar, aspect mult mai semnificativ, plăcerea însăşi se năştea pentru ea din putere, în termeni pe care n-ar fi exagerat să-i numim de sclavie şi de abuz în raport cu partenera din momentul respectiv. Ca purtătoare a acelei stranii anomalii, se afla într-o situaţie de asemenea prestigiu şi superioritate, încît oricine era pus într-o poziţie de supunere; şi de la supunere la subordonare pasul e mic, cu adevărat foarte mic… Din punct de vedere strict fiziologic, plăcerea ei era modestă, putînd să se bucure alternativ, ca femeie sau ca bărbat, în proporţie de doar 50% o dată, cele două procentaje neputîndu-se niciodată însuma. Dar din punct de vedere mental, satisfacţia ei era imensă, pentru că un procent de 50% *se înmulţea* cu celălalt ducînd-o la un semnificativ 250%: aşa judeca ea, dovedindu-se poate puţin prea indulgentă cu aşa-zisul *esprit de géometrie*, moştenire evidentă a lecturilor ei de tinereţe, cînd Montesquieu era pîinea ei şi La Mettrie şi d'Holbach zeii ei.

Tocmai te-am introdus în biblioteca sorei Allison, cititorul meu reacţionar: dacă acum vei vrea să mă urmezi, îţi voi arăta un raft pe care, în loc de *Pamela* şi *Nouvelle Héloïse*, romane plictisitoare atît de dragi ţie, vei găsi ceva care sclipeşte precum gheaţa cînd bate soarele în ea, cum ar fi cărţile lui Laclos, Restif de la Bretonne şi ale divinului marchiz de Sade, cărţi cu care călugăriţa noastră se *formase* în mod folositor, se înţelege, nu înainte de a se hrăni cu paginile lui Montaigne, Machiavelli, Hobbes şi ai acelor prinţi ai gîndirii cărora li s-a pus eticheta echivocă de *libertini*. Şi atunci, pentru că aici voiam să te duc, atunci spune-mi ce legătură avea Jones cu toate astea, cum puteau mădularele lui rău-mirositoare, acţionate de un impuls elementar, precum cel al ţapului şi al vierului, să dialogheze cu atîta aristocraţie intelectuală, cum, cum, cum?

Sora Allison a clătinat din cap: nu puteau, ceea ce n-ar fi împiedicat-o, la momentul potrivit, să se distreze cu fiinţa aia demnă de dispreţ.

Destinul lui Michael

— Deci, hoţomanule. Domnul La Fayette stătea pe marginea patului, în timp ce el, în picioare, părea un soldat în poziţie de drepţi. Ai deja destuuule necazuri, aşa că veizi să nu-ţi înrăutăţeşti situuaţia. Vreau să şteu dacă mai sînt şi alte moneide ascunse pe undeeva.

Michael a negat din cap.

— Eşti siguur? Hmm… Ştii că me-ai fost încredinţat?

Michael a negat din nou. Imediat a primit o palmă peste faţă, dar fiind vorba de o palmă trasă de o mînă moale şi asudată, s-a dovedit mai mult neplăcută decît dureroasă.

— Acum ştii! Sînt unchiul tău! Lordul Pemberton în carne şi oase, uită-te la mine!

Michael şi-a ridicat privirea, dînd cu ochii de un costum turcoaz şi un plastron alb care păreau ieşite dintr-un tablou de Hogarth.

— Cît despre căţeaua aia de Betty, va avea grijă judecătorul să o facă să plătească! O să vedeţi voi ce păţiţi dacă vreiţi să mă păcăliţi! Şi încă ceeva, a adăugat întinzînd un deget spre pieptul lui. Am auzit vorbindu-se despre un al doeilea copil, ştii ceeva de asta?

Michael a optat pentru nu, asta şi pentru că Roderick efectiv dispăruse. Domnul La Fayette a bătut darabana cu degetele pe măciulia nelipsitului său baston.

— Hm… Din anumite hîîrtii, a reluat, a ieişit la iveală că mama ta era o prostituuată, frumos, nu? Mărgăritare înaintea poorcilor, asta e! Dar, din fericiire, am ajuns la timp, da da…

Dacă cititorul se întreabă unde bătea La Fayette, îi pot spune că lua în considerare un plan nici nu ştia cît de periculos; respectiv, odată ce legea va fi respins definitiv pretenţiile mănăstirii, să-l trimită înapoi pe plodul ăla, care era oricum o gură în plus de hrănit şi un trup de găzduit, familiei de origine care, dat fiind decesul mamei, trebuia să fie identificată la stabilimentul unde mama însăşi îşi oferise serviciile. Cu alte cuvinte, nemernicul ăla de La Fayette se gîndea să-l ducă pe copil chiar la Gîsca Roşie. Dar dacă în destinul lui Michael era scris că trebuia să-l întruchipeze pe Roderick, aşa cum dispusese Maica Stareţă, cum să nu vezi în mutarea lui la Gîsca Roşie o *perfecţionare* a planului şi, deci, în ticălosul de La Fayette, un simplu *angrenaj* acţionat de o forţă mult superioară lui?

Şi un rol, îmi pare rău să o spun, trebuie recunoscut şi disfuncţiei cu care Michael îşi cîştigase la mănăstire porecla dezonorantă de Pişăciosul. În noaptea aceea, agitaţia provocată de evenimentele tumultuoase de peste zi îi jucase o festă, aşa încît bietul de el se trezise în aşternuturile ude; dar

pentru că Betty, închisă cu forţa în odaia ei, nu putuse să-i facă curat în cameră, fusese nevoit să se chinuiască să aerisească puţin aşternuturile şi apoi să le pună la loc pe pat: acelaşi pat pe care stătea acum La Fayette, care, spre sfîrşitul acelei conversaţii, a început să simtă tocmai ceva umed pătrunzînd prin pantalonii lui turcoaz. Cînd mintea lui a înregistrat întîmplarea, a sărit în picioare ca o lăcustă.

— Dar… dar cee-i asta?! a urlat; după care a apucat cuvertura şi a smuls-o. A pus o mînă pe pătură: era umedă. I-a fost de-ajuns ca să-l facă să se tragă înapoi oripilat. Ridic-o, i-a poruncit lui Michael arătînd spre pătură. Supunîndu-se, vinovatul a dat la iveală un aşternut pe care se distingea o mare pată gălbuie. Ciee greţooos! Nu ţi-e ruşine, la vîirstaa ta? Nu, nu, chiar trebuie să te treimit acolo de unde ai veniit! *Maman? Mamaaan!*

Primele lecţii ale mării

Prin urmare, Roderick, care visase să devină Roderick Pemberton, devenise, trecînd prin etapa Malcolm, Roderick Duddle. Numele acela i-a plăcut imediat într-atît încît, pe măsură ce se întîlnea cu membrii echipajului, se prezenta cu o insistenţă care era ceva nou pentru el.

— Bună ziua, mă numesc Roderick Duddle. Dar dumneavoastră? spunea, primind în schimb o privire suspicioasă sau răspunsuri amabile de genul „Şterge-o de aici, pocitanie!“ sau „Pula lui Nelson!“.

Totuşi pînă seara, cu ajutorul lui Pip, învăţase aproape toate numele. Erau Jordan cu fratele lui, Amos, efectiv unul dintre oamenii cei mai respectaţi; din gaşca lor făceau parte Dirk şi Kirk şi Rick, şi un bărbat pe nume Miller; apoi erau Joshua, mut ca Michael, şi Frank, care avea un

ochi de sticlă, şi Syd, care nu avea nici măcar unul din ăla; erau Sean, nostromul, şi Ram-Singa, un indian cu părul foarte lung strîns sub un turban; şi Alan, un tip mititel, înzestrat cu o forţă înspăimîntătoare, Simon şi încă vreo cîţiva. Şi, bineînţeles, Pip, Basoski, domnul Leroy şi căpitanul.

Unele dintre aceste nume au revenit în dăscăleala lui Pip, cînd, pe înserate, l-a luat deoparte pe Roderick, pe punte. I-a spus să fie atent să nu scoată din sărite pe nimeni, dar dacă chiar trebuia să facă vreo prostie, cel puţin să evite să-i amestece pe Amos, pe Miller şi pe Frank.

— Ăia trei sînt cei mai veninoşi scorpioni, să nu uiţi niciodată băiete, ăsta-i sfatul meu. Dar dacă vrei să înveţi cum munceşte un marinar, uită-te la ei, pentru că pe tot Atlanticul n-o să găseşti alţii care să cunoască meseria ca ăia trei, îţi zic io.

Roderick a început astfel să se gîndească la legătura fatală care uneşte între ele *teama* şi *admiraţia*, el care la Gîsca Roşie cunoscuse doar teama. Era prima lecţie a mării.

Puţin după aceea a căzut o ploicică uşoară, dar persistentă, care i-a împins pe oameni să-şi ia cina sub teugă. Roderick, care nu-l părăsea pe Pip nici o clipă, i-a urmat, atent să nu verse supa din blid. În buzunar avea doi pesmeţi şi un beţişor de carne sărată.

— O, o, oh, puişorul ne face onoarea să mănînce lăturile astea cu noi! a croncănit Syd cel cu peticul la ochi.

Foarte stînjenit, Roderick a schiţat un zîmbet tîmp.

— Hei, păpuşică, ce-ai zice să rămîi şi să dormi aici, ă? Aici cu bătrînul Rick, la găozică!

Obscenitatea a provocat rîsetele şi glumele găştii.

— Să-l jucăm la zaruri, aşa să facem, a propus Kirk, în vreme ce altcineva, rămînînd în continuare aşezat, a început să se deplaseze spre Roderick ca un rac.

— Tăceţi puţin! a tunat Pip. Musul doarme în cambuză, gata cu pălăvrăgeala!

— Dacă nu? a rînjit Rick. Avem de-a face cu tine?

— Cu căpitanul, a răspuns Pip, deja căindu-se că a vrut să-l introducă pe Roderick *în societate*.

— Brrr, ce frică mi-e! l-a luat în rîs Rick, pînă cînd Amos, care fusese ocupat să-şi cureţe propriul blid cu un deget, a pus capăt batjocurii.

— Isprăviţi! Nu vreau necazuri cu McLynn, clar?

— Of, vorbeam şi noi să n-adormim…, a spus Rick cu coada între picioare, în timp ce din penumbră o voce murmura:

— Prostule.

Miller şi Frank, ceilalţi doi *scorpioni*, nici nu clipiseră, la fel ca Ram-Singa, al cărui chip nu trăda nici o emoţie.

— Ăla e ca de gheaţă, a confirmat Pip după ce s-au întors pe punte, la adăpostul covertei. Ciudat, din cîte ştiu, în India e foarte cald: şi cu asta l-a rezolvat şi pe Ram-Singa.

Apoi Roderick a întrebat cum îşi pierduseră un ochi Syd şi Frank.

— A, Syd nu ştiu, nu m-aş mira să se fi născut aşa… Dar Frank… Oh, Frank ştiu bine cum l-a pierdut, pentru că eram şi eu de faţă… Eram la Macau, în cea mai împuţită cîrciumă posibilă, şi, la un moment dat, Frank începe să se certe cu un chinez imens, dar imens, îţi spun, bărbatul cel mai mare pe care l-am văzut în viaţa mea… Ei bine, sar unul la altul ca doi cîini furioşi şi chinezul reuşeşte să-l apuce pe Frank din spate, cu un braţ încearcă să-l sugrume şi cu cealaltă mînă îl strînge de faţă trăgîndu-i capul înapoi ca să-i rupă gîtul, am crezut toţi că tovarăşul nostru o mierleşte, dar Frank reuşeşte să ia o sticlă, o sparge şi cu ciotul începe să-l lucreze pe chinez într-o parte, un spectacol groaznic, chinezul care strîngea tot mai tare şi Frank care-i scurma în slănină cu sticla aia, pînă cînd despicătura a fost suficient de largă cît să iasă o bucată zdravănă de maţ şi de măruntaie… Aşa că muntele ăla de om s-a scurs pe jos, dar, cînd a slăbit

strînsoarea, ne-am dat seama că împinsese cu un deget ochiul lui Frank în fundul orbitei, atît de adînc, că n-a mai ieşit, după mine e încă acolo!

Oroare şi admiraţie: a doua lecţie.

Maica Stareţă trepidează

Maica Stareţă şi-a reexaminat planul, găsindu-l prea ambiţios. Nu-i plăcea să recunoască niciodată un pas greşit, dar tot mai bine înainte decît după. Nu era imposibil să-i creeze necazuri doamnei Brogan cu tărăşenia foştilor ei amanţi, dar chestiunea cerea mult timp şi mult noroc. Trebuia să-l întrebe pe preotul paroh de la St Hilary, de care se părea că doamna Brogan aparţinuse întotdeauna, dacă-şi amintea vreun nume, fie din zvonurile care circulau, fie, şi mai bine, din confesiunea respectivei; după care să dea de urma celui în cauză, sperînd, pe lîngă faptul că era în viaţă, că nu urcase prea mult pe scara socială şi că nu avea, deci, multe de apărat: şi, dacă totul începea să meargă bine, să-i propună o recompensă grasă în schimbul mărturiei lui *amănunţite*… Dar se va lăsa oare păcălit şunca aia de Bonham[7]? Sau, ceea ce nu făcea nici o diferenţă, se va preface că se lasă păcălit? După ordinul de restricţie împotriva copilului era puţin probabil, pentru că şi un orb ar fi văzut în ordinul acela o somare a mănăstirii, dacă nu, de-a dreptul, trimiterea întregului caz spre judecare tribunalului penal. Cît erau de expeditive şi de *elegante* metodele lui Probo! Şi l-a închipuit cu voluptate pe omul acela în acţiune, într-o noapte furtunoasă sfîşiată de tunete şi fulgere: pe calul lui negru care pare ieşit din infern, Probo se îndepărtează, lăsînd în urma lui moarte şi pustiire: Havelock se bălăngăne spînzurat de un stejar, La Fayette zace pe burtă într-o baltă de sînge, iar din Jones n-a mai rămas decît o grămăjoară de

tăciuni fumegînd, o secvenţă demnă de un pictor baroc, totul înecat în beznă cu cîteva scînteieri de lumină, cît de bucuroasă ar fi comandat o astfel de pînză! Şi, în schimb, era încă acolo, bătaia de joc a doi mucoşi şi a unei hermafrodite prefăcute!

Exact în momentul acela, invocată parcă de furia ei, sora Allison a bătut la uşa chiliei Maicii Stareţe.

— Dumneata! a atacat-o.

Sora Allison s-a uitat în dreapta, apoi în stînga.

— Vedeţi pe altcineva? a spus.

— Nu faceţi pe deşteapta! Ar trebui să vă trimit la spălătorie pentru felul în care v-aţi achitat de sarcini!

— Nu mă întrebaţi de ce sînt aici?

Maica Stareţă a privit-o cu sinceră uimire, nevenindu-i să creadă că sora Allison îi vorbea cu atîta lejeritate.

— Bine: *de ce sînteţi aici*? a spus imitînd-o.

— A venit Vernon puţin mai devreme. A venit el, pentru că Betty nu poate ieşi din odaia ei.

— Şi?

— Spune că La Fayette, dacă judecătorul îi validează încredinţarea, ar intenţiona să-l trimită pe copil înapoi la Gîsca Roşie.

Maica Stareţă a simţit că-i îngheaţă sîngele în vine. Aceea ar fi fost lovitura de graţie. Dacă punea mîna pe Michael, Jones ar fi dovedit-o mincinoasă şi ar fi demascat-o, toate scursurile de la Gîsca Roşie ar fi confirmat că nu era Roderick şi, în momentul acela, nu doar adio moştenirii, ci… N-a îndrăznit să se gîndească la măsurile pe care le-ar fi dispus arhiepiscopul, ştia doar că i-ar fi luat mănăstirea, chiar aşa…

— Şi nu sînteţi BUCUROASĂ?! a urlat la sora Allison cuprinsă de o criză de isterie.

— Bucuroasă?

— Îmi veţi urma la conducere, iată ce se va întîmpla, o să fiţi maică stareţă, şi eu… şi eu…

A simţit că se sufocă: a făcut un gest prin care voia s-o gonească pe sora Allison şi să rămînă singură în disperarea ei. De cînd era stareţă, nimeni nu o surprinsese niciodată într-un moment de slăbiciune. Dar în sora Allison mai licărea un crîmpei de compasiune.

— Afară am spus! a urlat respingînd-o pe sora care se apropiase de ea şi, pentru că aceasta insista: Afară, monstru blestemat ce eşti!

Sora Allison s-a oprit, apoi a zîmbit.

— Scuzaţi-mă, n-am vrut, a spus Maica Stareţă.

— O, ba da, aţi vrut, şi pentru asta vă sînt recunoscătoare.

— Dar *cine sînteţi*? a întrebat-o Maica Stareţă uitîndu-se fix în ochii ei.

— Una care primeşte cereri în căsătorie şi care, dacă mă veţi asculta, va face în aşa fel încît Jones să-l recunoască pe copil.

— N-o cred nici dac-o văd!

— Roderick vine de la Gîsca Roşie şi la Gîsca Roşie se întoarce, ce e ciudat în asta? Nu vorbeşte, l-aţi învăţat să răspundă la numele de Roderick, şi asta-i de-ajuns.

— Şi muşterii, slugile?

— Vor spune ce vrea Jones.

— Şi sînteţi dispusă să …

— Nu vă temeţi, îl lucrez eu pe ăla. Pot să-l ţin în şah douăzeci de ani.

— Dacă ziceţi… Şi Roşcata?

— Roşcata va fi ocupată cu La Fayette, nu aşa aţi hotărît?

Da, existau încă şanse considerabile să pună mîna pe moştenire, dar… Într-un fel, Maica Stareţă simţea că sora Allison lua în mîini situaţia şi asta nu-i plăcea deloc. În planurile ei, subalterna trebuia să fie un instrument, nu creatorul; pe de altă parte… I-a trecut prin minte un gînd de nerostit, apoi, în timp ce-l trimitea înapoi de unde se ivise, a ghicit ce

gîndea sora Allison şi a încercat să nu-i arate că înţelesese… În fine, pe de o parte simţea că intră-n vrie, pe de alta a plătit tribut energiei tulburătoare pe care o emana fiinţa aceea.

Pe urmele lui Saramură

Din cînd în cînd, Jones ieşea din hanul lui ca să scruteze strada, nerăbdător să vadă apărînd vreun mesager cu răspunsul de la sora Allison. Într-una dintre aceste ocazii chiar a văzut sosind o căruţă, dar şi-a dat seama imediat că nu venea de la mănăstire. Într-adevăr, omul care a coborît din ea era unul care lipea afişe: a luat o foaie dintr-o ladă şi, după ce a despăturit-o, a lipit-o pe trunchiul stejarului mare din faţă de la Gîsca Roşie, de partea cealaltă a drumului; apoi a urcat la loc în căruţă şi a pornit spre Castlerough. Jones a traversat strada şi s-a dus să citească. Manifestul, răspîndit de poliţia din Fenham, promitea o recompensă oricui va oferi informaţii utile prinderii unui anumit William Bones, care comisese o crimă în Dury, lîngă Călătorul Vesel.

„Havelock!“, a fost primul gînd al lui Jones, după judecata căruia ofiţerul de poliţie avea primejdiosul obicei de a se amesteca şi în evenimentele petrecute departe de Fenham. Imediat şi-a adus aminte de ultima dată cînd îl văzuse pe Saramură: intrase prostul ăla şi, de cum rostise numele William Bones, Saramură plecase cu el; deci, ca să-l găsească, era indicat să urmeze pista aceea, un nume, un han, un prost. A intrat în han, i-a dat Roşcatei cîteva dispoziţii, apoi s-a dus la grajd, a pregătit cabrioleta şi a pornit în goană spre Dury, cu o nerăbdare sub care se ascundea, în realitate, aşteptarea răspunsului de la sora Allison.

Proprietarul de la Călătorul Vesel, pe care îmi face plăcere să-l pot prezenta cititorului drept Tobiah Smitherson, l-a primit pe Jones cu asprime: se săturase de povestea aia, puţinul pe care-l ştia îl spusese poliţiei; apoi, aflînd că are de-a face cu un coleg, a devenit mai afabil. Acel William Bones, căpitanul, stătuse acolo cîteva zile bune, pînă cînd un individ venise să-l caute şi el îl omorîse în grajd, asta era tot. În ce-l priveşte pe celălalt personaj căutat de Jones – un prost aşa de înalt, cu capul ras şi urechile clăpăuge – se cuvenea să-l întrebe pe Jupp.

Acest Jupp, i-a explicat Smitherson, era un rebut uman fără domiciliu stabil: din vremuri imemoriale trăia pe spezele comunităţii, vagabondînd şi cerşind. Experienţa îl învăţase unde să se aştepte la un glonţ de puşcă şi unde la un codru de pîine, aşa că mergea la sigur, petrecîndu-şi tot restul timpului dormind în vreo fînărie sau, pe timp frumos, sub vreun copac. Pe o rază de opt kilometri nu exista căsuţă pe care să n-o fi vizitat, aşa încît „dacă prostul ăsta locuieşte în împrejurimi“, a încheiat Smitherson, „Jupp ştie să vă spună unde anume“.

Căutarea lui Jupp i-a luat mai mult de o jumătate de zi; cînd l-a găsit, Jones a procedat bine punîndu-i în mînă o monedă şi promiţîndu-i încă una dacă-l va duce la prostul ăla. Bătrînul cerşetor a mijit ochii de parcă încerca să se concentreze, rămînînd în această postură cîteva minute: în mod evident, memoria lui număra mai mulţi proşti şi, abia cînd Jones era gata-gata să-şi piardă răbdarea, a spus:

— Să mergem.

În realitate, Jupp nu avea nevoie să stea prea mult pe gînduri: generozitatea bătrînei Maggie făcea în aşa fel încît casa ei să fie pentru el o ţintă obişnuită, dar tocmai de aceea nu ştia dacă să-l ducă acolo pe omul acela, ale cărui intenţii în ce-l privea pe Lennie puteau să fie bune sau rele. A şovăit un pic, apoi, ca un hrăpăreţ ce era, a ales moneda.

Cruceta

Imediat ce Basoski i-a dat liber, Roderick a urcat pe punte. Era o zi minunată, cu un cer senin şi un vînt blînd şi constant. Întreaga velatură era întinsă şi, cum spun marinarii, „flecărea“.

— Frumos, ă? i-a spus Pip care apăruse lîngă el ca prin farmec.

Roderick s-a mărginit să încuviinţeze în tăcere, cu capul dat pe spate, vrăjit.

— Ţi-ar plăcea să dai o tură pe sus?

L-a privit întrebător, temîndu-se că a înţeles prost.

— Aşa o să te transformi din puişor în pescăruş, a adăugat Pip, care, fără să mai zăbovească, a luat cu asalt grijelele catargului mare. Roderick l-a urmat, convins că se va opri la prima vergă, dar bătrînul marinar a continuat să urce mai sus, spre a doua vergă şi apoi… spre a treia! Roderick simţea grijelele unduindu-se ca nişte ghirlande şi a încercat să nu se uite în jos. Pip îl aştepta la a treia vergă, întreţesut în grijele ca o insectă într-o pînză de păianjen.

— Uite, aşază-te aici, i-a spus arătîndu-i un braţ al vergii. Ţin-te bine de catarg.

Roderick a făcut cum i se spusese, desprinzîndu-se de corzi.

— Stai pe o crucetă, dragul meu mus! Acum poţi spune că eşti un adevărat marinar!

Roderick era terorizat şi, în acelaşi timp, în culmea fericirii. Acolo sus vîntul era considerabil mai puternic şi n-ar fi trebuit mult ca să fie măturat ca o frunză. Vela mare se umfla sub el acoperind aproape complet vederea navei; însă în faţa lui nu se afla nici o velă de trinchet şi focul era mult mai jos; astfel putea vedea prova, cu bompresul roşu îndreptat în faţă, şi marea sclipitoare pînă la orizont, şi cerul care, în afara unor norişori îndepărtaţi, era complet senin. Îşi *imprima* în minte această privelişte

îmbătătoare, cînd l-a trezit un urlet: era secundul, care, după o salvă de înjurături, îi chema imediat jos pe el şi pe Pip. Roderick s-a tulburat atît de tare, că nici măcar nu a mai băgat de seamă coborîrea periculoasă.

— Te-ai prostit?! a ţipat secundul imediat cum au pus piciorul pe punte. Să duci un copil pe crucetă?!

Pip şi-a cerut scuze, în timp ce Roderick se simţea ca unul care tocmai fusese degradat.

— Iar tu n-ai altceva mai bun de făcut? i-a şuierat domnul Leroy. Hîrdău şi măturoi, rapid!

Astfel, în sfîrşit, după două zile de navigaţie, Roderick s-a făcut remarcat în cea mai clasică şi inutilă dintre activităţile unui mus, *frecatul* punţii. Şi tocmai pentru că era un ageamiu, la ora prînzului avea mîinile pline de băşici.

— Ia uite ce chestie, a spus Pip clătinînd din cap. Simooon!

Pe lîngă faptul că era marinar, Simon mai făcea şi pe felcerul navei, adică cel care tundea *şi deci*, la nevoie, scotea un dinte *şi deci,* în funcţie de imprudenţă sau de ghinion, bandaja o rană sau imobiliza un membru rupt. La dulăpiorul cu medicamente (care de fapt se reduceau la cîteva flacoane cu chinină) nu avea acces, dar era suficient un cuvînt de-al lui pentru ca secundul sau căpitanul să administreze cuiva prafurile.

După ce i-a examinat băşicile lui Roderick, Simon a dispărut sub punte ca să se întoarcă imediat cu un borcan, o pensulă mică şi un sul de tifon.

— Întinde-le ca lumea, a spus; apoi, dîndu-i pe palme cu o substanţă asemănătoare cu mierea, uşor pişcătoare, i-a bandajat mîinile. Gata! Stai aşa două zile, fără măturat!

Roderick l-a inclus pe Simon printre prietenii lui, împreună cu Pip, Sean şi căpitanul. Pe alţii era mai bine să-i mai ţină sub observaţie o vreme. Iar de alţii, începînd cu Amos, Miller şi Frank, trebuia să te fereşti ca de ciumă. Trei scorpioni, spusese Pip.

Planuri pedagogice

Ultimele veşti, luînd în considerare ceea ce judecătorul îl lăsase pe Bishop să înţeleagă, erau bune, ba chiar foarte bune. Copilul îi fusese încredinţat lui şi Maica Stareţă avea mîinile legate; încă un pas greşit, îi explicase Bishop, şi Maica Stareţă va avea necazuri cu consistoriul arhiepiscopal. Cît priveşte recunoaşterea drepturilor lui, chiar dacă judecătorul nu le oficializase formal, era evident că se găsea în faţa unui caz de *legittimatio de facto*, după cum specificase Bishop în latina lui îndoielnică. Aşa încît, pe moment, unicul factor neplăcut era întreruperea rentei: La Fayette nu se îndoia însă că va putea pune mîna şi pe acel cont bancar, odată secate toate celelalte şi începută vînzarea bunurilor imobile celor mai neproductive. Pentru aceasta nu era necesar ca judecătorul să se pronunţe; ajungea, a adăugat Bishop, să depună cererea de succesiune la oficiul stării civile şi să lase să treacă o lună de la publicarea sus-menţionatei cereri în *Fenham Gazette* şi în *Pop'lar*: după această perioadă de timp, nimeni n-ar mai fi putut să facă recurs.

În ce priveşte posibilitatea de a-l muta pe copil în locul lui *de origine*, judecătorul înştiinţa pe o cale cu totul confidenţială că, în ciuda lipsei de temei juridic a măsurii legislative, nu considera că n-ar fi putut apărea circumstanţe potrivnice născute din opoziţia mănăstirii sau din lipsa de disponibilitate a tutorelui secundar (în aceşti termeni, fără să ştie, era desemnat Jones): ambele foarte puţin probabile, dacă ţinem cont de încurcătura juridică în care se găsea Maica Stareţă şi alocarea unei sume rezonabile pentru despăgubirea sus-menţionatei încredinţări secundare. Cu alte cuvinte, La Fayette ar fi trebuit să verse către patronul de la Gîsca Roşie, fie anual, fie *una tantum*, o sumă de bani egală cu costul şi cu obligaţia educaţiei minorului.

— Educaţie?! a izbucnit mototolind foile pe care le citea.

— Desigur, domnule, a explicat Bishop. E un aspect la care nu se poate renunţa. Trebuie să pară că scopul acestei mutări este unul educativ, altfel nu există motivaţii. Judecătorul a fost clar în privinţa asta.

— Dar ce educaţie poate preeimi într-un bordeel?!

— Asta o ştim dumneavoastră şi cu mine…

— Şi judecătorul?

— Judecătorul are grijă de aspectul formal, credeţi că-l interesează educaţia unui plod?

— Ziceeţi?

— Zic. Şi adaug că, dacă va fi cazul, proprietarul acelui local va avea parte şi de o pereche de braţe în plus…

— Dar şi de o gură!

— Ce credeţi că înseamnă puţină supă şi o coajă de pîine pe zi cînd te alegi cu unul care curăţă grajdul şi munceşte în bucătărie? De aceea sînt convins că nimeni nu va crea probleme în afară de copil…

— Copilul în primul rînd e mut şi în al doilea e un hoţ! a precizat La Fayette care, în decursul cîtorva replici, trecuse de la tulburare la entuziasm.

— Tocmai, domnule, tocmai, a răspuns Bishop mieros.

— Aşadar, e hotărît. *Maman*? *Mamaaan?!*

Dar *maman*, căruia La Fayette se simţea dator să-i comunice imediat fiecare descoperire şi fiecare noutate, nu-l putea auzi, ocupată cum era, cu ajutorul lui Vernon, să exploreze pivniţa în căutare de vinuri scumpe care nu se îndoia că erau ascunse acolo.

Conversaţie pe cîmp

— Acolo, a arătat Jupp. Apoi, răsucindu-şi încheietura, a întins aceeaşi mînă ca mai devreme.

— Şi dacă nu e? a spus Jones care simţea în aer miros de păcăleală.

— Este, este, nu se clinteşte de-acolo niciodată.

— La mine a venit, însă.

— O fi fost un caz *cepţional*, aşa o fi fost.

Jones a scos a doua monedă şi i-a trîntit-o în palmă.

— Bine, domnu' ştie-tot, dar dacă încerci să mă păcăleşti…

Rapid ca un băieţel, Jupp a băgat moneda în buzunar, a sărit jos din cabrioletă şi s-a îndepărtat fluierînd. Lui Jones i s-a părut că recunoaşte Cîntecul Renegatului, pe care nu-l mai auzise de cînd era copil. Dar dacă ar fi lăsat emoţia să-l copleşească, n-ar mai fi fost Jones, aşa că a pornit hotărît spre casă. La vreo sută de paşi a observat o siluetă pe cîmp, aplecată peste brazde, aproape confundîndu-se la culoare cu pămîntul. Trebuia să fie omul lui, de aceea, lăsînd cabrioleta pe drumeag, a traversat pe jos ceea ce păreau să fie nişte răsaduri de varză. Da, era el, imens şi chel, cu urechile clăpăuge.

— Hei, tu ăla de pe cîmp! a început pe tonul lui cel mai jovial. Dă roade pămîntul?

Lennie s-a ridicat, înfăţişîndu-i-se lui Jones aşa cum era: un gigant cu un şorţ de muşama în faţă.

— Dă roade? a repetat el neînţelegînd, dar Jones uitase deja introducerea lui politicoasă.

— Noi ne cunoaştem. Ai venit acum ceva vreme la Gîsca Roşie, îţi aminteşti?

— Gîsca Roşie, a spus Lennie cu o voce lipsită de orice intonaţie.

— Gîsca Roşie, da, lîngă Castlerough, îţi aminteşti?

— Îţi aminteşti.

— Eu îmi amintesc! a izbucnit Jones, a cărui bonomie se epuizase deja. Am întrebat dacă *tu* îţi aminteşti!

Lennie a privit în gol, apoi a spus:

— Gîsca Roşie, da, ca să întreb.

— Iată, întocmai! Ai întrebat de un bărbat care se numea William Bones, îţi aminteşti asta, Wil-liam Bo-nes?!

— *Căpitan* William Bones, da, Lennie aminteşte.

— În sfîrşit! Şi era un tip la Gîsca Roşie, care a venit cu tine, se numea Saramură.

Lennie şi-a amintit de un om rău care voia să-i facă rău prietenului său, Jack, un om îngropat în cîmp. Dar mama îi spusese să nu pomenească nimănui despre asta.

— Rău.

— Rău! Păi, în regulă, rău… Dar de unde ştii?

Lennie era deja cuprins de nelinişte. Ar fi avut nevoie ca mama lui să fie lîngă el, să-i ghideze răspunsurile din priviri, în schimb era singur cu omul acela care-i punea întrebare după întrebare.

— Lennie n-a făcut rău bărbatului, a spus.

Jones a rămas interzis. Cînd pornise pe urmele lui Saramură, nu luase deloc în considerare ipoteza că i s-ar fi putut întîmpla ceva urît, altceva decît să fie arestat.

— Aş vrea să văd! Dar de ce să-i fi făcut rău?

— Rău cu Jack, Saramură.

Jack? Pescarul? Dar atunci…

— L-ai cunoscut pe Jack? Ăla fără două degete?

Lennie a dat din cap, uşurat. Bărbatul acela nu putea să-i vrea răul lui Jack, şi-a zis, pentru că în mintea lui era loc pentru un singur om rău o dată.

— Şi unde-i?

— La mare, la pescuit.

— Acasă la el?

— Da.

Aşadar, se întorsese acolo, ticălosul naibii, şi poate că nu singur… La ideea de a pune mîna pe pescar şi pe Roderick, şi-a zis că merita să-şi prelungească ancheta, păcat că, dincolo de indicaţia generală Cork, nu ştia unde era casa lui Jack.

— Ai chef să mă însoţeşti? a spus. Cu cabrioleta eşti înapoi înainte de lăsarea serii.

Lennie a privit în jur, disperat.

— Întrebat la mama, a reuşit în sfîrşit să spună.

— Cum, un bărbat mare şi puternic ca tine?

— La mama.

Nimic de făcut, s-a gîndit Jones, căpăţînosul dracului! Aşa că, însoţit de Lennie, a pornit spre casă exact cînd Maggie ieşea să întindă nişte rufe. A rămas împietrită în bătătură cu coşul în mînă.

— Un bărbat, mama, i-a spus Lennie.

— Bună ziua, doamnă, a rostit răspicat Jones.

Maggie l-a privit suspicioasă.

— Îl întrebam pe fiul dumneavoastră dacă e atît de amabil să mă însoţească pînă la Cork pentru o treabă, şi bineînţeles că aş plăti pentru deranj.

— Despre ce treabă e vorba? a întrebat Maggie.

— Îl caut pe un vechi prieten de-al meu, Jack se numeşte, şi e pescar, aşa că dacă Lennie mi-ar arăta unde locuieşte…

— Şi nu ştiţi unde locuieşte un vechi prieten? a spus Maggie tocmai ca să fie limpede că de ea nu se putea profita ca de sufletul acela inocent al fiului ei.

— Oh… nu, nu ne-am văzut de mult…

— Lennie nu poate să meargă, are treabă la cîmp. Oricum, Jack ăla…

— Da?

— Zicea că urma să se mute prin părţile Glerenmouthului, jos, spre insuliţe…

— Insuliţe? Dar nu pescuieşte nimeni prin părţile alea! a protestat Jones, căruia tocmai i se încurcau iţele.

— Exact, voia să încerce el. E gata supa, Lennie, spală-te pe mîini. Ziua bună, domnule, a pus ea capăt conversaţiei apucîndu-se să întindă rufele pe o sîrmă. Jones s-a uitat la ea nehotărît dacă să-i zică vreo două sau *să înghită*; apoi, la vederea lui Lennie care se spăla pe mîini şi pe antebraţe, s-a răsucit pe călcîie şi a pornit spre cabrioletă.

La stat degeaba şi la treabă

După cîteva zile, Roderick pusese la punct un fel de joc care consta în împărţirea celor din echipaj în grupuri mereu schimbătoare. Putea să-i repartizeze după vîrstă, sau după felul de a vorbi, sau după o trăsătură fizică ori alta; sau pe baza numărului mediu de înjurături zilnice, a numărului de cicatrici sau de tatuaje sau de cercei; sau să născocească orice alt criteriu. Ultima împărţire căreia i se dedicase privea *locvacitatea* lor, capitol la care primul loc îl ocupa, suveran indiscutabil, Syd, marinarul cu ochiul acoperit, aproape incapabil să tacă fie şi o clipă; apoi veneau Dirk şi Rick, aroganţii ciraci ai lui Amos, şi, la mică distanţă, al treilea tovarăş, Kirk; imediat după ei, Jordan, înnebunit să se comporte ca un adevărat lup de mare; apoi veneau toţi ceilalţi, de la Simon la Miller şi la respectivul Amos, pînă jos de tot la cei care nu vorbeau niciodată, ca Frank sau impenetrabilul Ram-Singa şi, evident, Joshua, mutul. Pip, ca interlocutor privilegiat al lui Roderick, nu fusese luat în considerare.

Un alt joc care-l pasiona pe Roderick consta în actualizarea listei creaturilor vii care se nimereau sub ochii lui, de la pescăruşi şi de la specii de pelicani la plătică de mare şi la delfini (sau, mai bine, la delfinul care într-o dimineaţă a însoţit pentru cîteva mile nava descriind arcuiri de argint în aer), de la furnici la scolopendre, la puricii de mare, la nenumărate insecte minuscule al căror nume Roderick nu-l ştia, creaturi care păreau generate de lemnul însuşi al navei şi care se ascundeau în lemn. Într-o zi i s-a părut că zăreşte un şoarece în magazie, dar n-a fost sigur; altă dată, o pată mare de culoare deschisă în apă i-a amintit de pălăvrăgelile despre calamarul gigant, dar cînd a sosit Pip, nu se mai vedea nimic. Acelaşi Pip, pus la curent cu jocul acela (ajuns la însemnata cifră de douăzeci şi patru de specii de animale diferite), l-a informat pe Roderick că partea scufundată a corpului navei (mai precis acea porţiune a corpului navei care, de la partea inferioară a liniei de plutire, adică de la nivelul de imersiune a navei goale, e mai jos cu aproape o treime din distanţa între partea respectivă şi chilă) găzduia colonii întregi de crustacee şi gasteropode, cărora Roderick ar fi putut să le arunce o privire la prima escală.

— Doar dacă, a adăugat Pip cu un rîs vulgar, nu vrei cumva să dai mai întîi un tur serios pe la chilă! – expresie care, de vreme ce nu-i spunea nimic lui Roderick, a reclamat frumoasa ei explicaţie, abundînd în detalii înspăimîntătoare despre starea pielii şi a plămînilor protagonistului nefericit al acelui *tur*.

Dar bineînţeles că, în majoritatea timpului, Roderick nu era liber să stea degeaba şi să fantazeze, fiind ostaticul lui Basoski şi în subordinea domnului Leroy. Acesta din urmă avea maniere aspre şi tăioase şi nu zîmbea niciodată: oricum, Roderick a înţeles destul de repede că omul acela nu era supărat pe el, comportîndu-se la fel cu tot echipajul şi chiar şi cu căpitanul, ca şi cum ar fi fost permanent în război cu omenirea; impresie care, ca un omagiu adus perspicacităţii lui Roderick,

corespundea purului adevăr. Pînă şi Pip a pus o vorbă bună în favoarea secundului cînd i-a ţinut lui Roderick un mic discurs despre alămuri.

— Sînt unii ofiţeri, a spus el, care consideră nava un fel de salonaş al casei lor şi pretind să fie întotdeauna dichisită şi lustruită şi parfumată. Şi, dacă ar putea, ar pune nişte flori şi nişte perdeluţe din dantelă, ca nişte doamne (a spus *doamne* ca şi cum ar fi fost vorba despre un cuvînt necuviincios). Şi îi recunoşti după alămuri, aşa îi recunoşti: pentru că pun să fie frecate încontinuu şi nu le consideră niciodată suficient de lucioase. Dar Leroy nu, din fericire, pe el îl interesează doar ca puntea să fie curată…

— Da, păcat că puntea e *imensă*, a observat Roderick.

— Pentru că n-ai fost pînă acum pe o punte adevărată… Ai văzut vreodată un vas cu patru catarge?

— Uh… nu, însă am auzit că, de obicei, pe un velier sînt mai mulţi muşi, în schimb aici sînt doar eu…

— Adevărat, adevărat… Dar asta este o navă specială, spune-mi tu care altă navă cu trei catarge nu are trinchetul!

— De fapt, e o navă cu două catarge, a obiectat Roderick.

— Prostii! Dacă există catargul principal, trebuie să aibă trei, e o chestiune de înălţimi şi de poziţie, a replicat Pip cu neobişnuită vehemenţă, după care s-a lansat într-o discuţie tehnică căreia Roderick nu i-a acordat multă atenţie, absorbit cum era de un alt tip de insectă care ţopăia cu capul în jos de-a lungul marginii de jos a copastiei.

Hip, hip, ura!

Uneori, *împrejurările* îţi joacă feste; alteori, în schimb, se armonizează şi se coordonează la perfecţie, chiar dacă, bineînţeles, ce e perfect pentru unii nu e neapărat şi pentru ceilalţi.

Nu era încă zece dimineaţa şi Gîsca Roşie, ca întotdeauna la ora aceea, era încă pustie. Jones îşi făcea de lucru în *distilerie*, cum îşi intitula el pompos încăperea vecină bucătăriei, în care punea la fermentat *ginnock*-ul şi boteza berea – aceeaşi încăpere pe care simţul olfactiv al lui Roderick, mai modest, şi-o amintea ca pe *încăperea fructelor*. Nu avea un motiv special ca să se ostenească, în afară de nevoia de a-şi descărca nervii după nereuşita din ziua precedentă: în absenţa unor indicaţii mai precise, vizita la Cork nu dăduse roade şi bătrînul pescar îi scăpase încă o dată. Zdruncinat de o serie de strănuturi provocate de aromele înţepătoare ale *ginnock*-ului, Jones n-a auzit la început vocea care-l striga; pînă cînd, şovăind, s-a dus în sală unde un bărbat cu o şapcă în mînă stătea în picioare lîngă uşa de la intrare.

— Domnul Jones? a întrebat.

— Îl aveţi în faţă, a spus Jones ştergîndu-şi mîinile de un şorţ pe care petele de ienupăr îl făcuseră, din alb cum era, violet şi maro.

— Am un mesaj pentru dumneavoastră de la mănăstire.

Jones a simţit că-i tresaltă inima: sora se hotărîse!

— Spuneţi, spuneţi! a insistat cuprins de nelinişte.

— Mesajul e acesta: dacă vă aduc un copil, să spuneţi că e Roderick.

Ca mesaj, trebuie s-o recunoaştem, era destul de ambiguu.

— Un copil? Şi de ce ar trebui să mi se aducă un copil?

— Cel de la Pemberton House, aşa a spus sora.

— Care soră? Allison?

— Nu-i ştiu numele. A spus că dacă faceţi cum spune ea, veţi fi mulţumit.

Jones a încercat să gîndească rapid. Îi propuneau un pact, evident: dar de ce să dea la schimb copilul şi de ce să i-l ducă acolo? Şi ştiau ceva de Roderick? Ce înşelăciune mai era şi asta? Pe de altă parte, acel *veţi fi mulţumit* era o momeală prea seducătoare ca să nu se supună, de aceea…

— Spuneţi-i sorei că nu sînt tîmpit şi că am înţeles din zbor. În afară de ce mi se va cuveni, trebuie să-i spuneţi exact cuvintele acestea, *ce mi se va cuveni*, nu trebuie să-şi facă griji pentru nimic.

La nici o oră de la acest dialog, cînd mesagerul necunoscut, după ce a băut berea care i se oferise, era deja pe drumul de întoarcere şi cînd primii clienţi îşi făcuseră deja apariţia la Gîsca Roşie, Jones a auzit tropăitul unui cal. După cîteva clipe, Patrick La Fayette, îmbrăcat tot în galben, a intrat în sală împingînd de la spate un copil.

— *Très joli, très joli!* a răsunat vocea lui.

Jones l-a privit năuc.

— Tregioli? a spus.

— Dar *oui*, un local atît de caracteiristic, pur şi simplu *adoraabil*, nu-i aşa, micuţule?

Jones l-a măsurat din priviri pe copil: deja venise? Repede mai aranjaseră lucrurile la mănăstire… Deci ăsta era falsul Roderick, cu falsul lui medalion… Dar imbecilul ăsta îmbrăcat ca un clovn cine era oare?

— Probabil că aţi preimit veestea dureroasă despre dispariţiia maamei mele vitrege, lady Pemberton, a început La Fayette, dar Jones nu i-a mai urmărit discursul. Deci ăsta era infamul! Viermele pe care trebuia să-l stîlcească, cel… cel… S-a făcut roşu de mînie, luptîndu-se cu tentaţia de a-l lua de gît şi de a-l lipi de perete, dar gîndul la sora Allison l-a făcut să se abţină.

— … şi deeci, cu aprobairea judecătorului…

Care judecător? Despre ce dracu’ vorbea?

— … s-a ajuns la deciizia de a vă încredinţa copiilul, dat fiind că aici a crescuut şi că, din cîte mi se spuune, nu duceţi lipsă de personal feminiin…

Jones se simţea groaznic de nefericit: de ce era viaţa atît de complicată, de ce nu se putea rezolva totul cu un cuţit?

— … şi, bineînţeles, veiţi fi recompensaat pentru asta, să ziceem o guinee pe luină, am fix douăsprezece la mine, aşa sîntem în regulă un an de zile, ce spuneeţi, ei?

Cineva care să spele vase la bucătărie şi guineele alea… fără să o mai pună la socoteală pe sora Allison… Adică nu, cum fără să o pună la socoteală? Sora Allison întîi de toate, sora Allison… chiar dacă dorinţa de a pune mîna pe paiaţa aia era mare…

— Se poate aranja, a spus în cele din urmă.

— Oh, dar e *merveilleux*! Ai auzit, Roderick? Mulţumeşte-i domnuluui!

Michael a ridicat privirea spre Jones.

— Ce distraat sînt! Copilul nu poate vorbi, e muut!

În momentul acela Molly a coborît în fugă scările. Nu se îmbrăcase încă şi, înfăşurată într-un cearşaf, ieşea să-şi ia rochia întinsă la uscat.

— Ce-i cu copilul ăsta aici? a întrebat trecînd pe lîngă ei.

— E Roderick, a înştiinţat-o Jones negru la faţă.

Molly s-a oprit în prag, mirată.

— Vă bateţi joc de mine?

— Îţi spun că e Roderick, uită-te bine la el!

Molly s-a întors şi, apropiindu-se de Michael, i-a ridicat cu blîndeţe bărbia.

— Bietul de tine, spune-i acestui om rău că nu eşti Roderick, da?

— Nu poate vorbi, e mut.

— Mut? Şi mai ziceţi că e Roderick? a izbucnit Molly, plictisită de jocul ăla.

— Roderick era mut, nu-ţi aminteşti?

Molly s-a uitat la el ca să înţeleagă dacă îşi pierduse minţile şi Jones i-a venit în ajutor.

— Nu sînt nebun, dacă la asta te gîndeşti. Dar dacă spun că ăsta e Roderick, poate că am motivele mele, nu crezi?

Molly nu era proastă, aşa că a tăcut, permiţîndu-i lui Jones să pluseze.

— Du-te s-o chemi pe Polly şi să vedem dacă am dreptate sau nu, a spus cu o privire care echivala cu o indicaţie precisă. Astfel că, atunci cînd Molly a coborît din nou împreună cu Polly, aceasta din urmă se pregătise deja pentru scenă.

— Dar ăsta… dar ăsta e…, a spus prefăcîndu-se că dă în bîlbîială ca atunci cînd voia să măgulească vanitatea unui client care tocmai se dezbrăcase.

— Exact: e Roderick! S-a întors! Trăiască Roderick! De băut la toată lumea!

Molipsiţi de entuziasm, cei cîţiva muşterii, dintre care doi îl cunoscuseră pe adevăratul Roderick, au ridicat halbele cînd s-a strigat „Pentru Roderick, hip, hip, ura!“; şi, după ce le-au dat pe gît, ca să nu lipsească nimic de la ceremonie, unul dintre ei a scos un rîgîit înspăimîntător.

Şi astfel, Michael îl înlocuise pe deplin pe Roderick, confiscîndu-i, după nume şi adopţie, şi viaţa la Gîsca Roşie, cu alte cuvinte, copilăria.

Rabdomanţie

În planul Maicii Stareţe, fiecare pion trebuia mutat la locul lui, ca la şah. La Fayette muta copilul de la Pemberton House la Gîsca Roşie? Ea o

va muta pe Roşcată de la Gîsca Roşie la Pemberton House. Mişcările succesive depindeau de reacţia lui La Fayette. Dacă, aşa cum îşi dorea, natura lui de bărbat va prevala asupra manierelor lui de filfizon, se va aprinde de pasiune şi atunci Roşcata îl va găti la marele fix, oferindu-i-l pe-o tavă: metaforă gastronomică, s-a felicitat ea, demnă de un *cîrnat* ca ăla. Era de ajuns să lase deoparte metafora, însă, ca să intre într-un teritoriu plin de necunoscute, care e, în fond, o altă metaforă. Trebuia să decidă *ce să facă* în legătură cu tipul ăla: Roşcata putea să-l determine să se căsătorească, dar de aici pînă la a şi-o imagina văduvă neconsolată era o mare diferenţă, iar ea nu voia nici să piardă timp, nici să-i dea inspectorului ocazia de a-şi băga din nou nasul în afacerile ei. Putea să pună mîinile pe scrisorile scrise la vremea lui de lordul Pemberton către Eunice Brogan, dar chiar şi dacă le-ar fi distrus, ar fi rămas dovada indirectă a rentei. Putea să-l constrîngă pe La Fayette, în schimbul recunoştinţei sale, să facă o donaţie generoasă mănăstirii, dar ea nu voia un cadou, voia totul. Putea *să-i transmită* o boală venerică, dar ştia, pentru că primise la mănăstire atîtea nefericite, că acestea sînt chestiuni de durată şi rareori se dovedesc mortale. Putea să-l facă să-şi piardă minţile din dragoste şi apoi să-l facă gelos pînă la a-l împinge la duel cu un rival. Putea să-i manevreze pe servitori şi să pună în scenă un scandal, de exemplu acuzîndu-l pe La Fayette că întreţine raporturi incestuoase cu mama lui sau că… Aici Maica Stareţă, care-şi înşira fără prea multă convingere litania ei de acţiuni premeditate, a tresărit, pentru că, la fel ca un rabdomant, simţise *apa*. Iar apa era, în cazul ei, ideea cea bună: să-l acuze, da, pe La Fayette, dar de *omor*. Pentru asta era nevoie de un cadavru, şi cine altul dacă nu Jones putea să-i facă rost de unul? La restul se vor gîndi ea şi cu Roşcata; şi, bineînţeles, o a treia persoană, convocată imediat.

— V-am chemat pentru ceva de mare însemnătate, i-a spus sorei Allison de cum aceasta a intrat în parloar. Cînd aţi examinat biroul lui

Peabody, aţi văzut haine? Încercaţi să vă amintiţi bine.

— Sigur, un dulap plin. Pot să ştiu de ce mă întrebaţi?

— Şi bunuri personale, un ceas, un ac de cravată, batiste cu monogramă?

— Cred că da, totul era întors pe dos, dar n-a fost luat nimic…

— Atunci, ascultaţi. Peste cîteva zile, Roşcata va fi instalată la Pemberton House, mai am încă să pun la punct detaliile, dar, într-un fel sau altul, se va întîmpla. Cu prima ocazie, va lua din biroul lui Peabody un costum şi cîteva obiecte utile pentru recunoaştere; în acel moment…

— Da? a intervenit sora Allison, care nu-şi mai încăpea în piele de bucurie la ideea că, în sfîrşit, şi de data asta fără ca ea să fie folosită ca marfă de schimb, *se acţiona*.

— Jones va face rost de un cadavru: în ce fel, nu mă interesează, e treaba lui, important e să semene la statură cu Peabody…

Ochii sorei Allison au scînteiat, fiindcă acum planul, magnific în simplitatea lui, îi era clar.

— … şi, dacă e *proaspăt*, îl lasă să putrezească vreo zece zile. Cînd cadavrul e pregătit, într-o noapte îl duce la Pemberton House şi, cu ajutorul Roşcatei, îi pune hainele lui Peabody şi îl ascunde în pivniţă. Gata: a doua zi, Roşcata îl găseşte şi-o anunţă pe Betty care ne anunţă pe noi, care-l anunţăm pe Havelock. Sfîrşitul lui La Fayette. Inutil să subliniez că dacă noi trebuie să punem cadavrul, mobilul există deja: cine altcineva în afara administratorului putea să se opună ca La Fayette să moştenească averea?

— Moriarty.

— Tocmai! Eliminat şi el! Odată acuzat de un delict, lui La Fayette îi va fi atribuit şi celălalt, graţie unei proprietăţi tranzitive.

— Felicitările mele sincere, Maică Stareţă.

— Mulţumesc, dragă, cred că le merit.

— Şi chipul?

— Cum spuneţi?

— Chipul mortului vreau să spun, oricît de putrezit…

— Credeţi că Jones nu ştie cum să desfigureze un cadavru?

— O, nu, eu… a protestat sora Allison, supărată pe ea însăşi că a ridicat o obiecţie atît de naivă.

Astfel, la cîteva ore după ce a trimis un mesager la Gîsca Roşie (individul în chestiune, pe care n-am avut încă plăcerea să-l prezint, se numea Rufus şi era un văr al lui Cheddar), Maica Stareţă a scris un bilet prin care fixa o întîlnire între sora Allison, Jones şi Roşcata pe drumul de coastă către Castlerough, în locul unde se afla Fîntîna. Rufus l-a luat şi, după ce a hăpăit două străchini cu supă şi o întreagă budincă cu stafide, a pornit din nou la drum spre Gîsca Roşie.

Roderick îşi face un duşman

După zece zile de navigat, Roderick făcuse cunoştinţă cu toate tipurile de vînt, de la cel dinspre pupa, moderat şi constant, care-i îngăduia lui McLane să moţăie la timonă, la cel mai capricios care sufla dinspre nord-est şi care-l obliga pe cîrmaci să corecteze permanent ruta învîrtind cîrma cu cincisprezece sau douăzeci de grade la dreapta; de la rafalele de vînt de travers, care cereau imediat o nouă poziţie a velelor pentru a limita deriva, la vîntul din faţă, care obliga vasul Rebecca să înainteze contra lui, cu o desfăşurare de energie care-i lăsa pe oameni sleiţi. „Volta-n vînt!“, urla Leroy şi toţi se puneau în mişcare alergînd ca nişte insecte pe grijele ca să ridice o velă sau să orienteze o vergă; şi imediat apoi „Pînzele sus!“, „Vino în vînt!“, „Slăbeşte!“, „Strînge terţarolele!“.

Pe măsură ce aceste manevre erau executate, zi după zi, vînt după vînt, Pip le comenta, îmbogăţind vocabularul lui Roderick cu cuvinte ca depănătoare, traversă de punte, strai, terţarolă, bastingaj, papafic, zburător, gabie, pînză la trinchet şi multe altele de care-l scutesc pe cititorul meu de pe uscat. Oricum, tocmai în virtutea acestei noi competenţe, Roderick a dat de primul lui necaz. Leroy dăduse un ordin şi oamenii se puseseră în mişcare; însă ceva mersese prost, pentru că, la scurt timp, într-un cor de înjurături, s-a auzit un zgomot de pînză sfîşiată. Jordan nu orientase antenele la timp şi vela prinsese rafala în plin, atît de violentă, că a făcut să iasă funia din scripeţi şi să imprime randei o rotaţie de nouăzeci de grade, ducînd la sfîşierea velei opuse. Leroy i-a tras o săpuneală lui Jordan, care spumega de umilinţă, şi, odată cu schimbarea direcţiei vîntului, chestiunea părea încheiată, mai puţin necesitatea de a petici ruptura. Dar Roderick, crezînd că face bine, s-a apropiat de cel răspunzător ca să-şi împărtăşească propria înţelepciune.

— Cînd Leroy zice să tragi odgonul, *mai întîi* trebuie să laşi puţin frînghia şi apoi orientezi antenele; astfel, şi dacă nu reuşeşti la timp, gabia rezistă şi tu…

Jordan, ghemuit pe punte ca să-şi lingă rănile, a ţîşnit ca lama unui cuţit cu arc, apropiindu-se de Roderick ca şi cum ar fi vrut să-i dea un cap în gură: dar s-a oprit la cîţiva centimetri distanţă, atît de aproape, că nu i se mai distingeau pistruii.

— Ascultă aici, băgăreţule! Mai vorbeşte-mi tu aşa şi-ţi sparg feţişoara aia a ta, m-ai auzit?

— Jordan.

Era vocea lui Amos, care asistase de departe la scenă. Dar în loc să se calmeze, Jordan s-a enervat şi mai rău, neputînd să accepte că a făcut o figură proastă în faţa fratelui său.

— Te omor, ai înţeles?!

— Jordan.

Amos venea spre el cu mersul lui săltăreţ.

— Nu te băga, de ăsta mă ocup eu! a ţipat Jordan în a cărui mînă dreaptă apăruse ca prin farmec un cuţit.

O clipă mai tîrziu, Roderick l-a văzut pe Jordan zbătîndu-se în aer ca un peşte prins în undiţă, în timp ce braţele puternice ale lui Amos îl încleştau.

— Lasă-mă! Lasă-mă! striga tînărul în vreme ce un mic grup de marinari alergau spre locul acela. În spatele lor s-a ivit figura posomorîtă a lui Leroy.

— Ce se-ntîmplă aici? a întrebat privindu-l fix în ochi pe Amos. În chip de răspuns, acesta l-a *trîntit* pe Jordan pe punte de parcă ar fi fost un fulg.

— Băiatul trebuie să mai crească. Cît despre velă, nu se va mai întîmpla. După care i-a aruncat lui Roderick o privire îngrozitoare şi s-a întors la prova.

Jordan s-a ridicat în picioare masîndu-şi un şold şi căutîndu-şi din ochi cuţitul pe care unul dintre marinari, cu un şut, îl trimisese prudent înspre canalul de scurgere.

— O să mi-o plăteşti, a spus întinzînd degetul spre Roderick, fii sigur c-o să mi-o plăteşti.

— La treabă! a ordonat Leroy. Aţi pierdut destul timp!

Unii dintre marinari au coborît sub covertă, alţi au urcat din nou pe grijele. Rămas singur pe punte, Roderick l-a căutat cu privirea pe Pip, dar nu l-a găsit. Întorcîndu-se, l-a văzut în schimb pe Basoski care se uita la el de lîngă tambuchiul de la pupa şi clătina din cap.

Un munte de fasole

— Şi, ia spune-mi, ai medalionul?

Michael şi-a desfăcut cămaşa ca să i-l arate. Pentru Jones, care l-a apucat ducîndu-l aproape de ochi, putea să fie atît adevărat, cît şi fals.

— Deci eşti mut, ai?

Michael a dat din cap.

— Şi te-au învăţat să spui că te cheamă Roderick.

A dat din nou din cap.

— Nu cred că ai făcut o afacere schimbînd casa, zău că nu cred… Oricum, eşti aici şi aici rămîi, cel puţin cît am eu chef… Virginia!

Virginia era bucătăreasa şi, ca atare, petrecuse cu Roderick mai mult timp decît orice femeie de la Gîsca Roşie. A venit cu mîinile murdare de sînge de la puiul căruia tocmai îi tăiase gîtul.

— Dă-i să facă ce a făcut întotdeauna, a spus Jones.

Femeia s-a uitat la copil, apoi s-a uitat la Jones.

— Vreţi să spuneţi că trebuie să-l tratez ca pe Roderick?

— Nu *ca pe* Roderick: *e* Roderick, ce-ai, eşti chioară?!

Un bărbat aşezat la o masă şi-a ridicat halba şi a improvizat un cîntecel:

Puişorul s-a dus la pisică
şi pisica a spus eşti o pisicuţă
dar celelalte pisicuţe
neştiind că era o pisică
l-au mîncat pe puişor…

— Încetează, Lem! l-a întrerupt Jones. Vrei să te iau la şuturi pînă la Cork? Şi tu, a adăugat adresîndu-i-se lui Michael, treci în bucătărie!

În bucătărie, văzîndu-l atît de dezorientat, Virginia i-a pus în faţă o ceaşcă de lapte. I-a luat ceva timp să înţeleagă că era mut, iar cînd în cele din urmă a înţeles, a clătinat din cap ridicîndu-şi ochii în sus, cum făcea de fiecare dată cînd voia să-i ceară socoteală pentru ceva Celui de Sus. Apoi a privit primprejur: odăiţa care fusese locuinţa lui Roderick îi fusese dată micuţei Judith, un fel de sălbatică pe care Jones o cumpărase de la o şatră de ţigani şi care, oricum, pentru că ţiganii nu obişnuiesc să-i abandoneze pe cei de-un sînge cu ei, probabil că fusese răpită la o vîrstă fragedă; un alt loc gol, şi el separat de o perdea, fusese umplut cu vreascuri şi lemne tăiate; aşa încît nu-i mai rămînea decît să-l ducă pe copil în spatele bucătăriei, unde Virginia şi o altă bătrînă, pe nume Nelly, dormeau pe o saltea de paie aruncată pe jos.

— Vei dormi aici o vreme, i-a spus aranjînd lîngă salteaua de paie o pătură strînsă în patru. Între timp, o să faci pentru mine ceva ce făcea mereu Roderick, adică tu: îmi cureţi fasolea.

Michael a văzut coşul răsturnat pe masă, ca un corn al abundenţei, un munte de fasole verde, apoi a văzut cuţitul pe care i-l întindea Virginia. S-a uitat la ea cu o privire interogativă.

— Hai, la curăţat!

Michael nu ştia semnificaţia expresia *a curăţa fasolea*, cu care clasele sociale inferioare desemnează acţiunea de a tăia cele două vîrfuri ale păstăii de fasole scoţîndu-i concomitent firul, adică acea aţă subţire care se întinde de la un capăt la celălalt al legumei. Dar cînd Virginia i-a arătat cum să facă, a curăţat toată fasolea cu rapiditate şi o precizie lăudabilă. În această scenă, cititor sinoptic, tu-l vezi pe Michael pus în pielea lui Roderick care, în acelaşi moment, curăţă cartofi în cambuză: ca şi cum vieţile lor reale s-ar fi desfăşurat pe scenele de la Gîsca Roşie şi de pe nava Rebecca, iar Pemberton House era pentru amîndoi doar un vis.

Unde se discută despre stomacuri

Rufus dusese al doilea mesaj şi Jones nu-şi mai încăpea în piele de bucurie. Peste cîteva ore o va revedea pe sora Allison şi asta îi răsplătea toate aşteptările, frustrările şi recentul necaz pe care îl pricinuise copilul. Nu doar atît: avea încredere în faptul că sora Allison îi va da mînă liberă, cu aprobarea Maicii Stareţe, în ce priveşte *eliminarea* filfizonului ăluia pomădat şi scîrbos. Şi, *dulcis in fundo*[8], Roşcata: dacă fusese invitată şi ea la întîlnire, însemna că sora se hotărîse să meargă pînă la capăt, adică să facă o minunată *porcărie* toţi trei. Aşa că a instruit-o pe Roşcată să se îmbrace şi să-şi aranjeze părul cum trebuie, şi mai ales să-şi toarne pe ea o cantitate zdravănă de apă de colonie. Cît despre el, s-a bărbierit cu mare atenţie, şi-a ales cămaşa cea mai puţin soioasă şi, deşi pare incredibil, şi-a înnodat la gît o crăvăţică neagră care, alături de un melon mizer, îi dădea aspectul unui antreprenor de pompe funebre.

— Ia uite cît sîntem de *şicoşi*! a spus privindu-se în oglindă în timp ce o cuprindea pe Roşcată cu un braţ, cu o urmă de vanitate în care mărturisesc că, spre deosebire de tine, cititor arogant, am slăbiciunea de a recunoaşte ceva *pur*.

Euforia lui Jones l-a ţinut toată călătoria, cu cabrioleta gonind într-o viteză nebună pe drumul plin de hîrtoape, ba chiar s-a încins cînd de departe, la Fîntînă, a apărut silueta neagră a sorei Allison aşteptînd.

— Hoo, hoo, a făcut Jones smucind de hăţuri, în timp ce calul lui istovit sufla pe nări: o sosire demnă de un desăvîrşit cavaler romantic, dacă n-ar fi fost cabrioleta prea puţin eroică şi melonul acela.

Ce frumoasă e! s-a gîndit Jones găsind-o şi mai fermecătoare decît şi-o amintea. Orice gest al ei ar fi fost pentru el un ordin, pentru ea şi-ar fi dat viaţa, acolo, în genunchi, căzut în adoraţie…

— În sfîrşit! l-a îngheţat sora Allison cu o privire ameninţătoare: dar printr-un mecanism foarte cunoscut psihologilor, duritatea ei n-a făcut decît să-l farmece şi mai mult pe Jones. Care, imediat, avea să rămînă uimit.

— Un cadavru? Şi unde să-l găsesc?

— Treaba dumitale. Ori dezgropaţi unul, ori *îl faceţi*, nu trebuie să vă explic eu…

Lui Jones i-a venit imediat în minte Berry: era îngropat de mai bine de o lună şi, cît priveşte putreziciunea, putea să meargă, dar… Dar Peabody era mai înalt şi mai gras, mai ales mai gras… Mai degrabă Cheddar, el era înalt, i se putea vîrî în burtă un stomac de porc şi treaba era rezolvată! Dar sora Allison l-a dezamăgit, lucidă şi rece.

— Credeţi că un medic legist nu şi-ar da seama? Un stomac de porc! *Dumneavoastră* aveţi în cap un creier de porc, iată cum stau lucrurile!

Jones a savurat cu voluptate insulta aceea, care curgea ca mierea pe membrele lui fără… Da, era ceva divin în femeia aceea, iată de ce îi plăcea atît: era o zeiţă! Ar fi vrut să fie un poet ca să-i dedice un poem, în schimb, trebuia să întreţină o şandrama cu tîrfe pentru nişte beţivani bătrîni! I s-a făcut silă de el, s-a dispreţuit, s-a compătimit, s-a rostogolit în noroiul propriei abjecţii; şi dorinţa lui creştea tot mai mult pînă la a deveni un premiu pe care şi-l acorda sie însuşi. El era gol în noroi şi ea îl călca cu tocul pantofiorului ei ascuţit: iată scena perfectă, *punctum*-ul care, dacă ar fi depins de el, ar fi durat, imuabil şi etern, secole la rînd…

Astfel, în timp ce Roşcata se întreba dacă era trează sau visa, Jones a promis absolut orice fără rezerve. Va găsi omul potrivit, îl va omorî, îl va *frăgezi* şi *macera* ca să facă să pară cît mai îndepărtat decesul, îl va desfigura, îl va duce noaptea la Pemberton House, îl va îmbrăca cu hainele lui Peabody şi îl va ascunde în pivniţă, va face totul, el va face totul, de unul singur, pentru ea.

Sora Allison, la rîndul ei, se desfăta cu o plăcere rece ca gheaţa şi pur intelectuală, aceeaşi pe care o simte un entomolog cînd sufocă o insectă cu eter şi, după ce o străpunge cu un ac, o clasifică dîndu-i o denumire latinească şi un număr. I-a aruncat o privire Roşcatei, care nu se dăduse jos din cabrioletă: un observator maliţios ar fi surprins un semn de înţelegere menit să refacă o veche *liaison*, dar un cunoscător mai profund al sufletului uman ar fi recunoscut semnul *solidarităţii* între reprezentanţii unui sex superior: lucru pe care Jones, din străfundurile excitării lui, l-ar fi îngăduit fără îndoială.

Pe drumul de întoarcere această excitare n-a scăzut: dimpotrivă, pe măsură ce mintea lui Jones analiza posibilele victime şi tipuri şi moduri, se hrănea cu acele presimţiri criminale, ca şi cum asasinatul era un mod – pe moment, singurul mod – de a o poseda pe sublima malfrodită, stăpînă a viscerelor şi a inimii sale. Şi în timp ce dădea bice calului, nici măcar nu-şi dădea seama de absenţa Roşcatei pe care sora Allison o reţinuse cu ea.

Femeia lui Miller

Pe puntea navei Rebecca, asigurate cu nişte funii la adăpostul covertei, se găseau două butoaie: unul plin cu mere şi celălalt plin cu apă. De un cîrlig era agăţat polonicul cu care marinarii îşi umpleau cănile sau din care, mai adesea, beau direct. Dar, se înţelege de la sine, butoiul cel mai rîvnit era cel cu rom, care nu se găsea pe punte, ci în cambuză. Spre deosebire de mulţi colegi de-ai săi, căpitanul McLynn nu considera necesar să ţină butoiul acela sub cheie, lăsîndu-l în grija lui Basoski. Acesta, la rîndul lui, ştia că nu trebuie să fie prea *zgîrcit* cu oamenii care, la rîndul lor, ştiau că, la primul abuz, vor fi sever pedepsiţi de căpitan:

totul conform unui principiu de responsabilizare care putea funcţiona doar datorită faptului că oamenii aceia se aflau sub comanda lui McLynn de ceva timp. Bineînţeles, nu se puteau evita cîteva uşoare *modificări*, ceea ce în general presupunea finalul unei ture mai lungi de lucru sau al cîte unei *corvée* deosebit de neplăcute, ca frecarea santinei sau *curăţarea de smoală a* unei funii cu terebentină.

Legea probabilităţii, oricum, ne învaţă că pînă şi cea mai inofensivă dintre modificările sufleteşti, dacă se combină cu un motiv serios de disensiune, poate conduce la un episod violent. Adică ce s-a întîmplat pe Rebecca la doar două zile după acea *gaffe* a lui Roderick faţă de Jordan.

Marea era calmă, vîntul uşor de la pupa, velele umflate, dar nu tensionate, nava înainta şi totul era minunat.

Mulţi oameni stăteau pe punte, la umbră (pentru că era cea mai caldă oră a zilei), jucînd cărţi. Peste toate, ca un greiere, răsuna vocea lui Syd.

— … şi cînd Boyd l-a muşcat de mînă pe Spencer, ă? Ce tip Boyd ăla, îmi amintesc că odată…

— Da’ joacă odată! i-a ordonat Miller, care pierdea şi se grăbea să-şi ia revanşa.

— Uf, cîtă grabă! Îţi arde curul?

— O să te ard eu la cur dacă nu încetezi!

— Ajunge! Să jucăm! a poruncit Amos, care vorbea mereu pe un ton de şef.

Partida s-a reluat şi, în acel moment, Basoski şi Roderick au ieşit prin tambuchi cărînd o ladă cu resturi pe care au răsturnat-o peste bord. Cînd să intre înapoi, Roderick şi-a întins gîtul spre grupul de jucători.

— Poţi să te duci să te uiţi, i-a spus Basoski. Doar nu te mănîncă.

Roderick s-a apropiat, temîndu-se să nu dea cu ochii de Jordan. Dar Jordan nu era şi nici unul dintre ceilalţi nu l-a băgat în seamă. Alan a cîştigat şi a înhăţat cochiliile pe care marinarii le foloseau ca *fiches*. Apoi a fost rîndul lui Syd, apoi al lui Simon, apoi al lui Amos.

La următoarea mînă, pachetul i-a revenit lui Syd care, amestecînd cărţile, a început să fredoneze.

— Da' termină odată! a şuierat Miller.

Syd i-a zîmbit ironic, a amestecat încă puţin cu meticulozitate ostentativă, apoi a împărţit cărţile. La ultimul tur cartea lui Miller, aruncată cu prea mare dezinvoltură, s-a întors cu faţa în sus. Era o damă.

— De la capăt, a spus Syd întinzînd mîinile. Mai dăm o dată cărţile.

— Mai dăm o dată pe dracu'! a protestat Miller căruia dama aia îi convenea foarte mult.

— Au văzut-o toţi, mai dăm o dată, a insistat Syd.

— Nici să nu-ţi treacă prin gînd; din aşezat cum era, Miller s-a proptit pe călcîie ca un alergător gata să ţîşnească. Oamenii s-au uitat la Amos care, însă, din cîte se părea, ar fi vrut să-i lase pe cei doi adversari să-şi rezolve chestiunea.

— Mama ta, a spus Syd.

— Cum? a întrebat Miller, palid de furie, dar încă stăpînindu-se pentru că nu-i venea să creadă.

— Dama aia e ca mama ta, *au văzut-o toţi*.

Miller s-a aruncat în faţă ca o ghiulea: s-a auzit un strigăt, apoi toţi s-au năpustit asupra atacatorului ca să-l tragă înapoi. Cînd au reuşit, pe punte se putea vedea cum Syd stătea răsturnat pe spate, cu picioarele încă încrucişate, cu mînerul unui cuţit iţindu-i-se din gît.

Era a doua crimă la care asista Roderick. Dar în primul caz întunericul şi obstacolul focului şi fuga menţinuseră fapta sîngeroasă în limitele discrete ale *aluziei*. Acum, în schimb, Roderick văzuse totul de aproape şi în plină zi; şi cînd oamenii au format un cerc în jurul cadavrului, privindu-l în tăcere, el era printre ei, marinar între marinari, viu între vii în faţa morţii.

Per intervalla insaniae[9]

E timpul, cititor neglijent, să ne întoarcem la un personaj care de ceva vreme şi-a făcut pierdută urma. Probabil că ai înţeles că vorbesc despre Probo, acel justiţiar infernal încercat de suferinţa lui atroce. În ultima vreme, după uciderea lui Moriarty, Probo a cunoscut durerea tot mai des şi, de fiecare dată, pentru tot mai mult timp, într-atît încît n-a putut trăi efectiv, cum a spus Sfîntul Ieronim despre Lucreţiu, decît *per intervalla insaniae*. În plus, a rămas ascuns în vizuina lui inaccesibilă; din cînd în cînd, însă, răul l-a surprins în timpul unei *acţiuni*, obligîndu-l să caute adăpost în nişte ruine, într-un canal, într-o colibă părăsită. Ştie că trebuie să se întoarcă la Maica Stareţă ca să ducă la capăt sarcina care-i fusese încredinţată; între timp, însă, trebuie să dea întîietate unor afaceri vechi amînate şi de aceea lama lui, în acele *pauze*, se umple de sînge din nou în mod repetat.

Acum călăreşte spre est, de-a lungul coastei: vîntul îi umflă pelerina, în timp ce lumina lunii face să strălucească sudoarea calului de parcă ar fi din argint. O bătrînă, sordidă viaţă abrutizată tocmai fusese curmată de spada lui; o viaţă mai tînără şi mai veninoasă urmează să fie, dar pentru asta Probo mai trebuie să călărească în noapte, dincolo de Morven Peak, dincolo de Corrigan Cape. Dar iată că, la doar cinci zile de la ultimul atac, simte în ceafă semnalul, ghimpele acela încins care-l înţeapă, îl înţeapă, îl înţeapă tot mai adînc ca să se întindă imediat de-a lungul şirei spinării, de sus în jos ca o lavă incandescentă, în timp ce un cleşte îi strînge tîmplele şi presiunea în globii oculari devine insuportabilă, pînă cînd soseşte durerea *adevărată*, cea care-i cuprinde zona cicatricii, pornind de la baza nasului ca să se întindă pe toată fruntea, ca o floare care se înțește brusc din mijlocul creierului, croindu-și drum ca să străpungă țeasta, mîncîndu-l pe dinăuntru și pompînd sînge ca să aibă mai multă hrană, sînge care îi

izbucnește din urechi și din nas ca jetul unui hidrant în timp ce tentaculele monstrului îi găuresc fruntea şi ţîşnesc sub ochii lui fixaţi în neant…

Trebuie să se grăbească să găsească un adăpost, ştie că de fiecare dată criza îi lasă tot mai puţin timp: şi opreşte calul, se răsuceşte ca să observe peisajul, la dreapta dealurile, la stînga şirul de stînci, surpătura, învîrte calul în cerc, apoi îşi aminteşte. O căsuţă izolată, ascunsă de bolovani; un bătrîn pescar care locuieşte acolo; dă pinteni calului spre mare, traversînd pajişti uscate, presărate cu tufişuri, sărind peste şanţuri, crăpături, ţarcuri, fără nici o precauţie, lansînd animalul în spaţii întunecate şi prin rîpe, făcînd zigzaguri în jos printr-o despicătură între stînci, prăvălindu-se odată cu pietrişul, înainte, înainte!

Obişnuit cu zgomotul resacului, Jack a perceput imediat răsuflarea nărilor. Nemişcat în culcuşul lui, a strîns instinctiv vătraiul care se găsea lîngă el, dar imediat cum s-a deschis uşa, a înţeles că nu-i va folosi la nimic.

— Se poate? a murmurat în noapte o voce foarte scăzută.

Plantaţii

Cînd s-a dus să deschidă, s-a trezit dinaintea unei domnişoare elegante de la oraş, îmbrăcată *vînătoreşte*: adică, se pare, după ultima modă. Domnişoara s-a făcut comodă în biroul de la parter, în aşteptarea domnului La Fayette. Acesta, care nu aştepta vizite, nu s-a grăbit defel să-şi termine propria *toilette*, în special ca să-şi pomădeze părul făcîndu-şi nişte bucle artistice pe frunte; apoi, după ce şi-a ales broşa şi inelul şi s-a admirat încă o dată în oglindă în costumul lui de culoarea caisei, a coborît în birou.

Nu-l voi plictisi pe neliniştitul meu cititor reproducînd o conversaţie *burgheză*, care s-ar potrivi ca nuca-n perete cu povestea noastră: e de ajuns să ştie că Roşcata – despre ea, într-adevăr, era vorba – s-a prezentat drept miss Gwendaline Hawley, fiica acelui Hawley, proprietar de plantaţii foarte întinse în Africa, crescută acolo şi aflată acum într-o călătorie de plăcere şi de studiu în draga, bătrîna Europă şi interesată să se oprească o vreme acolo, în Anglia, ca să se dedice în linişte acuarelei şi nerăbdătoare să afle dacă un domn înstărit şi rafinat ca lordul Pemberton, despre care auzise numai lucruri bune, ar fi fost atît de amabil să-i închirieze o cameră…

Mîinile şi gustul şi instrucţiunile sorei Allison făcuseră miracole, transformînd frumuseţea rustică a Roşcatei în *charme*-ul unei tinere femei rafinate, dar pline de pasiune; cultă, dar ingenuă cît trebuie; seducătoare, dar cu o *allure* de pradă uşoară; înstărită, totuşi în nevoie; în fine, tot ce era necesar pentru a-l convinge pe proprietarul a vreo douăzeci de camere să-i cedeze una fără prea multe comentarii. Şi faptul că La Fayette va cădea în cursă ca un gogoman e dovedit nu atît din cedarea acelei camere (cu titlu gratuit, se înţelege, să nu-i fie prejudiciată faima lui de mare domn), cît din faptul că a înghiţit povestea lui miss Hawley pe nemestecate, cum se spune: de exemplu, fără să se mai întrebe ce fel de *plantaţii* erau, dacă de trestie de zahăr sau de porumb sau de banane, nici în ce regiune din Africa erau situate (ducînd acel continent, într-adevăr, la sintagma *în locul acela*); nici, mai ales, de ce, din întreaga Anglie, cu pajiştile ei şi morile ei şi falezele ei şi satele ei în stil Tudor şi castelele ei şi bisericile ei şi rîurile ei, miss Hawley alesese tocmai Fenham ca teatru al veleităţilor sale de pictoriţă de *gouaches*.

Adevărul e că, spre sfîrşitul conversaţiei, Roşcata a pus bazele unei şederi permanente la Pemberton House:

— Casa aceasta este atît de frumoasă, atît… atît de distinsă, aşa încît, dacă nu vă deranjează, aş începe chiar de aici, de la grădină, de la parc…

— Cunoaşteţi deja moşia? s-a mirat La Fayette.

— Mi s-a vorbit despre ea, mi s-a vorbit despre ea.

La Fayette n-a mai descusut-o, tulburat de toate zîmbetele pe care fermecătoarea creatură i le dăruia cu generozitate, în timp ce ochii i se iluminau şi pleoapele tivite cu gene lungi băteau ca nişte aripi de fluture; şi, cînd îşi desprindea privirea de pe chipul ei, cădea pradă gleznelor care-i ieşeau de sub fustă şi păreau cuprinse de un freamăt uşor, ca grînele mîngîiate de vînt.

— *Maman? Mamaaan!* a strigat, dar doamna Eunice, care a intrat în cele din urmă în birou după ce a fost strigată în mod repetat, nu părea să împărtăşească entuziasmul fiului. Nu ca fiinţă gînditoare, ci ca posibilă *soacră*, a examinat-o pe musafiră cu neîncredere, adresîndu-i cu mojicie cîteva întrebări de circumstanţă. Subiectul *plantaţii* a părut să o îmblînzească, dar şi ea s-a mulţumit cu acel generic *flatus*. S-a arătat mai interesată să capete informaţii despre domnul Hawley, căruia Roşcata, tot instruită de sora Allison, i-a zis „colonelul“. Colonelul ăsta acumulase o mare avere în India, dar, din cauza morţii singurului său fiu, fusese nevoit să se mute în Africa ca să supravegheze personal plantaţiile, numai că după un an, din pricina febrei galbene, se trezise văduv; atunci… Dar restul imaginează-ţi-l singur, cititor autonom, cu condiţia să ajungi la aceeaşi concluzie la care a ajuns doamna Brogan: fata aceea era o *comoară*, partida potrivită pentru fiul ei, Patrick, şi, cine ştie, poate colonelul va închide cercul (chiar dacă mai precis ar fi vorba de un pătrat) trecînd de la rolul de cuscru la cel de soţ, el şi toate plantaţiile lui, cu toţi negrii ăia care să muncească pentru ei, într-un belşug de… de ce, banane, curmale, nuci de cocos, şi mai ce naiba?

Ash to ash

McLynn umbla nervos pe punte în sus şi-n jos. Tocmai fusese obligat să ia o decizie, una deloc uşoară. În lipsa unei închisori şi dată fiind necesitatea de a nu reduce şi mai mult echipajul după moartea lui Syd, Miller va continua să muncească şi să doarmă sub prova pînă la Ponta Delgada, în insula São Miguel, unde Rebecca va face prima escală. Acolo Miller va fi însoţit la postul de poliţie ca să fie judecat de un *tribunal maritim*, termen cu care este desemnată o curte supranaţională abilitată să aplice codul mării. Căpitanul şi membrii echipajului îşi vor depune mărturiile, comisarul de bord va urca pe vas ca să examineze scena crimei şi să identifice elemente utile pentru anchetă, după care soarta acuzatului nu va mai fi treaba lui McLynn, a cărui singură grijă, pe lîngă operaţiunile de descărcare şi încărcare, va deveni angajarea a doi oameni noi.

Bineînţeles, printre marinarii din toată lumea, zvonurile aleargă şi, îmbogăţindu-se cu exagerări şi anecdote mirobolante, devin, în scurt timp, legende. Fiecare marinar are propriile lui superstiţii şi propriile lui simpatii şi antipatii, aşa încît fiecare îşi conturează în mod ideal propria geografie juridică, pe baza căreia a fi judecat în anumite porturi înseamnă moarte sigură, iar a fi judecat în altă parte echivalează cu o plimbare. Acum, în ciuda faptului că bunul simţ spune că sînt mai multe şanse să primeşti o condamnare severă acolo unde sentimentul justiţiei şi al datoriei este mai puternic, adică în ţări protestante ca Anglia sau Olanda sau Suedia, se întîmplă ca Miller să nutrească o aversiune specială pentru spanioli şi portughezi care, după cum se ştie, se urăsc din inimă, dar în ochii un britanic pot apărea ca două varietăţi ale aceluiaşi tip uman. Miller, deci, pretindea să fie judecat în Anglia, lucru pe care McLynn nu era dispus să i-l acorde: crima cu care se pătase era prea gravă, fără să mai pună la socoteală faptul că prietenilor lui Syd (adică, din cîte se părea, lui

Simon şi lui Ram-Singa) nu le-ar fi plăcut; în plus, cunoscîndu-l pe Miller, într-un port englezesc cu siguranţă ar fi încercat să fugă, situaţie exclusă în insula São Miguel, care, deşi era cea mai mare dintre insulele Azore, tot o insuliţă rămînea.

— Toată lumea pe punte!

Ordinul lui McLynn sosea după un lung du-te-vino şi o lungă meditaţie. Leroy s-a grăbit să-l transmită oamenilor de la manevre şi de sub covertă; imediat, cu singura excepţie a lui McLane, aflat la timonă, întregul echipaj, inclusiv Miller, era înşirat în faţa căpitanului care, aşa cum se obişnuieşte în asemenea cazuri, urcase pe punte.

— Cine a vărsat sîngele fratelui, a spus cu expresia unui predicator care citează din Biblie, va trebui să răspundă dinaintea conştiinţei sale, a Domnului şi a oamenilor. Tu, a continuat uitîndu-se şi arătînd spre Miller, vei sta în mijlocul nostru ca lupul printre oi, dar nu-ţi vei înfige colţii în ele şi nimeni nu va ridica mîna asupra ta. Călătoria ta se va încheia la São Miguel, unde se va face dreptate. Între timp, te încredinţez tovarăşilor tăi, în special ţie, Amos, care, datorită autorităţii tale asupra oamenilor, vei fi considerat responsabil de orice dezordine. M-am făcut bine înţeles?

Amos a dat din cap, întunecat la chip. Miller afişa un zîmbet ironic, ţinîndu-şi încheieturile ca şi cum ar fi fost înlănţuit.

— Şi acum, să aducem un ultim salut tovarăşului nostru, Syd Pepper, în etate de 45 de ani, din Glasgow, simplu marinar.

Spunînd acestea, a coborît de pe punte şi i-a condus pe oameni la pupa, unde era întins pe jos un sac din pînză înnodat la capăt. La un semn al căpitanului, Ram-Singa şi Simon l-au apucat şi l-au ţinut ridicat peste parapetul din dreapta.

— Ţărînă din ţărînă, omul mării în mare, a spus McLynn, după care sacul a fost aruncat peste bord. Cineva s-a aplecat să privească; altul, ca Roderick, care-l ţinea de mînă pe Pip, s-a mulţumit să audă bufnitura în apă.

Apoi totul a fost la fel ca înainte: căpitanul a dispărut în cabina lui, Basoski a coborît în cambuză şi oamenii s-au împrăştiat în sus pe grijele sau s-au dus sub prova. Cînd s-a despărţit de Roderick, Pip ar fi vrut să spună ceva, dar scena la care asistaseră fusese în sine atît de *elocventă*, că s-a îndepărtat în tăcere. Roderick l-a privit întrebîndu-se care dintre el şi Jack era mai bătrîn; apoi s-a îndreptat legănîndu-se spre cambuză, unde îl aştepta un ceaun de *porridge* de amestecat.

Comoara din insulă

După trei zile, odată ce i-a trecut criza, cînd Probo şi-a luat rămas-bun de la Jack, sufletul lui era ca al leului căruia Androcles i-a scos ghimpele. De aceea, înainte să plece, i-a dat o punguţă plină cu monede. În tot timpul acela, Jack nu scosese practic nici un cuvînt: cum a intrat, bărbatul i se prăbuşise în braţe, căzînd imediat în ceea ce părea *o agonie*, dar, dacă mi-e îngăduit un joc facil de cuvinte, o agonie agonistică, într-atît bărbatul acela se zbătea şi se zvîrcolea şi scrîşnea din dinţi ca şi cum s-ar fi luptat cu un duşman invizibil. După şase ore de chin, a picat într-un soi de catalepsie, marcată însă de o răsuflare zgomotoasă ca o foale şi întreruptă, la răstimpuri, de gemete foarte profunde. Neştiind ce să facă, Jack i-a umezit de mai multe ori buzele şi i-a pus o cîrpă umedă pe fruntea care-i ardea de parcă avea malarie; şi în momentul cînd bărbatul şi-a revenit, mai întîi pentru cîteva minute şi apoi pentru perioade tot mai lungi, a stat şi l-a vegheat în tăcere, în vreme ce acela, cu ochii holbaţi, nu părea nici măcar că-l vede. Abia în cea de-a doua zi bărbatul a părut în stare să-şi stăpînească propria suferinţă; oricum, atît el, cît şi Jack au rămas tăcuţi, unul din fire, celălalt de teamă. Şi acum, în zorii celei ce-a treia zile,

necunoscutul îi oferea nişte monede. Jack a înţeles că va pleca fără să spună nimic, aşa că şi-a adunat tot curajul de care era în stare şi a vorbit.

— Copilul, cel pe care l-au luat, ştiţi ceva despre asta?

— A fugit, a răspuns o voce atît de scăzută, că Jack n-a fost sigur că a înţeles.

— E teafăr?

— Nu ştiu, a şoptit Probo.

— Pot… pot să vă cer o favoare?

— Vă sînt dator, aşa că spuneţi.

— Dacă daţi de un individ pe care-l cheamă căpitanul William Bones, puteţi să-l întrebaţi de copil?

Probo a emis ceea ce, dacă ar fi avut corp sonor, ar fi fost un rîset şi a clătinat din cap.

— Căpitanul Billy Bones, a murmurat, e un personaj din *Comoara din insulă* şi n-a sfîrşit-o bine… Cred că şi-au bătut joc de dumneata, bătrîne; oricum, dacă dau peste cineva atît de tîmpit să se numească aşa, o să-l întreb de *flăcău*. După ce a rostit aceste cuvinte mîngîietoare, a păşit peste prag şi a dispărut, în timp ce pescăruşii se ridicau de pe stînci ca să înceapă vînătoarea.

Ce-o fi aia comoara din insulă? s-a întrebat Jack nebănuind că însuşi numele lui, Jack, care-i fusese dat de Roderick fiindcă era mai aventuros decît Tom, aparţinea celui mai faimos pirat din toate timpurile, Flint, şi avea, deci, de-a face în mod obiectiv cu un roman pe care Roderick nu-l citise, dar care, exprimînd sensul romanesc al vieţii *pe mare*, era în lucruri şi în destinul lor, destinul bătrînului marinar fără două degete şi al orfanului – al musului – Roderick Duddle.

Semel abbas

Ca să *ia măsurile*, Jones se studia pe el însuşi. Cînd se întîlnise cu Peabody, văzuse că dimensiunile lor erau foarte asemănătoare, pornind de la burta vizibil proeminentă; aşadar, acum trebuia doar să găsească pe cineva care să aibă statura lui. I-a trecut mental în revistă pe muşteriii de la Gîsca Roşie, eliminîndu-i unul după altul: unul era prea scund, altul prea slab, ăsta avea prea multe tatuaje, celălalt era mulatru. Singurul care s-ar fi putut potrivi, un căruţaş pe nume Nat, se arăta rar, şi chiar şi în acele puţine dăţi venea însoţit. Aşadar, trebuia să pornească la vînătoare, perspectivă care nu-l atrăgea: trecuseră prea mulţi ani de cînd fusese tîlhar la drumul mare şi, pe de o parte, vîrsta, pe de alta, munca liniştită la Gîsca Roşie îl leneviseră. Lupu-şi schimbă părul, dar năravul ba, spunea totuşi maxima, nu foarte diferită de cealaltă pe care, personal, o prefer şi potrivit căreia *semel abbas, semper abbas*[10]; cert este că, după primele şovăieli, Jones şi-a găsit repede vechea hotărîre. Înarmîndu-se cu un şiş şi o spangă, ascunse cum se cuvine sub haină, a înhămat calul la cabrioletă şi a plecat în mare viteză, adulmecînd aerul ca un cîine de vînătoare. În acest moment, soarta victimei lui e deja pecetluită, chiar dacă Jones nu ştie încă încotro se va îndrepta; apoi, pe măsură ce la fiecare răscruce va alege *după cum îi va veni cheful* dacă s-o ia la dreapta sau s-o ia la stînga, această soartă se va desluşi, mai întîi neclară, apoi tot mai limpede şi mai aproape, atît de aproape, încît să nu mai fie viitorul posibil, ci prezentul indiscutabil, sigur şi inevitabil.

Leary, rîuleţul sinuos care dă numele aşezării Castle-o'-Leary, are suficient debit şi constanţă ca să furnizeze energia hidraulică necesară morilor, filaturilor sau joagărelor. Şi tocmai într-acolo unde aceste activităţi erau mai numeroase se îndrepta cabrioleta lui Jones, pe un drum care, coborînd de la nord la sud, tăia cursul lui Gleren pentru a se bifurca

aproape imediat: la stînga spre Castle-o'-Leary (şi apoi spre Fenham, sau, continuînd spre sud, spre Blackstone), la dreapta pentru ultima porţiune a rîului, cel care curge de la aşezare la coastă, vărsîndu-se la vreo opt kilometri mai spre sud de Glerenmouth. Nici urmă de oraş pe-acolo, nici de vreun local public, numai oameni la muncă, o groază de oameni la muncă buni de înşfăcat pe la spate, amărîţi a căror dispariţie n-ar fi făcut mare vîlvă.

— Hoo, a spus coborînd din cabrioletă. A cercetat cîmpia care cobora lin pînă la mare: în afară de cîteva căsuţe izolate, puţinele clădiri erau dispuse toate de-a lungul cursului rîului, unele pe malul drept, altele pe malul stîng; podeţe şubrede din lemn uneau cele două maluri la fiecare kilometru. Cu excepţia cîtorva şlepuri care alunecau în sus şi-n jos de-a lungul unui traseu limitat, nu existau alte ambarcaţiuni: de la Castle-o'-Leary pînă la mare, de fapt, erau trei puncte în care rîul intra literalmente sub un joagăr sau o filatură, unde îl aşteptau roţi viguroase.

Urcîndu-se la loc în cabrioletă, Jones şi-a pus o fîşie de pînză peste un ochi şi şi-a îndesat o pălărie ponosită pînă deasupra sprîncenelor: vreunul din oamenii ăia se putea să fi trecut pe la Gîsca Roşie şi să-l recunoască, de aceea era mai bine să fie prudent. A mînat încet pînă la rîu, apoi a mers o bună bucată de-a lungul malului drept. După ce a trecut de primele stabilimente, şi cele mai mari, a ajuns la un loc în care rîul se îngusta şi clădirile se răreau; în special una rămînea mai izolată, o şandrama ciudată cu două niveluri, semănînd cu un turn de observaţie. Aşa cum şi-a dat seama Jones după miros, era vorba de o vopsitorie: hainele erau cufundate într-un bazin care comunica cu rîul, apoi răsucite şi stoarse de o presă şi, în fine, duse la etaj pentru uscare.

Ascunzînd cabrioleta printre copacii pădurii care se întindea pînă la drum, Jones şi-a luat ocheanul şi s-a ghemuit ca să pîndească. Din cîte a văzut, erau doar două persoane la muncă, un bărbat şi o femeie; iar bărbatul, chiar dacă îi lipseau cel puţin vreo zece kilograme, putea să

corespundă celui pe care-l căuta el. Cîţiva cîrnaţi băgaţi pe gît şi e perfect, s-a gîndit Jones, neştiind cît poate fi de dificil să îndeşi mîncare pe gît şi apoi în stomacul unui mort.

Cînd femeia, cărînd un coş, s-a dus la etaj, Jones a ţîşnit afară din pădure, acoperind cu paşi mari distanţa care-l despărţea de vopsitorie. Bărbatul stătea aplecat deasupra bazinului în care învîrtea nişte rufe folosindu-se de un băţ lung. Apa din bazin şi marginile acestuia, rufele, mîinile şi încălţările bărbatului – totul era colorat în albastru. Jones s-a apropiat pe la spate şi, învingîndu-şi tentaţia infantilă de a-l băga cu capul în bazin, i-a pus o mînă la gură trăgîndu-i capul spre spate, în timp ce cu cealaltă mînă îi tăia beregata. Un şuvoi roşu a ţîşnit în albastrul care nu i-a păstrat urma; apoi, săltîndu-l în spate ca pe un sac de făină, Jones s-a întors în grabă la cabrioletă.

După ce l-a lăsat jos şi l-a acoperit cu o muşama groasă, Jones a verificat să vadă dacă era murdar de sînge, şi-a curăţat mîna şi spanga cu o batistă, şi-a scos fîşia de pînză de la ochi şi a întors calul.

Pe drumul de înapoiere, mintea lui era scindată între două gînduri, la fel de frumoase. Primul era că nu se schimbase deloc cu vîrsta, într-atît fusese de rapid şi de eficient, întocmai ca în vremurile bune; al doilea era că sora Allison va fi bucuroasă, cu tot inefabilul pe care-l presupunea asta.

La plimbare prin Fenham

Ce cameră îi putea fi dată lui miss Hawley dacă nu cea ocupată deja de Roderick? Astfel, cît ai bate din palme, Roşcata se instalase la Pemberton House, aşa cum îşi dorea Maica Stareţă. La Fayette nu avea ochi decît pentru ea: cobora în grădină şi tăia toate florile pe care le vedea

(mai ales trandafiri sălbăticiţi şi hortensii jumulite) pentru a i le dărui; bătea tot timpul la uşa ei ca s-o întrebe dacă avea nevoie de ceva; lua cu pumnul din monedele lui Peabody ca să-i poruncească lui Betty să cumpere fazani şi claponi pe care Rachel îi gătea clătinînd din cap dinaintea unei asemenea risipe şi se ducea personal în prăvălia domnului Cheevar ca să aleagă vinuri din regiunea Rinului şi *petites bouteilles* de lichior. Sufletul doamnei Brogan era sfîşiat: *în interior* nu avea încredere şi fremăta de nervi; *la suprafaţă* accepta totul binevoitoare ca o consolare pentru căsătoria ei cu un bărbat considerat drept cea mai bună partidă din întreaga Indie şi din întreaga Africă. În orice caz, era un lucru despre care trebuia să-i vorbească fiului ei.

— Nu crezi că e nepotrivit să găzduieşti o domnişoară sub acoperişul tău? i-a spus în bibliotecă, unde Patrick alegea cîteva cărţi frumos legate ca să o impresioneze pe miss Hawley.

— Dar *pourquoi*? Nu mai sîntem în Eivul Meidiu, *maman*, nu mai fi şi tu aşa de învechită!

— Dacă ar fi în vizită, e în regulă; dar dacă pe urmă rămîne aici? Dacă se căsătoreşte cu tine, vreau să zic, ce va spune lumea?

— *Honni soit qui mal y peense*, a răspuns Patrick, de data asta fără să mai franţuzească aiurea. Şi apoi, sîntem familia Pembeerton, nu? Şi putem face ce vrem… Nu e drăguţă, *maman*? O minuune, un adevărat *bijou*, adică ştii ce-ţi spuun? Că astăzi o duc în oraş ca să-i dăruiesc un ineel, în ciuda popoorului.

Te vei întreba de ce îngădui relatarea acestei conversaţii, cititorul meu intolerant şi sobru. Răspunsul, ca de multe alte ori, stă în recunoaşterea principiului deja citat, cunoscut sub numele de *eterogeneză a scopurilor* şi care, dintr-un impuls de vanitate, va obţine, din tată-n fiu, un al *n*-lea fapt sîngeros.

În după-amiaza aceea, deci, pretinsul lord Pemberton şi pretinsa miss Hawley au coborît din cabrioletă ca să-şi continue pe jos plimbarea prin

centrul Fenhamului. După ce au privit vitrinele cîtorva magazine, aşteptînd să plaseze propriul *coup de théâtre* în cea mai scumpă giuvaiergerie a oraşului, La Fayette şi-a condus doamna în piaţa principală înnebunit să se facă văzut şi invidiat de cît mai multe persoane posibil. Printre acestea, uneia nu i-a venit să-şi creadă ochilor.

În acel *baedeker* specific şi prea puţin lămuritor alcătuit din harta hanurilor şi localurilor, cititorul meu mobil a întîlnit deja Gîsca Roşie, Unicornul din Cork, Scroafa Albă din Glerenmouth, Călătorul Vesel din Dury, Racul Beat din Leymoore şi Vestea cea Bună din Fenham. Patronul de la ultimul, după cum cititorul îşi aminteşte probabil, era domnul Leach de ale cărui servicii profitase sora Allison cînd l-a trimis la Gîsca Roşie ca să trateze cu Roşcata şi să smulgă cît mai multe secrete cu putinţă în legătură cu Jones. Din acea misiune, Rupert Leach îşi amintea de frumuseţea irezistibilă a Roşcatei, bineînţeles, şi de picantele indiscreţii (*înflorite* ulterior de el însuşi) legate de distracţiile sexuale ale lui Jones. Femeia aceea îi plăcuse atît de mult, că, în ciuda tarifului dublu, s-ar fi întors deja la Gîsca Roşie pe propria cheltuială dacă n-ar fi fost convins – potrivit cuvintelor sorei Allison comunicate de el însuşi celei în cauză – că va fi primită la mănăstire în schimbul colaborării ei.

Cititorul îşi poate imagina aşadar stupoarea lui Leach cînd a văzut-o pe Roşcată îmbrăcată ca o adevărată doamnă la braţ cu un individ care, oricît de ridicol arăta în costumul lui elegant verde-mazăre cu cămaşă cu jabou şi mîneci de dantelă albă, demonstra, fără îndoială, că are bani, şi nu puţini. Şi să ştie că o mare doamnă, cu tot aerul ei de logodnică ce a făcut o partidă bună, a fost pînă cu puţine zile în urmă o prostituată, nu e numai o premisă a şantajului, ci, prin facultatea mitopoetică a minţii umane, e deja şantajul, adică bogăţia.

Privirea scorpionului

Astfel, Roderick îl văzuse în acţiune pe unul dintre cei trei scorpioni. Va fi spînzurat în mijlocul Oceanului Atlantic, a prorocit Pip, adăugînd că acela era sfîrşitul potrivit pentru un asemenea renegat.

— Ştii ce înseamnă bun de spînzurătoare, Rod? Că ai întotdeauna un laţ în jurul gîtului şi că, mai devreme sau mai tîrziu, nodul acela se va strînge.

— Dar Amos ce-o să facă? a întrebat Roderick pentru care ideea că un nelegiuit era încredinţat altui nelegiuit nu-l făcea prea încrezător.

— Nimic, ce vrei să facă? Cu McLynn nu se glumeşte; şi-ţi mai spun ceva: nu-l subestima pe Leroy; cînd îl vezi, nu dai doi bani pe el, dar îţi garantez că, atunci cînd trebuie, puiul ăla de lele ştie să se facă respectat.

— Ce înseamnă lele?

— Ah, înseamnă o curvă, ai văzut vreodată o curvă?

Roderick s-a simţit stînjenit pentru Pip, pentru că, dacă ar fi fost în pielea lui şi ştiind ce urma să-i spună, şi el s-ar fi simţit stînjenit.

— Mama mea era.

— Oh, micuţule, n-ai idee cît de rău îmi pare! Că am vorbit aşa, vreau să spun… O să mă ierţi?

— Sigur, Pip, n-aveai de unde să ştii.

— Şi unde-i acum?

— A murit.

— Trebuia să-mi închipui cînd te-am văzut pe dig, înfrigurat ca un motănel plouat… Dar acum ai altă mamă!

Roderick l-a privit derutat.

— Păi, Rebecca, nu?

— E portretul ei ăla cu marile… uf, ţîţele alea mari, de sub bompres?

— Hm… poate, ştii că nu mă gîndisem niciodată… Însă şi navele cu nume de bărbat au o polenă femeie, a, nu, ceva nu merge…

În momentul acela a sosit Jordan.

— O treabă pentru tine, tataie! a spus cu un rînjet din alea de-ale lui. Amos a zis că trebuie să cîrpeşti o velă.

Pip a pornit docil spre prova în timp ce Roderick încerca să se adăpostească în cambuză.

— Stai pe loc! i-a ordonat Jordan barîndu-i calea. Unde crezi că te duci?

— La Basoski, eu…

— Polonez ***! (să nu regreţi, cititor educat, omisiunea cuvîntului folosit de Jordan). Nu vezi că trebuie să termini de curăţat puntea?

— Dar e curată, am frecat-o pînă acum! a protestat Roderick.

— Asta numeşti tu curată? a spus celălalt scuipînd pe scînduri.

Roderick n-a avut tăria să nu privească spre pupa.

— Încearcă numai, a şuierat Jordan, şi o să vezi cum sfîrşesc spionii!

Roderick a luat peria şi o cîrpă şi a curăţat scuipatul.

— Nu aşa, cu şmirghelul! a urlat Jordan.

În clipa aceea, precedat de umbra sa, s-a apropiat cineva. Cu toate astea, ridicînd privirea, Roderick l-a văzut pe unul dintre ultimii marinari pe care şi-ar fi dorit să-i vadă.

— Nu ţi se pare că am avut deja destule necazuri? a spus Frank. Era prima dată cînd Roderick îi auzea vocea.

— Uf, nu făceam decît să-l învăţ bunele maniere pe nesuferitul ăsta, Frank.

Apoi a fost de-ajuns un semn al bărbatului pentru ca Jordan s-o şteargă rapid. Roderick ar fi vrut să se uite în altă parte, dar nu se putea abţine să nu privească ţintă în ochiul de sticlă, de un albăstrui opac, asta şi pentru că, într-un chip de neînţeles, i se părea mult mai expresiv decît celălalt. Expresia aceea trecea prin el ca şi cum nu-l vedea şi era

îndreptată spre un punct mai îndepărtat aflat în spatele lui; Roderick s-a simţit într-o asemenea măsură de invizibil, încît s-a întors să vadă şi el, dar dinaintea lui se întindea doar suprafaţa argintie a mării; cînd s-a întors iarăşi, pe punte nu mai era nimeni.

Om mort, pescăruş mort

Corpul vopsitorului, dezbrăcat cum se cuvine, zăcea nu departe de locul în care fusese îngropat Berry. De teamă să nu dea iama cîinii vagabonzi şi pescăruşii, Jones l-a acoperit cu pietre şi scînduri în aşa fel încît ploaia şi aerul să-l poată *prelucra*. În ce priveşte faţa, o lucrase el deja cu măciuca: sora Allison îl dorea de nerecunoscut? Ei bine, chiar voia să vadă cine ar fi fost în stare să-l recunoască… Întîmplător, fusese nevoit să-i distrugă şi mîinile, impregnate de culoare cum erau, aşa încît, la finalul tratamentului, părea mai degrabă o sperietoare decît un om. Mîinile şi altceva, *si licet*… Pentru că, odată dezbrăcat, s-a dovedit că e circumcis, jidanul! Jones avea îndoieli că şi Peabody ar putea fi, aşa că, pac!, o tăietură pe cinste şi gata a fost primul lui gînd; apoi şi-a spus că sora Allison nu va fi încîntată, pentru că detaliul acela ar fi conferit un caracter pasional crimei, lucru puţin credibil cînd venea vorba de o fiinţă lipsită de vigoare ca administratorul; în cele din urmă, ca un omagiu involuntar adus vechiului său tovarăş, a luat un borcan de saramură în care a introdus membrul, bazîndu-se pe capacitatea de macerare a lichidului. Şi acesta a fost sfîrşitul lui Eli Bloomberg, boiangiu şi om cinstit, care a lăsat pe acest pămînt o soţie şi doi copilaşi.

După două zile, Jones s-a întors să verifice starea cadavrului. După ce a dat la o parte cîteva scînduri, l-a izbit un damf discret; perfect, perfect.

Tocmai punea la loc scîndurile cînd s-a simţit observat, potrivit zicalei conform căreia diavolul are un ochi şi la ceafă; s-a întors şi, la vreo zece metri, l-a văzut pe Michael care se uita fix la el.

— Ce faci aici?! a urlat la el, dar băiatul a rămas nemişcat. N-ai voie aici, ai înţeles?! Aici îngrop resturile de la porc, ăsta nu e un loc pentru copii, nu simţi cum pute? Ia ascultă, Roderick sau cum-dracu'-te-cheamă, a adăugat apropiindu-se de el, n-ai nimic de făcut în bucătărie?

Michael a făcut semn din cap că nu.

— Ştii, cînd era aici, Roderick se juca mereu cu oasele pescăruşilor, de ce nu faci şi tu la fel? La urma urmei, sînteţi acelaşi copil, haaa! a răcnit înveselit de propria soluţie. E o distracţie pentru proşti, dar funcţionează, prietenul tău petrecea după-amiezi întregi făcînd forme cu oasele alea, cînd nu trebuia să muncească, se înţelege, acum, de exemplu, ai putea să încerci, ce zici?

Michael l-a privit cu un amestesc de teamă şi de speranţă. Ce îi propunea omul ăla?

— Însă mai întîi trebuie să faci rost de oase, da, aşa trebuie, ah, Roderick era fenomenal la asta, cum nu lăsa el cu ochişorii ăia să-i scape un oscior în iarbă, avea mereu o rezervă, mereu avea…

Dar Jones nu vedea oscioare, drept care, pentru că nu suporta să facă o figură proastă în faţa cuiva *inferior*, a început să se enerveze.

— Pescăruşi nenorociţi, cum de nu crăpaţi odată? înjura el, pînă cînd a ajuns cu căutatul lîngă stînci, la parapeţii din lemn. Şi acolo, pe o piatră pătată toată cu găinaţ, a găsit un pescăruş mort, cu penele fluturîndu-i în vînt.

— Uite-aici, un schelet întreg! Ai cu ce să te joci, băftosul meu scump!

Ţinîndu-l de picioare, hîţîna pasărea în faţa lui Michael, încremenit de groază. Răsturnat aşa cu capul în jos, pescăruşului îi atîrnau aripile în jos, atît de lungi, că atingeau pămîntul.

— E mare, ă? Nici n-ai zice cînd îl vezi pe cer, dar e mare, pe ce-am mai sfînt!

Michael s-a uitat fix la el cu un aer interogativ, încercînd să nu privească spre pescăruş.

— Ei bine, ce e cu faţa asta lungă? Acum e al tău! i-a spus aruncîndu-i pescăruşul în faţă.

După ce a plecat Jones, Michael a rămas în faţa cadavrului, neliniştit la gîndul că trebuie să-l atingă. Şi totuşi domnul Jones fusese clar: trebuia să-i ia toate oasele pentru ca apoi *să facă forme*, expresie care nu-i spunea mult. Astfel, ceea ce pentru Roderick fusese o consolare lui Michael i-a apărut ca angoasă şi ca oroare, să desprindă oasele din carne, să se mînjească tot cu sînge, putreziciune şi ceva greţos, în timp ce deasupra capului său, atraşi de miros şi de licărirea viscerelor, pescăruşii, tot mai numeroşi, se rotesc în zbor şi ţipă.

Cum se face cu scrumbiile

Şantajul înseamnă bogăţie, se spune; dar poate însemna şi moarte. Lui Leach nu i-a trebuit mult timp, urmărind perechea aceea, să descopere unde locuiau cei doi. Era cu putinţă să fie deja căsătoriţi? Cu atît mai bine pentru el, cu atît mai bine, cu cît reputaţia se cere mai straşnic apărată, cu atît vor fi dispuşi să plătească mai mult. A doua zi, Betty i-a înmînat lui miss Hawley mesajul pe care un necunoscut îl lăsase pentru ea; dar miss Hawley, fiica colonelului, fata aceea încîntătoare care călătorea prin bătrîna Europă cu scopul de a-şi îmbogăţi cultura generală, nu ştia să citească, drept pentru care, invocînd o scuză ca să lipsească, a alergat la mănăstire, unde a pus bucata de hîrtie în mîinile sorei Allison.

ştiu cine eşti drăguţă eşti roşcata curvă astaeşti şi nu altceva
am fost cutine lagîsca roşie şi neam distrat
dacă nu vrei să vorbeşte trebuie sămi dai 5 000 guineee adule la vestea cea bună repede că vorbesc

semnat leach

Sora Allison şi-a ridicat ochii spre cer: de data asta nu era vorba de malfrodite, dar era oricum o pacoste, lăsînd la o parte faptul că simţul ei estetic era vexat de greşelile gramaticale, semn al unui *lucru de începător* care făcea din aceşti petiţionari ceva hibrid şi impur: nici culţi şi învăţaţi ca sublimul Leibniz, nici candizi în neprihănirea lor preadamică precum adevăraţii sălbatici; la asta, dacă ar fi putut, ar fi redus umanitatea, la o elită de genii într-o multitudine de suflete simple ca ale animăluţelor.

Fără îndoială că printre *genii* sora Allison ar fi inclus o fiinţă extraordinară precum ea însăşi şi o altă fiinţă la fel de extraordinară precum Probo; care – pură întîmplare sau semn al destinului –, chiar în seara precedentă sosise nevăzut la mănăstire, unde, graţie unei intrări secrete, ajunsese în faţa Maicii Stareţe, grăbit să primească instrucţiuni pentru a-şi duce la capăt propria îndatorire. Pe Maica Stareţă, însă, în punctul în care ajunseseră lucrurile, n-o mai interesa să pună mîna pe Roderick, sau pe medalion, sau pe Saramură. Eventual ar fi vrut să afle cine îl eliminase pe Moriarty, dar cînd Probo i-a povestit cum se petrecuseră faptele, intriga s-a încurcat şi mai mult.

— Moriarty era Wallace, Peabody a mărturisit, o înştiinţase Probo, şi atît îi era suficient Maicii Stareţe pentru a ajunge la concluzia că cei doi se aliaseră împotriva ei: greşeală din care decurgea ca un corolar o întreagă serie de alte greşeli. Dar trebuia aranjat La Fayette, de care, cum îi pregătise deja o frumuseţe de farsă, l-a somat însă pe Probo să nu se atingă. Acesta din urmă părea umilit de lipsa de ocazii pentru a-şi

răscumpăra neîndeplinirea obligaţiilor; dar cum avea în cartea lui neagră o amplă serie de cazuri de dus la bun sfîrşit, s-a resemnat.

Se poate imagina, deci, mulţumirea amîndurora cînd, în dimineaţa următoare, sora Allison i-a înmînat Maicii Stareţe biletul, iar aceasta, imediat, a vorbit cu Probo, găzduit într-o chilie secretă. Cu sau fără Havelock, de data asta trebuia făcut şi s-a făcut. Mai e nevoie să pomenesc de întrevederea fixată de miss Hawley cu domnul Leach, mai e nevoie să atrag atenţia asupra *disappointment*-ului încercat de patronul de la Vestea cea Bună, mai e nevoie să menţionez că ultimele cuvinte auzite de el în viaţă au fost rostite pe întuneric de o voce foarte scăzută? Dar, ca să nu nedreptăţesc pe nimeni, aşa cum am descris sumar tehnica prin care Jones l-a omorît pe bietul Bloomberg, la fel de sumar voi semnala modul în care Rupert Leach a fost eliminat din această lume: despicat în două de la vintre la stern, cum se face cu scrumbiile.

Furtuna

De cîteva zile, în depărtare, se vedeau pe mare nişte punctişoare negre, puţin sub linia orizontului. Erau vînătorii de balene din Azore, l-a lămurit Pip, semn că se apropiau de destinaţie. Şi, într-o seară, la apus, un moţ alb: jetul de apă al unui caşalot! A fost prima întîlnire emoţionantă a lui Roderick cu acei leviatani ai oceanului, chiar dacă a durat doar o clipă. S-a întrebat dacă Jack văzuse vreodată unul de aproape, el care se ducea la pescuit de merluciu şi sardine; dar poate că a fost o vreme în care şi el fusese tînăr, cine ştie de ce nu vorbiseră niciodată despre asta… Şi-a făgăduit să o facă dacă îl va reîntîlni; dar, la amintirea căsuţei lui

devastate, i s-a strîns inima. Şi dacă ţi se strînge şi ţie, cititorul meu sensibil, pregăteşte-te pentru ce urmează.

Deja în timpul nopţii Roderick a înţeles că ceva era diferit: în loc să sforăie, Basoski se scula încontinuu din pat ca să trebăluiască în cambuză; din cîte se părea, să asigure sacii şi lăzile. Şi marea, între două vuiete ale valurilor izbindu-se de coca navei, părea mai tăcută, ca şi cum şi-ar fi reţinut energia ei cumplită; cît despre vînt, şi acesta mai puţin zgomotos ca de obicei, sufla cu o regularitate stranie, scoţînd un şuierat continuu ca al unui cazan cu aburi. Apoi, dimineaţa, întregul echipaj părea cuprins de frenezie, cu atîta zor munceau oamenii, cocoţaţi pe crucete şi pe vergi. Deja pe timpul nopţii vela principală şi brigantina fuseseră coborîte; acum, într-o clipită, toate celelalte vele au fost coborîte sau, în cazul focului, legate, şi n-au trecut zece minute, că fiecare strai, fiecare randă, fiecare inel şi fiecare manevră curentă au fost asigurate; chiar şi aşa, oricum, scripeţii şi cavilele se loveau unele de altele ca nucile de cocos.

McLynn nu se zărea nicăieri şi doar Leroy se învîrtea nervos dînd dispoziţii în stînga şi-n dreapta. Toţi, inclusiv cei mai certăreţi şi mai trîntori, păreau conştienţi de însemnătatea momentului.

— Ai face bine să mergi în cambuză şi să rămîi acolo, i-a spus Pip.

— Dar vreau *să văd*, a protestat Roderick, care se adaptase instinctiv la acea formă de deochi potrivit căreia, cînd o furtună e iminentă, nimeni nu trebuia să-i spună pe nume.

— Îţi va pieri cheful numai *auzind-o*, crede-mă băiete.

— Dar eu…

— E urîtă, ascultă ce-ţi spun, foarte urîtă.

— De unde ştii asta? a întrebat Roderick zgîndărind pornirea didactică a bătrînului marinar şi cîştigînd astfel încă puţin timp.

— De unde? Păi, uite-acolo.

Roderick a privit în direcţia indicată şi a văzut marea, agitată ca întotdeauna. Dar n-o văzuse niciodată de culoarea aceea: era *violetă*.

Deasupra, cerul părea că se lăsase în jos pe neaşteptate, fiindcă, în afara unei fîşii, era întunecat tot, de culoarea ardeziei. Din acea masă ameninţătoare, în depărtare, porneau fulgere subţiri al căror tunet era acoperit permanent de suflarea vîntului. Apoi valurile au început să lovească prova Rebeccăi cu mai mare violenţă, împroşcînd apă peste bord. La timonă, Alan îl ajuta pe McLane să ţină prova contra vîntului pentru a evita ca nava să primească valurile din lateral. La fiecare cabrare, prova se lăsa în jos cu o bufnitură asurzitoare, făcînd să salte deasupra şi sub punte chiar şi lăzile şi butoaiele asigurate mai strîns.

La un semn al secundului, Amos s-a dus la baza catargului principal, de care s-a legat trecîndu-şi de mai multe ori o funie în jurul lui şi fixînd-o apoi de o cavilă; acelaşi lucru l-a făcut Kirk la catargul dinspre pupa. Roderick n-a înţeles sensul acelei operaţiuni, dar a observat că amîndoi oamenii aveau un topor şi un ferăstrău mic atîrnate la centură. O clipă mai tîrziu, precedat de strălucirea unui fulger, a apărut McLynn înfăşurat într-un impermeabil galben.

— Vine! a urlat şi o clipă mai tîrziu, după ce Pip îl aruncase prin tambuchiul de la pupa, Roderick a simţit că se dezlănţuie infernul.

Scîrţîitul bordajului, pe care Roderick începuse să-l audă cînd Rebecca era încă în port, a crescut rapid pînă cînd a devenit un pîrîit, ca şi cum fiecare bucată de lemn în parte, deasupra şi dedesubtul nivelului apei, ar fi încercat să se desprindă de celelalte; în acelaşi timp, totul a început să se încline şi să se legene, de parcă lumea îşi pierduse coordonatele carteziene. Şi oricît se străduiau din răsputeri cei doi cîrmaci să ţină timona ca să facă vasul să vină în vînt, cum se spune în jargon, nava încasa valuri şi din lateral, într-atît marea, tulburată de furia vîntului, o ataca precum o mînă care se strînge pumn peste prada sa. Deşi se agăţa de stîlpul patului, Roderick a fost trîntit la podea de cîteva ori, în timp ce urletele lui Basoski erau acoperite de vuietul vîntului şi al mării. Cînd tangajul a crescut, prova Rebeccăi, în cădere, era complet scufundată în

ape, care se scurgeau apoi într-un ropot ce ajungea să înghită coverta; lui Roderick i se păreau tot nişte lovituri, un fleac în comparaţie cu zgomotul corpului navei în cădere pe apa care se retrăgea, lucru care, după spusele multor marinari, e cel mai înspăimîntător de privit pentru cine are norocul să se găsească la prova într-o asemenea situaţie.

La un moment dat i s-a părut că aude un urlet, apoi, cînd impresia s-a repetat, a înţeles că trebuia să fie vîntul, atît de furios, încît folosea nava ca pe un instrument gigantic de suflat; şi totuşi de fiecare dată inima lui tresărea, ca şi cum ar fi asistat la ultimul chin al unui suflet *anihilat* de furia elementelor. Imediat apa a început să pătrundă în cambuză; deşi închisă cu un zăvor, uşa fremăta de parcă era vie, în timp ce jocul dintre canat şi uscior se mărea din clipă-n clipă; cînd a ajuns larg de un deget, presiunea apei la intrare a fost atît de mare, că a smuls zăvorul din balamale de parcă ar fi fost înşurubat în unt şi cîteva galoane din Oceanul Atlantic s-au revărsat în cambuză.

— Afară! Afară! a urlat Basoski care nu voia să sfîrşească precum un şoarece. Prinzînd momentul între o cascadă de apă şi alta, bucătarul şi musul s-au strecurat afară, dar puntea era atît de înclinată şi atît de spălată de ape, că au căzut spre parapet; Roderick a sfîrşit blocat în canalul de scurgere, cu un picior în supapă şi, dacă nu l-ar fi smuls o mînă de acolo, s-ar fi înecat într-un mod jalnic.

— Înapoi, înapoi! urla Basoski agăţat de un montant al covertei împreună cu alţi doi oameni. O clipă mai tîrziu, după trecerea altui val înalt cît o casă, dispăruseră toţi trei în spatele castelului. Roderick s-a străduit să ajungă la ei tîrîndu-se pînă la un sachet şi *ridicîndu-se* pe ceea ce era deja un plan înclinat. După cîteva clipe li se alătura celor trei apucînd acelaşi cablu de care se ţineau respectivii, ghemuiţi între castel şi habitaclul timonei, acum abandonat. N-avea de unde să ştie, dar Rebecca luase acea poziţie pasivă care constă în a se aşeza pe o latură primind marea într-un unghi de patruzeci şi cinci de grade: înţelepciune spontană a

corpului navei care, în acest mod, lasă să treacă peste el valurile, adică o întreagă porţiune de mare, reducînd la minimum impactul mecanic al fiecărui talaz. După cum Roderick n-avea de unde să ştie nici că preţul unei astfel de poziţii era foarte mare, traducîndu-se în totala imposibilitate a marinarilor de a manevra nava şi în riscul, de cele mai multe ori fatal, ca nava să se aşeze complet pe o latură şi să nu se mai îndrepte niciodată.

Dar McLynn n-ar fi fost marele căpitan care era, respectat de tăietorii de beregată din toate porturile lumii, dacă n-ar fi avut puterea şi tăria de a se repezi la adăposturi. S-a ivit la capătul celălalt al castelului cu impermeabilul său galben pe care şiroaiele de apă îl făceau cînd verde, cînd argintiu:

— Joshua! Ram-Singa! a strigat şi, ca prin minune, cei doi marinari au apărut lîngă el, primul ieşind din întuneric, celălalt *expediat* literalmente de o cascadă de apă. Desfaceţi gabiile şi zburătorii! a ordonat, şi marinarii, ca nişte maimuţe, s-au căţărat pe grijele, care din fericire nu mai atîrnau libere, ci fuseseră răsucite în jurul catargelor de forţa vîntului şi a apei.

— Sînteţi nebun! a urlat Leroy tîrîndu-se peste punte; era încurcat într-un sachet ca o insectă într-o pînză de păianjen şi a putut să înainteze doar pînă într-un anumit loc. Catargele n-or să reziste! urla cu răsuflarea care-i mai rămăsese, dar în urletul acela răsuna o notă de implorare.

McLynn nu i-a răspuns, ţinîndu-şi privirea asupra celor doi marinari care, ajunşi la crucetele respective, au dezlegat gabiile. Imediat velele au fost umflate de vînt şi, cu un *crac!* îngrozitor, catargele au revenit la verticală, trăgînd după ele toată nava. Sub efortul colosal, corpul navei şi bordajul au gemut aşa de tare, încît Roderick n-a avut nici o îndoială că Rebecca era pe punctul de a se dezintegra: cu atît mai mult cu cît, imediat, nava a plătit *îndreptarea* ei regăsită primind o lovitură teribilă din *lateral*.

— McLane! a urlat McLynn. Du-o în vînt! În vînt! O clipă mai tîrziu, timonierul şi alţi doi oameni în genunchi s-au agăţat de spiţele roţii pentru

a redresa vasul.

Un fulger s-a descărcat foarte aproape de navă, desenînd pe mare o floare imensă de lumină; tunetul a fost atît de puternic, că lui Roderick i s-a părut că i-a explodat în cap, dar McLynn nu s-a clintit. Rebecca revenise în mîinile lui, iar fălcile lui Poseidon vor trebui să mai aştepte. Furtuna a durat încă patru ore, istovindu-i pe oameni şi slăbind elementele de legătură; dar din momentul în care McLynn dăduse acel ordin, toţi oameni ştiau în străfundul sufletului lor că dimineaţa vor vedea iarăşi soarele.

Roderick a picat într-un fel de stare febrilă între somn şi veghe, în care spectacolul valurilor şi al fulgerelor se confunda cu *visul* valurilor şi al fulgerelor. La prima lumină a zorilor, sub o ploicică uşoară, a fost scuturat de un fior şi s-a trezit. Se simţea ud pînă în oase, ca şi cum marea ar fi intrat în el pentru totdeauna. Era botezul, atît de îngrozitor şi de solemn, încît nici unul dintre oameni nu a făcut aluzie la el în dimineaţa aceea, nici măcar Basoski, nici măcar Pip. Şi cînd s-a dus la Pip să-i mulţumească că l-a scos din supapă, pentru că altfel ar fi murit fără să se poată măcar bucura de spectacol, cînd, aşadar, a început discuţia cu singurul scop de a retrăi fiecare moment din noaptea aceea extraordinară, Pip l-a întrerupt înştiinţîndu-l, pe un ton tăios, că nu el fusese cel care îl trăsese afară, ci Frank.

Pînză şi pensulă

Pentru orice eventualitate, sora Allison pusese în bagajul Roşcatei un şevalet pliabil, cutiuţa cu culori şi patru pînze mici, material care, dacă ar fi fost înzestrat cu mai mult spirit de observaţie, l-ar fi uimit pe La Fayette văzîndu-l încă nefolosit. Mama lui, într-o dimineaţă, a fost cea care i-a

cerut lui miss Hawley să-i facă dovada proprie-i priceperi, poate, de ce nu, pictînd un portret al colonelului. Că acuarela e în mod tradiţional folosită în arta *peisajului* şi nu se cunoaşte, în galeriile din întreaga Europă, un singur portret realizat în tehnica respectivă era un detaliu nesemnificativ pentru doamna Brogan, nerăbdătoare să întreţină o relaţie de un fel sau altul cu acel neobosit *plantator*.

Aşezată în faţa pînzei, miss Hawley n-a înţeles la început ce legătură ar trebui să stabilească între pensulă şi acele plăcuţe de culoare tari ca piatra. Văzînd însă că în cutie erau şi cîteva cu zinc şi asociindu-le cuvîntului „acuarelă“, a nimerit calea cea bună, adică în scurt timp a început *să mîzgălească*, termen foarte potrivit dacă luăm în considerare că, nepricepîndu-se să schimbe pensula sau să o clătească, miss Hawley a continuat să înmoaie în culori şi să le întindă pe pînză folosindu-se de aceeaşi pensulă, cu efectul că picta monocrom, prin monocromie înţelegîndu-se un maro-verzui indistinct. Cît despre forme, doamna Brogan, trăgînd cu ochiul din spatele pictoriţei, s-a văzut nevoită să întrebe *care* era nasul, care erau ochii şi care era gura.

— Dar *mamaan*! E noua mooodă, nu ştiii? a pus-o în gardă La Fayette care, nimerindu-se pe-acolo din întîmplare, a început şi el să urmărească evoluţia capodoperei. Este impresioniism, ultimul răcnet parizian! Nu treibuie să picteizi ce veizi, ci ce ţi se paare…

— Aşadar, aceasta este impresia pe care v-o face tatăl dumneavoastră? a întrebat doamna Brogan îngrijorată.

— Oh, doar în serile de iarnă, a răspuns prompt miss Hawley, cu o absurditate de care doamna Brogan, închipuindu-şi că recunoaşte în portret o trăsătură de *caracter* a acelui mare om, a fost, totuşi, mulţumită.

După ce şi-a încheiat opera, miss Hawley a fost luată de braţ de La Fayette care s-a îndreptat hotărît spre grădină.

— Dar trebuie să-mi curăţ mîinile, a protestat în zadar frumoasa lui. La Fayette a dus-o dincolo de fîntînă, în galeria vegetală. Aici, cu ajutorul

penumbrei, s-a destăinuit cu o grabă caraghioasă.

— Mă iubiţi? s-a prefăcut uimită Roşcata.

— Aveiţi dovada pe deeget, *chérie*, i-a atras atenţia prea puţin elegant. După care (ca să-l scutesc pe cititorul pragmatic de una dintre conversaţiile cele mai stereotipe din lume) a ajuns în şase sau şapte pasaje la propunerea de căsătorie, lăsînd să se înţeleagă că dintr-un Pemberton şi o Hawley va coborî o dinastie sortită unor fapte măreţe. Roşcata, pe care tocmai în zilele acelea o chinuia o reacutizare a vechiului ei sifilis, s-a temut să nu ajungă prea repede la organizarea acelei dinastii, aşa că s-a eschivat, invocînd înainte de toate necesitatea de a-l informa pe tatăl ei.

— Ah, da, *le colonel*… Cînd credeţi că poate să vină?

La asta nu se gîndiseră sau, cel puţin, sora Allison nu-i dăduse instrucţiuni în acest sens. A încercat să cîştige timp informîndu-l pe amorezul ei că îi lua mult să ajungă de *acolo* şi că, în orice caz, îi va scrie tatălui ei chiar în ziua aceea. Astfel, încă o dată, după-amiaza a trebuit să găsească o cale de a se duce la mănăstire.

Văzînd-o atît de luminoasă, cu unghiile care încă păstrau cîteva urme de culoare, pe sora Allison a încercat-o o autentică indignare la ideea că neghiobul ăla putea să se bucure de un asemenea boboc; apoi, amintindu-şi de cîte ori floarea aceea fusese deja strînsă în braţe de o umanitate obscură şi abjectă, s-a liniştit. Ea însăşi o profanase în lung şi-n lat, dacă mi-e îngăduită o expresie pe care numai un spirit maliţios ar putea s-o considere vulgară; dar, tocmai de aceea, n-ar fi refuzat o reluare a vechilor obiceiuri începînd chiar din acel moment. Pusă la curent cu reacutizarea bolii venerice, însă, a dat înapoi prudent. Aşa că, luînd din birou o foaie de hîrtie şi înmuind peniţa în cerneală, a improvizat o scrisoare întru totul identică celei pe care o fată de familie foarte bună ar fi scris-o ilustrului său părinte ca să-i ceară să vină cît mai repede în bătrîna Anglie; după care, pe un plic, a născocit următoare adresă:

Humbert Gordon Hawley, esq.
Plantaţia Banya-Zenyatta
Gowlimbave Orientală
Africa

— Pentru un idiot ca ăsta va funcţiona mai mult decît bine, a spus cu un imens dispreţ înmînîndu-i Roşcatei scrisoarea şi plicul deschis. Puneţi să-i fie expediată, aşa o să stea cuminte o vreme.

— Şi dacă-mi cere să pictez altceva? a întrebat Roşcata, încă descumpănită de propria *performance*.

— Păi, fata mea, a spus sora Allison mîngîind-o pe păr, nu putem fi toţi nişte Turner, nu?

După care, ştiind tot atît cît înainte, Roşcatei i s-a îngăduit să se întoarcă la Pemberton House, acolo unde identitatea lui Gwendaline Hawley o aştepta ca o carapace goală gata să se închidă peste ea.

Propagarea

Furtuna din care Rebecca scăpase ca prin minune a fost îndeajuns de violentă şi de întinsă încît *să propage*, cum spun meteorologii, o serie de alte furtuni, aşa cum o piatră provoacă în apă o serie de unde concentrice. Cea mai estică dintre aceste furtuni a atins uşor, în aceeaşi noapte, coastele Angliei, provocînd pagube imense ambarcaţiunilor ancorate şi celor din porturi. Dintre zonele pe care cititorul meu le cunoaşte, cea mai lovită a fost Cork, care, dimineaţa, va deplînge scufundarea sau avarierea serioasă a unei duzini de vase de pescuit şi bărci.

Jack şi-a dat imediat seama că se apropia ceva urît, de aceea s-a grăbit să tragă năvodul şi să îndrepte prova spre ţărm, exact la timp pentru a asigura barca şi a duce la mal puţinul peşte. Dar, ajuns în casă, în timp ce se chinuia să aprindă lemnele ude din sobă, a surprins în şuierul vîntului o *răutate* pe care n-o mai auzise de vreo zece ani. Cîteva minute mai tîrziu (în timp ce vîntul, strecurîndu-se în jos prin sobă, îi zădărnicea eforturile) a săltat ivărul canatului, care a început să se zbată violent; imediat, întreaga casă a părut să freamăte, ca o corabie împinsă de vînt, dar ţinută de ancoră într-o tensiune spasmodică. Cîteva lovituri, ca nişte palme urmate de o rostogolire continuă, l-au făcut pe Jack să înţeleagă că plăcile de ardezie ale acoperişului începeau să zboare.

Dacă ar fi avut pusă deoparte o agoniseală (sau, mai bine zis, dacă şi-ar fi amintit de monedele primite de la Probo), Jack s-ar fi ghemuit într-un colţ încredinţîndu-şi sufletul lui Dumnezeu; dar, cum nu şi-a amintit de ele, singura lui resursă era barca pe care, chiar şi pusă la adăpost într-un ochi de apă dincoace de valurile mari, nu putea risca să o piardă. Dacă vreo rafală a vîntului ăluia blestemat s-ar fi strecurat în ochiul de apă, ar fi izbit barca de stînci, o dată, de două ori, de trei ori, pînă cînd s-ar fi sfărîmat ca o nucă lovită cu ciocanul.

Aşa că s-a îmbrăcat la loc şi a ieşit în noapte şi în vîntul care urla ca un demon gata să-l înşface. Strivindu-se de stîncile cele mai expuse, valurile ridicau jeturi înalte cît o casă cu două etaje, dar la fiecare şase sau şapte valuri era unul mai înalt care, depăşind şi stîncile mai mari, le absorbea într-un perete de apă *fără să se spargă* şi ajungea, în toată puterea lui, pînă la marile blocuri prăvălite de pe coastă, în care *exploda* literalmente cu un vuiet înspăimîntător: apa cădea ca un ciocan peste ochiul de apă care de o viaţă, sau, mai precis, din a doua sau a treia parte a acelei vieţi, constituia portul personal al lui Jack. Deja una dintre acele cataracte se revărsase peste barcă, care, deşi era scufundată pînă aproape de furcheţi, era violent zdruncinată de parcă un calamar monstruos o

zgîlţîia de dedesubt. Jack a calculat timpul dintre acei munţi de apă, s-a precipitat spre barcă. A înaintat, încovoiat de spate, pe o lespede; apoi, cînd aceasta a dispărut sub apă, a făcut o săritură pînă la stînca mai apropiată; de acolo, în condiţii normale, era obişnuit să coboare în apa care-i ajungea puţin sub genunchi; dar valurile îl împiedicau acum să meargă, aşa încît, agăţîndu-se de vîrfurile pe jumătate scufundate ale altor stînci mai mici, s-a tîrît pînă la barcă folosindu-se de forţa braţelor, ca şi cum ar fi escaladat un perete stîncos. Cu mîinile rănite de pietrele tăioase, a prins capătul care asigura barca, dar a înţeles imediat că n-ar fi putut în veci să dezlege nodul cînd parîma era atît de tensionată; aşa că a scos cuţitul de la curea şi a început să taie. În mintea lui se vedea împingînd barca de la pupa, strecurînd-o printre stînci pînă se va împotmoli în plaja cu pietriş unde, cu ajutorul lui Dumnezeu, ar fi tras-o pe uscat, termen folosit de marinari şi în prezenţa unui potop. *În mintea lui*, tocmai. *Cu ajutorul lui Dumnezeu*, tocmai. Fiindcă o clipă mai tîrziu, scurgîndu-se timpul dintre două astfel de valuri excepţionale, aducătoare de moarte, un munte de apă s-a abătut peste grumazul lui Jack, strivindu-l de fundul micului său port privat şi sugîndu-l într-un vîrtej şi izbindu-l iar şi iar şi iar.

Astfel, în aceeaşi noapte care a marcat pentru Roderick botezul mării, bătrînul Tom, zis Jack, care îşi petrecuse întreaga existenţă pe mare cîştigîndu-şi din ea mijloacele de trai, şi-a găsit moartea. În seara aceea, puţin înainte de apocalipsă, Roderick văzuse un caşalot; Jack, care în toată viaţa sa nu văzuse niciodată un peşte mai mare decît un merluciu, s-ar fi bucurat pentru el.

Sînt oase şi oase

Obişnuit cu tăcerile metafizice de la mănăstire şi cu dezolanta singurătate de la Pemberton House, Michael nu reuşea să se convingă că atît de multe persoane trăiau într-un spaţiu aşa de strîmt ca bucătăria de la Gîsca Roşie, unde nu doar munceau, dar şi *locuiau*, pe lîngă el, bătrînele Virginia şi Nelly şi tînăra Judith, ţiganca. Dintre cele patru, aceasta din urmă îl interesa cel mai mult pe domnul Jones în speranţa că, crescînd şi subţiindu-se, va scăpa de apucăturile sălbatice şi de mirosul ei de capră, măcar atît cît să o poată trimite în sală să servească pînă cînd mama natură îi va da formele potrivite pentru a-şi muta activitatea la etaj, unde Molly şi Polly, tot mai sleite, păreau într-adevăr să nu mai fie la modă, prima cu vînătăile ei urîte şi a doua cu devastatoarele ei vergeturi.

Virginia şi Nelly dormeau (cînd puteau dormi) pe acelaşi culcuş de paie aruncat pe jos în spatele bucătăriei, printre verze şi tuberculi prăfuiţi; Judith şi Michael (a cărui nouă instalare ar fi greu să spunem dacă era un progres sau un regres), fiecare peste o grămadă de fîn în două firide ascunse de o draperie şi, din economie de spaţiu, care se suprapuneau de la înălţimea de un metru încolo, aşa încît ridicatul brusc se putea dovedi foarte periculos. El nu vorbea, iar Judith grăia într-o limbă ciudată, adică, mai precis, scotea nişte sunete; cu doi asemenea ucenici, bătrîna Virginia se mărginea să dea ordine seci, adesea recurgînd doar la un gest categoric; în acest mod, în ciuda muncii îndîrjite, conversaţia lîncezea, dată fiind şi starea de semidemenţă în care se afla Nelly, ale cărei origini se pierdeau în negura vremurilor. „Cînd Gîsca Roşie nu se construise încă“, îi plăcea lui Jones să le repete muşteriilor lui, „bătrîna Nelly era deja pe lume, şi era deja atît de urîtă!“.

Am zugrăvit acest tablouaş bizar pentru a explica de ce, imediat cum putea, Michael ţîşnea afară din bucătărie în căutarea distracţiei. Şi el, la

fel cum făcuse Roderick, se ducea pînă pe marginea stîncilor ca să privească marea şi pescăruşii; şi el se ducea în grajd să-şi bage nasul peste tot şi să arunce mere şi castraveţi porcilor; şi el făcea colecţie de pietricele ciudate şi găurea ghindele ca să confecţioneze din ele mărgele pentru un colier. Dar, spre deosebire de Roderick, nu se juca cu oscioarele pescăruşilor, mai ales după ce domnul Jones îi fluturase dinaintea ochilor pasărea aceea imensă moartă. Aici, cititor circumspect, asişti la un fenomen straniu, dar mult mai răspîndit decît se crede: vreau să spun că Jones, care nu simţise nici cel mai mic interes pentru felul acela aparte în care Roderick îşi trecea timpul, considerîndu-l, dimpotrivă, o ilustră prostie, din simplul fapt că-i fuseseră înşelate aşteptările (înţelese nu ca pe ceva care ne stă la inimă, ci pur şi simplu ca pe ceva care, din experienţă şi obişnuinţă, ne aşteptăm să se întîmple), îşi făcuse din aceasta o chestiune de onoare, ca şi cum din convertirea lui Michael la acea distracţie depindea fiecare recompensă a lui, a lui Jones. Astfel, cum îl prindea pe Michael învîrtindu-se fără treabă prin împrejurimile de la Gîsca Roşie, sărea la el cuprins de un adevărat avînt pedagogic.

— Frumos chip de a-ţi irosi timpul! spunea. Roderick, da… adică tu, da, cînd erai cel de dinainte, tu chiar ştiai să te distrezi! Forme de animale, forme complicate, cîte lucruri desena… desenai, cîte şi mai cîte! Cu vreo douăzeci de oscioare creezi întreaga lume, asta faci, ca literele alfabetului, scrii ce vrei…

Dar Michael fugea sau se strîngea în sine vrînd parcă să se sustragă şi să dispară, îngrozit de ideea că trebuie să-şi bage mîinile în carnea sîngerîndă a unui pescăruş. Şi-l neliniştea şi gîndul că Roderick o făcuse: cum era posibil ceva atît de oribil? Dar cînd s-a pierdut (pentru că, îndepărtîndu-se de fiecare dată un pic mai mult, într-o după-amiază n-a mai găsit drumul spre casă) şi a ajuns din pură întîmplare la adăpătoare – aceeaşi în preajma căreia Roderick, gonit de la Gîsca Roşie, îşi văzuse propria viaţă ca într-un tablou – şi a găsit printre ferigi nişte oase albite,

perfect curăţate şi şlefuite de păsări, de insecte şi de ploaie, atunci n-a simţit oroare, nici repulsie, ci, ca şi cum ar fi fost vorba de piesele din lemn ale unui joc, le-a folosit ca să schiţeze o spadă, apoi o ancoră, apoi un om stilizat, fără să bănuiască faptul că dădea o nouă semnificaţie rămăşiţelor unui nelegiuit care răspunsese la numele de Scummy.

Conversaţie sub teugă

Bilanţul, după furtună, nu era bun. Un marinar, Rick, îşi rupsese un picior şi acum zăcea cu el imobilizat în nişte atele făcute de Simon; două vele aveau nevoie de reparaţii şi acelaşi lucru se putea spune despre o bună parte dintre sarturi; cît priveşte a doua vergă a catargului principal, era atît de distrusă, că trebuia să fie înlocuită: dar, în lipsa unui dulgher, a fost pur şi simplu scurtată. Pagubele cele mai grave, însă, fuseseră suferite de încărcătură: cala se inundase (chiar dacă mare parte din apă se scursese deja în mod natural sau fusese trasă de pompe, astfel că numai santina se putea spune că era încă inundată) şi sacii de făină se îmbibaseră iremediabil de la primul pînă la ultimul, aşa încît căpitanul a pus să fie aruncaţi în mare mulţi dintre aceştia, păstrînd doar cantitatea necesară pentru a da stabilitate navei. Pierderea încărcăturii însemna mai puţini bani încasaţi în insulele Azore, bani care ar fi amortizat sensibil cheltuiala pentru achiziţionarea grăsimii de balenă şi a foarte costisitorului spermanţet. Pentru armator însemna un pasiv important, dar şi echipajul de pe Rebecca avea de pierdut: oamenii ştiau, de fapt, pentru că aceasta era înţelegerea, şi aşa mergeau lucrurile pe sute şi sute de nave, că, în cazul pierderii încărcăturii, simbria lor avea să fie înjumătăţită.

Această situaţie explică de ce sub teugă, încă din a doua zi după furtună, se desfăşura o conversaţie pe următorul ton (conversaţie, între paranteze fie spus, la care mi-ar plăcea să-l fac pe Roderick să asiste, poate ascuns într-un butoi cu mere; dar pentru că Roderick se afla în cambuză, ocupat să-şi recupereze bunurile care mai puteau fi salvate, nu a asistat la ea, iar eu nu vreau să forţez realitatea lucrurilor):

MILLER: Munciţi, munciţi, tîmpiţi care sînteţi!

KIRK: Şi tu tre' să munceţi, şi tu!

MILLER: Frumoasă muncă să te cocoşezi pentru juma' de plată!

DIRK: Am pierdut încărcătura, nu?

MILLER: Şi? Armatorul oricum are cîştigul lui, ştii cu cît vinde grăsimea? Şi nota de plată o achităm noi, io zic că nu-i corect.

KIRK: Şi ce ai vrea să faci, să auzim.

MILLER: Io zic că dacă putem să vindem noi încărcătura de la întoarcere, e o prostie să lăsăm cîştigul patronului.

AMOS: Fă-mă să înţeleg…

MILLER: Ajungem în insulele Azore, încărcăm, punem stăpînire pe navă şi mergem în America să vindem marfa.

DIRK: În America?!

MILLER: Mai bine să fim departe cînd o să-şi dea seama; ce zici?

AMOS: Şi căpitanul?

MILLER: Căpitanul trebuie să facă achiziţia, deci nu-l putem elimina imediat, cel puţin nu *înainte*.

JORDAN: Îmi place! Atunci musul şi polonezul pentru început! Şi Pip! Şi McLane!

MILLER: Şi Leroy, să nu uităm de Leroy.

AMOS: Ceilalţi n-or să vrea.

MILLER: Ceilalţi care? Singurul care mă îngrijorează e Ram-Singa, ceilalţi or să vrea.

AMOS: Şi Frank?
MILLER: Bineînţeles că da! Unul ca el! Iar pe tine nu te poate refuza.
AMOS: Şi tu? Nu trebuia să fii debarcat la Ponta Delgada?
MILLER: Trebuia, prietene, zici bine, *trebuia*!

Conversaţia a continuat încă puţin în această direcţie; concluzia a fost că Amos va iscodi starea de spirit a celorlalţi pentru a-i atrage de partea lor, în termeni suficient de vicleni şi de vagi pentru ca, dacă vreunul n-ar fi vrut, să nu poată comunica nimic care să nu treacă drept propriile fantezii.

Aristocraţia spiritului

Sora Allison nu-l văzuse niciodată pe Probo: ştia însă cine era, după ce o auzise pe Maica Stareţă vorbind despre el în mai multe ocazii. Şi, bineînţeles, prin mijlocirea bîrfelor celorlalte călugăriţe, ajunseseră la ea cîteva zvonuri *din popor*. Unul dintre acestea, din motive care nu au nevoie de vreo explicaţie, părea să fi prins rădăcini mai mult decît celelalte: era vorba despre zvonul potrivit căruia *trompa* acelui individ n-ar fi avut de-a face cu aparatul respirator, ci cu cel reproducător; mai mult, că n-ar fi fost niciodată ciopîrţită, proprietarul purtînd-o cu el ca pe ceva abominabil sau, în funcţie de cum priveai lucrurile, ca pe ceva de mare mîndrie. Şi faptul că un bărbat atît de dotat se mînjea cu fărădelegi feroce nu făcea decît să dea sare şi piper poveştii.

Sora Allison, fiind o femeie de o rară inteligenţă şi încă şi mai rară intuiţie, ascultase zvonul în chestiune, cum se spune, cu rezerve; ceea ce nu diminua cu nimic curiozitatea şi dorinţa ei de a-l cunoaşte pe Probo

mai îndeaproape. Amîndoi se născuseră cu ceva *în plus*; oriunde ar fi fost *surplusul* lui, întreg sau ciopîrţit, ea era cea mai îndreptăţită să-l vadă, aşa cum el era îndreptăţit s-o vadă pe ea în toată hibrida ei anomalie. Dar nu era necesar să se ajungă pînă acolo: unele lucruri pot fi doar evocate pentru a deveni oricum devastatoare sau îmbătătoare.

Astfel, aflînd de la Maica Stareţă că Probo era momentan oaspetele mănăstirii, unde se întorsese de curînd după înlăturarea lui Leach, a cerut să-l vadă. Iniţial, Maica Stareţă s-a opus; apoi, în faţa argumentelor şi a insistenţei sorei Allison, a cedat. A însoţit-o pînă la un coridor blocat de un grilaj încuiat cu cheie; după ce l-a descuiat şi a lăsat-o să treacă, i-a spus doar atît:

— Aveţi grijă.

Cuvinte care, pretîndu-se unei infinităţi de interpretări, n-au primit nici una.

Sora Allison abia apucase să ciocănească şi uşa chiliei se şi deschisese. Înăuntru întunericul nu era zădărnicit decît de flăcăruia unei lumînări puse pe jos. În afara unui pat din fier fără saltea nu se mai afla nimic, nici masă, nici noptieră, nici scaun, nici pernă.

— Luaţi loc, a rostit un murmur imperceptibil.

Cînd a intrat, sora Allison a observat o umbră mai închisă la culoare în dreapta ei, în picioare, lipită de perete.

— Sînt sora Allison şi voiam să vă văd, a spus ea introducînd cel mai mare număr de informaţii în cea mai scurtă perifrază.

— Am auzit vorbindu-se despre dumneavoastră, şi încă în termeni foarte măgulitori, a reluat susurul.

— Şi eu despre dumneavoastră… Vă simţiţi mai bine acum?

— Da, mă gîndesc s-o iau iar din loc mîine.

Sora Allison s-a apropiat de el, umbră cu umbră; apoi a întins mîna dreaptă spre faţa lui, acoperită aproape în întregime de gluga de la pelerină, şi i-a atins bărbia. După o clipă, mîna a urcat de-a lungul

obrazului, mîngîindu-l, ca să se oprească la nivelul tîmplei. De aici, foarte lent, s-a mutat spre centrul frunţii unde degetele au întîlnit cumplita cicatrice. Cu extremă delicateţe, ca şi cum ar fi executat un *pianissimo* la clavecin, buricele acelor degete au urcat de-a lungul rănii examinînd-o, dialogînd cu urmele punctelor de sutură şi cu ridurile care iradiau în carne, pînă în capăt; apoi şi-au îngăduit o ultimă mîngîiere pe păr şi, în sfîrşit, s-au retras. Probo rămăsese nemişcat.

— Am făcut ceva ce v-a displăcut? a întrebat sora Allison.

— Nu, nu *dumneavoastră*.

— Ştiţi, venind aici, mă gîndeam că vom vorbi despre Leibniz şi Newton, despre maşinăria cerească, despre cosmos…

— Înţeleg.

— Apoi mi-am spus că spiritul îşi poate îngădui luxul tăcerii, în anumite cazuri.

— Tăcerea copiilor…

— Da, ştiţi cum spun ei: „Dacă-mi promiţi că nu spui la nimeni, îţi arăt ceva“? Eu vă spun asta.

— Şi eu vă ascult.

Dar nu le pot urmări vocile şoptite în întuneric, sînt prea firave pentru auzul meu şi prea tainice simţurile… Atmosfera e rarefiată, nici tu, nici eu nu mai putem respira, cititor grosolan, să-i lăsăm pe sora Allison şi pe Probo singuri să se caute în beznă.

Poor Yorick!

În aşteptarea sosirii colonelului din Gowlimbave Orientală (o călătorie foarte lungă, la naiba!), miss Hawley ar fi avut tot timpul să înveţe să

picteze cum trebuie; totuşi, dat fiind caracterul flagrant al sifilisului ei, tot mai presantele *avances* ale logodnicului ei o ţineau într-o stare permanentă de nelinişte. Dacă ar fi auzit de vreo relaţie în viaţa lui La Fayette, ar fi încurajat-o; dar din cîte observa, noul lord Pemberton era prea ocupat să probeze costumele defunctului Edward III ca să caute distracţii în afara zidurilor casei. Astfel, prin mijlocirea obişnuită a lui Betty, a zorit-o pe Maica Stareţă care, la rîndul ei, prin Rufus, l-a zorit pe Jones.

Acestuia nu i-a venit să creadă că putea să treacă la acţiune, mai ales că acel cadavru ascuns doar superficial şi tot mai descompus şi pestilenţial nu-i dădea pace. Într-o noapte fără lună şi fără stele, deci, a luat corpul şi, înfăşurîndu-l într-o pînză cerată, l-a aruncat în cabrioletă, pe care apoi a mînat-o pînă la intrarea din spate a domeniului Pemberton House. Aici, înştiinţată în prealabil, îl aştepta Roşcata, care i-a deschis poarta şi i-a arătat roaba cu care să transporte cadavrul. Ajunşi lîngă casă, i-a încredinţat hainele pe care le luase din apartamentul lui Peabody şi pe care, ca să cîştige timp, le murdărise deja şi le hărtănise bine-bine. Să îmbrace cadavrul n-a fost o acţiune simplă, atît îi erau membrele de umflate, dar, în cele din urmă, au răzbit. Avînd pe el acel costum *noisette*, din ale cărui mîneci se iţeau două braţe mutilate şi de la al cărui guler se ivea un cap care nu mai era un cap, bietul Bloomberg nu mai părea nici măcar o sperietoare, semănînd mai degrabă cu mîzgălitura unui copil care încearcă să deseneze o figură umană. Oricum ar fi fost, paiaţa aceea grotescă a fost lăsată să cadă în pivniţă printr-unul ditre grilaje; după care, ştampilînd pe gura Roşcatei un sărut zgomotos, domnul Jones s-a întors vizibil mulţumit pe drumul lui.

Înţelegerea era că Roşcata trebuia să aştepte două zile, timpul necesar cît să lase hainele să se impregneze de *umorile* corpului; apoi urma să coboare în pivniţă sub un pretext oarecare şi să descopere cadavrul, anunţînd-o imediat pe Betty care, după ce va da alarma, va da fuga la

mănăstire; asta în cazul, de altfel puţin probabil dat fiind că faptul îi era necunoscut, în care La Fayette ar decide să ascundă delictul făcînd să dispară dovezile. Oricum ceva dispăruse deja. Jones şi-a dat seama îmbrăcînd cadavrul, dar n-a zis nimic de teamă că Roşcata îi va comunica sorei Allison: saramura folosită pentru a şterge urmele circumciziei acţionase prea puternic, topind carnea de pe organul în chestiune, ca să nu spunem *dizolvîndu-l* cu totul. Ce-or să creadă anchetatorii? Păi, în fond, Peabody nu avea copii şi, din cîte se ştia, era posibil să nu fi exercitat… exercitat, ce drăcia dracului, acolo nu mai era nici cu ce să faci pipi! Dar era inutil să se lege la cap dinainte, se va gîndi la momentul respectiv.

Între timp putuse măsura personal întinderea domeniului; apreciabil, cu adevărat apreciabil, păcat că era atît de neglijat, mai ales în zona pădurii, dar se va ocupa el să îl aranjeze, poate o să facă jumi-juma cu Maica Stareţă, o bucată mănăstirii, o bucată lui, sau nu, mai bine să vîndă pămîntul şi să păstreze casa… Era încă pierdut în aceste visuri cînd a ajuns la Gîsca Roşie.

— Hoo, a făcut el, ducînd calul în grajd.

Cînd a intrat, a văzut ceva deschis la culoare lîngă peretele din spate; s-a apropiat, era ceva pe o etajeră, l-a luat, apoi, nevenindu-i să creadă ce-i spuneau degetele, a scăpărat amnarul. O clipă mai tîrziu ieşea în fugă din grajd, cu un urlet sugrumat în gît. Înăuntru, pe fîn, zăcea obiectul acela căruia îi dăduse drumul din mîini, craniul lui Scummy, rînjind precum cel al unei vanitas de secol XVII.

Sallustio docet

Starea lui Rick se înrăutăţea pe zi ce trecea. Piciorul era umflat şi vînăt şi, cînd îl apăsai, din tăieturile care brăzdau pielea picura puroi. Simon i-a spus clar lui McLynn: ori îi amputa piciorul imediat deasupra genunchiului, ori Rick va muri într-o săptămînă. Căpitanul s-a dus sub teugă: Rick era leşinat, cu ochii holbaţi şi buzele pline de herpesuri şi de coji. Puţina apă care i se turna în gură se scurgea afară, îmbibînd salteaua de paie.

— E inutil să-l mai întrebi, a spus McLynn. Faceţi ce trebuie făcut.

Cînd, puţin după aceea, Pip i-a poruncit să stea în cambuză, Roderick a înţeles imediat că urma să se întîmple ceva îngrozitor. În fiecare fibră a lui de viitor om al mării ardea de curiozitate şi-şi dorea să fie sub teugă, dar în miezul lui mai gingaş de copil voia să se afle cît mai departe posibil de locul acela.

— Curăţă nişte cartofi, te ajută, i-a spus Basoski, care a ieşit o clipă să ducă la prova o sticlă de rom.

Imediat, în timp ce patru oameni îl ţineau nemişcat, Rick a început să urle şi nu s-a oprit înainte de o jumătate de oră. Ţipetele lui erau atît de puternice şi atît de ascuţite, că treceau prin orice perete despărţitor, astfel încît Roderick a trebuit să-şi bage capul sub salteaua lui Basoski şi să şi-o strivească de urechi cu braţele.

În seara aceea, în vreme ce de sub teugă se înălţa un geamăt constant ca o jelanie, cîţiva oameni s-au adunat pe punte. Amos a trecut tutunul de la unul la altul şi după cîteva clipe fumau toţi.

— Rick şi-a pierdut piciorul pentru o plată înjumătăţită! a perorat Miller. Iată cum stau lucrurile! Noi ajungem schilozi şi armatorul face bani, vi se pare corect?

— Nu, au spus la unison Kirk şi Dirk.

— Ai vorbit cu ceilalţi? a întrebat Miller adresîndu-i-se lui Amos, care, înainte să răspundă, a făcut o grimasă de parcă voia să spună: a decurs aşa şi aşa, nici bine nici rău.

— Alan e de-acord şi la fel şi Simon.

— Simon? a fost uimit Jordan. Dar nu era prieten cu Syd?

— Da, dar Syd e mort de-acum şi Simon ştie să-şi vadă interesul. Aţi văzut cu ce sînge rece a tăiat piciorul ăla?

— Şi ceilalţi? a insistat Miller.

— Pe mut şi pe indian e mai bine să nu-i amestecăm, şi nici pe McLane.

— Da, dar Frank? l-a zorit celălalt.

— Îl cunoşti pe Frank, nu ştii niciodată ce-i trece prin cap…

— Dar se bagă sau nu?

— Vrei să-ţi spun tot? a izbucnit Amos gata-gata să-şi iasă din răbdări. Nu ştiu! N-am înţeles, iată!

— Bun şef mai avem, a şuierat Miller cu dispreţ, dar, o clipă mai tîrziu, apucîndu-l de guler, Amos îl ţinea ridicat ca pe un pui de găină.

— Ia ascultă puţin aici, necazurile noastre au început cu tine, nu uita asta! i-a şuierat în faţă.

— Bine, bine, nu-i nevoie să te-aprinzi aşa.

— Atunci, sîntem înţeleşi, da? a intervenit Jordan. Eu mă ocup de mus şi de Pip, pe ceilalţi îi aranjaţi voi.

— Taci, imbecilule! i-a spus fratele lui făcîndu-l să-i îngheţe sîngele în vine. Asta nu-i o glumă, ştii? Pe răsculaţi îi aşteaptă ştreangul, vrei să fim atîrnaţi cu toţii pe cheiul execuţiilor?

În fine, cititorul meu înspăimîntat: o totală lipsă de elan care, totuşi, nu însemna lipsă de hotărîre. Dimpotrivă, cum a scris Sallustius referitor la Catilina, cu cît sînt mai rele moravurile, cu atît mai periculoasă conjuraţia.

— Fără să-l punem la socoteală pe Rick, a continuat Amos după ce a tras de cîteva ori din pipă, noi sîntem şapte şi ei opt…

— Da, dar trei din ăia opt sînt un mucos, un bătrîn ramolit şi un bucătar slăninos, a intervenit Jordan primind imediat o palmă peste ceafă de la fratele lui.

— Ţi-am zis să taci, aşa ţi-am zis! Apoi mai e şi Frank, care nu se ştie de partea cui va fi…

— Ar putea şi să-şi vadă de treaba lui…, a îndrăznit Miller.

— Da, ar putea. Oricum, e prea riscant să ne luptăm om la om. L-a văzut vreodată careva dintre voi pe Ram-Singa bătîndu-se?

Kirk şi Dirk au dat din cap că nu.

— Nici eu şi n-am încredere într-un indian. E valabil şi pentru mut, aşa că vom acţiona altfel.

— Adică? a întrebat Miller, dinainte dezamăgit că nu poate vărsa sînge imediat.

— Îl luăm ostatic pe Leroy, astfel căpitanul va fi obligat să dirijeze operaţiunile de cumpărare şi de încărcare şi nimeni n-o să bănuiască nimic.

— Şi *nu* mă va da pe mîna portughezilor, a precizat Miller.

— Şi nu te va da pe mîna portughezilor.

— Da, dar *pe urmă*?

Amos a tras din pipă, apoi a dat încet fumul afară.

— Pe urmă o să vedem.

— Vrei să spui că nu-i eliminăm?

— Am spus că *o să vedem*. După tine, cum o să ajungem în America cu şapte marinari şi jumătate?

Dar Miller n-a putut să-i răspundă, pentru că în momentul acela a sosit Leroy, îndreptîndu-se spre prova ca să verifice starea lui Rick. Grupuleţul s-a destrămat şi, la scurt timp, fiecare era în culcuşul lui, gata să-l blesteme pe infirm pentru gemetele lui menite să ţină toată noaptea.

Havelock se întoarce la mănăstire

Inspectorul Havelock şi-a terminat de aşternut notiţele pe o hîrtie presărată cu mici desene; pentru că le realizase pe multe dintre acestea cu puţin înainte să se apuce să scrie, în timp ce-şi ordona ideile sau fixa cu privirea tavanul în căutarea cuvîntului potrivit, însemnările, alăturîndu-se lor, trebuiau să descrie nişte circumvoluţiuni, ca un rîu care înaintează ocolind formele de relief şi făcînd curbe şi contracurbe. Privilegiul acestor desene era că nu aveau nici o legătură cu ancheta: Havelock le lăsa să izvorască spontan din peniţă şi din încheietură, ca o linie melodică secundară, onirică a gîndirii lui raţionale. Şi, între timp, inspirat de formele acelea, fredona arii de operetă, deducînd *semne* (aşa cum se extrag cărţi dintr-un pachet de tarot) pe care încerca apoi să le aplice propriei anchete.

În momentul acela recursul la o metodă atît de puţin ortodoxă era recomandată chiar de absurditatea elementelor obţinute. În ultimele luni, cîţiva oameni dispăruseră, ca Berry şi Peabody, sau fuseseră omorîţi, ca Moriarty şi ca necunoscutul eliminat la Dury de „William Bones“ (nume lîngă care Havelock a pus un *sic!* elocvent), sau muriseră de moarte aparent naturală, ca Grobar şi lady Pemberton. La această listă (din care lipseau personaje ca Scummy şi Saramură, Jenny Grasa şi Eli Bloomberg) se adăugau acum Rupert Leach, ucis în chip brutal pe o străduţă a oraşului, şi corpul găsit într-o stare avansată de descompunere în pivniţa de la Pemberton House. Totul, de la locul în care a fost găsit pînă la haine şi la statură, te făcea să crezi că era vorba de sus-menţionatul Peabody, dar imposibilitatea de a-i recunoaşte faţa obliga la precauţie. După cum nu trebuia să tragi concluzii pripite: bănuielile se îndreptau spre Patrick La Fayette, evident, care, la fel de evident, negase orice răspundere vociferînd cum ştia el: şi, într-adevăr, era cu putinţă să fi fost atît de stupid

să lase cadavrul în pivniţă, unde acesta putea fi găsit în orice moment? Pivniţa cu pricina, după ce o cercetase atent, îl lăsa perplex: de ce oare miss Hawley a trebuit să se aventureze pînă în locul acela, traversînd cel puţin o duzină de încăperi întunecoase şi anevoioase? Cînd o întrebase, a răspuns că era în căutarea unui loc pentru a picta o scenă *în stilul lui Piranesi*, dar în continuarea interogatoriului ieşise la iveală că nu ştia practic nimic despre marele gravor italian; pe lîngă faptul că numai un nebun se poate gîndi să-l imite pe Piranesi recurgînd la acuarele. Şi apoi… şi apoi domnişoara aceea nu se descurca prea bine cu acordurile gramaticale, fenomen mai degrabă neobişnuit pentru o fată dintr-o familie atît de bună. A hotărît să adune informaţii despre colonelul Hawley; între timp, va face o nouă vizită la mănăstire.

Maica Stareţă l-a primit cu răceala obişnuită, nu fără să-şi îngăduie un joc de cuvinte tăios:

— Dacă sînteţi ofiţer de poliţie, a spus, ar trebui să înţelegeţi[11] că prezenţa dumneavoastră aici înseamnă doar timp irosit pentru anchetă, domnule Havelock.

Havelock a zîmbit.

— Se prea poate, se prea poate. Dar sînt nişte aspecte pe care aş vrea să le aprofundez împreună cu dumneavoastră, dacă nu vă deranjează. Înainte de toate, copilul: ştiţi că nu mai este la Pemberton House?

— Faceţi-mi o favoare: întrebaţi-l pe judecător, întrebaţi-l în ce temei l-a încredinţat unui escroc!

— Fără îndoială. Dar nu găsiţi curios faptul că, după ce a fost crescut într-o mănăstire şi ulterior adoptat de una dintre cele mai cunoscute familii din oraş, copilul acela se află acum, iertaţi-mi vorba, într-un *lupanar*? M-aş fi aşteptat la proteste şi la opoziţie din partea mănăstirii, dar nici urmă de aşa ceva. Aşa cum m-aş fi aşteptat ca patronul acelui lupanar să refuze să-l primească, iată, am transcris aici cuvintele pe care mi le-a spus cînd l-am interogat, a continuat scoţînd din buzunar un

carneţel: „Uitaţi-vă-n jur: vi se pare ăsta un loc pentru copii?“… În mod evident, acum nu mai gîndeşte aşa, nu credeţi? Şi încă ceva.

— Da?

— Nu găsiţi o coincidenţă stranie în faptul că, acum ceva timp, un copil pe nume Roderick, fiul unei angajate a domnului Jones, a fugit din stabilimentul respectiv, iar acum un alt copil pe nume Roderick i-a luat locul?

— De ciudată e ciudată, dar chiar dumneavoastră aţi spus-o: e o coincidenţă.

— Ce comic că amîndoi am folosit acest cuvînt, de vreme ce nici eu, prin munca mea, nici dumneavoastră, prin veşmîntul dumneavoastră, n-ar trebui să credem în coincidenţe…

— Atunci o fi un plan divin sau un plan diabolic, vă las pe dumneavoastră să alegeţi! a izbucnit Maica Stareţă exasperată. Şi nu v-aţi gîndit că s-ar putea, pur şi simplu, să fie vorba de acelaşi copil?

— Sigur, sigur, un copil cam *ubicuu* aş spune…

— Alte întrebări?

— Da, încă una. Vă place Piranesi?

Semne prevestitoare

Butoiul cu mere fusese măturat de furtună şi provizia pe care o avea Basoski în cambuză s-a terminat repede. Creştea astfel riscul ca vreun marinar să se îmbolnăvească de scorbut, lucru care nu stîrnea într-atît nemulţumirea echipajului cît faptul că o bună parte din carnea uscată stătuse în apă, aşa că au fost nevoiţi să o mănînce în grabă ca să nu se strice; după trei zile, oamenilor de pe Rebecca nu le rămîneau decît

pesmeţi şi biscuiţi, bineînţeles cei scăpaţi de la dezastru. Cîteva borcane cu stafide şi făină, pe lîngă cartofi şi varză, completau tabloul alimentelor disponibile. Ca să preîntîmpine scorbutul, căpitanul i-a ordonat lui Basoski să servească verzele *crude*, măsură pe care oamenii au boicotat-o într-un crescendo de înjurături, refuzînd să mestece frunzele alea tari cum e cartonul. Un alt motiv de nemulţumire erau carturile: acestea, în parte din cauza morţii lui Syd şi a invalidităţii lui Rick, în parte din necesitatea de a remedia pagubele, se îndesiseră pentru toţi, inclusiv pentru Miller. Şi tocmai din partea lui Miller au venit primele semne de insubordonare. Leroy îi ordonase după asfinţit să orienteze o vergă şi Miller refuzase.

— Vedeţi soarele? A apus, deci cartul meu s-a încheiat.

— Cartul tău se încheie cînd spun eu, a mîrîit Leroy.

— Vai, nu mă speriaţi, doar sînt un prizonier, nu? a continuat Miller făcînd pe măscăriciul ca să-i distreze pe tovarăşii lui. Sînt în mîna legii, mă bălăngăn deja, priviţi cum mă bălăngăn, a îngînat el scoţînd limba şi holbîndu-şi ochii ca un spînzurat.

— Încetează!

Vocea lui Frank a răsunat ca o detunătură, retezînd rîsetele în faşă.

— Dacă nu orientezi tu verga aia, va trebui să o facă altcineva şi n-aş vrea să-mi cadă mie în cap chestia asta, a adăugat încărcînd cu nori ameninţători acel *n-aş vrea*.

— Ce-i, acum îl pupi în cur pe secund? a replicat Miller apropiindu-se de el cu hotărîre.

— Încetaţi amîndoi! a tunat Amos. Şi tu orientează verga aia pînă nu te trimit eu sus în şuturi!

Roderick asistase la scenă fascinat de înfruntarea aceea între titani, dar şi întristat la gîndul că nu va deveni niciodată un marinar ca ei, un marinar *fioros*.

— Tu şterge-o jos, i-a spus Pip, n-ai nimic de făcut? apoi s-a îndepărtat clătinînd din cap, pentru că ce văzuse nu-i plăcea deloc.

Dar, spre deosebire de Pip, Leroy n-a ţinut-o pentru el.

— E ceva în neregulă cu băieţii, i-a spus lui McLynn. Puţin mai devreme Miller şi Frank erau gata să se bată, dar a intervenit Amos – nu-i stă în fire.

— Da, atipic pentru Amos, a încuviinţat căpitanul îndesînd tutunul în pipă.

— Şi dacă unul ca el se comportă aşa, înseamnă că e ceva la mijloc. Sînt două sau trei zile de cînd oamenii discută între ei şi tac de cum mă văd.

— Da, ceva am prins şi eu… Ce să vă spun, să stăm de veghe şi Dumnezeu să ne aibă-n pază… Aţi vorbit cu McLane?

— Încă nu.

— Atunci vorbiţi, putem conta pe el cu ochii închişi. Spuneţi-i să fie atent la orice şuşoteală; şi încă ceva, Leroy.

— Da?

— Verificaţi armele, nu se ştie niciodată.

Trebuie să ştii, cititorul meu paşnic, că nefiind o navă de război, nici o navă de escortă, nici o navă de piraţi, Rebecca nu avea autorizaţie pentru un depozit de muniţii şi cu atît mai puţin pentru tunuri. Singurele arme de foc aflate la bord erau o pușcă şi cîteva pistoale păstrate în camera hărţilor, într-un rastel închis cu un lanţ cu lacăt de la care numai căpitanul şi secundul aveau cheia. În atîta amar de ani nu fuseseră niciodată folosite şi riscul ca la prima împuşcătură să-i explodeze în faţă trăgătorului nu era de colea. De altfel, nu se puteau efectua trageri de încercare, pentru că oamenii s-ar fi alarmat imediat; nu rămînea, deci, decît să fie curăţate şi să li se verifice mecanismul, sperînd ca la nevoie să nu trădeze, potrivit unui legămînt că în împrejurări ca acestea, mai înţelept ar fi ca oamenii să acţioneze după sufletul lor.

Havelock se întoarce la Gîsca Roşie

Bine că aruncase bucăţile alea de schelet de pe stînci, altfel ce i-ar fi spus acum băgăreţului ăstuia? Aşa se gîndea Jones ca să se consoleze cînd l-a văzut întorcîndu-se. Şi, mai ales, cadavrul nu mai era, iar despre boiangiu nu se pomenise nimic: deci lucrurile mergeau ca unse. Cît despre Roderick, a confirmat că fugise cu puţin timp în urmă şi că fusese adus înapoi de domnul La Fayette.

— Şi a fost întotdeauna mut? a întrebat Havelock care pusese să fie chemat Michael şi acum îi trecea o mînă prin păr.

— Oh, păi… nu chiar, dar aproape… Se vede că, vorbind puţin, a amuţit de tot.

— Interesantă explicaţie… Dar, în paranteză, n-aţi spus chiar dumneavoastră că acesta nu e un loc pentru copii?

— Sigur că nu e! Dar judecătorul…

— Lăsaţi-l pe judecător. E o înţelegere între dumneavoastră şi domnul La Fayette.

— Şi? Mă plăteşte pentru deranjul meu, iar copilul ajută la bucătărie.

— Vă deranjează dacă vorbesc puţin cu el?

— Dar e mut!

— Poate face semn din cap dacă e da sau nu, nu-i aşa că poţi?

Michael a încuviinţat din cap.

— Atunci, spune-mi: te cheamă într-adevăr Roderick?

A retrăit într-o străfulgerare afuriseniile Maicii Stareţe şi ale sorei Allison şi a aprobat din cap.

— Pe mama ta o chema, ia să vedem…, a continuat Havelock deschizînd un carneţel, o chema Jenny Slăbănoaga?

Da, asta trebuia să zică. Da.

— Şi muncea aici, împreună cu celelalte *domnişoare*?

Da.

Dar deja întrebarea următoare şi răspunsul respectiv au mutat conversaţia pe o linie care i-a dat fiori lui Jones.

— Ai mai cunoscut vreun copil pe care-l cheamă Roderick?

În privinţa asta nimeni nu-i dăduse indicaţii, aşa că era liber să spună adevărul. Da.

— Unde, aici?

Nu.

— La mănăstire?

Nu.

— La Pemberton House?

Da. Havelock i-a aruncat o privire lui Jones care încremenise, apoi a continuat.

— A locuit acolo o vreme?

Nu.

— A venit să te viziteze?

Michael a şovăit, nesigur de răspuns.

— Celelalte persoane din casă l-au văzut?

Nu.

— A venit pe ascuns?

Da.

— De cîte ori?

Michael a şovăit din nou, apoi a arătat degetele de la ambele mîini.

— Unde stătea cînd nu era cu tine?

Michael a arătat podeaua de la picioarele lui.

— Dedesubt? În pivniţă?

Da.

— Ai coborît şi tu?

Da.

— Aţi explorat toată pivinița?

Da.

— Aţi văzut un cadavru, cam în a zecea încăpere, sub un grilaj?

Nu.

— Acolo ai găsit monedele pe care aveai de gînd să le iei cu tine?

Nu.

— Îmi poţi spune unde le-ai găsit?

Michael şi-a desfăcut braţele.

— Nu ştii cum au ajuns în sacul tău?

Nu.

— Deci nu călugăriţele au fost cele care ţi-au spus să le duci la mănăstire?

Nu.

— Celălalt Roderick, ştii unde e acum?

Da.

— A fugit?

Nu.

— Mă ajuţi să înţeleg unde s-a dus?

Michael a mimat în aer o mînă care scrie şi Havelock i-a întins carneţelul şi un creion. În timp ce Jones îşi lungea gîtul ca să tragă cu ochiul, Michael s-a aplecat peste masă concentrat. După puţin timp i-a dat înapoi carneţelul lui Havelock.

— Foarte interesant, într-adevăr foarte interesant…, a spus acesta ţinîndu-l pe Jones, care nu reuşise să vadă nimic, în mod clar ca pe ghimpi.

— Pot să ştiu ce a făcut acolo? a întrebat Jones.

— Dar bineînţeles, uitaţi-vă singur. Mie mi se pare desenul unei călugăriţe, ce ziceţi?

Zece minute mai tîrziu, prin încercări repetate, Havelock lămurise că celălalt copil fusese dus de o călugăriţă la mănăstire ca să fie adoptat.

— Ştiaţi ceva despre asta? l-a întrebat pe Jones.

Jones a înţeles că Maica Stareţă îl păcălea. Dacă decisese să-l adopte pe adevăratul Roderick o făcea ca să-l tragă pe sfoară pe el, care, în caz că nu se înţelegeau, ar fi putut oricînd să-i pună faţă în faţă pe copii… Da, Maica Stareţă presupusese că problema identităţii şi a medalionului era de-acum depăşită de evenimentele ulterioare şi că trebuia să continue uniţi împotriva duşmanului comun, La Fayette; dar, în realitate, nu încetase niciodată să-l caute pe Roderick şi ajunsese la el înaintea lui… Nu ştia cum, dar, într-un fel sau altul, femeia aceea îl eliminase mai întîi pe Peabody şi apoi pe Moriarty, şi nu era exclus să aibă legătură şi cu dispariţia lui Saramură… Şi el, el care bălea după sora Allison, un tîmpit, asta era, şi care se compromitea cu uciderea boiangiului…

A scrîşnit din dinţi, negru la faţă. O clipă a fost tentat să-i mărturisească totul lui Havelock doar ca s-o nenorocească pe Maica Stareţă, apoi instinctul de conservare a prevalat.

— Vreţi să-mi spuneţi ceva? a insinuat inspectorul pe un ton mieros care nu era altceva decît un omagiu explicit pentru *tipul* melodramatic al sfătuitorului viclean.

— Ce? Eu… nu, nimic, nu ştiu nimic despre povestea asta.

— Pretindeţi în continuare că acest copil e acelaşi cu cel care a fugit de aici? Aţi repeta asta în faţa instanţei?

— Eu… o, Doamne, toţi copiii seamănă între ei… Mie mi se părea acelaşi, dar acum, dacă stau să mă gîndesc… Şi apoi, uitaţi-vă, are acelaşi medalion, asta m-a zăpăcit, e la fel cu ăla al lui Jenny…

— Ascultaţi-mă bine, domnule Jeremiah Jones. Eu acum mă voi întoarce la mănăstire ca să lămuresc chestiunea asta cu adopţia, dar pentru că n-am nici cea mai mică intenţie să împing bolovanul meu înainte şi-napoi la fel ca Sisif, m-aş supăra să-l găsesc pe celălalt copil pentru ca apoi să descopăr că *acesta* – şi aici şi-a trecut din nou mîna prin părul lui Michael – a dispărut la rîndul lui: cine are urechi de auzit să audă.

După ce a plecat Havelock, Jones şi Michael au rămas aşezaţi la masă unul în faţa celuilalt. Michael, care după privirile rele pe care i le aruncase Jones în timpul interogatorului se aştepta mai mult ca sigur la o săpuneală şi la o pedeapsă, aştepta cu ochii în pământ. Domnul Jones l-a privit, apoi, dat fiind că nu mai înţelegea nimic, s-a ridicat şi a ieşit fără să scoată o vorbă.

Sisif! s-a gîndit. Ce nume o mai fi şi ăsta?

Răzmeriţă

Rebecca era de-acum aproape de insula São Miguel, unde va prelua o parte din încărcătură la Ponta Delgada, pentru a se îndrepta apoi spre insula Pico, unde îşi va completa încărcătura în portul Lajes. Dacă vîntul rămînea constant, avea să sosească la prima lumină a zorilor.

Roderick aştepta nerăbdător acostarea, pe de o parte ca să poată bea apă proaspătă pînă o să-i pocnească burta, dat fiind că rezerva care supravieţuise impunea de zile întregi o raţionalizare drastică, şi, pe de alta, pentru a vedea acest faimos spermanţet, a cărui minunată culoare de ambră şi extraordinara sa transparenţă îi fuseseră descrise de Pip, adăugînd o serie întreagă de detalii neverosimile, ca povestea lui Tino din Heidelberg, imensul rezervor natural din capul caşalotului, atît de adînc, încît mai mulţi oameni se înecaseră în el. Dar nu mai puţin incitante erau discuţiile referitoare la vînătorii de balene, oameni cu cicatrici lăsate de propriile harpoane şi adesea fără un braţ sau un picior, striviţi de frînghii sau devoraţi de cetacee; oamenii aceia, îi spusese Pip, îşi petreceau viaţa gîndindu-se la monstrul marin care-i mutilase, înconjurîndu-se de oase de balenă sculptate şi decorate şi folosind discuri din dinte de caşalot ca

puluri la jocul de dame, cînd nu ajungeau de-a dreptul, la fel ca un anume căpitan pe care-l cunoştea, să-şi graveze într-un os piciorul lor artificial. Tavernele din porturile alea, continuase Pip, etalau firme simple şi seci ca Harponul, Răsuflătorul, Balena, aceleaşi firme care se puteau găsi la Nantucket, de partea cealaltă a oceanului. Acolo înăuntru, a garantat el, era de-ajuns să-i iei cuiva ceva de băut pentru a auzi povestea celei mai mari şi mai rele balene care fusese văzută vreodată.

Cînd primii răsculaţi s-au pus în mişcare, era încă întuneric. Primul care a fost doborît în somn a fost McLane, redus la tăcere cu un căluş în gură şi legat fedeleş. Singurul ochi al lui Frank a asistat la scenă în timp ce posesorul lui rămînea nemişcat; imediat după Joshua, Ram-Singa şi Pip au fost treziţi de Simon:

— Nu vă amestecaţi şi o să fie bine pentru toţi, a spus înainte să iasă de sub teugă. Pe punte, Amos a atribuit poziţiile pe tăcute; apoi Alan s-a dus să bată la uşa secundului.

— Om la apă, domnule Leroy, grăbiţi-vă!

Cum a ieşit secundul, încheindu-se la pantaloni, patru braţe musculoase l-au prins ca într-o menghină.

— Lasă, îl leg eu, a spus Miller, dornic să strîngă funia pînă îi intra în carne.

În momentul acela Roderick dormea adînc, iar greutatea considerabilă a lui Basoski, care îndoia plasa metalică a patului, îl ameninţa la cîţiva centimetri distanţă. Dar după cum vezi, cititorul meu somnoros, n-a pierdut mult: pentru că dacă vreodată în mintea lui îşi imaginase răzmeriţe, cu siguranţă ar fi fost dezamăgit de o lovitură atît de nesîngeroasă şi atît de rapidă. Cînd a fost trezit de zgomotele răzvrătiţilor, se făcuse deja dimineaţă şi a doua parte a răzmeriţei se săvîrşise: ieşind din cabina lui cu un pistol în mînă, căpitanul se trezise în faţa lui Amos, care-l înştiinţase despre cum stăteau lucrurile; Leroy şi McLane erau prizonieri sub teugă, legaţi spate în spate şi încredinţaţi lui Miller, pe care-

l mîncau puternic mîinile, mai ales cea care flutura o spangă. El, McLynn, va trebui să ducă nava la Ponta Delgada şi să debarce ca şi cum nimic nu s-ar fi întîmplat, să negocieze achiziţia încărcăturii şi să plece din nou, apoi să repete treaba la Lajes, atîta tot. Dacă va coopera, ostaticii urmau să fie eliberaţi, pe cuvînt de onoare.

— Şi unde credeţi că o să mergeţi pe urmă? a întrebat McLynn.

— O, păi, sigur nu la Glerenmouth, nu credeţi, căpitane? Mă gîndeam că nu mi-ar displăcea să văd America, nu mi-ar displăcea.

— Şi cum vă gîndiţi să parcurgeţi patru mii de mile cu jumătate de echipaj?

— Păi, cu dumneavoastră, căpitane! Că doar nu vrem să ne lipsim de compania dumneavoastră şi de experienţa dumneavoastră!

— America…! Îmi închipui că nu ştiţi nimic despre America.

— Doar că Nantucket e un oraş unde toţi se ocupă cu vînătoarea de balene, aşa că sigur nu vom merge acolo să ne vindem marfa… Dar, vreau să spun, or mai fi şi alte porturi, nu?

— În cazul ăsta, aveţi de unde alege, Boston, New York, Baltimore, Norfolk…

— Bon, atunci s-a făcut!

— Mi-aţi dat cuvîntul.

— Îl aveţi, întăresc!

— Şi ceilalţi?

— Ceilalţi care, mutul? Basoski? Dacă nu ne pun beţe în roate, nu vor avea probleme, aveţi cuvîntul lui Amos.

Cînd Roderick a urcat pe punte, totul părea la fel: oameni care mergeau în sus şi în jos pe grijele, oameni care manevrau randele şi parîmele, oameni care eliberau scripeţii.

— Uite colo, i-a spus Pip şi Roderick a zărit pămîntul, o fîşie neagră puţin sub linia orizontului, sub un cer vestic pe care zorii nu-l luminaseră

încă. Şi acum că te-ai bucurat de spectacol, a adăugat Pip după cîteva clipe, trebuie să-ţi mai spun ceva.

Roderick a aflat de răzmeriţă cu uimire, dar şi cu calm, atît era relatarea lui Pip de neutră şi de liniştită. Reacţia lui nu s-a dovedit deci foarte diferită de cea pe care ar fi avut-o dacă ar fi fost informat de o furtună pe timp de noapte sau de un necaz la pompe, chiar dacă în răstimpul orelor următoare grija pentru soarta prizonierilor s-a strecurat tot mai mult în sufletul lui.

Puţin mai tîrziu l-a văzut pe Amos care le dădea ordine oamenilor în locul lui Leroy; avea un pistol la centură, lucru care îl făcea automat să semene cu un pirat. McLynn nu se zărea nicăieri.

— Hei, vierme!

Vocea lui Jordan l-a ajuns din spate însoţită de un ghiont între omoplaţi.

— Acum noi comandăm aici şi, dacă nu-ţi vezi de treabă, te străpung ca pe o sepie.

— Lasă-l în pace, Jordan, e încă un copil, a intervenit Pip.

Jordan s-a apropiat de el, l-a înşfăcat cu o mînă de guler şi cu cealaltă i-a ars o palmă peste ceafă.

— *Domnul* Jordan, cînd vorbeşti cu mine, trebuie să spui domnul Jordan, ai înţeles?

Apoi i-a dat drumul, a rînjit în direcţia lui Roderick, ceea ce nu promitea nimic bun, şi a pornit către prova.

Inima Mariei

— Copilul ăla, mutul, a spus Havelock, a fost crescut aici, nu-i aşa?

— Sigur, a răspuns Maica Stareţă.

— Deci n-a putut să fugă de la Gîsca Roşie, nu credeţi?

— Crescut nu înseamnă neapărat născut aici, *nu credeţi*?

— Cum să nu, cum să nu… Ştiţi, apropo de acest copil dedublat, îmi trece prin cap să vă pun faţă-n faţă cu domnul Jones ca să vedem în ce măsură coincid versiunile dumneavoastră.

— Insinuaţi că am făcut vreo înţelegere cu un om de teapa aia?

— Nu insinuez nimic, ci lucrurile, lucrurile *şi cuvintele* se insinuează în mine… Vedeţi, oricît mă străduiesc, nu reuşesc să înţeleg ce nevoie era de o altă adopţie, dacă micul Roderick fusese adoptat deja de lady Pemberton.

— Despre care altă adopţie vorbiţi?

— Nu eu, nu eu. Copilul o spune, cel care e acum la Jones.

— Copilul minte! Şi apoi e mut! a exclamat Maica Stareţă, ca şi cum al doilea aspect îl implica pe primul.

— Aş vrea să aud părerea sorei Allison, dacă nu vă deranjează. Copilul a menţionat-o pe ea.

Maica Stareţă l-a fulgerat pe Havelock cu privirea; apoi şi-a ridicat-o spre crucifix, adresîndu-i în minte următoarea rugăciune: „Te rog, Doamne, scapă-mă de el şi eu voi face… voi face ceva bun, îţi promit!“. După care, oftînd, a tras de cordonul de stofă.

Sora Allison s-a lăsat aşteptată atît cît îi impunea propria vanitate; cînd s-a prezentat, Havelock a crezut că se găseşte în faţa unei *şanteze*, chiar dacă această impresie constrasta cu austeritatea veşmîntului.

Bineînţeles că sora a tăgăduit că ar fi adus vreodată un copil la mănăstire. Îşi îngăduia, dimpotrivă, să-i sugereze inspectorului că existau toate şansele ca povestea născocită de Roderick să fie rodul unei *înflăcărări* datorate, la rîndul ei, discuţiilor, despre care recunoştea că au fost poate puţin prea dureroase, avute cu micuţul în materie de adopţie,

acea adopţie despre care domnul La Fayette pretindea acum că nu influenţează scopurile succesiunii.

— Hm, a făcut Havelock, tulburat de caracterul peremptoriu al acelei argumentări. Şi spuneţi-mi, soră, îl cunoaşteţi pe domnul Jones?

— După faimă sau în persoană? a răspuns sora Allison care, neştiind dacă Havelock aflase ceva despre încercările de şantaj ale acestuia, voia să cîştige timp.

— În persoană, în persoană.

— Am avut ocazia să-l întîlnesc o dată.

— Şi obişnuiţi să-i frecventaţi pe patronii de bordel?

— Cum adică?!

— Adică am o mărturie potrivit căreia, cu puţin înainte să moară, v-aţi fi întîlnit cu un anume Leach, patronul unui han numit Vestea cea Bună.

— Fals! a izbucnit sora Allison. Cine a avut neobrăzarea?!

— Informaţii confidenţiale, îmi pare rău.

— Eu… eu…, a gemut sora încercînd să verse măcar o lacrimă. Apoi l-a apucat pe Havelock de încheietură ducîndu-i mîna la pieptul ei. Simţiţi? Simţiţi cum bate? Este inima Mariei, care sîngerează de durere…

Spunînd asta, ţinea apăsată mîna lui Havelock, care nu simţea deloc sub rasă bătaia inimii, ci voluptatea unui sîn. Maica Stareţă s-a întors în altă parte de teamă să nu i se citească zîmbetul de pe buze.

— Simţiţi! insista sora Allison punînd deasupra şi cealaltă mînă ca să mărească presiunea şi să-l împiedice pe Havelock să se agite. Este sufletul meu care se jeluieşte, gol şi fără apărare, străpuns de săgeţile clevetirii, a continuat ea înşirînd vorbe cu două înţelesuri una după alta, dar dacă veţi şti să-l ascultaţi, vi se va oferi pe deplin, se va deschide cu totul…

Cînd, în cele din urmă, a reuşit să se elibereze, Havelock era roşu la faţă, pe de o parte din cauza efortului, pe de alta din cauza stînjenelii. Nu credea că o femeie poate fi atît de puternică, şi ce femeie… Propria mînă tocmai avusese experienţa celui mai elastic şi mai ferm sîn din lume, la o

distanţă galactică nu doar de sînul flasc al soţiei lui, care nu-i mai trezea interesul deja de ani de zile, ci şi, din cîte îşi amintea, de al tuturor prostituatelor la care fusese în tinereţe, cînd încă îl mai emoţiona anatomia… Şi-a şters fruntea cu o batistă, în timp ce Maica Stareţă dezlănţuia asupra lui un nou atac.

— Cel mai bine e să vă las singuri, astfel sora Allison va putea să facă o depoziţie în deplină libertate, fără să vă ascundă nimic…

Sora Allison i-a zîmbit, iar ochii îi scînteiau. O parte a inteligenţei lui Havelock l-a avertizat în legătură cu capcana care i se întindea, dar cealaltă a spus că era în regulă.

Duş scoţian

— *Quel horreur*, un cadavriu în casa meea! urla La Fayette. Şi tu, prostuţo, chiar trebuiea să-i spui seirvitoarei?

Roşcata a ridicat din umeri. Acum că lucrul cel mai important se rezolvase, nu mai era nevoie să fie drăguţă.

— Peabody ăla, dar cine l-a cunoscuut vreodată, zic eu! Şi acuum? Ştii că mă bănuiesc pe mine, ştiii? Treibuie să-i spui tatălui tău să vină degrabă, fiindcă are cunoştinţe care mă pot scoate din necaazuri…

— Tatăl meu călătoreşte, nu poate fi anunţat.

Aşezată pe un divan, nemişcată ca un sfinx, Eunice Brogan medita la ghinionul ei. Tocmai acum cînd destinul îi surîdea, în ajunul căsătoriei ei cu colonelul, proprietarul tuturor plantaţiilor ălora, tocmai acum se descoperea un cadavru în pivniţă! Doamna Brogan nu putea fi atît de perspicace să se gîndească la o înscenare pusă la cale de Maica Stareţă; în mod mult mai simplu şi mai direct, era convinsă că, la rîndul ei, Maica

Stareţă pusese să fie omorît administratorul ca să nu întîmpine vreo piedică în calea moştenirii. Şi acum, colac peste pupăză, vina acelei crime cădea asupra ei şi a fiului ei, nu era corect! Chiar dacă… da, o scînteie de speranţă… puteau să-l aresteze pe Patrick, dar ea n-avea nici o legătură, ea putea rămîne acolo, în fond, moştenirile pot merge şi în sus, nu doar în jos la copii şi la nepoţi… sau nu? Trebuia neapărat să-l întrebe pe Bishop şi, în aceeaşi după-amiază, l-a întrebat.

Se înflăcărase îndeajuns de tare la perspectiva de a rămîne în posesia întregii proprietăţi pentru ca răspunsul lui Bishop să echivaleze cu ceea ce se numeşte un *duş scoţian*.

— Dacă domnul La Fayette este decăzut din drepturile sale, îi spusese Bishop, moştenirea îi revine copilului.

— Şi eu?

— La bunăvoinţa moştenitorului, la graţioasa bunăvoinţă a moştenitorului. Numai să…

— Da?

— Numai să ieşiţi *curată*, doamnă Brogan.

— Dar cum… cum vă permiteţi?! N-am nici o legătură cu delictul!

— Nu vă sfătuiesc să adoptaţi linia aceasta defensivă, e ca şi cum v-aţi acuza fiul.

— Nu nu, vă rog… Eu… Atunci ce mă sfătuiţi?

— Pot să vorbesc deschis?

— Sînteţi plătit pentru asta, din cîte mi se pare!

— Atunci, iată… Dacă ar fi aici copilul, aş găsi modalitatea prin care să-l fac să dispară… Însă, dat fiind că i l-aţi băgat pe gît lui Jones ăla, ei bine, e altă mîncare de peşte.

— Jones ia bani ca să ţină copilul, nu?

— Da.

— Atunci poate lua şi ca să-l elimine, nu credeţi?

— S-ar putea, dar cu Havelock ăla prin preajmă punînd întrebări o să fie greu…

— Şi fără copil ce se va întîmpla după aia?

— Mănăstirea ar pretinde moştenirea fiindcă are tutela.

— Tutela unui mort?

— Tot tutelă e. Oricum, chestia e foarte nesigură şi prevăd o lungă bătălie legală între dumneavoastră şi Maica Stareţă. Dar între timp, la Pemberton House, dumneavoastră veţi fi…

— Liberă să cheltuiesc cît vreau?

— Să spunem că nu la lumina zilei…

— O să mă-nnebuniţi voi ăştia de la tribunal! a izbucnit doamna Brogan, avansîndu-l în rang pe Bishop fără să-şi dea seama. Atunci ne-am înţeles: mîine vă duceţi la domnul Jones şi-l întrebaţi care e tariful lui.

— Cum doreşte doamna.

— Şi vă rog, nici o vorbă fiului meu.

La Ponta Delgada

Insula São Miguel s-a făcut tot mai mare, pînă cînd Roderick a reuşit să distingă coroanele copacilor, pajiştile, petele de flori galbene, violet şi roşii şi o porţiune a lagunei interioare. Amos, care nu dădea doi bani pe el, i-a dat voie să urce pe crucetă ca să se bucure de peisaj.

Situaţia la bordul navei Rebecca era următoarea: sub teugă, legaţi împreună, Leroy şi McLane erau atent supravegheaţi de Miller, care nu pierdea nici o ocazie să-şi apropie lama cuţitului de beregatele lor, de parcă trebuia s-o ascută de o curea. Puţin mai încolo zăcea Rick, în ghearele febrei şi ale leşinului. Simon stătea de pază la intrarea în cală, în

cazul în care vreunul dintre oamenii rămaşi fideli ar încerca o lovitură. Ceilalţi erau la manevre, atît răzvrătiţii cît şi ceilalţi, chiar dacă fiecare om din primul grup avea sarcina să-l supravegheze pe unul dintr-al doilea: astfel, Kirk era cu ochii pe Joshua, Dirk era cu ochii pe Ram-Singa, Jordan era cu ochii pe Pip, în timp ce Alan trebuia să meargă din cînd în cînd în cambuză să verifice dacă Basoski nu le joacă vreo festă. În ce-l priveşte pe Frank, care nu se dăduse nici cu unii, nici cu ceilalţi, şi mai ales *fiind Frank*, era pe cont propriu, concentrat asupra muncii la fel ca în prima zi. Amos dădea ordine, dar cînd nava s-a aflat la mai puţin de o milă de ţărm, i-a cedat comanda lui McLynn, bineînţeles stîndu-i în coastă cu spanga şi pistolul său.

Primul ordin al lui McLynn a fost să arunce în mare restul de încărcătură deteriorată: sacii au căzut în apă unul după altul, ridicînd stropi care lăsau în urmă o clocotire înspumată, ca şi cum apa ar fi fost bătută cu îmblăciul. Apoi, odată coborîte toate velele, mai puţin focul şi o gabie, nava a lunecat lin în golf. Roderick a fost uimit că oameni care se războiesc între ei pot să conlucreze atît de armonios fără măcar să fie nevoiţi să vorbească: după cîteva minute, huruitul lanţului prin nara de ancoră l-a înştiinţat că prima parte a călătoriei se încheiase.

Dacă la Glerenmouth Roderick credea că văzuse ce-i acela un port, Porta Delgada i-a deschis cu adevărat ochii. *Acela* era un port, cu sute de ambarcaţiuni mari şi mici, goelete şi fregate, brigantine şi vase de pescuit, şi veliere despre care, unul cîte unul, Pip îi explica că sînt un cliper, o barchetină, un cuter, o iolă; şi, mai ales, baleniere, multe baleniere de toate felurile, cu tunuri la prova şi la pupa, şi macarale de ridicat, şi bărci de salvare, şi cazanele, şi complicate sisteme de cremone şi de palancuri mobile, şi cricuri, şi tobogane, şi platforme rulante… Fiecare dintre acele nave avea o nobleţe sinistră care făcea ca Rebecca să pară o bărcuţă pe un lac, întunecate şi letale cum erau, pline de un sînge pe care numai Roderick îl vedea, sîngele celei mai mari şi mai rele balene, sîngele

oamenilor traşi în abis de monstru… Naivule Roderick, micul meu prieten, ce ai fi simţit în sufletul tău atît de receptiv dacă ai fi văzut ancorată, fără catarge şi pustie, o navă numită Pequod şi un bătrîn marinar ţi-ar fi spus povestea ei?

Pasarela a fost lăsată jos, iar McLynn şi Amos au coborît pe ţărm, îndreptîndu-se spre birourile comerciale. Dacă nu se întorceau într-o oră, Miller avea ordin, dar ar fi mai corect să spunem *plăcerea*, să-i masacreze pe ostatici. Tuturor le era interzis să coboare pe ţărm – îngrădire foarte crudă pentru oameni care nu visau altceva de peste o lună, puşi la încercare de o furtună şi ajunşi să-şi vadă proviziile raţionalizate.

După trei sferturi de oră căpitanul şi aşa-zisul său secund s-au întors, anunţînd că totul decursese ca uns şi că operaţiunile de încărcare vor avea loc a doua zi dimineaţă; între timp, tot sub ameninţarea că ostaticilor li se va tăia gîtul, Basoski şi Alan urmau să coboare pe ţărm pentru a cumpăra alimente şi a face provizii de apă. McLynn a fost închis în cabina lui, în vreme ce toţi ceilalţi s-au dus – sau au fost obligaţi să se ducă – sub teugă. Numai lui Roderick părea că i se îngăduise puţină libertate, dar cînd, după o jumătate de oră, Amos l-a surprins la pupa pe cînd se apleca peste parapet ca să vadă mai de aproape navele, l-a luat la şuturi trimiţîndu-l după ceilalţi.

Astfel, Roderick şi-a petrecut noaptea aceea de aşteptare împreună cu echipajul, într-un aer cald şi uleios, plin de miasme şi de sunete care se suprapuneau peste vaietele lui Rick. Pip îl pusese să se întindă într-un colţ, aşezîndu-se între el şi ceilalţi marinari; precauţia n-a putut evita ca în timpul nopţii, cînd moţăia, Roderick să nu fie trezit de o mînă care-l mîngîia pe burtă şi încerca să i se vîre în pantaloni: ridicîndu-se brusc în capul oaselor, a zărit o umbră care se îndepărta fără s-apuce s-o recunoască.

Scăpat de linşaj

Cînd se gîndea la călugăriţa aceea tulburătoare, Havelock fredona aria lui Don Giovanni, „Là ci darem la mano“. Pe hîrtie peniţa lui realiza desene unul după altul; multe dintre acestea reprezentau săgeţi, lănci, ancore, peşti-spadă, campanile, obeliscuri, dar, din cînd în cînd, şi o floare, un ochi, un soare cu raze: cititorului ingenios îi revine sarcina să le interpreteze.

În clipa aceea i-a fost înmînată o notă informativă de la prefectura din Castle-o'-Leary. Fusese reţinut un bărbat, sub învinuirea de a fi omorît un vopsitor pe nume Eli Bloomberg în localitatea Halfbridge, pe ultima porţiune a rîului Leary. Bărbatul, care era descris drept retardat mintal, fusese salvat de jandarmi de la o tentativă de linşaj; şi, fiindcă se temeau de alte tulburări, se dorea sosirea cît mai grabnică a inspectorului din Fenham.

Alta acum! şi-a zis Havelock gîndindu-se la inevitabilitatea acelei călătorii. După două ore, în secţia de poliţie din Castle-o'-Leary, stătea la o masă în faţa unui bărbat uriaş, părînd să aibă vreo treizeci de ani, complet chel, cu două urechi mari, clăpăuge. Îşi ţinea mîinile în poală, prinse în butuc.

— Deci Lennie, ai zis că te cheamă Lennie, nu-i aşa?

— Lennie.

— Vine de la Leonard, îmi închipui.

— Lennie.

— Bine, Lennie. Numele îl ştii?

— Lennie.

Jandarmul l-a fixat cu privirea pe Havelock clătinînd din cap, ca şi cum i-ar fi spus că nu poţi să scoţi nimic de la el.

— Unde locuieşti, Lennie?

Lennie a făcut semn spre un perete care, potrivit simţului său de orientare, dădea spre est.

— La Fenham?

A dat din cap că nu.

— Între locul ăsta şi Fenham?

Un surîs i-a luminat chipul: da.

— Cu cine locuieşti, Lennie?

— Cu mama, mama şi Lennie.

— Hm… şi ce făceai la rîul Leary?

— Ca să-l caut pe Jack, prieten meu Jack.

— Locuieşte prin părţile astea?

— Jack locuieşte la mare, acolo, a spus Lennie arătînd fără şovăială spre nord.

— Atunci de ce nu l-ai căutat acolo?

— Căutat, dar nimeni. Casa lui Jack goală.

— Şi de ce-l căutai?

— Văd marea. Lennie în mare, iar!

Havelock şi jandarmul s-au privit în ochi.

— Aşa că te-ai gîndit să-l cauţi în altă parte, nu?

— Da.

— Deci ai ajuns aici din întîmplare?

— Lennie din întîmplare.

— Şi de ce erai la vopsitoria aia?

— Apă albastră foarte frumoasă! Şi mîinile lui Lennie albastru!

A ridicat butucul ca să arate degetele încă pătate de vopsea.

— Ştii că bărbatul care muncea acolo a dispărut?

Lennie a scuturat din cap.

— Şi totuşi, cînd soţia lui Bloomberg l-a văzut şi a chemat vecinii, a fugit, a intervenit jandarmul.

— E adevărat că ai fugit, Lennie?

— Da.

— De ce ai fugit?

— Lennie frică. Multă lume care ţipă.

Havelock s-a ridicat şi s-a apropiat de jandarm.

— Omul ăsta e vinovat cum sîntem noi doi, i-a spus cu voce scăzută.

— Dacă ziceţi dumneavoastră… Problema e să-i facem să înţeleagă pe cei de afară.

— Vorbesc eu cu ei, apoi îl duc acasă dacă îmi arată unde e. Nu-i aşa că vrei să te întorci la mama ta, Lennie?

— Mama! a exclamat Lennie fericit.

— Nu, tu chiar n-ai ucis pe nimeni, a spus Havelock gata-gata să se emoţioneze.

— Lennie ucis.

— Ce spui?

— Ucis căpitan William Bones.

William Bones! Nu era numele sau pseudonimul criminalului din Dury? Ce putea să ştie Lennie? Havelock s-a aşezat din nou în faţa arestatului.

— Şi de ce să-l fi ucis?

— William Bones rău cu Jack, Lennie prieten cu Jack.

— Şi unde l-ai întîlnit?

— Gîscă Roşie, întîlnit la Gîscă Roşie.

Dar… Ce dracu'…? Ce încurcătură mai era şi asta? Gîsca Roşie, Jones… copilul, mănăstirea… Pemberton House, cadavrul lui Peabody… şi toate persoanele alea dispărute… şi acum William Bones…

— L-ai ucis acolo?

Lennie a clătinat din cap.

— Acasă, acolo.

— Şi corpul?

— În cîmp. Cîmp lui mama lui Lennie.

Havelock şi-a acoperit faţa cu mîinile. Avea nevoie să rămînă singur ca să gîndească în linişte, să pună laolaltă toate piesele alea care o luaseră razna; dar trebuia să vorbească mulţimii furioase şi apoi să-l escorteze pe arestat, să dea de urma locuinţei lui şi… Ce muncă urîtă avea, aridă şi rece, ce bine ar fi fost dacă n-ar fi crescut niciodată, dacă ar fi rămas un copilaş care-şi lasă capul pe pieptul mamei lui, pieptul moale şi plin… pieptul…

Fluturi înnebuniţi

Bishop s-a întors de la Gîsca Roşie cu coada între picioare: nu doar că Jones pretinsese că fusese somat de Havelock în privinţa copilului, căruia, în consecinţă, nu i-ar fi atins nici un fir de păr din cap, dar îi şi dezvăluise existenţa unui al doilea copil, pe cale să fie adoptat de mănăstire. Şi asta era foarte ciudat: ce avea în minte Maica Stareţă, să facă astfel încît acest al doilea copil să-i uzurpe drepturile lui Roderick? Dar de ce atîta deranj? Poate pentru că Roderick fusese prins în flagrant furînd şi se *arsese*? Dar ce judecător ar fi girat vreodată o astfel de manevră? Poate că soluţia stătea într-o aluzie aparent absurdă făcută de Jones cînd spusese că acest alt copil era *mai adevărat*: însemna, cumva, că Maica Stareţă îl identificase pe adevăratul nepot al lui lady Pemberton şi că intenţiona să-l pună în drepturi profitînd de dubla circumstanţă a inocenţei lui şi a suspiciunii de omor care atîrna deasupra lui La Fayette? Dar, în acelaşi timp, nu se admitea astfel înşelătoria în desemnarea anterioară a lui Roderick drept moştenitor, încredinţat lui lady Pemberton şi tutelat ca atare? Doar dacă Maica Stareţă reuşea să-şi demonstreze buna-credinţă…

Zbătîndu-se ca o insectă într-o pînză de păianjen, mintea lui Bishop se încurca pe măsură ce dobîndea elemente noi, pînă la a semăna mai degrabă, ca să rămînem tot la condiţia de insectă, cu fluturele care se loveşte atras de o lampă, şi se loveşte, şi se loveşte pînă cînd ameţeşte şi, în cele din urmă, se arde. În aceste zvîcnituri, Bishop a intuit că totul depindea de nume: dacă acest nou moştenitor s-ar fi numit Roger, sau Donald, sau James, buna-credinţă putea fi în mod rezonabil susţinută. Dar dacă şi el se numea Roderick, rezulta de aici, lăsînd deoparte coincidenţa, că primul copil, mutul, *nu* se numea Roderick şi că acest nume îi fusese impus de Maica Stareţă în mod fraudulos pentru a fi confundat cu un moştenitor – în momentul acela de negăsit – de a cărui existenţă ştia deja. Deci era de-ajuns să-l facă pe mut să-şi mărturisească adevăratul nume şi Maica Stareţă va trebui să se dea de ceasul morţii pentru *a-şi salva curul*, expresie nepotrivită pe care, totuşi, de dragul relatării, s-a decis să o comunice în toată asprimea ei.

Aşa s-a întîmplat că, după vreo trei kilometri, Bishop a întors cabrioleta şi s-a dus în mare grabă la Gîsca Roşie.

— Iar aţi venit? s-a mirat Jones că-l vede.

— Copilul pe care-l adoptă la mănăstire cum se numeşte?

— Roderick.

— Şi acesta?

— Dumnezeu ştie, numai El.

— Dar de ce aţi spus că se numeşte Roderick şi el?

— Pentru că făcusem o înţelege cu Maica Stareţă şi Maica Stareţă hotărîse aşa. Dar acum că am descoperit şmecheria cu noua adopţie, canci!

— Vă deranjează dacă-l chemaţi?

— Roooderick! a urlat Jones.

Michael a venit într-un suflet, cu mînecile suflecate şi antebraţele ude fleaşcă pentru că spăla nişte legume.

— Ascultă, micuţule, acest domn vine din oraş şi a vorbit cu Maica Stareţă. Zice că nu te cheamă Roderick şi, în momentul ăsta, sînt curios să aflu cum te cheamă.

Michael s-a uitat la Bishop, apoi la Jones. Pentru că nu jucase niciodată cărţi, nu avea nici cea mai mică idee ce însemna un *bluff*.

— Deci?

A clătinat din cap.

— Nu ce? Nu e adevărat că nu te cheamă Roderick?

Nu.

— Imbecilule! Tocmai ţi-am zis că Maica Stareţă a spus tot! Deci?

Michael era îngrozit, dar o licărire de luciditate, în străfundurile agitaţiei lui, i-a spus că dacă Maica Stareţă ar fi vorbit, ar fi dezvăluit şi numele lui real, deci oamenii aceia minţeau.

Jones a fost gata-gata să-i ardă una peste ceafă, dar s-a abţinut. Era mai bine să abordeze lucrurile din alt unghi.

— Ascultă aici, a spus cu o bonomie studiată, nu ţi se pare ciudat că şi pe celălalt plod se îl cheamă tot Roderick?

Nu.

— Cum adică nu? Nu ţi se pare ciudat?

Nu, nu.

— Nu-l cheamă Roderick?

Nu.

— Şi cum dracului îl cheamă, atunci?

Michael a privit în jur căutînd ceva cu care să scrie; apoi s-a dus la tabla pe care Jones scria meniul zilei şi, cu o cretă mică agăţată de o sfoară, a scris: „Malcolm“.

Asta le punea capac la toate, s-a gîndit Jones în culmea nedumeririi. Roderick, Roderick *al său*, se numea Malcolm şi impostorul ăsta se numea Roderick! Dar de ce să facă schimb de nume? Fusese o idee de-a lor? Dar nu, e absurd… Şi dacă, în schimb… da, dacă Maica Stareţă

identificase un alt nepoţel natural al lui lady Pemberton, un anume Malcolm, şi, negăsindu-l, îl folosea pe Roderick ca pe un înlocuitor? Aşadar, erau *trei* copii, mutul, Roderick şi Malcolm, absurd, îţi stătea mintea în loc…

Aşa că, profitînd de prezenţa lui Bishop, a scris un bilet pe care acela urma să-l ducă la mănăstire pentru Maica Stareţă. Textul biletului suna aşa:

Maica Stareţă am descoperit tot
vrei să adoţi un alt copil şi zici că secheamă roderic dar eu ştiu că secheamă malcol
copilul tău e fals ca almeu
nu fă pe şmechera cu mine dacă nu zic tot la aveloc
cînd lafaiet merge la închisoare facem pe jumate tu şi eu
şi roşcata se întoarce aici
şi spune malfroditei că nu se încheie aici
jones

Ciumă la bord?

În zori au început manevrele de încărcare. Doi cîte doi, hamalii împingeau căruţurile în sus pe pasarelă, în timp ce marinarii trăgeau mărfurile la bord cu frînghiile. Butoaiele cu grăsime de balenă şi spermanţet erau sigilate, aşa încît lui Roderick i-au fost înşelate aşteptările: singurele mărfuri la care a putut să arunce un ochi au fost beţişoarele de carne uscată şi lăzile cu varză şi mere, dat fiind că tot restul – cartofi, făinuri, legume, cod sărat – era închis în saci. Basoski a

anunţat că din ziua aia îi va îmbuiba pe oameni cu cod uscat, fel de mîncare naţional portughez: unii au bombănit, altora le-a plouat în gură.

În timpul operaţiunilor, McLynn stătea cu faţa la parapet, cu Amos în coasta lui. Joshua, Ram-Singa şi Pip fuseseră duşi sub teugă şi legaţi, şi ei sub ameninţarea spăngii lui Miller. Alan îl supraveghea pe Basoski şi Dirk făcea pe mesagerul ducînd ordinele între Amos şi ceilalţi. Restul, adică Simon, Kirk, Jordan şi Frank participau la manevrele de încărcare şi de stivuire. Roderick umbla de colo-colo bucurîndu-se de o oarecare libertate, dar trebuia să fie atent să nu-l vadă Amos, care l-ar fi trimis imediat în cambuză sau sub teugă, şi mai ales de Jordan, care nu pierdea nici o ocazie ca să arunce în el cu orice bucată de lemn sau de fier se nimerea.

La începutul după-amiezii, odată isprăvită încărcarea, ancora a fost ridicată şi parîmele desfăcute de pe bolarzi. Împinsă cu prăjini de hamali, Rebecca a alunecat cu pupa înainte de-a lungul cheiului, pentru ca apoi să desfacă velele mici cu rande inversate, pînă în locul în care era suficient spaţiu pentru a se roti pe pupa şi a-şi oferi prova Atlanticului meridional. Imediat, McLynn a ordonat să fie desfăcuţi gabierul catargului principal şi al celui de la pupa, şi nava, după reculul sec ce urmează fiecărei deschideri de vele, a căpătat viteză. În amurg a ajuns în preajma insulei Pico, dominată de un vulcan fumegînd. Au fost luate aceleaşi măsuri din seara precedentă şi, la o oră după apus, Rebecca era acostată în portul Lajes.

Problema principală, pe moment, era starea lui Rick, pe care amputarea nu părea să-l fi ajutat prea mult: de douăzeci şi patru de ore ardea de o febră foarte mare, avea mîinile umflate şi albicioase, cu venele albastre vizibile, ochii holbaţi, buzele negre strîmbate de o grimasă. Era clar că, dacă rămînea pe Rebecca, n-ar fi rezistat pînă dimineaţa şi, în alte circumstanţe, ar fi fost deja debarcat ca să-l consulte un medic adevărat şi

să primească medicamente mai adecvate decît obişnuita chinină. McLynn a propus să-l ducă la ţărm, dar Amos nici n-a vrut să audă.

— Să presupunem că se vindecă, a spus, apoi îl interoghează şi iese la iveală că era unul de-ai noştri, ă? Nu, căpitane, să-l faci bine pentru ca apoi să-l spînzure alţii nu mi se pare o idee bună.

— Pentru că, după tine, e prost sau cum? a spus Frank care, la fel ca toţi ceilalţi, asista la discuţie sub teugă. Dacă-l lăsăm aici, o să vorbească numai tîmpenii.

— Deliregză, a obiectat Amos, şi cine deliregză e capabil să spună orice, n-am încredere.

— Şi dacă e ciumă? Uită-te la buzele lui.

Frank a ridicat felinarul deasupra buzelor lui Rick, în timp ce toţi oamenii se aplecau în faţă ca să vadă. În lumina aruncată de felinarul care se legăna, buzele lui Rick prezentau nişte bubiţe străvezii.

— Ai văzut?

— Dar de cînd se trage oare ciuma de la un picior rănit? a intervenit Simon supărat că nimeni nu-i ceruse încă părerea.

— I-auzi şi la bărbier! a şuierat Frank. Tot timpul cît a zăcut aici în pişat şi în sudoare, cu febră – nu-ţi dă prin cap că s-a îmbolnăvit de ciumă tocmai din cauza asta?

— Ce ai vrea să facem, să auzim, a spus Amos ameninţător.

— Eu cu ăsta nu mă duc în America, a fost răspunsul lui Frank; şi dacă Frank o spunea, puteau jura că era aşa.

— Ori cu mine, ori împotriva mea, a spus Amos.

— Şi împotriva mea, a adăugat Miller făcînd o grimasă.

— Şi voi, nu ziceţi nimic? a întrebat Frank adresîndu-se lui Kirk şi Dirk care, împreună cu Rick, formaseră mereu un trio inseparabil. Sînteţi de acord să-l lăsaţi să moară aşa?

Cei doi marinari s-au uitat la Amos, apoi s-au uitat unul la altul, apoi s-au uitat în jos.

— Ce mai prieteni! i-a presat Frank. Şi, oricum, veţi fi curînd nişte prieteni morţi, de la primul pînă la ultimul!

— Hotărăşte-te, i-a spus Pip. Vrei să-l debarci din milă sau de teama ciumei?

— Şi dacă ar fi din ambele motive, bătrîne?

— Vorbeşti prea mult, Frank, a mîrîit Amos. Ai vorbit mai mult în seara asta decît în toată călătoria.

Roderick asistase la scenă fără să-i tresară un muşchi sau un nerv, atît de mult îi captaseră atenţia feţele şi cuvintele acelea. Şi, în aceeaşi stare de spirit, l-a văzut pe Frank ridicîndu-se, dezmorţindu-şi picioarele şi venind spre el; apoi întorcîndu-se şi ghemuindu-se alături de el, ca şi cum ar fi vrut să-l înfrunte pe Amos dintr-un alt unghi. Manevra fusese făcută cu atîta dezinvoltură, că nimeni nu i-a dat atenţie; nici Roderick nu i-ar fi dat atenţie dacă n-ar fi simţit la spate că mîna lui Frank îl împungea cu ceva. Fără să-l vadă nimeni, proptindu-şi spinarea de perete, şi-a dus o mînă la spate simţind răceala unei lame. Frank îl amenința, voia să-l ucidă? Nu, s-a prins că-i dădea pe furiş cuţitul lui şi l-a luat; apoi, foarte încet, l-a ridicat pînă la buzunar, unde a reuşit să-l ascundă fără să-l vadă nimeni. Cîteva minute mai tîrziu adunarea s-a împrăştiat fără să se fi ajuns la nici un rezultat; cînd s-a ridicat, Roderick a întîlnit privirea din ochiul lui Frank, care pentru o fracţiune de secundă a scînteiat.

O noapte pe Muntele Pleşuv

Cînd Lennie s-a oprit din săpat şi din pămînt a apărut o mînă, Havelock a înţeles că băiatul acela spusese adevărul. Mama lui încercase în toate felurile să-l convingă de contrariu, dar Lennie, care de-acum îşi

luase o greutate de pe umeri şi nu voia s-o pună la loc, n-a ascultat-o. Luase o cazma, începuse să sape în cîmp şi acum se ivise o mînă. După puţin timp, Lennie a intrat în groapă şi a ieşit ţinînd cadavrul de parcă ar fi fost un copil adormit. Havelock l-a examinat pe omul acela macerat de umezeală, a cărui piele intrase de-acum în componenţa chimică a pămîntului: oricît de *zdrobit*, chipul acela îi amintea ceva, poate pe unul dintre mulţii delincvenţi pe care-i arestase. „William Bones“, s-a gîndit, „William Bones…“, dar însuşi numele acela îl împiedica să-şi amintească.

Cu greu, întrebîndu-i cînd pe Lennie, cînd pe bătrînă, Havelock a reuşit să pună cap la cap cîteva elemente. Un oarecare Jack era în căutarea copilului, Roderick!, poate acelaşi de la Gîsca Roşie şi de la Pemberton House, şi-l trimisese pe Lennie să-l caute pe omul respectiv la Gîsca Roşie; apoi necunoscutul încercase să-l omoare pe Jack, provocînd reacţia lui Lennie… Dar ce motiv putea să aibă individul acela pentru a-şi presăra calea cu morţi, mai întîi neghiobul ăla la Dury şi apoi un pescar? Avea legătură cu copilul? Avea legătură cu Jones? Probabil, foarte probabil… Dar, chiar dacă Jones fusese cel care-l trimisese, n-avea de unde să ştie că omul lui a fost omorît, aşadar putea recurge la un vicleşug, să-l facă să creadă că omul vorbise, da, aşa ar fi făcut… Între timp, însă, trebuia să decidă cum să procedeze cu Lennie. Dacă ar fi fost după el, l-ar fi lăsat liber; dar deontologia profesională, ca să folosim o expresie sub care funcţionarii de orice rang (nu Havelock, nu Havelock!) îşi disimulează propria insensibilitate, îl împiedica. În raportul lui ar fi susţinut teza legitimei apărări, dar, ca să-l poată absolvi de orice vină, era necesară semnătura unui judecător. Astfel, după ce Maggie, în lacrimi, a pregătit un coş cu provizii, l-a suit pe Lennie în cabrioletă şi l-a dus la închisoarea din Fenham împreună cu cadavrul plin de pămînt al lui Saramură.

În aceeaşi seară, mînînd ca un dement în ritmul furtunos al *Nopţii pe Muntele Pleşuv* de Musorgski, s-a întors la Gîsca Roşie sperînd să-şi încheie socotelile.

— Mi se părea mie ciudat să nu mai aibă alte întrebări inspectorul nostru. O bere?

Havelock a acceptat, apoi, fără altă introducere, a plasat lovitura.

— William Bones, îl cunoaşteţi?

Jones a pălit, abţinîndu-se să nu spargă masa cu pumnul.

— N-am auzit niciodată de el.

— Şi totuşi, a fost aici…

— Posibil, pe-aici se vîntură multă lume…

— Stătea de vorbă cu dumneavoastră cînd a venit să-l caute un tip, unul pe care nu se poate să-l fi uitat, un uriaş chel, cu două urechi aşa…

— Da, poate… Dar nu ştiu nimic despre Bones ăsta.

— Ciudat, pentru că el vă cunoaşte.

Jones l-a privit fix în ochi pe Havelock, mijindu-şi-i pe-ai săi pînă cînd au devenit două fante zbîrcite.

— Bum! a făcut el.

— Întîmplarea face să fie o veche cunoştinţă a poliţiei şi să fi comis un număr frumuşel de crime în ultima vreme.

Jones aştepta lovitura. În clipa în care Havelock ar fi rostit numele lui Saramură, pentru el totul s-ar fi terminat. Dar cîtă vreme se învîrtea în cerc, cîtă vreme o tot ţinea cu Bones ăla, mai existau speranţe să blufeze. Pentru că, şi-a spus încercînd să se liniştească, dacă Saramură nu-şi divulgase propriul nume, însemna că-şi ţinuse gura în legătură cu tot restul, ceea ce, de altfel, îi convenea.

— A zis că dumneavoastră l-aţi pus pe urmele copilului.

Asta e, s-a gîndit Jones, dar încă n-a vrut să creadă că totul se terminase.

— Minciuni, şi o ştiţi şi dumneavoastră.

— Ziceţi?

— Zic, zic! Şi hai să nu ne mai jucăm de-a şoarecele şi pisica! Dacă aveţi ceva în mînecă, bine, altfel faceţi-mi plăcerea să frecaţi la icre pe

altcineva!

— Cum doriţi. Dar să ştiţi că am în carneţel o groază de fărădelegi de pus în cîrcă şi, dacă faceţi prea mult pe şmecherul, există riscul de a plăti pentru toţi…

Simţindu-se ameninţat în mod atît de lipsit de profesionalism, Jones a văzut roşu în faţa ochilor, ca şi cum o perdea de sînge i-ar fi coborît peste ei. Şi, astfel răvăşit, a lăsat să-i scape un cuvînt în plus.

— Duceţi-vă să-i spuneţi Maicii Stareţe lucrurile astea!

— Poftim?

— Da, credeţi că eu sînt cel care autorizează toate astea?

— Nu văd ce legătură poate să aibă mănăstirea cu asta, a spus Havelock care îşi făcuse deja o idee despre instituţia aceea, şi nu neapărat una binevoitoare. Vedeţi dumneavoastră o călugăriţă să angajeze un tîlhar la drumul mare?

— Da! Chiar aşa! Sigur c-o văd! Pentru că una dintre călugăriţele alea e un bărbat, iată ce e!

Acum că se descărcase, Jones a apucat halba dînd pe gît dintr-o înghiţitură toată berea rămasă.

— Un bărbat?

— Jumătate bărbat şi jumătate femeie, cu d-aia şi d-ăla! Dar nu mă faceţi să spun altceva, e tot ce ştiu.

— Ştiţi cumva să-mi spuneţi numele?

— Nu, i-a retezat-o Jones, care, într-un ungher al minţii, nu renunţase la speranţa unui *tête à tête* fructuos cu sora Allison.

Scîrţîit mental

Cînd s-a întors la Pemberton House, Bishop i-a comunicat doamnei Brogan care, fără să pomenească felul în care aflase, i-a comunicat fiului: Maica Stareţă pregătea o altă lovitură sub centură, intenţionînd să prezinte un alt orfan, pe un anume Malcolm, drept unic şi legitim descendent al lui lady Pemberton.

— Situaţia s-a întors cu fundul în sus, i-a explicat Eunice Brogan. Înainte aveam un fiu aproape în regulă, care erai tu, şi un nepot acuzat de furt. Acum avem un fiu suspectat de omor, tot tu, şi un nepot în regulă, neacuzat de nimic pentru simplul motiv că e pe cale să apară de nicăieri de parcă l-ar fi adus barza!

Astfel, cu o eficienţă grosolană, a vorbit doamna mamă.

— Şi atuunci? Ce ar trebui să facem? Şi Bishop ce spuune, ai?

Bishop, care rămăsese în grădină tocmai pentru acea eventualitate, a fost chemat fără întîrziere. Părerea lui, pînă cînd va ticlui un plan aşa cum trebuie, era să înceapă cu o frumoasă somaţie adresată Maicii Stareţe: vai de ea dacă va îndrăzni să dea drept Roderick un alt copil, va avea el grijă să-l anunţe pe judecător etc. În acest moment, în prostia lui, La Fayette a spus un lucru care l-a lăsat fără cuvinte pe mijlocitor:

— Dar de ce spuuneţi *să deaa drept*? Copiilul n-ar putea fi prezentat sub adeivăratul său nuume? Doar nu trebuie să-l cheme Roodeirick ca să moşteinească, *n'est pas*?

— E adevărat! Doar nu trebuie să-l cheme Roderick! a răsunat ecoul mamei, furioasă pe Bishop.

— Atunci…, a reluat Bishop ştergîndu-şi sudoarea de pe gît, atunci, dacă domniile voastre sînteţi de acord, aş soma-o pe Maica Stareţă să nu-l prezinte pe acest Malcolm, să-i zicem aşa, „acest Malcolm", hm?

Doamna Brogan s-a uitat la fiul ei, apoi a dat din cap oftînd.

— Acest Malcolm.

— Ah, astfel Maica Stareţă e avertizată şi se va gîndi de două ori, perfect!

— Şi pentru acuzaţiile aduse fiului meu?

— Ştiu că medicul legist nu a comunicat încă rezultatele autopsiei. În funcţie de raport, vom susţine că delictul a avut loc înainte de sosirea domnului La Fayette la Pemberton House.

— Dar bineînţeles că a avut loc înainte! Cînd a dispărut Peabody?

— Atenţie, doamnă, atenţie: Peabody n-a fost neapărat ucis în ziua dispariţiei sale: se poate să fi plecat de bună voie şi să se fi întors mai tîrziu să negocieze cu domnul La Fayette care, văzîndu-se şantajat, l-a omorît…

— Sînteţi nebun?

— Fac pe avocatul diavolului, doamnă, trebuie să preîntîmpinăm acuzaţia…

— Dacă-i aşa, fiul meu ar fi putut comanda cuiva să-l ucidă pe Peabody cu mult înainte să sosească la Pemberton House!

— Vedeţi, acum faceţi dumneavoastră pe avocatul diavolului…

— Ei, haaideţi! Nu înţeleeg nimiic! Vreiţi să fiţi puţin mai claari?

— Spuneam că dacă vor să te acuze, te acuză. Mobilul există deja, îşi aranjează ei cum vor succesiunea momentelor, dar, din fericire…

— Da, *maman*?

— Din fericire, lipsesc probele *reale*, pornind de la arma crimei; ba mai mult, nu se ştie nici măcar cum a fost ucis Peabody, astfel încît, teoretic, nu se poate exclude că a murit de moarte naturală.

— *Foarte* teoretic, a corectat-o Bishop.

— Pînă una alta, e o stare de fapt, l-a contrazis doamna Brogan mărşăluind înflăcărată pe calea sacră a dreptului. Dacă, de pildă, a murit de infarct în timp ce-şi făcea de lucru în pivniţă cu… cu nişte documente, nu… cu monedele, iată! Monedele pe care Roderick voia să le ia cu el,

păi, sigur, poate le-a găsit lîngă cadavru! Luaţi aminte, Bishop, sînt toate lucruri pe care ar trebui să le semnalăm judecătorului…

— Înainte de judecător, magistratului însărcinat cu ancheta, aş spune.

— E treaba dumitale, doar nu sînteţi plătit degeaba, nu? Şi acum scrieţi nenorocita asta de somaţie.

Şi noi, cititor plictisit, cum ne luăm rămas-bun de la această scenă? Cu părerea de rău, cred eu, de a nu-i putea cere unui adevărat expert ca Horace Moriarty să evalueze just un asemenea *scîrţîit* mental.

Cuţitul

În noaptea aceea, Amos a organizat altfel lucrurile: Joshua, Ram-Singa, Pip, Basoski, Roderick şi acelaşi Frank au fost legaţi şi închişi în cală, sub supravegherea lui Simon; la scurtă vreme, li s-au alăturat Leroy şi McLane, legaţi tot spate în spate şi, din cauza asta, aruncaţi fără menajamente în jos pe scăriţă. Astfel, stînd de pază pe rînd el şi cu Miller, Amos putea să le ofere oamenilor lui o întreagă noapte de odihnă. În zori a coborît pe ţărm cu McLynn şi, la scurtă vreme, au început operaţiunile de încărcare: baloţii au fost puşi grămadă în faţa tambuchiului şi apoi duşi în cală toţi odată. La prînz prizonierii au auzit zgomotul lanţului alunecînd nu departe de ei; apoi, după cîteva ordine seci, nava a început să se mişte, în timp ce de pe fundul cocăi urca zgomotul domol al valurilor care o izbeau, însoţit, în santină, de ceea ce marinarii numesc *clipocit*.

Planul lui Amos era simplu: să iasă în larg şi să nu elibereze prizonierii din cală mai devreme de două sau trei zile, cînd, deci, călătoria spre America ar fi fost un fapt împlinit şi punţile de legătură cu trecutul ar fi fost tăiate. Guvernatorul portului cunoştea destinaţia lor şi nu i-ar fi

scăpat faptul că, odată ieşită din port, Rebecca se îndreptase spre vest în loc să facă o curbă ca să se întoarcă spre est. Şi, pentru că la Lajes erau cel puţin trei nave gata să ridice ancora spre un port european, iar căpitanii celor trei nave ar fi primit de la guvernator sarcina să ducă vestea, un calcul matematic ar fi spus că, după trei zile, distanţa dintre Rebecca şi acele nave ar fi fost de şase zile, cît trebuia să le strecoare oamenilor în suflet certitudinea că, şi dacă s-ar fi întors ca nişte îngeraşi la Glerenmouth, acuzaţia de răzmeriţă i-ar fi aşteptat pe chei.

Astfel, după ce a pus să fie aranjată noua încărcătură şi l-a înlocuit pe Simon cu Kirk, Amos a închis pe afară uşiţa calei. Prizonierii erau aşezaţi pe jos, cu mîinile legate la spate. Kirk avea ordinul să le bage în gură o fîşie de carne sărată şi, după ce o vor fi ronţăit ca pe un trabuc care se tot scurtează, să le toarne pe gît un polonic cu apă. Pentru nevoile fiziologice, spusese Amos fără şovăială, să facă pe ei; se va curăţa după eliberarea lor. Cu căpitanul sechestrat şi secundul şi timonierul sub ameninţarea cu moartea, Amos nu se îndoia că şi ceilalţi vor ceda în faţa evidenţei, sfîrşind prin a colabora de bunăvoie: în caz contrar, un salt în mare (decis în urma unei foarte imparţiale *trageri la sorţi*) le-ar fi limpezit ideile. Cît priveşte sosirea în America, avea la dispoziţie întreaga călătorie să se gîndească la ce va face cu ostaticii.

— Ia, copilaş, a spus Kirk strecurînd o fîşie de carne printre buzele lui Frank. Roderick, care stătea în faţa lui, se aştepta ca Frank să se ferească sau să-i smulgă lui Kirk un deget cu o muşcătură; în schimb, a luat fîşia fără să reacţioneze la provocare. Imediat, în timp ce Kirk îşi termina turul, Roderick s-a simţit *fixat* de ochiul lui Frank, atît de intens, că şi celălalt ochi, cel din sticlă opacă, a părut să aibă un iris şi o pupilă. Îi strecurase un cuţit şi acum îi spunea ceva, dar ce? Doar şi el avea mîinile legate, ce putea să facă? Şi de ce tocmai el, care era cel mai tînăr dintre toţi? Ce avea el şi ceilalţi nu aveau? Brusc, a înţeles: el nu avusese niciodată un cuţit, drept pentru care, în clipa cînd îl legaseră, nu-l percheziţionaseră

cum făcuseră cu ceilalţi, da, nu avusese niciodată şi, de aceea, acum era singurul care-l avea. De parcă i-ar fi urmărit telepatic gîndul, Frank a dat uşor din cap. În clipa următoare, în timp ce Kirk, aşezîndu-se lîngă un sac, îşi umplea pipa, Frank şi-a înclinat capul vrînd parcă să indice micul spaţiu din dreapta lui. Cu o dezinvoltură care l-a uimit mai întîi pe el însuşi, Roderick s-a ridicat şi s-a ghemuit lîngă Frank. După un minut se poziţionase astfel încît să-şi sprijine spatele de umărul lui Frank care, forţînd la maximum cel mai mic joc pe care i-l îngăduia frînghia, a întins mîinile spre buzunarul lui Roderick. Pip, căruia nu-i scăpase manevra, a început să vorbească.

— Hei, Kirk, nu prea te văd eu plin de bani, ştii? După mine, o să-i joci pe toţi în prima seară.

— Vorbeşte pentru tine, bătrîne! Am eu nişte planuri.

— A, da? Să auzim.

— În primul rînd îmi cumpăr un vas de pescuit numai al meu, ca să nu mai trebuiască să ascult de nimeni; şi apoi îmi găsesc o soţie de treabă care să mă aştepte mereu cu mîncăruri gustoase…

— Doar atît? Te credeam mai şmecher.

— De ce, tu cum i-ai cheltui?

În vreme ce conversaţia aceea fără noimă continua, Frank reuşise să apuce mînerul cuţitului cu vîrful degetelor şi să-l scoată din buzunar; şi acum, ţinîndu-l cu lama în sus la spate, îl freca de funiile care-i legau încheieturile. Imediat o scînteiere din ochiul lui de sticlă a semnalat că operaţiunea fusese îndeplinită cu succes. Ce a urmat s-a petrecut atît de rapid, că şi mai tîrziu Roderick a încercat în zadar să reconstituie fiecare moment. Frank ceruse o gură de apă şi, deşi bombănind, Kirk se apropiase cu polonicul picurînd; în clipa următoare, Frank *îl cuprindea* pe Kirk pentru ca apoi să-l lase să se prelingă la picioarele lui, întins pe spate, cu ochii holbaţi, cu polonicul strîns în mînă şi cu mînerul unui cuţit iţindu-i-se drept din inimă.

O vrăbiuţă

Iarăşi el! Tot timpul era cîte ceva! Nu avusese timp să citească somaţia aia absurdă (cine dracu' mai era şi Malcolm ăsta? O luaseră cu toţii razna?), că Havelock se întorsese încă o dată s-o bată la cap.

— Spuneţi, a şuierat privindu-l cu ură, dar băgaţi de seamă că azi mă grăbesc.

— Voi fi iute ca fulgerul. Există un bărbat în mănăstirea asta?

— Un bărbat? Desigur, Rufus şi, înaintea lui, Chester, şi, bineînţeles, toţi copiii de sex masculin, dar de ce mă întrebaţi?

— Voiam să spun un bărbat printre călugăriţe.

— Aţi băut, nu vă supăraţi?

— N-am fost niciodată atît de lucid. Deci?

— Un bărbat, asta-i bună! Şi de unde v-a venit această idee?

— O vrăbiuţă bine informată.

Maica Stareţă a rămas neclintită cîteva clipe, muşcîndu-şi buza de jos. Şi dacă vrăbiuţa aceea fusese doctorul Moulden? Îi făcuse el un control sorei Allison, antipaticul ăla, dar de ce să dezvăluie o asemenea chestie, el care era complice la o otrăvire, adică mai mult decît complice, făptaşul pur şi simplu… Poate că Havelock bănuia ceva şi-l ameninţase, iar ăla începuse să golească prima parte a sacului, iată o treabă pentru Probo, dacă ar fi fost aşa, cu condiţia să mai fie timp… Şi dacă, în schimb, vrăbiuţa era Jones? Dar de ce, din moment ce se aliaseră împotriva lui La Fayette? Sau sora Allison şi-o fi făcut de cap cu altcineva de care ea nu ştia? Dar cine, dacă toţi erau morţi cu excepţia imbecilului ăluia de La Fayette? Doar dacă, îndoială crîncenă!, doar dacă nu-i mărturisise Roşcata, dar, încă o dată, de ce? Nu, ceva îi scăpa.

— Un bărbat, a reluat impunîndu-şi să fie calmă şi raţională; trebuie să vedem în ce sens…

— Poftim?

— La figurat vorbind, fiecare femeie are o latură masculină, aşa cum fiecare bărbat are o latură feminină… În acest sens, e posibil ca vreuna dintre călugăriţele mele să aibă un temperament mai energic şi mai combativ şi ca vrăbiuţa dumneavoastră să nu fi vrut să spună altceva…

În principiu, Havelock nu avea nimic de obiectat; dar Jones spusese „cu d-aia şi d-ăla“, ceea ce, lăsînd deoparte vulgaritatea, excludea orice interpretare metaforică.

— Ştiţi, e ilegal să ascunzi pe cineva în mănăstire…

— Eu nu ascund pe nimeni! Şi, oricum, asta ar fi de domeniul arhiepiscopului, nu de al dumneavoastră!

— Depinde cine se ascunde… Dacă, de exemplu, ar fi vorba despre un criminal deja condamnat de justiţia penală…

— Născociri, fleacuri! l-a ironizat Maica Stareţă. Ştiţi că pentru o cerere similară Senatul din Veneţia a fost excomunicat de Paul al V-lea? Şi Veneţia e puţin mai importantă decît Fenham, ce părere aveţi?

— Dar chiar şi admiţînd că de aşa ceva se ocupă arhiepiscopul, nu cred că dacă s-ar duce vestea ar face bine mănăstirii…

Dacă omul ăsta are în mînă dovezi, s-a gîndit Maica Stareţă, e în stare să le facă să ajungă la primatul Bisericii Anglicane. Deci mai bine să-l linguşească; aşa îi va pune la încercare tăria de caracter.

— Păi, l-aţi văzut deja…, i-a spus cu un zîmbet atît de insinuant, că era aproape obscen.

— Eu?

— Dumneavoastră.

— Dar eu am vorbit doar cu dumneavoastră şi cu sora Allison…

Maica Stareţă a zîmbit din nou.

— Nu!

— Ba da.

Fiinţa aceea minunată… Nu-i venea să creadă, cum era posibil aşa ceva?

— Şi dacă-mi promiteţi că îl ţineţi pentru dumneavoastră, vă destăinui un secret. Sora Allison a spus că sînteţi un bărbat fermecător.

— Aşa a spus? Chiar aşa?

— Chiar aşa.

— Şi… aş putea să o văd din nou ca s-o interoghez?

— S-o interogaţi în legătură cu ce?

— O, nu în le… în legătură cu natura ei, o fi bărbat, dar e şi femeie în asemenea măsură că… Nu mă înţelegeţi greşit, eu… În fine, trebuie să verific anumite zvonuri în legătură cu o implicare a ei în… în faptele pe care le anchetez, dar nu mă îndoiesc că va fi în stare să clarifice totul…

— Nu vă îndoiţi dumneavoastră şi nu mă îndoiesc nici eu, a tras Maica Stareţă concluzia satisfăcută. Mă duc s-o chem.

După ce a informat-o pe sora Allison despre ceea ce Havelock părea să ştie, a trimis-o imediat în parloar.

— E al dumitale, i-a spus.

Dorinţă de a cunoaşte

Jones nu înţelegea de ce mutul acela devenise brusc atît de important. Mai întîi La Fayette se debarasase de el, strecurîndu-i-l cu aprobarea Maicii Stareţe; dar apoi Bishop îi propusese să-l elimine şi, ulterior, Havelock îl somase în privinţa copilului. Era limpede că descoperiseră ceva ce el nu ştia. Cît despre Maica Stareţă, din cîte se părea, miza pe un nou copil cu numele Malcolm. Îi scrisese, dar de la mănăstire nu venise răspuns. Despre vechiul Roderick, tot nici o veste; în timp ce (chiar aşa!)

Saramură părea să fi fost capturat de Havelock, chiar dacă chestia îi puţea a *bluff*. Toate mergeau din rău în mai rău, aşadar. Îl omorîse pe vopsitorul ăla, dar pentru ce? O cedase pe Roşcată şi acum risca să n-o mai recapete. Dar dacă se gîndeau să-l joace aşa… Ei, nu, încă nu se terminase, le va arăta el ce fel de om era…

În timp ce stătea şi rumega aceste gînduri, doi căruţaşi au intrat trăncănind în sală.

— Dar dacă-ţi spun, un tîmpit atît de înalt, cu tărtăcuţa cheală…, spunea cel mai scund dintre cei doi.

Jones a ciulit imediat urechile.

— Şi i-au sucit gîtul?

— Din păcate nu, l-a luat cu el inspectorul.

La scurtă vreme, ajutaţi de două halbe de bere oferite din partea casei, cei doi căruţaşi sau, mai bine, cel mai informat din cei doi, îi povesteau lui Jones ce auziseră. Eli, vopsitorul dispăruse în mod misterios, de parcă fusese răpit; cîteva ore mai tîrziu, vecinii văzuseră un individ învîrtindu-se în mod suspect în jurul bazinului vopsitoriei; cînd a fost oprit, bărbatul, un uriaş chel căruia păreau să-i lipsească multe rotiţe, nu putuse să ofere o explicaţie a prezenţei sale în locul acela; atît i-a trebuit mulţimii furioase ca să purceadă imediat la un linşaj pe cinste, dacă nu interveneau doi jandarmi stricînd petrecerea. Bărbatul fusese dus la Castle-o'-Leary unde un inspector îl luase în primire ca să-l transfere la Fenham.

— Se numeşte cumva Havelock inspectorul ăsta?

— Nu ştiu. Ştiu însă că bătrînul Martin a spus că ştie unde locuieşte idiotul.

— Şi unde-ar fi locu' ăsta?

— Puţin mai sus pe drumul spre Fenham, imediat înainte de răspîntie.

Prin *răspîntie*, omul, ca toată lumea, înţelegea răscrucea formată la intersecţia dintre drumul de jos din Fenham cu cel care, de la Blackstone, taie de-a curmezişul spre Dury; Jones ştia locul, pentru că fusese dus

acolo de Jupp cu ceva vreme în urmă. Păcat, n-ar fi fost rău să fi înhăţat pe cineva pentru dispariţia vopsitorului, important era ca nimeni să n-o pună în legătură cu *apariţia* cadavrului lui Peabody… Dar un lucru i se tot învîrtea prin minte: de ce oare drumul lui şi cel al imbecilului continuau să se încrucişeze. Era o întîmplare că imbecilul ajunsese la vopsitorie la scurtă vreme după el? Sau îl urmărea? Şi pus de cine? Singurul care putea răspunde era Saramură, dar Saramură dispăruse; adică, acum că se gîndea bine, imbecilul era ultima persoană care-l văzuse în viaţă, nu era o coincidenţă stranie? În plus, imbecilul îl cunoştea pe pescar, care-l cunoştea pe Roderick şi îl cunoscuse pe Saramură… Şi, pe deasupra, înşelătoria aia cu William Bones… Şi Havelock care îl luase cu el pe imbecil… Nu-i plăcea deloc, *nimic* nu-i plăcea, era ca şi cum toate elementele alea i s-ar fi încolăcit în jurul gîtului, împletindu-se între ele ca firele unei funii…

La limită, şi-a spus că se va întoarce acolo să stoarcă informaţii de la bătrînă.

Cînd a plecat în mare viteză biciuind calul, era un bărbat *înfocat*, un bărbat în a cărui fervoare, în ochii unui filozof bine dispus, instinctul defensiv şi caracterul belicos ar fi fost răscumpărate printr-o dorinţă superioară de a cunoaşte.

Lupta

Rebecca era deja la patru mile de Pico cînd Simon a coborît în cală ca să-l schimbe pe Kirk. Cum a intrat, patru braţe zdravene l-au imobilizat şi, după ce l-au legat fedeleş, l-au trimis să-i ţină companie mortului, cu un căluş în gură ca să nu strige. O clipă mai tîrziu, bazîndu-se pe elementul

surpriză, Leroy şi McLane s-au năpustit pe punte, urmaţi imediat de Joshua şi de Ram-Singa. După Leroy, singurul periculos în momentul acela era Amos: pentru că avea un pistol şi pentru că ceilalţi oameni, în număr restrîns cum erau, probabil că se găseau sus, în sarturi. Aşa era, într-adevăr, dar Amos îi dăduse celălalt pistol lui Miller, care în clipa aceea era cocoţat pe prima vergă a catargului principal. Cînd insurgenţii şi-au făcut apariţia pe punte, Miller a descărcat arma la întîmplare spre ei, rănindu-l la cap pe McLane, care s-a prăbuşit fără un vaiet. În timp ce Miller reîncărca, oamenii s-au năpustit în partea din spate a covertei, ieşind momentan din bătaia focului. La timonă era Dirk care, cum a văzut că apare plutonul acela, s-a aruncat asupra lui Joshua, în timp ce Alan, ivit pe neaşteptate din tambuchi, a început să se lupte cu Ram-Singa.

În tot acest timp Amos se afla în camera hărţilor şi studia concentrat o hartă a curenţilor. Auzind detunătura pistolului şi urletele, a deschis hubloul cabinei şi s-a strecurat afară pe partea aceea. De acolo, stînd întins pe jos, l-a împuşcat din spate pe Joshua, rănindu-l la fese. Reîncărca pistolul cînd dinspre prova a răsunat vocea lui Frank:

— Amos, laşule, vino la mine!

— Iată-mă! i-a răspuns acesta trăgînd asupra lui. Nu l-a nimerit, iar Frank s-a adăpostit dinapoia bazei catargului principal, apoi a cîştigat teren tîrîndu-se pînă la butoaiele din faţa castelului.

Leroy, între timp, se dusese să-l elibereze pe McLynn, care, pentru a se face util, începuse să încarce puşca luptîndu-se cu mecanismul ei ruginit.

Scăpînd de Joshua, Dirk l-a ajutat pe Alan împotriva lui Ram-Singa, în timp ce Miller cobora de pe sarturi dornic să mînuiască cuţitul. În momentul acela Basoski, ca să nu fie mai prejos decît tovarăşii lui, a urcat din cală înşfăcînd o bîtă cu vîrf metalic; cum a pus piciorul pe punte, însă, a primit în tîmplă o lovitură îngrozitoare provocată de o roată de scripete aruncată de Jordan cu tehnica folosită la azvîrlirea acelor *bolas*

argentiniene. Astfel, participarea eroică a bucătarului la insurecţie a durat mai puţin de o secundă, adică exact timpul în care s-a prăbuşit la pământ leşinat. Jordan, cel care aruncase roata din marele colac de frînghie în interiorul căruia se ascunsese, a sărit afară din ascunzişul lui ca să-l lichideze pe Basoski cu un cuţit, dar s-a trezit în faţa lui Pip, care, după ieşirea bucătarului, nu voia să se arate mai prejos ca el.

— Doi porci dintr-o lovitură! a jubilat Jordan cu ochii aprinşi de mînie; după o clipă se năpustea asupra lui Pip, doborîndu-l.

— Nuuu! a ţipat Roderick care asistase la scenă din tambuchi; a sărit afară la rîndul lui, ajungînd lîngă cei doi rivali exact în momentul în care Jordan, extrăgînd din trup lama colorată în roşu, se întorcea spre el.

— Trei porci, nu doi!

În aceeaşi clipă, ieşiţi pe punte, McLynn şi Leroy au fost loviţi de focul tras de Amos care, de pe covertă, ţinea sub control toată partea de la pupa navei. Rănit la un braţ, secundul a intrat la loc în careu, în timp ce căpitanul a rămas în prag făcîndu-şi de lucru cu puşca lui îndoielnică.

Între timp, Miller coborîse pe sarturi, ajungînd practic deasupra capului lui Frank. A plonjat ca un uliu, lăsîndu-se peste el cu toată greutatea. Frank s-a răsucit, scuturîndu-se de agresor; după care cei doi s-au încleştat într-o îmbrăţişare mortală. Încrezători fiecare în propria forţă, au încercat să se stranguleze reciproc, dar cu tehnici diferite: Frank pur şi simplu strîngînd, Miller apăsîndu-şi degetele mari pe carotida adversarului.

Mai încolo, dincolo de covertă, viteazul Ram-Singa se luptă cu Dirk şi Alan: primul s-a suit în spinarea lui şi îi ţine un braţ imobilizat, în vreme ce al doilea îi răsuceşte celălalt braţ încercînd să i-l rupă; lîngă ei, Joshua, fără să se poată mişca din cauza rănii de la fesă, sîngerează de moarte.

— Căpitane! a urlat Amos de sus. Arată-ţi mutra că ţi-o fac terci!

Leroy, în timpul ăsta, coborîse din careu în cambuză şi de aici în cală, pe al cărei tambuchi intenţiona să iasă în spatele duşmanilor; întîmplarea a

vrut să apară pe punte în aceeaşi clipă în care Jordan, vrednic ucenic scorpion, îndrepta lama către Roderick.

— Trei porci, nu doi!

N-a ştiut că mai era şi al patrulea porc: pentru că, în clipa următoare, Leroy, adunîndu-şi toate forţele în braţul sănătos, îi străpunsese gîtul cu o aruncare perfectă a propriului cuţit.

— Jordaaan! a urlat Amos care, din locul său de observaţie aflat mai sus, deşi continua să-l aştepte pe căpitan, nu pierduse scena. Apoi, lăsînd deoparte orice precauţie, s-a aruncat pe punte alergînd spre Leroy. Te omor ca pe un cîine, striga şi, pentru că trăgea în timp ce alerga, a ratat ţinta.

Frank a simţit degetele mari ale lui Miller înfigîndu-i-se în gît; cu o clipă înainte ca senzaţia să devină realitate, a renunţat să-l mai strîngă de gît pe Miller cu amîndouă mîinile, punîndu-i una sub bărbie şi împingînd cu toate puterea în sus; apoi, cînd deja capul rivalului era dat pe spate, a împins brusc încă o dată rupîndu-i gîtul.

— Stai! a ordonat McLynn îndreptînd puşca spre Amos care, fără să-i pese de avertisment, s-a aruncat asupra lui Leroy fluturîndu-şi spanga. Căpitanul a tras şi Amos s-a prăbuşit, lovit între omoplaţi. A căzut ca un bolovan la picioarele lui Leroy şi lîngă corpul fratelui său, care îl zdrobea pe Roderick cu greutatea lui.

Ca şi cum ar fi presimţit sfîrşitul şefului lor, la zgomotul împuşcăturii, Dirk şi Alan au ridicat capul; atît i-a fost de-ajuns lui Ram-Singa să se elibereze din strînsoarea lor şi să apuce primul lucru care i-a căzut în mînă, adică o cavilă cu care l-a izbit violent în cap pe Alan: nucă de cocos contra nucă de cocos, nuca mai şubredă a crăpat şi o parte din creierul lui Alan s-a împrăştiat pe scîndurile punţii.

O clipă mai tîrziu, înconjurat, Dirk s-a predat. Lupta se terminase; durase, cu totul, cîteva minute. Pe cîmp, cum se spune, căzuseră şapte oameni: cinci din tabăra răzvrătiţilor – Kirk, Amos, Jordan, Miller şi Alan

– şi doi din tabăra celor leali – McLane şi Pip. Doi erau răniţi, Joshua şi Leroy, primul mult mai grav decît al doilea; şi unul, Basoski, era leşinat. Cu Dirk luat prizonier şi închis sub teugă împreună cu Simon şi Rick, pe punte rămîneau doar patru pe picioarele lor: McLynn, Frank, Ram-Singa şi Roderick.

După ce braţul lui Leroy, prin care glonţul trecuse, din fericire, fără să atingă osul, a fost îngrijit cît de bine s-a putut, toate îngrijirile i s-au acordat lui Joshua, care, la fel cum nu vorbise niciodată în viaţa lui, nici de data aceea n-a scos vreun geamăt. Simon, eliberat după ce a fost pus să jure credinţă, a peticit de bine, de rău rana, apoi i-a încredinţat lui Dumnezeu viaţa lui Joshua, care, pierzînd foarte mult sînge, era alb ca varul.

Deoarece căpitanul voia să facă lucrurile cum trebuie, mai întîi i-a trimis pe Frank şi pe Ram-Singa să înfrîneze velele şi să arunce ancora; apoi, în timp ce manevra personal timona ca să vină în vînt, a pus să fie băgate cadavrele în saci. Cînd totul a fost pregătit, a dat dispoziţie să fie adus pe punte şi Dirk, încă legat, în timp ce Leroy s-a ridicat imediat din patul lui ca să asiste la funeralii. În afară de Rick, care în timpul luptei nu-şi revenise deloc din leşinul său, lipsea doar Basoski, care nu-şi recăpătase cunoştinţa şi căruia-i ieşea un cucui imens la cap.

— Să ne luăm rămas-bun de la tovarăşii noştri, a spus McLynn solemn. Amos Curven, de 39 de ani, din Swansea, marinar simplu. Jordan Curven, de 17 ani, din Swansea, marinar simplu. Sean McLane, de 42 de ani, din Aberdeen, timonier. Robert Sheckleton, zis Miller, de 38 de ani, din Bristol, marinar simplu. Alan Southwell, de 30 de ani, din Stockbridge, marinar simplu. Joseph Ritt, zis Pip, de 62 de ani, din Hastings, marinar simplu. Kirk O’Malley, de 28 de ani, din Limerick, marinar simplu. Căci ţărînă eşti şi în ţărînă te vei întoarce, iar omul mării în mare.

După care, una după alta, au răsunat şapte bufnituri în mare. Oamenii aceia, pe care o nebunie de moment îi adusese pe unii împotriva celorlalţi şi pe care deja căpitanul îi reîmpăcase amestecîndu-le numele, zăceau acum împreună pe fundul oceanului, ca nişte tovarăşi de aventură.

Bărbaţi agitaţi

Havelock nu putea să nu se gîndească la sora Allison. Maica Stareţă fusese clară; el însă, în timpul interogatoriului (sau, mai bine zis, al conversaţiei amabile) cu sora, nu obţinuse decît o mai puternică impresie de feminitate, ca şi cum fiinţa aceea, cu condiţia ca Maica Stareţă să fi spus adevărul, ar fi vrut să-i arate numai o parte a personalităţii sale. S-a întrebat dacă în ea era ceva ambiguu: poate că da, dar, sincer, putea fi o sugestie. Şi apoi, în fine, nu era chestiune de ambiguu sau neambiguu, acolo era vorba despre „aia şi ăla“; sau invers, cum i se părea lui, doar de „aia“.

Această *temă*, cu infinitul său evantai de *variaţiuni* muzicale, pusese stăpînire pe mintea lui Havelock şi era limpede că nu va dispărea fără concursul unui *clinamen* exterior care să-i devieze cursul. Aşa că inspectorul a hotărît să se consulte cu un specialist ca să capete lămuririle necesare pentru a-şi restabili propriile idei. La Fenham i se dusese faima doctorului Cecil Moulden, ginecolog, prin urmare spre biroul lui s-a îndreptat Havelock. După inevitabilele formule de politeţe, a ajuns la punctul esenţial întrebînd dacă şi în ce termeni un bărbat se putea ascunde sub trăsăturile uneia care, după toate aparenţele, era o femeie.

— Curios că mă întrebaţi asta. Cu puţin timp în urmă fratele meu m-a rugat să acord un consult pentru un caz asemănător, dar, în ultima clipă,

mi-a spus că prezenţa mea era inoportună, poate datorită delicateţii cazului…

— Aş putea şti despre ce caz era vorba?

— Uitaţi că sînt constrîns de secretul profesional.

— Nu uit deloc, dar, nefiind vorba de o pacientă de-a dumneavoastră, tot ceea ce aţi putea să-mi spuneţi ar echivala cu *vox populi*…

— E puţin sofistic, dar nu văd de ce să vă ascund: era vorba de o călugăriţă.

O călugăriţă! Lui Havelock nu-i venea să-şi creadă urechilor. Cînd se hotărîse să se adreseze doctorului aceluia, cu siguranţă nu se gîndea că o să primească o confirmare de felul acela din prima, chiar dacă chestiunea fundamentală rămînea încă să fie limpezită.

— Fratele dumneavoastră e şi el medic, deci…

— Da, pneumolog. Dar dacă era ceva de descoperit, îmi închipui că a fost capabil să o facă, că doar a studiat şi el anatomia, nu?

În aceeaşi după-amiază, Havelock bătea la uşa cabinetului doctorului Basil Moulden. Cînd a aflat motivul vizitei, pe acesta din urmă l-a cuprins panica. Dar singurele persoane la curent cu crima sa, şi-a spus pentru a-şi recăpăta calmul şi atitudinea demnă, erau Maica Stareţă şi sora Allison, adică aceleaşi care aveau tot interesul să nu sufle o vorbă nimănui. Vizita aceea, deci, se datora unei întîmplări sau unei bîjbîieli şi el se va comporta în consecinţă.

Din economie şi precauţie ar fi preferat să nege totul, dar preambulul lui Havelock l-a obligat să recunoască deodată trei lucruri: vizita făcută, identitatea pacientei şi anomalia ei.

— Maica Stareţă, spusese inspectorul, mi-a mărturisit că sora Allison este o hermafrodită şi că de aceea v-a cerut să o consultaţi. Îmi confirmaţi acest lucru?

— Ăăă… da, sigur.

— Ei bine? Vă rog să nu invocaţi secretul profesional, ar face totul mai dificil pentru amîndoi… De exemplu, aş putea să vă numesc din oficiu expert şi să o oblig pe călugăriţă la o altă consultaţie, iar de data aceasta ar fi una oficială…

— Îmi puteţi spune motivul acestei înverşunări? În fond, este vorba despre o călugăriţă…

— Există nişte acuzaţii grave în ce-o priveşte, acuzaţii nu în mod necesar, dar în mod incidental legate de fiziologia ei, şi eu sînt obligat să verific orice element util anchetei.

— Îmi scapă substanţa anchetei, oricum.

— Pot doar să vă spun că la mijloc e o mare moştenire, cu un număr la fel de însemnat de persoane dispărute sau asasinate.

Deci aşa, şi-a zis Moulden disperat. Implicarea lui în afacerea aia corespundea unei secţiuni subţiri a cercului, dar atît îi era de-ajuns să se simtă pe marginea unei mari *vermine* şi gata-gata să cadă înăuntru. Că otrăvirea lui lady Pemberton nu se putea dovedi nu avea darul să-l consoleze în acel moment, pentru că era ora viermilor.

— Vă simţiţi rău?

— Eu nu… nu, nu… Despre ce vorbeam?

— Vorbeam despre rezultatul consultului dumneavoastră.

— A, da… fără îndoială este…

— O hermafrodită.

— O hermafrodită.

— Pînă în punctul în care poate fi definit pe jumătate bărbat?

— Pînă în punctul acela, da.

O parte a minţii lui Havelock era mulţumită, pentru că treaba fusese făcută bine şi repede. Dar o altă parte era tulburată: un bărbat! Cincizeci la sută, şi totuşi…! Ideea îl oripila, să se gîndească la atracţia pe care o simţea şi la „ăla“ ascuns dedesubt, ca un şarpe veninos prins în cursă… L-a ispitit un silogism elementar: dacă era pe jumătate bărbat, acuzaţiile lui

Jones erau întemeiate, deci trebuia pusă sub acuzare… Apoi, dreptatea s-a impus: nu, nu era nici un element, chiar dacă… A încercat să se concentreze asupra aspectului crucial al chestiunii, dar era distras de altceva, ceva ce-l chinuia într-un chip supărător… Cînd şi-a dat seama ce era, a negat, apoi, puţin cîte puţin, a recunoscut: era gelos pe Moulden! Medicul văzuse şi-şi făcuse o idee, dar el trebuia să se mulţumească cu nişte cuvinte vagi. Era o hermafrodită: aşa, şi? Ştia mai mult acum? Unele mistere n-ar trebui *trăite*?

Întîlnirea s-a încheiat în grabă. Cînd cei doi bărbaţi şi-au luat la revedere, ar fi fost imposibil de stabilit care din ei era mai agitat.

Promisiunea lui Maggie

După cum se ştie, Jones se pregătise în sufletul lui să *stoarcă informaţii* de la bătrînă, perspectivă care implica un anumit număr de *neplăceri*. De altfel, pentru unul ca el, să se pregătească pentru asta echivala, mai mult sau mai puţin, cu a fi pregătit să-şi golească vezica, atît îi erau de fireşti crima şi violenţa. Aşa încît, cînd a găsit toate uşile deschise, pe Jones l-a încercat o oarecare uimire (şi, e legitim să bănuim, un pic de dezamăgire).

Bătrîna îl primise în cocioaba ei şi, fără nici un impediment, îi spusese o poveste complet diferită de cea pe care ea şi fiul ei i-o depănaseră data trecută. Saramură, recte căpitanul Bones, nu plecase niciodată din simplul şi pe atît de incontestabilul motiv că fiul ei îl omorîse cu propriile mîini şi îl îngropase în cîmp. Nu mai avea nici un motiv să tăinuiască asta, adăugase ea, pentru că Lennie o mărturisise deja inspectorului cu ocazia „celeilalte chestii“, expresie cu care bătrîna făcea aluzie la dispariţia

vopsitorului şi la tentativa de linşaj a fiului ei. Dar, pentru că fusese vorba de un caz de legitimă apărare, spera ca, mai devreme sau mai tîrziu, Lennie să se întoarcă acasă.

— Cum legitimă apărare? Saramură a încercat să-l ucidă pe Lennie? a întrebat Jones care nu găsea un mobil.

— Îl omora pe pescar, de-aia l-a oprit Lennie.

— Frumos mod de a opri pe cineva… Dar asta nu e legitimă apărare, din cîte îmi spune flerul meu.

— Inspectorul a zis că pentru el e şi va face în aşa fel încît să reiasă ca atare.

Dar Jones nu era convins. În mintea lui, moartea lui Saramură se bătea cap în cap, şi ricoşa, cu moartea lui Scummy: să fi fost, oare, doar o întîmplare că amîndoi oamenii lui fuseseră eliminaţi? Şi încă de cine! S-a gîndit la adversarii săi: o armată zdrenţuită, alcătuită dintr-un copil, un bătrîn fără două degete şi un imbecil! Nu, trebuia să fie cineva în spate, şi cine dacă nu Maica Stareţă? El contribuise cu idiotul ăla de Berry şi cu vopsitorul, dar Peabody şi Moriarty erau opera mănăstirii, clar ca lumina zilei, şi poate şi Cheddar… Nu ştia cum se desfăşuraseră exact lucrurile în locul acela, dar nu era exclus ca Saramură să fi fost atras într-o capcană pentru a fi ucis şi bătrînul pescar să fi avut rolul lui… În ce-l priveşte pe el, Jones, nimic mai simplu ca Maica Stareţă să i-l fi pus pe imbecil în coastă, poate ca să-l omoare pe drum; în acest caz, trebuşoara de la vopsitorie şi agitaţia ulterioară le stricaseră planurile… Într-un impuls de indignare sinceră s-a gîndit să i se adreseze lui Havelock: un cetăţean onest avea dreptul la protecţia poliţiei, confruntat cu toate capcanele astea care-i erau întinse, sau nu? Apoi, într-un acces de realism, şi-a spus că nu era cazul.

A cerut să vadă mormîntul lui Saramură, dar Maggie l-a informat că poliţistul luase cu el cadavrul.

— A zis că-i amintea de cineva…, a adăugat.

Pe Jones l-au trecut fiorii, asta şi pentru că şi-a dat seama că a lăsat să-i scape un cuvînt în plus. A scos din buzunar toate monedele pe care le avea: nu erau multe, dar pentru Maggie reprezentau o mică avere.

— Dacă vi le dau, a spus, îmi promiteţi să păstraţi un mic secret?

— Doar dacă nu-i face rău fiului meu.

— Sigur că nu, fără doar şi poate!

— Atunci, da.

— Omului meu să-i spuneţi doar căpitanul Bones, William Bones, Billy Bones, cum dracu' vreţi. Dar să nu-i spuneţi niciodată Saramură, niciodată.

— Voi ţine minte.

— Sînteţi o femeie de treabă, a adăugat Jones urcîndu-se în cabrioletă. Dacă ne-am fi întîlnit mai demult, aţi fi putut lucra pentru mine.

Observaţia, care ar fi putut suna jignitor, dar care, în intenţiile lui Jones, era cît se poate de măgulitoare, nu i-a trezit nici o emoţie lui Maggie, pentru că (cititorul mărinimos nu se va îndoi de asta) nu avea nici cea mai vagă idee ce subînţelegea acesta.

Ultimul scorpion

Imediat după funeralii, McLynn s-a întors la timonă dîndu-le ordin supravieţuitorilor să ridice ancora şi să desfăşoare toate velele cu excepţia velei mari şi a focului. Vîntul sufla de la est, aşa încît, pentru a se întoarce la Pico, trebuia să navigheze împotriva vîntului, schimbînd iar şi iar direcţia. Înainte să pornească, însă, căpitanul a pus să fie adus Dirk pe punte.

— Ar trebui să te debarc ca prizonier, i-a spus.

— Atunci aruncaţi-mă în mare aşa legat cum sînt, a venit prompt răspunsul lui Dirk, fiindcă nu ţin să mor spînzurat.

— Pe de altă parte, tocmai am creat un precedent eliberîndu-l pe Simon sub jurămînt. Nu-i aşa, Simon?

Simon a dat din cap, spăsit.

— Dar e adevărat şi că, a continuat McLynn jucîndu-se cu cavilele roţii, că Simon s-a bucurat de un statut aparte datorită talentelor sale medicale, asta ca să-i înălţăm la rang nobil leacurile… Tu ce zici, Frank?

Odată cu moartea lui Amos, Frank devenise marinarul cu cea mai mare autoritate; în plus, împotrivirea sa neaşteptată în faţa răzvrătiţilor făcea din el un fel de oficial *in pectore*.

— Cu tot respectul, căpitane, a spus cu un aer de superioritate aproape caraghios, Simon nu a omorît pe nimeni, în vreme ce Dirk…

— Nici eu n-am omorît pe nimeni! a protestat prizonierul.

— Da, dar tu şi cu Alan eraţi pe cale să-l omorîţi pe Ram-Singa, l-a contrazis Leroy, care-şi ţinea braţul bandajat atîrnat de gît.

— Atunci, a hotărît căpitanul, aş spune că lucrul cel mai corect e să-l lăsăm pe Ram-Singa să decidă. Ce zici, Ram, îl predăm sau îl păstrăm?

Ram-Singa, era lucru ştiut, nu vorbea niciodată, aşa încît cine nu-l cunoştea credea că e mut ca Joshua. Nici în timpul luptei nu-i ieşise pe gură vreun sunet. Acum toţi ochii erau aţintiţi asupra lui, începînd cu Dirk. Ram-Singa a schimbat cîte o privire cu fiecare în parte, oprindu-se la final asupra privirii lui Dirk. Au trecut cîteva clipe interminabile, apoi indianul cel enigmatic şi-a deschis buzele.

— Să-l păstrăm, a spus, ceea ce pentru el era maximum de elocinţă; iar pentru Dirk, şansa unei noi vieţi.

La apus, Rebecca a ajuns în preajma insulei Pico. Cu puţin înainte de momentul în care velele catargelor să fie pregătite pentru intrarea în radă, Simon l-a informat pe căpitan că Rick murise. Mai bine pentru toţi, s-a gîndit McLynn, care nu uitase de spaimele absurde ale unui om mîndru ca

Frank (care, oricum, obţinuse deja permisiunea să facă schimb de cabină cu Leroy, nemaiavînd de gînd să petreacă nici măcar un singur moment sub teugă, în apropierea muribundului). Astfel că şi Rick a fost băgat degrabă în sac şi aruncat în mare.

— Să-l cinstim pe tovarăşul nostru, Richard Endycott, zis Rick, de 29 de ani, din Portsmouth, marinar simplu. Căci ţărînă eşti şi în ţărînă te vei întoarce, iar omul mării în mare.

În aceeaşi seară, căpitanul l-a pus la curent cu cele întîmplate pe guvernatorul portului, care a dispus imediat mutarea lui Joshua la infirmerie. A doua zi dimineaţă, McLynn şi Frank au făcut un tur printre taverne cu scopul de a recruta noi marinari, care au fost identificaţi şi angajaţi în număr de şapte, cu doi în minus faţă de cît numărase echipajul la plecare.

Basoski se trezise în sfîrşit; toţi se înţeleseseră să-i spună bun venit în America şi să susţină că fusese inconştient mai bine de o lună, lucru pe care l-a crezut pentru cîteva momente înainte ca Roderick, urmat de toţi ceilalţi, să izbucnească în rîs. După care, încă înainte să-i spună cum se desfăşurase lupta, l-au informat că nu vor întoarce prova spre Europa înainte să le prepare multlăudatul lui *bigos*.

Seara, în timp ce nou-sosiţii fraternizau cu ceilalţi, Frank s-a apropiat de Roderick, care contempla răsfrîngerile felinarelor din port pe apa tremurătoare. De cînd îi dăduse cuţitul sau, mai bine zis, de cînd şi-l luase înapoi, era prima dată cînd se apropia de el. Roderick a înghiţit în sec, emoţionat. Scorpionul, ultimul scorpion rămas, se pregătea să-i spună ceva şi el trebuia să fie la înălţime.

Dar la înălţime fusese deja în momentul esenţial: asta i-a dat de înţeles Frank, care nu a spus decît:

— Mi-ai plăcut, băiete; apoi a plecat, lăsîndu-l, de data aceasta, fericit.

Răsturnare de situaţie

Sora Allison era cam plictisită: atîta pulbere, atîtea fitile şi atîtea momeli şi nici o explozie. Nu, jocul acela nu era pentru ea. Poate îi convenea Maicii Stareţe, care nu se sătura niciodată să-şi ţeasă intrigile; însă ea avea nevoie de ceva puternic, avea nevoie să tulbure viaţa altuia cu violenţa unei avalanşe şi ardoarea unui incendiu. Asta era puterea: să-i vadă *semnele*, s-o măsoare în funcţie de cît de stîrnite sau de înspăimîntate se arătau victimele sale, s-o trăiască de parcă ar fi fost un scandal gravat în propria carne. Povestea aia deja se vădea epuizată şi epuizantă, redusă cum era la un război poziţional în care istovirea adversarului conta mai mult decît o lovitură de geniu. Miza pusă la bătaie, o banală moştenire, o sumă de bunuri materiale, viciase jocul, ducîndu-l de la regatul romanescului la şesul dezolant al contabilităţii. S-a văzut în faţa unei dileme: fie s-o sprijine pe Maica Stareţă cu preţul autoeliminării sale în favoarea acesteia din urmă, fie să răstoarne situaţia. Printre multele sale talente se număra şi iscusinţa la jocul de şah; şi ştia bine cît de frumos ar fi fost să cîştige cu eleganţă şi cu o economie subtilă de mutări, ştia cum estetica ar fi fost o funcţie a jocului, ca atunci cînd matematica devine muzică şi muzica matematică; ştia bine, chiar prea bine, cum anumite partide, sufocate de tactică, îi pot descuraja pe artiştii jocului şi exalta pe *funcţionari*…

Să întoarcă situaţia, în momentul acela de abandon în faţa capriciului şi a vanităţii, însemna pentru ea să-i convoace şi să-i asmută unul împotriva celuilalt pe amorezii ei, obligîndu-i să intre la rîndul lor în conflict. Aşa că a luat trei foi de hîrtie şi a scris pe fiecare:

Domnule,

în speranţa că voi risipi îndoielile pe care încă le am referitor la persoana dumneavoastră neobişnuită, am plăcerea să vă invit în parloarul acestei mănăstiri, de azi în două zile, cînd bate de ora şase.

Mi se pare corect să vă informez că la întîlnire îl veţi găsi pe cel sau pe cei care se interpun între persoana dumneavoastră şi a mea şi că veţi avea, prin urmare, posibilitatea să vă impuneţi punctul de vedere.

Vă aştept trepidînd.

A dumneavoastră, Allison

După care a pus foile în trei plicuri, iar pe fiecare dintre ele a scris o altă adresă:

Inspectorului Charles M. Havelock – Secţia de poliţie – Fenham
Doctorului Basil Moulden, Harrod Street nr. 118, Fenham
Domnului Jones, la Gîsca Roşie (Castlerough)

După o jumătate de oră, sîrguinciosul Rufus înmîna prima scrisoare; după patruzeci de minute, pe a doua; iar acum e în drum spre Gîsca Roşie, unde îl aşteaptă o băută pe cinste pe cheltuiala mănăstirii.

A patra scrisoare, singura pe care sora Allison ar fi vrut să o scrie, n-a fost scrisă, pentru că bărbatul căruia i-ar fi fost destinată nu avea nici nume, nici adresă.

Tot felul de blesteme

În sfîrşit, dosarul era complet; deci se putea acţiona la reţinerea suspectului. Havelock a semnat mandatul de arestare, deşi documentul

acela necesar nu-i aducea nici o satisfacţie profesională; nici o satisfacţie, vreau să spun, care să treacă dincolo de bucuria pentru necazul şi neplăcerile provocate unui distins imbecil.

Deşi se aştepta la asta de două zile, La Fayette i-a primit pe cei doi agenţi recurgînd la pantomima istericului tulburat.

— *Maman! Maman!* urla. Dumnezeule, ce-mi faac! Doaamne Dumnezeeule! Unui Peeemberton! Spunînd acestea, îşi flutura dinainte o batistă parfumată, singurul motiv fiind acela că le văzuse pe primadone la operă făcînd aşa. Şi pentru că *maman*, cu o expresie ameninţătoare pe chip, asista la scenă fără să-i ofere nici un cuvînt de alinare, i s-a adresat lui miss Hawley, care, în sinea ei, binecuvînta acel eveniment ca pe o eliberare.

— *Adieu, chérie, malheureusement la vie nous sépare, hélas!* se smiorcăia şchiopătînd în *costumul* lui de culoarea şofranului cu revere şi manşete stacojii de tafta. *Hélas! Trousse* a mea, lucruurile mele – a sunat ultima rugăminte pentru mama lui înainte să fie luat de acolo.

Rămase singure, cele două femei s-au prăbuşit pe canapeaua mare din catifea verde. Doamna Brogan era atît de contrariată, că pielea ei părea gri precum aceea a unui elefant, în vreme ce ochii îi rătăceau holbaţi pe motivele decorative ale covorului. Roşcata a dat să se retragă, dar doamna a oprit-o dîndu-i de înţeles într-o clipă că proasta ei dispoziţie avea o altă cauză decît arestarea fiului său.

— Stai pe loc! i-a spus. Noi două trebuie să vorbim.

Roşcata n-a spus nimic, încercînd să înţeleagă din ce parte venea furtuna.

— Voiaţi să vă faceţi stăpîn pe moşie[12], nu?

Expresia nu i-a spus nimic Roşcatei, asta şi pentru că, de obicei, le este adresată bărbaţilor.

— Poftim?

— Acuarelele, colonelul şi tot restul! Numai un fraier ca fiul meu putea să cadă în plasă!

— Dar… nu vă înţeleg.

— Nu, aşa-i? În schimb, vă înţeleg eu. Iată de ce pictaţi mîzgălelile alea, nu eraţi în stare!

— Dar eu…

— Taci, curvă ce eşti!

— Cum vă permiteţi! s-a răzvrătit Roşcata ridicîndu-se şi adoptînd o postură belicoasă.

— Am văzut în camera dumitale unguentul pe bază de mercur! Curvă şi infectată pe deasupra!

Nu prea avea ce să răspundă, era purul adevăr. Miss Hawley nu mai exista, era din nou ea cu nenorocirile sale. Însă tocmai de aceea a fost cuprinsă de o ură feroce pentru cea care într-o clipă îi distrusese noua ei viaţă.

— Căţea bătrînă şi scîrboasă! a urlat, după care s-a năpustit asupra ei zgîriind-o pe faţă cu unghiile ei date cu lac roşu. Cu părul ei roşu, după cum îi era şi numele, cu unghiile roşii, iar acum şi roşie de la sîngele care ţîşnea din rănile doamnei Brogan.

— Ajutor! Ajutoor! urla aceasta din urmă încercînd să se apere, dar adversara ei mai tînără şi mai fioroasă o domina, zgîriind-o şi trăgîndu-i palme.

În scurtă vreme, atraşi de zarvă, Betty şi Vernon au alergat într-acolo, reuşind cu greu să le despartă pe cele două femei.

— Afară de-aici, afară din casa asta! a gîfîit doamna Brogan, epuizată.

— Bineînţeles că plec! a replicat Roşcata care a adăugat apoi o descriere detaliată a ceea ce doamna ar fi putut face cu o anumită parte a corpului unui anumit colonel.

Masca de sînge la care fusese redusă doamna n-a reacţionat. Într-o clipă pierduse un fiu (sau cel puţin un fiu în măsură să moştenească o

avere), un soţ şi o noră. Îi rămînea casa, e adevărat, şi o cantitate frumuşică de monede; dar cu Malcolm ăla pe drum şi lentoarea judecătorului în a soluţiona litigiul în favoarea ei, nu avea de ce să fie veselă. Şi neghiobii ăia doi care se zgîiau la ea, bătută pînă la sînge ca un derbedeu de pe stradă! L-a blestemat pe lordul Pemberton, care o lăsase gravidă cu un incapabil, fără să poată sau să vrea să se însoare cu ea, a blestemat-o pe lady Pemberton, le-a blestemat pe călugăriţele de la mănăstire, i-a blestemat pe copii, l-a blestemat pe judecător şi l-a blestemat pe Havelock; i-a blestemat pe toţi, mai puţin pe ea însăşi.

Crustacee şi altele

De data aceasta, *frecatul* punţii avea un sens, fiindcă peste tot erau pete de sînge. Cu nisip, cu peria de sîrmă şi cu aditivul acela care se cheamă oboseală fizică, Roderick a scos-o la capăt în două zile, la sfîrşitul cărora era, bineînţeles, istovit. Basoski i-a acordat o dimineaţă de repaus pe care Roderick şi-a petrecut-o observîndu-i pe marinarii cei noi la treabă.

Cît de puternică e forţa obişnuinţei, cititor rutinier, cum se agaţă sufletul uman de lucrurile minore care-i mobilează scena propriei existenţe! Călătoria pe care o făcuse la dus îi fusese suficientă lui Roderick pentru ca echipajul de pe Rebecca să devină în ochii lui unicul echipaj posibil, aproape arhetipul platonician al oricărui echipaj din oricare timp şi de pe orice latitudine, încît acum marinarii cei noi i se păreau *greşiţi*. Era unul grăsun, dar agil ca un motan, care mesteca atît de mult tutun odată, încît avea mereu obrajii umflaţi ca ai unui hîrciog; se numea George şi se îmbrăca la fel ca un marinar şi vorbea ca un marinar

şi nu era nimic în neregulă cu el; dar, pur şi simplu, nu era Joshua, sau Alan, sau Miller. Un altul se numea Jack şi numai din cauza asta era de două ori nepotrivit: pentru că nu era Rick, sau Amos, sau Kirk, şi nici măcar nu era Jack, Jack al lui. Şi, mai ales, nici unul dintre ei nu era Pip, a cărui fizionomie tindea să se confunde tot mai mult cu a lui Jack.

În orice caz, fără să mai fi fost necesar să-i informeze (Roderick era sigur de asta), nou-sosiţii l-au considerat imediat pe Frank drept şef, asta şi pentru că, dată fiind infirmitatea lui Leroy, în multe momente ale zilei Frank îndeplinea îndatoririle secundului. La timonă făceau cu rîndul Dirk şi Simon; cînd nu era de serviciu, Dirk găsea mereu un pretext să se învîrtă pe lîngă Ram-Singa, în care vedea un fel de divinitate; dar indianul nici nu se uita la el, stăruind, ca întotdeauna, în muţenia lui. În ce-l priveşte pe McLynn, puţinele dăţi în care ieşirea lui din cabină nu se mărginea la o privire aruncată de la tambuchi la covertă, ci evolua într-o *plimbare* pe punte, avea expresia mirată a cuiva care îşi spune: ia te uită ce trebuia să mi se întîmple.

Totuşi Roderick văzuse un lucru nou: în timpul escalei în Lajes, coborîse pe ţărm şi, graţie limpezimii apei, care îţi îngăduia să vezi pînă sub limita inferioară a liniei de plutire, putuse observa de aproape coloniile de moluşte care, împreună cu algele, formau un fel de *barbă*. Cînd l-a întîlnit pe căpitan, l-a întrebat dacă toate excrescenţele acelea încetineau navigaţia.

— E curios că mă întreabă asta un mus! a spus. Fiindcă chiar aşa e, animalele alea sînt în stare să-ţi ia pînă la o jumătate de nod pe oră şi încă nu l-am cunoscut pe marinarul care să rezolve problema.

Jack ar fi rezolvat-o, s-a gîndit Roderick, pentru că atunci cînd găsea un gasteropod lipit de corpul bărcii sale, îl desprindea cu cuţitul. Jack cine ştie pe unde era, cine ştie dacă mai era în viaţă… Cît i-ar fi plăcut că-i povestească tot ce trăise, furtuna, lupta! Apoi şi-a spus că poate ar fi fost mai delicat să nu-i povestească, fiindcă Jack nu trăise niciodată lucruri atît

de importante şi ar fi fost descumpănit… Sau oare le trăise? Şi-a dat seama că nu ştie, practic, nimic despre viaţa lui, ca şi cum Jack i-ar fi ascuns-o înadins sau ar fi considerat-o viaţa altcuiva; sau, mai simplu, nu şi-o mai amintea. Gîndurile acestea îl făceau să simtă presiunea unei melancolii îngrozitoare, din care ţîşnea puternic nevoia de a se întoarce acolo, la căsuţa aceea solitară; în clipa următoare, însă, din imaginea acelui loc apărea o altă melancolie, din cele care-ţi dau senzaţia că ţi se strînge inima.

Creatura cu trei capete

Doctorul Moulden, *Basil* Moulden, care, pneumolog fiind, descoperise ce orizonturi neaşteptate putea să dezvăluie practica ginecologică, nu mai era acelaşi de cînd o consultase pe sora Allison. Scopul principal al vieţii lui devenise cel de *a o consulta din nou*, şi apoi încă o dată, şi încă o dată… Dar, în privinţa aceea, Maica Stareţă fusese clară: un *serviciu*, o vizită medicală. Şi apoi, nu era prudent să se compromită şi mai mult faţă de mănăstire. Însă, cînd i-a fost înmînată scrisoarea sorei Allison, toate scrupulele lui au dispărut ca prin farmec: farmec care emana din creatura aceea, farmec care – scrisoarea îl lăsa să înţeleagă – era pe cale să se repete. Nu-i era limpede, totuşi, aluzia la „cel sau cei“ care l-ar fi putut pune în umbră. Despre cine era vorba? Despre rivali? Singurul care făcuse aluzie la lucrul acela fusese ofiţerul, dar voia să spere că interesul lui era de natură profesională… Oricum, se va duce la întîlnire, ba din momentul acela n-avea să se mai gîndească la altceva.

Havelock, după ce a citit şi recitit acele cuvinte, s-a întrebat dacă printre concurenţi se număra şi doctorul Moulden. De vreme ce îl

considera un om *cenuşiu*, incapabil de pasiuni puternice şi, mai ales, în imposibilitatea de a le trezi în ceilalţi, înclina spre nu; oricum, stînjeneala şi agitaţia doctorului, cînd îi vorbise, trădau o tulburare autentică. Şi mai era Jones, desigur, chiar dacă tonul cuvintelor sale („Pentru că una dintre călugăriţele alea e un bărbat, iată ce e!“) păreau să se nască mai degrabă din invidie şi din bănuială, nu din dorinţă. Dar n-ar fi fost un anchetator bun dacă experienţa lucrurilor umane nu l-ar fi învăţat că din pămîntul sărac şi accidentat se ivesc florile cele mai frumoase.

În ce-l priveşte pe Jones, n-a mai stat să-şi bată capul. Momentul venise, malfrodita îi cedase în sfîrşit şi, dacă erau nişte terţi incomozi, bine, îi va înlătura într-o clipită.

Dar nu vreau să te ţin în tensiune, cititorul meu obsedat; ştiind că-ţi fac pe plac, voi lăsa să treacă într-o secundă acele două zile de aşteptare şi chin ca să te duc direct în parloarul mănăstirii cînd bate de şase seara. Sora Allison, în mod perfid, n-a fost prezentă cînd au sosit cei trei bărbaţi, conduşi înăuntru de sora Philidor, unul după altul, într-un interval de cîteva minute: mai întîi doctorul, apoi inspectorul şi, în fine, Jones.

— Daţi-mi voie să vă prezint, dat fiind că sînt singurul care a avut plăcerea să vă cunoască pe amîndoi, a spus Havelock cu o politeţe sub care încerca să-şi ascundă stînjeneala. Domnul Moulden, domnul Jones. Domnul Jones, domnul Moulden.

Odată epuizate politeţurile, cei trei bărbaţi au rămas în tăcere ca să se studieze pe furiş, aşezaţi pe laviţa din colţ. Cum tăcerea stăruia şi obiectul dorinţelor lor nu se mai arăta, Havelock a hotărît să-i împungă pe cei pe care de-acum îi considera, în toate privinţele, nişte rivali.

— Doctorul, a spus adresîndu-i-se lui Jones, este singurul dintre cei prezenţi care a avut privilegiul unei întîlniri… hm, să zicem aşa, *apropiate* cu sora Allison, deşi nu are autoritatea necesară…

Jones l-a privit pe doctor cu ostilitate.

— E adevărat ce spune? l-a întrebat fără să clipească.

Mărturisirea lui Havelock îl umpluse pe doctor de bucurie: deci ceilalţi doi nu *văzuseră*. În acelaşi timp, modul de a acţiona al lui Jones îi dădea de înţeles că omul acela se putea dovedi foarte periculos.

— E adevărat, da, a răspuns, pe tonul (absurd în împrejurarea de faţă) al celui care vrea să minimalizeze totul.

— Şi… e aşa cum se spune?

— Vreţi să spuneţi dacă este vorba de o hermafrodită? Confirm.

— Herma… ce? Se spune malfrodită, aşa se spune!

— Domnul Jones, a reluat Havelock maliţios, susţine că elementul masculin îţi permite să vezi în sora Allison un individ *criminal*.

— Dar ce spuneţi? a protestat Jones. Eu niciodată n-am…

— Aţi spus că putreziciunea vine de la mănăstire, pentru că una dintre călugăriţe e pe jumătate bărbat, nu aşa aţi spus?

— Ssst! l-a ţistuit Jones, terorizat la gîndul că sora Allison poate auzi. Se spun multe lucruri, se spun multe lucruri.

— Cum doriţi. Şi spuneţi-mi, doctore, a continuat întors spre Moulden, dumneavoastră aţi redactat certificatul de deces al lui lady Pemberton?

— Da.

— Deci puteţi fi considerat medicul de încredere al Maicii Stareţe, nu-i aşa?

— Ce vreţi să insinuaţi? Şi dacă ar fi aşa?

— Inspectorul, s-a amestecat Jones rîzînd fără ruşine, insinuează că aţi omorît-o pe bătrînă din ordinul Maicii Stareţe, hi, hi!

— Cum îţi permiţi, nemernicule? Eu… eu…

— Hei, uşor cu cuvintele, da? a făcut Jones ridicîndu-se cît era de mare.

În momentul acela, ca un curcubeu după furtună, şi-a făcut apariţia sora Allison. Cei trei bărbaţi au rămas nemişcaţi, zăpăciţi precum cele trei

matahale din mit la apariţia Graţiilor. Apoi şi Havelock şi Moulden s-au ridicat în picioare.

— Domnilor, domnilor, stăpîniţi-vă! a spus călugăriţa aruncînd fiecăruia o privire înţelegătoare, aparte şi languroasă. Vasăzică, de ce vă înfierbîntaţi aşa?

— Eu… el…, s-a bîlbîit Jones fără să poată continua.

— Neînţelegeri în privinţa felului în care vă putem considera, a spus Havelock, primul care şi-a revenit din tulburare.

— Cei trei ipocriţi ai mei! Sînteţi ca nişte copii răsfăţaţi, ştiţi asta? Mai întîi sînteţi răi şi apoi vreţi să daţi vina pe alţii…

— Departe de mine, a reluat Havelock, care din pricina afaziei ce-i lovise pe ceilalţi doi bărbaţi căpătase un aer de strălucire tîmpă care nu-i era caracteristic. Nu mi-aş permite niciodată…

— Şi totuşi, deja v-aţi permis, mi se pare.

Cuvintele sorei Allison căzuseră peste strălucirea lui ca o secure. Moulden şi Jones l-au privit cu ură.

— Inspectorul nostru, a continuat călugăriţa, a încercat să profite de funcţia lui, nu ştiu dacă mă fac bine înţeleasă…

— Dar ce spuneţi? a protestat Havelock, uimit.

— Aveţi curajul să tăgăduiţi că mi-aţi cerut favoruri *foarte speciale* în schimbul absolvirii mele de orice bănuială?

— Cîine! a exclamat Jones făcînd doi paşi spre el.

— Cît despre dumneata, nu m-aş inflama prea tare, domnule Jones, avînd în vedere că de mai bine de o lună mă şantajezi cu cele mai abjecte ameninţări.

Apreciază aici viclenia călugăriţei, cititorule: pentru că, fiind adevărat că o şantajase, Jones, în virtutea unui principiu automat de tranzitivitate, a ajuns imediat la concluzia că şi acuzaţia adusă lui Havelock este adevărată. În faţa unei asemenea evidenţe, orice cuvînt rostit de Havelock pentru a se dezvinovăţi ar fi sunat ca o recunoaştere.

— Dumneata… dumneata, s-a agitat ofiţerul privind-o pe călugăriţă care se mărginea să-i zîmbească.

În parloar domnea o atmosferă foarte tensionată. În trei secole de istorie, pereţii săi străvechi nu asistaseră niciodată la un asemenea concentrat de *viaţă*.

— Şi umbli să-i acuzi pe alţii, mizerabile…, a şuierat Jones apropiindu-se încă puţin de Havelock, care a încremenit în apărare.

— Şi dumneavoastră, doctore? Tăceţi? l-a provocat călugăriţa.

— Eu doar v-am consultat, eu…

— Oh, da, îmi amintesc: eram şi eu pe-acolo. Mi-aţi făcut rău, ştiţi, am încă vînătăi pe corp.

— Dar ce spuneţi? Nu v-am făcut nimic!

— Vorbind din punct de vedere al bărbăţiei, vă dau dreptate… Dar tocmai de aceea aţi devenit rău, foarte rău… Domnule Havelock, ştiaţi că doctorului îi place să lovească femeile?

Acuzat şi manipulat ca o marionetă, fiecare din cei trei, în momentul acela, ar fi lovit-o bucuros doar ca să-i ceară imediat scuze şi să fie, la rîndul lui, lovit de ea şi… Aici mă retrag înspăimîntat, cititor recidivist, mă retrag în faţa abisului de voluptate şi perversiune pe care fiecare dintre aceşti indivizi mi-l deschide şi tac. Voi povesti, în schimb, ce s-a întîmplat imediat. Havelock i-a dat o palmă violentă peste ceafă lui Moulden, în timp ce Jones, gata-gata să facă ceva similar, a schimbat ţinta în ultimul moment şi s-a năpustit asupra lui Havelock. Moulden, mai mult din reflex decît dintr-o fire combativă, a reacţionat lovindu-l mai întîi pe Havelock, apoi pe Jones, care, în vreme ce-l tîra pe jos pe Havelock, a reuşit să-i aplice lui Moulden un şut îngrozitor, în urma căruia doctorul s-a prăbuşit peste celelalte două trupuri. În fine, cît ai clipi, membrele celor trei adversari erau încleştate de-a valma, alcătuind o monstruoasă creatură mitologică avînd trei capete şi douăsprezece labe.

Stînd în picioare, la adăpost, divinitatea care crease monstrul îl observa cu o plăcere glacială.

O, pescar care pescuieşti

Michael nu înţelegea ce voia Judith de la el. Ţigăncuşa îl fixa adesea cu privirea, cu doi ochi atît de negri, că pupila nu se deosebea de iris: uneori i se părea o privire ostilă, alteori un semn de sfidare, alteori se simţea *studiat*. Poate pentru că ea vorbea o limbă pe care n-o înţelegea nimeni şi, deci, simţea că seamănă cu el, care nu vorbea deloc… Avea o atitudine care scotea pe toată lumea din sărite, scrîşnea din dinţi ca şi cum nu aştepta decît momentul în care să te muşte de beregată. Din acest motiv primea tot timpul scatoalce peste obraz şi peste ceafă, mai ales de la bătrîna Virginia; dar şi fetele care serveau la mese, pînă şi o femeie cumsecade ca Polly îi aplicau adeseori cîte un *bobîrnac*, termen cu care, în limbajul colorat al oamenilor noştri, era desemnată lovitura seacă cu degetul arătător mai întîi ţinut şi apoi eliberat violent de degetul mare. De cîte ori se uita la ea, domnul Jones clătina din cap:

— Fata mea, îi spunea, ori te transformi într-un fluture, ori, după cum cred, vei fi cea mai proastă investiţie din viaţa mea; după care scuipa şi amîna chestiunea pe altă dată.

Discuţiile de soiul ăla îi dădeau lui Michael de gîndit: şi el era o investiţie? Cît o să mai rămînă acolo? Încet-încet, femeile îl ajutaseră să înţeleagă cum funcţionau lucrurile la Gîsca Roşie: mai întîi eşti slugă la bucătărie, apoi ospătăriţă, apoi una care *munceşte la etaj*. Dar pe el ce progres îl aştepta? Nu vedea angajaţi bărbaţi în locul acela, deci ce se va alege de el? Şi Roderick? De ce nu vorbea nimeni despre el, adică de ce

era interzis să vorbeşti despre el? Poate din simplul şi la fel de nebunescul motiv că el era Roderick, singurul Roderick care existase vreodată… Dar poate că în scurtă vreme prietenul lui va ieşi de la mănăstire şi se va întoarce acolo, la Gîsca Roşie, să facă schimb cu el… Dar dacă se va întoarce la Pemberton House în locul lui? Dar de ce trebuia ca Pemberton House să fie *locul lui*? Care era locul lui? Dacă ar fi fost după de el, ar fi ales să trăiască împreună cu Malcolm, chiar dacă de-acum făcea eforturi să-i dea orice nume, împreună cu el nu contează unde… Ba da, ştia unde. Malcolm îi vorbise de multe ori de căsuţa prietenului său, Jack, despre cît de bine se simţise în locul acela; ar fi fost minunat să meargă acolo, ei doi şi pescarul ăla, şi să devină pescari şi ei… Cu cîtva timp în urmă (era la Gîsca Roşie de doar două zile) auzise un client beat cîntînd o strofă care nu-i mai ieşise din minte:

O, pescar care pescuieşti
pescuieşte-mi iarăşi iubirea
o, pescar care pescuieşti
iubirea te va pescui

Şi acum, dîndu-şi seama că nu va putea s-o înveţe pe Judith versurile, pentru prima dată în viaţa lui i-a părut rău că e mut.

Basoski în derivă

În noaptea aceea, Roderick a fost trezit de un urlet. S-a ridicat în capul oaselor lovindu-se cu capul de plasa metalică, îndoită de greutatea considerabilă a lui Basoski, cel căruia oamenii îi spuneau în glumă *tonajul*

polonez. O clipă mai tîrziu, un al doilea urlet însoţit de zgîlţîielile patului l-a înştiinţat pe Roderick că bucătarul avea un coşmar, atît de urît, că, după ce s-a trezit şi a dat pe gît o ploscă micuţă cu rom, Basoski l-a rugat pe Roderick sau, mai bine zis, l-a *implorat* să doarmă lîngă el pentru restul nopţii. Lui Roderick nu i se părea o idee bună, măcar din cauza patului îngust dacă nu din alt motiv; dar în faţa insistenţei bucătarului, a cedat. S-a subţiat ca un ac turtindu-se de stîlpul exterior, măsură care nu l-a împiedicat să simtă toată sudoarea de care culcuşul acela era îmbibat: şi, bineînţeles, a renunţat imediat la somn. Mai mult, cum va adormi Basoski, se va întoarce la locul lui. La scurtă vreme, cînd respiraţia tovarăşului său a devenit regulată, Roderick a murmurat aproape imperceptibil: „Bas?“ şi, pentru că n-a primit nici un răspuns, a început să se mişte încet ca să se strecoare afară din pat. Dar n-apucase să-şi tragă încă picioarele cînd Basoski, cu un grohăit, s-a întors spre el, *strîngîndu-l* cu toată greutatea braţului său. Roderick a rămas nemişcat, cu inima bătîndu-i puternic; se temea de ce era mai rău, în schimb, bucătarul a rămas aşa, adormit. După o aşteptare care i s-a părut interminabilă a încercat să-i alunece de sub braţ, dar fără succes; atunci şi-a vîrît puţin cîte puţin mîinile sub braţul acela ca să-l ridice ca pe o tavă, dar imediat, cu un alt grohăit, Basoski a strîns mai tare, ca şi cum braţul ar fi fost treaz în locul său. O clipă mai tîrziu, a început foarte lenta, dar inevitabila apropiere a corpului lui Basoski; înaintarea era atît de savurată, că lui Roderick îi părea imposibil să fie rodul unei mişcări involuntare. „Bas?“, a şoptit din nou şi din nou n-a primit nici un răspuns. Cuprins de nelinişte, a socotit timpul care mai trebuia să se scurgă pînă în zori: un timp foarte lung, practic infinit. S-a lipit de stîlp pînă la limita maximă pe care i-o permitea anatomia, dar deja pelvisul lui percepea căldura trupului lui Basoski, în acea extrem de înceată derivă, precum carcasa unei balene pe o mare calmă. Polonez nenorocit! Acum înţelegea de ce blestemau oamenii originea lui, părea că întreaga Polonie, grasă şi transpirată, venea peste el, ajutor! Cînd între

cele două corpuri n-a mai fost spaţiu (nici măcar spaţiul, vreau să spun, pentru a strecura un fir de păr), lui Roderick i s-a părut că intră într-o sobă; apoi, cum se spune despre roata norocului, care după ce a împins un nefericit la marginea ruinei, continuă să se învîrtă şi, prin forţa lucrurilor, îl ridică din nou, tot aşa bucătarul, împingîndu-se în Roderick, a sfîrşit prin a-l pierde, în sensul că, învingînd rezistenţa celui care se agăţa de stîlp, *l-a expulzat*, adică l-a trîntit pe jos. În cădere, Roderick a tras cu el toate vasele puse pe faţa de masă de care se agăţase, dar, în ciuda zgomotului, Basoski nu s-a trezit (sau, dacă vrem să fim maliţioşi, a vrut să nu se trezească). Dar Roderick se simţea atît de *eliberat*, că a adoptat imediat podeaua drept pat pentru noaptea aceea şi cititorul meu neîncrezător poate să creadă că musul nostru n-ar fi dat scîndurile acelea de lemn pe patul cu baldachin al lui Ludovic al XIV-lea.

Bisturiul

Roşcata a ajuns la mănăstire congestionată la faţă, cu rochia albastră (ultima haină a fostei miss Hawley) mînjită toată de sîngele doamnei Brogan. I-a deschis sora Philidor, care a înştiinţat-o despre absenţa Maicii Stareţe, plecată la prietenul ei, abatele de la St Thomas, ca să se consulte într-o chestiune tehnic foarte delicată: adică menţinerea tutelei şi în cazul *lipsei de demnitate* a tutelatului, micul moştenitor compromiţîndu-se cu tentativa de furt, furt de care Maica Stareţă era convinsă că poate dovedi că băiatul este străin. Dacă voia, a adăugat sora Philidor, putea discuta cu sora Allison, în momentul acela ocupată în parloar.

Roşcata a fost pusă să aştepte într-o încăpere alăturată, de unde putea auzi discuţia gălăgioasă. Recunoscînd vocea lui Jones şi pe cea a lui

Havelock şi ajungînd la concluzia că dacă Jones se găsea acolo era pentru ceva care privea mănăstirea, adică pe Maica Stareţă, adică pe ea, care, împreună cu Jones însuşi, îi întinsese capcana lui La Fayette, capcană pentru întinderea căreia ea însăşi fusese un ingredient esenţial, şi-a imaginat cu nelinişte că discuţia se îndrepta spre cadavrul ascuns în pivniţă şi spre găsirea lui, deci că ea era sortită să ajungă în primul rînd din boxa acuzaţilor, cu atît mai mult cu cît doamna Brogan tocmai o demascase. Iar cunoscîndu-l pe Jones, ştia că n-ar fi şovăit să o sacrifice pe ea ca să-şi salveze propria piele. Astfel, fără să mai stea pe gînduri, a deschis larg uşa dintre cele două încăperi şi a intrat în parloar ca să-şi susţină propriile motive, exact în momentul în care, dîndu-i o palmă peste ceafă doctorului, Havelock provoca teribila încăierare.

O vreme, nimeni nu i-a dat atenţie: nici combatanţii încleştaţi şi nici sora Allison, care-şi contempla creatura. Dar, la un moment dat, din încîlceala de membre s-a auzit vocea lui Jones.

— Tu? a urlat încercînd cu greu să se desprindă de ceilalţi doi.

— Dumneata aici? a repetat ca un ecou sora Allison, pe care acea abatere de la planul său o indispunea.

— Miss Hawley, ce plăcere…, a spus Havelock ridicîndu-se în picioare şi aranjîndu-şi haina sfîşiată toată.

— Miss Hawley pe dracu'! a răcnit Jones, pe care precipitarea evenimentelor îl făcuse să uite de orice precauţie şi de orice subterfugiu. Asta e Roşcata şi e tîrfa mea!

Havelock a întrebat-o din priviri pe sora Allison, care a înţeles din zbor că ar fi inutil să mintă.

— Da, mi se pare că domnişoara îşi oferă serviciile spre folosul domnului Jones, a spus.

— Şi miss Hawley? a întrebat Havelock judecînd din nou ca un anchetator.

— Miss Hawley, a răspuns prompt sora Allison ca s-o împiedice pe Roşcată să spună vreun cuvînt în plus, voia *să se mărite* cu domnul La Fayette, din cîte am putut înţelege după ce am fost alungată de la Pemberton House, dar starea rochiei ei sugerează că ceva n-a mers bine.

— Megera aia! a exclamat Roşcata şuierînd ca o pisică sălbatică.

— Mare pagubă, dat fiind că logodnicul dumitale e în arest şi vreau să sper că va rămîne acolo încă mult timp, nu-i aşa, domnule inspector?

Sora Allison pronunţase ultimele cuvinte, *nu-i aşa, domnule inspector?*, cu o dulceaţă atît de convingătoare în glas, că Havelock a simţit că se topeşte din cap pînă în picioare, gata să-l condamne pe La Fayette la şase sau şapte închisori pe viaţă.

— Dar e ceva firesc, vreau să spun, justiţia îşi va urma cursul…

— Şi cu nefericita asta ce facem? a continuat călugăriţa, din nou stăpînă pe situaţie. În fond, singurul ei păcat a fost un pic de lăudăroşenie, nu-i aşa, prostuţo?

Roşcata a dat din cap cu ochii în pămînt, frămîntîndu-şi abilă mîinile în semn de pocăinţă.

— Şi dacă domnul Jones e atît de bun să te ia înapoi, totul e cum nu se poate mai bine!

— Bineînţeles c-o iau înapoi! a confirmat Jones încheind una dintre cele mai rapide deliberări din istoria judiciară. Dar domnul ăsta nu scapă uşor!

— Dar ce vreţi de la mine? a protestat Moulden, care din atmosfera aceea de conciliere dedusese un sentiment de pacifism universal.

— Aţi lovit-o, are semne! a spus ameninţător Jones repezindu-se la el.

— Stai! Eu niciodată n-am…

Dar mîinile lui Jones i se încleştaseră deja în jurul gîtului, într-o menghină care n-avea de gînd să se desfacă decît după ce l-ar fi strangulat pînă la capăt.

Havelock l-a apucat pe Jones din spate, încercînd să-i îndepărteze braţele, dar forţa celor doi bărbaţi era inegală. Havelock era un individ de statură medie, care-şi petrecuse tinereţea printre cărţi şi, în exercitarea profesiei lui, nu fusese niciodată nevoit să-şi folosească braţele; Jones era cel care prin statură şi atitudine e ceea ce se cheamă *o bestie* şi în momentul acela nu băga de seamă nici intervenţia lui Havelock, nici încercarea disperată a lui Moulden de a-i îndepărta mîinile.

Basil Moulden s-a făcut vînăt la faţă, apoi violaceu, cu ochii care păreau gata-gata să-i iasă din orbite. Cînd s-a văzut pierdut, a dat drumul încheieturilor lui Jones şi, cu mîna dreaptă, a căutat în buzunărelul stîng de la haină unde ţinea un vechi bisturiu pentru tăiat trabucul. Strîngîndu-l în pumn, i-a dat o lovitură la gît lui Jones, care a urlat de durere; cu o altă lovitură l-a rănit la braţ pe Havelock, încă agăţat de Jones. Cu o a treia lovitură… Dar n-a existat o a treia lovitură, pentru că, într-un sfîrşit, sub strînsoarea mîinilor lui Jones, Moulden s-a prăbuşit la pămînt fără viaţă.

Un nume frumos

În dimineaţa aceea, Basoski nu făcuse nici o aluzie la noaptea trecută şi, de asemenea, Roderick a considerat mai înţelept să treacă peste. De atunci, însă, de fiecare dată cînd se afla în compania bucătarului, mai ales seara, avea o senzaţie de disconfort, chiar dacă, trebuie spus în onoarea bucătarului şi a Poloniei, nu s-a mai întîmplat nimic demn de menţionat pînă la întoarcerea în ţară.

După o vreme, în timp ce oamenii îşi îngăduiau o pauză la ora cea mai caldă a zilei, Roderick s-a apropiat de Frank, care moţăia sprijinit de un colac de frînghie.

— Vrei să-mi spui ceva? l-a întrebat pe neaşteptate deschizînd singurul lui ochi.

Pe moment, Roderick n-a ştiut ce să răspundă, într-atît se apropiase pe negîndite; dar şi-a dat seama că era adevărat, avea ceva să-i ceară.

— Mă gîndeam, a spus şovăind, cuprins de teama pe care i-o provoca omul acela, că atunci cînd călătoria se va termina, dacă voi vrea să-mi amintesc numele dumitale întreg, n-o să pot pentru că ştiu doar că te numeşti Frank.

Marinarul s-a uitat la el perplex.

— Trăsni-m-ar Dumnezeu! a exclamat amuzat şi trăgîndu-şi o lovitură zdravănă cu mîna peste coapsă. Ţărînă din ţărînă, omul mării în mare, la asta te gîndeai, băiete?

— Eu… o, nu! Chiar că…

— Ei bine, ştii cum e, navighezi ani de zile cu tovarăşii tăi, te împrieteneşti, te cerţi, te baţi, treci prin toate cele şi le afli numele întreg abia cînd sînt morţi şi căpitanul îşi ia rămas-bun de la ei. Caraghios, nu? Să afli cine e cineva doar cînd e băgat într-un sac… Oricum, na! Doar ca să-ţi demonstrez că nu sînt superstiţios, îţi voi spune numele meu, dar ţine-l pentru tine, ne-am înţeles? Pentru că puţin superstiţios sînt şi eu şi e mai bine dacă ceilalţi mai aşteaptă să afle cum mă cheamă. Promiţi?

— Promit, jur!

— Foarte bine. Atunci ciuleşte urechile: Frank Haggard, de 39 de ani, din Stockton, marinar simplu, chiar dacă acum dorm în cabina secundului. Cum ţi se pare?

— Mi se pare un nume foarte frumos, a răspuns Roderick năuc; şi sper că vei fi de acord cu mine, onomastul meu diletant, că Frank Haggard e *cu adevărat* un nume frumos.

La locul crimei

Doctorul zăcea pe jos livid la faţă, cu limba scoasă şi ochii holbaţi. În mînă strîngea bisturiul însîngerat. Întins pe laviţă, Jones primea îngrijirile necesare direct din partea sorei Allison, privilegiu pentru care s-ar fi lăsat înjunghiat de alte zece ori. Havelock, mai puţin norocos, îşi dăduse haina jos şi-şi încredinţase braţul rănit Roşcatei, care, femeie cu experienţă, nu se lăsa cu siguranţă impresionată de puţin sînge. Imaginează-ţi deci, cititor plin de fantezie, tabloul care s-a înfăţişat ochilor Maicii Stareţe, atunci cînd, revenită din misiunea ei, a fost anunţată de sora Philidor că în parloar era o anumită adunare de persoane.

După ce a terminat de bandajat gîtul lui Jones, care profita de asta ca să-i atingă în treacăt mîinile cu labele lui, sora Allison a relatat pe scurt desfăşurarea faptelor, omiţînd pentru moment să explice prezenţa celor trei bărbaţi la mănăstire. Maica Stareţă a ascultat fără să i se clintească un muşchi, împietrită; apoi, aruncînd o privire superioară celor doi răniţi (la fel cum s-ar fi uitat la două puşlamale prinse furînd struguri), s-a apropiat de cadavrul doctorului. L-a observat impasibilă de sus, apoi s-a întors spre cei prezenţi.

— Vom spune că a fost o întîmplare nefericită, nu vreau scandaluri.

Sora Allison a privit în direcţia lui Havelock.

— De fapt, a spus acesta, ar fi vorba de omor intenţionat, dar, dat fiind că victima era înarmată şi a reacţionat folosindu-se de armă, treaba s-ar putea rezolva invocînd legitima apărare, mai mult de atît nu-mi puteţi cere…

— A, nu? Şi cum o să explici rana dumitale? Dumneata şi asasinul *împreună* împotriva victimei, îţi dai seama ce înseamnă? Foarte simplu, o acuzaţie de complicitate la crimă.

— Dar eu am încercat să-i opresc, există martori…

— Care? Domnul Jones? De ce ar trebui să admită că a fost vorba de legitimă apărare cînd poate să iasă basma curată din asta? Sora Allison? Nu mă faceţi să rîd!

Havelock a arătat spre lovitura de la braţ, apoi s-a uitat la Roşcată.

— A, nu, l-a avertizat aceasta imediat, eu n-am văzut nimic.

— Cum nimic?

— Dacă Jones mă ia cu el, atunci nimic.

— Ascultă-mă pe mine, inspectore, a reluat Maica Stareţă adoptînd un ton puţin mai domol, e mult mai bine pentru toţi. Doctorul Moulden, chemat să facă un control unei orfeline de-ale noastre, a alunecat pe pardoseala udă şi soarta a vrut să cadă peste propriul bisturiu…

— Dar astea-s semnele unei strangulări, nu ale unei răni!

— Asta se remediază uşor. O *mică înţepătură*, puţină ceară pe gît şi gata.

— Dar medicul legist…

— Medicul legist va avea încredere în cuvîntul dumneavoastră, dat fiind că *întîmplător* eraţi aici pentru anchetele dumneavoastră şi aţi asistat la incidentul neplăcut.

— Şi fratele lui Moulden? Şi el e medic şi o să vrea să înţeleagă…

— Medic! Ştim noi de care, doar ca să facă porcării nepedepsit! Zic bine? Altfel de ce ar trebui să aleagă un doctor tocmai *specialitatea aceea*?

Şi astfel, discuţia era încheiată. Maica Stareţă i-a aruncat o privire urîtă sorei Allison, vestitoare de furtuni în momentul inevitabilei clarificări, apoi a ieşit din scenă. După cîteva clipe, Havelock ieşea la rîndu-i îndreptîndu-se spre locuinţa sa, unde avea să-şi schimbe hainele înainte să se ducă să denunţe cele întîmplate. În ce-l priveşte pe Jones, a aflat cu o imensă bucurie că va fi găzduit pentru două sau trei zile acolo la mănăstire, într-o chilie goală de la ultimul etaj, ca să se vindece. Mai puţin s-a bucurat să afle că de el nu va mai avea grijă sora Allison, ci Roşcata.

Parloarul era gol. Pe jos rămăsese doar cadavrul doctorului, aşteptînd-o pe Maica Stareţă să se întoarcă şi să se ocupe de el.

Spre casă

De o săptămînă Rebecca naviga cu vîntul din pupa, înaintarea ei fiind o minunăţie; adevărul e că McLynn, ca să aibă libertatea de a se afla în acea condiţie favorabilă, continua să înainteze spre est, ca şi cum s-ar fi îndreptat spre Portugalia; la o sută de mile de coastă ar fi trebuit să pună prova spre nord prin nord-est, efectuînd astfel un ocol mai lung; dar după calculele sale, menţinînd viteza aceea, ar fi cîştigat timp.

Din multe semne mărunte, Roderick înţelegea că ţinta nu era departe. În discuţiile dintre marinari familiile erau pomenite tot mai des, chiar dacă mulţi nu-şi puteau permite acest privilegiu, fie pentru că se îndepărtau de casă, cum era cazul celor din Azore angajaţi la Lajes, fie pentru că, mai simplu, nu aveau o familie. Şi în acest caz, însă, apropierea sfîrşitului călătoriei se ghicea dintr-o pileală plănuită în cutare tavernă sau din faptul că cineva începea să-şi strîngă catrafusele. Şi dacă ar fi fost vreo îndoială, avea grijă Basoski s-o alunge turnînd raţii mai generoase ca de obicei cu argumentul că o anumită cantitate de marfă trebuia „eliminată“ înainte de sosire: în cazul de faţă, varză înăbuşită şi iarăşi varză înăbuşită. În compensaţie, căpitanul s-a preocupat să ridice moralul oamenilor anunţînd că, dată fiind fidelitatea echipajului iniţial şi eroica lui rezistenţă în faţa răzvrătiţilor, îi va cere armatorului să nu aplice, sau să nu aplice în întregime, clauza reducerii plăţii, considerînd că alternativa ar fi fost pierderea navei.

Molipsit de acea atmosferă, Roderick a început să se gîndească tot mai des la ce-l aştepta. Pînă în acel moment reuşise să n-o facă, căci multă nelinişte lăsase în urmă; dar acum venise momentul să-şi *amintească*. Să-şi amintească de mănăstire, de unde fugise cînd sora Allison încercase să-l omoare; să-şi amintească de Pemberton House, unde-l lăsase pe Michael singur cu servitorii; să-şi amintească de Gîsca Roşie, care de mult nu mai era casa lui şi care în ultima vreme fusese închisoarea lui şi poate, avînd în vedere îndîrjirea domnului Jones, avea să fie mormîntul lui. Comportamentul acelei călugăriţe îl făcea să se teamă pentru cel pe care uneori îl considera prieten, alteori frate: dacă, după ce încercase să-l omoare pe el, s-a întors la Pemberton House să-l ia pe Michael? Poate că îl omorîse deja în aceeaşi zi în care el se îmbarcase: gîndul acesta îi era de nesuportat, pentru că, lăsînd la o parte suferinţa, ideea că a făcut toată călătoria aceea cînd Michael era deja mort echivala pentru el cu o trădare sau cu un gest inutil, ca şi cum viaţa aceea care se împlinea ar fi fost cea mai mare jignire la adresa memoriei celui dispărut.

Nici Jack, poate, nu mai era, dar, ca să afle, trebuia să se întoarcă acasă. Aşadar, a hotărît: de la Glerenmouth se va duce la Pemberton House, intrînd pe furiş ca să vadă dacă Michael era acolo şi să ia legătura cu el, exact ca prima dată; de acolo va porni spre Cork în căutarea lui Jack. După ce va afla ce s-a întîmplat cu prietenii lui, şi numai atunci, se va gîndi la el însuşi: adică va lua în considerare posibilitatea, oferită de căpitan, de a se îmbarca din nou după trei săptămîni, cu destinaţia Guineea.

„Totuşi!“

Judecătorul Bonham nu mai suporta povestea aceea care, printre adopţii, încredinţări, argumente heraldice, episoade sîngeroase, somaţii, persoane dispărute şi revendicări ereditare, se înfăşurase în jurul ei formînd o încîlceală de nedescris. Două lucruri îl iritau în mod special: unul era întîlnirea dintre dreptul civil (care era lumea *sa*) cu dreptul penal, dreptul canonic şi dreptul heraldic; celălalt era suspiciunea că toţi reclamanţii din acel caz, de la primul pînă la ultimul, îşi bătuseră joc de el de la început. Şi pentru că nu mai putea, a hotărît să închidă chestiunea în cel mai *economic* mod cu putinţă.

Un fapt sigur era învinuirea, urmată de arestare, a lui Patrick La Fayette. Prin urmare, dintr-o singură trăsătură de condei, a redus drepturile sus-numitului la zero, motiv pentru care, dacă acesta îşi va redobîndi într-o bună zi libertatea, îi era interzis în mod expres să mai pună piciorul la Pemberton House, de unde se dispunea evacuarea, cu efect imediat, a doamnei Eunice Bleech, văduvă Brogan. În acel punct, nimic nu mai stătea în calea identificării unicului moştenitor de drept în persoana micului Roderick, pentru care se dispunea întoarcerea la Pemberton House, fiind anulate acordurile încheiate în particular între numitul La Fayette şi domnul Jones, în grija căruia se găsea copilul în acel moment. În virtutea King George Act, se restabilea încredinţarea tutelei minorului către mănăstirea St Mary, a cărei maică stăreţă avea datoria să desemneze persoana care se va muta la Pemberton House ca să se ocupe de educaţia tînărului moştenitor. Pînă cînd acesta din urmă va ajunge la vîrsta majoră, întreaga avere Pemberton va fi administrată de mănăstire, cu obligaţii de garanţie faţă de moştenitor conform art. 51 alin. 16, art. 78 alin. 4 şi 12, art. 90 alin. 2. *Voilà*.

Astfel, Jones, aflat în cea de-a doua zi de convalescenţă, a primit de la Maica Stareţă o lovitură mult mai dureroasă decît cea provocată de bisturiul doctorului Moulden.

— Ascultaţi aici, îi spusese Maica Stareţă începînd să citească sentinţa judecătorului, şi el ascultase înnegurat, abătut, neputincios. Nu-i rămînea nimic, nimic! Fusese la un pas de bucurie şi totul se risipise, aşa, fără ca sora Allison să mai dea pe-acolo să vadă cum se simte. Nu era corect, după tot ce făcuse…

— Şi să nu vă dea prin minte, a adăugat Maica Stareţă parcă citindu-i gîndurile, să ne şantajaţi cu povestea cadavrului lui Peabody; aţi văzut cu ochii dumneavoastră cît este de *conciliant* inspectorul în raport cu mănăstirea, nu? Aşadar, fiţi foarte atent, pentru că uşile închisorii s-ar putea deschide şi pentru dumneavoastră. Dar sînteţi mult mai inteligent decît bietul La Fayette şi eu vreau să cred că vă veţi vedea iarăşi, la fel ca înainte, de înfloritoarea dumneavoastră activitate. Ca să vă ajut să vă resemnaţi, iată, m-am gîndit să vă ofer asta; şi, aşa cum faci cu un cerşetor, i-a aruncat pe pat o punguţă plină cu monede zornăitoare. Jones, cu orgoliul rănit, şi-a impus să nu deschidă punguţa înainte să iasă Maica Stareţă. Cînd s-a întîmplat asta şi a văzut că monedele erau din aur curat, s-a uitat la Roşcată şi a spus un singur cuvînt:

— Totuşi!

Cercul se închide

Răbdătorul şi îngăduitorul meu cititor, care m-ai urmat pas cu pas pînă aici: îmi imaginez că eşti obosit şi dornic să afli cum se termină povestea aceasta. Voi încerca să-ţi fac pe plac, chiar dacă nici o poveste nu se

termină, în realitate, niciodată: se încheie un segment, dar această cezură aparentă doar face parte dintr-o poveste mai amplă, pe care numai printr-o convenţie (sau, dacă preferi, *pentru a nu înnebuni*) am limitat-o la întîmplările unor personaje într-o perioadă de timp limitată.

A sosit momentul în care, din gabie, a fost zărit pămîntul; imediat, coasta Portugaliei a apărut în ocheanul pe care Leroy i-l împrumutase lui Roderick pentru o clipă. În zilele următoare, Rebecca s-a îndreptat spre nord-est, avînd ţărmul în dreapta. În dreptul Golfului Biscaya o furtună a aruncat în toate inimile o nelinişte zeflemitoare, dar a fost o chestiune de cîteva ore, gestionată de căpitan cu calmul obişnuit. Apoi navigarea n-a mai cunoscut piedici şi, într-o frumoasă dimineaţă, pe Roderick îl aştepta de pe punte vederea Cornwallului.

Rebecca a intrat în portul Glerenmouth la apus. Din ziua plecării, după cum dovedea jurnalul de bord, trecuseră două luni şi douăzeci şi două de zile. Acelaşi jurnal confirma că musul Roderick Duddle îşi dusese la bun sfîrşit îndatorirea cu sîrguinţă şi lăudabil spirit de a se face folositor. Plata lui, echivalentă cu o grămăjoară de monede pe care, pe moment, Roderick nici măcar nu le-a numărat, a fost dublată din oficiu de căpitanul McLynn, care, în aşteptarea deciziilor armatorului, a avut grijă să completeze diferenţa din propriul buzunar.

În dimineaţa următoare şi-au luat rămas-bun rapid şi sec, aşa cum trebuie să se întîmple între lupii de mare, fără văicăreli şi fără patetism. Roderick a strîns mîna tuturor, de la McLynn la ultimul dintre marinarii angajaţi la Lajes. Dacă, strîngînd mîinile acelea aspre, a ridicat privirea pentru a o căuta pe a celuilalt, vreau să cred că asta s-a întîmplat în momentul în care l-a salutat pe Frank Haggard.

După ce şi-a luat papornița cu puţinele sale lucruri, Roderick a pornit cu pas întins pe drumul spre Fenham. Făcea eforturi să recunoască locurile, atît de impresionată fusese retina ochilor lui de imagini incompatibile cu ceea ce revedea acum, cîmpuri, coline, padocuri, turme,

şanţuri, canale, stejari, căruţe, clopotniţe, mori… Singurul element de continuitate erau pescăruşii care n-au încetat să se rotească sus pe cer cel puţin pînă cînd a ajuns în împrejurimile de la Castle-o'-Leary. Acolo s-a oprit sub un fag să mănînce ceva; din desagă au apărut o aşchie de carne uscată şi un pachet cu pesmeţi, care i s-au părut mîncarea cea mai bună din lume.

A ajuns la Fenham cînd se făcuse seară, epuizat; dar nerăbdarea de a afla ceva îi dădea energie să continue. Zăpăcit de toată lumea aceea şi de căruţele care treceau în viteză huruind, a greşit drumul de două sau de trei ori, pînă cînd a recunoscut o biserică, apoi un cimitir, apoi o serie de vile înconjurate de copaci şi, în sfîrşit, poarta cea mare care dădea spre parcul de la Pemberton House. Casa era cufundată complet în întuneric, aşa că nu şi-a făcut scrupule să sară gardul prin locul acela. Căţăratul în sus şi-n jos pe grijele îi dăduse vigoare şi agilitate: într-o clipă trecuse pe partea cealaltă fără măcar să atingă vîrfurile ascuţite ale porţii.

Ţinînd stînga, a ajuns în dreptul salciei de unde se vedea toată aripa dinspre apus a casei, şi aceasta în întuneric, cu excepţia ferestruicii lui Betty, sub acoperiş. A înaintat pînă la merişor: şi acolo era beznă. Dar poate că Michael se dusese să se culce; a ieşit din ascunziş şi, dînd ocol fîntînii, a ajuns în faţa balconului acestuia; de acolo a aruncat cîteva pietricele spre obloanele ferestrei, care a rămas închisă. A aruncat o întreagă grămăjoară de pietriş, dar nici un semn de viaţă. L-a cuprins neliniştea. Se pregătise să alunge tensiunea printr-o îmbrăţişare şi, în schimb, se trezea mai singur ca înainte, singur cum nu fusese niciodată pe Rebecca, unde era înconjurat de atîţia tovarăşi. Pentru prima dată şi-a dat seama că tovarăşii aceia fuseseră prima şi singura familie din viaţa lui şi a fost tentat să facă imediat cale-ntoarsă. Însă oboseala şi nevoia de a afla l-au ţintuit acolo ca pe un ţăruş înfipt în pămînt.

Aşa că a luat la ţintă fereastra lui Betty. Dar era la etajul al doilea şi forţele îl părăseau, astfel că fiecare aruncare se dovedea insuficientă. A

decis să schimbe proiectilul şi a adunat cîteva conuri de pin de pe jos. La al patrulea con a lovit geamul.

Betty a deschis fereastra şi s-a uitat afară în întuneric; apoi, convinsă că vreo pasăre de noapte se izbise în geam, a închis-o la loc. Roderick s-a pus iarăşi pe treabă şi de data asta a nimerit tot la al patrulea con.

Cînd Betty a deschis, a strigat-o cu voce tare.

— Cine e? a întrebat slujnica albă la faţă de spaimă.

— Roderick!

— Roderick? Tu eşti? Ce faci aici?

— Nu acel Roderick, un prieten de-al lui!

Confuzia s-a mai prelungit pentru cîteva replici; Betty a coborît la parter ducînd în mînă un sfeşnic cu două braţe. A ieşit prin spate, pe uşa folosită doar de Vernon ca să meargă în grădină. În scurtă vreme, stînd în bucătărie în faţa unei ceşti cu lapte, Roderick povestea tot ce avea de povestit.

— Aşteaptă, fă-mă să înţeleg, îl întrerupea Betty din cînd în cînd obligîndu-l să lămurească anumite pasaje şi să spună lucruri pe care le omisese. Roderick, bineînţeles, cunoştea doar o parte a ţesăturii şi nici el însuşi nu pricepea multe; se poate înţelege, deci, cît de puţin se descurca servitoarea cea bună în povestea aceea. În orice caz, i-a comunicat la rîndul ei atît cît ştia: cînd era gata-gata să fie dus pe ascuns la mănăstire, Roderick (adică Michael) fusese prins în posesia unei sume uriaşe de bani şi pedepsit (aşa i se păruse ei) cu mutarea forţată la Gîsca Roşie, la domnul Jones. Dar nici domnului La Fayette (urma relatarea) nu-i mergea bine, fiind arestat pentru uciderea domnului Peabody, al cărui cadavru fusese găsit în pivniţă. În afară de servitori, deci, în casă nu se mai afla nimeni şi ea habar n-avea ce se va întîmpla.

Că Michael nu era la mănăstire a constituit pentru Roderick un motiv de consolare, avînd în vedere ce păţise el cînd îl duseseră în locul ăla; că era la Gîsca Roşie în ghearele domnului Jones, pe de altă parte, anula în

mare parte consolarea aceea. Nu rămînea decît un lucru de făcut: să se întoarcă acolo, unde începuse totul.

Ultimele înţelegeri

Maica Stareţă „încheiase socotelile“ cu sora Allison, dacă putem defini în aceşti termeni o morală înfierbîntată în care i-a zis tot ce i-a venit la gură, o oră întreagă, fără să fie întreruptă. După ce s-a descărcat, şi-a fixat privirea în ochii păcătoasei.

— Ei bine? Nu zici nimic?

Sora Allison a zîmbit netulburată.

— Aţi spus deja dumneavoastră totul, a răspuns.

Maicii Stareţe i-a venit un chef aprig s-o omoare, dar s-a abţinut. Acum că lucrurile se aranjau, ar fi fost o tîmpenie să compromită totul.

— O să duci la pierzanie această mănăstire, i-a spus. Mă întreb dacă am făcut bine investind în dumneata.

— Dacă vreți să scăpați de mine, există o soluţie.

Maica Stareţă a privit-o împietrită. Ce naiba uneltea nenorocita aia?

— Reîncredinţați-mi copilul şi mă mut definitiv la Pemberton House. Nu veți mai avea de-a face cu mine decît pentru a fi pusă la curent în legătură cu progresele micuţului şi pentru a primi socoteala cheltuielilor.

— Definitiv?! Ce înseamnă asta?

— Înseamnă că atunci cînd copilul nu va mai fi copil, eu voi rămîne în casa aceea.

— Şi ce te face să crezi că *lord Pemberton* va îngădui asta?

Sora Allison s-a uitat la Maica Stareţă cu un zîmbet compătimitor.

— Şi, după dumneavoastră, în şapte sau opt ani de convieţuire nu voi găsi modul prin care să-l leg de mine *pentru totdeauna*?

Maica Stareţă a deschis gura pe jumătate, lăsîndu-şi falca să cadă în acea atitudine care este asociată numai demenţei. Voia să spună ceva, dar nu reuşea.

— Şi apoi, a continuat sora Allison ca şi cum nimic nu s-ar fi întîmplat, viaţa la mănăstire începea să mă cam apese, n-aş vrea să mă justific mereu cînd invit pe cineva în parloar, nu ştiu dacă mă fac înţeleasă.

Se făcuse înţeleasă, şi-ncă cum. Pentru o clipă, ura Maicii Stareţe s-a transformat în admiraţie, apoi a revenit la *ură plină de admiraţie*.

— Şi… averea? a reuşit în sfîrşit să spună.

— Îmi imaginez că în primii ani va fi controlată de dumneavoastră, luînd măsurile necesare care să-l apere pe moştenitor, se înţelege, măsuri de care mă voi îngriji constant să verific că se aplică; şi că, începînd cu vîrsta majoră, va decide lord Pemberton, aşa cum e corect să fie…

Maica Stareţă a înghiţit în sec. Odată cu propria salivă trebuia să înghită dumicatul acela, dulce ca o prăjitură cu cremă, dar otrăvitor ca o prăjitură cu cremă şi arsenic. Inteligenţa ei a stabilit într-o clipă că nu erau alte căi şi era inutil să tergiverseze lucrurile, riscînd ca Jones sau alte persoane inoportune să intre din nou în joc. Aşa că a inspirat adînc şi a înghiţit.

Înainte ca ziua aceea să se încheie, însă, şi-a făcut un capriciu. A scris un bilet pe care i l-a înmînat lui Rufus pentru ca acesta să-l înmîneze imediat judecătorului cu rugămintea unui răspuns imediat. Rufus s-a întors după o oră punînd un plic în mîinile Maicii Stareţe, care, la căderea serii, a putut, în sfîrşit, să urce în chilia lui Jones. Acesta se simţea mult mai bine, astfel încît nu mai suporta să stea întins în pat şi se plimba încolo şi-ncoace prin mica încăpere ca un tigru în cuşcă.

— Nu e nici măcar suficient de înaltă ca să poţi sta drept, zău aşa! protesta cocoşat în timp ce Roşcata, chiar mai exasperată decît el, abia aştepta să se întoarcă la viaţa ei obişnuită de la Gîsca Roşie, unde cel puţin era considerată drept ceea ce era, adică o persoană demnă de un tarif dublu.

— Judecătorul, a început Maica Stareţă cum a intrat, sărind peste saluturi şi alte politeţuri, vă somează să-l încredinţaţi mănăstirii pe minorul Roderick Winnicott, moştenitor Pemberton, pînă mîine la ora patru. Ţine, citeşte singur, i-a spus întinzîndu-i foaia.

— Hrm! a făcut Jones mototolind-o şi dîndu-i-o înapoi aproape imediat.

— Trebuie s-o iau ca pe o consimţire?

— Luaţi-o cum dracu' vreţi! a urlat Jones condimentîndu-şi fraza cu o serie de expresii nepotrivite şi înjurături pe care, din decenţă, le voi trece sub tăcere.

— Perfect. E o plăcere să fac afaceri cu dumneata, domnule Jones, a conchis Maica Stareţă ieşind. Şi, dacă aceste cuvinte îi amintesc cititorului de altele, îl voi lăsa să-i ţiuie urechile.

Întoarcerea la Gîsca Roşie

Roderick voia să plece degrabă, înainte de zorii zilei. Avea s-o ia pe drumul de coastă, trecînd prin Dury şi cotind la stînga înainte de Calvar ca să ajungă la Gîsca Roşie la începutul după-amiezii. Se întinsese pe canapeau mare, verde de la intrare, unde adormise aproape imediat; Betty aşternuse peste el o pătură, apoi a rămas o clipă să se uite la el: cu ochii închişi, copilul acela semăna extraordinar cu Roderick, într-atît încît putea

fi luat drept fratele lui geamăn; privirea îi deosebea, privirea şi, bineînţeles, vocea.

La cinci dimineaţa, pe Roderick l-a trezit propria nelinişte. S-a dus la bucătărie, a mai băut puţin lapte, a luat cîţiva biscuiţi, şi-a recuperat paporniţa şi a pornit spre uşa din spate. Pe masa din bucătărie lăsase un mesaj pentru Betty, o inimioară făcută din firimiturile unui biscuit.

A mers fără să facă nici un popas, a mers gîndindu-se la prietenii lui de pe Rebecca, a mers numărînd copacii şi pescăruşii şi orice altceva se putea număra, a mers simţindu-se urmărit de călugăriţe şi aşteptat de domnul Jones, a mers, şi a mers, şi a mers. A ajuns în preajma adăpătoarei cînd trecuse puţin de ora prînzului şi, după nici o oră, se apropia pe furiş de hanul Gîsca Roşie.

Părăsise drumul ca să treacă prin spate; la ora aceea era puţin probabil ca domnul Jones să se afle în bucătărie sau în distilerie, aşa că putea să-şi asume riscul de a se apropia de ferestre. A alergat cu trunchiul aplecat înainte, ghemuindu-se sub fereastra mai mare; apoi, uşor-uşor, şi-a întins gîtul. Dincolo de geamurile afumate a văzut-o pe bătrîna Virginia, care trebăluia cu oalele ei, şi pe o fetiţă pe care n-o cunoştea ocupată cu spălatul paharelor. Din partea cealaltă s-au auzit nişte voci: cîţiva clienţi plecau şi, pentru că nu i-a văzut trecînd, a dedus că o luaseră în direcţia Castlerough. Nici urmă de domnul Jones. S-a ghemuit la loc, reluîndu-şi spionatul după vreo zece minute: prima persoană pe care a văzut-o era el, Michael! În spatele lui, bătrîna se învîrtea gesticulînd, ca şi cum nu găsea ceva şi se încăpăţîna să caute; cît despre fetiţă, aceasta nu se mai zărea. Şi-a înălţat încă puţin capul, apoi a ciocănit uşor cu unghiile în geam; Michael şi-a dat seama imediat că era vorba de semnalul cunoscut, chiar dacă geamurile murdare şi faptul că Roderick se afla în contralumină îl împiedicau să-l recunoască. Lăsînd-o pe bătrînă cu bombănelile ei, s-a apropiat de fereastră: de partea cealaltă Roderick, cu experienţa temeinică

a cuiva care a frecat punţi, ştergea geamul cu mîneca; şi, în vîrtejul acela murdar, cei doi copii (sau erau de-acum doi băieţi?) s-au recunoscut.

O clipă mai tîrziu, fără să-i pese că-l striga Virginia, Michael ieşise prin spate; o clipă mai tîrziu, se îmbrăţişau; şi după încă o clipă, erau amîndoi înşfăcaţi de guler de domnul Jones şi ridicaţi în aer ca doi iepuri.

Cele două medalioane

— Ia te uită, ia te uită, ia te uită, a îngînat domnul Jones legănîndu-i în aer pe cei doi iepuri dintr-o nouă specie. Roderick unu şi Roderick doi, ce surpriză plăcută! Şi tu, a urlat în urechea lui Roderick, trebuia tu să apari tocmai cînd e totul pierdut! Luni de zile te-am căutat, numai eu ştiu cît m-a costat, şi acum că s-a terminat, hop şi tu! Bravo!

Spunînd acestea, îl zdruncina şi mai mult, pînă cînd l-a copleşit tristeţea. Da, se terminase; nu va vedea un ban din averea aceea şi, mai ales, n-o va revedea în veci pe sora Allison… Acum trebuia să-l înapoieze pe Roderick doi, care-o mai fi şi ăla; apoi totul va fi ca înainte, cu Roşcata şi Roderick unu, bastardul ăla inutil.

— Bastardule! a urlat ca să dea un corp sonor gîndului său. Bastardule, bastardule, bastardule!

Pe urmă şi-a amintit de celălalt şi s-a apucat să-l zdruncine şi pe el.

— Bastardule care eşti şi tu! Mut, pişăcios şi bastard!

Toţi profitaseră de el, toţi îl storseseră de încredere, şi de timp, şi de bani… Şi canalia aia de Saramură, care-l dusese de nas vînzîndu-i medalionul pentru o sumă nebunească… Dar stai o clipă, şi-a spus, medalionul!

I-a pus jos pe cei doi copii, apoi, lăsîndu-se pe vine în faţa lui, l-a întrebat pe Michael dacă mai avea medalionul. Michael şi-a desfăcut nasturii de la cămaşă să i-l arate.

— Bravo, băiete, bravo… Acum să mergem să-l luăm şi pe al tău, a continuat luîndu-l de mînă pe Roderick.

Au intrat în han pe uşa principală, sub privirea uluită a puţinilor clienţi de la amiază şi a fetei care în momentul acela servea la mese.

— Hai, sus, a spus domnul Jones conducîndu-i spre scară. Ajunşi în faţa uşii de la camera lui, i-a împins înăuntru, apoi a cotrobăit într-un sertar. Iată-l! E al tău, aşa-i? E cel bun?

Roderick l-a examinat: era al lui.

— Puneţi-l un pic, i-a spus domnul Jones. Şi tu, i-a zis lui Michael, arată-l pe-al tău.

Cei doi copii s-au postat în poziţie drepţi în faţa lui ca nişte soldăţei în timpul unei inspecţii. Cele două medalioane, al lui Roderick *uşor* mai gălbui, al lui Michael *uşor* mai albăstrui, străluceau în penumbra încăperii. Ambele erau întoarse pe partea cu delfinul. În clipa aceea, Jones *a înţeles* pe deplin ce avea de făcut.

Din Cartea Regilor

Cînd termenul pînă la care Jones ar fi trebuit să-l încredinţeze din nou pe Roderick a expirat, Maica Stareţă s-a trezit cu sora Philidor care îi aducea un bilet. Omul care-l lăsase nu vrusese să-şi spună numele, mărginindu-se s-o înştiinţeze că va trece mai tîrziu. Maica Stareţă a desfăcut foaia cu o presimţire urîtă.

maica stareţă

nu pot săl aduc pe roderic la patru îl aduc la şase

dar doar dacă îi faceţi pe aveloc şi pe judecător să vină pentru că ie ceva foarte inportant jur

faceţii să vină imediat şi apoi sosesc şi eu

jones

Ce avea în minte omul ăla de nimic? Probabil s-o stoarcă de cîteva mii de guinee amenințînd că dă totul în vileag, dar, dacă aşa stăteau lucrurile, îl va distruge. Deja îl pusese în gardă, şi ce-i prea mult e prea mult. În orice caz, a trimis după sora Allison.

— Ce crezi? a întrebat-o după ce i-a dat biletul.

— Că avem de-a face cu un biet omuleţ.

— Dar dacă vorbeşte? Dacă Havelock îl ascultă?

— Havelock! a exclamat sora Allison amuzată. Dar l-aţi văzut? Dintre mine şi dumneavoastră nu ştiu cine i-a cîştigat mai mult încrederea; oricum, va fi mai bine să fiu şi eu prezentă.

Astfel, o oră mai tîrziu, convocaţi cu cea mai mare urgenţă de Maica Stareţă pentru o afacere de maximă importanţă, inspectorul Havelock şi judecătorul Bonham îşi făceau intrarea în parloar.

— Sper că aveţi un motiv serios ca să mă chemaţi, a început judecătorul foarte prost dispus. Am pierdut deja prea mult timp cu belelele mănăstirii şi n-aş vrea să o luăm de la capăt.

Belele? şi-a zis Maica Stareţă indignată. Cum îţi permiţi, vierme? Dar evident că a făcut un semn plin de deferenţă.

— Luaţi loc, domnilor, a spus, în cîteva clipe veţi fi informaţi despre motivul acestei întîlniri. Şi pentru că în momentul acela sosise sora Allison, a continuat cu prezentările. Domnul judecător, sora Allison. Voi,

în schimb, vă cunoaşteţi deja, din cîte mi se pare, a adăugat aruncînd o privire maliţioasă spre Havelock.

Au trecut cîteva minute, timp în care fiecare a rămas singur cu propria stînjeneală sau propria enervare. Cei doi bărbaţi, aşezaţi pe laviţă, se uitau în pămînt; Maica Stareţă, în spatele unei mese mari, îşi frămînta mîinile privind cînd crucifixul de pe peretele opus, cînd venele aceloraşi mîini; sora Allison, în picioare, în dreptul unei ferestre, părea o femeie pictată de Vermeer.

La ora şase fix, sora Philidor a venit să anunţe că la poartă era omul acela care cerea să intre.

— Lăsaţi-l să intre, nu? Ce aşteptaţi?! a izbucnit Maica Stareţă cu o voce stridentă din cauza încordării.

O clipă mai tîrziu, Jones intra sprinten, împingînd de la spate doi copii.

Maica Stareţă s-a simţit ca nevasta lui Lot cînd s-a întors să-şi vadă oraşul murind. Copiii aceia… Unul era Michael şi celălalt… Da, era Roderick, cel pe care i-l încredinţase sorei Allison să-l ducă *dedesubt*, unde trebuia înfăptuit ce nu se înfăptuise… Şi sora Allison şi-a pierdut toată siguranţa de sine, pentru că acel copil era dovada evidentă a propriului eşec, iar ea nu dădea greş aproape niciodată, aşa că nu-i plăcea să i se reamintească acest lucru. În ce-l priveşte pe Jones, tăcerea şi zîmbetul lui erau mai elocvente decît o întreagă predică, nici vorbă de biet omuleţ…

— Cine sînt copiii aceştia? Şi cine eşti dumneata? a întrebat judecătorul, căruia nu i-a trecut nici pe departe prin cap să citeze *Sinite parvulos*[13].

— Respectele mele, doamnelor şi domnilor, respectele mele, a făcut Jones schiţînd o plecăciune ironică. Aceşti copii, a continuat cu expresia jovială a unui trubadur, se numesc amîndoi Roderick. Da, domnule inspector, aveai dreptate: sînt doi copii.

— În fine, vrei să mă lămureşti?! a tunat judecătorul.

— Sigur că da, domnule judecător, sigur că da. Acesta – şi l-a bătut pe umăr pe Michael – e copilul pe care Maica Stareţă l-a dus la lady Pemberton ca să moştenească…

— Nu-l ascultaţi, a intervenit Maica Stareţă, e un fost condamnat care…

— Lăsaţi-l să vorbească, a poruncit judecătorul. Continuă, te rog, domnule…?

— Domnul Jones, patron la Gîsca Roşie. De-aia am eu copilul, pentru că îmi fusese încredinţat de domnul La Fayette după ce l-a surprins furînd…

— Da, da, îmi amintesc.

— Probabil că nu-l cheamă Roderick, dar, oricum, e un Roderick, a continuat Jones, mîndru de propriile înfloriturі verbale. Ăstălalt, în schimb, a spus lăsîndu-şi mîna pe umărul lui Roderick, se numeşte Roderick şi s-a născut în hanul meu, fiul unei angajate de-ale mele care se numea Jenny Slăbănoaga, era poreclită aşa, Slăbănoaga, pentru că o altă angajată de-ale mele, puţin mai plină…

— Da, da, am înţeles. Dar treci la chestiunea principală.

— Chestiunea principală, domnule judecător, e că, după moartea ei, s-a descoperit că numele acestei Jenny era Winnicott, sau, mai bine zis, ca să vă explic, fusese abandonată de mică de doamna Pemberton, care, înainte să se mărite, se numea Winnicott, dar îi dăduse un medalion, i-l dăduse, şi, pe patul de moarte, s-a căit şi i-a lăsat totul moştenire, care apoi, dat fiind că mama e moartă, i-ar reveni fiului ei, corect?, care e acest Roderick, care deţine medalionul ăla, arată-ţi medalionul, Roderick…

Roderick s-a descheiat la guler şi, cu degetele, a scos de sub cămaşă lănţişorul cu medalionul.

— Arată-l cum trebuie, hai, fii băiat cuminte.

Roderick a făcut un pas în faţă arătînd medalionul. Atît Havelock, cît şi judecătorul s-au apropiat, răsucind giuvaierul între degete.

— Pare autentic, a spus judecătorul.

— Păi vedeţi! a făcut Jones. Medalionul celuilalt copil, în schimb, habar n-am dacă e autentic. Hai, arată-l.

Şi Michael a înaintat ţinînd bijuteria ridicată în faţa lui.

— Fără îndoială, acesta pare mai recent, a observat judecătorul.

Maica Stareţă s-a uitat înspre sora Allison ca şi cum căuta ajutor. Dar sora Allison privea în sus, spre un punct nedefinit din tavanul cu casetoane.

— Aşadar, ce-ai venit să ne spui? i-a retezat-o judecătorul, îngrozit de ideea că era o poveste fără sfîrşit.

— Ei bine, domnule judecător, eu mă gîndeam cu umilinţă că moştenirea ar trebui să meargă la copilul bun, cel cu medalionul bun.

— Insinuezi că am falsificat identitatea copilului *meu*? s-a revoltat Maica Stareţă într-o izbucnire disperată. Nu ai dovezi, aşa cum nu poţi dovedi că mama copilului *dumitale* este, într-adevăr, fiica lui lady Pemberton, ce ştiu eu, ar fi putut fura medalionul acela!

— Cum îţi permiţi?! Ai grijă! a ameninţat-o Jones.

— Liniştiţi-vă, vă rog, liniştiţi-vă! a intervenit Havelock doar ca să recîştige un minimum de autoritate în ochii sorei Allison. Trebuie să existe o soluţie.

— Soluţia există şi am găsit-o eu, a anunţat judecătorul surprinzîndu-i pe toţi. În lunga mea carieră, a continuat în sfîrşit în largul lui, am învăţat că Biblia conţine mai multe adevăruri în comparaţie cu ce poate oferi codul de legi. Şi Biblia, în Cartea Regilor, ne spune parabola regelui Solomon, atît de cunoscută, încît nu cred că este nevoie să v-o reamintesc. Aşadar, aflîndu-mă în imposibilitatea de a stabili adevărul, care e, în fond, întotdeauna adevărul oamenilor – aici discursul a căpătat un ton uşor *dezgustat* – hotărăsc următoarele: averea Pemberton, sub forma ei imobilă

cît şi sub formă de bunuri mobile şi bunuri conexe etc., să fie împărţită în mod egal între cei doi copii, care, în calitate de comoştenitori, vor locui la Pemberton House sub îndrumarea spirituală a sorei… Îmi confirmaţi desemnarea? a întrebat întorcîndu-se spre Maica Stareţă.

— A sorei Allison, da.

— … sub îndrumarea spirituală a sorei Allison, căreia i se va cere să locuiască în aceeaşi casă pînă cînd cei doi minori vor împlini vîrsta majoră. Se mai hotărăşte că, aflîndu-ne în imposibilitatea de a o determina cu exactitate, să le fie atribuită celor doi copii vîrsta de unsprezece ani, împliniţi în data de astăzi; şi că, în virtutea zilei lor de naştere simultane, să aibă amîndoi dreptul de a se mîndri, începînd din acest moment, cu titlul de lord Pemberton. În ce priveşte tutela, potrivit King George Act, cei doi minori sînt încredinţaţi mănăstirii St Mary, care, prin persoana maicii stareţe, va administra întreaga avere (în afara măsurilor preventive etc. etc.) pînă la împlinirea sus-numitei vîrste. În ce priveşte pretenţiile domnului Jones… ăă, Jones şi mai cum?

— Jeremiah, a răspuns Jones ca pe ghimpi.

— În ce priveşte pretenţiile domnului Jeremiah Jones, hotărîm că, în conformitate cu prevederile referitoare la antecedente, la uzucapiune şi alte dispoziţii similare, acesta a dobîndit dreptul de a fi numit tutore al copilului crescut în hanul său; totuşi, dată fiind incompatibilitatea flagrantă între profilul profesional şi cel moral al sus-menţionatului Jones şi educaţia oferită de mănăstire, acesta nu poate, sub nici o formă, să-şi exercite dreptul, nici să se stabilească la rîndul lui la Pemberton House, nici, cu atît mai puţin, să aibă orice formă de control asupra averii Pemberton…

Dar atunci…, s-a gîndit Jones, distrus de durere. Judecătorul continua să vorbească, însă el nu mai auzea.

— … şi, prin urmare, se hotărăşte, cu titlu de despăgubire, să-i fie recunoscută *una tantum* sus-numitului Jones o sumă egală cu o zecime din

întreaga avere, conform evaluării care va fi efectuată de către Oficiul de Impozite din Fenham, sumă care, în orice caz, nu va putea fi mai mică de 50 000 de guinee (în moneda regelui Carol).

Ce frumos lucru justiţia asta! s-a gîndit Jones, în sfîrşit împăcat cu lumea. Ce frumos să se ocupe de copii, ce frumos era totul! S-a uitat la sora Allison, a oftat o dată, de două ori, de trei ori; apoi, dat fiind că malfrodita cea fermecată nu-i întorcea privirea, s-a gîndit: Cui îi pasă, pentru un moţ în plus între picioare! Ducă-se la dracu'! Da, acum că sînt bogat, mă însor cu Roşcata şi închid prăvălia, gata cu munca, gata cu cerşetorii care-mi vomită pe podea! Să se ducă să se îmbete în altă parte! Cît despre fete, s-o apuce pe drumul lor, oricum, Molly şi Polly de-acum n-o mai scoală la nimeni, ospătăriţele sînt una mai uscată decît cealaltă şi ţigăncuşa, puah!, mai împuţită decît o capră, să plece, să plece, uş, aer proaspăt, un tapet frumos şi hai să trăim ca nişte domni, cu struguri mari şi proaspeţi pe masă în fiecare zi!

„Păi, putea să iasă şi mai rău", s-a gîndit Maica Stareţă neştiind dacă să-i mulţumească Domnului sau nu.

Dar sora Allison nu se clintea, de parcă fusese încremenită de o vrajă.

— Nu vă simţiţi bine, *miss* Allison? a întrebat Havelock cu o galanterie involuntară.

— Ce? a făcut călugăriţa trezindu-se din propriile gînduri. Mă simt bine, mulţumesc. Mă gîndeam la ceva…

— Da?

— Da? a repetat Maica Stareţă.

— Iată, mă gîndeam că între mine şi unul din cei doi copii trebuie să aibă loc o explicaţie…

— Ah, de *aceea*, a comentat Maica Stareţă pe un ton depreciativ.

Sora Allison s-a dus şi s-a postat în faţa lui Roderick, apoi s-a lăsat pe vine luîndu-i mîinile într-ale sale.

— Îţi aminteşti de mine? l-a întrebat.

— Da.

— Ţi-e frică de mine?

— Da.

— Hai, copile, a izbucnit judecătorul, să încercăm să nu facem pe năzuroşii, da?

— Lăsaţi-o să termine, şi-a îngăduit Maica Stareţă.

— Nu-s cine am fost, a pierit mult din mine[14], a continuat sora Allison citînd la nimereală şi într-o absolută rea-credinţă. Îţi cer iertare şi te asigur că nu trebuie să-ţi fie frică de mine. O să-ţi fiu ca o mamă, o soră şi o prietenă, vrei?

Roderick simţea asupra lui privirea nerăbdătoare a tuturor. Nu putea decît să dea din cap, şi a dat. Sora Allison s-a întins spre el şi l-a sărutat pe frunte; apoi s-a dus la Michael şi l-a sărutat şi pe el. Cei doi, şi-a spus într-un colţişor al creierului ei, chiar erau nişte copii frumoşi şi *ar putea deveni nişte amorezi*.

Visul

S-a decis ca în noaptea aceea Roderick şi Michael să doarmă la mănăstire, pentru ca a doua zi dimineaţă să se mute la Pemberton House împreună cu sora Allison. Aceasta i-a condus la chilia lăsată liberă de Jones şi, străbătînd nişte coridoare mai întunecate ale mănăstirii, a vrut să dea o tuşă *sentimentală* acelui epilog.

— Dă-i mîna fratelui tău, i-a spus lui Roderick; şi, imediat, pentru a evita echivocurile: Aşa, ca doi frăţiori cuminţi. Apoi, cum chilia fusese curăţată şi pregătită de o călugăriţă, a aprins lumînarea şi a plecat. Sînteţi doi lorzi acum, a spus ieşind, nu trebuie să vă mai fie frică de nimic.

— Ai auzit? a spus Roderick. Sîntem doi lorzi… dar mai ales sîntem fraţi!

În chip de răspuns, Michael şi-a aruncat braţele după gîtul lui. Au rămas aşa timp îndelungat, îmbrăţişaţi strîns. Apoi, şezînd pe pat, Roderick a povestit toate aventurile lui pe mare, în timp ce Michael îl asculta. Ca să se conformeze noului spirit de conciliere, Roderick a omis însă să explice *de ce* s-a îmbarcat, sau, cu alte cuvinte, cum a încercat sora Allison *să-l adopte*.

Au adormit abia tîrziu în noapte, cînd oboseala a biruit agitaţia acelei zile. Roderick a visat foarte urît. Se găsea într-un oraş necunoscut, enorm, gri şi murdar, cu clădiri foarte înalte şi trăsuri ciudate, care se mişcau fără cai, şi multe fire întinse între case şi tot soiul de felinare roşii şi verzi cum nu mai văzuse niciodată. Locul acela era oribil, şi oribile erau feţele oamenilor. A alergat încolo şi-ncoace la întîmplare pînă cînd a dat peste un bătrîn care semăna cu Jack. Sau *era* Jack? S-a dus la el, dar omul n-a părut a-l recunoaşte. Mătura frunzele pe stradă, cu mişcări ferme şi furioase.

— Unde sîntem? l-a întrebat Roderick. Cum se cheamă oraşul ăsta?

— Oraşul ăsta, a răspuns măturătorul, se cheamă Milano şi pe tine te cheamă Michele Mari.

— Nu! Pe mine mă cheamă Roderick Duddle!

— Te cunosc eu, nu eşti fiul lui Iela şi Enzo Mari?

— Nu! Mama mea era Jenny Slăbănoaga şi pe tatăl meu nu l-am cunoscut niciodată!

— Şi din ce trăieşti, copile?

— Sînt mus, trebuie să mă îmbarc pe Rebecca…, a răspuns Roderick, pentru că în vis nu-şi amintea de evenimentele din seara precedentă.

— Prostii! Tu lucrezi la universitate şi te sfătuiesc să te grăbeşti, cursurile trebuie să înceapă.

— Nuuu! Vreau să fiu Roderick! Vreau să fiu Roderick!

S-a trezit tulburat, leoarcă de sudoare. Din fericire, fusese un vis. Apoi şi-a dat seama că toată udătura aia nu era transpiraţia lui, căci Michael, pişăciosul, îşi onorase propria poreclă.

1. Slab, zvelt (engl.).
2. *Requiescat in pace* (lat.) sau *Rest in peace* (engl.) – Odihnească-se în pace.
3. Mîncare tradiţională poloneză constînd dintr-o crustă de pîine umplută cu un stufat de porc, varză acră şi roşii (n. a.).
4. Sau (lat.).
5. Randă e folosit aici în accepţia (care trimite la *randello* [lungan] şi *rondaggio* [vagabond]: cel care se învîrte „la bord“) de bompres inferior rotitor al unei vele, şi nu în accepţia cea mai comună de velă trapezoidală (doar de brigantină). S-a ales să se traducă astfel originalul *boom* tocmai pentru a evita dezagreabilul *boma* (ghiu), inferior doar lui *bolina* (cablu de velă), alt termen pe care cititorul îl va căuta degeaba în text. Toate acestea le datoram unei traduceri care doar cu greu a renunţat la franţuzismele *babord* şi *tribord* (n. a.).
6. Punct de sprijin (lat.).
7. Joc de cuvinte intraductibil (*Bone Ham* = os de şuncă) (n. a.).
8. Ce e bun vine la urmă (lat.).
9. În pauzele nebuniei (lat.).
10. Cine a fost abate o dată, rămîne abate pentru totdeauna (lat.). Locuţiune latină care provine din Regula benedictină.
11. De la *intendente* = ofiţer, comisar şi *intendere* = a înţelege (it.).
12. În original, *metter su cappello* – expresie care, literal, s-ar traduce prin „a-şi pune pălăria“.
13. *Sinite parvulos venire ad me* – Lăsaţi copiii să vină la mine (lat.).
14. „Non son chi fui, perì di noi gran parte“ – sonet compus de Ugo Foscolo (1778-1827).

Epilog

Aşa s-au întîmplat lucrurile, cititorul meu fidel şi drag. Să-i lăsăm pe Roderick şi pe Michael cu viaţa lor nouă de fraţi şi de lorzi, sub îndrumarea discretă a sorei Allison. Aş putea anticipa multe lucruri, dar ar fi o altă poveste. Îţi voi spune doar că peste cîteva zile, însoţiţi de călugăriţă, au mers cu cabrioleta pînă la casa lui Jack, unde Roderick a plîns mult timp şi Michael, din *simpatie*, l-a imitat.

Nici despre ceilalţi nu-ţi voi spune nimic în afară de ce am eu chef.

Maica Stareţă conduce în continuare mănăstirea, unde restaurează multe încăperi graţie noilor *lichidităţi* de care dispune. A desemnat-o pe sora Philidor drept succesoare.

Lui *Miss* Allison îi vin multe idei; ca să le analizeze, trece prin faţa marii oglinzi a lui lady Pemberton din care i se reflectă imaginea ambiguă şi irezistibilă.

Domnul Jones şi-a făcut planul să devină realitate exact cum şi-l imaginase, cu tot cu tapet şi struguri cu boabe mari.

Patrick La Fayette se află la închisoare, chiar dacă în acest moment, din pricină că a constituit obiectul unor atenţii sodomiste, a fost mutat la infirmerie. Eunice Brogan s-a întors să locuiască în casa ei, unde îşi îneacă necazurile în gin.

Havelock şi-a reluat obiceiul de a-şi *împodobi* anchetele împerechindu-le cu arii de Mozart. Toate încercările de a lua legătura cu sora Allison s-au dovedit zadarnice.

Judecătorului Bonham i-a rămas mai puţin de o lună de trăit, pentru că inima a început să-i bată neregulat. Să fi prevăzut el asta, şi-ar fi dorit ca afacerea Pemberton să-l ţină ocupat încă mult timp.

Betty nu mai face curăţenie, fiind promovată camerista *personală* a sorei Allison şi şefă peste personal, lărgit la opt elemente noi, printre care, simultan cu cumpărarea a patru cai şi a unei noi trăsuri, un grăjdar zdravăn. Rachel şi Vernon au ieşit la pensie, dar continuă să locuiască la Pemberton House ca nişte membri ai familiei.

Lennie a fost absolvit de orice acuzaţie şi eliberat din închisoare, de unde a adus acasă o cantitate serioasă de şoareci.

Probo continuă să facă victime, în ordinea prevăzută în listele lui. Dar durerea îl chinuie tot mai des şi, într-una dintre următoarele ocazii, va fi tentat să-i pună capăt aruncîndu-se cu calul de pe stîncă.

McLynn cumpăneşte oferta făcută de comunitatea maritimă din Southampton de a deveni guvernatorul acestui important port de escală.

Frank Haggard continuă să navigheze pe Rebecca, al cărei secund a devenit după retragerea lui Leroy, iar după retragerea lui McLynn îi va deveni căpitan.

Dirk n-a păstrat ca pe un lucru preţios şansa oferită de Ram-Singa, pentru că a fost ucis în timpul unei încăierări la Scroafa Albă din Glerenmouth.

Basoski s-a îmbarcat pentru ultima dată; apoi, cu puţinele lui economii, se va întoarce să îmbătrînească în Polonia.

Joshua a dat lovitura, s-a căsătorit cu o femeie din insula Pico şi acum e crescător de capre.

Ram-Singa a dispărut fără urmă, la fel ca Judith.

Doctorul Cecil Moulden e în continuare ginecolog şi, la fel ca fratele lui, Virgil, dentistul, îşi pune constant întrebări în legătură cu moartea lui Basil.

Bishop perseverează în cîrdăşiile lui dubioase; încă nu ştie, dar urmează să fie băgat la închisoare pentru fraudă şi falsificare de documente.

Jupp, spionul, a fost găsit mort pe un drum de ţară, înecat în propria vomă de beat ce era.

Polly şi Molly, cu generoasa indemnizaţie primită de la Jones, au deschis o mercerie şi pasmanterie la Castlerough.

Roşcata, care cumpără adesea de la ele, şi-ar dori tare mult să aibă copii, dar, gîndindu-se la soţul ei, îşi spune că poate nu e cazul.

Billy Bones continuă să trăiască şi să moară în paginile creatorului său.

Mierlele îşi fac apariţia.

Sfîrşit